

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТА ІНФОРМАЦІЇ

**ЗБІРНИК
РЕФЕРАТІВ,
ДИСЕРТАЦІЙ,
НДР ТА ДКР**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ
ТА ІНФОРМАЦІЇ
(УКРІНТЕІ)

ЗБІРНИК РЕФЕРАТІВ ДИСЕРТАЦІЙ, НДР ТА ДКР

№ 08'2018

Видається з квітня 2003 року

Виходить 12 разів на рік

Київ - 2018

УДК 082.1:82-991

Реєстраційне свідоцтво: Сер. КВ №22631-12531ПР, від 24.03.2017 р.

Редакційна колегія: Л.М. Миронова, Т.А. Юрченко

Періодичні видання УкрІНТЕІ:

Бюлетень реєстрації НДР та ДКР (6 випусків на рік) – містить назви розпочатих науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, зареєстрованих в УкрІНТЕІ, які систематизовано за рубриками. Посилаючись на номер державної реєстрації, можна одержати додаткові відомості про наукову роботу, зазначену в реєстраційній картці. Номер у Каталогі Укрпошти – **23554**

Збірник рефератів дисертацій, НДР та ДКР – періодичне видання, в якому подано інформацію щодо виконаних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт, докторських та кандидатських дисертацій, які надходять до УкрІНТЕІ від наукових установ – виконавців робіт. Збірник рефератів призначено для фахівців наукових, проектних, конструкторських, технологічних установ та організацій, вищих навчальних закладів. Це дозволяє вести облік робіт аналогічного напрямку та встановлювати контакти з організаціями, які виконують близькі за тематикою роботи. Перед кожним документом наведено інвентарний номер документа, який має такий вигляд 0200U000257: перші дві цифри позначають тип документа (02 – інформаційна картка зі звітом, 03 – інформаційна картка без звіту, 04 – облікова картка кандидатської дисертації, 05 – облікова картка докторської дисертації); наступні дві – рік надходження роботи до фондів УкрІНТЕІ; останні – порядковий номер документа; далі – назва теми, вид звітнього документа, назва організації – виконавця робіт, прізвище керівника робіт, реєстраційний номер теми, індекс УДК, кількісна характеристика. Реферат публікується в авторській редакції. В кінці реферату вказано умови розповсюдження. Дані відносно договірної ціни надає організація-виконавець. За інвентарним номером, наведеним у бібліографічному описі, в УкрІНТЕІ можна замовити копію потрібного документа, для одержання якого необхідно надіслати лист-замовлення, наведений в кінці збірника та перерахувати відповідну суму на наш розрахунковий рахунок.

Номер у Каталогі Укрпошти – **23683**

Передплата на видання здійснюється через УкрІНТЕІ або Укрпошту.

Розрахунковий рахунок УкрІНТЕІ: р/р **312 572 741 97044** в ДКСУ код ЄДРПОУ 40814998, МФО 820172, ПІН 408149926502

Тел./факс: (044) 521-00-39; (044) 521-09-48

E-mail: sale@uintei.kiev.ua

Додаткову інформацію можна одержати за адресою:

УкрІНТЕІ, вул. Антоновича, 180, м. Київ, 03150. Відділ створення електронних інформаційних ресурсів; відділ створення та реалізації інформаційної продукції.

Тел./факс: (044) 521-00-68, тел. (044) 521-00-39.

E-mail: nddkr@uintei.kiev.ua

Підписано до друку 29.08.2018 р. Формат 60x84 1/8.

Ум.- друк. арк. 26,51

Обл.- вид. арк. 21.32. Тир. 40 прим.

Ціна договірна. Зам. 0508

Видавництво УкрІНТЕІ. 03150, Київ, вул. Антоновича, 180

©УкрІНТЕІ, 2018

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ

02 ФІЛОСОФІЯ

02.41 Соціальна філософія

02.08.18.0001/0417U002971

Гончарова Олена Олександрівна. Прекарні практики молоді в умовах трансформації українського суспільства: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 14.09.2017.

УДК 172.342.7:177.5.

232 с. – Бібліогр.: 313 назви.

У дисертації розглядається проблема залучення молодих українців до різноманітних прекарних соціальних практик. Автором детально описується походження та поширення у науковому дискурсі термінів "прекаріат", "прекарність", "прекаризація"; особливості поширення прекарних соціальних практик у сучасному українському трансформаційному суспільстві, особливості поширення прекарних життєвих стратегій у соціальних практиках української молоді, а також можливі шляхи мінімізації дії таких стратегій на тлі вітчизняних соціальних трансформацій. Автор пропонує концептуальну модель селекторного колапсу українських соціальних трансформацій, який постає як каталізуючий фактор дії прекарності у соціальному просторі України. Автор розглядає селекторний колапс у розрізі існування антагоністичних за своєю природою норм (у тому числі і соціально-трудових норм), які вступають у латентний, а часом і явний конфлікт між собою і спричиняють такий стан, коли індивід у соціальній системі залишається один на один із ситуацією невизначеності та некалькульованих ризиків. Автор також пропонує трирівневу систему розгортання прекарних життєвих стратегій у сучасному суспільстві, яка включає особистісний, громадський та національний рівні. Виділено інститут вищої освіти як особливий буферний перехід індивіда із ситуації відносної визначеності до прекарних соціальних практик або ж до успішної мінімізації їх дії у процесі професійного самовизначення.

02.71 Філософія релігії й атеїзму

02.08.18.0002/0417U002367

Службська Анна Ярославівна. Громадянська релігія в українських реаліях: філософсько-релігієзнавчий аналіз: Дис... к.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 25.05.2017.

УДК 291.14 : 261.7.

178 с. – Бібліогр.: 345 назв.

У дисертації вперше в українському релігієзнавстві на основі комплексного аналізу широкого кола теоретичної літератури та документальних джерел, переважна більшість яких раніше не була об'єктом релігієзнавчого осмислення, здійснено цілісне дослідження розгортання феномену громадянської релігії в Україні у площині "держава - релігійні інституції - громадянське суспільство" та її виявів під час Помаранчевої революції та Революції Гідності. Доведено, що українська модель громадянської релігії не є спонтанним явищем, викликаним суспільно-політичною кризою, а виявляється феноменом розвитку державно-суспільно-релігійних відносин протягом всього існування незалежної держави. Її фундаментом є полірелігійність та поліконфесійність поліетнічного населення країни, яке має історично зумовлений високий рівень релігійної толерантності та суспільної довіри до релігійних інституцій, які історично дистанційовані від влади й наближені до суспільства;

партнерсько-симбіотична модель державно-церковних відносин, сформована на демократичному законодавстві, що гарантує всім релігійним організаціям рівні права і не надає переваги жодній з них, зокрема щодо формування загальної суспільної ідеології; формування релігійної мережі незалежної України як складової громадянського суспільства, створення ефективних міжрелігійних і міжконфесійних громадських організацій, модеруючих взаємодію з органами державної влади й іншими сегментами громадянського суспільства. Громадянська релігія в Україні є виявом "демократії прямої дії". Вона не створюється та не керується ані державою, ані політичними силами, ані релігійними інституціями, ані громадянськими об'єднаннями, принципово від них відмежовуючись, стоїть над конфесійними й етнічними перегородками, виконуючи націєконсолідуючу функцію, легітимую та сакралізує ті форми та інститути державної влади й політичні постаті, що сприяють формуванню сильної суверенної української держави на національних аксіологічних засадах та історично сформованих духовних принципах. Громадянська релігія реалізується через нову символічну комунікацію, яка легітимізує сучасний етап демократизації суспільства. Її політичні ритуали формують в суспільній свідомості єдину систему цінностей, конституюючи через громадянську релігію фрейм соціально-політичної ідентичності. Це дає шанс розколотому українському суспільству консолідуватися на основі спільної причетності до національно-демократичних перетворень, подолати застарілі роз'єднуючі стереотипи суспільної свідомості в політиці й міжконфесійних відносинах.

03 ІСТОРІЯ. ІСТОРИЧНІ НАУКИ

03.01 Загальні питання історичних наук

03.08.18.0003/0217U006954

Енциклопедія українознавства: історіографічна частина: Заключний звіт /Державна установа "Інститут енциклопедичних досліджень Національної академії наук України"; Керівник Железняк Микола Григорович. – ДР 0117U007426. УДК 030:001.83.

74 с.

Проаналізовано "Енциклопедію українознавства", зокрема актуальність її появи, історію створення, методику укладання, структурні особливості статей, вивчено наукові праці, присвячені "Енциклопедії українознавства", окреслено основні аспекти Енциклопедії, що стають об'єктом вивчення науковців. Окрім цього, опрацьовано архівні матеріали, що в подальшому готуються для оприлюднення, та створено електронну базу цих архівних матеріалів (умовна назва бази даних - "Енциклопедія українознавства: історіографічна частина").

03.09 Загальна історія

03.08.18.0004/0417U002360

Усатенко Ігор Андрійович. Соціально-політичний розвиток капіталістичного суспільства в концепції І. Валлерстайна:

Дис... к.і.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 07.06.2017.

УДК 316.323.6:316.257Валлерстайн(043.5).

193 с. – Бібліогр.: 273 назви.

Об'єкт: інтелектуальна історія І. Валлерстайна. Мета: з'ясування поглядів І. Валлерстайна щодо соціально-політичного розвитку суспільства та його структурних складових в умовах функціонування капіталістичної історичної системи. Методи: історико-генетичний, порівняльно-історичний, конкретно-історичний, проблемно-хронологічний, синтезу. Досліджено інтелектуальні впливи

на творчість І. Валлерстайна з боку інших мислителів. Проаналізовані проблеми, пов'язані з виникненням та принципами функціонування капіталістичної світової системи, структурними елементами розвитку суспільства в ній. Велика увага приділена способам суспільного конструювання, ролі інститутів держави й геокультури, внеску І. Валлерстайна до дискурсу антисистемного протесту.

03.08.18.0005/0417U002399

Бака Віталій Олександрович. Суспільно-політичні зміни в Чехословаччині та її розпад (грудень 1989 - 1992 рр.): Дис... к.і.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.05.2017.

УДК 94(437):323"1989/1992".

230 с. – Бібліогр.: 324 назви.

У дисертації на основі широкого масиву джерельних матеріалів висвітлено тему суспільно-політичних змін у Чехословаччині від кінця активної фази "Оксамитової революції" 1989 р. до припинення існування федерації на політичній карті світу та процес розпаду цієї держави. Значну увагу приділено висвітленню найголовніших кроків чехословацької влади у сфері політики, економіки та міжличинних відносин, а також з'ясуванню результатів і наслідків реформаторської діяльності. Автором розроблено періодизацію суспільно-політичних перетворень у Чехословаччині після "Оксамитової революції", яка пов'язана зі співпрацею між основними органами державної влади, зокрема між президентом і парламентом. Установлено значення чесько-словацьких перемовин на рівнях федерації та окремих республік для перебігу реформаційних процесів, розглянуто вплив політичної кризи на розділ чехословацької федерації. Розглянуто значення діяльності федерального парламенту щодо законодавчого оформлення реформаційних здобутків в основних сферах внутрішньополітичного життя країни.

03.08.18.0006/0417U002645

Печиборщ Вікторія Юрївна. Політика "збройного нейтралітету" Швейцарії у роки Другої світової війни (1939 - 1945): військово-політичний та соціально-економічний аспекти: Дис... к.і.н. /Дипломатична академія України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 94(494) "1939/1945":321.728+327.

218 с. – Бібліогр.: 326 назв.

У дисертації представлено дослідження внутрішньої і зовнішньої політики Швейцарської Конфедерації у роки Другої світової війни (1939 - 1945 рр.). Визначено та проаналізовано складові частини феномену "збройного нейтралітету". Висвітлено особливості міжнародного становища Швейцарії у період кризи Версальсько-Вашингтонської - формування Ялтинсько-Потсдамської систем міжнародних відносин. Охарактеризовано основні вектори економічної співпраці Швейцарії з країнами Осі та Союзниками. Визначено роль банківської сфери Швейцарської Конфедерації у збереженні її суверенітету під час війни. Розкрито основні засади гуманітарної політики держави у визначений період.

03.19 Історія окремих країн

03.08.18.0007/0417U002353

Рискаль Микола Олександрович. Радіоелектроніка в Українській РСР (1950 - 1990 рр.): соціокультурний вимір: Дис... к.і.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 24.05.2017.

УДК 94 (477) "1950/1990": 621.38 (043).

228 с. – Бібліогр.: 435 назв.

На підставі аналізу широкого кола історичних джерел встановлено різноплановість та різноманітність впливу діяльності підприємств галузі на соціально-культурну сферу життя країни, визначено специфіку цього впливу на різних етапах. На прикладі діяльності окремих підприємств охарактеризовано досягнення та проблеми, пов'язані із задоволенням потреб населення. У дисертації розкрито особливості умов праці на радіоелектронних підприємствах Української РСР. Зазначено основні проблеми щодо добору кадрів робітників та інженерно-технічних працівників, стимулювання праці на підприємствах галузі в досліджуваний період.

03.08.18.0008/0417U002361

Мельник Олександр Володимирович. Наукова, освітянська та громадська діяльність Миколи Ковальського (1929 - 2006 рр.):

Дис... к.і.н. /Національний університет "Острозька академія". – Захищена 31.05.2017.

УДК УДК 94(477)+929Ковальський.

305 с.: 12 іл. – Бібліогр.: 920 назв.

У дисертації проведено комплексне дослідження наукової, освітянської та громадської діяльності Миколи Ковальського (1929 - 2006 рр.). Проаналізовано процес формування і професійного розвитку історика у педагогічних і дослідницьких установах Острога, Львова, Дніпропетровська. Висвітлено внесок М. Ковальського у джерелознавчі й історіографічні дослідження, розробку спеціальних історичних дисциплін, проблем історії України XVI - XVII ст. Показано як відбувалося становлення під керівництвом ученого наукової школи. З'ясовано його роль в організації дослідницьких товариств і наукових форумів. Охарактеризовано основні напрями громадської діяльності М. Ковальського.

03.08.18.0009/0417U002362

Лаєвський Артем Сергійович. Козацька старшина Стародубського полку у другій половині XVII-XVIII ст.: Дис... к.і.н. /Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка. – Захищена 06.06.2017.

УДК УДК [94 (477.51 + 476.2 + 470.333); 355.084] "16.

364 с. – Бібліогр.: 716 назв.

Дисертація присвячена козацькій старшині Стародубського полку як складовій частині соціально-політичної еліти Української козацької держави другої половини XVII-XVIII ст. На основі численних джерел, частина яких уперше запроваджується до наукового обігу, і наукової літератури в роботі досліджено процес формування козацько-старшинської спільноти Стародубського полку, проаналізовано її персональний склад, висвітлено основні напрями її суспільно-політичної, військової, культурно-просвітницької та благодійницької діяльності в контексті державотворчого процесу на теренах Гетьманщини.

03.08.18.0010/0417U002379

Саківський Ігор Богданович. Діяльність ОУН у Тернопільському воєводстві у 1929-1939 рр.: Дис... к.і.н. /Науково-дослідний інститут українознавства. – Захищена 30.05.2017.

УДК 94(477.84):355.3"1929/1939".

232 с. – Бібліогр.: 368 назв.

У дисертаційному дослідженні на основі аналізу архівних документів, опублікованих джерел та наукової літератури вперше здійснено комплексне вивчення історії діяльності ОУН у Тернопільському воєводстві у 1929-1939 рр. У дослідженні показано громадсько-політичний рух на теренах Тернопільського воєводства, встановлено передумови створення ОУН, проаналізовано створення і діяльність СУНМ та УВО, їхню структуру та

керівників. Показано перебіг акції паціфікації. Відтворено структуру окружних, повітових та районних ексектив, встановлено керівний склад та чисельність ОУН у Тернопільському воеводстві. Охарактеризовано пропагандистську та бойову діяльність ОУН та протидію їй з боку польської влади. Організація українських націоналістів у 1929-1939 рр. була військово-політичною структурою, метою якої було відновлення незалежної Української держави та встановлення української влади на заселених українцями територіях. ОУН у міжвоєнний період у Тернопільському воеводстві у 1929-1939 рр. стала системним історичним явищем, органічною частиною тривалого феномену українського визвольного націоналізму, який почав формуватись при створенні УВО та, через ОУН, вилився у діяльність УПА.

03.08.18.0011/0417U002422

Хомич Марина Олександрівна. Польська Автокефальна Православна Церква у 1945 р. – на початку ХХІ ст.: інституційний розвиток та культурна діяльність: Дис... к.і.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 23.05.2017.

УДК 94(438):271.222"1945/201".

210 с. – Бібліогр.: 250 назв.

Досліджено процес розвитку Польської Автокефальної Православної Церкви у 1945 – 2016 рр. Проаналізовано географію поширення православних храмів на території Республіки Польща. Вивчено правові підстави функціонування православної конфесії у країні з панівною релігією – католицизм. Розглянуто особливості інституційного розвитку Православної церкви в умовах комуністичної влади Польщі. Доведено, що релігійна інституція є активним учасником розвитку культурної сфери держави, в якій функціонує.

03.08.18.0012/0417U002482

Мігальчан Ірина Олександрівна. Державотворча діяльність Верховної Ради України четвертого скликання як етап становлення українського парламентаризму (2002–2006 рр.): Дис... к.і.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 23.06.2017.

УДК 94(477)"2002/2006".

202 с. – Бібліогр.: 335 назв.

Дисертаційна робота є комплексним узагальнюючим дослідженням, в якому всебічно й неупереджено проаналізовано державотворчу діяльність Верховної Ради України четвертого скликання, визначено її роль у розвитку українського парламентаризму. Розкрито особливості законодавчої бази виборчої парламентської кампанії 2002 р., показано результати виборів, охарактеризовано партійний склад фракцій та груп Верховної Ради України четвертого скликання, прослідковано процес перегрупування політичних сил протягом усього періоду роботи парламенту. Проаналізовано законотворчу діяльність Верховної Ради України IV скликання в сфері державного будівництва та конституційного законодавства. Доведено, що причиною актуалізації проблем конституційного реформування в роботі парламенту стали ініціатива Президента України Л.Д. Кучми щодо необхідності проведення політичної реформи, а також президентські вибори 2004 р. Протягом роботи парламенту було ухвалено низку законодавчих актів, які внесли істотні корективи до багатьох положень конституційного законодавства. Найважливішими стали зміни, внесені до Конституції України Законом "Про внесення змін до Конституції України" від 8 грудня 2004 р. Цими законодавчими актами було покладено початок широкомасштабним суспільно-політичним перетворенням у державі, зокрема, переходу до парламентської

президентської форми державного правління, формування персонального складу Верховної Ради України на основі пропорційної виборчої системи. Розглянуто основні форми міжнародної діяльності Верховної Ради України четвертого скликання, охарактеризовано ратифікаційну, законотворчу, контрольну, бюджетно-регулюючу, представницьку функції українського парламенту у сфері міжнародних відносин, визначено його роль у процесі розвитку міждержавного співробітництва.

03.08.18.0013/0417U002483

Капшук Юлія Сергіївна. Середні навчальні заклади Полтавської губернії другої половини ХІХ – початку ХХ ст.: розвиток мережі та особливості функціонування: Дис... к.і.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 16.06.2017.

УДК 94:373] (477.41) "185/190" (043.3).

242 с. – Бібліогр.: 452 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню історії створення та функціонування середніх навчальних закладів Полтавської губернії другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Проаналізовано історіографію висвітлення теми; виявлено та систематизовано основні групи джерел; висвітлено правові засади відкриття та функціонування середніх навчальних закладів Полтавщини. Проведено класифікацію навчальних закладів, встановлено їх типи, досліджено організацію навчального процесу, принципи формування складу викладачів та вихованців освітніх установ. Названо найвідоміших викладачів, які працювали у середніх навчальних закладах Полтавської губернії, та учнів, які навчалися у них і з часом стали відомими вченими, громадськими діячами.

03.08.18.0014/0417U002653

Паска Богдан Валерійович. Громадсько-політична і наукова діяльність Валентина Мороза: Дис... к.і.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 06.06.2017.

УДК 316.647.6:323.13-058.566(477).

186 с.: 66 іл. – Бібліогр.: 523 назви.

У дисертаційній роботі досліджено громадсько-політичну і наукову діяльність представника українського дисидентського руху, історика і публіциста Валентина Мороза. З'ясовано фактори, що вплинули на формування поглядів, розкрито етапи і напрями його боротьби проти радянського режиму в рамках національно-визвольного руху у 1964-1979 рр. Розглянуто участь дисидента у формуванні осередків руху опору, поширенні самвидаву, написання ним публіцистичних творів, відтворено факти опору тоталітарній системі в умовах позбавлення волі. Вивчено феномен міжнародних кампаній на захист В. Мороза у 1970-х рр. Окреслено його роль у суспільно-політичному житті української діаспори у країнах Заходу протягом 1979-1991 рр., а також громадську активність в період існування незалежної України. Висвітлено основні напрямки наукової діяльності Валентина Мороза. Визначено його місце в історії України другої половини ХХ - початку ХХІ ст.

03.08.18.0015/0417U002839

Король Віталій Миколайович. Навчальні заклади системи трудових резервів у період відбудови економіки України (1943 - 1950 рр.): Дис... к.і.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 28.08.2017.

УДК 94(477)"1943/1950":377.091.

234 с. – Бібліогр.: 176 назв.

Об'єкт дослідження: професійно-технічні навчальні заклади системи державних трудових резервів (ДТР) на території Української РСР у 1943 - 1950 рр. Мета дослідження: комплексне вивчення і висвітлення різних аспектів функціонування навчальних закладів системи ДТР під час відбудови економіки України у 1943-1950 рр. Предмет дослідження: закономірності відновлення і функціонування навчальних закладів системи трудових резервів; соціальні умови і стан матеріально-побутового забезпечення учнів під час навчання у даних установах. Методи дослідження: аналітичний, історико-генетичний, порівняльно-історичний, проблемно-хронологічний. Результати дослідження і новизна: запропоновано вдосконалену типологію досліджуваних закладів. Охарактеризовано стан матеріальної бази установ системи ДТР. Визначено кількісний та якісний склад персоналу шкіл та училищ трудових резервів. Виявлено особливості комплектування учнівського контингенту. Розкрито головні характеристики навчального процесу в установах системи ДТР. Проаналізовано стан матеріально-побутового забезпечення молоді під час навчання. Сфера використання: подальша розробка тематики дослідження, написання узагальнюючих праць, навчальних посібників, під час читання вузівських курсів історії України.

03.08.18.0016/0417U003001

Бойко Ігор Мирославович. Православно-католицькі відносини в незалежній Україні (1991-2016 рр.): Дис... к.і.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 26.04.2017. УДК 271.2-67:272(477)“199”/20.

269 с. – Бібліогр.: 684 назви.

Здійснено комплексний та всебічний аналіз православно-католицьких відносин в незалежній Україні, особливості та динаміку їхнього розвитку. Встановлено, що характерною особливістю православно-католицького діалогу в Україні є не стільки "канонічність" чи "неканонічність" його суб'єктів, скільки їх орієнтація на проблеми ідентичності та "україноцентризму". Встановлено, що події суспільно-політичного життя, рішення органів влади щодо врегулювання міжконфесійних відносин стали рубіжними етапами, які сприяли їх оптимізації та гармонізації. Визначено, що православно-католицька взаємодія у богословсько-догматичній площині є детермінована консервативними принципами, що ускладнює міжцерковний діалог. Обґрунтовано, що в роки української незалежності, передовсім, у часі Майданів та "Революції Гідності" активізувався діалог Православних та Католицьких Церков в культово-обрядовій сфері.

03.41 Археологія

03.08.18.0017/0217U007259

Археологічне дослідження пам'ятки архітектури національного значення - житловий будинок "Чорна кам'яниця", 1588-1884 (охоронний №326/3): Заключний звіт /Науково-дослідний центр "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України; Керівник Шніцар Микола Григорович. – ДР 0116U008904. УДК 903/904 : 72(477.83-25) "15/18".

87 с.

Проведено археологічне шурфування та археологічно-архітектурні обміри виявлених фрагментів у внутрішньому подвір'ї будинку, закладення археологічного шурфа площею до 13 м². Виявлено кам'яні конструктивні елементи, які належали попередній споруді, простежено особливості влаштування фундаментів будинку, парцельного муру і каналізаційного компостера австрійських часів, виявлено артефакти та культурний горизонт XIII-XIV ст. Відкрито склепіння

та фундаментів будівлі готичного Львова XV ст. Колекція знахідок становила 200 артефактів. Надано висновки і рекомендації для потреб розроблення проекту її реставрації. Робота розповсюджується за договірною ціною.

03.08.18.0018/0217U007261

Проведення суцільного археологічного обстеження території області "Археологічний кадастр Львівської області". Дослідження та експериментальні розробки в межах басейну річки Себечівка Сокальського району: Заключний звіт /Науково-дослідний центр "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України; Керівник Милан Тарас Романович. – ДР 0117U000904. УДК 902/904 (477.83-282.2).

109 с.

Проведено розвідкові роботи на території Сокальського району Львівської області. Основні пошуки було зосереджено в басейні річки Себечівка в межах Жвирківської, Опільської, Тудорковичівської, Хоробрівської та Теляжської сільських рад. Частково були досліджені землі Скоморохівської (Ульвівок 10-11) та Свитазівської (Теляж 12-13) сільських рад. Суцільним поверхневим обстеженням охоплено територію загальною площею приблизно 65 км². Під час розвідок виявлено та зафіксовано 82 нових об'єктів археологічної спадщини, з них: 34 місцезнаходжень археологічних матеріалів, 2 окремо розташованих розораних кургани та 46 поселень. На землях Жвирківської селешної ради виявлено 1 місцезнаходження археологічного матеріалу Забужжя-1. Культурно-хронологічні горизонти можна віднести до доби бронзи. В межах Опільської сільської ради зафіксовано 26 об'єктів археології - Опільської 8-18, Бояничі 1-3, Гатківка 1-7, Забужжя-2, Конотопи 1-3 та Трудолюбівка-3. Це, переважно, невеликі поселення та місцезнаходження археологічних матеріалів доби енеоліту, бронзи, ранньозалізного та давньоруського часу. Деякі пам'ятки мають два або більше культурно-хронологічні горизонти. Найбільше пам'яток було виявлено на території Теляжської сільської ради, зафіксовано 30 об'єктів археології - Теляж 1-11, 14, Трудолюбівка 1-2, 4-11 та Ульвівок 2-9. З них 10 місцезнаходжень археологічного матеріалу та 20 поселень. Культурно-хронологічні горизонти поселень різноманітні від доби енеоліту, бронзи, ранньозалізного часу до давньоруського та нового часу. На території Тудорковичівської сільської ради виявлено 9 об'єктів археології - Войславичі 4-12. З них 1 місцезнаходження археологічного матеріалу, 6 поселень та 2 окремо розташовані кургани. Культурно-хронологічні горизонти поселень різноманітні від доби енеоліту, бронзи, ранньозалізного часу до давньоруського та нового часу. На території Хоробрівської сільської ради виявлено 12 нових об'єктів археології - Хоробрів 2-13. З них 7 місцезнаходжень археологічного матеріалу, та 5 поселень. Культурно-хронологічні горизонти поселень різноманітні від доби енеоліту, бронзи, ранньозалізного часу до давньоруського та нового часу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

03.08.18.0019/0217U007262

Пам'яткоохоронні роботи (археологічні дослідження) під квартал забудови у смт. Жвирка розташованому в межах охоронної зони пам'ятки археології місцевого значення - багатопарове поселення Завишень-Жвирка: Заключний звіт /Науково-дослідний центр "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України; Керівник Сілаєв Олександр Миколайович. – ДР 0117U007129. УДК 902.3 (477.83-22-751.6).

46 с.

Під час польових досліджень проведено розкопки загальною площею 80 м². Дослідження проводились в охоронній зоні поселення Завишень-Жвирка. Культурний шар представлений темно-сірим супіском потужністю 0,30-0,45 м. Археологічні дослідження проводились в охоронній зоні поселення Жвирка-Завишень, яка відводиться під квартал забудови. Було закладено 5 розкопів. В результаті досліджень стаціонарних об'єктів не виявлено, зафіксовано значну кількість крем'яного матеріалу, фрагментів ліпного та кружального посуду, металеві вироби. Найдавніший хронологічний період представлений неолітичною культурою літчастого посуду. Серед знахідок цього часу траплялися фрагменти кераміки та крем'яні знаряддя праці. Другий горизонт датований добою бронзи. Серед загального комплексу речового матеріалу відзначається фрагмент вінець орнаментований скісним рифленням, край вінець відхилений на зовні. Третій хронологічний горизонт представлений значною кількістю фрагментів кружальних горщиків XI-XIII ст. До четвертого хронологічного горизонту належать фрагменти кружальних горщиків XIV-XVI ст. Враховуючи те, що верхній ґрунтовий горизонт до глибини 0,3 м від рівня сучасної денної поверхні є орним і не містить стаціонарних археологічних об'єктів, земляні роботи, пов'язані із заглибленням у ґрунт на глибину понад 0,3 м (викопування фундаментних ровів під господарські споруди, функціональні приміщення, прокладення комунікацій, закладення очисних споруд тощо) виконувати під наглядом археолога. Робота передається за кордон за договірною ціною.

03.08.18.0020/0217U007263

Виготовлення облікової документації на об'єкти культурної спадщини, пам'ятки археології поселення Шкло: Заключний звіт /Науководослідний центр "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України; Керівник Сілаєв Олександр Миколайович. – ДР 0117U007130. УДК 902/904(477.83-282.2).

15 с.

Опрацьовано наявні архівно-бібліографічні дані та проведено натурну наукову експертизу об'єктів археологічної спадщини - пам'яток археології місцевого значення Шкло-2 і Шкло-3 в межах смт. Шкло Яворівського р-ну Львівської області. Поселення Шкло-2 належить до лужицької культури - пізній період доби бронзи та ранньозалізний вік (XI по V ст. до н.е.) Поселення Шкло-3 датоване римським часом з культурно-хронологічними горизонтами пшеворської (I-III ст.) та черняхівської (III-IV ст.) культур. На підставі проведених робіт підготовлено два комплекти облікової документації, що включають: облікову картку об'єкта археологічної спадщини, паспорт об'єкта археологічної спадщини, акт технічного стану пам'ятки археології, історичну довідку. Підготовлені матеріали засновані як на підставі опрацювання наявних архівних джерел, так і на результатах польових досліджень - археологічної розвідки та шурфування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

03.61 Етнографія й історична антропологія

03.08.18.0021/0417U003148

Воробей Ольга Вадимівна. Народне вбрання Поділля: регіональна специфіка, трансформаційні процеси (XX - початок XXI ст.): Дис... к.і.н. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 391(477.43/.44) "19/20".

230 с.: 17 іл. – Бібліогр.: 276 назв.

Дисертація є першим спеціальним історико-етнографічним дослідженням

народного вбрання Поділля XX - початку XXI ст. До наукового обігу впроваджено новий емпіричний матеріал, отриманий під час польових етнографічних експедицій до 42-х населених пунктів Поділля, а також зібраний у музейних сховищах впродовж 2013-2015 рр. (Тернопільська, Хмельницька, Вінницька та Одеська області). Територія історико-етнографічного регіону Поділля, що охоплює територію сучасних Вінницької, Хмельницької, Тернопільської, а також північну частину Одеської областей, має унікальне географічне розташування, а саме - вона пролягає між Сходом і Заходом. На формування духовно-культурного потенціалу регіону значною мірою вплинули особливості його історичного розвитку. Подільський народний костюм має локальні відмінності, які виразно простежуються в межах Східного і Західного Поділля.

03.08.18.0022/0417U003150

Олійник Марина Володимирівна. Традиційне вбрання українців у повсякденності міста: друга половина XIX - початок XXI ст. (на матеріалах м. Києва): Дис... к.і.н. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 391(477-25)"185/20".

283 с.: 32 іл. – Бібліогр.: 485 назв.

У дисертаційній роботі вперше проведено комплексне дослідження етнокультурного явища побутування українського традиційного одягу в міських повсякденних практиках у другій половині XIX - на початку XXI ст. на прикладі м. Києва. Вивчено стан наукового опрацювання проблеми, сформовано джерельну базу, визначено методологію проведення дослідження. Виокремлено три періоди урбаністичного розвитку українського народного одягу. Проаналізовано головні чинники дифузії сільського вбрання в міський соціокультурний вимір. Простежено напрями розвитку традиційного вбрання українців у побуті міста. Охарактеризовано основні комплекси вбрання з українським позначенням.

03.81 Допоміжні історичні дисципліни

03.08.18.0023/0217U006656

Між макро- і мікроісторією: формування академічної школи історичної біографістики в Україні: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Зашкільняк Леонід Опанасович. – ДР 0114U000863. УДК 929(477)"20".

54 с.

Розробка нових підходів до дослідження минулого через синтез макро- і мікроісторії в особистих і колективних біографіях осіб та середовищ, які пов'язані з українською історією кінця XVIII - початку XXI століть, впровадження української історичної науки у поле досліджень і дискусій, що ведуться у світовій історіографії.

03.08.18.0024/0217U007325

Архіви Української Народної Республіки. Міністерство внутрішніх справ УНР: внутрішньополітичні документи з історії України (1917-1920 роки): Заключний звіт /Інститут української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України; Керівник Кабунник Валентин Леонідович. – ДР 0117U003497. УДК 930.22: 94 (477) "1917/1921".

214 с.

Перевага історіографічних досліджень над джерелознавчими є спадщиною колишнього режиму, коли архівні документи зберігалися у "спецфондах", а історія визначалася політикою комуністичної партії. Навіть після розсекречення і відкритого доступу до "спецфондів" історіографічні

роботи продовжують домінувати над публікаціями збірників документів, які б мали служити доказовою базою цих досліджень. Особливо це стосується історії УНР (листопад 1917 - листопад 1920), зокрема внутрішньополітичної історії, як основи для вивчення дипломатичної діяльності уряду УНР за кордоном та військових дій армії УНР. Ні архів "Народного комісаріату внутрішніх справ", ні канцелярії добровільних армії Денікіна чи Врангеля, через відсутність власної постійної адміністрації на місцях в Україні в зазначений період, не можуть комплексно і повноцінно представити соціальні та політичні настрої населення УНР. Вивчення архіву Міністерства внутрішніх справ УНР дозволить з'ясувати структуру українського суспільства та його погляди згідно документів урядової інституції. Збірників документів корпусного характеру з буде першою спробою створення джерельної бази внутріполітичної історії України 1917 - 1920 років, що матиме важливе державного рівня суспільно-політичне значення.

04 СОЦІОЛОГІЯ

04.01 Загальні питання соціології

04.08.18.0025/0217U006770

Іммігранти в суспільстві: виклики для освіти: Заключний звіт /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова; Керівник Євтух Володимир Борисович. – ДР 0117U001561. УДК 314/316:376-054.62.

86 с.

Геополітичні процеси останніх років в Україні та світі зумовлюють масові переміщення представників різноманітних етнічних груп. Україна стає країною, яка з часом приймає все більше і більше вихідців із різних країн світу. Актуальність проекту "Іммігранти в суспільстві: виклики для освіти" визначається самим життям - необхідністю збирати поточну інформацію про особливості інтеграції у приймаюче суспільство (українське, латвійське) міграційних груп, досліджувати зміни, що відбуваються у настроениях, ставленні та поведінці іммігрантів. І головне: виходячи з предмету нашого дослідження, з'ясувати соціальне замовлення досліджених міграційних груп на отримання освіти приймаючого суспільства. А також соціальна цінність освіти для іммігрантів, актуальність реалізації права на освіту. Проблема освіти для групи "мотивовані мігранти" набирає надзвичайної ваги, оскільки адекватний рівень освіти й освіченості є ключовим до вирішення соціальних проблем мігрантів (скажімо, здобуття робочих місць) та вибудовування толерантних відносин в українському поліетнічному суспільстві. Латвія теж стає все привабливішою для закордонних громадян, як з Європейського Союзу, так і з інших країн, які бажають зостатися там на тимчасовій або постійній основі. Збільшення числа мігрантів помітне у всіх групах: серед іноземців, які мають у Латвії сімейні зв'язки, навчаються тут, працюють тут, роблять інвестиції чи шукають притулку. Новоприбулі частіше мігрують сім'ями, яким необхідно надати можливості для освіти, пропонуючи існуючі освітні програми чи розробляючи нові, адресовані для них. Це є великим викликом для освіти. У рамках проекту разом з колегами із Латвійського університету проведено конференцію "Пропозиції освіти та досвід мігрантів у суспільстві" у Молодіжному центрі у м. Цесесі, семінар "Методологія та організація емпіричного дослідження" у Латвійському університеті, м. Рига, експертне опитування по темі проекту, дискусію з латвійськими роботодавцями, зустріч у Департаменті освіти, молоді та спорту Рижської міської думи, взяли участь в етнокультурних практиках, м. Сігулда. Експертне опитування проводилось з метою отримання інформації від суб'єктів освітнього процесу, їх розуміння проблем інтеграції іммігрантів до освітнього простору приймаючого суспіль-

ства. Думка експертів дозволяє наблизитися до аналізу будування стратегії вирішення досліджуваної теми. У якості експертів були опитані фахівці освітнього процесу Латвії: вчителі, керівники відділів освіти муніципальної влади, керівники освітніх закладів. Думка експертів ставить інтерес, перш за все, тому, що вона належить спеціалістам, які володіють більш широкою та об'єктивною інформацією щодо іммігрантів. Разом з тим, вони, кожний у своїй сфері діяльності, можуть впливати на прийняття конкретних рішень щодо мігрантів, формування та здійснення міграційної політики в місті чи країні певним чином. На другому етапі підготовлено емпіричне дослідження, розроблено анкету та питання сфокусованого групового інтерв'ю, розроблено методологічні основи для створення дизайну вибірки для проведення базового вибіркового обстеження представників оригінальної соціальної групи - іммігрантів з країн Азії та Африки, розроблено відповідні методико-інструктивні матеріали і визначено принципи організації, проведення та контролю якості робіт з формування вибірки респондентів-іммігрантів. Зформовано вибіркочку сукупність іммігрантських спільнот з країн Азії та Африки. Проведено експертне опитування української сторони та оброблено дані експертного опитування. Здійснений теоретичний аналіз нормативних документів в освіті, що сприяє включенню мігрантів у місцеве суспільство в Україні і Латвії, свідчить, що освітнє законодавство Латвії та України відкрите для надання різних ступенів освіти іноземцям, в обох країнах, а завдяки Європейській хартії регіональних мов або мов меншин, Загальній декларації прав людини та Конвенції про боротьбу з дискримінацією в галузі освіти - створені умови, за яких іноземці рівні у правах із корінними громадянами держав, тим самим забезпечені належні умови акліматизації та поступового входження в культурно-мовне середовище та суспільство держави-надавача освітніх послуг в цілому.

04.08.18.0026/0217U007380

Соціогуманітарний вимір регулювання проблем сучасного українського суспільства:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Климаська Лариса Дмитрівна. – ДР 0112U007338. УДК 316; 316:001.92; 316.33; 316.27; 378; 37:36; 37.013.42.

122 с.

Мета: на основі теоретико-методологічних та емпіричних досліджень характеру і сутності проблем сучасного українського суспільства опрацювати оптимальні підходи до їх регулювання, базовані на гуманітарних цінностях. Результати: 1. здійснено діагностику соціальних проблем в сучасній Україні; 2. визначено характер уявлень основних суб'єктів процесу соціальної проблематизації щодо самих проблем та шляхів їх вирішення; 3. визначено кола компетенцій основних суб'єктів регулювання соціальних проблем та ефективність їх взаємодії; 4. опрацьовано людиноцентристський підхід до регулювання соціальних проблем сучасного українського суспільства.

04.15 Методологія соціології. Методика і техніка соціологічних досліджень

04.08.18.0027/0217U007245

Соціологічний моніторинг студентського життя: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Кожекіна Людмила Юрївна. – ДР 0117U006225. УДК 316:303; 316:001.8; 378.

194 с.

Об'єкт дослідження - студентське життя за умов реформування системи вищої освіти в Україні. Мета дослідже-

ння - розробка і застосування в емпіричному дослідженні методики моніторингу системи кількісних та якісних параметрів студентського життя за умов реформування вищої освіти в Україні на прикладі студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Методи дослідження: стандартизоване анкетне опитування студентів; фокус-групове дослідження студентів; напівстандартизоване онлайн-опитування випускників (за допомогою ресурсу Google Forms). Здійснено теоретичну інтерпретацію поняття "студентське життя". Розроблено систему базових параметрів студентського життя та їх емпіричних показників. Ґрунтуючись на моделі студентської участі Александра Астіна розроблено методику дослідження студентського життя, яка будується на врахуванні: вхідних параметрів, (характеристики студента на момент початку навчання у ВНЗ); процесу навчання студента у ВНЗ, який у нашому дослідженні описується за допомогою системи параметрів студентського життя; вихідних параметрів (результат навчання у ВНЗ). Проведено емпіричне дослідження, на підставі якого окреслено стан та проблеми студентського життя на прикладі студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Проведено емпіричне дослідження, присвячене виявленню професійного портрету випускників КНУ імені Тараса Шевченка. На основі отриманих даних підготовлено звіт для університетських управлінських структур, результати якого можуть бути використані задля вирішення задачі оптимізації системи управління внутрішньо-університетським життям та удосконалення освітнього середовища у ВНЗ. Отримані дані щодо ставлення студентів до реформ у вищій освіті можуть бути використані органами державного та місцевого управління освітою, а також освітніми громадським організаціям для сприяння у полегшенні адаптації студентів до реформ у системі вищої освіти України. Результати проведеного дослідження поглиблюють наукові уявлення про категоріальні параметри, в яких виявляється стан та проблеми студентського життя за умов реформування системи вищої освіти в Україні. З економічної точки зору моніторинг студентського життя та його методологічне вдосконалення в перспективі розширення меж його використання (міжвишівська, регіональна, міжрегіональна співпраця) надає наукової та практичної оцінки ефективності запроваджуваних державою реформ.

05 ДЕМОГРАФІЯ

05.11 Загальні проблеми народонаселення

05.08.18.0028/0217U007202

Аналіз та прогноз соціально-економічних збитків держави від втрачених років потенційного життя населення: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Карташова С.С. – ДР 0113U000518. УДК 657.372.12:314.17.

85 с.

На підставі міжнародних зіставлень розроблено рекомендації щодо оцінки вартості середньостатистичного життя для сучасних умов України. Оцінено соціально-економічні збитки держави від надлишкової кількості передчасних смертей серед населення та надано їх прогноз на найближчий період. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06 ЕКОНОМІКА. ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

06.01 Загальні питання економічних наук

06.08.18.0029/0217U006794

Кластеризація економіки України в умовах

європейської інтеграції: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Присяжнюк Анна Юрївна. – ДР 0115U000566. УДК 33.012:339.92(477).

407 с.

В контексті дослідження кластерів, що є складними структурами для аналізу явищ біфуркації та самоорганізації конструктивно недостатнім є розуміння поведінки їх відокремлених елементів на мікрорівні. Системний підхід - передбачає дослідження кластерів як сукупність проблемних мікрофлуктуацій, що виникають у суб'єкта при генеруванні інсайдерської інформації з системи. Основні недоліки підходу: в складних системах цілісність інформаційного потоку може бути знівельована значимістю його окремих частин, які можуть відіграти більш важливу роль. У зв'язку із цим виникає проблемна площина сумісності й впорядкування лінійних та нелінійних компонентів кластеру. Наукова новизна полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних основ щодо вибору напрямків удосконалення управління кластерною організацією економіки Вперше: - обґрунтовано прагматично-інноваційний підхід щодо обґрунтування концепції кластерної економіки на засадах самоорганізації, ресурсної автономії та модифікації економічної поведінки. На відміну від існуючого модального, запропонований підхід детермінують просторову трансформацію та зміну організаційної форми, набуття нової якості системи без втручання сил екзогенного середовища, що забезпечує створення потужної платформи субконтрактингу, стимулює додаткові резерви оптимізації ресурсного забезпечення. Удосконалено: - понятійно-термінологічний апарат теорії управління кластеризацією. Економіки, зокрема впорядковано поняття "організаційний розвиток економічної системи", що в рамках кластеризації організації пропонується трактувати як процес реконфігурації організаційного дизайну галузі шляхом використання горизонтально-інтеграційних технологій просторового переформатування її операційних, економічних, інноваційних та соціальних складових за принципом ендемічності та системного синергізму для досягнення емерджентності та підвищення ефективності функціонування в цілому. - методичні положення стратегії кластерної організації економіки, що на відміну від існуючих враховують ефект глокалізації, набули подальшого розвитку наукові підходи до розробки механізмів управління кластеризацією, які запропоновано доповнити проектно-орієнтованим підходом програмно-цільового управління, що передбачає розробку та узгодження проектів розвитку на різних рівнях управління підприємством у межах процесу кластеризації з визначеними цільовими орієнтирами та ресурсними обмеженнями щодо їх досягнення, що сприятиме підвищенню ефективності програмно-цільового управління кластерами Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.08.18.0030/0217U007206

Аудит як механізм захисту інтересів суб'єктів суспільно-економічних відносин:

Заклучний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Катрич О.В. – ДР 0115U000250. УДК 657.6:316.323.

56 с.

Звіт з науково-дослідної роботи: 56 стор. друкованого тексту, список літератури з 140 найменувань, 2 додатка. Було проведено дослідження щодо теоретико-методологічних та організаційних засад аудиторського забезпечення захисту інтересів суб'єктів суспільно-економічних відносин. Об'єктом дослідження - є процес інтеграції державного і незалежного, внутрішнього та зовнішнього аудиту в умовах трансформації національної економіки. Результатом НДР є пропозиції щодо удосконалення методології та органі-

зації аудиторського забезпечення, ефективне впровадження якого дозволить забезпечити захист інтересів суб'єктів суспільно-економічних відносин. Апробацію та впровадження результатів дослідження передбачається здійснити на підприємствах різних видів економічної діяльності та різних організаційно-правових формах, та в аудиторських компаніях. Науково-дослідна робота належить до категорії фундаментальних досліджень закладів вищої освіти і відповідає Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки". Ключові слова: аудиторське забезпечення, організація, методика, внутрішній аудит, зовнішній аудит, суб'єкти суспільно-економічних відносин, інформаційні ресурси, система управління, інформаційні технології аудиту, суб'єкт аудиту, результати аудиту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.03 Економічні теорії

06.08.18.0031/0417U002376

Волкова Олена Михайлівна. Генезис економічних функцій національних держав та форми їх реалізації в країнах Західної цивілізації (друга половина XVII - 60-ті рр. XIX століття): Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 06.06.2017.

УДК 330.117(100)"16/18"(043.3).

179 с. – Бібліогр.: 200 назв.

У дисертації на основі використання принципів та підходів цивілізаційної парадигми суспільствознавства обґрунтовано роль національної держави на стадії становлення ринкової економіки. Розкрито природу та генезис економічних функцій національної держави в контексті кінцевих причин забезпечення цілісності ринкової економічної системи. В роботі показано використання економічних інститутів в якості основної форми реалізації економічних функцій національної держави в ринковій економічній системі. Розглянуто особливості формування економічних функцій провідних держав Західної цивілізації - Англії, Франції, Німеччини в другій половині XVII - 60-тих рр. XIX століття на стадії становлення в них ринкових економічних систем та можливостей використання їх досвіду для успішної організації ринкової економіки в сучасній Україні.

06.08.18.0032/0417U002419

Чудак Віталій Віталійович. Інституційний механізм реалізації конкурентної політики держави: Дис... к.е.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 20.06.2017.

УДК 330.332: 330.1.

161 с.: 16 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

У дисертаційній роботі здійснено науково-теоретичне обґрунтування змістового навантаження інституційного механізму конкурентної політики держави. Розроблено теоретико-методологічні підходи до інституційного механізму реалізації конкурентної політики держави. Проведено аналіз інституційного середовища реалізації конкурентної політики та визначено коло проблем, що перешкоджають її здійсненню. Запропоновано напрями вдосконалення механізму реалізації конкурентної політики в Україні на основі комплексної організації взаємодії інститутів. Уточнено визначення поняття "конкурентна політика держави", систематизовано стратегічні напрями її реалізації та окреслено місце в системі державного регулювання економіки. Розширено окремі положення теоретичних та методологічних підходів до визначення конкурентної політики держави. Запропоновано шляхи вдосконалення застосування інституційно-

го механізму її реалізації. Розроблено практичні рекомендації щодо ефективності реалізації конкурентної політики держави в Україні.

06.04 Політична економія

06.08.18.0033/0217U007254

Макро- та мікроекономічні аспекти соціальної політики: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Назарова Галина Валентинівна. – ДР 0117U008286. УДК 330.101.54:330.3.

160 с.

Метою дослідження є обґрунтування макро- і мікроекономічних аспектів соціальної політики та удосконалення теоретико-методичного забезпечення її ефективного формування та розвитку. Об'єкт дослідження - процес формування та розвитку соціальної політики на макро- та мікрорівнях. Предмет дослідження - науково-методичні, практичні підходи та Істру-менти формування та розвитку соціальної політики. Методи дослідження - логічний аналіз, системний та структурний аналіз, індукція та дедукція, монографічний метод, порівняння, групування, графічний метод. Обґрунтовано понятійний апарат з питань формування соціальної політики на макро- та мікрорівнях. Удосконалено методичне забезпечення нормування праці та застосування способів розрахунку нормативної чисельності за категоріями персоналу. Розроблено та обґрунтовано науково-практичні рекомендації щодо формування ланцюга сталого професійного розвитку працівників. Обґрунтовано напрями удосконалення системи формування та використання кадрового резерву. Дістав подальшого розвитку методичний підхід до оцінки соціальної відповідальності бізнесу. Уточнено концептуальні засади формування мотивованої системи навчання персоналу. Розроблено організаційне забезпечення розвитку управлінської компетентності в умовах соціокультурних трансформацій. Запропоновано збалансовану систему показників оцінки соціального розвитку колективу. Удосконалено методичне забезпечення аналізу просторової асиметрії розміщення трудових ресурсів у регіонах України.

06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки

06.08.18.0034/0518U000161

Усатенко Ольга Вікторівна. Бухгалтерський облік і аналіз венчурної діяльності: Дис... д.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 07.06.2018.

УДК 657.1:657.424:658.14.

399 с.: 78 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 510 назв.

Робота присвячена вирішенню методологічних проблем і розробці організаційно-практичних рекомендацій до створення системи обліково-аналітичного забезпечення управління венчурною діяльністю та її аналізу. Досліджено механізм взаємодії суб'єктів венчурної індустрії та визначено специфічні об'єкти обліку й аналізу венчурної діяльності. Встановлено обліковий аспект форм венчурного фінансування та фактори впливу на систему організації обліку. Виділено групи витрат по кожній стадії життєвого циклу венчурних підприємств. Розроблено систему управлінської звітності венчурної діяльності венчурних підприємств. Удосконалено методіку обліку процедур венчурного інвестування. Розроблено методичні підходи до оцінки та переоцінки активів венчурних фондів. Запропоновано методіку аналізу венчурної діяльності. Основна частина положень, висновків та рекомендацій впроваджена у практичну діяльність: ПАТ "Фондова Біржа "Перспектива", ПрАТ КУА

"Академія Інвестментс", ТОВ "КУА "Гранд Ессет Менеджмент", венчурне підприємство ТОВ "Реаліта", ТОВ "АФ "ФінЕМ-КОНсалтінг", ПП АФ "Спільна Справа", ДВНЗ "Національний гірничий університет", Національна металургійна академія України.

06.08.18.0035/0518U000189

Плахтій Тетяна Федорівна. Розвиток теорії і методології обліку на основі якісного підходу: Дис... д.е.н. /Житомирський державний технологічний університет. – Захищена 26.06.2018.

УДК 657.1.

408 с.: 32 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 389 назв.

Робота присвячена виявленню закономірностей та формуванню науково обґрунтованих пропозицій щодо розвитку теорії і методології обліку на основі якісного підходу. Розглянуто причини необхідності розвитку облікової системи на основі якісного підходу. Розкрито сутність та види якості як облікової категорії. Проаналізовано причини низького рівня якості облікової інформації та визначено шляхи її підвищення. Проведено історичний аналіз еволюції концепції якісних характеристик фінансової звітності та виділено напрями її розвитку в конвергованій концептуальній основі і в Україні. Розкрито шляхи розвитку організації обліку на основі концепції оцінюваності. Розроблені базисні засади методології оцінки якості в обліку на основі використання кваліметричного інструментарію. Основна частина положень, висновків та рекомендацій впроваджена у практичну діяльність: ТОВ "Міжнародний інститут аудиту", Федерації аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України, ПАТ "Вінницький олійножировий комбінат", ТОВ "Вінницький завод пакувальних виробів "ВІНТАР", ТОВ "Технологія ПЛЮС Україна", ТОВ "Агрона Фрут Україна", ТОВ "Вінницьке автотранспортне підприємство-10556", Житомирський державний технологічний університет, Житомирський національний агроекологічний університет.

06.08.18.0036/0417U003024

Книшек Оксана Олексіївна. Методика та організація аналізу і контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств: Дис... к.е.н. /Національний університет водного господарства та природокористування. – Захищена 12.05.2017.

УДК 657: 339.56(043.3).

189 с.: 26 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 170 назв.

Об'єктом дослідження є процеси ведення зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Предмет дослідження - теоретичні, методичні та прикладні положення аналізу і контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Теоретико-методичні результати дослідження можуть застосовуватися в розробці комплексної системи аналізу та контролю ЗЕД підприємств машинобудівної галузі. У роботі використано загальнонаукові та спеціальні методи: індукції, дедукції, порівняння, теоретичного узагальнення, системний підхід та абстрактно-логічний метод. Наукова новизна отриманих результатів полягає в удосконаленні теоретичних положень та розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення методики та організації аналізу і контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Сферою використання авторських рекомендацій є підприємства машинобудівної галузі.

06.08.18.0037/0217U006425

Удосконалення методики та організації обліково-аналітичної роботи в сучасних умовах господарювання: Заключний звіт /Чернігівський національний технологічний університет; Керів-

ник Гливенко Валентина Василівна. – ДР 0111U002362. УДК 658,532 06.047.

216 с.

Об'єктом дослідження є процеси організації обліку, аналізу та особливості оподаткування на підприємствах різних галузей економіки. Предметом дослідження є науково-теоретичні, методичні та практичні основи обліку, аналізу та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності та галузей економіки. Метою НДР є дослідження різних поглядів вчених на напрями розвитку бухгалтерського обліку в Україні, визначення існуючих проблем та розробка наукових і практичних рекомендацій щодо удосконалення методики обліку та аналізу на підприємствах різних форм власності. Теоретичною та методологічною основою роботи стали положення світової економічної науки, законодавчі акти, нормативно-правові документи, наукові праці зарубіжних і вітчизняних учених, загальнонаукові методи пізнання. Наукова новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні та розробці теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо удосконалення обліково-аналітичної роботи підприємств різних форм власності та галузей економіки. Основними здобутками є: розроблена методика розподілу внутрішньогрупового прибутку в межах виробничих консолідаційних груп при виконанні процедур елімінації внутрішньогрупових транзакцій; запропоновано методичні підходи до оцінки ефективності впливу інформаційних технологій на економіку підприємств; удосконалено систему принципів побудови, функціонування і розвитку інформаційних систем в бухгалтерському обліку та управлінні промисловими підприємствами на основі аналізу діючих сучасних інформаційних технологій; обґрунтовано порядок обліку операцій з недержавного пенсійного страхування; запропоновано на нормативному рівні уточнити зміст окремих якісних характеристик фінансової звітності та доповнити їх склад якісною характеристикою своєчасності; розроблено пропозиції щодо складання форм внутрішньої звітності для лізингодавців, які є джерелом для формування інформаційної бази у системі управління операціями фінансового лізингу; обґрунтовано необхідність впровадження управлінського обліку в бюджетних установах; обґрунтовано необхідність розробки в Україні комплексних загальних Методичних рекомендацій з визначення економічної ефективності впровадження інновацій у виробничій, екологічній та соціальній сферах. Практичне значення полягає в тому, що отримані у роботі наукові результати дають можливість підвищити рівень інформаційного забезпечення управлінської діяльності та зовнішніх користувачів

06.08.18.0038/0217U007021

Моделі та інформаційно-комунікативні технології управління складними соціально-економічними системами: Заключний звіт /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Керівник Кишакевич Богдан Юрійович. – ДР 0116U008869. УДК 330.46.

42 с.

Досліджено можливість застосування моделей інформаційно-комунікативних технологій управління складними соціально-економічними системами в умовах глобалізації. На основі критики стадіально-лінійних моделей суспільного розвитку та вироблення принципів нових підходів імплементації здобутків синергетичної методології в процес економіко-теоретичного пізнання впроваджено новий інструментарій теорії катастроф для моделювання стійкості банківської системи і розглянуто вплив інформаційно-комунікативних технологій на методики навчання у вітчизняній освіті.

06.39 Наука управління економікою

06.08.18.0039/0518U000173

Россошанська Ольга Валентинівна. Методологічні засади оцінювання економічної безпеки інноваційних проектно-орієнтованих підприємств: Дис... д.е.п. /Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК". – Захищена 21.06.2018.

УДК 005.922.1:330.341.1:005.8(-044.3).

630 с.: 54 табл., 96 іл. – Бібліогр.: 614 назви.

Досліджено особливості інноваційних проектно-орієнтованих підприємств (ІПОП) та їх економічної безпеки. Установлені основні фактори небезпеки ІПОП. Сформульовано закон тріадності гармонійного безперервного інноваційного розвитку ІПОП. Розкрито сутність оцінювання економічної безпеки як компоненту в запропонованій системі екосесенту та визначено системоутворювальні фактори її компонентів. Уточнено категоріальний апарат економічної безпеки підприємства та її оцінювання. Структуровано методологію оцінювання економічної безпеки ІПОП; конкретизовано сутність аксіом та принципів оцінювання економічної безпеки, особливості, норми та етапи оцінювання. Розроблено теоретичні основи та методи оцінювання стратегічної економічної безпеки ІПОП, метод визначення граничних та порогових нечітких значень індикаторів стану економічної безпеки ІПОП. Побудовано нечіткі критеріальні шкали для базових та інтегральних індикаторів стратегічної економічної безпеки ІПОП. Розроблено інструментарій оцінювання стратегічної економічної безпеки за групами показників діяльності, стану внутрішнього середовища діяльності та рівня компетентності працівників. Розроблено механізм оцінювання та визначення шляхів покращення стану діяльності економічної безпеки ІПОП. Оцінювання економічної безпеки представлено як науковий напрям у межах екосесенту.

06.08.18.0040/0417U003038

Радзіховська Юлія Миколаївна. Інтерфейсна складова системи економічної безпеки вищих навчальних закладів: Дис... к.е.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 10.05.2017.

УДК 005.92:378.4:004.056.53.

182 с.: 24 табл., 98 іл. – Бібліогр.: 271 назва.

Дослідження присвячено поглибленню теоретико-методичних положень щодо вдосконалення теоретико-методичних засад і надання практичних рекомендацій стосовно оцінювання інтерфейсної безпеки як складової системи економічної безпеки вищих навчальних закладів. Запропоновано маркетинговий підхід до забезпечення інтерфейсної безпеки вищих навчальних закладів, що передбачає системне розташування інформації на сайті з огляду на інтереси всіх стейкхолдерів і покращує сприйняття результатів діяльності університету для збільшення кількості споживачів освітніх послуг.

06.08.18.0041/0217U007381

Управління персоналом у процесі інтелектуалізації систем менеджменту промислових підприємств: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Ситник Йосиф Степанович. – ДР 0113U005291. УДК 338.24.01; 35.08; 658.310.823-057.177.

359 с.

Досліджено управління персоналом у процесі інтелектуалізації систем менеджменту українських промислових підприємств. Розроблено концептуальні та методологічні засади інтелектуалізації систем менеджменту підприємств та

мотивування персоналу в умовах глобалізації. Сформовано механізм розвитку інтелектуальної активності як цільової функції менеджменту персоналу. Розвинуто інструментарій моделювання процесів зростання особистісно-командних інтелектуально-знанневих активів у системах менеджменту. Розроблено метод діагностування впливу активаторів інтелектуалізації систем менеджменту на управління персоналом промислових підприємств. Розвинуто підходи до забезпечення сталого розвитку підприємств як основи формування соціальної відповідальності менеджменту. Удосконалено модель впровадження контролю інноваційної діяльності в практику господарювання промислових підприємств. Розвинуто нові аспекти управління персоналом в умовах побудови громадянського суспільства.

06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини

06.08.18.0042/0417U002401

Власенко Лев Валерійович. Стратегічні пріоритети та засоби розвитку зовнішньоторговельних відносин України з КНР в умовах глобалізації: Дис... к.е.п. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 30.05.2017.

УДК 339.9(477+510).

274 с.: 30 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 344 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню теоретичних і практичних аспектів розвитку зовнішньоторговельних відносин між Україною та КНР. Окреслені основні тенденції та проблеми зовнішньоторговельної співпраці. Виявлені тенденції розвитку білатеральної торгівлі та напрями її оптимізації. Було здійснено кількісний аналіз торгівлі товарами, використовуючи метод декомпозиції рівні якості двосторонньої торгівлі були визначені.

06.08.18.0043/0417U002402

Науменко Клим Владиславович. Інститути спільного інвестування в умовах глобальної фінансової нестабільності: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 30.05.2017.

УДК 339.72:336.76.

267 с. – Бібліогр.: 197 назв.

В дисертації проаналізовано теоретичні основи функціонування ІСІ. Також проаналізовано вплив цих теорій на трансформацію практичної діяльності і форм організації ІСІ, особливо в сфері індексного інвестування, встановлена роль індексних стратегій інвестування і можливі наслідки поширення такої інвестиційної стратегії для ІСІ та фондового ринку. Оцінено кількісне взаємовідношення пенсійних систем і ІСІ, досліджено специфічні властивості, особливості організації та розвитку в різних регіонах світу біржових фондів (БФ), класифіковано ризики фінансової стабільності і сформульовано виклики, які ставить перед фінансовим співтовариством розвиток біржових фондів. Також, використовуючи вибірку з 35 біржових фондів, що торгуються на Швейцарській фондовій біржі, і розрахунок оцінки помилок слідування чотирма різними способами, емпірично доведено, що і традиційні і синтетичні БФ мають значні помилки слідування.

06.08.18.0044/0417U002538

Шибя Оксана Андріївна. Вплив розвитку транспортної інфраструктури на економічне зростання країн-членів Європейського Союзу: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 31.05.2017.

УДК 339.9:[338.47:330.354](4+477)(043.5).

201 с.: 34 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 145 назв.

Виокремлено вісім ефектів від транспортної інфраструктури, які позитивно впливають на розвиток і зростання економіки в країнах. Проаналізовано розвиток транспортної інфраструктури в окремих країнах-членах ЄС за 2000-2014 рр. Проведено кореляційне дослідження впливу інвестиційних вкладень у транспортну інфраструктуру у два етапи. Встановлено, що механізм впливу інвестицій на розвиток транспортної інфраструктури країн-членів ЄС складається із стимулятивного позитивного впливу інвестицій у транспортну інфраструктуру країн-членів ЄС на поліпшення умов для вантажних робіт і для ринку послуг. На основі аналізу статистичних даних та проблем вантажних перевезень між країнами-членами ЄС та третіми країнами сформульовано ключові напрями активізації перевезень. Досліджено стан транспортної інфраструктури України та перспективи її розвитку.

06.08.18.0045/0417U002539

Когут Мар'яна Володимирівна. Міжнародний трансфер технологій як чинник економічного зростання: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 31.05.2017.

УДК 339.9:[330.341.1:330.322].

193 с.: 12 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 259 назв.

Проаналізовано основні теорії міжнародного трансферу технологій та економічного зростання. Досліджено теоретичні підходи аналізу міжнародного трансферу технологій, його форми і групи. Досліджено зміст, сутність феномену розвитку трансферу технологій та його вплив в умовах глобалізації. Удосконалено поняття інновацій та міжнародного трансферу технологій. Проаналізовано сучасні тенденції міжнародного трансферу технологій та його вплив на економічне зростання. Доведено вплив міжнародного трансферу технологій на економічне зростання. Розроблено практичні рекомендації для України щодо оптимізації та регулювання міжнародного трансферу технологій. Досліджено, що міжнародний трансфер технологій є чинником економічного зростання.

06.08.18.0046/0217U007468

Формування міжнародної конкурентоспроможності регіону на основі інноваційно-інвестиційної моделі розвитку: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Орехова Тетяна Вікторівна. – ДР 0113U003659. УДК 339.924:001.895.

103 с.

Інтенсивний розвиток національних економік та виникнення їх нових конкурентних переваг через формування локальної конкурентоспроможності окремих регіональних утворень, які формують і загальнонаціональну конкурентоспроможність країни у світовому економічному просторі в умовах глобалізації, вимагають дослідження ролі регіональних господарських комплексів в активізації внутрішніх та зовнішніх економічних процесів.

06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи

06.08.18.0047/0217U006877

Державне замовлення як інструмент промислового розвитку в Україні: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Гужва І.Ю. – ДР 0117U003454. УДК 338.242.44.

68 с.

В Україні вирішення проблеми кардинального реформування інститутів держзамовлення і держзакупівель слід сфокусувати на наданні їм дійсно регулюючої та стимулюючої функцій. Основний вектор реформ доцільно спрямувати на створення державної контрактної системи, нормативною моделлю якої можуть слугувати передові зразки таких систем у розвинутих країнах Заходу. Вона повинна взяти на себе роль господарського механізму реалізації державного замовлення, сформувавши єдиний технологічний цикл забезпечення суспільних потреб. Реформування інституту державного замовлення і впровадження господарського механізму його реалізації у вигляді державної контрактної системи дозволить кардинально підвищити результативність і ефективність цього інституту у забезпеченні потреб суспільства і стимулюванні позитивних структурно-технологічних перетворень у вітчизняному виробництві.

06.08.18.0048/0217U007480

Імперативи та ключові детермінанти формування сталої конкурентоспроможності транспортної інфраструктури України в умовах інтеграції до ЄС: Заключний звіт /Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського; Керівник Чернега Оксана Богданівна. – ДР 0117U006557. УДК 911.3:338.436:338.47(477.4/5).

180 с.

Представлено результати дослідження сутності та основних детермінантів конкурентоспроможності країн в умовах глобалізації; обґрунтовано значення інфраструктури у забезпеченні соціально-економічного розвитку та зростання, конкурентоспроможності країн в умовах глобалізації; проведено аналіз впливу інфраструктури на конкурентоспроможність окремих секторів національної економіки; проаналізовано інфраструктурні чинники розвитку туристичної галузі України; визначено напрями удосконалення інфраструктурних детермінантів розвитку туристичного сектору України.

06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес

06.08.18.0049/0217U006486

Вплив інноваційних процесів на ефективність морегосподарювання: Заключний звіт /Національний університет кораблебудування ім. адм. Макарова; Керівник Єфімова Ганна Вікторівна. – ДР 0115U001494. УДК 330.341.1:338.012 (26).

54 с.

Об'єктом дослідження є напрями підвищення ефективності сфери морегосподарювання в Україні. Метою дослідження є розроблення методологічних положень та практичних рекомендацій щодо формування та реалізації ефективного механізму морегосподарського комплексу України. Для розв'язання поставлених задач використовувались методи економічного і статистичного аналізу, групування, графічного моделювання, експертної оцінки, аналогії та структурізації цілей, аналізу і синтезу, порівняння, економічного моделювання. Основним науковим інструментом дослідження є системний метод пізнання об'єкта дослідження, за допомогою якого оцінювався потенціал приморських регіонів. Теоретичною базою дослідження є офіційні дані державної статистичної звітності, міжнародних організацій, публікації та бази даних Євростату та інших інформаційних банків, офіційні Інтернет - ресурси органів державної влади, українські та зарубіжні аналітичні доповіді, присвячені розвитку морегосподарювання України та інших країн світу,

картографічні, наукові, методичні, нормативні, інформаційні видання вітчизняних та зарубіжних авторів, пов'язаних з даною тематикою. Наукова новизна отриманих результатів полягає в поглибленні теоретичних основ формування морегосподарського комплексу з врахуванням особливостей розвитку приморських територій; розробці та обґрунтуванні ефективного механізму сфери морегосподарювання України. На основі узагальнення існуючих науково-методичних підходів у дослідженні сформульовано поняття морегосподарського комплексу як складної, багатокomпонентної керованої економічної системи, в рамках якої виділяються дві підсистеми: "морська" економіка, що безпосередньо пов'язана з морською діяльністю, включаючи її морські та прибережні види (морський транспорт, рибальство, добуток морських мінеральних ресурсів, морські круїзи та суднобудування); "прибережна" економіка, яка пов'язана з розвитком прибережних територій, що забезпечують доступ до отримання вигод від морської діяльності (зокрема, не морські галузі за рахунок взаємодії з різними видами морської діяльності). Визначено основні напрями розвитку вітчизняного морегосподарського комплексу та на їх основі вперше побудовано функціональну структуру морегосподарського комплексу України. Сформований авторами методологічний підхід до функціонування морегосподарського комплексу як цілісної системи є основою для побудови кластерної форми організації цього комплексу. Крім визначення сутності поняття морегосподарського комплексу та змісту його функцій даний методологічний підхід включає й положення, що забезпечуватимуть ефективне функціонування в Україні морегосподарського комплексу, а саме: збалансований розвиток діючих суб'єктів морегосподарського комплексу; переорієнтацію або створення нових суб'єктів, що заповнять відсутні сегменти в морегосподарському комплексі; ліквідацію диспропорцій, що виникають у розвитку функціональних сегментів морегосподарського комплексу; тісний взаємозв'язок усіх суб'єктів морегосподарського комплексу; розширення участі суб'єктів морегосподарського комплексу у зовнішньоекономічній діяльності. При цьому ефективно управління в сучасному морегосподарському комплексі України має здійснюватися на державному, регіональному рівнях та рівні суб'єктів господарювання за допомогою прямих і непрямих методів. В дослідженні запропоновано авторське визначення державної регуляторної політики в сфері морегосподарювання як напрям державної морської політики, орієнтований на вдосконалення правового регулювання господарських і адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державного управління і суб'єктами морегосподарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави в діяльність суб'єктів морегосподарювання і усунення перешкод для розвитку морської господарської діяльності, яка здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, встановлені Конституцією та законами України. Крім цього, виявлені проблеми існуючого в Україні процесу здійснення регуляторної діяльності у сфері морегосподарювання та запропоновані перспективи його удосконалення на сучасному етапі розвитку нашої держави. В дослідженні проаналізовано міжнародний досвід формування і реалізації державної політики розвитку приморських територій. Систематизовано основні напрями реалізації політики розвитку приморських регіонів країн ЄС. Досліджена нормативно-правова база України в галузі морського господарства та представлені перспективи удосконалення державної політики регіонального розвитку приморських територій. Отримала подальший розвиток теорія регіональної економіки - автори дослідили стан і тенденції розвитку підприємств морегосподарського комплексу Миколаївської області, провели SWOT-аналізу підприємств МПК та

визначили оперативні цілі, завдання і наслідки реалізації цих заходів для підприємств морегосподарського комплексу на регіональному рівні. Успішне здійснення соціально-економічних перетворень в державі залежить від якісної трансформації економічної системи або певної її частини. У зв'язку з цим управління на регіональному рівні розвитком підприємств морегосподарського комплексу є актуальним питанням для формування сприятливого базису щодо активізації економічного розвитку МПК держави. Головним у системі регіонального управління ефективним розвитком сфери морегосподарювання слід вважати реалізацію підходу на основі єдності зусиль державних, регіональних, наукових та підприємницьких структур. Практичне значення одержаних результатів обумовлюється важливістю використання цих результатів і рекомендацій органами державної влади та управління в комплексній оцінці поточного стану та перспектив розвитку приморських територій, що використовується при стратегічному прогнозуванні та довго- і середньостроковому плануванні соціально-економічного розвитку на державному та регіональному рівнях; при реалізації державної політики забезпечення національної безпеки України та її приморських регіонів; при визначенні основних напрямків внутрішнього та зовнішнього економічного розвитку приморських регіонів України; при розробці програм розвитку пріоритетних видів морекористування та галузей морегосподарського комплексу. Результати даного дослідження впроваджено в учбовий процес кафедри економічної теорії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова і використовуються при викладанні дисциплін Основи економічної теорії, Макроекономіка, Регіональна економіка, Продуктивні сили Світового океану. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка

06.08.18.0050/0417U002606

Башинська Юлія Іванівна. Організаційно-економічні засади використання потенціалу відновлюваної енергетики в регіоні: Дис... к.е.н. /Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього Національної академії наук України". – Захищена 29.05.2017.

УДК 332.146:320.91.

189 с.: 24 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 236 назв.

Об'єкт дослідження: процеси розвитку відновлюваної енергетики в Західному регіоні України. Мета: поглиблення теоретико-методичних засад формування механізмів активізації використання потенціалу відновлюваних джерел енергії та розробка практичних рекомендацій щодо застосування організаційно-економічних заходів та інструментів розвитку відновлюваної енергетики в регіоні. Методи: історичний, наукова абстракція, порівняльний аналіз, спостереження та аналогій, графічні, SWOT-аналіз, економетричні. Новизна: удосконалено наукові засади формування концепцій розвитку відновлюваної енергетики, які розкривають їх структуру та зміст як основи розроблення цільових регіональних стратегій розвитку відновлюваної енергетики з визначенням при цьому стратегічних цілей та відповідних операційних цілей і завдань, науково-методичні положення щодо оцінки потенціалу відновлюваної енергетики регіону шляхом доповнення використовуваних натуральних оціночних показників потенціалу вартісно-економічними, встановлення яких базується на приведенні показників технічно-досяжного потенціалу відновлюваних джерел енергії, організаційні засади та інструментарій просування на ринку проектів з розвитку відновлюваної енергетики. Сфера використання: у практичній діяльності центральних і регіональних органів вла-

ди та підприємств реального сектору економіки: Міністерства екології та природних ресурсів України при підготовці матеріалів Карпатського огляду про стан довкілля, Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, Львівської обласної ради при формуванні регіональних стратегій розвитку, Управління архітектури, містобудування та інфраструктурних проєктів Львівської облдержадміністрації при розробці Комплексної інвестиційної програми розвитку об'єктів малої енергетики на території Львівської області на 2016-2020 рр., ТОВ "ЕКО-Оптіма" при запровадженні енергосервісних договорів у діяльності компанії.

06.08.18.0051/0417U003118

Тибінка Ірина Ярославівна. Регулювання внутрішньорегіональної соціально-економічної диференціації в умовах децентралізації влади в Україні: Дис... к.е.н. /Державна установа "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього Національної академії наук України". – Захищена 12.05.2017.

УДК 332.122.54:332.021.

173 с.: 14 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

Об'єкт дослідження: процеси внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку в Україні. Мета: обґрунтування теоретико-методичних засад і розробка науково-практичних рекомендацій щодо регулювання процесів внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку в умовах децентралізації влади. Методи: логічне узагальнення, аналіз, порівняння і синтез, структурний, факторний аналіз, кореляційний аналіз, декомпозиції, теоретичне моделювання, графічні та матричні. Новизна: вперше запропоновано концепцію регулювання процесів внутрішньорегіональної диференціації соціально-економічного розвитку, згідно з якою стратегічними орієнтирами політики зменшення територіальних диспропорцій є: налагодження мережових взаємодій між менш економічно розвинутими територіями та полюсами росту; забезпечення інтегрованості соціально-економічного простору регіону; стимулювання ефективного використання економічного потенціалу територіальних громад; підвищення конкурентоспроможності територіальних громад та регіону загалом, удосконалено систему критеріїв класифікації внутрішньорегіональної диференціації, методичний підхід до оцінювання внутрішньорегіональної соціально-економічної диференціації, систематизацію інструментів регулювання внутрішньорегіональної соціально-економічної диференціації у відповідності до сфер застосування, зокрема: інституційні, фінансово-бюджетні, організаційно-територіальні та організаційно-комунікаційні інструменти. Сфера використання: в діяльності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України при розробці методики оцінки результативності та ефективності реалізації економічної політики в умовах реалізації реформи місцевого самоврядування та бюджетної децентралізації, Пустомитівської районної державної адміністрації при формуванні Перспективного плану об'єднання територіальних громад, Чижківської сільської ради при підготовці проєктів для участі в обласному конкурсі мікропроєктів місцевого розвитку Львівської обласної державної адміністрації.

06.08.18.0052/0217U006875

Концепція створення та наповнення індустріального парку: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Гужва І.Ю. – ДР 0117U006762. УДК 332.142.

50 с.

Науково-дослідна робота складається зі вступу, дванадцяти розділів, висновків, списку використаних джерел з 15 найменувань. Основний текст роботи викладено на 50 сторінках машинописного тексту, містить 18 таблиць і 11 рисунків. Об'єкт дослідження - процес, умови та економічний вплив від відкриття індустріального парку в місті Дніпро. Предмет дослідження - концепція індустріального парку міста Дніпра як інструменту підвищення інвестиційної привабливості і добробуту в регіоні. Мета дослідження - сформувати вичерпний перелік принципів і критеріїв до заснування та адміністративно-господарської діяльності індустріального парку "Дніпро-Форпост". Структура НДР побудована у відповідності до положень статті 17 Закону України "Про індустріальні парки" від 21 червня 2012 року № 5018-VI, в якій визначено перелік елементів концепції індустріального парку, яка подається на розгляд і затвердження в МЕРТ. Відповідно, у першому розділі зазначена назва індустріального парку українською та англійською мовами. Другий розділ містить інформацію про засновника парку - КП "Агентство розвитку Дніпра". В третьому розділі викладено мету, завдання та пріоритетні напрями ведення господарської діяльності в індустріальному парку. В четвертому розділі зазначено територіальне місце розташування парку з відповідними картографічними даними. П'ятий розділ містить інформацію про строк, на який створюється індустріальний парк "Дніпро-Форпост" відповідно до закону. В шостому розділі наводить розрахунок орієнтовних обсягів споживання учасників парку водних та енергоресурсів. Восьмий розділ містить план розвитку парку у часовому та просторовому вимірах. В дев'ятому розділі окреслено обсяги ресурсів, необхідні для запуску роботи індустріального парку і джерела їх залучення. В десятому розділі викладено організаційну структуру управління індустріального парку "Дніпро-Форпост". В одинадцятому розділі наводяться результати розрахунку потенційного впливу від запуску діяльності індустріального парку "Дніпро-Форпост" на активізацію розвитку економіки міста Дніпра і національної економіки загалом. Використання економіко-математичного моделювання GTAP дало можливість визначити прогностичні показники зростання ВВП, промислового виробництва за галузями, зайнятості, податкових надходжень та ін. в результаті запуску роботи індустріального парку на визначених умовах. В дванадцятому розділі дано характеристику таким інфраструктурним об'єктам, що будуть споруджені на території парку, як виставковий центр та інноваційний бізнес-інкубатор. Практичне значення дослідження полягає у тому, що одержані результати можуть бути використані для державної реєстрації індустріального парку "Дніпро-Форпост" в Міністерстві економічного розвитку і торгівлі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки

06.08.18.0053/0518U000168

Рижикова Наталія Іванівна. Інноваційно-орієнтований розвиток інвестиційної діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробництва: теорія, методологія, практика: Дис... д.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 07.06.2018.

УДК 338.443 : 330.341.1.

405 с.: 45 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Дисертація присвячена вирішенню проблеми забезпечення інноваційно-орієнтованого розвитку інвестиційної діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробни-

цтва. Визначено і поглиблено понятійно-категоріальний апарат теорій економіки та управління підприємствами і теорій інноваційно-інвестиційного розвитку. Обґрунтовано сучасні наукові підходи до дослідження інвестиційних процесів в діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Окреслено принципи та особливості формування ринку інвестиційних ресурсів аграрної сфери. Ідентифіковано атрибути імплементації інвестиційно-інноваційної моделі розвитку підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Узагальнено теоретико-методологічні положення щодо формування механізму інвестування інноваційної діяльності підприємств агропромислового виробництва. Обґрунтовано типологію форм та структури інвестицій та архітектура механізмів інноваційно-інвестиційної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу. Ідентифіковано складові інституційного забезпечення інноваційної орієнтації розвитку інвестиційної діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Визначено сучасний стан та тенденції функціонування і розвитку ринку інвестиційних ресурсів агропромислового виробництва. Оцінено динаміку результатів та економічної ефективності інвестиційної діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Визначено тенденції розвитку прогресивних форм інвестиційної діяльності суб'єктів аграрного бізнесу. Обґрунтовано механізм формування ринку інвестиційних ресурсів суб'єктів агропромислового виробництва. Визначено концептуальні засади інноваційної орієнтації інвестиційної діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробництва. Розкрито сутнісні характеристики та визначити напрями удосконалення інтеграційних механізмів розвитку інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств агропромислового виробництва. Окреслено напрями розвитку інститутів спільного та венчурного інвестування суб'єктів агробізнесу. Визначено підходи щодо інструментального супроводження стратегічного та ризик-менеджменту інноваційно-орієнтованої інвестиційної діяльності суб'єктів аграрної сфери. Обґрунтовано прогресивні стратегії інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств та об'єднань агропромислового виробництва.

06.08.18.0054/0518U000169

Петренко Вікторія Сергіївна. Стратегії розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями: теорія, методологія, практика:

Дис... д.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 08.06.2018.

УДК 334.726 : 631.145.

407 с.: 66 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 370 назв.

У дисертаційній роботі визначено соціально-економічну сутність та особливості функціонування аграрних підприємств з іноземними інвестиціями в Україні, Європі і в світі; обґрунтовано форми і типи вказаних аграрних підприємств та їх конкурентні переваги в умовах євроінтеграції та глобалізації; виявлено організаційно-економічний механізм та інтеграційні мотиви й чинники розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями. Обґрунтовано основні моделі (мультиплікатора-акселератора, матричні, нелінійного програмування) з відповідними методами, інструментами й індикаторами оцінки ефективного розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями; визначено засоби здійснення та удосконалення інвестиційних стратегій їх діяльності та розвитку на засадах просторово-галузевої ідентифікації, встановлення конкурентних переваг, інвестиційної привабливості, мотивації; обґрунтовано методологічні підходи до обґрунтування нових систем управління розвитком аграрних підприємств з іноземними інвестиціями. У дисертації проаналізовано основні чинники ефективного та конку-

рентоспроможного функціонування аграрних підприємств з іноземними інвестиціями; здійснено оцінку зовнішньоекономічної та експортно-імпортової діяльності аграрних підприємств з іноземними інвестиціями; виявлено проблеми, ризики й тенденції функціонування та розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями. Розроблено напрями впровадження автоматизованих систем (програмування) управління стратегіями розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями на засадах процесного підходу (контролінгу), реструктуризації та реінжинірингу; обґрунтовано засоби забезпечення фінансово-економічної стійкості функціонування й розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями; розроблено еколого-орієнтовані стратегії розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями на основі концепцій екологічного менеджменту. Визначено мотивацію підвищення ефективності діяльності аграрних підприємств з іноземними інвестиціями шляхом формування стратегічних альянсів; розроблено напрями та засоби удосконалення державного регулювання та інституційного забезпечення аграрних підприємств з іноземними інвестиціями; обґрунтовано перспективні інноваційні програми, проекти та моделі розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями.

06.08.18.0055/0417U002395

Лугова Ольга Іванівна. Формування та використання економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством: Дис... к.е.н. /Миколаївський національний аграрний університет. – Захищена 02.06.2017.

УДК 330.341.1:631.11:636.4.

220 с.: 41 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

Дисертацію присвячено теоретико-методичному обґрунтуванню наукових засад та розробці практичних рекомендацій щодо формування та використання економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством. У роботі узагальнено теоретичні розробки вчених щодо сутності поняття "економічний потенціал", уточнено категоріальний апарат та визначено сутність категорії "економічний потенціал підприємства" з урахуванням особливостей діяльності підприємств з розвинутим свинарством. Узагальнено і вдосконалено методику оцінки економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством. Проаналізовані рівень розвитку та складові економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством Миколаївської області та визначено вплив на нього зовнішніх та внутрішніх факторів. Запропоновано авторське бачення концептуальної схеми й ідентифікацію структурних елементів економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством. Удосконалено підходи до формування прикладних інструментів розвитку економічного потенціалу підприємств з розвинутим свинарством, що забезпечують реалізацію положень концепції в господарській діяльності.

06.08.18.0056/0417U002418

Альбещенко Олексій Станіславович. Регулювання процесів формування і використання земельно-ресурсного потенціалу сільських територій України: Дис... к.е.н. /Миколаївський національний аграрний університет. – Захищена 01.06.2017.

УДК 332.33:33.011 (477).

195 с.: 38 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення регулювання процесів формування і використання земельно-ресурсного потенціалу сільських територій України. Доведено сутність процесів формування й вико-

ристання земельно-ресурсного потенціалу сільських територій, наукові підходи до регулювання процесів формування і використання земельно-ресурсного потенціалу, які являють собою сукупність державних норм і законів, дія яких повинна бути направлена на забезпечення балансу, інтересів між суспільством, бізнесом й природою у напрямку нейтралізації екологічних ризиків й розвитку сільських територій на екологоорієнтованих засадах. Сформовано підходи й проведено оцінку еколого-економічних критеріїв використання земельно-ресурсного потенціалу сільських територій. Виявлено пріоритетні засади наближення законодавства до норм міжнародного й європейського права з метою збереження, відновлення й охорони навколишнього середовища, створення передумов до збереження якісних ознак земельно-ресурсного потенціалу сільських територій України. Обґрунтовано пріоритетні напрями визначення втрат від забруднення, порушення навколишнього природного середовища з метою виявлення залежності від напрямів і особливостей його використання, вивчення еколого-економічних явищ, можливостей у раціональному використанні земельно-ресурсного потенціалу сільських територій з урахуванням рівня утворення відходів різного рівня небезпеки.

06.08.18.0057/0417U002741

Шестак Максим Леонідович. Еколого-економічна ефективність лісокористування на засадах державно-приватного партнерства: Дис... к.е.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 26.06.2017.

УДК 334.7:504.062:630.9.

234 с.: 7 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 177 назв.

У дисертаційній роботі розкрито теоретико-методологічні засади дослідження еколого-економічної ефективності лісокористування, зокрема власне зміст цього поняття, запропоновано методичні підходи до оцінки ефективності господарської діяльності суб'єктів лісогосподарського підприємництва, сформовано інституціональне підґрунтя імплементації державно-приватного партнерства як базової детермінанти підвищення еколого-економічної ефективності лісокористування. Здійснено оцінку тенденцій та закономірностей відтворення, використання й охорони лісових ресурсів України, проаналізовано основні показники еколого-економічної ефективності лісокористування у багатолісному регіоні, проведено інтегральне оцінювання ефективності функціонування державних лісогосподарських підприємств. Запропоновано напрями підвищення еколого-економічної ефективності лісокористування в сучасних умовах. Розроблено альтернативні варіанти регулювання партнерських відносин у лісовому господарстві за умови передачі прав тимчасового лісокористування, а також входження державних та приватних партнерів до статутних і нестатутних лісогосподарських об'єднань. Сформовано інституціональне забезпечення підвищення еколого-економічної ефективності лісокористування на основі впровадження угод державно-приватного партнерства у різні сегменти лісового господарства.

06.08.18.0058/0417U003016

Головач Катерина Сергіївна. Формування механізму антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах: Дис... к.е.н. /Житомирський національний агроекологічний університет. – Захищена 05.05.2017.

УДК 658.168.3:330.33.01:338.124.2.

180 с.: 26 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

Мета: поглиблення теоретико-методичних засад і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення ме-

ханізму антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах. Об'єкт: процес удосконалення механізму антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах. Методи дослідження: абстрактно-логічний, економіко-статистичний, монографічний, аналізу та синтезу, соціологічного дослідження, економіко-математичного моделювання, синергетичний. Теоретичні результати: створено основу для подальшого збагачення теоретико-методичних засад удосконалення механізму антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах. Практичні результати: розроблені методичні підходи і практичних рекомендацій щодо удосконалення системи попередження виникнення кризи у сільськогосподарських підприємствах та впровадження ефективного антикризового управління. Наукова новизна: обґрунтовано методичний підхід до оцінки ймовірності настання і наслідків кризи у сільськогосподарських підприємствах з використанням Logit-моделі, який ґрунтується на однозначності інтерпретації результатів та відсутності так званих "зон невизначеності", зменшує суб'єктивність оцінок, дозволяє прогнозувати кризові явища і приймати антикризові рішення в умовах бінарного вибору (з двох альтернатив). Ступінь впровадження: ФГ "Царіцино" Житомирського району Житомирської області, ТОВ "Агрофірма Брусилів" смт. Брусилів Житомирської області, ФГ "ЯНКО-07" Попільнянського району Житомирської області, ТОВ "Укрзернопром-Троянів" с. Троянів Житомирського району, СОК "Троянів плюс" с. Троянів Житомирського району, Управління агропромислового розвитку Житомирської обласної державної адміністрації, Управління агропромислового розвитку Житомирської районної державної адміністрації, ЖНАЕУ. Ефективність: результати дослідження сприяють розширенню можливостей удосконалення механізму антикризового управління у сільськогосподарських підприємствах. Сфера використання: центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, вищі навчальні заклади економічного профілю, сільськогосподарські підприємства.

06.08.18.0059/0417U003103

Бінерт Олеся Василівна. Розвиток організаційно-економічних умов функціонування виробників молока: Дис... к.е.н. /Львівський національний аграрний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 637.1.002.2:338.3.

211 с.: 26 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 184 назви.

У дисертаційній роботі представлено результати дослідження організаційно-економічних особливостей функціонування виробників на ринку молока. Досліджено стан економічних відносин між виробниками молока і переробними підприємствами, оцінено вплив локальних організаційно-економічних умов на розвиток молокопродуктового підкомплексу Львівської області. Обґрунтовано концепцію розвитку виробництва молока на основі вдосконалення економічних взаємовідносин між виробниками сировинного молока та переробними підприємствами. Запропоновано проєкт трансформації організаційно-економічних умов у системі "виробництво - переробка молока" на основі поглиблення інтеграційних і розвитку кооперативних процесів, посилення економічної самоорганізації сільських громад. Сформульовані пропозиції щодо створення інтегрованих агропромислових об'єднань, які доцільно формувати з двох взаємопов'язаних блоків: виробничо-збутового та управлінсько-координаційного.

06.08.18.0060/0417U003104

Дзюбак Катерина Миколаївна. Організаційно-інституціональний механізм управлін-

ня сільськогосподарським землекористуванням: Дис... к.е.н. /Львівський національний аграрний університет. – Захищена 17.05.2017.

УДК 332.3:631]:330.837.

245 с.: 13 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

У дисертаційній роботі проаналізовано сучасний стан та зміни в управлінні сільськогосподарським землекористуванням в умовах формування нових земельних відносин, обґрунтовано розвиток інституту землеустрою для досягнення високої конкурентоспроможності аграрного сектора економіки. Розроблено методичний підхід для забезпечення бездефіцитного балансу гумусу у ґрунті, який базується на вдосконаленні структури посівних площ, поглиблено науково-методичні засади визначення нормативної грошової оцінки ріллі, яка полягає в урахуванні показників виробництва продукції рослинництва і тваринництва та балу бонітету ґрунту. Удосконалено організаційно-інституціональний механізм управління сільськогосподарськими територіями на засадах трансформації агрохолдингу в дочірні підприємства. Сформовано науково-методичні підходи до диверсифікації сільської економіки шляхом створення стратегічних одиниць бізнесу, які функціонуватимуть для досягнення конкретних стратегічних цілей у рамках міні-державоутворень.

06.08.18.0061/0417U003105

Шумлянський Богдан Володимирович. Інституційне забезпечення інвестиційної діяльності щодо використання лісових ресурсів:

Дис... к.е.н. /Львівський національний аграрний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 330.15 : 630.6 : 674(066).

298 с.: 31 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 264 назви.

Дисертаційна робота спрямована на вдосконалення теоретико-методологічних засад і концептуальних підходів щодо реформування інституційного забезпечення інвестування лісового сектору в умовах євроінтеграції. У роботі розглянуто теоретико-методологічні засади інституціоналізації інвестування розвитку лісового сектору економіки. Досліджено досвід формування інституційного середовища інвестування лісового сектору економіки європейських країн - лідерів лісгосподарювання та виокремлено основні орієнтири сценарію реформування інституційного середовища інвестування вітчизняного лісового сектору, заснованого на імплементації у вітчизняну практику апробованих за кордоном моделей взаємозв'язку інституційних складових лісового менеджменту. Встановлено за результатами моніторингу рівень інституціоналізації інвестування лісового сектору та тенденції його змін. Проаналізовано за компаративним підходом рівень інституційного забезпечення інвестування розвитку лісового сектору економіки України та європейських країн - лідерів лісгосподарювання. Здійснено діагностику ефективності та зрілості сценарію реформування інституційного забезпечення інвестування лісового господарства. Обґрунтовано інструментальне забезпечення та принципи побудови на засадах економічного стимулювання вітчизняних та зарубіжних інвесторів інноваційної моделі інституційного забезпечення інвестування розвитку збалансованого лісгосподарювання. Визначено вектори генерації та імпорту інструментарію створення інституційних умов активізації інвестування розвитку лісового сектору економіки.

06.08.18.0062/0417U003145

Лобунько Юлія Вікторівна. Формування природоохоронного землекористування в умовах нових земельних відносин:

Дис... к.е.н. /Національний університет біоресурсів та природокористування України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 332.2:332.3.

235 с.: 31 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 233 назви.

Дисертацію присвячено вирішенню актуальних наукових завдань щодо поглиблення теоретико-методичних основ і розроблення практичних рекомендацій із вдосконалення інституціонального і землевпорядного механізмів формування природоохоронного землекористування в умовах нових земельних відносин. Визначено сутність поняття "формування природоохоронного землекористування" як складного і тривалого процесу організаційно-господарських, еколого-економічних, інженерно-технічних і правових змін складу земельних угідь та функціонального використання земель, які впливають на зміну режиму землекористування та інтенсивність використання земельних та інших природних ресурсів. Розроблено модель формування природоохоронного землекористування та його методологічного процесу. Виявлено особливості трансформаційного процесу та основні тенденції в природоохоронному землекористуванні, які заважають повноцінному запровадженню вимог екологізації в земледосподарську практику. Обґрунтовано складові та сформовано структуру кадастру територій природно-заповідного фонду. Розроблено методологічні та методичні основи удосконалення землеустрою щодо формування природоохоронного землекористування та оцінки його ефективності.

06.08.18.0063/0217U006861

Розробка економіко-правових інструментів державної стимуляційної політики розвитку альтернативних джерел енергії на базі деревообробних та сільськогосподарських підприємств:

Заключний звіт /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"; Керівник Якубів Валентина Михайлівна. – ДР 0117U003867. УДК 330.1:321.01.

89 с.

Обґрунтовано наукові положення й прикладні засади забезпечення виходу України з енергетичної залежності від дорогих іноземних й невідновлюваних джерел енергії через стимулювання використання потенціалу деревообробних й сільськогосподарських підприємств у сфері альтернативних джерел енергії.

06.08.18.0064/0217U006874

Механізми створення і розвитку кластерних структур в економіці України: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Гужва І.Ю. – ДР 0117U003452. УДК 338.45.01.

68 с.

Науково-дослідна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку джерел посилань з 22 найменувань. Об'єкт дослідження - процес формування та розвитку промислових кластерів в економічній системі. Предмет дослідження - механізми створення і розвитку кластерних структур в національній економіці України. Мета дослідження - визначити необхідні умови для виникнення і розвитку промислових кластерів та державні заходи зі стимулювання їх розвитку в вітчизняній економіці на основі узагальнення світового досвіду. У першому розділі здійснено дослідження закордонного досвіду створення та розвитку кластерних структур в промисловості провідних країн світу. Здійснено порівняльний аналіз успіхів та невдач у створенні кластерних структур в національних економіках. Узагальнено понятійний апарат у сфері кластерних структур на основі кращого світового досвіду та вітчизняного законодавства. У другому розділі проаналізовано перспективні ланцюги доданої вартості в промисловості України та здійснено ідентифі-

кацію в них наявних кластерних груп. Визначено методологічні підходи до оцінки впливу від створення кластерних структур у вітчизняній промисловості на розвиток основних макроекономічних показників. Проведено моделювання потенційного ефекту для української економіки від створення промислових кластерних структур. В третьому розділі визначено інструменти підтримки створення і розвитку кластерних структур в українській промисловості. Обґрунтовано організаційне та нормативно-правове забезпечення створення нових кластерних структур в економіці України. Визначено засади укладання мапи потенційних промислових кластерів України.

06.08.18.0065/0217U006937

Управління оподаткуванням сільськогосподарських підприємств в контексті сталого розвитку: обліково-контрольний аспект:

Заключний звіт /Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут"; Керівник Кушніренко Олександр Анатолійович. – ДР 0117U006192. УДК 336.22:631.11:330-021.387.

78 с.

Поглиблення теоретичних положень і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення обліково-контрольного забезпечення управління оподаткуванням сільськогосподарських підприємств в контексті сталого розвитку

06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути

06.08.18.0066/0417U002369

Деревко Олена Сергіївна. Капіталізація державних банків як боргоутворюючий чинник в Україні: Дис... к.е.н. /Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – Захищена 31.05.2017.

УДК 336.27: 336.711(477)(043.3).

186 с.: 21 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

Дисертація присвячена дослідженню можливостей посилення ризикоорієнтованості державної боргової політики України за рахунок більш повного врахування комплексних загроз фінансового ринку, що призводять до необхідності державної допомоги державним банкам у вигляді їх капіталізації. Поглиблено теоретико-методологічні підходи до розуміння сутності ризикоорієнтованої боргової політики, що передбачає врахування повного спектру фінансово-економічних впливів, зумовлюючи зміни державного боргу, та концентрацію заходів для нівелювання боргоутворюючих чинників, які несуть найбільші ризики. Проаналізована економічна сутність боргоутворюючих чинників, які генеруються фінансовим сектором економіки, вивчено міжнародний досвід щодо використання боргових запозичень як джерела державної фінансової підтримки банків. Показано, що капіталізація банків за рахунок державних запозичень є одним із найбільш впливових боргоутворюючих чинників. Досліджені роль державних банків у банківській системі України, механізм бюджетної підтримки державних банків та його вплив на зміну боргових параметрів, обґрунтовано пропозиції з оцінювання ефективності державної фінансової підтримки банків. Розроблено пропозиції для зменшення впливу капіталізації як боргоутворюючого чинника. Обґрунтовано та практично апробовано рекомендації з удосконалення інструментарію капіталізації державних банків в Україні в контексті забезпечення цілей боргової політики, покращення системи контролю боргових ризиків, поглиблення координації боргової та грошово-кредитної політики в Україні.

06.08.18.0067/0417U002378

Павловський Сергій Володимирович. Фінансування підприємств в системі антикризового управління: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 31.05.2017.

УДК 658.14/17:330.137.7:005.52.005.334:658.5 (043.3).

194 с.: 32 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретико-методичних підходів до фінансування підприємств, які знаходяться в кризі, та обґрунтуванню рекомендацій щодо удосконалення антикризового фінансування підприємств реального сектору економіки. В роботі визначено місце антикризового фінансування у системі антикризового управління та формалізовано ключові елементи, функції та інструменти антикризового управління фінансами підприємств. Обґрунтовано доміанти та принципи антикризового фінансування. Проведено оцінку ризиків та витрат, пов'язаних із залученням капіталу підприємствами, що знаходяться в кризі. Визначено ключові фактори, що впливають на залучення підприємствами інвестиційного та позиченого капіталу. Доведено, що комплексним критерієм прийняття рішень щодо антикризового фінансування є ціна залучення капіталу. Запропоновано порядок визначення непрямих витрат банкрутства та премії за ризик дефолту. Розкрито ключові внутрішні резерви фінансування антикризових заходів на промислових підприємствах, а також обґрунтовано ряд інноваційних підходів до антикризового фінансування. Сформульовано рекомендації щодо удосконалення нормативно-правового забезпечення фінансування підприємств, що знаходяться в кризі.

06.08.18.0068/0417U002489

Куць Наталія Вікторівна. Стратегічне планування діяльності банку на ринку роздрібних фінансових послуг: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 15.06.2017.

УДК 336.717.06:336.76:005.51(043.3).

194 с.: 38 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 233 назви.

У дисертації здійснено поглиблення теоретико-методичних засад стратегічного планування діяльності банку на ринку роздрібних фінансових послуг. Проведено узагальнення підходів до розуміння сутності та місця стратегічного планування у системі загального управління банком, встановлено визначну роль виявлення джерел стійких конкурентних переваг банку у процесі стратегічного планування. Досліджено теоретичні концепції побудови ієрархії стратегічного планування; запропоновано формування ієрархії стратегічного планування відповідно до розподілу фінансової відповідальності банку між центрами формування прибутку, витрат та загальної відповідальності. З метою адаптації процесу стратегічного планування діяльності банку на ринку роздрібних фінансових послуг до сучасних тенденцій та ринкових вимог уточнено його схему для застосування операційним сегментом роздрібногo бізнесу банку. Розроблено методичний підхід до виявлення джерел конкурентних переваг банку на ринку роздрібних фінансових послуг із використанням уточненої моделі багатокритеріальної оптимізації MULTIMOORA та здійснено її експериментальну апробацію на прикладі основних українських банків з іноземним капіталом. На основі системи ключових показників результативності із використанням показнику економічної доданої вартості складено стратегічну карту діяльності банку на ринку роздрібних фінансових послуг.

06.08.18.0069/0417U002670

Суркова Юлія Олександрівна. Фінансовий контроль у сфері інвестування в житлове будівництво: Дис... к.е.н. /ДВНЗ "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана". – Захищена 15.06.2017.

УДК 336.025.12+351.72:[330.322.2:332.8](043.3).

184 с.: 8 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 184 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню особливостей здійснення фінансового контролю у сфері інвестування у житлове будівництво. У роботі розкрито підхід до розуміння основних організаційно-структурних та прикладних проблем інструментів інвестування у житлове будівництво: цільових облігацій, фондів фінансування будівництва, фондів операцій з нерухомістю, інститутів спільного інвестування. Встановлено, що ринкова трансформація контрольного середовища призводить до виникнення нових видів ризиків. Обґрунтовано доцільність системних змін інституційних основ фінансового контролю та розроблено алгоритми контрольних дій щодо конкретних інструментів інвестування. Окремлено етапи ризик-орієнтованого планування тематичного інспектування Державною аудиторською службою України на основі комбінування окремих модулів. Запропоновано шляхи підвищення ефективності фінансового контролю держави на основі його приведення у відповідність до стандартів ЄС шляхом інституційної та методологічної модифікації. Розроблено механізми забезпечення ефективності фінансового контролю інвестування у сфері житлового будівництва шляхом використання методичних рекомендацій щодо проведення ревізій та фінансового розслідування.

06.08.18.0070/0417U002976

Зоценко Олена Костянтинівна. Ринок акцій у забезпеченні макрофінансової стабільності в Україні: Дис... к.е.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 22.09.2017.

УДК 336.76.

272 с.: 15 табл., 37 іл. – Бібліогр.: 291 назва.

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення та аналітичне обґрунтування сутності ринку акцій у контексті забезпечення макрофінансової стабільності в Україні. Визначено економічну сутність та роль ринку акцій в структурі фондового ринку. Виділено основні функції ринку акцій. Узагальнено та поглиблено наукові розробки вчених щодо необхідності та важливості функціонування ринку акцій у фінансовій системі держави. Вивчено процес регулювання ринку акцій в Україні під впливом фінансової інтеграції.

06.08.18.0071/0417U003005

Семенюк Віталій Олександрович. Фінансова реструктуризація енергопостачальних корпорацій України як спосіб підвищення їх ефективності: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 28.04.2017.

УДК 658.16:[334.78:621.311.1].

273 с.: 33 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

Поглиблено теоретико-методичні засади фінансової реструктуризації енергопостачальних корпорацій України та розроблено науково-практичні рекомендації щодо підвищення їх ефективності. Досліджено тенденції розвитку фінансової структури, в складі якої виявлено значні структурні диспропорції. Визначено підходи по оптимізації структури капіталу корпорацій за критерієм мінімізації витрат на капітал на основі моделювання різних варіантів структури капіталу. Обґрунтовано можливості застосування інноваційних методів фінансової реструктуризації енергопостачальних корпорацій України.

06.08.18.0072/0417U003009

Романчук Зоряна Зіновіївна. Фінансове регулювання інвестиційної діяльності в Україні: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 11.05.2017.

УДК 336.13/.14.025.12:336.2]:330.322.1(477).

222 с.: 21 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 217 назв.

Проведено дослідження теоретико-організаційних засад фінансового регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності. Здійснено оцінювання результативності фінансового регулювання інвестиційних процесів. Запропоновано рекомендації, спрямовані на підвищення дієвості інструментів фінансового регулювання для активізації інвестиційної діяльності. Розроблено та обґрунтовано концепцію державного фінансового регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

06.08.18.0073/0417U003010

Пелех Уляна Василівна. Монетарне регулювання процентних ставок на грошовому ринку України: Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 11.05.2017.

УДК 336.781.5:33.76]:[338.23:336.74](477).

267 с.: 11 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

З'ясовано теоретико-методичні основи монетарного регулювання процентних ставок на грошовому ринку. Визначено основні фактори, які впливають на зміну процентних ставок. Побудовано логічно-структурні схеми для встановлення причинно-наслідкових зв'язків між обліковою ставкою НБУ та макроекономічними показниками. Сформовано пріоритетні напрями розвитку монетарного регулювання процентних ставок на грошовому ринку України через встановлення обґрунтованого рівня офіційної облікової ставки НБУ. Обґрунтовано перспективи удосконалення системи монетарного регулювання процентних ставок на грошовому ринку України.

06.08.18.0074/0217U006766

Венчурне фінансування агропромислових підприємств: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Карасик Ольга Михайлівна. – ДР 0116U001006. УДК 336:0051334:631.11.

65 с.

Об'єкт дослідження - процес венчурного фінансування агропромислових підприємств. Мета дослідження - поглиблення теоретичних та методичних підходів щодо процесу венчурного фінансування, а також розробка практичних рекомендацій щодо реалізації схеми венчурного фінансування агропромислових підприємств України. Методи дослідження - теоретичною і методологічною основою дослідження наукові роботи та публікації зарубіжних та вітчизняних вчених, щодо розвитку ринку венчурного капіталу та проблем венчурного фінансування інноваційних проєктів; нормативно-законодавча база України; дані Державної служби статистики України; звіти Європейської асоціації венчурного капіталу (EVCA) та "PEREP_Analytics"; дані міжнародної мережі компаній "PricewaterhouseCoopers". В процесі дослідження використовувалися наступні методи: абстрактно-логічний - при дослідженні сутності категорій "венчурний капітал", "венчурне фінансування", для побудови логічних зв'язків та при формуванні висновків; аналізу та синтезу - для визначення ролі кожної складової ринку венчурного капіталу та їх сукупності у венчурному фінансуванні агропромислових підприємств; та спеціальні методи дослідження: економіко-статистичний - для аналізу стану та тенденцій розвитку ринку венчурного капіталу; графічний - для наочного відображення схем розвитку досліджуваних

об'єктів; економіко-математичного моделювання - при розробленні та обчисленні технічної складової концепції венчурного фонду; кореляційного аналізу ? для аналізу ступеня залежності досліджуваних факторів. Запропоновані підходи дають можливість покращити фінансове забезпечення розвитку агропромислових підприємств України, шляхом залучення капіталу від венчурних інвесторів та держави, що в умовах обмежених ресурсів дасть змогу підвищити ефективність використання наявних ресурсів та забезпечить технічне оновлення виробництва. Удосконалено модель державної підтримки розвитку венчурного фінансування через покращення нормативного регулювання діяльності венчурних фондів в Україні, шляхом прийняття єдиного Закону України "Про венчурний капітал та венчурне фінансування в Україні" та розробки його основних положень, що дозволить здійснювати інвестиційну діяльність венчурним фондам та приватним інвесторам в правовому полі, наявному на даний момент до законодавства ЄС. Галузь застосування - державна підтримка розвитку сільського господарства. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.08.18.0075/0217U006799

Бюджетна політика в умовах обмеженості фінансових ресурсів: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Запатріна Ірина Вікторівна. – ДР 0115U000564. УДК 336.143.

342 с.

Бюджетна політика є дієвим інструментом регулювання розвитку суспільства. В умовах обмеженості фінансових ресурсів виникає необхідність удосконалення механізму бюджетного регулювання з урахуванням циклічної динаміки економіки, зміни якісного рівня засад розвитку системи бюджетних інститутів, посилення їх впливу на забезпечення відповідного рівня економічної результативності. Вирішення завдань бюджетної політики залежить від вибору та реалізації методів бюджетного регулювання, що обумовлює доцільність визначення пріоритетів на середньо- та довгострокову перспективу, що сприятиме підвищенню рівня керованості економікою. Можливості використання короткострокових бюджетних стимулів наразі є обмеженими, що посилює запити суспільства щодо здійснення структурних змін системи бюджетного регулювання. Особливої значущості набувають питання упорядкування бюджетних видатків, підвищення рівня їх ефективності та покращення якості надання суспільних послуг. В науково-дослідній роботі розкрито економічну сутність бюджетної політики як складової соціально-економічного розвитку країни. Визначено основні засади формування бюджетної політики в системі стимулювання економічного розвитку країни. Узагальнено та систематизовано підходи до формування та реалізації заходів бюджетного регулювання в країнах з розвинутою і трансформаційною економікою в умовах рецесії та стабілізаційного відновлення економічного зростання. Розвинуто положення щодо функціонування системи міжбюджетних відносин в частині визначення фінансової забезпеченості місцевих бюджетів, підходи до визначення інституційних особливостей бюджетної політики в умовах становлення та подальшого розвитку фінансової системи країни. Обґрунтовано методологічні засади управління бюджетним дефіцитом на середньострокову перспективу з урахуванням стану економічного розвитку, збалансованості показників бюджетної системи. Удосконалено підходи до формування дохідної та видаткової частини бюджету з врахуванням циклічності економіки. Визначено напрями забезпечення довгострокової збалансованості бюджетної системи. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.08.18.0076/0217U006866

Трансформація бюджетної системи України:

Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Титарчук Ірина Миколаївна. – ДР 0115U003973. УДК 336.145.1:007.2(477).

100 с.

Об'єкт дослідження - бюджетна система України, рівень прозорості державного та місцевих бюджетів України. Мета роботи - визначення впливу рівня прозорості державного бюджету України та ефективного його функціонування, а також обґрунтувати значення процесу розподілу коштів фінансово-бюджетної системи та оцінити забезпечення бюджету як функції держави із застосуванням ІКТ. Значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних засад бюджетотворення в умовах трансформації економіки України та обґрунтування пропозицій щодо удосконалення бюджетного процесу. Також досліджено проблематику бюджетного фінансування аграрного сектору та обґрунтовано шляхи підвищення ефективності цього фінансування. Галузь застосування - фінанси, сільське господарство. Робота розповсюджується за договірною ціною.

06.08.18.0077/0217U007005

Методологічний базис реформування системи місцевих фінансів на засадах фіскальної децентралізації: європейський досвід, вітчизняна практика та можливості застосування для розвитку пост-конфліктних територій" (Порівняльний аналіз передумов та результативності реалізації інструментарію децентралізації фінансів для покращення фінансової політики і забезпечення розвитку пост-конфліктних територій): Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет"; Керівник Рекова Наталія Юріївна. – ДР 0117U002856. УДК 336.15/.143.

258 с.

Об'єкт дослідження - процес реформування системи місцевих фінансів на засадах фіскальної децентралізації. Предмет дослідження - теоретико-методологічні та науково-практичні рекомендації щодо децентралізації бюджетних доходів, видатків та використання міжбюджетних трансфертів і зовнішньої фінансової допомоги для розвитку пост-конфліктних територій. Мета роботи: розвиток науково-методичних положень і науково-практичних рекомендацій щодо децентралізації бюджетних доходів, видатків та використання міжбюджетних трансфертів і зовнішньої фінансової допомоги для розвитку пост-конфліктних територій

06.08.18.0078/0217U007204

Управління банківськими ризиками в умовах фінансової глобалізації: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Шульга Наталія Петрівна. – ДР 0114U000314. УДК [336.71:005.334]:339.9.

411 с.

Звіт по НДР: 411 с., 33 рис., 77 табл., 240 джерел Управління банківськими ризиками в умовах фінансової глобалізації. Звіт про науково-дослідну роботу. Державний реєстраційний номер 0114U000314). Автори: керівник НДР, д.е.н., проф. Шульга Н.П.; к.е.н., доц. Плісак Т.О.; к.е.н., доц. Маслова Н.О.; к.е.н., доц. Гербич Л.А.; к.е.н., доц. Журавовська Л.В.; к.е.н., доц. Гордієнко Т. М.; к.е.н., ст. викл. Колодізева С.О.; ст.викл. Негребчук Л.О.; ст.викл. Степанік А.О.; асп. Бусько К.; асп. Бура В.; асп. Анісімова Л.; асп. Хоружий Д.; асп. Гарбар Є.; асп. Голосенін І., к.е.н. Шаловал О., асп. Фуксман О. - Міністерство освіти і науки

України, Київський національний торговельно-економічний університет, Київ, 2017 Об'єкт дослідження - процес інтегрованого управління ризиками в банках України. Предмет дослідження - теоретичні, методологічні та практичні аспекти інтегрованого управління ризиками в банках. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці концептуальних засад управління ризиками в банках України на основі інтегрованого підходу в контексті інноваційних підходів Базельського комітету з регулювання та нагляду й особливостей розвитку вітчизняної банківської системи. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці методичних рекомендацій з управління ключовими видами ризиків банку: кредитним та ліквідності, згідно вимог Базельського комітету з банківського нагляду, що є першочерговою задачею всіх банків України на сучасному етапі. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.08.18.0079/0217U007209

Фінансова політика в умовах економічних перетворень: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Чугунов Ігор Якович. – ДР 0115U000244. УДК 336.02:338.1.

406 с.

Об'єкт дослідження - фінансова політика України в умовах економічних перетворень. Предмет дослідження - сукупність теоретичних та практичних аспектів формування ефективної державної фінансової політики як інструменту впливу на соціально-економічний розвиток держави в умовах економічних перетворень. Методи дослідження. При проведенні розробок за науково-дослідною темою застосовано сукупність загальних та спеціальних методів і підходів, які дозволили реалізувати концептуальну єдність дослідження. Використання методів наукової індукції та дедукції забезпечило комплексність та системність дослідження сутності, особливостей та тенденцій розвитку фінансової політики України. Методи аналізу та синтезу забезпечили розвиток підходів щодо забезпечення збалансованості державних фінансів, підвищення рівня результативності фінансової політики. Застосування методів порівняльного аналізу, групування, математично-статистичних методів дозволило визначити стан, проблеми та перспективи розвитку національної фінансової системи. Розроблено концептуальні підходи до інституційної модернізації фінансової системи в умовах економічних перетворень, обґрунтовано її вплив на соціально-економічне становище держави, визначено пріоритетні напрями державного фінансового регулювання. Запропоновано сукупність підходів, заходів, інструментів та механізмів, а також алгоритм їхнього застосування в контексті удосконалення фінансової політики, оптимізації фінансового забезпечення розвитку освіти та науки, системи пенсійного забезпечення та розв'язання інших проблем щодо стабілізації соціально-економічного розвитку держави. Результати НДР впроваджено в навчальний процес при викладанні фахових дисциплін по спеціальності 072 "Фінанси, банківська справа та страхування". Окремі пропозиції та рекомендації, розроблені у НДР, використовуються в практиці діяльності органів державного управління різних рівнів та окремих суб'єктів фінансового ринку України. Прогнозні припущення щодо розвитку об'єкту дослідження - стабілізація розвитку та підвищення ефективності фінансової політики країни, формування більш дієвого фінансово-кредитного механізму інноваційного розвитку соціальної держави. Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих науково-методологічних підходів в практичній діяльності державних фінансових органів та приватних суб'єктів господарювання. Об'єкт дослідження - фінансова політика України в умовах економічних перетворень. Робота передається за кордон за договір-

ною ціною.

06.08.18.0080/0217U007253

Європейський вектор розвитку ринків фінансових послуг України: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Внукова Наталія Миколаївна. – ДР 0116U008279. УДК 336.13.

199 с.

Об'єкт дослідження - процес розвитку ринків фінансових послуг. Предмет дослідження - теоретико-методичне забезпечення напрямів розвитку ринків фінансових послуг з урахуванням вимог Європейського Союзу. Методи дослідження - аналізу і синтезу, індукції та дедукції; спостереження і зіставлення; логічного узагальнення; системного аналізу; таксономічного аналізу; кореляційно-регресійного аналізу, методи характеристик, декомпозиції часового та експоненціального згладжування. Удосконалено: методичний підхід до процесу організації аудиту фінансових установ в Україні з урахуванням європейської практики, який, на відміну від існуючих, враховує запровадження обов'язкового страхування професійної відповідальності аудитора; методичний підхід до встановлення страхових компаній, які мають дефіцит власного капіталу, та визначення факторів, що впливають на динаміку процесу управління достатністю капіталу. Дістало подальшого розвитку: аналіз напрямів євроінтеграційної адаптації страхового ринку України до нормативів ЄС через запровадження інструментів пруденційного нагляду; теоретичні положення щодо забезпечення розвитку страхового ринку України, що на відміну від існуючих базується на використанні європейського досвіду при формуванні низки рекомендацій щодо прискорення зростання страхового ринку України; уточнення рівнів використання ризик-орієнтованого підходу та визначення ступеня імплементації ризик-орієнтованого підходу у сфері фінансового моніторингу України.

06.08.18.0081/0217U007255

Реформування фінансового контролю в Україні: організаційні засади та аналітичне забезпечення: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Дікань Лариса Василівна. – ДР 0117U008282. УДК 336.148.

117 с.

Об'єкт дослідження - система фінансового контролю. Предмет дослідження - проблемні питання впорядкування організаційних засад та аналітичного забезпечення як складових процесу реформування фінансового контролю в Україні. Методи дослідження - аналізу, синтезу та теоретичного узагальнення, індукції, дедукції та причинно-наслідкового зв'язку, логічного узагальнення, системний підхід, графічний метод.

06.08.18.0082/0217U007256

Фінансові аспекти розвитку регіону та підприємництва: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Журавльова Ірина Вікторівна. – ДР 0116U008285. УДК 336.330.

247 с.

Дістали подальшого розвитку: визначення сутності та предметної площини поняття "фінансовий стан підприємства"; заходи щодо побудови політики формування та розподілу фінансових ресурсів підприємства; методичний підхід до аналізу управління фінансовою безпекою підприємств машинобудування; тенденції розвитку регіональної інвестиційної політики України на принципах регіональної політи-

ки країн ЄС; обґрунтування рекомендацій щодо підвищення ефективності управління кредитним ризиком банку. Удосконалено: підходи до визначення сутності та особливостей формування фінансових ресурсів підприємства; методичне забезпечення формування емісійної стратегії підприємства; теоретико-методичний інструментарій управління фінансовою безпекою підприємства; узагальнено та конкретизовано фактори впливу на інвестиційну привабливість підприємств машинобудівної галузі.

06.08.18.0083/0217U007341

Теоретико-методологічне обґрунтування засад фінансового регулювання конкурентоспроможності пріоритетних секторів економіки України (на прикладі ПЕК та АПК):

Заклучний звіт /Вищий навчальний заклад "Університет економіки та права "КРОК"; Керівник Тулуш Леонід Дмитрович. – ДР 0112U002571. УДК 336.64 : 336.143 : 631.16.

290 с.

Звіт викладено на 298 стор., включає 17 таблиць та 16 рисунків, список використаних джерел містить 499 найменування. Об'єкт дослідження - фінансова політика держави в частині застосування фінансових важелів та інструментів регулювання конкурентоспроможної пріоритетних секторів вітчизняної економіки - паливно-енергетичного та агропромислового комплексів. Предмет дослідження - сукупність теоретико-методологічних положень та практичних підходів до фінансового регулювання конкурентоспроможної пріоритетних секторів економіки - паливно-енергетичного та агропромислового комплексів. Метою розробки є узагальнення теоретико-методологічних засад та опрацювання науково-обґрунтованих рекомендацій щодо формування політики фінансового стимулювання підвищення конкурентоспроможної паливно-енергетичного та агропромислового комплексів, застосування оптимального фінансового інструментарію забезпечення економічної стійкості даних секторів економіки. Дослідження здійснювались загальноприйнятими методами економічних досліджень: економіко-статистичним, абстрактно-логічним, системного і порівняльного аналізу, монографічним, графічним, нормативним, математичного моделювання, експертних оцінок, вивчення наявної законодавчої бази, аналізу фахових літературних джерел та наявного міжнародного досвіду. Результатом дослідження є теоретичні узагальнення та практичні рекомендації щодо формування державної фінансової політики стимулювання підвищення конкурентоспроможної паливно-енергетичного та агропромислового комплексів як основи вітчизняної економіки. Зокрема, опрацьовано концептуальні підходи до здійснення фінансового регулювання розвитку паливно-енергетичного та агропромислового секторів вітчизняної економіки в умовах наявних структурних перетворень та глобальних інтеграційних процесів у світовій економіці; здійснено теоретичне обґрунтування важелів та механізмів державної фінансової підтримки розвитку пріоритетних секторів економіки з метою забезпечення їх конкурентоспроможності; опрацьовано концептуальні основи формування системи продовольчої безпеки держави; узагальнено теоретико-методологічні засади надання державної фінансової підтримки розвитку пріоритетних секторів вітчизняної економіки; узагальнено методичні підходи до оцінювання рівня енергетичної безпеки та на цій основі сформувано оцінку сучасного рівня енергетичної безпеки; розроблено рекомендації щодо координації інвестиційної діяльності при забезпеченні енергетичної безпеки держави; окреслено соціально-економічні аспекти оцінювання продовольчої безпеки; обґрунтовано концептуальні засади формування системи продовольчої безпеки держави. За результатами дослідження підготовлено матеріали щодо засад формуван-

ня державної політики фінансового регулювання конкурентоспроможної паливно-енергетичного та агропромислового комплексів, які частково використані при розробці програмних документів щодо розвитку відповідних секторів вітчизняної економіки. Зокрема, напрацьовані за результатами виконання НДР наукові матеріали використані при формуванні Стратегічних напрямів розвитку сільського господарства України на період до 2020 року, Стратегічних напрямів сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року, Стратегічного плану розвитку ДП НАК "ЕнергоАтом". Отримані результати досліджень можуть бути використані в законотворчій і практичній діяльності широкого кола державних органів та інституцій, функціями яких є формування політики фінансового регулювання конкурентоспроможності паливно-енергетичного та агропромислового комплексів економіки України. Рекомендовано для апробації, освоєння виробництвом, використання в НДР.

06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни

06.08.18.0084/0417U002977

Ганжа Богдан Олександрович. Державне регулювання детінізації неформального сектору економіки:

Дис... к.е.н. /Чернігівський національний технологічний університет. – Захищена 21.09.2017.

УДК 338.242.4(477).

210 с.: 15 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 200 назв.

Дисертація присвячена розвитку теоретичних і методичних засад та розробленню практичних рекомендацій щодо управління процесами детінізації неформального сектору економіки України. Запропоновано науковий підхід до визначення сутності та функцій неформального сектору економіки. Оцінено масштаби неформального сектору економіки. Удосконалено теоретичне обґрунтування змісту та структури механізму державного регулювання детінізації неформального сектору національної економіки. Здійснено систематизацію складових впливу, цілей, форм та методів регулювання.

06.08.18.0085/0417U003003

Назаркевич Оксана Богданівна. Державне регулювання розвитку малого аграрного підприємництва в Україні:

Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 27.04.2017.

УДК 338.43.025.2:334.012.23(477).

271 с.: 34 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 319 назв.

Досліджено теоретико-методичні та прикладні засади формування ефективної системи державного регулювання розвитку малого аграрного підприємництва в Україні. Проведено оцінку ефективності системи державного регулювання малих фермерських господарств і сформульовано підхід до визначення зонального рейтингу їх успішності. Визначено концептуальні засади формування адаптивної моделі державного регулювання малого аграрного підприємництва та перспективні напрями його розвитку.

06.08.18.0086/0417U003004

Корицька Ольга Іванівна. Оцінювання ефективності промислового виробництва України в умовах євроінтеграційних процесів:

Дис... к.е.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 27.04.2017.

УДК 338.45:330.131.5-047.44 (477):339.92](043.3).

384 с.: 32 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 391 назва.

Обчислено загальний рівень ефективності промислового виробництва України за комплексним показником оцінюван-

ня. Виявлено фактори впливу на ефективність промислового виробництва та найефективніші види промислового виробництва в Україні на підставі інтегрального показника оцінювання. Проаналізовано вагомість промислового виробництва в економіці України. Встановлено роль і місце вітчизняного промислового виробництва у міжнародному середовищі. Розроблено загальну схему стратегії розвитку промислового виробництва України в умовах євроінтеграційних процесів.

06.08.18.0087/0417U003015

Вакар Тетяна Володимирівна. Брендинг сільських територій: Дис... к.е.н. /Житомирський національний агроєкологічний університет. – Захищено на 04.05.2017.

УДК 35.077.6:339.138.

172 с.: 24 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 275 назв.

Мета: обґрунтування теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо імплементації брендингу в політику розвитку сільських територій. Об'єкт: процес формування та реалізації територіального брендингу як інструменту управління соціально-економічним розвитком сільських громад. Методи дослідження: абстрактно-логічний; монографічний; порівняння; статистико-економічний; кореляційно-регресійного аналізу. Теоретичні результати: створено основу для подальшого збагачення теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо імплементації брендингу в політику розвитку сільських територій. Практичні результати: розроблено науково-обґрунтовані рекомендації щодо імплементації брендингу в політику розвитку сільських територій. Наукова новизна: розроблено структурно-логічну модель брендингу сільських територій, яка ґрунтується на використанні рівневого підходу до обґрунтування атрибутів, образів і сприйняття брендів, формування параметрів оцінки результативності процесу створення та імплементації брендингових проектів як багаторівневої системи соціально-економічних відносин з передбаченням часових горизонтів брендотворення. Ступінь впровадження: Вінницьке регіональне об'єднання захисту підприємництва, сільська громада с. Стодुльці Жмеринського району Вінницької області, ПАТ "Вінницький олійножировий комбінат", ФГ "Рожепи", ВНТУ. Ефективність: результати дослідження сприяють імплементації брендингу в політику розвитку сільських територій. Сфера використання: центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, вищі навчальні заклади економічного профілю.

06.08.18.0088/0417U003017

Тимчак Віра Степанівна. Ефективність інновацій комплексного використання відходів харчової промисловості: Дис... к.е.н. /Житомирський національний агроєкологічний університет. – Захищено на 04.05.2017.

УДК 338.43:664.002.8.

179 с.: 39 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Мета: обґрунтувати теоретико-методологічні підходи та розробити практичні рекомендації щодо підвищення ефективності інновацій комплексного використання відходів харчової промисловості. Об'єкт: процес формування та забезпечення ефективності інновацій комплексного використання відходів харчової промисловості. Методи дослідження: абстрактно-логічний, монографічний, економіко-статистичний, моделювання. Теоретичні результати: створено основу для подальшого збагачення теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності інновацій комплексного використання відходів харчової промисловості. Практи-

чні результати: розроблено науково-обґрунтовані рекомендації щодо підвищення ефективності інновацій комплексного використання відходів харчової промисловості. Наукова новизна: на основі авторського винаходу здійснено оцінку комплексного використання відходів харчової промисловості та доведено ефективність впровадження даного виду корму у процес годівлі молодняка ВРХ, що дозволяє досягти збільшення обсягів тваринницької продукції (приросту ВРХ) при мінімізації витрат на її виробництво. Ступінь впровадження: Управління агропромислового розвитку Кіцманської райдержадміністрації, ТОВ "Владівік корми", СВК "Зоря", ФГ "Агроінновація", ЖНАЕУ. Ефективність: результати дослідження сприяють підвищенню ефективності інновацій комплексного використання відходів харчової промисловості. Сфера використання: центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, вищі навчальні заклади, підприємства харчової промисловості.

06.08.18.0089/0417U003039

Шевчук Ярослав Вікторович. Формування системи енергетичної безпеки регіонів України: Дис... к.е.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 10.05.2017.

УДК 332.14:621.311-049.5.

206 с.: 44 табл., 78 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

У роботі викладено теоретичні узагальнення щодо формування системи енергетичної безпеки регіонів України та науково обґрунтовані практичні пропозиції й концептуальні підходи для підвищення ефективності їх функціонування. Автором розроблені теоретичні засади формування системи енергетичної безпеки регіонів. Систематизовано уявлення щодо сутності поняття "енергетична безпека"; узагальнено наявні наукові підходи та узгоджено їх у єдиній понятійно-категорійній базі дослідження.

06.08.18.0090/0417U003053

Клок Олексій Петрович. Формування складових стратегії розвитку освітнього туризму в Україні: Дис... к.е.н. /Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України. – Захищена 12.05.2017.

УДК 338.48: 339.972.

203 с.: 57 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці теоретико-методичних та науково-прикладних основ формування складових стратегії розвитку освітнього туризму в Україні. Досліджено теоретико-методичні аспекти функціонування та розвитку освітнього туризму в Україні та світі. Розроблено відповідне методичне забезпечення. Набуло подальшого розвитку методичне забезпечення розробки стратегії розвитку освітнього туризму в Україні, яке має у підґрунті економічну модель прогнозування зміни чисельності іноземних студентів в залежності від впливу чинників сфери освіти, науки та інфраструктурного забезпечення проживання іноземців, що представлені інтегральними показниками. Це дозволило визначати операційні цілі в складі стратегічної мети збільшення чисельності іноземних студентів. Розвинуто методичний підхід до визначення студентської мобільності, який має у підґрунті результати регресійного аналізу досвіду країн Європи, що дали змогу довести суттєвий вплив державних видатків на освіту та обсягів ліцензованого набору студентів на всіх рівнях вищої освіти на розвиток освітнього туризму. Визначено зміст освітнього туризму, який містить у підґрунті узагальнення історичних періодів розвитку освітніх послуг. Доведено специфічний характер цих послуг, що дозволило розглядати освітній туризм як вид підприємницької діяльності здатної створювати дохід. Розроблено мето-

дичний підхід до визначення умов збільшення попиту на послугу освітнього туризму, який ґрунтується на результатах експертної оцінки потреб іноземних студентів в умовах проживання та дає підстави розгалузити засоби їх задоволення на три групи: соціально-побутові, культурно-оздоровчі та соціально-економічні. Побудовано ієрархію складових стратегічного вектору розвитку освітнього туризму в Україні, яка виокремлює показник зміни чисельності іноземних студентів в Україні як стратегічний орієнтир, що дає змогу постійного контролю результативності управлінських рішень. Ключові слова: стратегія розвитку, освітній туризм, державна підтримка розвитку туризму, стратегічні пріоритети розвитку, стратегічне управління розвитком.

06.08.18.0091/0417U003054

Лі Чао. Формування складових механізму державної підтримки електроенергетичної галузі:

Дис... к.е.н. /Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України. – Захищена 23.05.2017.

УДК 330:351[621.311].

283 с.: 22 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 282 назви.

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної задачі - подальшому розвитку теоретико-методичних положень і практичних рекомендацій щодо формування складових механізму державної підтримки електроенергетики в Україні та КНР. Розвинуто методичне забезпечення визначення впливу державної підтримки на розвиток електроенергетики, що дозволило довести екстенсивний характер розвитку галузі внаслідок недостатньої державної підтримки. Розроблено методичний підхід до оцінювання стану об'єктів електроенергетичної галузі, що дає змогу визначити доцільність державної підтримки представників галузі та скласти цільові програми підтримки розвитку галузі. Удосконалено методичний підхід до реалізації Енергетичної стратегії України, який розподіляє управлінські рішення на три етапи: реформування, модернізація та корпоративний розвиток, інтеграція та інноваційне оновлення, що забезпечить виконання стратегії за рахунок послідовних управлінських дій та раціонального розподілу ресурсів. Доповнено склад критеріїв оцінки складових державної підтримки електроенергетичної галузі, до якого долучено критерій економічної ефективності важелів регулюючого впливу та критерій інноваційності, як основи розвитку електроенергетики. Вдосконалено організаційну складову механізму державної підтримки розвитку електроенергетики в Україні, яка ґрунтується на підпорядкуванні короткострокових цілей розвитку енергетичних об'єктів довгостроковим пріоритетам розвитку галузі у цілому. Це дає змогу розгалузити планові документи на довгострокові та короткострокові.

06.08.18.0092/0417U003102

Крутякова Валентина Іванівна. Інституційне та організаційне забезпечення розвитку природогосподарювання як сегмента національної економіки України:

Дис... к.е.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 330.837:330.524:338.24 (043.3/.5).

222 с.: 9 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 164 назви.

Об'єкт - природогосподарювання як системне явище сукупності відносин економіки та природного середовища, що формують потенційні передумови його виокремлення як сегмента національної економіки України; мета - наукове обґрунтування теоретичних положень та розробка методичних підходів і рекомендацій щодо формування інституційного та організаційного забезпечення природогосподарювання як сегмента національної економіки України; мето-

ди - абстрактно-логічного аналізу, індукції та дедукції, діалектичний і порівняльний аналіз, деталізації, кількісно-якісного аналізу та SWOT-аналізу, системний підхід та синтез, аналітичного моделювання; новизна - вирішенні наукового завдання щодо поглиблення теоретичних положень та організаційно-методичного підґрунтя інституційного та організаційного забезпечення політики сталого розвитку природогосподарювання в Україні; результати - практично апробовано у консультативному процесі щодо підготовки Проекту Стратегії сталого розвитку України до 2030 р., адаптації та локалізації в Україні Порядку денного з питань розвитку до 2030 року та Цілей сталого розвитку в Україні (довідка Всеукраїнської екологічної ліги № 45/05-1 від 18.05.2016 р.), запровадження рекомендацій у прикладних розробках Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України (акт впровадження від 16.03.2016 р.) та у роботі Управління екологічної безпеки Одеської міської ради (довідки № 791 від 21.09.2009 р. та № 987 від 14.10.2010 р.), у навчальних процесах: Одеського державного екологічного університету (довідка № 05-06/233 від 23.03.2015 р.) та Одеського національного політехнічного університету (довідка № 1199/71-06 від 16.05.2016 р.).

06.08.18.0093/0417U003117

Роїк Оксана Романівна. Інноваційна трансформація соціальної політики України:

Дис... к.е.н. /Центральноукраїнський національний технічний університет. – Захищена 13.05.2017.

УДК 304.4:330.342.146.

273 с.: 15 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

Об'єкт дослідження - процес інноваційної трансформації соціальної політики України. Мета дослідження - поглиблення теоретико-методичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій щодо інноваційної трансформації соціальної політики. Методи дослідження. У роботі використані методи: історичний, системно-структурного, просторового аналізу, логічного узагальнення, синтезу, порівняння, індукції та дедукції, економіко-статистичні, стратегічного аналізу, програмно-цільовий. Наукову новизну дисертації визначають такі результати. Удосконалено: теоретичні положення щодо визначення сутності поняття "інноваційна трансформація соціальної політики"; методичні положення щодо оцінки інституційно-економічних інструментів інноваційної трансформації соціальної політики; методичні підходи щодо оцінювання рівня інноваційної трансформації соціальної політики на макро- й мезорівнях. Набули подальшого розвитку: оцінка динаміки та тенденції макроекономічного розвитку в контексті світового досвіду інноваційної трансформації соціальної політики; пріоритетні напрями інноваційної трансформації соціальної політики України; концептуальні засади організаційно-економічного механізму інноваційної трансформації соціальної політики України; методичний підхід до вибору та формування програм інноваційної трансформації соціальної політики України. Результати дисертаційного дослідження знайшли практичне застосування в діяльності Департаменту соціального захисту населення Львівської обласної державної адміністрації, Науково-технологічної ради Регіональної агломерації "Дрогобиччина", Львівського національного університету імені Івана Франка, Інституту екології, природоохоронної діяльності та туризму ім. В. Чорновола Національного університету "Львівська політехніка".

06.08.18.0094/0217U006545

Фінансовий механізм забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем:

Заключний звіт /Бердянський університет менеджменту і бізнесу; Керівник Комарова Інна Валентинівна. – ДР

0111U004341. УДК 330.341:338.23:336.

166 с.

Об'єкт - соціально-економічні системи. Мета: системний аналіз функціонування фінансового механізму та особливостей використання його основних елементів (фінансових методів і фінансових важелів) для забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем. Методи дослідження: методи індукції та дедукції; узагальнення, групування та порівняння; історичний і логічний; аналогії, діалектичний; вимірювання, прогнозування, аналізу і синтезу. Теоретичні результати: визначено засади поліпшення функціонування фінансового механізму, передумови використання фінансових методів і фінансових важелів для забезпечення сталого розвитку соціально-економічних систем. Практичні результати: розроблено пропозиції удосконалення використання основних елементів фінансового механізму з метою забезпечення виконання функцій і завдань держави, а також збалансованого розвитку підприємств, регіонів та фінансової системи країни.

06.08.18.0095/0217U006900

Формування механізму управління збутом продукції промислових підприємств на інноваційних засадах: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Сигида Любов Олексівна. – ДР 0117U001682. УДК 658.821:330.341.1(043.3).

177 с.

Об'єктом дослідження є процеси управління збутом інноваційної продукції промислових підприємств на основі вибору маркетингових каналів. Предметом дослідження є науково-методичне забезпечення та практичний інструментарій формування та реалізації механізму управління збутом промислової інноваційної продукції шляхом вибору відповідних маркетингових каналів. Завдання дослідження: - дослідження організаційно-економічних передумов необхідності впровадження механізму управління вибором маркетингових каналів при збуті промислової інноваційної продукції; - удосконалення теоретико-методичних підходів до оцінки маркетингових каналів підприємства шляхом дослідження їх економічної й маркетингової складових; - розроблення науково-методичного підходу та практичного інструментарію, на основі яких здійснюється перевірка маркетингових каналів на відповідність специфіці інноваційної продукції та визначається їх придатність до її збуту; - формування механізму управління збутом інноваційної продукції промислових підприємств на основі вибору маркетингових каналів, що передбачає проведення процедури діагностики їх маркетингової політики розподілу, здійснення оцінки існуючих каналів та встановлення рівня придатності каналів до розподілу інновацій

06.08.18.0096/0217U007201

Контроль ризиків господарської діяльності: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Барабаш Н.С. – ДР 0115U000249. УДК 330.131.7.

66 с.

Звіт з науково-дослідної роботи: 66 стор. друковано-го тексту, список літератури з 114 найменувань, 2 додатки. Предметом дослідження є теоретичні, організаційні та практичні аспекти внутрішнього контролю ризиків господарської діяльності суб'єкта господарювання. Об'єкт дослідження - процес контролю ризиків господарської діяльності в умовах трансформації національної економіки. Методи дослідження: діалектичний метод, науково-теоретичні методи; загально-логічні методи; методи емпіричного пізнання. Результатом НДР є пропозиції щодо вдосконалення методології та організації ризик-орієнтованого внутрішнього

контролю суб'єктів господарювання різних форм власності, класифікація господарських ризиків з урахуванням особливостей функціонування суб'єктів господарювання, методи оцінки впливу зовнішніх та внутрішніх ризиків на реалізацію стратегії та тактики управління та результати господарської діяльності суб'єктів господарювання. Апробацію та впровадження результатів дослідження здійснено на підприємствах різних видів економічної діяльності та різних організаційно-правових форм. Науково-дослідна робота належить до категорії фундаментальних досліджень вищих навчальних закладів і відповідає Закону України "Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки". Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.08.18.0097/0217U007207

Ефективність грошового та фінансового посередництва: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Сущко Н.М. – ДР 0114U000312. УДК 336.717.8.

135 с.

Звіт про НДР: 135 с., 6 рис., 17 табл., 98 джерел. Об'єкт дослідження - процес грошового та фінансового посередництва в Україні. Предмет дослідження- теоретичні, методологічні та практичні аспекти забезпечення ефективності грошового та фінансового посередництва в Україні. Наукова новизна одержаних результатів полягає в систематизації сучасних підходів щодо забезпечення ефективності грошового та фінансового посередництва. Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці методичних рекомендацій з удосконалення системи забезпечення безпеки здійснення кредитних операцій банку. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.77 Економіка праці. Трудові ресурси

06.08.18.0098/0417U003088

Вашинський Тарас Володимирович. Механізми реалізації соціальної політики в системі альтернатив фінансового забезпечення:

Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК [316.334.3:304:364]:336.13(477)(043.3).

247 с.: 28 табл., 26 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

У дисертаційній роботі розроблено теоретичні, науково-методичні положення та практичні рекомендації щодо процесів розробки та реалізації соціальної політики в системі альтернатив фінансового забезпечення. Узагальнено теоретичні підходи до визначення понятійного апарату державної соціальної політики та запропоноване авторське визначення понять "соціальна держава", "соціальна політика", "державна соціальна політика", "якість життя". Систематизовано підходи до оцінки ефективності соціальної політики та оцінки рівня життя населення. Обґрунтовано доцільність використання міжнародних індексів соціального розвитку в процесі визначення цілей соціальної політики. Проведено порівняльний аналіз стану соціальної сфери в країнах ЄС та Україні, визначено основні соціальні проблеми в Україні, включаючи ситуацію на ринку праці; проаналізовано підходи до планування соціальної політики на прикладі окремих регіонів та джерела фінансування запланованих заходів. Визначено напрями вдосконалення процесів планування соціальної політики та джерел фінансування з врахуванням існуючих соціальних проблем в Україні, вимог євроінтеграційних процесів та існуючих бюджетних обмежень. Запропоновано здійснювати планування заходів соціальної політики з врахуванням досягнень передових країн світу за напрямками міжнародних індексів соціального розвитку; а також реалізувати заходи з використання альтернативних джерел фінансування соціальної політики, що можуть включати, але

не обмежуватися активізацією соціальної відповідальності банків; розвитком соціальних підприємств, розвитком та використанням народного фінансування (crowdfunding).

06.08.18.0099/0417U003091

Юрчик Ірина Борисівна. Інституційне забезпечення пріоритетів розвитку національного ринку праці:

Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК 331.5:330.837(477).

282 с.: 8 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

Дисертацію присвячено поглибленню теоретико-методичних основ і розробці інституційного забезпечення пріоритетів розвитку ринку праці в Україні. У роботі досліджено еволюцію наукових поглядів на інституційне забезпечення функціонування ринку праці та обґрунтовано сучасну парадигму управління національним ринком праці. Обґрунтовано принципи, методи, пріоритети та критерії інституційного забезпечення ефективного функціонування національного ринку праці. Визначено ефективність функціонування ринку праці в Україні, проведено оцінку його інституційному забезпеченню. Виявлено основні ризик-фактори, що формують неефективне інституційне забезпечення ринку праці в Україні, а також визначено фактори, що формують ефективне інституційне забезпечення. Автором розроблено структурну модель інституційного забезпечення ефективного ринку праці в Україні, охарактеризовано основні її компонентні елементи. Обґрунтовано доцільність удосконалення нормативно-правової, організаційно-технічної, інформаційної та інших підсистем. Запропоновано проект структури управління у сфері зайнятості та безробіття в системі соціального захисту населення України. Запропоновано заходи та інструменти підвищення ефективності ринку праці в регіонах України.

06.08.18.0100/0217U006924

Дослідження професійної класифікації у будівництві, розроблення кваліфікаційних характеристик професій працівників та підготовка на їх основі змін до Випуску 64 "Будівельні, монтажні та ремонтно - будівельні роботи" Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників:

Заключний звіт /Український науково-дослідний центр економіки будівництва "Екобуд"; Керівник Терещенко Лариса Василівна. – ДР 0116U005732. УДК 331.542:69.007.

72 с.

Проведення досліджень професійної класифікації у будівництві та моніторингу ринку праці з урахуванням нових видів будівельних робіт, здійснення аналізу кваліфікаційних характеристик існуючих професій та визначення переліку професій працівників у будівництві, кваліфікаційні характеристики яких потребують перегляду та коригування у зв'язку із застосуванням нових технологій, матеріалів, машин, механізмів, устаткування, інструменту, сучасної організації виробництва тощо сприяє оновленню професійної класифікації працівників, зайнятих у будівельному виробництві шляхом коригування діючих та розроблення кваліфікаційних характеристик на нові професії відповідно до сучасних вимог. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством

06.08.18.0101/0518U000182

Вівчар Оксана Іванівна. Управління соціогуманітарною компонентою економічної безпе-

ки підприємства: Дис... д.е.н. /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. – Захищена 29.06.2018.

УДК 658.5:330.115:338.242.

495 с.: 40 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 318 назв.

Об'єктом дослідження виступає процес зміцнення економічної безпеки розвитку підприємства шляхом управлінського впливу на соціогуманітарну компоненту. Метою є обґрунтування теоретико-методологічних основ, стратегічних пріоритетів та системи програмних заходів щодо управління соціогуманітарною компонентою економічної безпеки підприємства. Автором використано наукових методів дослідження: структурного, порівняльного аналізу емпіричних даних, історичного і контент-аналізу, абстрактно-логічного узагальнення, теорії систем та системного аналізу, порівняння, наукової абстракції, евристичного, економіко-статистичного й порівняльного, факторного і логічного аналізу, системного, анкетування, наукової абстракції та економіко-математичного моделювання, графічного, матричного, експертного оцінювання, узагальнення, абстрактно-логічний підходу. Теоретичне значення полягає у: формуванні організаційного механізму управління соціогуманітарною компонентою економічної безпеки підприємства на основі застосування економічних, організаційно-розпорядчих та соціально-психологічних методів; удосконаленні методики оцінювання економічної безпеки підприємства на основі застосування економіко-математичного інструментарію багатовимірної logit-моделі з урахуванням випадку бінарного вибору; уточненні тлумачення сутності економічних категорій "економічна безпека підприємства в контексті соціогуманітарної компоненти" і "загроза у соціогуманітарній сфері", "соціогуманітарна стратегія у системі економічної безпеки підприємства" та обґрунтовано їх співвідношення на основі критерію зміцнення економічної безпеки підприємств; імплементацію соціогуманітарної стратегії економічної безпеки підприємства на основі застосування в контексті раптового реагування на соціогуманітарні загрози, орієнтовану на прогнозування завчасне виявлення соціогуманітарних небезпек і загроз, спрямовану на відшкодування нанесених збитків. Науковою новизною є системне вирішення важливої наукової проблеми щодо управління соціогуманітарною компонентою економічної безпеки підприємства та теоретичному, методологічному, методичному і прикладному обґрунтуванні наукових засад досліджуваної проблематики в сучасних умовах функціонування. Предметом дослідження є сукупність теоретико-методологічних і науково-методичних положень та прикладних аспектів управління соціогуманітарною компонентою економічної безпеки підприємства в сучасних трансформаційних умовах. Практичне значення одержаних результатів полягає у широких можливостях застосування запропонованих підходів щодо управління соціогуманітарною компонентою економічної безпеки підприємства. Сферою використання авторських рекомендацій є підприємства реального сектору економіки, вищі навчальні заклади, органи влади.

06.08.18.0102/0518U000187

Маковоз Оксана Сергіївна. Механізми економічного захисту результатів інвестиційної діяльності суб'єктів агробізнесу: теорія, методологія, практика:

Дис... д.е.н. /Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка. – Захищена 14.07.2018.

УДК 338.27 : 334/024-027 : 658.586 : 631.145.

395 с.: 35 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Дисертація присвячена вирішенню наукової проблеми економічної захищеності результатів інвестиційної діяльності суб'єктів агропромислового комплексу. Ідентифікована

роль та місце інвестиційної діяльності суб'єктів агропромислового комплексу у системі відтворення. Визначено склад, структуру і особливості інструментарію економічного захисту в управлінні ризиками діяльності аграрних підприємств і об'єднань. Визначено вплив захищеності економічних інтересів інвестора на процес стабілізації розвитку суб'єктів агропромислового комплексу. Обґрунтовано методологічні основи управління витратами і доходами в системі економічного захисту результатів інвестиційної діяльності аграрних підприємств і об'єднань. Визначені методи, прийоми та прийоми оцінки інвестиційної привабливості суб'єктів агробізнесу. Визначені напрямки інтеграції організаційно-економічних та організаційно-правових засобів економічного захисту результатів інвестиційної діяльності. Ідентифіковано структурно-динамічні тенденції залучення інвестицій у розвиток суб'єктів агропромислового комплексу. Вивчені особливості інституційного забезпечення економічної захищеності результатів інвестиційної діяльності в аграрному секторі. Визначено характеристики інвестиційного потенціалу суб'єктів агропромислового комплексу. Обґрунтована архітектура та архітектура механізмів економічного захисту результатів інвестиційної діяльності аграрних підприємств та об'єднань. Визначені особливості захисту економічних інтересів внутрішніх та зовнішніх, індивідуальних та інституційних інвесторів. Ідентифіковано напрямки інституціональної та організаційно-правової підтримки управлінських рішень в інвестиційній діяльності. Визначені принципи та способи побудови систем економічного захисту результатів інвестиційної діяльності на мікрорівні. Обґрунтовано функціональну навантаження системи управління економічним захистом інвестицій суб'єкта агробізнесу. Ідентифіковано шляхи забезпечення ефективного економічного захисту результатів інвестування аграрних підприємств та об'єднань.

06.08.18.0103/0417U002461

Сиваченко Олександр Вікторович. Використання маркетингових комунікацій на засадах стимулювання збуту продукції підприємств машинобудування: Дис... к.е.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 15.06.2017.

УДК 658.8.012.45:005.583.3:621(043.3).

269 с.: 57 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Об'єкт: процес використання маркетингових комунікацій на підприємствах машинобудування. Мета: вдосконалення теоретико-методичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо впровадження маркетингових комунікацій для стимулювання збуту продукції на підприємствах машинобудування. Методи дослідження: метод системного аналізу та формалізації складних структур, узагальнення та наукової абстракції, графічний, табличний та рейтинговий методи, метод порівняння, системний підхід, метод ґуртування, аналізу, синтезу, дедукції та індукції, метод економічного моделювання та експертних оцінок. Запропоновано: вперше: метод інтенсифікації збуту онлайн (ІЗО) на підставі використання методу селекції пошукових запитів та методу вибору напрямку розвитку інтерфейсу сайту; удосконалено: сутність поняття "ефективна маркетингова комунікація"; сутність поняття "юзабіліті сайту"; систему управління ефективністю багатоканальною маркетинговою комунікацією у всевітній мережі; методичний підхід до підвищення ефективності сайту шляхом оцінки зручності його використання; дістало подальшого розвитку: класифікація маркетингових каналів комунікації в мережі Інтернет. Сфера використання: підприємства.

06.08.18.0104/0417U002669

Радева Ольга Георгіївна. Амортизаційна політика як важіль оновлення основних засо-

бів підприємств машинобудування: Дис... к.е.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 15.06.2017.

УДК 330.522.2:621:338.22 (043.3).

197 с.: 32 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Об'єкт: процес формування амортизаційної політики на підприємствах машинобудування. Мета: теоретико-методичне обґрунтування та розробка практичних рекомендацій щодо ефективного використання амортизаційної політики у процесі оновлення основних засобів підприємств машинобудування. Методи дослідження: метод узагальнення наукового досвіду та термінологічного аналізу, системний підхід, статистичний метод обробки даних, метод групування, метод порівняння, графічний, рейтинговий методи, метод порівняння та метод експертних оцінок. Удосконалено: методичний підхід до формування амортизаційної політики підприємства; методіку розрахунку амортизаційного ресурсу; методичний підхід до оцінки ефективності використання основних засобів із застосуванням індикаторного методу аналізу; дістало подальшого розвитку: визначення поняття "амортизація"; визначення поняття "амортизаційної політики підприємства"; класифікація завдань амортизаційної політики з урахуванням переваг та недоліків, що дозволяє визначити інструменти управління оновленням основних засобів підприємств. Сфера використання: підприємства.

06.08.18.0105/0417U002804

Іванієнко Карина Вікторівна. Формування стратегії розвитку експортного потенціалу промислового підприємства: Дис... к.е.н. /Харківський національний економічний університет імені Симеона Кузнеця. – Захищена 27.06.2017.

УДК 005.336.21:334.716(043.5).

268 с.: 35 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 295 назв.

Об'єкт дослідження: процес стратегічного управління експортним потенціалом промислового підприємства (ЕППП); мета роботи: подальший розвиток теоретичних положень, методичного забезпечення і практичних рекомендацій з формування стратегії розвитку ЕППП; методи дослідження та апаратура: методи аналізу і синтезу, морфологічний, системний підходи, індуктивний і дедуктивний, методи логічного і теоретичного узагальнення, структурно-логічний, метод економіко-статистичний аналіз, графоаналітичний метод, кластерний та факторний аналіз, багатомірного шкалювання, таксономічний аналіз, методи групування та порівняння, морфологічний аналіз та синтез, методи експертних оцінок та формалізації; теоретичні і практичні результати: методичний підхід до моніторингу стратегічної ситуації для виявлення латентних факторів розвитку ЕППП, що відрізняється визначеною за виокремленими складовими ЕППП сукупністю показників та методів; методичне забезпечення діагностики рівня розвитку ЕППП, особливістю якого є агрегування локальних діагностичних індикаторів в інтегральний показник рівня розвитку ЕППП та розподіл підприємств за низьким, середнім і високим рівнями розвитку їх експортного потенціалу; методичний підхід до вибору стратегії розвитку ЕППП, що на відміну від інших передбачає побудову морфологічної матриці множини альтернатив розвитку ЕППП за кожною з його складових, їх скринінг за критеріями актуальності і ресурсовитратності та вибір стратегії на основі максимізації адитивної функції; зміст поняття експортний потенціал підприємства, що відрізняється синтезом положень ресурсного, цільового та результативного підходів та визначається як сукупність виробничих, інноваційно-технологічних, фінансових, інтелектуально-кадрових, маркетингових і організаційно-управлінських ресурсів та компетенцій, які стратегічно зорієнтовані на розвиток підпри-

емства та забезпечення його конкурентоспроможності на зовнішньому ринку через ефективне здійснення експортної діяльності; обґрунтування імперативів розвитку ЕППП, що відрізняється врахуванням внутрішніх та зовнішніх вимог-обмежень щодо цілевизначення стратегічного розвитку ЕППП; інформаційно-аналітичне забезпечення формування стратегії розвитку ЕППП, що відрізняється послідовністю етапів розроблення стратегії та обґрунтуванням необхідності здійснення моніторингу стратегічної ситуації та діагностики рівня розвитку ЕППП в процесі її реалізації; ступінь упровадження: розробки впроваджені в практичну діяльність ПАТ "Турбогаз", ДНВП "Об'єднання Коомунар", ХНЕУ ім. С. Кузнеця при викладанні дисципліни "Управління експортним потенціалом підприємств"; сфера використання: управління експортним потенціалом промислових підприємств.

06.08.18.0106/0417U002805

Поклонська Лілія Сергіївна. Формування рекламної стратегії продукції виробничо-технічного призначення: Дис... к.е.н. /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Захищена 29.06.2017.

УДК 659.1:005.936.43 (043.5).

414 с.: 30 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 198 назв.

Об'єкт дослідження: рекламна діяльність промислових підприємств; мета роботи: подальший розвиток теоретичних положень, методичного забезпечення та розроблення практичних рекомендацій щодо формування рекламних стратегій продукції виробничо-технічного призначення промислових підприємств; методи дослідження та апаратура: абстрактно-логічний аналіз, системний підхід, метод аналізу та синтезу, багатовимірний факторний та кореляційний аналіз, метод ділового екрану, кластерний аналіз, методи матричного позиціонування, експертних оцінок, моделі кривих росту, графічний; теоретичні і практичні результати: методичний підхід до формування рекламних стратегій продукції виробничо-технічного призначення та вибору найбільш дієвих з них, відмінністю якого є врахування складових: результатів господарювання підприємств та сприйняття споживачем якості продукції виробничо-технічного призначення, що об'єднано у двовимірний простір формування рекламних стратегій; методичний підхід до визначення результатів господарювання машинобудівних підприємств для формування рекламної стратегії продукції виробничо-технічного призначення, що відрізняється урахуваннями найбільш значущих показників, які об'єднані в інтегральний; методичний підхід до оцінки рівня сприйняття споживачем якості продукції виробничо-технічного призначення, особливістю є урахування пріоритетності показників якості, які інтегровано у рівень сприйняття за їх значущістю для споживачів; технологія обґрунтування заходів з покращення інформаційного контенту рекламних стратегій продукції виробничо-технічного призначення, її відмінність полягає у прогнозуванні результатів господарювання та сприйняття якості продукції виробничо-технічного призначення, що дозволяє обґрунтувати заходи із зростання, які є об'єктивним підґрунтям інформування споживачів про можливості підприємства та переваги продукції виробничо-технічного призначення; класифікація рекламних стратегій з виділенням додаткових класифікаційних ознак: "спрямування рекламних стратегій продукції виробничо-технічного призначення", "узгодження рівня сприйняття споживачами якості продукції виробничо-технічного призначення та результатів господарювання"; визначення поняття "рекламна стратегія", яка відрізняється персоналізацією споживачів, що дозволяє наблизити інформативний контент рекламних стратегій до активних потреб споживачів та можливостей під-

приємств; ступінь упровадження: розробки впроваджені в практичну діяльність ДП "Харківське державне авіаційне виробниче підприємство", ТОВ "ТІК "НОВА"; ХНЕУ ім. Семена Кузнеця при викладанні дисциплін "Маркетинг інновацій" та "Стратегічне управління інноваційним розвитком" для магістрів за спеціальністю "Менеджмент"; сфера використання: обґрунтоване ухвалення управлінських рішень щодо формування рекламних стратегій продукції виробничо-технічного призначення.

06.08.18.0107/0417U002806

Логінова Катерина Сергіївна. Теоретико-методичне забезпечення оцінювання прихованих витрат: Дис... к.е.н. /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця. – Захищена 29.06.2017.

УДК 621:005.932.5-021.452(043.5).

260 с.: 35 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

Об'єкт дослідження: процес управління витратами підприємства; мета роботи: удосконалення теоретичного і розробка методичного забезпечення виявлення та оцінювання прихованих витрат підприємства; методика дослідження та апаратура: методи аналізу та синтезу, монографічний метод, метод індукції та дедукції, історичний метод, метод порівняльного аналізу, метод відносних величин, методи техніко-економічного та кластерного аналізу, метод аналізу ієрархій, графічний метод; теоретичні та практичні результати: методичне забезпечення виявлення прихованих витрат підприємства, яке базується на обчисленні критеріїв наявності прихованих процесів, що дозволяє обґрунтувати управлінські рішення щодо скорочення прихованих витрат та визначити вектори управлінського впливу в рамках підвищення ефективності діяльності підприємства; методичне забезпечення оцінювання прихованих витрат підприємства, відмінністю якого є визначення наявності прихованих трансформаційних витрат та їх оцінювання на підставі виділення легальних та прихованих трансакційних витрати в структурі сукупних витрат підприємства; модель оцінювання прихованих витрат підприємства, яка реалізується через взаємозв'язок центрів утворення прихованих витрат і елементів системи управління витратами; класифікація чинників прихованої економічної діяльності розвинута за рахунок введіння нової ознаки – за групами суб'єктів ринкової економіки, за якою виділено чинники, які виникають на рівні держави, підприємства та домогосподарств; типологія прихованих витрат підприємства, відмінністю якої є можливість виокремлення прихованих витрат за їх економічною природою, структурою прихованої економіки та елементами економічної безпеки підприємства; визначення поняття прихованих витрат, яке розкриває їх економічну природу у контексті єдності трансакційної та трансформаційної складових, які частково містяться в загальних трансакційних витратах та загальних трансформаційних витратах; предмет і ступінь впровадження: розробки впроваджені в практичну діяльність ПрАТ "Харківський коксовий завод", ТОВ МЦ "ЛІНІЯ ЖИТТЯ", ОРТІМА pharma GmbH; сфера використання: управління витратами підприємства.

06.08.18.0108/0417U003025

Фаринович Ірина Володимирівна. Економічний механізм управління факторингом торговельних підприємств: Дис... к.е.н. /Національний університет водного господарства та природокористування. – Захищена 12.05.2017.

УДК 339.178.3: 061.5(043.3).

207 с.: 48 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 172 назви.

Об'єктом дослідження є процеси формування економічного механізму управління факторингом торговельних

підприємств. Предмет дослідження – теоретико-методичні, організаційні та практичні аспекти формування економічного механізму управління факторингом торговельних підприємств. Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних підходів та розробка науково-практичних рекомендацій щодо формування економічного механізму управління факторингом торговельних підприємств. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що наукові розробки та пропозиції дисертаційної роботи доведено до рівня методичного забезпечення економічного механізму управління факторингом торговельних підприємств в Україні. У процесі роботи використано такі методи: критичного аналізу, наукової абстракції та узагальнення наукового досвіду сучасних теоретичних досліджень, структурного та динамічного аналізу, коефіцієнтний аналіз. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретико-методичному обґрунтуванні та вирішенні завдань, пов'язаних із формуванням економічного механізму управління факторингом торговельних підприємств. Сферою використання авторських рекомендацій є вітчизняні торговельні підприємства.

06.08.18.0109/0417U003071

Черняк Ганна Михайлівна. Забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств: Дис... к.е.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 01.06.2017.

УДК 338.45:620.9(477)(043.3).

178 с.: 55 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Дисертаційну роботу присвячено розробленню та удосконаленню теоретико-методичних положень забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств на основі поглиблення теоретичних засад економічної безпеки підприємств та удосконалення науково-методичних способів забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств. Розвинуто понятійно-категоріальний апарат теорії безпекознавства щодо визначення дефініції "економічна безпека підприємства". Узагальнено та систематизовано основні наукові підходи до забезпечення економічної безпеки підприємства. Удосконалено процедуру оцінювання рівня економічної безпеки енергетичних підприємств. Визначено змістовне наповнення дестабілізуючих процесів і явищ, що впливають на забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств. Виявлено особливості забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств. Обґрунтовано теоретико-методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки енергетичних підприємств та запропоновано процесно-ієрархічний підхід до забезпечення економічної безпеки енергетичних підприємств. Запропоновано стратегії економічної безпеки енергетичних підприємств залежно від рівня економічної безпеки. Розроблено науково-методичні положення та практичні рекомендації щодо підвищення загального рівня економічної безпеки підприємства.

06.08.18.0110/0417U003089

Жук Єва Олексіївна. Механізм управління виробничим потенціалом підприємств в умовах ризику: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 31.05.2017.

УДК 658.15:[65.011.3:330.34.1] (043.3).

254 с.: 33 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

У дисертаційній роботі розроблено теоретичні положення, методичні та практичні аспекти щодо механізму управління виробничим потенціалом підприємств в умовах ризику. Обґрунтовано показники, які визначають рівень управління виробничим потенціалом підприємства та комплексно характеризують діяльність підприємства, охоплюючи фінан-

сову, трудову, техніко-технологічну, матеріально-сировинну та інформаційно-інноваційну складову виробничого потенціалу підприємства. Розроблено структурно-логічну схему управління виробничим потенціалом машинобудівних підприємств в умовах ризику, що включає: функції, форми, методи, інструменти, важелі. На основі комплексного аналізу та дослідивши машинобудівні підприємства розроблено поетапний процес управління ризиками виробничого потенціалу підприємства, вказано на вплив рівня ризику, методи нейтралізації рівня ризику, послідовність стратегічного управління виробничим потенціалом підприємства та формування стратегії в умовах ризику.

06.08.18.0111/0417U003090

Сурмай Данило Данилович. Управління витратами і прибутком на основі концепції маржинального підходу на підприємствах легкої промисловості: Дис... к.е.н. /Хмельницький національний університет. – Захищена 31.05.2017.

УДК 65.012.34:65.012.45.

240 с.: 33 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

У дисертації обґрунтовуються теоретико-методичні та практичні рекомендації з приводу управління витратами та прибутком на підприємствах легкої промисловості, проаналізовані існуючі системи планування собівартості за видами продукції в Україні та світі та визначена їх невідповідність критеріям повноти інформації та економічної доцільності. Проведено аналіз внутрішніх взаємозв'язків в CVP та тестування методів розподілу постійних витрат на відповідність їх основним вимогам системи CVP в результаті чого встановлено, їх невідповідність цим вимогам. Було також доведено, що в умовах багатоменклатурного виробництва слід прогнозувати цільову ціну, цільові змінні витрати, цільовий маржинальний прибуток і цільовий коефіцієнт маржинального прибутку проте не цільовий прибуток. Оскільки всі методи розподілу постійних витрат, в тому числі маржинальний підхід, не забезпечують достатньої точності поділу витрат на змінні і постійні, в дисертації був запропонований об'єктно-орієнтований підхід до обробки економічної інформації, який дозволяє значно підвищити точність економічних розрахунків.

06.08.18.0112/0417U003101

Порцельт Лариса Петрівна. Інформаційно-методичне забезпечення процесного управління витратами промислового підприємства: Дис... к.е.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 658:338.5(043.3/.5).

205 с.: 16 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Об'єкт: процес управління витратами на промисловому підприємстві; мета - розроблення та обґрунтування теоретичного базису і методичних підходів щодо інформаційно-методичного забезпечення процесного управління витратами на промислових підприємствах та розробленні рекомендацій щодо їх адаптації до металургійних підприємств; методи - діалектичний метод пізнання та спостереження, логічний, історичний і діалектичний, класифікаційно-аналітичний, структурно-логічний, економіко-статистичного, графічного, порівняльного та факторного аналізу, теоретичного узагальнення, систематизації, емпіричного дослідження, системного та логічного підходу; новизна - полягає у розробленні та обґрунтуванні теоретичного базису та методичних підходів до інформаційно-методичного забезпечення процесного управління витратами на промислових підприємствах, розробленні рекомендацій щодо їх застосування на металургійних підприємствах; результати - розробка наукових методично-завершених ре-

комендацій щодо інформаційно-методичного забезпечення процесного управління витратами на промислових підприємствах та розроблення рекомендацій щодо їх адаптації до металургійних підприємств; впроваджено - СП "Панком-Юн" у вигляді ТОВ (довідка № 25 від 20.01.2014 р.), ТзДВ "Гал-Кат" (довідка № 03-25.04 від 25.04.2016 р.), в навчальному процесі Одеського національного політехнічного університету МОН України (довідка № 1074/05-06 від 27.04.2016 р.).

06.08.18.0113/0417U003136

Лелюк Юлія Володимирівна. Кадрове забезпечення закладів культури у сільській місцевості: Дис... к.е.н. /ПрАТ "ВНЗ "Міжрегіональна Академія управління персоналом". – Захищена 18.05.2017.

УДК 331.108:008:711.43.

231 с.: 44 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню актуального наукового завдання щодо кадрового забезпечення закладів культури у сільській місцевості. У дисертаційній роботі розкрито соціально-економічну сутність і значення закладів культури у сільській місцевості. Визначено особливості їх кадрового забезпечення й уточнено зміст і специфіку діяльності творчих працівників. Удосконалено методiku оцінки творчого персоналу закладів культури у сільській місцевості. Проаналізовано стан і ключові соціально-економічні чинники, тенденції та закономірності кадрового забезпечення сільських закладів культури. Оцінено потенційні можливості системи вищої мистецької освіти в Україні щодо забезпечення сільських закладів культури висококваліфікованими кадрами. За результатами дослідження запропоновано напрями модернізації діяльності закладів культури. Здійснено прогнозування складу творчого персоналу, засноване на використанні методик експертних оцінок і моделювання. Запропоновано мотиваційний механізм кадрового забезпечення для стимулювання праці та закріплення творчих працівників у закладах культури. Обґрунтовано систему організації управління забезпеченням персоналом сільських закладів культури, яка базується на інформаційній комунікаційно-моніторинговій кластерній мережі та сприятиме підвищенню ефективності кадрового забезпечення.

06.08.18.0114/0217U006462

Підвищення конкурентного потенціалу управлінського персоналу виробничих економічних систем: Заключний звіт /Хмельницький національний університет; Керівник Нижник Віктор Михайлович. – ДР 0116U005377. УДК 658.310.8:331.108.

159 с.

Метою науково-дослідної роботи є розробка теоретичних положень і методичних основ формування механізмів підвищення якості та конкурентоспроможності людського потенціалу на основі забезпечення комплексної реалізації ефективної соціально-економічної політики для стимулювання активізації процесу інтеграції України до ЄС. Предметом дослідження є понятійно-категорійний апарат якості і методологічне обґрунтування механізмів підвищення конкурентоспроможності людського потенціалу в системі забезпечення соціально-економічних ефектів інтеграції України до ЄС. Об'єктом дослідження виступають процеси формування механізмів підвищення якості та конкурентоспроможності людського потенціалу України на основі комплексного підходу до ефективного управління соціально-демографічним та освітньо-кваліфікаційним потенціалом, забезпечення ефективного функціонування ринку праці, посилення інвестування в людський капітал, регулювання міграційних процесів, здійснення соціального захисту населення, підвищення якості трудового потенціалу, забезпечення

конкурентних переваг виробничих економічних систем на внутрішньому та зовнішньому ринках за умов розвитку євроінтеграції. В ході дослідження були використані наступні методи: класифікаційно-аналітичний, системного аналізу і синтезу, аналізу досвіду індикативного регулювання ринку праці країн, розробки механізму реалізації ефективного функціонування ринку праці України; розробки механізму реалізації конкурентних переваг людського капіталу в контексті забезпечення ефектів від входження в ЄС. Результати: теоретико-методологічне обґрунтування методичних та практичних рекомендацій підвищення якості та конкурентоспроможності людського потенціалу на основі комплексного удосконалення законодавчого та інституційного забезпечення соціально-економічної політики у напрямі активізації процесу інтеграції України до ЄС; розроблено механізм підвищення конкурентного потенціалу управлінського персоналу виробничих систем

06.08.18.0115/0217U006471

Організаційно-методичні аспекти удосконалення управлінського обліку суб'єктів господарювання: Заключний звіт /Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"; Керівник Карпенко Ольга Василівна. – ДР 0109U006955. УДК 330.53+657.

354 с.

Звіт за науково-дослідною темою "Організаційно-методичні аспекти удосконалення управлінського обліку суб'єктів господарювання" (державний реєстраційний номер 0109U006955): 188 с., 29 рис., 17 табл., 9 додатків на 135 сторінках, 222 джерела. Звіт за науково-дослідною темою містить вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки. Об'єкт дослідження - процес формування системи управлінського обліку. Мета роботи: розробка практичних рекомендацій з удосконалення управлінського обліку суб'єктів господарювання різних форм власності на основі комплексного дослідження теоретичних та організаційно-методологічних положень у контексті переорієнтації сучасної обліково-аналітичної системи підприємства на забезпечення різновекторної інформаційної підтримки процесу прийняття управлінських рішень. Методи дослідження. Дослідження проводилось шляхом вивчення й узагальнення передового вітчизняного та зарубіжного досвіду організації та використання в управлінні підприємством управлінського обліку, контролю й аналізу. В основу дослідження покладено концептуальні положення сучасної економічної думки, сформульовані в наукових працях вітчизняних і зарубіжних дослідників. Методологічною основою дослідження є системний підхід, що використано у ході дослідження загальнотеоретичних засад обліку, контролю й аналізу в системі управління, обґрунтуванні підходів до організації та застосування методик управлінського обліку. Методами дослідження обрано такі: статистичні спостереження, індукція та дедукція, логічний аналіз, групування, експертні оцінки, функціонально-вартісний аналіз, економічне моделювання тощо. Ключові слова: управлінський облік, управлінська звітність, бюджетування, організація управлінського обліку, методика управлінського обліку, центри відповідальності та калькулювання, інформаційна система, обліково-аналітичне забезпечення, система/процес управління. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.08.18.0116/0217U006795

Державні пріоритети аудиту економічних відносин суб'єктів господарювання в Україні: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Назарова Каріна Олександрівна. – ДР 0115U000563. УДК 657.6:334.71.

522 с.

Результат науково-дослідної роботи - авторські підходи до вирішення важливого наукового завдання - визначення та розробка механізмів реалізації державних пріоритетів функціонування аудиту економічних відносин в Україні. Розроблено теоретичні та методологічні засади синергії внутрішнього та зовнішнього аудиту в умовах необхідності реалізації державних пріоритетів у їх розвитку, соціальної відповідальності відповідно до суспільно-релевантної моделі економічного контролю. Робота передається за кордон за договірною ціною.

06.08.18.0117/0217U006899

Формування механізму управління внутрішніми комунікаціями промислових підприємств в умовах трансформації галузевих ринків: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керівник Сагер Людмила Юріївна. – ДР 0117U001683. УДК 005.4:001.82;658.

176 с.

Об'єктом дослідження є процеси управління внутрішніми комунікаціями на промислових підприємствах. Предметом дослідження є економічні відносини, які виникають у процесі розвитку системи управління внутрішніми комунікаціями промислового підприємства. Завдання дослідження: дослідження організаційно-економічних передумов необхідності впровадження механізму управління внутрішніми комунікаціями підприємств в умовах трансформації галузевих ринків; розроблення науково-методичного підходу та практичного інструментарію вибору управлінських рішень щодо внутрішніх комунікаційних процесів промислового підприємства на основі діагностики стану їх складових; поглиблення методичних підходів до оцінювання стану внутрішніх комунікацій промислового підприємства; розвиток та наукове обґрунтування підходу до моделювання та оптимізації системи управління внутрішніми комунікаціями промислового підприємства; обґрунтування комплексного підходу до удосконалення механізму комунікацій промислового підприємства для забезпечення ефективності та результативності його діяльності.

06.08.18.0118/0217U007252

Дослідження теоретичних і методичних основ використання інформаційних технологій в промисловості: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Удовенко Сергій Григорович. – ДР 0116U008284. УДК 658;004.

141 с.

В роботі використано апарат теорії безперервного вейвлет-перетворення при побудові комп'ютерної системи діагностики технічного стану обладнання (на прикладі вузлів газотурбінних двигунів). Застосовано метод зменшення впливу крайових ефектів на результати вейвлет-перетворення, що виконується за допомогою комплексного вейвлету Морле, що дозволило зменшити похибку при аналізі складових сигналів. Удосконалено метод аналізу обвідної високочастотної випадкової вібрації, який за рахунок використання банку вейвлетних фільтрів та крос-спектрального аналізу дозволяє виділяти більшу кількість характерних частотних складових вібраційних сигналів за рахунок виділення не тільки гармонічних, але й імпульсних складових сигналів. Це дозволило отримати більш чіткі ознаки відхилення стану вузлів двигуна від нормального стану і дозволяє побудувати автоматичну систему діагностування стану обладнання. Дослідження та аналіз технологічних інновацій є пріоритетним напрямком розвитку підприємств. Вирішення цих завдань стане здійсненням тільки тоді, коли підпри-

ємство зможе адаптуватися до нових умов ведення бізнесу. Виконання цих завдань стають найбільш актуальними для підприємств промислової галузі, так як вони є основою розвитку економіки України.

06.08.18.0119/0217U007496

Облік в управлінні суб'єктами економічної діяльності: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Ус Галина Олександрівна. – ДР 0117U007760. УДК 657:658.11.

290 с.

Об'єктом дослідження є процес формування облікової інформації для управління діяльністю національних суб'єктів господарювання. Предметом дослідження є комплекс теоретичних, методологічних, організаційних та практичних питань, пов'язаних із синергією облікової інформації в управлінні діяльністю суб'єктів господарювання. Методи дослідження - системний, логічний та історичний підходи; аналізу і синтезу, індукції та дедукції; графічний. Результатами роботи є зміна парадигми облікового процесу, що сприяє загальному динамічному й еволюційному розвитку інформаційного забезпечення управління у сучасному нестабільному економічному середовищі, у тому числі в умовах наявності кризових явищ в економіці та пошуку шляхів їх подолання. Облікова інформація передбачає комплексне урахування різних рівнів і форм зв'язків між елементами системи бухгалтерського обліку та системи управління, еволюція яких посилює їх цілісність і ефективність, можливість багатоваріантного розвитку в нестійкому економічному середовищі функціонування суб'єктів господарювання з урахуванням статистичних і динамічних законів та закономірностей, що має визначальний характер для загальної еволюції економічної системи України.

10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ

10.01 Загальні питання

10.08.18.0120/0217U007040

Організаційно-правові засади протидії корупційним проявам у системі МВС України:

Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Буличев Андрій Олегович. – ДР 0117U002096. УДК 343.353:351.741(477).

58 с.

1. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у сфері протидії корупційним правопорушенням та правопорушенням, пов'язаним з корупцією, що вчиняються співробітниками системи МВС України. Теоретично-методологічною основою дослідження є система філософських, загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечують отримання об'єктивних та достовірних результатів, зокрема: аналізу, синтезу та узагальнення; системного підходу, документального, логічного, порівняльного аналізу та контент-аналізу; логіко-семантичного; сходження від абстрактного до конкретного; системно-структурного, структурно-функціонального, структурно-логічного та системно-функціонального; гіпотетико-дедуктивного та теоретико-прогностичного; статистичного, порівняльно-правового та компаративного; спеціально-юридичного. Результати науково-дослідної роботи - пропозиції щодо удосконалення організаційно-правових засад протидії корупційним проявам у системі МВС України можуть бути основою для подальшого удосконалення механізму правового регулювання протидії корупції в системі МВС України. Також одержані практичні результати становлять вагомий науково-теоретичний і практичний інтерес.

10.07 Загальна теорія держави і права

10.08.18.0121/0417U003065

Шимон Іван Петрович. Правова система Румунії: теоретичні та історико-юридичні аспекти: Дис... к.ю.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 05.05.2017.

УДК 340. 151.

220 с. – Бібліогр.: 202 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню правової системи Румунії в умовах її інтеграції до Європейського Союзу. Особливу увагу звернуто на розкриття правового змісту демократичної революції в Румунії 1989 р., який втілений у комплексі організаційно-правових заходів, спрямованих на відновлення установчої влади румунського народу та основних прав людини. У роботі обґрунтовано тезу, що головним фактором, який впливав на розвиток конституціоналізму в Румунії 1990-2000-х років була підготовка держави до вступу в ЄС. Пріоритетом при цьому залишався розвиток та удосконалення демократичних інститутів і механізму захисту прав людини. У дисертації розкрито зміст реформування правової системи Румунії у зв'язку зі вступом в ЄС за такими напрямками як конституційна реформа, реформа правосуддя, вибудова механізму протидії політичній корупції. Зроблено висновки щодо можливості використання досвіду правових реформ Румунії для здійснення відповідних перетворень в Україні.

10.09 Історія держави і права

10.08.18.0122/0417U002531

Левчук Ігор Олегович. Місця позбавлення волі Волинської губернії (кінець XVIII ст. - початок XX ст.): історико-правове дослідження: Дис... к.ю.н. /Івано-Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького. – Захищена 27.06.2017.

УДК 340.12:343.81(477.82)(091)"17/19".

175 с. – Бібліогр.: 335 назв.

У дисертаційній праці здійснено першу в сучасній юридичній науці спробу дослідження питання організації та функціонування місць позбавлення волі у Волинській губернії Російської імперії з кінця XVIII століття аж до початку XX століття, що дає підстави поглибити розуміння усіх аспектів еволюції пенітенціарної системи Російської імперії в цілому. В ході дослідження вивчено історіографію проблеми та джерельну базу дослідження; розглянуто інститут позбавлення волі як вид кримінального покарання у дореформений період; досліджено правові аспекти виконання покарання у вигляді позбавлення волі у пореформений період; охарактеризовано нормативно-правове забезпечення функціонування місць позбавлення волі на території Волинської губернії; досліджено органи управління місцями позбавлення волі у Волинській губернії; розглянуто систему місць позбавлення волі на території Волинської губернії; надано рекомендації щодо використання історико-правового досвіду функціонування місць позбавлення волі в окреслений період.

10.08.18.0123/0417U002534

Кіндюк Ксенія Борисівна. Правова спадщина М.М. Гернета як розвиток соціологічного підходу у юриспруденції: Дис... к.ю.н. /Івано-Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького. – Захищена 27.06.2017.

УДК 340.15(470)"1874/1953": (343.97 + 343.81).

197 с. – Бібліогр.: 177 назв.

Досліджено біографію, творчий шлях, науково-юридичну спадщину видатного представника дореволюційної та радянської соціологічної школи кримінального права

Михайло Миколайовича Гернета (1874-1953 рр.). Проведено періодизацію творчої біографії вченого та встановлено причини, які вплинули на розробку ним питань соціології права. Визначено напрями теоретичних розробок М.М. Гернета стосовно використання соціологічного підходу в юриспруденції, історії злочинності, смертної кари, соціальної трансформації та внеску в розвиток радянської школи соціології права. Розглянуті основні положення соціологічної теорії, яка з'ясує причини злочинності у вигляді несправедливого суспільно-політичного ладу, класового розшарування, наявності прагнення особи підвищити свій статус у суспільстві, процесів зниження життєвого рівня та наявності можливості працевлаштування.

10.08.18.0124/0417U003066

Роман Наталія Михайлівна. Правове становище Закарпаття в складі Австро-Угорщини (1867–1918 роки): Дис... к.ю.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 04.05.2017.

УДК 340. 151.

218 с. – Бібліогр.: 241 назва.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню правового становища Закарпаття в складі Австро-Угорщини (1867-1918 роки). Дана робота з використанням історико-правового, формально-юридичного і порівняльного методів дослідження дозволила з'ясувати конституційну природу Австро-Угорщини як конфедеративного утворення та парламентської монархії, місце Угорського королівства в рамках дуалістичної монархії, зробити висновок щодо специфіки "конституції Австро-Угорщини". Особливу увагу звернуто на аналіз змісту і обсягу поняття українських земель (Закарпаття, так звана "Угорська Русь") у період 1867-1918 років з огляду на конституційний порядок Угорщини та Австро-Угорщини. У дисертації зроблено висновок, що період перебування Закарпаття в сфері угорської і австрійської правової традиції поєднував утвердження європейських правових цінностей (верховенства права, демократії, світської держави), з одного боку, з несприятливими суспільними та правовими умовами для збереження та розвитку національної української ідентичності, з іншого боку.

10.15 Державне (конституційне) право і управління

10.08.18.0125/0417U002513

Стецюк Христина Петрівна. Конституційно-правове регулювання офіційної назви держави: європейський та вітчизняний досвід: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.06.2017.

УДК 342.228.

165 с. – Бібліогр.: 257 назв.

Дисертацію присвячено комплексному порівняльно-правовому дослідженню феномену офіційної назви держави. Висвітлено питання появи та генези офіційної назви держави як державно-правового явища, а також особливості її розвитку на сучасно му етапі. Особливу увагу приділено особливостям становлення інституту офіційної назви держави в Україні. Проаналізовано основні форми та способи конституційно-правового закріплення офіційної назви держави в зарубіжних країнах, зокрема, в текстах основних законів (конституцій) та актах установчої влади. Розкрито особливості структури (внутрішньої будови) інституту офіційної назви сучасних держав, її основні функції та характерні властивості. Досліджено особливості конституційно-правового закріплення офіційної назви сучасної Української держави, а також правового регулювання порядку її використання.

10.08.18.0126/0417U003109

Лемак Олександр Васильович. Конституційно-правові основи забезпечення національної безпеки в Угорщині: Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Ужгородський національний університет". – Захищена 27.05.2017.

УДК 342.25.

225 с. – Бібліогр.: 216 назв.

У дисертації досліджено особливості конституційно-правового забезпечення національної безпеки держави. Автор розкриває сутність держави, основним призначенням якої необхідно вважати досягнення загальної безпеки і благополуччя. Визначено, що сучасна держава і в умовах глобалізації, суттєво змінюючи традиційні функції і методи здійснення влади, продовжує грати ключову роль у суспільному житті, залишаючись гарантом зовнішньої і внутрішньої безпеки, правосуддя, демократії і прав людини.

10.17 Адміністративне право

10.08.18.0127/0417U002444

Мелян Наталія Юрїївна. Правове регулювання функціонування публічних фондів соціального призначення України в умовах сучасних перетворень: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 29.05.2017.

УДК 347.95 (477).

220 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 376 назв.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення та нове розв'язання наукового завдання - визначення суті та особливостей правового регулювання функціонування публічних фондів соціального призначення. Визначено поняття та охарактеризовано сучасну систему публічних фінансів в Україні. Охарактеризовано стан правового регулювання публічних бюджетних фондів спеціального (цільового) призначення. Розкрито стан правового регулювання публічних позабюджетних фондів спеціального (цільового) призначення. З'ясовано особливості централізованого та децентралізованого правового регулювання публічних фондів соціального призначення. Запропоновано шляхи удосконалення контролю за діяльністю публічних фондів соціального призначення.

10.08.18.0128/0417U002464

Пітух Юлія Юрїївна. Адміністративно-правові засади медичного забезпечення безпеки дорожнього руху: Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 07.06.2017.

УДК 351.81(477).

206 с. – Бібліогр.: 172 назви.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням медичного забезпечення безпеки дорожнього руху та його адміністративно-правових засад. Розглянуто медичне забезпечення безпеки дорожнього руху як об'єкт наукових досліджень, виділено такі його елементи, як медичне забезпечення учасників дорожнього руху з метою мінімізації наслідків травм, отриманих під час дорожньо-транспортних пригод; медичне забезпечення допуску кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів до керування автотранспортом; медичне забезпечення профілактики дорожньо-транспортних пригод.

10.08.18.0129/0417U002465

Бабенко Олена Едуардівна. Адміністративно-правові засади запобігання насильству в сім'ї: Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 09.06.2017.

УДК 351.713 (477) (043.3).

231 с. – Бібліогр.: 328 назв.

Дисертацію присвячено розгляду теоретичних та прикладних проблем адміністративно-правових засад запобігання насильству в сім'ї. Надане Основним Законом право на захист недоторканності та права на приватність належить до групи основоположних прав і свобод людини і громадянина. У роботі запропоновано авторське визначення терміна "насильство в сім'ї" та виокремлено його види. Автором одним із перших проаналізовано питання становлення та розвитку досліджуваного інституту та запропоновано авторський варіант періодизації; подано авторську концепцію джерел права у сфері запобігання насильству в сім'ї, адміністративно-правовим відносинам у сфері запобігання насильству в сім'ї; виокремлено ознаки та склад відносин; особливості суб'єктно-об'єктного складу відносин у сфері запобігання насильству в сім'ї.

10.08.18.0130/0417U002471

Лісовська Юлія Петрівна. Адміністративно-правове забезпечення інформаційної безпеки в Україні: Дис... к.ю.н. /Міжрегіональна Академія управління персоналом. – Захищена 30.05.2017.

УДК 342.9:351.746.1(477)(043.3).

204 с. – Бібліогр.: 187 назв.

Досліджено засади адміністративно-правового забезпечення інформаційної безпеки в Україні. Визначено його поняття й ознаки, а також роль інформаційної сфери в забезпеченні розгляданої безпеки. Проаналізовано інформаційні права, свободи, інтереси особи, суспільства та держави. Охарактеризовано державну політику інформаційної безпеки, механізми її реалізації та пріоритети розвитку. Здійснено аналіз стану та розкрито проблеми адміністративно-правового регулювання відносин у сфері інформаційної безпеки. Розглянуто нормативно-правові акти, що регулюють питання функціонування сфери інформаційної безпеки. Визначено шляхи вдосконалення організаційно-правових механізмів участі недержавних суб'єктів у забезпеченні інформаційної безпеки. Приділено увагу концепції превентивних заходів у системі інформаційної безпеки України та запропоновано важливі напрями її впровадження.

10.08.18.0131/0417U002615

Чумаченко Сергій Вікторович. Адміністративно-правовий статус суб'єктів забезпечення національної безпеки України: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 20.06.2017.

УДК 342.922:351.746.1.

212 с. – Бібліогр.: 185 назв.

Об'єкт дослідження: суспільні відносини, які виникають у процесі забезпечення національної безпеки України. Мета: визначити сутність та особливості адміністративно-правового статусу суб'єктів забезпечення національної безпеки України та шляхи його нормативно-правового регулювання. Методи: системний, логічний, аналізу, синтезу, аналогії, абстрагування, дедукції, спостереження, моделювання, порівняльно-правовий, системно-структурний тощо. Наукова новизна: здійснено класифікацію основних видів суб'єктів забезпечення національної безпеки. Узагальнено види правоохоронних органів як суб'єктів забезпечення національної безпеки України, визначено чинники ефективності адміністрування системи забезпечення національної безпеки України. Обґрунтовано та класифіковано основні виклики національній безпеці України. Дістали подальшого розвитку наукові положення правових можливостей громадських об'єднань щодо забезпечення національної безпеки України та науково-теоретичні підходи до розуміння основних функцій правоохоронних органів відповідно до

їх адміністративно-правового статусу у сфері забезпечення національної безпеки України. Практичне значення: результати дисертаційного дослідження можуть бути основою для подальшого розвитку положень науки адміністративно-права, підґрунтям для проведення спеціалізованих досліджень адміністративно-правового статусу суб'єктів забезпечення національної безпеки України та реформування діяльності компетентних органів. Сфера використання: в ході викладання навчальних курсів з адміністративного права у навчальних закладах, при підготовці підручників, навчальних посібників та методичних рекомендацій.

10.08.18.0132/0417U002876

Боднарчук Оксана Іванівна. Адміністративно-правове регулювання у сфері соціального захисту прав дітей: Дис... к.ю.н. /Університет державної фіскальної служби України. – Захищена 15.09.2017.

УДК 342.957:343.81(477).

194 с. – Бібліогр.: 224 назви.

Дисертація є науковим дослідженням адміністративно-правового регулювання у сфері соціального захисту прав дітей. Окреслено ряд теоретичних положень та практичних рекомендацій, сформульованих у результаті комплексного дослідження адміністративно-правового регулювання соціального захисту прав дітей. У роботі удосконалено понятійно-категоріальний апарат у сфері соціального захисту прав дітей, а саме: "соціальний захист прав дітей", "адміністративно-правове регулювання соціального захисту прав дітей", "наставник", "патронат над дитиною". Проаналізовано та з'ясовано складові елементи засобів забезпечення законності у сфері соціального захисту прав дітей. Досліджено особливості соціального захисту окремих категорій дітей: дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Виокремлено основні проблеми соціального захисту прав дітей в Україні, досліджено досвід зарубіжних держав щодо регулювання соціального захисту прав дітей, запропоновано перспективні напрямки його впровадження в Україні.

10.08.18.0133/0417U002956

Рудниченко Світлана Миколаївна. Адміністративно-правове регулювання діяльності Державної судової адміністрації України:

Дис... к.ю.н. /Вищий навчальний заклад "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна". – Захищена 26.09.2017.

УДК 342.56:39.

226 с. – Бібліогр.: 245 назв.

Визначено адміністративно-правовий статус ДСА України як суб'єкта забезпечення модернізації системи судової влади. Розкрито зміст адміністративно-правового регулювання діяльності ДСА України. Розкрито механізм адміністративно-правового регулювання діяльності ДСА України, який представляє собою сукупність адміністративного інструментарію, елементи якого виконують визначену функцію з метою впорядкування процесу забезпечення судової влади усім необхідним для якісного здійснення правосуддя та надання адміністративних послуг в системі судової влади на основі реалізації адміністративно-правових норм. Проаналізовані міжнародні стандарти діяльності суб'єктів публічної адміністрації відносно забезпечення судової гілки влади.

10.08.18.0134/0417U003027

Ластович Даниїл Миколайович. Адміністративно-правові засади надання поліцейських послуг в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 26.04.2017.

УДК 342.951(477).

183 с. – Бібліогр.: 278 назв.

Дисертацію присвячено аналізу сутності та особливостей адміністративно-правового регулювання надання поліцейських послуг. Визначаються поняття та сутність поліцейських послуг в Україні. Характеризуються місце та значення поліцейських послуг в діяльності Національної поліції. Визначається адміністративно-правовий статус поліції як суб'єкта надання поліцейських послуг. З'ясовуються правові засади надання поліцейських послуг в Україні та місце серед них адміністративно-правового регулювання. Надаються пропозиції та рекомендації, спрямовані на удосконалення адміністративного законодавства, що регламентує надання поліцейських послуг. З урахуванням національного та зарубіжного досвіду формулюються пропозиції щодо удосконалення надання поліцейських послуг. Аналізуються адміністративно-правові форми оцінювання ефективності надання поліцейських послуг.

10.08.18.0135/0417U003028

Титарчук Василь Васильович. Адміністративно-правове регулювання діяльності державних підприємств в Україні: Дис... к.ю.н. /Науково-дослідний інститут публічного права. – Захищена 26.04.2017.

УДК 342.9 (477).

171 с. – Бібліогр.: 209 назв.

Визначено періодизацію розвитку адміністративно-правового регулювання діяльності державних підприємств. Сформульовано поняття, охарактеризовано види та правовий статус державних підприємств. Розглянуто сутність та зміст адміністративно-правового регулювання діяльності державних підприємств. Окремо проаналізовано основні методи адміністративно-правового регулювання діяльності державних підприємств, а також з'ясовано повноваження компетентних суб'єктів адміністративно-правового регулювання діяльності державних підприємств. Розглянуто зарубіжний досвід адміністративно-правового регулювання функціонування суб'єктів господарювання заснованих на державній формі власності. Обґрунтовано конкретні висновки та пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства у сфері діяльності державних підприємств.

10.08.18.0136/0417U003085

Паровишник Олександра Володимирівна. Адміністративно-правове регулювання в сфері забезпечення прав інвалідів: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 11.05.2017.

УДК 342.95-056.24.

233 с. – Бібліогр.: 292 назви.

Дисертацію присвячено комплексному науковому дослідженню проблем адміністративно-правового регулювання у сфері забезпечення прав інвалідів в Україні, вивченню міжнародного нормативно-правового поля й досвіду у цій сфері та узагальненню теоретичних засад адміністративно-правового статусу людей з інвалідністю. З'ясовано сутність і значення адміністративно-правового регулювання у сфері забезпечення прав інвалідів. Розроблено періодизацію розвитку правового регулювання у досліджуваній царині. Сформульовано основні поняття й категорії важливі для ефективного вивчення сфери забезпечення прав інвалідів. Встановлено, що інваліди володіють спеціальним адміністративно-правовим статусом, описано його елементи. Розглянуто процес призначення цього статусу в Україні й за кордоном. Проаналізовано правове регулювання забезпечення прав інвалідів в Україні, виявлено його проблеми

й запропоновано шляхи їх вирішення. Узагальнено зарубіжний досвід правового регулювання у сфері забезпечення прав інвалідів та розроблено систему міжнародних стандартів у цій царині. Обґрунтовано необхідність посилення правового статусу Уповноваженого Президента України з прав людей з інвалідністю. У результаті проведеного дослідження визначено пріоритетні напрямки та шляхи удосконалення чинного законодавства України.

10.08.18.0137/0417U003086

Сидельников Олександр Дмитрович. Інститут примирення сторін в адміністративному судочинстві: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 11.05.2017.

УДК 347.998.85 (477).

200 с. – Бібліогр.: 209 назв.

У роботі досліджено інститут примирення сторін, сформульовано його теоретичне розуміння, викладено характерні ознаки, розкрито особливості його функціонування у вітчизняній правовій системі. Встановлено, що вказаний правовий інститут походить із західної правової традиції, зокрема, з концепції компромісного врегулювання публічно-правових спорів. Висвітлено співвідношення матеріальних і процесуально-правових елементів інституту примирення сторін. Підтримано розуміння подвійної (матеріальної і процесуально-правової) природи цього правового інституту з превалюванням матеріальних норм у його структурі. Доведено, що позасудова мирова угода при врегулюванні адміністративно-правового спору є адміністративним договором. Розглянуто вплив адміністративного розсуду суб'єкта владних повноважень на процеси врегулювання адміністративно-правових спорів. Розкрито особливості реалізації права сторін на примирення на кожній стадії адміністративного процесу. Розглянуто можливість і перспективи запровадження медіації та інших альтернативних способів вирішення адміністративних спорів у судовому чи позасудовому порядках.

10.08.18.0138/0217U006449

Держава і громадянське суспільство: конституційно-правові засади взаємодії: Заключний звіт /Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Керівник Шемшученко Юрій Сергійович, Скрипнюк Олександр Васильович. – ДР 0114U003871. УДК 342.9.

109 с.

Розвиток теоретико-методологічних підходів щодо дослідження конституційно-правових проблем співвідношення та взаємодії громадянського суспільства і держави, визначення напрямів та основних конституційно-правових форм взаємодії громадянського суспільства і держави в Україні на сучасному етапі, аналіз стану конституційно-правового забезпечення взаємодії громадянського суспільства і держави в Україні, проблеми сучасного конституційного процесу в Україні в аспекті конституційно-правові проблеми взаємодії громадянського суспільства і держави в Україні в різних сферах суспільного та державного життя; вироблення відповідних науково-практичних та навчально-методичних рекомендацій.

10.08.18.0139/0217U007228

Проведення у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, та шляхи його удосконалення: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Коллер Юрій Сергійович. – ДР 0117U002095. УДК 342.9:351.811.12.

20 с.

1. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають під час провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Теоретично-методологічною основою дослідження є система філософських, загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечують отримання об'єктивних та достовірних результатів, зокрема: аналізу, синтезу та узагальнення; системного підходу, документального, логічного, порівняльного аналізу та контент-аналізу; логіко-семантичного; сходження від абстрактного до конкретного; системно-структурного, структурно-функціонального, структурно-логічного та системно-функціонального; гіпотетико-дедуктивного та теоретико-прогностичного; статистичного, порівняльно-правового та компаративного; спеціально-юридичного. Результати науково-дослідної роботи - пропозиції щодо вдосконалення порядку провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі. Також одержані практичні результати становлять вагомий науково-теоретичний і практичний інтерес.

10.08.18.0140/0217U007271

Адміністративно-правове забезпечення застосування заходів примусу в діяльності Національної поліції України: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Пономаренко Алла Василівна. – ДР 0117U002094. УДК 342.9:351.74(477).

21 с.

Метою дослідження є одержання науково обґрунтованих висновків щодо вдосконалення адміністративно-правового забезпечення застосування заходів примусу в діяльності Національної поліції України. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають під час застосування працівниками Національної поліції України заходів примусу. Предметом дослідження є адміністративно-правове забезпечення застосування заходів примусу в діяльності Національної поліції України. Результати науково-дослідної роботи - пропозиції щодо вдосконалення адміністративно-правового забезпечення застосування заходів примусу в діяльності Національної поліції України. Також одержані практичні результати становлять вагомий науково-теоретичний і практичний інтерес.

10.21 Фінансове право

10.08.18.0141/0417U003141

Махніч Надія Юрївна. Процесуальні норми податкового права: Дис... к.ю.н. /Університет державної фіскальної служби України. – Захищена 02.06.2017.

УДК 347.73:336.22.

234 с. – Бібліогр.: 270 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено комплексному аналізу податково-процесуальних норм. У роботі розкрито генезис процесуальних норм податкового права в Україні. На основі глибокого наукового аналізу визначено їх сутність та структуру. Обґрунтовано два підходи (вузький та широкий) до визначення змісту поняття "процесуальна норма податкового права". З'ясовано джерела досліджуваного виду норм. Диференційовано процесуальні податково-правові норми на види на підставі загальних, інституційних та спеціальних критеріїв. Окрему увагу приділено дослідженню податково-процесуальних правовідносин як форми реалізації податково-процесуальних норм та визначенню ефективності реалізації процесуальних норм податкового права. Обґрунтовано місце процесуальних податкових

норм у системі юридичних гарантій захисту прав та законних інтересів платників податків. Охарактеризовано особливості податково-процесуальних норм позасудового захисту прав та законних інтересів платників податків, а також податково-процесуальних норм захисту прав і законних інтересів платників податків у зарубіжних країнах.

10.08.18.0142/0417U003152

Бондаренко Сергій Олександрович. Суб'єктивні права платників податків: зміст і класифікація: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 12.05.2017.

УДК 347.73 : 336.225.3.

209 с. – Бібліогр.: 179 назв.

Проаналізовано наукові погляди, вітчизняне законодавство та практику його реалізації щодо правового регулювання суб'єктивних прав платників податків. Доведено, що суб'єктивним правом платника податків є гарантована державою міра можливої поведінки платника податків, яка базується на нормі об'єктивного права, з метою задоволення законного приватного інтересу, що виражається у таких правомочностях: (а) вчиняти конкретні дії платником податків, (б) вимагати належної поведінки від посадових осіб контролюючих органів, (в) вдаватися до передбачених законом форм захисту свого порушеного права. Установлено, що суб'єктивне право платника податків – це єдність його соціальних і юридичних ознак, що включає як об'єктивні аспекти (характер суспільних відносин, які складаються в процесі діяльності платника податків), так і суб'єктивні аспекти, пов'язані з волевиявленням платника податків і державно-правовим визнанням певних його можливостей як юридичних. Визнання соціальності суб'єктивного права є сприйняттям його не лише як юридичного явища, а як соціально-юридичного, оскільки суб'єктивні права – це юридичні права, що містять у собі соціальні можливості, закладені в системі суспільних відносин і закріплені в чинному законодавстві. Суб'єктивні права поза юридичною формою існувати не можуть, тому пізнання їх соціальної природи обумовлює потребу в осмисленні механізму трансформації соціального в юридичне.

10.08.18.0143/0417U003156

Церковний Олександр Вікторович. Правове регулювання резидентства платників податків: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 12.05.2017.

УДК 347.73.

209 с. – Бібліогр.: 210 назв.

У роботі розкривається сутність та особливості встановлення податкового резидентства. З'ясовується поняття "податкове резидентство" та наводиться система критеріїв його визначення. Було здійснено узагальнення найбільш широко застосовуваних критеріїв детермінування податкового резидентства. Досліджено роль та практично-прикладне призначення формалізації критеріїв визначення податкового резидентства фізичних та юридичних осіб. Встановлено рівні формалізації відповідних критеріїв. На основі наукового аналізу та узагальнення доктринального матеріалу було визначено основні підходи до встановлення податкового резидентства - територіальний та комплексний. В рамках даного дослідження особлива увага була приділена компаративному аналізу критеріїв встановлення податкового резидентства платників податків, які знаходять своє правозастосування в зарубіжних державах. Шляхом системного аналізу нормативно-правових приписів чинного податкового законодавства було встановлено колізійність положень, якими регламентується адміністрування окремих загальнообов'язкових платежів. Сформульовано висновки та розро-

блено пропозиції щодо вдосконалення підходів застосування критеріїв детермінування податкового резидентства фізичних та юридичних осіб.

10.23 Господарське право

10.08.18.0144/0417U003154

Череповський Євген Володимирович. Галузеві механізми організаційно-господарського впливу на відносини в сфері промислового виробництва: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 15.05.2017.

УДК 346.7.

213 с. – Бібліогр.: 183 назви.

Дисертація є самостійним і завершеним науковим дослідженням, містить нові теоретично обґрунтовані результати, які в сукупності розв'язують наукове завдання, що полягає у формуванні теоретичної моделі галузевого механізму організаційно-господарського впливу на відносини в сфері промислового виробництва. Дисертацію присвячено подальшій розробці системи організаційно-господарських правовідносин з визначенням сутнісних складових моделі галузевого механізму організаційно-господарського впливу на відносини в сфері промислового виробництва. У роботі обґрунтовано, що галузевий механізм організаційно-господарського впливу на сферу господарювання є визначальним комплексним інструментом реалізації державою власної структурно-галузевої політики. Автором встановлено обов'язковий склад господарсько-правових засобів такого механізму, що включає в себе: 1) сформовану галузеву економічну політику держави; 2) державну програму галузевого розвитку; 3) предметний галузевий господарсько-правовий нормативний акт, спрямований на досягнення публічних, економічних інтересів; 4) спеціально суб'єкта організаційно-господарських повноважень; 5) напрацювання комплексу ефективних господарсько-правових засобів організаційного впливу; 6) комплексну інтеграцію названих елементів в цілісний галузевий механізм організаційно-господарського впливу. У роботі запропоновано також низку факультативних господарсько-правових засобів організаційно-господарського впливу.

10.08.18.0145/0417U003155

Харківська Катерина Володимирівна. Систематизація правових засобів забезпечення свободи комерційного господарювання: Дис... к.ю.н. /Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого. – Захищена 16.05.2017.

УДК 346.1.

216 с. – Бібліогр.: 173 назви.

Дисертація є самостійним і завершеним науковим дослідженням, містить нові теоретично обґрунтовані результати, які в сукупності розв'язують наукове завдання, що полягає у розробці наукових теоретичних підходів та конкретних правових заходів господарського забезпечення свободи комерційної діяльності. Дисертацію присвячено дослідженню сучасного стану правових засобів забезпечення свободи комерційного господарювання. У роботі обґрунтовано тезу про те, що свобода комерційного господарювання виступає як правова мета в системі відносин правового господарського порядку, що полягає у забезпеченні необхідної та достатньої варіативності в економічній поведінці суб'єктів в межах якої реалізується та відтворюється підприємницька мотивація. Автором встановлено, що свобода комерційного господарювання у позитивно-правовому сенсі може розглядатися як певний правовий режим реалізації господарської діяльності, що визначає саме ринковий метод економічної координації

через забезпечення приватних інтересів на засадах диспозитивності. З'ясовані правові засоби гарантійного характеру свободи комерційного господарювання за типом елементів правовідносин.

10.08.18.0146/0217U006501

Методика проведення судово-економічних експертиз з дослідження питань, пов'язаних з визначенням розміру заборгованості за поставку електроенергії: Заключний звіт /Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз Міністерства юстиції України; Керівник Порошин Дмитро Юрійович. – ДР 0116U006276. УДК 346.338.657:465.621.31. 68 с.

Звіт про НДР: 68 с., 17 джерел. Об'єкти дослідження - договірна документація, первинні бухгалтерські документи, пов'язані з дослідженням розрахунків за спожиту електроенергію. Метод дослідження - системний аналіз сукупності елементів, що складають систему бухгалтерського обліку підприємств, спостереження та структурний аналіз практики виконання судово-економічних експертиз з питань, пов'язаних з дослідженням питань щодо порядку розрахунків за спожиту електроенергію. Мета роботи - створення нормативно обґрунтованої методики виконання судово-економічних експертиз з питань, пов'язаних з дослідженням розрахунків за спожиту електроенергію. Науковою розробкою: - проаналізовано законодавчі та інші нормативні акти з питань щодо електропостачання; - узагальнено методичні підходи щодо вирішення судово-економічною експертизою питань, пов'язаних з дослідженням порядку розрахунків за спожиту електроенергію. Результати науково-дослідної розробки пропонується використовувати у експертній практиці як методичні рекомендації при проведенні судово-економічних експертиз, пов'язаних із розрахунками за спожиту електроенергію. Ключові слова: електроенергія, тариф, постачання електроенергії, споживачі електроенергії, оптові та роздрібні ціни на послуги електропостачання.

10.27 Цивільне право

10.08.18.0147/0417U002420

Козачук Наталія Олександрівна. Правові механізми протидії зловживанням правами на патенти, які необхідні для приватних стандартів: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 12.06.2017.

УДК 341.96:347.124.

223 с. – Бібліогр.: 263 назви.

Дисертація присвячена теоретичному та практичному аналізу правовідносин, які складаються у сфері взаємодії приватних стандартів та патентів, що включені до стандартів. У роботі особливу увагу приділено дослідженню зловживань правами на патенти, які необхідні для стандартів, у працях іноземних дослідників, судовій практиці ЄС, США, Китаю та Індії, а також міжнародних угодах СОТ: угодах ТРІПС та ТБТ. Запропоновано визначення зловживань правами на патенти, які необхідні для стандартів та класифікацію відповідних зловживань. Обґрунтовано, що застосування норм антимонопольного права є найбільш ефективним механізмом протидії відповідним зловживанням, однак його можуть доповнювати інші приватноправові механізми, зокрема, право інтелектуальної власності. Результати дослідження знайшли своє відображення у пропозиціях щодо реформування законодавства України для створення можливостей протидії зловживанням правами на патенти, які необхідні для приватних стандартів, із врахуванням світового досвіду.

10.08.18.0148/0417U002532

Гринько Павло Олександрович. Секундарні права у цивільному праві: Дис... к.ю.н. /Івано-Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького. – Захищена 29.06.2017.

УДК 347.1 (477).

226 с. – Бібліогр.: 391 назва.

У роботі здійснено комплексне дослідження секундарних прав. Проаналізовано генезу їх виникнення і розвитку у науці цивільного права, способи їх захисту, система та специфіка окремих видів залежно від виду цивільних правовідносин. Досліджено момент їх виникнення та припинення, наведено їх класифікацію. Значну увагу приділено секундарним правам, які виникають у цивільних відносинах, не пов'язаних із зобов'язальними. Розглянуто права, що виникають при спільній власності, співавторстві, у корпоративних правовідносинах. Проаналізовано судову практику у спрах, пов'язаних із секундарними правами.

10.08.18.0149/0417U002533

Морозова Юлія Володимирівна. Цивільно-правове регулювання оренди нежитлових приміщень, будівель та споруд: Дис... к.ю.н. /Івано-Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького. – Захищена 29.06.2017.

УДК 347.453.

199 с. – Бібліогр.: 200 назв.

Дисертація присвячена дослідженню теоретичних та практичних проблем цивільно-правового регулювання договору оренди нежитлових приміщень, будівель, споруд. За правовою природою виокремлено дві моделі договору оренди нежитлових приміщень, будівель, споруд: 1) зобов'язальна модель, що співвідносить договір оренди нежитлових приміщень, будівель, споруд виключно із зобов'язальним правом (застосовується до цього договору, якщо він укладений на строк до трьох років); 2) комплексна модель, що розглядає договір оренди нежитлових приміщень, будівель, споруд як комплексне утворення: зобов'язального та речового права (застосовується до цього договору, якщо він укладений на строк не менше трьох років). Сформульовано визначення "капітальної споруди" у розумінні ЦК України як об'єкта, що має фундаментну прив'язку до земельної ділянки та відповідні будівельні характеристики, що надають можливість експлуатації об'єкта понад тридцять років.

10.08.18.0150/0417U002614

Криворучко Вікторія Олегівна. Цивільно-правове регулювання договорів енергопостачання: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 20.06.2017.

УДК 347.44:621.311.

217 с. – Бібліогр.: 281 назва.

Об'єкт дослідження: цивільні правовідносини, які виникають при укладанні, зміні, припиненні та виконанні договорів енергопостачання. Мета: формування нових науково-теоретичних положень щодо цивільно-правового регулювання договорів енергопостачання, визначення проблем у застосуванні відповідних правових норм для наступного формулювання наукових висновків та практичних рекомендацій з удосконалення законодавства України в сфері енергопостачання. Методи: історико-правовий, формально-логічний, порівняльно-правовий, аналізу та синтезу, правового моделювання. Наукова новизна: уперше визначено енергію за договором енергопостачання безтілесною річчю; визначено поняття договору енергопостачання; обґрунтовується теза про те, що корисні властивості енергії застосовуються лише під час її використання, при цьому енергія перетворюється в

процесі споживання та зникає; до видів енергії за договором енергопостачання запропоновано віднести електричну та теплову енергію; обґрунтовано твердження про визнання договору енергопостачання в системі договорів самостійним видом договору внаслідок існування притаманних лише йому специфічних особливостей. Дістали подальшого розвитку доктринальні положення про обґрунтування положення щодо особливостей фізичних властивостей електричної та теплової енергії, якими зумовлюється необхідність використання відповідного договору не лише з метою регламентації правовідносин, які виникають при постачанні електричної та теплової енергії абоненту, але і з метою регламентації використання ним отриманої енергії. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в дослідженні пропозиції, висновки та рекомендації можуть використовуватись у: науково-дослідній сфері - як підґрунтя для подальшої наукової розробки проблем правової природи, укладання, виконання або розірвання договорів енергопостачання; сфері правотворчості - для вдосконалення цивільного законодавства в сфері енергопостачання; правозастосовній діяльності - при вирішенні спорів, що виникають з договірних правовідносин у сфері енергопостачання; навчально-методичній роботі - як матеріал при підготовці навчальних посібників, підручників, методичних рекомендацій з курсу "Цивільне право" або спецкурсів з договірного права.

10.08.18.0151/0417U002654

Краєвський Ігор Володимирович. Цивільно-правове регулювання відносин, пов'язаних зі створенням та діяльністю товариства з обмеженою відповідальністю: Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". - Захищена 02.06.2017.

УДК 347.724.347.12.

194 с. - Бібліогр.: 182 назви.

У дисертації визначено істотні умови договору про заснування товариства з обмеженою відповідальністю, розкрито ознаки, за якими договір про заснування товариства з обмеженою відповідальністю відрізняється від інших договорів, зокрема, договору про спільну діяльність. Проведено розмежування правового статусу засновника та учасника товариства з обмеженою відповідальністю, виходячи з критерію моменту набуття корпоративних прав. Проаналізовано правову природу відносин, пов'язаних зі створенням товариства з обмеженою відповідальністю. Запропоновано визначення поняття "діяльності" товариства з обмеженою відповідальністю. Досліджено зміст права на захист учасника товариства з обмеженою відповідальністю, визначено засади здійснення права на захист учасників у разі протиправних дій (бездіяльності) посадових осіб товариства з обмеженою відповідальністю. На підставі проведеного дослідження обґрунтовано пропозиції щодо удосконалення окремих положень цивільного законодавства, яким регулюються відносини, пов'язані з товариством з обмеженою відповідальністю.

10.08.18.0152/0417U002656

Чмихов Юрій Анатолійович. Цивільно-правове регулювання договору про надання ріелторських послуг: Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". - Захищена 01.06.2017.

УДК 347.45/.47.

178 с. - Бібліогр.: 232 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню теоретичної конструкції договору про надання ріелторських послуг, виробленні науково обґрунтованих пропозицій для прийняття законодавства у сфері надання ріелторських послуг. Розгляну-

то основні підходи до розуміння ріелторської послуги, визначено ріелторство в широкому та вузькому значеннях, запропоновано авторське визначення поняття ріелторської послуги. Досліджено правову природу договору про надання ріелторських послуг і визначено його місце в системі цивільно-правових договорів посередницького виду. Досліджено елементи договору про надання ріелторських послуг, зокрема предмет, ціну, строк. Проведено аналіз суб'єктного складу ріелторського договору. Визначено питання прав та обов'язків сторін за договором про надання ріелторських послуг. Висвітлено порядок та форму укладення договору про надання ріелторських послуг. Досліджено питання порушення зобов'язань щодо надання ріелторських послуг та форм цивільно-правової відповідальності сторін за договором. Запропоновано ряд положень щодо вдосконалення цивільно-правового регулювання договору про надання ріелторських послуг, зокрема щодо необхідності прийняття спеціального закону та визначення місця договору про надання ріелторських послуг в системі цивільно-правових договорів.

10.08.18.0153/0417U002990

Супрун Тетяна Сергіївна. Докази та доказування в справах про встановлення та оспорування батьківства (материнства): Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. - Захищена 22.09.2017.

УДК 347.91.

238 с. - Бібліогр.: 360 назв.

Дисертація є комплексним дослідженням теоретичних та практичних проблем доказів та доказування в справах про встановлення та оспорування батьківства (материнства). В роботі сформульовані конкретні предмети доказування залежно від обставин певної цивільної справи в рамках справ про встановлення та оспорування батьківства (материнства) як єдиної категорії справ. Зроблено висновок, що в справах про встановлення чи оспорування батьківства (материнства) висновок експерта відіграє особливу роль, що надає йому вирішального значення для такої категорії справ.

10.08.18.0154/0417U003093

Фасій Богдан Володимирович. Субсидіарне застосування норм цивільного законодавства в Україні: теорія та практика: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". - Захищена 19.05.2020.

УДК 347.1:340.132.6 (477).

202 с. - Бібліогр.: 314 назви.

Дисертація є спеціальним комплексним дослідженням субсидіарного застосування норм цивільного законодавства в Україні. Вперше у вітчизняній літературі визначено сутність та місце субсидіарного застосування норм цивільного законодавства в системі національного законодавства. Проаналізовано теоретико-правові засади субсидіарного застосування норм цивільного законодавства як способу подолання прогалин та засобу для економії нормативного матеріалу. Досліджено умови, види, принципи та визначено методологічні питання сфери субсидіарного застосування норм цивільного законодавства. Досліджено субсидіарне застосування норм цивільного законодавства до сімейних, трудових, житлових, земельних, природноресурсових, господарських, бюджетних, податкових, митних, кримінальних, цивільних процесуальних, адміністративних процесуальних, господарських процесуальних та кримінально-процесуальних відносин. На підставі проведеного дослідження сформульовано пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення цивільного законодавства України.

10.08.18.0155/0417U003095

Головачов Ярослав Вячеславович. Суброгація у страхових правовідносинах: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 19.05.2020.

УДК 347.122:(347.415/416:347.764).
210 с. – Бібліогр.: 184 назви.

Дисертація є першим у вітчизняній науці цивільного права спеціальним комплексним дослідженням теоретичних та практичних проблем правового регулювання суброгації у страхових правовідносинах. Розглянуто питання щодо витоків категорії "суброгація" у цивільному праві, а саме досліджено суброгацію у давньоримському приватному праві та розвиток доктрини про суброгацію у країнах загального та романо-германського права. Визначено поняття, ознаки суброгації у цивільному праві та її функції у страхових правовідносинах. Досліджено випадки переходу прав кредитора шляхом суброгації, які закріплені в цивільному законодавстві. Встановлено співвідношення суброгації із суміжними категоріями, особливої уваги приділено співвідношенню понять "суброгація" та "регрес" у страхових правовідносинах. Встановлено особливості застосування механізму суброгації у страхових правовідносинах. Проаналізовано випадки застосування суброгації у страхових правовідносинах. Обґрунтовано підстави переходу прав кредитора шляхом суброгації та підстави реалізації суброгаційної вимоги. Досліджено порядок реалізації суброгаційної вимоги. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення актів цивільного законодавства у сфері застосування суброгації.

10.08.18.0156/0217U006912

Дослідження договірних форм реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України; Керівник Мироненко Наталія Михайлівна; Пічкур Олександр Валентинович; Кашинцева Оксана Юрійвна. – ДР 0112U007756. УДК 347.77(78).

378 с.

Об'єкт дослідження - особливості договірних відносин, що виникають у процесі розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права, патентного права, засоби індивідуалізації. Мета роботи - системний аналіз правових та економічних проблем щодо визначення, розподілу, оцінки та реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності та розробка пропозицій щодо удосконалення національного законодавства з питань регулювання цивільно-правових договірних відносин у сфері інтелектуальної власності з урахуванням зарубіжного досвіду. Методи дослідження - загальнонаукові та спеціально-правові. Визначені характерні особливості цивільно-правових договорів, що використовуються у сфері інтелектуальної власності в Україні, запропонована їх класифікація та визначені сфери їх застосування в залежності від об'єктів права інтелектуальної власності; запропоновано вирішення правових та економічних проблем, пов'язаних з визначенням, розподілом та реалізацією майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності, у тому числі на службові об'єкти та об'єкти, створені на замовлення. У результаті проведеного дослідження сформульовані концептуальні підходи що мають враховуватись при розробці нового законодавства в аспекті договірного забезпечення розподілу та реалізації майнових прав інтелектуальної власності з урахуванням досвіду зарубіжних країн та врахуванням національних інтересів. На основі результатів виконаних досліджень розроблені пропозиції та рекомендації по удосконаленню законодавства України, які знайшли свою реалізацію у законопроектній роботі, викладацькій діяльності, є підґрунтям для подальших наукових

досліджень проблем зобов'язального права у сфері інтелектуальної власності.

10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)

10.08.18.0157/0417U002530

Зеленкова Інна Ігорівна. Процедура звернення стягнення на майно боржника у виконавчому процесі: Дис... к.ю.н. /Івано-Франківський університет права ім. Короля Данила Галицького. – Захищена 30.06.2017.

УДК 347.238.1.

195 с. – Бібліогр.: 156 назв.

У дисертації на підставі комплексного дослідження теоретичних і практичних проблем, пов'язаних із особливостями звернення стягнення на майно боржника у виконавчому процесі, запропоновано авторське визначення поняття "заходи примусового виконання рішень", розроблено положення, спрямовані на вдосконалення теорії виконавчого процесу про звернення стягнення на майно боржника і внесено пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного законодавства. Запропоновано сформувати прямі заходи примусового виконання рішення, заходи впливу на боржника з метою стимулювання його до виконання рішення, а також засоби забезпечення виконання рішення. Проведено класифікацію правил звернення стягнення на майно боржника, розкрито сутність поняття "обмеження у праві розпорядження та (або) володіння чи користування арештованим майном".

10.63 Трудове право

10.08.18.0158/0417U002409

Яковенко Рената Валеріївна. Проблеми правового регулювання зайнятості населення в Україні: Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 07.06.2017.

УДК 349.2(477).

194 с. – Бібліогр.: 170 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню проблем правового забезпечення зайнятості населення в Україні. У роботі здійснено аналіз історичних витоків зародження державного регулювання зайнятості населення в Україні, у зв'язку з чим відзначено особливий шлях розвитку вітчизняного державного і правового регулювання досліджуваного питання.

10.08.18.0159/0417U002462

Васильєва Ірина Анатоліївна. Правове регулювання робочого часу і часу відпочинку державних службовців: Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 349.2(477).

225 с. – Бібліогр.: 180 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню правового регулювання робочого часу і часу відпочинку державних службовців. Дисертантом здійснено аналіз теоретико-правових засад правового регулювання робочого часу і часу відпочинку державних службовців, у результаті чого стало можливим визначити поняття "праця державних службовців" як предмет правового регулювання трудового права, а також дослідити правову природу та сформулювати визначення понять робочого часу та часу відпочинку державних службовців, виділити істотні правові ознаки та особливості наведених категорій, що обумовлені особливим характером виконуваної трудової функції досліджуваної категорії працівників.

10.08.18.0160/0417U002463

Гета Дар'я Сергіївна. Захист персональних даних працівників у трудових відносинах:

Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 09.06.2017.

УДК 349.2(477).

207 с. – Бібліогр.: 198 назв.

Дисертація присвячена питанням захисту персональних даних працівників. З'ясовано зміст та сутність персональних даних працівника, поняття захисту персональних даних, визначено особливості трудових правовідносин щодо захисту персональних даних працівників. У дисертації визначено та охарактеризовано міжнародно-правові стандарти захисту персональних даних працівника, узагальнено права працівника щодо захисту персональних даних. Встановлено, що захист персональних даних працівника у трудових правовідносинах має місце протягом усієї трудової діяльності особи/

10.08.18.0161/0417U002466

Гавришук Олександр Михайлович. Формування та методи забезпечення військової дисципліни: Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 349.2 (477).

237 с. – Бібліогр.: 224 назви.

Дисертація є першим у вітчизняній юридичній науці трудового права комплексним правовим дослідженням формування та методів забезпечення військової дисципліни. Здійснено ретроспективний аналіз історичного процесу становлення, формування та розвитку законодавства про військову дисципліну, виокремлено та охарактеризовано чотири етапи цього процесу. Під час дослідження загальних засад формування військової дисципліни автор розглядає поняття військової дисципліни як правової категорії, джерела правового забезпечення військової дисципліни, співвідношення понять "військова дисципліна", "службова дисципліна" та "трудова дисципліна".

10.08.18.0162/0417U003012

Остапенко Юлія Олександрівна. Правове регулювання трудової діяльності самозайнятих осіб в Україні: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.04.2017.

УДК 349.2.

195 с. – Бібліогр.: 193 назви.

Дисертацією присвячено системному та ґрунтовному аналізу особливостей правового регулювання трудової діяльності самозайнятих осіб в Україні. У роботі досліджено правову природу самозайнятих осіб, проаналізовано ретроспективу становлення самозайнятих осіб в Україні, а також охарактеризовано сучасний стан правового регулювання їх трудової діяльності. З'ясовано систему принципів трудової діяльності самозайнятих осіб в Україні. Виокремлено гарантії трудової діяльності самозайнятих осіб в Україні. Здійснено теоретико-правову характеристику їх змісту. Виокремлено проблеми правового регулювання трудової діяльності самозайнятих осіб, а також надано пропозиції щодо їх вирішення. Сформовано напрями запозичення позитивного зарубіжного досвіду у досліджуваній сфері.

10.08.18.0163/0417U003013

Соколова Олена Анатоліївна. Особливості оплати праці державних службовців у сучасних умовах: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 24.04.2017.

УДК 349.2.

221 с. – Бібліогр.: 209 назв.

У дисертації доведено, що оплата праці державних службовців - це врегульована законодавством система суспільних відносин, пов'язаних з установленням і здійсненням за рахунок коштів Державного бюджету регулярних грошових виплат держслужбовцям за їх службову діяльність. Установлено, що систему принципів оплати праці державних службовців утворюють такі принципи, як (а) достатність рівня оплати праці, (б) гарантованість виплати заробітної плати, (в) заборона дискримінації в оплаті праці, (г) диференціація оплати праці, (ґ) установлення мінімального розміру посадового окладу. Обґрунтовано, що істотні умови державної служби становлять собою передбачені законодавством та актом про призначення на посаду умови службової діяльності держслужбовців, що значною мірою позначаються на їх правовому, організаційно-управлінському й матеріальному становищі. Однією з них є умова (система й розміри) оплати праці держслужбовців.

10.08.18.0164/0417U003094

Білоус Олена Юріївна. Конвенції Міжнародної організації праці як джерела трудового права України: Дис... к.ю.н. /Національний університет "Одеська юридична академія". – Захищена 20.05.2020.

УДК 349.2(477):331.07(100).

195 с. – Бібліогр.: 190 назв.

Визначено поняття та особливості сучасного міжнародно-правового регулювання трудових відносин. Розглянуто основні цілі та завдання МОП на початку XXI століття. З'ясовано роль МОП як суб'єкта сучасного міжнародно-правового регулювання трудових відносин та ефективності її нормотворчої діяльності в умовах глобалізації світової економіки. Охарактеризовано правову природу конвенцій МОП. Визначено місце конвенцій МОП у системі джерел трудового права України, їх співвідношення з іншими актами національного трудового законодавства. Розглянуто особливості застосування конвенцій МОП як джерел трудового права України в національній юридичній практиці. Охарактеризовано зміст фундаментальних конвенцій МОП та їх значення для розвитку національного трудового законодавства. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції про внесення змін та доповнень до актів чинного трудового законодавства, проекту Трудового кодексу України з метою адаптації їх до міжнародних трудових стандартів, закріплених у фундаментальних та інших конвенціях МОП.

10.71 Правоохоронні органи

10.08.18.0165/0417U002443

Гончар Любов Ярославівна. Адміністративне судочинство у справах про оскарження рішень про застосування заходів впливу за порушення бюджетного законодавства: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 29.05.2017.

УДК 347.998 (477).

217 с. – Бібліогр.: 280 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних і практичних проблем діяльності адміністративних судів України. У роботі розкрито організаційно-правові аспекти діяльності органів адміністративної юрисдикції в дореволюційний період; розвиток охарактеризовано особливості діяльності органів адміністративної юрисдикції в період СРСР; проаналізовано становлення та адміністративних судів у незалежній Україні. Охарактеризовано теоретичні засади організації та діяльності судової влади в Україні. Здійснено загальну характеристику принципів організації діяльності адміністративних судів. Охарактеризовано акту-

альні питання вдосконалення організації діяльності адміністративних судів України в умовах судової реформи; розкрито проблеми розмежування адміністративної, господарської та цивільної юрисдикції.

10.77 Кримінальне право

10.08.18.0166/0417U002350

Семенюк Ірина Сергіївна. Відповідальність за умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини за кримінальним законодавством України та зарубіжних країн:

Дис... к.ю.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК 343.622.

248 с. – Бібліогр.: 268 назв.

У дисертації досліджено комплекс проблем теоретичного та практичного характеру, пов'язаних з відповідальністю за умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Проаналізовано історію розвитку, сучасне кримінальне законодавство України, практику його застосування та кримінальне законодавство зарубіжних країн про відповідальність за цей злочин. Визначено об'єктивні та суб'єктивні ознаки умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини. Проведено відмежування умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини від суміжних складів злочинів. Розроблено рекомендації щодо вдосконалення кримінально-правової норми, закріпленої в ст. 117 Кримінального кодексу України.

10.08.18.0167/0417U003020

Мухамеджанова Аліна Равілівна. Кримінально-правова характеристика насильства над населенням у районі воєнних дій (ст. 433 Кримінального кодексу України):

Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 26.04.2017.

УДК 344.22 (477).

224 с. – Бібліогр.: 307 назв.

Здійснено оцінку підстав та передумов встановлення заборони вказаного злочину у сучасному кримінальному законодавстві. Розглянуто положення зарубіжного кримінального законодавства щодо заборони насильства над населенням у районі воєнних дій. Здійснено характеристику родового і безпосередніх об'єктів та предмета злочинів, передбачених ст. 433 КК України. Проаналізовано спеціального суб'єкта насильства над населенням у районі воєнних дій, розкрито його ознаки. Розглянуто зміст ознак суб'єктивної сторони злочинів, передбачених ст. 433 КК України.

10.08.18.0168/0417U003022

Лутак Тетяна Василівна. Кримінально-правові аспекти незаконного поводження із спеціальними технічними засобами негласного отримання інформації:

Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 28.04.2017.

УДК 343.4:343.9.

251 с. – Бібліогр.: 428 назв.

У дисертації здійснено комплексне наукове дослідження теоретичних і практичних проблем кримінально-правової боротьби з незаконним поводженням з СТЗНОІ з позицій сучасної кримінально-правової політики. Надано характеристику СТЗНОІ як знаряддя чи предмет злочину, передбаченого ст. 359 КК України. Досліджено кримінально-правові аспекти об'єктивної та суб'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 359 КК України у редакції від 15 червня 2010

р. На основі проведеного дослідження сформульовано теоретичні висновки та пропозиції щодо вдосконалення норм чинного законодавства у досліджуваній сфері.

10.08.18.0169/0417U003163

Клименко Ольга Анатоліївна. Шахрайство у сфері надання туристичних послуг: кримінально-правова характеристика та запобігання:

Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 07.06.2017.

УДК 343.537:354.52:796.5.

273 с. – Бібліогр.: 391 назв.

Дисертація є комплексною та системною працею, присвяченою кримінально-правовій характеристиці та запобігання шахрайству у сфері надання туристичних послуг. У роботі розкрито теоретико-методологічні засади дослідження, розглянуто історичний та зарубіжний досвід щодо шахрайства даного виду у контексті його кримінально-правової характеристики та запобігання. Здійснено кримінально-правову характеристику об'єктивних і суб'єктивних ознак складу шахрайства, зважаючи на особливості його вчинення у сфері надання туристичних послуг, а також розглянуто його кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Досліджено стан і детермінанти шахрайства у сфері надання туристичних послуг, особу злочинця, яка його вчиняє, загальносоціальні та спеціально-кримінологічні заходи запобігання зазначеному злочину. Зроблено висновки та сформульовано практичні пропозиції, важливі для кримінального права та кримінології

10.08.18.0170/0417U003164

Бельський Юрій Анатолійович. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж чи мереж електрозв'язку:

Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 07.06.2017.

УДК 343.346.8:004.

253 с. – Бібліогр.: 265 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних та практичних питань кримінальної відповідальності за вчинення злочину, передбаченого ст. 361 КК. У роботі розкрито теоретико-методологічні засади дослідження, розглянуто історичний та зарубіжний досвід про кримінальну відповідальність за вчинення злочину, передбаченого ст. 361 КК. Здійснено кримінально-правову характеристику складу злочину, передбаченого ст. 361 КК, проаналізовано обов'язкові та факультативні ознаки об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта та суб'єктивної сторони даного злочину. Визначені особливості кваліфікуючих ознак та вивчено покарання аналізованого складу злочину.

10.08.18.0171/0417U003165

Семененко Вадим Вікторович. Кримінологічна характеристика та запобігання грабегам в Україні:

Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 08.06.2017.

УДК УДК 343.915.

291 с. – Бібліогр.: 219 назв.

Дисертація висвітлює комплекс питань теоретичного і практичного характеру, пов'язаних з висвітленням кримінологічної характеристики грабегів в Україні та розробленні на цій основі пропозицій щодо вдосконалення заходів запобігання в Україні. У роботі розкрито стан дослідження та методологію вивчення запобігання грабегам в Україні, історико-правову генезу кримінальної відповідальності за

грабежі, поняття "грабежу як кримінально-правового явища", його основні ознаки та сформульовано власне визначення даного поняття, а також кримінологічну характеристику грабежів і систематизовано їх детермінанти. На цій основі, з урахуванням результатів всебічного аналізу стану досліджень у науці про грабежів, отриманих емпіричних матеріалів, історичного, зарубіжного досвіду, сформульовано відповідні пропозиції щодо вдосконалення заходів запобігання грабежам на загальносоціальному та спеціально-кримінологічному рівнях, а також сформульовано пропозиції щодо налагодження плідної взаємодії органів та підрозділів Національної поліції у запобіжній діяльності цим злочинам.

10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)

10.08.18.0172/0417U002408

Козленко Анастасія Юріївна. Приватне обвинувачення як механізм забезпечення прав потерпілого у кримінальному провадженні: Дис... к.ю.н. /Донецький юридичний інститут МВС України. – Захищена 27.05.2017.

УДК 343.131 (477).

248 с. – Бібліогр.: 396 назв.

Дисертацію присвячено механізму забезпечення прав потерпілого у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення. Розглянуто матеріально-правові і процесуальні підстави виокремлення приватного обвинувачення в самостійний вид кримінального провадження. В роботі визначені етапи реалізації приватного обвинувачення та проаналізований зміст кожного з них.

10.08.18.0173/0417U002442

Копняк Максим Анатолійович. Організаційно-правові засади забезпечення незалежності суддів апеляційних судів України: Дис... к.ю.н. /Приватний вищий навчальний заклад "Львівський університет бізнесу та права". – Захищена 30.05.2017.

УДК 347.988 (477).

201 с. – Бібліогр.: 249 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню теоретичних і практичних проблем забезпечення незалежності суддів апеляційних судів України. Визначено поняття та охарактеризовано стан організаційно-правових засад забезпечення незалежності суддів апеляційних судів України. Розкрито суть, зміст та структуру принципу незалежності суддів апеляційних судів України. Охарактеризовано юридичну відповідальність як засіб забезпечення незалежності суддів апеляційних судів України. Виокремлено організаційно-правові засади забезпечення особистої безпеки суддів апеляційних судів України. Окреслено шляхи вдосконалення організаційно-правових засад забезпечення незалежності суддів апеляційних судів України.

10.08.18.0174/0417U002448

Куриленко Дмитро Віталійович. Інститут обізнаних осіб у змагальному кримінальному провадженні: Дис... к.ю.н. /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. – Захищена 30.05.2020.

УДК 343.13.

254 с. – Бібліогр.: 419 назв.

Об'єкт дослідження: суспільні відносини, що виникають у процесі кримінального провадження між сторонами, судом та залученими обізнаними особами. Мета: визначення концептуальних засад і розроблення науково обґрунтованих практичних рекомендацій щодо використання допомоги обізнаних осіб у змагальному кримінальному провадженні,

вдосконалення процесуального регулювання їх залучення сторонами та судом. Методи: загальні та спеціальні методи пізнання, зокрема: діалектичний, історико-правовий, формально-логічний, системно-структурний, юридичного аналізу, соціологічний, порівняльно-правовий. Теоретичні і практичні результати, наукова новизна: наведено перелік усіх обізнаних осіб, які залучаються до кримінального провадження, та розроблено класифікацію; розкрито зміст і доказове значення висновків підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого, свідка, даних на підставі спеціальних знань, та запропоновано способи встановлення їх достовірності; визначено, що педагог чи психолог у процесуальних діях вирішують процесуальні завдання щодо отримання достовірних доказів; тактичні завдання у проведенні процесуальних дій; спеціальні завдання з охорони психічного здоров'я малолітнього або неповнолітнього; обґрунтовано необхідність доповнення КПК та Законів України; удосконалено: поняття обізнаної особи; критерії залучення перекладача у кримінальне провадження; функції спеціаліста; дістали подальшого розвитку: процес становлення інституту обізнаних осіб; організація проведення процесуальних дій із малолітніми та неповнолітніми. Практичне значення: одержані результати можуть бути використані у науково-дослідній сфері для подальшої розробки положень, присвячених питанням інституту обізнаних осіб у змагальному кримінальному провадженні; у сфері правотворчості для подальшого вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства України. Сфера використання: у навчально-методичній роботі для викладання навчальних дисциплін "Кримінальний процес" та "Сучасні проблеми кримінального процесу", окремих прикладних навчальних дисциплін правового характеру, а також при підготовці підручників, навчальних посібників та іншої навчальної літератури із зазначених дисциплін.

10.08.18.0175/0417U002794

Гриза Олександр Вікторович. Гарантії забезпечення дотримання таємниці досудового розслідування: Дис... к.ю.н. /Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. – Захищена 30.06.2017.

УДК 343.98.

200 с.: 10 табл. – Бібліогр.: 196 назв.

На основі аналізу наукових праць вітчизняних і зарубіжних науковців, положень КПК України визначено поняття таємниці досудового розслідування, слідчої таємниці, гарантій таємниці досудового розслідування та розкрито їх значення в кримінальному процесі України. Розглянуто співвідношення таємниці досудового розслідування з іншими видами охоронюваних законом таємниць у кримінальному провадженні.

10.08.18.0176/0417U003014

Дяков Володимир Сергійович. Гносеологічна і правова природа виправдувального вироку: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 28.04.2017.

УДК УДК 343.154.

258 с. – Бібліогр.: 380 назв.

У дисертації на основі теоретичних здобутків у сфері кримінального процесу, судочинства та судоустрою, кримінального та інших галузей права, існуючих міжнародно-правових норм, практики Європейського суду з прав людини, законодавства України та зарубіжних країн, вивчення практики їх реалізації здійснено комплексний аналіз проблем ухвалення виправдувального вироку. Обґрунтовано низку нових теоретичних положень і висновків, що розкривають гносеологічне підґрунтя та правову природу ухва-

лення виправдувального вироку, його зміст, форму та підстави. Сформульовано теоретичні положення та практичні рекомендації, спрямовані на розвиток теорії кримінального процесуального права, удосконалення норм національного законодавства та підвищення ефективності роботи українських судів. У першому розділі досліджено актуальний стан наукових розробок, присвячених питанням пізнавального підґрунтя ухвалення виправдувального вироку; вивчено передумови виникнення помилок і процесуальних правопорушень у кримінальному провадженні; сформульовано власну наукову позицію щодо змісту цих понять; піддано аналізу зміст основних чинників, що впливають на внутрішнє переконання судді; наводяться аргументи щодо доконечної потреби усунення факторів, котрі прямо чи опосередковано впливають на формування ідеологем та практик обвинувального ухилу в науці, законодавстві та практиці; сформовано авторську позицію щодо фундаментальних теоретичних визначень "імовірність" і "вірогідність" та можливостей їхнього застосування в теорії кримінального процесу; науково обґрунтовано пропозиції стосовно шляхів подолання карального ухилу та правового нігілізму в кримінальному процесі та підвищення ефективності доказування у кримінальному провадженні. У другому розділі запропоновано власний підхід до визначення правових передумов ухвалення виправдувального вироку крізь призму трьох ключових елементів: виправдання як складова мети кримінального провадження; змагальність у дослідженні доказів як передумова виправдання; правова і фактична незалежність суду як головна умова виправдання. У третьому розділі досліджено підстави ухвалення виправдувальних вироків, розкрито особливості складання та оформлення судових рішень, проаналізовано вплив правових позицій Європейського суду з прав людини на прийняття рішення про спростування обвинувачення, окреслено проблеми та шляхи їх розв'язання.

10.08.18.0177/0417U003087

Халін Олег Валерійович. Розслідування легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: Дис... к.ю.н./Класичний приватний університет. – Захищена 29.05.2017.

УДК 343.13; 343.159.5.

236 с. – Бібліогр.: 214 назви.

У дисертації здійснено комплексне дослідження з метою розв'язання низки теоретичних і практичних проблемних питань щодо виявлення та розслідування легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Установлено й проаналізовано особливості вибору моменту та визначення особливостей початкового етапу досудового розслідування. Вдосконалено криміналістичну характеристику (включено юридичну особу), типізовано способи вчинення цього виду злочину, систематизовано типові сліди злочину. Узагальнено типові слідчі ситуації початку розслідування та визначено основні напрями досудового розслідування. Запропоновано практичні рекомендації щодо організації та проведення окремих слідчих (розшукових), негласних (слідчих) розшукових дій; застосування спеціальних знань під час розслідування.

10.08.18.0178/0417U003162

Соф'їн Михайло Ігорович. Процесуальна діяльність слідчого щодо забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням: Дис... к.ю.н./Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 08.06.2017.

УДК 343.132:343.296.

317 с.: 12 табл. – Бібліогр.: 402 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню питань процесуальної діяльності слідчого щодо забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. Розкрито стан наукових досліджень проблем процесуальної діяльності щодо забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, особливості процесуального порядку такого відшкодування та повноваження слідчого в ньому. Сформульовано поняття та систему заходів забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, встановлено особливості тимчасового доступу до речей та документів, тимчасового вилучення й арешту майна, а також інші заходи в механізмі забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. З'ясовано особливості використання результатів слідчих (розшукових) та негласних слідчих (розшукових) дій з метою забезпечення відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також взаємодію слідчого з працівниками оперативних й інших підрозділів щодо розшуку майна підозрюваного

10.08.18.0179/0417U003167

Василенко Катерина Ігорівна. Соціально-виховна робота в системі основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених у виправних колоніях України середнього рівня безпеки: Дис... к.ю.н./Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 09.06.2017.

УДК УДК 343.81.

229 с. – Бібліогр.: 310 назв.

У дисертації здійснено комплексне дослідження змісту соціально-виховної роботи із засудженими у виправних колоніях України середнього рівня безпеки, визначено її взаємозв'язок, взаємодію, взаємозалежність та взаємообумовленість з іншими основними засобами виправлення й ресоціалізації засуджених, що закріплені в законі, а також розроблено головні напрями удосконалення правового механізму й реалізації на практиці даного виду кримінально-виконавчої діяльності шляхом: 1) введення в чинне законодавство нових термінів в авторському викладенні; 2) доповнення КВК України новими статтями; 3) внесення змін з даної проблематики до цього Кодексу.

10.81 Кримінологія

10.08.18.0180/0417U003021

Ломакіна Анастасія Андріївна. Злочини проти інтелектуальної власності: кримінологічне дослідження: Дис... к.ю.н./Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 27.04.2017.

УДК 343.91+343.533.

240 с. – Бібліогр.: 370 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню кримінологічних особливостей злочинів проти інтелектуальної власності та кримінологічних засад запобігання цим злочинам. Запропоновано авторське визначення дефініції "злочини проти інтелектуальної власності". Здійснено аналіз кількісно-якісних показників злочинів проти інтелектуальної власності, виявлені умови і причини, що детермінують ці злочини, встановлені кримінологічні риси особи злочинця у злочинах проти інтелектуальної власності.

10.08.18.0181/0417U003023

Остапенко Яна Сергіївна. Службове підроблення: кримінологічна характеристика та запобігання: Дис... к.ю.н./Харківський національний університет внутрішніх справ. – Захищена 28.04.2017.

УДК 343.97.

245 с.: 29 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 210 назв.

Досліджено становлення та розвиток кримінальної відповідальності за службове підроблення в історико-правовому аспекті. Здійснено кримінально-правову характеристику службового підроблення. Проаналізовано кількісно-якісні показники службового підроблення. Надано кримінологічну характеристику особи злочинця, що вчиняє службове підроблення. Здійснено аналіз змісту теоретичних положень детермінації і з'ясовано детермінанти службових підроблень, через виділення факторів-причин та факторів-умов. Сформульовано пропозиції щодо напрямів запобігання службовому підробленню на загальносоціальному рівні.

10.08.18.0182/0417U003166

Житник Галина Валентинівна. Виконання та відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (за матеріалами органів пробації): Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 09.06.2017.

УДК УДК 343.81.

223 с. – Бібліогр.: 222 назви.

Вивчено стан і напрями сучасного наукового розроблення порушеної проблеми в кримінально-виконавчій науці. Досліджено місце та роль покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю в системі покарань. Проведено порівняльний аналіз покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю за кордоном. Розкрито порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю органами пробації. Проаналізовано в межах соціально-демографічної, кримінально-правової та кримінально-виконавчої характеристик засуджених механізм відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

10.85 Криміналістика

10.08.18.0183/0417U002543

Кравчук Тетяна Олександрівна. Використання спеціальних знань у формі судової експертизи в адміністративному судочинстві України: Дис... к.ю.н. /Товариство з обмеженою відповідальністю "Академія адвокатури України". – Захищена 27.06.2017.

УДК 343.18.

239 с. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертація є монографічним дослідженням використання спеціальних знань у формі судової експертизи в адміністративному судочинстві України. У дисертації показано генезис наукового дослідження проблем використання спеціальних знань в адміністративному судочинстві. Розглянуто та визначено поняття "спеціальні знання", "експерт", "спеціаліст", "судова експертиза" в адміністративному судочинстві; їх нормативна регламентація; види судових експертиз, які призначаються в адміністративному судочинстві; нормативна регламентація, показано критерії оцінки висновку експерта та його доказове значення в адміністративному судочинстві, залучення спеціаліста та допит судового експерта з метою роз'яснення експертного висновку (ст. 148 КАС, ст. 356 КПК України); судово-експертного забезпечення адміністративного судочинства окремих зарубіжних країн.

10.08.18.0184/0417U003121

Шаповал Олена Вікторівна. Криміналістичне забезпечення розслідування економі-

чних злочинів: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.05.2017.

УДК 343.985.7.

209 с. – Бібліогр.: 177 назв.

Дисертація є монографічним дослідженням, в якому на основі положень загальної теорії криміналістики, кримінального права та процесу, кримінології, інших галузей знань, узагальнення слідчо-судової практики проведено дослідження особливостей криміналістичного забезпечення розслідування економічних злочинів. В роботі розглянуті поняття, сутність, зміст, етапи та структурні елементи криміналістичного забезпечення розслідування злочинів, яким є науково-дослідна, навчально-методична та організаційна діяльність відповідних суб'єктів зі створення належних умов для практичної реалізації методів, прийомів, засобів криміналістичної техніки, криміналістичної тактики та криміналістичної методики, а також їх безпосередня реалізація у кримінальному провадженні, спрямована на виконання його завдань. Надані визначення, сутнісні ознаки та види економічних злочинів. На підставі вивчення матеріалів слідчо-судової та експертної практики виокремлені типові проблемні аспекти техніко-криміналістичного забезпечення розслідування економічних злочинів. Визначено типові судові експертизи, що проводяться у кримінальних провадженнях вказаної категорії, досліджені проблемні аспекти їх призначення та проведення, визначені типові завдання, що вирішуються кожним видом експертиз, а також типові завдання, що вирішуються призначенням комплексних досліджень документів. Обґрунтовується доцільність проведення психофізіологічних досліджень у кримінальних провадженнях про економічні злочини. Розглянуто особливості організації й тактики обшуків, оглядів та тимчасового доступу до документів у типових слідчих ситуаціях їх провадження.

10.08.18.0185/0417U003160

Фесенко Олександр Миколайович. Розслідування примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань:

Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 08.06.2017.

УДК 343.98:343.12.

278 с. – Бібліогр.: 447 назв.

Дисертація містить комплексний аналіз правових, теоретичних та організаційно-тактичних засад діяльності слідчих та оперативних підрозділів Національної поліції України, що виникають у процесі розслідування примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань. Вирішено такі завдання: сформульовано поняття "примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань", виокремлено причини й тенденції втручання в їхнє виконання злочинних угруповань, з огляду на прогалини в правовому регулюванні цих правовідносин.

10.08.18.0186/0417U003161

Даніель Анна Володимирівна. Використання можливостей електронних засобів масової інформації у розслідуванні кримінальних правопорушень: Дис... к.ю.н. /Національна академія внутрішніх справ. – Захищена 09.06.2017.

УДК 343.985:343.141.

241 с. – Бібліогр.: 349 назв.

У дисертації на основі проведених досліджень розроблені теоретичні положення та практичні рекомендації щодо використання можливостей електронних засобів масової інформації у розслідуванні кримінальних правопорушень. Вирішено наступні завдання: розкрито історіографію дослідження проблеми; визначено поняття та здійснено класи-

фікацію електронних засобів масової інформації, можливість яких доцільно використовувати під час розслідування кримінальних правопорушень; охарактеризовано взаємодію органів досудового розслідування з електронними засобами масової інформації під час розслідування кримінальних правопорушень та виділено найбільш ефективні форми такої взаємодії.

10.08.18.0187/0217U006584

Методика лінгвістичних досліджень висловлювань образливого характеру у писемному мовленні: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Свирідова Людмила Вікторівна. – ДР 0114U001655. УДК 343.98.

87 с.

Об'єкт дослідження - продукти мовленнєвої діяльності (від окремого слова до цілого тексту або групи текстів), зафіксовані в письмовій формі, у тому числі усні тексти, записані за допомогою букв (транскрибовані), які відбуваються в межах україномовної та/або російськомовної комунікації. Мета роботи - підготовка методики для експертів-лінгвістів з метою розроблення теоретичних і методичних положень лінгвістичної експертизи з вирішення питань щодо встановлення висловлювань образливого характеру в писемному мовленні для надання практичної допомоги судовим експертам. Теоретичні та практичні результати - розроблено методику проведення судової лінгвістичної (семантико-текстуальної) експертизи з вирішення питань щодо встановлення висловлювань образливого характеру в писемному мовленні. Новизна - уперше розроблено методику лінгвістичних досліджень висловлювань образливого характеру в писемному мовленні. Ефективність впровадження - методичний посібник, у якому викладатимуться теоретичні та методичні питання лінгвістичної експертизи з питання встановлення образливих висловлювань у писемному мовленні, дозволить суттєво підвищити рівень проведення судової лінгвістичної (семантико-текстуальної) експертизи. Галузь використання - судово-експертна діяльність. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0188/0217U006585

Методика дослідження відтисків печаток та штампів, виготовлених за новими технологіями, з метою встановлення періоду їх нанесення: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Зубова Наталія Олегівна. – ДР 0113U000552. УДК 343.98.

186 с.

Об'єкт дослідження - відомості про технології виготовлення кліше печаток і штампів; кліше печаток та штампів, відтиски печаток та штампів, що досліджуються, з метою встановлення періоду часу їх нанесення. Мета роботи - розроблення методики криміналістичного дослідження відтисків печаток та штампів на документах, що виготовлені за новими технологіями (способом лазерного гравіювання гуми, за допомогою фотополімерної технології, за флеш-технологією), з метою встановлення періоду їх нанесення. Теоретичні та практичні результати - розроблено методику; досліджено мікроструктури штрихів у відтисках; проведено роботу з виявлення часових ознак і спостереження за динамікою їх змінення; вивчено ознаки, що відображаються у відтисках, які притаманні саме кліше, виготовленим за однією з трьох технологій, а також часові ознаки у відтисках, що нанесені цими кліше; досліджено можливість встановлення способу виготовлення кліше печаток і штампів за ознаками, що відображаються у відтисках. Новизна - уперше наведені відомості про комплекси ознак у відтисках печаток і штампів, що можуть з'являтися в процесі експлуатації клі-

ше, виготовлених за новими технологіями, з метою встановлення періоду їх нанесення. Ефективність упровадження - створена методика визначить єдині підходи до проведення експертиз із дослідження відтисків печаток і штампів, з метою встановлення періоду їх нанесення. Сфера (галузь) використання - судово-технічна експертиза документів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0189/0217U006586

Методика встановлення послідовності виконання штрихів, утворених електрографічним способом та пастами для кулькових ручок, за відсутністю ділянок їх взаємного перетину: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Наранович Олег Валентинович. – ДР 0114U001650. УДК 343.98.

54 с.

Об'єкти дослідження - документи, що не мають ділянок взаємного перетину штрихів записів чи підписів, виконаних пастами для кулькових ручок, та штрихів текстів чи зображень, виконаних електрофотографічним способом. Мета роботи - розроблення методики щодо вирішення питань зі встановлення послідовності виконання штрихів, утворених пастами для кулькових ручок та частками тонера, які виникають на поверхні документа при виконанні зображень електрофотографічним способом, за відсутності ділянок їх взаємного перетину. Теоретичні та практичні результати - розроблено методику, що дозволяє вирішувати питання зі встановлення послідовності виконання штрихів, утворених електрофотографічним способом та пастами для кулькових ручок, за відсутності ділянок їх взаємного перетину. Новизна - уперше розроблено методику зі встановлення послідовності виконання штрихів записів і підписів, виконаних пастами для кулькових ручок, і штрихів текстів чи зображень, виконаних електрофотографічним способом, за відсутності ділянок їх взаємного перетину з урахуванням середньої щільності тонерного фону. Ефективність впровадження - створена методика суттєво розширює можливості проведення технічного дослідження документів. Галузь використання - технічна експертиза документів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0190/0217U006587

Методика криміналістичного дослідження ігристих виноградних вин з метою встановлення їх характерних ознак: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Даньшина Клавдія Михайлівна. – ДР 0114U001643. УДК 343.98.

84 с.

Об'єкти дослідження - виноградні вина, які містять у своєму складі діоксин вуглецю (ігристі виноградні вина). Мета роботи - розроблення методики криміналістичного дослідження ігристих виноградних вид, де визначено на якісному та кількісному рівнях їх характерних властивостей фізико-хімічними, органолептичними і мікробіологічними методами для вирішення різних завдань діагностичного та ідентифікаційного характеру. Теоретичні та практичні результати - розроблено методику криміналістичного дослідження ігристих виноградних вин, встановлено їх характерні властивості й ознаки та запропоновано оптимальну схему дослідження. Новизна - вперше в Україні розроблено методику криміналістичного дослідження ігристих виноградних вин з визначенням усіх їх якісних та кількісних характеристик, які регламентуються галузевими стандартами України. Ефективність впровадження - запропонована схема методів дослідження сприятиме розширенню можливостей вирішення діагностичних завдань при проведенні криміналі-

стичних експертиз із дослідження виноградних вин. Галузь використання - проведення судових експертиз із дослідження спиртвмісних сумішей, навчання судових експертів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0191/0217U006588

Методика встановлення критеріїв ідентифікації об'єктів нафтохімічної природи: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Руднев Василь Анатолійович. – ДР 0114U001658. УДК 343.98.

115 с.

Об'єкти досліджень - газові конденсати, широкі дистилятні фракції, дизельні палива, бензини. Мета роботи - створення методики встановлення критеріїв ідентифікації при порівняльному дослідженні об'єктів нафтохімічної природи, яка може бути використана при застосуванні широкого спектру хроматографічного обладнання, наявного в експертних установах МІО України. Теоретичні та практичні результати - методикою визначено алгоритм встановлення кількісних критеріїв ідентифікації об'єктів нафтохімічної природи. Новизна - уперше запропоновано підхід до встановлення кількісних критеріїв експертної ідентифікації нафтопродуктів і сировини, яка використовується при виготовленні нафтопродуктів. Ефективність запровадження - запропонований метод постановки експерименту та опрацювання результатів газохроматографічного дослідження виявився ефективним засобом при проведенні криміналістичних експертиз із дослідження нафтопродуктів і пально-мастильних матеріалів. Галузь використання - проведення криміналістичних експертиз із дослідження нафтопродуктів та пально-мастильних матеріалів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0192/0217U006589

Методичні рекомендації щодо проведення досліджень з розподілу та порядку користування нерухомим майном: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Каплін Роман Борисович. – ДР 0116U003874. УДК 343.98.

29 с.

Мета роботи - оновлення (актуалізація) методичних рекомендацій "Організація проведення судових будівельно-технічних експертиз по цивільних справах", виконаний КН-ДІСЕ, реєстраційний код 10.6.02. Київ - 1999. Теоретичні та практичні результати - напрацювання послідовності (алгоритму) проведення судових будівельно-технічних та земельно-технічних експертиз з питань розподілу та порядку користування нерухомого майна відповідно до вимог та запитів сьогодення. Новизна НДР полягає у тому, що розроблено послідовність (алгоритм) проведення судових будівельно-технічних та земельно-технічних експертиз. Ефективність запровадження - розроблені методичні рекомендації будуть ефективним засобом удосконалення та поліпшення якості виконання судових будівельно-технічних та земельно-технічних експертиз з питань розподілу та порядку користування нерухомого майна. Сфера (галузь) використання - результати цієї роботи будуть реалізовані в процесі виконання судових будівельно-технічних та земельно-технічних експертиз з питань розподілу та порядку користування нерухомого майна. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0193/0217U006590

Методика вимірювання електропровідності водних розчинів для визначення хімічного

класу фасованих мінеральних вод: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Васюков Олександр Євгенович. – ДР 0115U000584. УДК 343.98.

193 с.

Об'єкти дослідження - стандартні зразки природних, оброблених і штучних вод, а також відомих брендів мінеральних вод та проби води, які надані органом, що призначив дослідження. Мета роботи - наукове обґрунтування та створення методики експертного визначення та ідентифікації мінерального складу природних, оброблених і штучних вод, зокрема фасованих мінеральних вод, кондуктометричним методом. Теоретичні та практичні результати - запропоновано використовувати метод прямої кондуктометрії для визначення питомої електропровідності досліджуваної мінеральної води, розбавленої дистильованою водою в n разів та розрахунок ідентифікації КІД як тангенс кута нахилу залежності оберненої електропровідності від ступеня розведення розчинів. Новизна - уперше розроблена методика виконання експертних досліджень з визначення та ідентифікації мінерального складу природних, оброблених і штучних вод, зокрема фасованих мінеральних вод, кондуктометричним методом. Ефективність запровадження - запропонований метод дозволить суттєво скоротити час проведення досліджень з визначення та ідентифікації мінерального складу фасованих мінеральних вод. Сфера (галузь) використання - методика призначена для використання при виконанні судових інженерно-екологічних та екологічних експертиз в експертних установах МІО України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0194/0217U006591

Методичні основи використання спеціальних знань експертів у галузі комп'ютерно-технічних досліджень при проведенні комплексних досліджень цифрової інформації: Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Можаяв Михайло Олександрович. – ДР 0115U000588. УДК 343.98.

30 с.

Об'єкти дослідження - носії інформації (апаратні засоби, накопичувачі інформації, змінні носії) та різні засоби, що забезпечують їх працездатність (програмні, апаратні, мережеві), дослідження яких спрямоване на встановлення фактів (фактичних даних) та обставин справи в межах предмета комплексної судової експертизи цифрової інформації. Предмет дослідження - факти й обставини, які встановлюються в процесі вивчення матеріалів справи й дослідження засобів комп'ютерної техніки та телекомунікаційних систем, програмних продуктів, що забезпечують реалізацію інформаційних процесів у цифровому вигляді на основі спеціальних інженерно-технічних та інших знань. Мета роботи - створення загальної характеристики цифрових носіїв інформації, глосарію термінів та створення порядку проведення комплексного дослідження цифрової інформації. Методи дослідження - загальні методи (діалектичний метод, методи логіки, загальні наукові методи), окремі та спеціальні методи судової експертизи. Новизна - частина наукового звіту є складовою методикою, якою, уперше за період існування судово-експертних установ незалежної України розроблено алгоритм проведення комплексних досліджень цифрової інформації. Ефективність запровадження - результати цієї роботи мають бути реалізовані у вигляді методики для застосування у науково-дослідних установах судової експертизи МІО України. Сфера (галузь) використання - науковий звіт розрахований для судових експертів, науковців, працівників правоохоронних органів, суддів, викладачів, аспірантів, студентів вищих навчальних закладів. Робота розповсюджу-

ється за договірною ціною.

10.08.18.0195/0217U006592

Методика проведення експертиз документів фінансово-кредитних операцій при наданні споживчих кредитів в іноземній валюті:

Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Хомутенко Олексій Васильович. – ДР 0116U003876. УДК 343.98.

50 с.

Об'єкти дослідження -: договори, документи бухгалтерського обліку банків, касові, розрахункові та інші документи, пов'язані з наданням і обслуговуванням споживчих кредитів в іноземній валюті. Метою роботи є створення методики проведення експертиз документів фінансово-кредитних операцій при наданні споживчих кредитів в іноземній валюті. Теоретичні та практичні результати - наведено загальні нормативні положення щодо споживчого кредитування в Україні, здійснено аналіз сучасного стану кредитування й надано детальний алгоритм проведення експертиз стосовно досліджень документів фінансово-кредитних операцій із надання споживчих кредитів в іноземній валюті. Новизна - уперше сьогодні створено методику експертного дослідження документів фінансово-кредитних операцій при наданні кредитів в іноземній валюті. Ефективність упровадження - розроблення методики дозволить більш повно задовольнити потреби судових експертів при здійсненні досліджень і зменшити строки проведення експертиз. Галузь використання - в експертній практиці при проведенні експертиз та експертних досліджень при вирішенні питань, що стосуються дослідження документів фінансово-кредитних операцій при наданні кредитів в іноземній валюті. Робота розповсюджується за договірною ціною.

10.08.18.0196/0217U006593

Теоретичні та методичні аспекти судової мистецтвознавчої експертизи:

Заключний звіт /Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз; Керівник Долуда Анатолій Олександрович. – ДР 0114U001644. УДК 343.98.

136 с.

Об'єкти дослідження - твори живопису та кераміки, які можуть підпадати під визначення культурних цінностей, що мають історичне, художнє й наукове значення, та такі, що можливо пропагують культ насильства й жорстокості, спеціальна термінологія. Мета роботи - розроблення методичних рекомендацій з удосконалення методичних основ проведення та призначення судово-мистецтвознавчих експертиз об'єктів, які належать до культурних цінностей, що мають історичне, художнє, етнографічне й наукове значення, або стосуються захисту суспільної моралі. Теоретичні та практичні результати - розроблено методичні рекомендації проведення судової мистецтвознавчої експертизи стосовно досліджень творів живопису, предметів із кераміки, щодо творів, які пропагують культ насильства й жорстокості. Новизна - уперше розроблено методичні рекомендації щодо розв'язання проблеми розходження у визначенні типових класифікаційних ознак об'єктів дослідження судових мистецтвознавчих експертиз при вирішенні питань про належність їх до культурних цінностей, які мають історичне, художнє, етнографічне та наукове значення, методик їх оцінювання і про належність до таких, що стосуються захисту суспільної моралі. Ефективність впровадження - систематизація підходу до вирішення експертних завдань при проведенні судових мистецтвознавчих експертиз. Галузь використання - результати НДР можна використовувати в експертній практиці та при підготовці спеціалістів - судових експертів-мистецтвознавців. Робота розповсюджується за договірною

ціною.

10.87 Міжнародне право

10.08.18.0197/0417U002421

Кирилюк Ольга Василівна. Міжнародно-правове забезпечення розвитку глобального інформаційного суспільства:

Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 12.06.2017.

УДК 341.1/8.

247 с. – Бібліогр.: 334 назви.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням трансформуючого впливу глобального інформаційного суспільства на прогресивний розвиток міжнародного права, а також процесу еволюції рівня адаптивності останнього до перманентно еволюціонуючих правовідносин в інформаційній сфері. Здійснено детальний огляд доктринальних підходів, нормативної та інституційної основи регулювання та прикладів правозастосування. Надано авторські визначення понять "глобальне інформаційне суспільство", "кіберпростір", "права людини онлайн", "принцип мережевої нейтральності" у контексті міжнародного права. Розроблено авторську періодизацію еволюції адаптивності міжнародного права до питань розвитку глобального інформаційного суспільства. Класифіковано інституційні механізми глобального інформаційного суспільства, встановлено їх ефективність, нормотворчий потенціал та рівень взаємодії між собою, а також надано рекомендації щодо удосконалення глобальної інституційної структури інформаційного суспільства. Встановлено способи та обґрунтовано доцільність переходу від державоцентричної до людиноцентричної системи міжнародно-правового регулювання з питань розвитку глобального інформаційного суспільства, заснованої на принципах розподіленого суверенітету та багатосторонньої участі усіх зацікавлених сторін (держав, міжнародних організацій, приватного сектору, громадянського суспільства). На конкретних прикладах (права людини онлайн, захист персональних даних та кібербезпека) продемонстровано критичність вироблення універсальних міжнародно-правових режимів з питань розвитку глобального інформаційного суспільства.

10.08.18.0198/0417U002655

Яновицька Анна Віталіївна. Договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом:

Дис... к.ю.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 01.06.2017.

УДК 341.96:[347.463:656.13.025.4].

216 с. – Бібліогр.: 204 назви.

Дисертація присвячена дослідженню правової природи договору міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом. У роботі проаналізовано джерела правового регулювання договору міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом, визначено його поняття та виокремлено ознаки даного договору. Виділено й досліджено істотні умови договору міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом. У зв'язку із цим запропоновано авторське визначення договору міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом. Проведено аналіз видів договорів міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом і відповідальності сторін за невиконання чи неналежне виконання договору міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом. Особливу увагу приділено проблемам укладення й виконання договорів міжнародного перевезення небезпечних вантажів та швидкопсувних харчових продуктів ав-

томобільним транспортом, а також колізійного регулювання у сфері міжнародних перевезень вантажів автомобільним транспортом. На основі проведеного дослідження обґрунтовано висновки і пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства України у сфері правового регулювання довірливих відносин міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом.

10.08.18.0199/0417U003030

Басиста Альбіна Володимирівна. Захист прав людей з інвалідністю в практиці ООН та Ради Європи: Дис... к.ю.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 15.05.2017.

УДК 341.1/8.

243 с. – Бібліогр.: 373 назви.

Дисертація присвячена дослідженню особливостей розвитку міжнародно-правового співробітництва держав у сфері захисту прав людей з інвалідністю в діяльності ООН та Ради Європи. Для комплексного розуміння концепції інвалідності здійснено аналіз моделей інвалідності, з'ясовано їх вплив на становлення інституту захисту прав людей з інвалідністю в міжнародному праві. Визначено роль органів та спеціалізованих установ ООН, а також конвенційних органів в системі контролю за дотриманням та захисту прав людей з інвалідністю. Здійснено аналіз практики ЄСПЛ та ЄКСП. Розглянуто особливості національно-правової імплементації міжнародних норм у сфері захисту прав людей з інвалідністю в правову систему України та окреслено напрямки її вдосконалення.

10.08.18.0200/0217U006911

Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності: Заключний звіт /Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України; Керівник Орлюк О.П.; Андрощук Г.О. – ДР 0112U007757. УДК 347.77(78).

263 с.

Об'єкт дослідження: дослідження норм міжнародного, регіонального та національного законодавства у сфері правової охорони, використання та захисту об'єктів права інтелектуальної власності, в рамках міжнародного та регіонального співробітництва держав у контексті генезису і перспектив розвитку міжнародної системи правової охорони інтелектуальної власності, її впливу на розвиток національних правових систем, зокрема України. Мета роботи: дослідження проблем нормативно-правового забезпечення міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності, розроблення науково-методологічних засад функціонування системи охорони прав інтелектуальної власності в Україні, підготовка пропозицій щодо удосконалення національного законодавства та правозастосовчої практики у сфері інтелектуальної власності з врахуванням загальноєвропейських міжнародних та європейських підходів та стандартів. Результати роботи: пропозиції та рекомендації щодо гармонізації національного законодавства з міжнародним правом інтелектуальної власності з метою забезпечення гарантованих Конституцією України прав, з врахуванням загальноєвропейських міжнародних та європейських підходів і стандартів; друкована наукова продукція, у т. ч. монографія, збірник міжнародних договорів з охорони прав інтелектуальної власності, збірник патентного законодавства країн СНД, брошура, наукові статті.

11 ПОЛІТИКА. ПОЛІТИЧНІ НАУКИ

11.01 Загальні питання політичних наук

11.08.18.0201/0518U000160

Бутирська Ірина Валентинівна. Політичні чинники розвитку соціальної політики в нових державах-членах Європейського Союзу:

Дис... д.політ.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 27.06.2018.

УДК УДК: 33.021.005.523(4-01)+339.92.

567 с.: 9 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 1188 назв.

Досліджено політичні чинники розвитку соціальної політики в нових державах Євросоюзу. Проаналізовано теоретичні та методологічні підходи до розвитку соціальної політики. Охарактеризовано підходи до соціальної політики в державах п'ятого розширення ЄС. Здійснено системний аналіз політико-економічних та правових засад інтеграції держав ЦСЄ з ЄС. Встановлено кореляцію між рівнем демократизму політичної системи суспільства, ступенем кризи економіки і бажанням політичних лідерів змін соціальної політики в державах. Виявлено, що інтеграція цих держав продовжується і після їх вступу в ЄС.

11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика

11.08.18.0202/0518U000157

Щейкін Костянтин Євгенович. Політико-правові засади бюджету участі в системі демократичних практик: світовий досвід і Україна: Дис... д.політ.н. /Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. – Захищена 27.06.2018.

УДК 321.7.

404 с.: 10 табл. – Бібліогр.: 354 назви.

Розглянуто передумови зростання значення громадянської участі у сучасних

політичних процесах та появи нових інструментів залучення громадян до процесів прийняття політичних рішень, зокрема бюджету участі. Показано, що теоретичне обґрунтування нова модель участі отримала у концепціях учасницької та дорадчої демократії, а на практиці почала широко реалізовуватися з початку ХХІ ст. Розкрито еволюцію цього інституту, передумови, що сприяли його впровадженню (зростання демократичного дефіциту, наростання кризових явищ у державному управлінні, децентралізаційні процеси) та класифіковано моделі бюджетів участі. Проаналізовано зарубіжний досвід впровадження бюджетів участі, зокрема

11.08.18.0203/0417U002535

Руденко Анна Федорівна. Технології політичного маркетингу в діяльності політичних партій України: Дис... к.політ.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 29.06.2017.

УДК 324:329 (477).

257 с.: 7 табл. – Бібліогр.: 455 назв.

Об'єкт дослідження - партійна система України; мета - з'ясувати закономірності розвитку політичного маркетингу в Україні і специфіку використання маркетингових технологій в діяльності політичних партій; методи: системний, метод "case study", структурно-функціональний, інституціональний і неінституціональних, компаративний та інші. Вперше вказано на доцільність поєднання основ загального маркетингу і постмодерністської концепції Ж. Бодріяра; вказано на розбіжність змісту наукових категорій: "маркетингові технології політичної партії" і "технології політичного маркетингу, які використовують політичні партії"; "партійний товар" і "партійний бренд"; доведено за-

лежність динаміки розвитку технологій політичного маркетингу в діяльності політичних партій від кореляції між типом партійної системи, виборчого законодавства та поляризацією українського суспільства. Результати дослідження можуть бути корисними для суб'єктів партійно-політичного життя, використані в навчальних курсах з питань виборчих технологій та політичного маркетингу, політичного іміджмейкінгу та брендингу. Сформульовані висновки і рекомендації впроваджені в діяльності двох місцевих партійних осередках, громадській організації, народного депутата, використовуються в навчальному процесі ДонНУ імені Василя Стуса

11.08.18.0204/0417U002536

Майко Тетяна Степанівна. Міська рада як інститут локальної демократії в Україні:

Дис... к.політ.н. /Донецький національний університет імені Василя Стуса. – Захищена 29.06.2017.

УДК 321.7(477)(043.3).

217 с. – Бібліогр.: 262 назви.

Об'єкт дослідження - процеси демократизації сучасної політичної системи України; мета - виявити загальні тенденції та специфіку діяльності міської ради як інституту локальної демократії; методи: системний, інституційний, структурно-функціональний, проблемно-хронологічний, біхевіоральний. Наукова новизна полягає в комплексному аналізі специфіки міської ради як інституту локальної демократії в Україні, що конкретизується у положеннях: запропоновано авторське трактування категорії "потенціал інститутів локальної демократії", доведена доцільність синтезу теорії партисипаторної демократії, синергетичного підходу та емпірики у вигляді індексу публічності міських рад, визначено умови, що обумовлюють розвиток інститутів локальної демократії в Україні. Основні результати можуть використовувати при викладанні дисциплін студентам спеціальностей "Політологія" й "Державне управління", під час підготовки навчальних посібників із теорії місцевого самоврядування, мають практичне значення для працівників органів місцевої влади, інститутів локальної демократії та інших суб'єктів політики для здійснення конструктивної взаємодії. Сформульовані висновки та рекомендації впроваджені в діяльність Луцької міської ради та на історичному факультеті Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

11.08.18.0205/0217U006925

Трансформації суспільних настроїв в умовах протидії агресії Росії на Донбасі: регіональний вимір: Заключний звіт /Національний університет "Кієво-Могилянська академія"; Керівник Гарань Олексій Васильович. – ДР 0117U004720.

УДК 323.1(477):327(477+470)"20".
40 с.

Об'єкт дослідження: суспільні настрої в Україні. Предмет дослідження: трансформація суспільних настроїв українців в умовах протидії агресії Росії на Донбасі у період 2014-2017 рр. Мета дослідження полягає у з'ясуванні трансформації суспільних настроїв українців в умовах протидії агресії Росії на Донбасі. Зміни громадської думки українського суспільства досліджено із врахуванням невідомих компонентів агресії: економічного тиску, зовнішньополітичного чиннику, інформаційної політики, ризиків, пов'язаних із представленням України на міжнародній арені, та політичного тиску на керівництво української держави через в'язування парадигми федералізації країни.

11.08.18.0206/0217U006933

Місце збройного насилля в системі вла-

дних відносин: Заключний звіт /Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"; Керівник Вовк Світлана Олександрівна. – ДР 0117U002735. УДК 323.27.

52 с.

Збройне насилля у сучасному світі виступає одним із головних засобів досягнення політичних цілей. Сучасне збройне насилля відрізняється низкою специфічних властивостей і тенденцій. В останні десятиліття спостерігається значне розповсюдження збройного насилля як на міждержавному, так і на внутрішньодержавному рівні. Зростає його рівень і у традиційно стабільному Європейському регіоні. Так, з початку ХХІ століття тут відбулося три війни - в Чечні, Грузії та Україні. В усіх випадках стороною-агресором виступила Російська Федерація. Зростання загроз, пов'язаних із розповсюдженням збройного насилля, негативно відбивається на політичному процесі, оскільки дестабілізує політичну систему, змушує її знаходитися у стані постійного стресу та напруги. Такий стан є несумісним із сталим демократичним розвитком, економічною та соціальною стабільністю.

11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія

11.08.18.0207/0417U002476

Рой Аріна Тимурівна. Проблема збереження культурної спадщини Латинської Америки у міжнародній співпраці країн регіону: Дис... к.політ.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.05.2017.

УДК УДК 327:17.023.36:351.853] (8).

229 с. – Бібліогр.: 268 назв.

Робота присвячена проблемі охорони культурної спадщини Латинської Америки у міжнародній співпраці країн регіону. Висвітлено взаємодію держав в рамках інтеграційних угруповань. У дисертації розроблено та обґрунтовано методологічні підходи щодо ролі культурної спадщини у міждержавних відносинах. Досліджено теоретичні засади щодо формування культурної політики у регіоні. Встановлено, що одним із ключових напрямів співробітництва латиноамериканських держав у сфері збереження культурної спадщини є боротьба із нелегальним обігом культурними цінностями. Проаналізовано співпрацю Сполучених Штатів Америки і країн Центральної Америки у сфері захисту культурних пам'яток через ряд міжнародних договорів, що держави уклали між собою. Досліджено роль міжнародних урядових організацій у діяльності щодо охорони культурної спадщини. Визначено, що цивілізаційний фактор і фактор культурної ідентичності є підґрунтям щодо реалізації політики країн Латинської Америки у сфері збереження культурної спадщини.

11.08.18.0208/0417U003050

Гісса Олександра Костянтинівна. Євроскептицизм та його вплив на зовнішню політику України: витоки, характер, прогнози:

Дис... к.політ.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 05.05.2017.

УДК УДК:327(477):061.1ЄС.

197 с. – Бібліогр.: 225 назв.

У дисертації здійснено комплексне дослідження явища євроскептицизму в Європейському Союзі та його впливу на подальший розвиток ЄС. Основну увагу у дисертації приділено дослідженню характеру та можливих наслідків євроскептицизму для сучасного зовнішньополітичного курсу України. Здійснено моніторинг рівнів суспільного євроскептицизму та досліджені прояви партійного євроскептицизму в Україні. Особливу увагу приділено феномену

"україноскептицизму" - негативного ставлення до євроінтеграції України з боку деяких країн-членів ЄС.

11.08.18.0209/0217U007279

Новітня історія транскордонного співробітництва у Карпатському регіоні: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Устич Сергій Іванович. – ДР 0117U006383. УДК 94(100)(477+439+436.7+498)-048.84.

228 с.

Розкриття генеалогічної близькості історичних, економічних, культурних, ментальних, релігійних коренів населення, що проживає в Карпатському регіоні через аналіз новітньої історії транскордонного співробітництва прикордонних територій України, Словаччини, Угорщини, Польщі, Румунії, систематизованої в монографічному дослідженні

12 НАУКОЗНАВСТВО

12.09 Розвиток науки

12.08.18.0210/0417U002481

Дем'яненко Андрій Борисович. Історичні, політико-ідеологічні, соціокультурні й ментальні виміри європейської дійсності другої половини 70-х років ХХ ст. – першого десятиліття ХХІ ст. в творах Олександра Зінов'єва: Дис... к.і.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 16.06.2017.

УДК 94:32:316.7(4)"197/200":[82-312.1(092)].

225 с. – Бібліогр.: 407 назв.

Дисертація присвячена аналізу наукових праць, різножанрових творів і інтерв'ю О. Зінов'єва, спрямованому на виявлення історичних, політико-ідеологічних, соціокультурних і ментальних характеристик європейської дійсності другої половини 70-х років ХХ ст. – першого десятиліття ХХІ ст. Визначено методологічний інструментарій дослідження, здійснено історичну реконструкцію становлення й розвитку інтелектуального простору О. Зінов'єва, виявлено історичні, політичні, соціокультурні та інші чинники формування ученого-логіка, соціального філософа й психолога, політолога, письменника-сатирика, поета, художника-графіка, громадянина. Досліджено сутність, філософський і прикладний виміри запропонованої філософом нової етики, представленої у вигляді конкретних правил "життя" людини у сучасному глобалізованому "надсуспільстві". Розкрито зміст наукової парадигми "західнізму", виявлено його характерні риси і відмінності в контексті компаративного аналізу з суспільством "реального комунізму". Розглянуто концепт "людинника" як базового в інтерпретації О. Зінов'євим різних аспектів життя "західністського надсуспільства", простежено наукові погляди філософа на державність і державне управління "західністського надсуспільства", з'ясовано евристичний потенціал наукового й публіцистичного спадку філософа для з'ясування сутності характеру й суспільних цінностей "західноїдів"; окреслено перспективні напрями подальшої наукової розробки досліджуваної проблеми.

12.41 Організація науки. Політика в галузі науки

12.08.18.0211/0217U007296

Дослідження стану розвитку науки й технологій в Україні на основі моніторингу результатів наукової й інноваційної діяльності та удосконалення науково-методичної бази:

Заключний звіт /ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"; Керівник Писаренко Тетяна Василівна. – ДР 0117U001203. УДК 681.3+621.397.

1450 с.

Мета роботи - наукове обґрунтування напрямів удосконалення науково-методичної бази засад державного регулювання науково-технічної та інноваційної діяльності й впровадження високих технологій в Україні та науково-методичне забезпечення завдань, покладених на МОН.. За результатами дослідження узагальнено теоретичні основи та практичні підходи щодо методів проведення прогнозних (у т.ч. форсайтних) досліджень, системи моніторингу та інформаційного забезпечення науково-технічної та інноваційної діяльності; проведено моніторинг основних результатів наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій; проведено дослідження щодо реалізації пріоритетних напрямів науково-технічної та інноваційної діяльності. Здійснено аналіз зарубіжного досвіду щодо: розвитку науки, у т.ч. освітньої; інвестування досліджень і розробок; реалізації науково-технічних та інноваційних пріоритетів, патентної та публікаційної діяльності в Україні за показниками світових рейтингів; регулювання інноваційної сфери та її інфраструктури, зокрема наукових та технологічних парків, стартапів, системи інформаційної підтримки науково-технічної та інноваційної діяльності. Удосконалено науково-методичні матеріали щодо здійснення моніторингу реалізації пріоритетних напрямів науково-технічної та інноваційної діяльності. Створено і актуалізовано електронні інформаційні ресурси (ЕІР), підтримуються в актуальному стані веб-ресурси з питань розвитку інноваційної сфери, світових та вітчизняних новин щодо науково-технічної та інноваційної діяльності. Результати НДР використовуються в МОН при розробленні нормативно-правих документів у науково-технологічній та інноваційній сфері, для формування ефективної державної політики; попередження та виявлення негативних тенденцій у цій сфері та розроблення заходів її реформування; здійснення міжнародної діяльності за визначеною тематикою. Основними практичними результатами проведених досліджень є: Проекти аналітичних довідок "Стан розвитку науки і техніки, результати наукової і науково-технічної діяльності за 2016 рік", "Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2016 році", "Реалізація пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та трансферу технологій ВНЗ та НУ МОН України за стратегічними та середньостроковими пріоритетними напрямами інноваційної діяльності загальнодержавного рівня", "Реалізація середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня та отримані результати у 2016 році", "Стан інноваційної діяльності та діяльності у сфері трансферу технологій в Україні у 2016 році" (передано до МОН, розміщено на офіційному сайті міністерства); Пропозиції щодо внесення змін до Порядку надання відомостей про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технологій (затвердженому наказом МОН від 11.01.2012 № 10) та Методичних рекомендацій щодо надання головними розпорядниками бюджетних коштів Міністерству освіти і науки України відомостей про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технологій у 2018 р.; Пропозиції щодо удосконалення методики проведення моніторингу реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня відповідно до постанови КМУ від 28.12.2016 № 1056; Пропозиції до проекту ЗУ "Про стартапи"; Аналітичні довідки "Підсумки моніторингу впровадження науково-технічної продукції, створеної у 2013 р. за рахунок коштів державного бюджету України", "Показники реалізації пріоритетних тематичних на-

прямів наукових досліджень і науково-технічних розробок в Україні та отримані результати у 2016 р.", "Реалізація пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня ВНЗ та НУ МОН у 2016 р.", "Реалізація пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня та отримані результати у 2016 році". За результатами дослідження також підготовлено монографії, збірники рефератів фахових видань МОН України (12 випусків), сформовано інформаційний фонд фахових видань МОН України з науково-технічної діяльності, БД "Наукові періодичні фахові видання МОН України", БД "Облік наукових фахових видань МОН України".

12.08.18.0212/0217U007317

Оцінка оцінювання наукових організацій в Україні: можливе використання досвіду Німеччини (Eval-Science): Заключний звіт /Державна установа "Інститут економіки та прогнозування НАН України"; Керівник Єгоров Ігор Юрійович. – ДР 0117U003211. УДК 001.89:001.32.

76 с.

Проаналізовано основні положення оцінювання наукових установ в Україні на попередньому та на сучасному етапах розвитку системи оцінювання. Проведено критичний аналіз експертних висновків за результатами апробації методики з оцінювання наукових установ НАН України у 2016 році та виявлено основні проблеми пов'язані з їх підготовкою членами експертної комісії. На основі результатів виконаного дослідження розроблено науково обґрунтовані рекомендації щодо вдосконалення методики з оцінювання наукових установ НАНУ та щодо адаптації її для оцінювання наукових установ інших галузевих академій

12.81 Міжнародне співробітництво в науці

12.08.18.0213/0217U007057

Організація та проведення державної наукової та науково-технічної експертизи запитів (заявок) для реалізації науково-дослідних проектів та звітів про їх виконання: Заключний звіт /ДНУ "Український інститут науково-технічної експертизи та інформації"; Керівник Яценко В.О. – ДР 0117U006702. УДК 001.83(100).

251 с.

В ході виконання НДР було розроблено методики експертизи міжнародних науково-технічних проектів спільних з вченими Польщі, Литви та США (CRDF). Було проведено експертизу 307 наукових проектів та підготовлено по них 383 експертних висновків. Робота передається за кордон за договірною ціною.

13 КУЛЬТУРА

13.17 Міжнародне співробітництво в галузі культури

13.08.18.0214/0417U003092

Зараховський Олександр Євгенович. Використання нерухомих об'єктів культурної спадщини Черкащини як туристично-екскурсійного ресурсу: Дис... к.культурол.н. /Київський національний університет культури і мистецтв. – Захищена 31.05.2017.

УДК 008:338.483.12(477.46).

249 с.: 6 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

У дисертації здійснено теоретичне й практичне обґрунтування використання нерухомих об'єктів культурної спадщини як туристично-екскурсійного ресурсу. На цій основі систематизовано, узагальнено й науково осмислено су-

часний стан, проблеми та перспективи залучення нерухомих об'єктів культурної спадщини Черкаської області до туристичної сфери. Проведено термінологічний аналіз предметної сфери нерухомих об'єктів культурної спадщини як туристичного ресурсу. Проаналізовано друковані інформаційні джерела про нерухомі об'єкти культурної спадщини Черкащини й наукові публікації, присвячені їхньому залученню в туристичну діяльність. Досліджено занедбані нерухомі об'єкти культурної спадщини Черкащини як туристично-екскурсійні об'єкти та проблеми введення історико-культурних заповідників області до туристичної діяльності. Здійснено кількісну оцінку туристичної привабливості нерухомих об'єктів культурної спадщини Черкащини, висвітлено перспективи її підвищення та зростання атрактивності туристично-екскурсійних маршрутів області.

14 НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА

14.01 Загальні питання народної освіти і педагогіки

14.08.18.0215/0217U006882

Трансфер методики розробки навчальних планів та програм на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Коломієць Валерій Віталійович. – ДР 0117U005147. УДК 37.148.

37 с.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх робітників. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи професійної підготовки робітників на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Метою роботи є передача Замовнику та опанування представниками Замовника методики розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання, необхідних для професійного навчання робітників ДП "Артемсіль". Методи дослідження: аналіз педагогічної, науково-методичної літератури з питання розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Структура дослідження полягала у обґрунтуванні і розробці моделі змісту, методів, засобів та методики професійної підготовки робітників ДП "Артемсіль" на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання, а також у експериментальному впровадженні у навчальний процес професійної підготовки робітників та підвищенні кваліфікації інженерних та педагогічних кадрів, які беруть участь у навчальному процесі професійної підготовки робітників на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.08.18.0216/0217U006885

Трансфер методики розробки навчальних планів та програм на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Гаєвий Ігор Олегович. – ДР 0117U005150. УДК 37.148.

37 с.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх робітників. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи професійної підготовки робітників на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Метою роботи є передача Замовнику та опанування представниками Замовника методики розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі семантичних мережевих моделей змісту на-

вчання, необхідних для професійного навчання робітників ДП "Артемсіль". Методи дослідження: аналіз педагогічної, науково-методичної літератури з питання розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Структура дослідження полягала у обґрунтуванні і розробці моделі змісту, методів, засобів та методики професійної підготовки робітників ДП "Артемсіль" на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання, а також у експериментальному впровадженні у навчальний процес професійної підготовки робітників та підвищенні кваліфікації інженерних та педагогічних кадрів, які беруть участь у навчальному процесі професійної підготовки робітників на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.08.18.0217/0217U006886

Трансфер методики розробки навчальних планів та програм на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Яковенко Тетяна Вікторівна. – ДР 0117U005151. УДК 37.148.

37 с.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх робітників. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи професійної підготовки робітників на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Метою роботи є передача Замовнику та опанування представниками Замовника методики розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання, необхідних для професійного навчання робітників ДП "Первомайськвугілля". Методи дослідження: аналіз педагогічної, науково-методичної літератури з питання розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Структура дослідження полягала у обґрунтуванні і розробці моделі змісту, методів, засобів та методики професійної підготовки робітників ДП "Первомайськвугілля" на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання, а також у експериментальному впровадженні у навчальний процес професійної підготовки робітників та підвищенні кваліфікації інженерних та педагогічних кадрів, які беруть участь у навчальному процесі професійної підготовки робітників на основі семантичних мережевих моделей змісту навчання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

14.08.18.0218/0217U007019

Формування цінностей особистості в європейському освітньому просторі: теорія та практика: Заключний звіт /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Керівник Чепиль Марія Миронівна. – ДР 0113U001233. УДК 37.477+438.

108 с.

Досліджено наукові засади формування змісту педагогічних дисциплін у ВНЗ України впродовж другої половини ХХ - початку ХХІ ст.; обґрунтовано концепцію професійно-педагогічної підготовки фахівців у ВНЗ України; визначено принципи якісного оновлення змісту педагогічних дисциплін у ВНЗ України та етапи, тенденції формування змісту педагогічних дисциплін, еволюцію цього змісту впродовж окресленого періоду. Розроблено засоби проектування змісту педагогічних дисциплін у сучасних ВНЗ України стосовно обсягу та якості пропонованої інформації, зорієнтованості на розвиток і виховання та відображення цим змістом його

компонентів, розкрито чинники впровадження сучасних інформаційних технологій у ВНЗ України.

14.08.18.0219/0217U007025

Національна політика іноземних держав на західноукраїнських землях (перша половина ХХ ст.): практика, досвід, уроки для сучасності: Заключний звіт /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Керівник Скотна Надія Володимирівна. – ДР 0117U003608. УДК 37.

32 с.

До наукового обігу введено значний масив невідомих раніше історичних джерел. Зокрема вперше опрацьовано документи Галузевого державного архіву Служби безпеки України (м. Київ) та архівно-кримінальні справи Архівного управління Служби безпеки України у Львівській та Закарпатській областях, які донедавна були недоступні для дослідників. Уперше цілісно проаналізовано історіографічний комплекс наукових праць українських та зарубіжних дослідників, присвячених проблемам національно-політики іноземних держав у західному регіоні України в першій половині ХХ ст. Проведено класифікацію історіографічних джерел, які умовно поділено на чотири основних групи: діаспору, радянську, сучасну українську та зарубіжну. З огляду на дотичність до досліджуваної проблематики, спрямованість та рівень узагальнень, публікації кожної групи структуровано за такими напрямками: теоретико-методологічного характеру; узагальнювальні; спеціальні студії, які безпосередньо висвітлюють окремі аспекти теми.

14.08.18.0220/0217U007467

Інтеграція України в процес інтернаціоналізації сфери освітніх послуг: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Орехова Тетяна Вікторівна. – ДР 0113U003658. УДК 37.014.25:339.9 (477).

98 с.

Новизна отриманих результатів полягає в узагальненні теоретичних основ дослідження розвитку глобального ринку освітніх послуг; обґрунтуванні домінант розвитку вищої освіти, які визначають платоспроможний попит на глобальному ринку та конкурентні переваги країн в нарощуванні їх експорту; моделюванні факторів впливу на міжнародну мобільність учасників освітнього процесу та обґрунтуванні організаційно-економічних засад розвитку освітніх послуг на національному рівні.

14.07 Загальна педагогіка

14.08.18.0221/0518U000192

Галян Олена Іванівна. Розвиток ідеї суб'єктності особистості школяра у вітчизняному педагогічному дискурсі ХХ століття: Дис... д.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 26.06.2018.

УДК [001:159.018.2]-057.874:37:167(477)"19" (043.3).

549 с.: 4 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 711 назва.

У дисертації цілісно та системно обґрунтовано теоретико-методологічні засади розвитку ідеї суб'єктності особистості школяра у вітчизняному педагогічному дискурсі ХХ століття. Визначено особливості, закономірності та зміст ідеєгенезу суб'єктності проблематики в контексті суспільно-особистісного, освітньо-наукового та учнівського профілів суб'єктності. Доведено системотвірність категорії "суб'єктність особистості школяра" для педагогічних парадигм, теорій і освітніх моделей, орієнтованих на суб'єкт-розвивальну педагогічну співдію.

14.08.18.0222/0518U000193

Сокол Мар'яна Олегівна. Система педагогічних понять в історії розвитку педагогічної науки (XIX - XX ст.): Дис... д.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 27.06.2018.

УДК 37.013(091)"18"/"19"(043.3).

545 с.: 15 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 652 назви.

Дисертацію присвячено науковому вирішенню актуальної проблеми визначення, експлікацій, тенденцій та особливостей розвитку системи педагогічних понять XIX - XX ст. Проаналізовано тенденції розвитку зарубіжної педагогіки та науковий доробок вітчизняних учених щодо стану означеної проблеми. Окреслено концептуальні характеристики періодизації розвитку понятійно-категорійного апарату у хронологічних межах дослідження. Запропоновано й обґрунтовано новий підхід до періодизації виникнення і трансформації системи педагогічних понять. Конкретизовано розвиток системи педагогічних понять XIX - XX ст. Розкрито її структуру й історичні особливості дефініції понять "виховання", "освіта", "навчання", "людина", "індивід", "особистість" у процесі складних і суперечливих обставин становлення української державності.

14.09 Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія

14.08.18.0223/0518U000191

Карпенко Ореста Євгенівна. Розвиток опіки над дітьми у педагогічній теорії та практиці Польщі (XX - початок XXI ст.): Дис... д.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 25.06.2018.

УДК 347.64(438) "19/20".

587 с.: 8 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 1046 назв.

У дисертації на основі джерельної бази висвітлено суспільно-політичні, соціально-економічні та культурно-освітні детермінанти становлення і розвитку опіки над дітьми у Польщі, розроблено періодизацію розвитку опіки над дітьми у педагогічній теорії та практиці Польщі XX - початку XXI ст. та узагальнено провідні тенденції на кожному з виокремлених періодів; обґрунтовано інституційне утвердження опікунської педагогіки у Польщі; сформульовано визначення понять "опіка над дітьми" та "розвиток опіки над дітьми" як історико-педагогічних феноменів у вузькому і широкому педагогічному значеннях.

14.08.18.0224/0417U002491

Герасимчук Володимир Леонідович. Розвиток санітарно-гігієнічної освіти дітей та молоді на Закарпатті (друга половина XIX - перша половина XX століття): Дис... к.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 26.06.2017.

УДК 437.013:613(477.87)"18/19"(043.5).

228 с.: 6 табл. – Бібліогр.: 384 назви.

У дисертації з позицій сучасної методології комплексно проаналізовано розвиток санітарно-гігієнічної освіти на Закарпатті у другій половині XIX - першій половині XX ст. та з'ясовано основні тенденції, що вплинули на цей процес, максимально повно подано історіографічний аналіз проблематики в українській педагогічній науці, що засвідчив відсутність її цілісного вивчення, розкрито та доповнено сутність поняття "санітарно-гігієнічна освіта" у руслі сучасних педагогічних теорій.

14.08.18.0225/0417U002492

Мисько Валентина Ігорівна. Дитиноцен-

тризм у педагогічній спадщині Януша Корчака: Дис... к.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 27.06.2017.

УДК 37.091.4(091)(438)"17/18"(043.5).

236 с.: 3 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 351 назва.

Дисертацію присвячено аналізу поглядів Я. Корчака на виховання дитячої особистості. Обґрунтовано особливості дитиноцентрованого підходу педагога до сутності процесу виховання дитини та його значення для всього подальшого життя людини; виявлено структурні елементи системи виховання Я. Корчака. Розкрито його вимоги до педагога-вихователя щодо реалізації в практичній діяльності ідеї дитиноцентризму. У дисертації здійснено періодизацію життя польського педагога за хронологічним критерієм та схарактеризовано його літературно-педагогічну спадщину.

14.08.18.0226/0417U003002

Гринь Юлія Миколаївна. Педагогічні погляди та освітня діяльність Володимира Щепотьєва (1880-1937 рр.): Дис... к.пед.н. /Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. – Захищена 28.04.2017.

УДК УДК 378.4(477.53)(091)(092)"1880/1937"(043.5).

250 с.: 2 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 435 назв.

У дисертації вперше досліджено педагогічні погляди та освітню діяльність В. Щепотьєва; проаналізовано стан наукової розробки досліджуваної проблеми; з'ясовано базові чинники формування його педагогічних поглядів; науково обґрунтовано культуроохоронну педагогічну концепцію вченого в єдності цільового, теоретико-методологічного, змістового, методичного, праксеологічного складників та виокремлено етапи її становлення; розкрито напрями, форми й методи освітньої діяльності В. Щепотьєва у середніх навчальних закладах Полтави та Полтавському інституті народної освіти; виявлено новаторські педагогічні ідеї В. Щепотьєва та визначено можливості їх утілення в сучасних умовах. Об'єкт дослідження - науково-педагогічна спадщина В. Щепотьєва. Предмет дослідження - новаторські педагогічні ідеї та досвід освітньої діяльності В. Щепотьєва.

14.08.18.0227/0417U003072

Гуріч Зоя Владиславівна. Розвиток художньої освіти в початкових та середніх навчальних закладах Херсонської губернії (друга половина XIX - початок XX ст.): Дис... к.пед.н. /Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих Національної Академії педагогічних наук України. – Захищена 24.05.2017.

УДК 37:7-043.86:37.091(477.72)51- "18" /15-"19".

313 с.: 17 табл. – Бібліогр.: 468 назв.

Охарактеризовано передумови становлення художньої освіти у Херсонській губернії. Обґрунтовано періодизацію розвитку художньої освіти в початкових і середніх навчальних закладах Херсонської губернії другої половини XIX - початку XX ст. Проаналізовано сучасні тенденції розвитку художньої освіти у шкільництві Херсонщини. Здійснено прогностичне обґрунтування перспектив творчого використання прогресивних надбань, ідей художників, педагогів регіону в контексті реформування сучасної художньої освіти на державному та організаційно-педагогічному рівнях. Розроблено методичні рекомендації для студентів мистецьких факультетів вищих навчальних закладів "Персоналія художньої освіти Херсонщини (друга половина XIX - початок XX ст.)".

14.23 Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка

14.08.18.0228/0417U002349

Жадленко Ірина Олександрівна. Формування професійно-етичної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у процесі фахової підготовки:

Дис... к.пед.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 24.05.2017.

УДК 373.2.011.3-051:017:17:378.046-021.68(043.5).

282 с.: 18 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 327 назв.

У дисертації досліджено проблему формування професійно-етичної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у процесі фахової підготовки. Розкрито сутність поняття "професійно-етична компетентність майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів" і чинники впливу на її формування. Виявлено й охарактеризовано складники професійно-етичної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку та визначено критерії, показники й рівні її сформованості. Висвітлено хід, особливості й результати педагогічного експерименту з перевірки ефективності розробленої моделі формування професійно-етичної компетентності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів у процесі фахової підготовки.

14.25 Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи

14.08.18.0229/0518U000170

Пушкарьова Тамара Олексіївна. Теорія і практика педагогічного проектування в системі загальної середньої освіти:

Дис... д.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 26.06.2018.

УДК 371.37.001.

550 с.: 18 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 642 назви.

Дослідження присвячене актуальній проблемі педагогічного проектування в системі загальної середньої освіти. У дисертації? зди?снено теоретичний? аналіз и? запропоновано розв'язання актуальної? наукової? проблеми теоретичного обґрунтування і практичної реалізації педагогічного проектування в сучасних умовах реформування освіти. Дослідження процесу педагогічного проектування, розроблення та практична реалізація педагогічних проектів у системі загальної середньої освіти здійснювалось у контексті концепції? Нової української школи, на засадах інтегративного та діяльнісного підходів. Обґрунтовано умови педагогічного проектування, виявлено соціальні чинники впливу на процес педагогічного проектування, засоби організаційного й методичного забезпечення процесу педагогічного проектування, що сприятиме підвищенню рівня професійної? компетентності педагогічних працівників. Розроблено дидактичну модель педагогічного проектування в системі загальної середньої освіти, що є структурованою сукупністю взаємопов'язаних і взаємозумовлених складових процесу проектування, спрямованих на забезпечення ефективної проектної педагогічної діяльності в системі загальної середньої освіти. Розроблено, експериментально апробовано й упроваджено в навчальний? процес авторські педагогічні проекти: з оновлення змісту, методів, педагогічних технологій організації навчального процесу у закладах загальної середньої освіти; зі створення інноваційно-інформаційного освітнього середовища; з підготовки педагогічних працівників до проектної діяльності; а також допоміжні матеріали до них. Представлені результати дослідження та практичні рекомендації організації проектної педагогічної діяльності активізують проектну

діяльність педагогів, сприяють розвитку професійної компетентності та їх особистісному розвитку.

14.08.18.0230/0417U002355

Колесник Катерина Василівна. Формування лінгвокультурологічної компетентності учнів 5-6-х класів у процесі навчання новогрецької мови:

Дис... к.пед.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 01.06.2017.

УДК 373.5:81.1]:811.14'06.

220 с.: 15 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 295 назв.

Дисертацію присвячено проблемі формування лінгвокультурологічної компетентності учнів 5-6-х класів у процесі навчання новогрецької мови. Проаналізовано різні підходи до інтерпретації сутності, змісту, структури поняття "лінгвокультурологічна компетентність", розкрито психологічні, психолінгвістичні й лінгводидактичні засади формування лінгвокультурологічної компетентності учнів 5-6-х класів. Експериментом передбачено створення комплексу вправ і завдань для забезпечення ефективної організації процесу формування лінгвокультурологічної компетентності учнів 5-6-х класів на уроках новогрецької мови. В основу створення комплексу вправ і завдань було покладено критерій спрямованості вправи на сприймання та відтворення інформації. За цим критерієм визначено рецептивні, репродуктивні та продуктивні вправи. У процесі експерименту було виокремлено такі критерії відбору текстів культурологічного спрямування: соціокультурна орієнтованість; урахування мовного мінімуму; установлення обсягу матеріалу; тематичність; інформативність; інтеграційна спрямованість. Експериментально-дослідне навчання засвідчило, що ефективність формування лінгвокультурологічної компетентності учнів 5-6-х класів суттєво підвищиться, якщо будуть систематично використовуватись завдання, спрямовані на розвиток лінгвокультурологічних знань, умінь і навичок учнів. Цілеспрямована робота з лексичними одиницями, які мають національно-культурний компонент семантики; словами, що позначають культурно-ціннісні поняття, сприяла формуванню в учнів експериментальних класів стійкого інтересу до вивчення новогрецької мови і культури, викликала бажання використовувати здобуті знання для досягнення виразності й зрозумілості під час створення власних висловлень. Ключові слова: лінгвокультурологічна компетентність, система вправ, національно-культурний компонент змісту навчання, рецептивні вправи, репродуктивні вправи, продуктивні вправи, текст.

14.08.18.0231/0417U002397

Брик Анастасія Володимирівна. Методика розвитку психомоторних якостей в учнів початкової школи на уроках фізичної культури:

Дис... к.пед.н. /Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка. – Захищена 26.05.2017.

УДК 373.2.016:796.012.

203 с.: 11 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

Дисертаційна робота присвячена теоретичному обґрунтуванню та експериментальній перевірці ефективності методики розвитку психомоторних якостей учнів початкової школи на уроках фізичної культури. Обґрунтовано та впроваджено методику розвитку психомоторних якостей учнів початкової школи на уроках фізичної культури за допомогою засобів художньої гімнастики. Експериментально доведено, що використання авторської методики забезпечує достовірний приріст показників психомоторних якостей учнів початкової школи на уроках фізичної культури.

14.08.18.0232/0417U002484

Павлюк Наталія Миколаївна. Методика формування основ національної культури молодших школярів на уроках музичного мистецтва: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 30.05.2017.

УДК 378.011.3-051:78(043.3).

228 с.: 10 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вивченню та теоретичному обґрунтуванню проблеми застосування різних видів мистецтв на уроках музичного мистецтва з метою формування основ національної культури молодших школярів. На основі аналізу наукової, педагогічної та психологічної літератури, вперше розроблено і апробовано поетапну методiku формування основ національної культури молодших школярів засобами різних видів мистецтв на уроках музичного мистецтва; визначено критерії, показники та рівні сформованості основ національної культури молодших школярів засобами різних видів мистецтв; конкретизовано сутність і структуру даного феномена; удосконалено особливості інтегративного підходу до музичного навчання молодших школярів. У результаті проведеної роботи доведено ефективність розробленої поетапної методики формування основ національної культури молодших школярів засобами порівняльного аналізу результатів, що були отримані в контрольних та експериментальних групах. Якісний та кількісний аналіз результатів формувального експерименту засвідчили зростання динаміки рівнів сформованості основ національної культури молодших школярів в експериментальних групах, а отже - доведена дієвість та ефективність впровадження поетапної методики формування основ національної культури молодших школярів на уроках музичного мистецтва.

14.08.18.0233/0417U002770

Іванюк Інна Володимирівна. Формування профільно орієнтованого цілісного освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 29.06.2017.

УДК 378.1(477):378.4(477)(043.5).

242 с.: 21 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

Дослідження присвячено актуальній проблемі формування профільно орієнтованого цілісного освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу, що визначається як основа формування компетентісної, особистісно орієнтованої системи освіти. Обґрунтовано сутність цілісного профільно орієнтованого освітнього простору школи як педагогічного, соціокультурного феномена, розроблено та науково обґрунтовано структурно-функціональну модель його формування, визначено критерії та базові показники якості, за якими можна діагностувати рівень освітнього простору. Визначений комплекс організаційно-дидактичних умов та на їх основі сформовані методичні рекомендації можуть бути використані у процесі профільного навчання, забезпечуючи концептуальність, системність, змістово-технологічний супровід розвитку профільно орієнтованого освітнього простору загальноосвітнього навчального закладу

14.29 Спеціальні школи. Дефектологія

14.08.18.0234/0417U002423

Бугера Юлія Юріївна. Формування уваги у молодших школярів із порушеннями розумового розвитку в процесі навчання: Дис... к.пед.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 20.06.2017.

УДК 376-056.36:159.952.

188 с.: 21 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 272 назви.

У дисертації відображено результати вивчення проблеми формування уваги у молодших школярів з порушеннями розумового розвитку в процесі навчання. Розроблено діагностичний комплекс, який дав змогу виявити стан сформованості властивостей уваги, особливостей їх прояву в навчальній діяльності та вивчити стан педагогічної практики щодо забезпечення формування властивостей уваги у процесі навчання. Обґрунтовано та розроблено педагогічну технологію, яка передбачає систему занять, до складу яких включений комплекс дидактичних вправ, спрямованих на активізацію уваги, формування її властивостей, забезпечення продуктивності діяльності молодших школярів із порушеннями розумового розвитку. Запропонована педагогічна технологія забезпечила підвищення рівня сформованості властивостей уваги у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями розумового розвитку. Узагальнені результати формувального експерименту продемонстрували наявність якісних змін у сформованості властивостей уваги і виявили найбільш значущі відмінності в їх динаміці. Результати, отримані в дослідженні, поповнюють наукові дані про особливості формування уваги молодших школярів з порушеннями розумового розвитку в процесі навчання.

14.08.18.0235/0417U002424

Луценко Інна Василівна. Організаційно-педагогічні умови діяльності асистента вчителя в інклюзивному навчальному закладі: Дис... к.пед.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 20.06.2017.

УДК 37.011.3-051-037.164:37.091.25:376.

223 с.: 6 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 226 назв.

Здійснено аналіз міжнародного досвіду становлення та розвитку практики асистування в інклюзивному середовищі та обґрунтовано використання різних моделей асистування. Проаналізовано нормативно-правові документи, які регламентують діяльність асистента вчителя та внесено пропозиції щодо їх удосконалення. В дисертаційному дослідженні визначено структуру діяльності асистента вчителя, її компоненти, підходи та принципи. Обґрунтовано та розроблено структурно-функціональну модель діяльності асистента вчителя в інклюзивному середовищі з метою проектування організаційно-педагогічних умов його діяльності. Розкрито методiku формувального етапу дослідження та представлено результати формувального експерименту. Розроблено систему удосконалення професійної діяльності асистента вчителя. За результати формувального експерименту доведено, що оптимізація визначених організаційно-педагогічних умов сприяє удосконаленню професійної діяльності асистента вчителя.

14.08.18.0236/0417U002499

Софій Наталія Зинівівна. Організаційно-педагогічні умови інтегрованого супроводу учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному навчальному закладі: Дис... к.пед.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 27.07.2017.

УДК 376-056.263]:373.3.091.3.

211 с.: 4 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 199 назв.

У дисертації представлено результати міждисциплінарного аналізу зарубіжних і вітчизняних психолого-педагогічних досліджень щодо створення організаційно-педагогічних умов інтегрованого супроводу учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних навчальних закладах. Окреслено основні підходи до надання додаткової під-

тримки учням з особливими освітніми потребами в інклюзивних навчальних закладах, а також механізми їх реалізації. Систематизовано сучасні наукові напрями вивчення концептів інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами тощо. Розроблено педагогічно-методологічний інструментарій для визначення рівня розвитку компетентностей основних ключових осіб здійснення інтегрованого супроводу дітей з особливими освітніми потребами. Визначено й обґрунтовано організаційно-педагогічні умови та запропоновано модель інтегрованого супроводу учнів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання. Доповнено наукові уявлення про зміст і організацію супроводу та специфіку діяльності основних ключових осіб - членів команди. До наукового обігу введено поняття "інтегрований супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивних навчальних закладах", "медико-соціальна модель розуміння інвалідності".

14.08.18.0237/0417U002506

Супрун Ганна Володимирівна. Особливості соціально-психологічної адаптації дітей з аутизмом у дошкільному віці: Дис... к.психол.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 27.07.2017.

УДК 376-056.34:616.896:37.064]-053.4.

294 с.: 22 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 305 назв.

В дисертації досліджується проблема соціально-психологічної адаптації дітей з аутизмом у дошкільному віці. Теоретично проаналізована проблема соціально-психологічної адаптації в загальній та спеціальній психології. Визначені особливості психосоціального розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом. Визначено роль соціальної взаємодії дошкільників з аутизмом як одного з чинників соціально-психологічної адаптації. Розроблено структурно-рівневу модель соціально-психологічної адаптації дітей дошкільного віку з аутизмом. За результатами констатувального етапу дослідження розроблено програму формування компонентів соціально-психологічної адаптації дошкільників з аутизмом. Розроблено модель впровадження програми, відповідно до якої описано мету, завдання та принципи формування компонентів соціально-психологічної адаптації дошкільників з аутизмом. Апробовано психологічну техніку "Моя історія" (модифікація методу "Соціальні історії") та комплекс ігрових занять дітей з аутизмом та однолітками.

14.08.18.0238/0417U002578

Лемещук Марина Анатоліївна. Педагогічні умови соціалізації старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення в дошкільних навчальних закладах: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.06.2017.

УДК 316.614-053.4-056.264.

173 с.: 13 табл. – Бібліогр.: 177 назв.

Дисертаційна робота присвячена проблемі соціалізації старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. У дослідженні визначено критерії, показники та рівні сформованості соціалізованості старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. Виявлено особливості прояву соціального становлення старших дошкільників спеціальних дошкільних навчальних закладів. Визначено педагогічні умови ефективною соціалізації старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення: організація взаємодії дітей із загальним недорозвиненням мовлення у єдиному соціально-розвивальному середовищі ДНЗ; корекція мовленнєвих порушень дітей із загальним недорозвиненням мовлення в ігровій діяльності; створення мовленнєво-стимульовального простору для забезпечення соціального

досвіду дітей із загальним недорозвиненням мовлення.

14.08.18.0239/0417U003132

Базилевська Оксана Олександрівна. Формування соціокультурної компетентності в учнів з порушенням слуху засобами образотворчого мистецтва: Дис... к.пед.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 06.06.2017.

УДК 376-056.263]:373.3.091.3.

242 с.: 16 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 295 назв.

Дисертаційне дослідження присвячено актуальній психолого-педагогічній проблемі формування соціокультурної компетентності в учнів з порушенням слуху засобами образотворчого мистецтва. У роботі висвітлено соціокультурну компетентність як складову громадянського та естетичного виховання і як засіб соціокультурного інтегрування. Зокрема, представлено доцільність використання засобів образотворчого мистецтва при формуванні соціокультурної компетентності у цієї категорії учнів. Визначено компоненти, показники, критерії оцінювання, створено методику діагностики, виявлено різні рівні сформованості соціокультурної компетентності в учнів з порушенням слуху. Розроблено педагогічні умови, модель, методику формування соціокультурної компетентності засобами образотворчого мистецтва в зазначеній категорії дітей, що має на меті їх успішне інтегрування в соціокультурний простір.

14.08.18.0240/0417U003133

Тищенко Людмила Анатоліївна. Формування навичок самообслуговування у дошкільників з помірною розумовою відсталістю: Дис... к.пед.н. /Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України. – Захищена 06.06.2017.

УДК 376-56.34:37.016:62/64]-053.4.

232 с.: 1 табл., 47 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

У дисертації відображено результати вивчення проблеми формування навичок самообслуговування дошкільників з помірною розумовою відсталістю. Здійснено теоретичний аналіз досліджень у цій галузі в загальній і спеціальній педагогії, а також психології, репрезентовано недостатність наукового обґрунтування стратегії формування навичок самообслуговування у зазначеній категорії дітей. Виділено ключові компоненти формування навичок самообслуговування: когнітивний, мовленнєвий та діяльнісний, які мають високий ступінь кореляції. Розроблено методику визначення стану сформованості навичок самообслуговування у дошкільників з помірною розумовою відсталістю, яка дала змогу виявити особливості становлення цього виду діяльності. Обґрунтовано та розроблено педагогічну технологію формування навичок самообслуговування у дошкільників з помірною розумовою відсталістю, яка включає модель, програму, алгоритм та методичні рекомендації для педагогів і батьків щодо підвищення ефективності формування навичок самообслуговування. Запропонована педагогічна технологія забезпечує підвищення якості формування навичок самообслуговування у дітей дошкільного віку з помірною розумовою відсталістю. Результати формувального експерименту продемонстрували наявність якісних змін у становленні навичок самообслуговування у дошкільників із помірною розумовою відсталістю і виявили найбільш значущі відмінності в їх динаміці. Результати, отримані в дослідженні, поповнюють наукові дані про особливості формування навичок самообслуговування дошкільників з помірною розумовою відсталістю.

14.31 Професійно-технічна освіта. Педагогіка фахової школи

14.08.18.0241/0417U003159

Подоцьорова Анжела Володимирівна. Формування базових компетентностей майбутніх техніків-електриків у політехнічних коледжах: Дис... к.пед.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 16.05.2017.

УДК 378:37.022.

274 с.: 37 табл. – Бібліогр.: 332 назви.

Об'єкт дослідження: процес професійної підготовки майбутніх техніків-електриків у політехнічних коледжах. Мета дослідження: наукове обґрунтування комплексу організаційно-педагогічних умов, що забезпечують ефективність формування базових компетентностей майбутніх техніків-електриків у політехнічних коледжах. Предмет дослідження: організаційно-педагогічні умови формування базових компетентностей майбутніх техніків-електриків у процесі професійної підготовки в політехнічних коледжах. Методи дослідження: аналіз, узагальнення, систематизація, педагогічний експеримент, статистичні методи. Результати дослідження і новизна: розроблено і апробовано комплекс організаційно-педагогічних умов формування базових компетентностей майбутніх техніків-електриків: оновлення та модернізація змісту дисциплін загальнотехнічного циклу на основі компетентнісного, особистісно-діяльнісного та інтегративного підходів; активізація творчих здібностей і розвиток критичного мислення майбутніх фахівців; індивідуалізація навчання, розвиток пізнавальної активності майбутніх фахівців шляхом створення й використання ресурсів електронного інформаційно-навчального середовища. Сфера використання: результати дослідження впроваджено в навчальний процес підготовки майбутніх техніків-електриків.

14.35 Вища освіта. Педагогіка вищої школи

14.08.18.0242/0518U000164

Проворова Євгенія Михайлівна. Теорія і практика методичної підготовки майбутнього вчителя музики на засадах праксеологічного підходу: Дис... д.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2018.

УДК [378.147:78]:044.22.

502 с.: 36 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 491 назва.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано новий підхід до вдосконалення методичної підготовки майбутніх учителів музики в освітньому процесі педагогічних університетів, що конкретизовано в організаційно-технологічній моделі методичної підготовки. У роботі визначено сутність і зміст феномена "методична підготовка майбутніх учителів музики", розроблено компонентну структуру методичної підготовленості на засадах праксеологічного підходу. Розроблено парадигмально-концептуальну модель методичної діяльності вчителя музики та обґрунтовано педагогічні умови формування методичної підготовленості майбутніх учителів музики. Експериментально перевірено результативність та ефективність організаційно-технологічної моделі формування методичної підготовленості майбутніх учителів музики на засадах праксеологічного підходу.

14.08.18.0243/0417U002336

Ху Маньлі. Методика підготовки керівника вокального ансамблю в системі вищої музично-педагогічної освіти України та Китаю: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 10.05.2017.

УДК 378.011.3:016(043.3).

223 с.: 10 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 211 назва.

У дисертації досліджується проблема формування готовності майбутнього вчителя музики до керівництва вокальними ансамблями учнів. Конкретизовано поняття "готовність до керівництва вокальними ансамблями", розкрито теоретичні та практичні аспекти формування цього феномена. Доведено ефективність формування готовності майбутнього вчителя музики до керівництва вокальними ансамблями учнів за умов впровадження експериментальної методики, яка забезпечує динаміку формування рівнів досліджуваної готовності студентів від низького (нестабільного) до високого (перманентного). Розроблена методика включає наступні етапи: спонукально-інформаційний, стратегічно-орієнтаційний, інтегративно-прогресивний. Узагальнення результатів упровадження експериментальної методики у практику мистецьких ВНЗ України і Китаю дозволило визначити педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя музики до керівництва вокальними ансамблями учнів. Практичним результатом впровадження розробленої та апробованої методичної моделі формування готовності майбутнього вчителя музики до керівництва вокальними ансамблями передбачено застосування комплексу ефективних методів і прийомів означеної підготовки. Очікуваним результатом визначено готовність майбутніх учителів музики до керівництва вокальними ансамблями, що підтверджується позитивною динамікою зростання всіх структурних компонентів досліджуваного педагогічного явища, що дає підстави підкреслити доцільність та перспективність її застосування для підвищення ефективності фахової підготовки студентів мистецьких факультетів у системі вищої музично-педагогічної освіти/

14.08.18.0244/0417U002340

Підлубна Ольга Миколаївна. Професійна підготовка майбутніх пілотів цивільної авіації в США: Дис... к.пед.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 23.05.2017.

УДК 378.147.091.31: 629.7.07(73).

291 с.: 9 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Роботу присвячено дослідженню проблеми професійної підготовки майбутніх пілотів цивільної авіації в США. Проаналізовано науково-методичну літературу й міжнародні нормативні документи, надано авторську періодизацію становлення професійної підготовки майбутніх пілотів цивільної авіації в США. Вивчено позитивний досвід професійної підготовки майбутніх пілотів у США й окреслено можливі шляхи його використання та впровадження в практику льотних навчальних закладів України. Розроблено методичні рекомендації з імплементації позитивного досвіду професійної підготовки майбутніх пілотів цивільної авіації в США для авіаційних навчальних закладів України.

14.08.18.0245/0417U002348

Мурзіна Олена Анатоліївна. Формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів у процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Класичний приватний університет. – Захищена 24.05.2017.

УДК 37:[17.022.1+17.023.5]-027.561:34.

318 с.: 9 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 352 назви.

У дисертації висвітлено проблему формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів у процесі фахової підготовки. Розроблено та науково обґрунтовано модель формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів. За результатами дослідження визначено та експериментально перевірено ефективність організаційно-педагогічних умов, що забезпечують цей процес. Доведено

ефективність модель та програму спецкурсу "Формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів" на основі аксіологічного, компетентнісного та технологічного підходів. Обґрунтовано методичні рекомендації викладачам, кураторам вищих навчальних закладів щодо формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів юридичних інститутів вищих навчальних закладів. На основі отриманих результатів розроблено методичні рекомендації щодо формування професійних ціннісних орієнтацій майбутніх юристів у процесі фахової підготовки.

14.08.18.0246/0417U002352

Алієв Октай ага Керимович. Професійна підготовка майбутніх економістів в університетах Азербайджану: Дис... к.пед.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 15.06.2017.

УДК 378.147.88(430).

284 с.: 9 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 419 назв.

У дисертації здійснено комплексне порівняльно-педагогічне дослідження теоретичних і методичних основ професійної підготовки майбутніх економістів в університетах Азербайджану. Усебічно схарактеризовано становлення та розвиток вищої економічної освіти (ВЕО) в Азербайджанській Республіці (АР), передумовами яких визначено шляхи впровадження освітніх реформ, базованих на національній та світовій моделях інноваційного розвитку економіки, зокрема нафтового сектору. Класифіковано працівників азербайджанських науковців (філософські, історичні, теоретико-методологічні, психолого-педагогічні, економічні), що відзначаються ґрунтовним впливом на розвиток ВЕО. Здійснено емпіричне дослідження з перевірки ефективності професійної підготовки майбутніх економістів в університетах Азербайджану. Із застосуванням ресурсів методу порівняльного аналізу виявлено специфіку професійної підготовки майбутніх економістів у вищих навчальних закладах України та АР. Сформульовано рекомендації на національному, законодавчому і виконавчому, інституційному рівнях щодо застосування азербайджанського досвіду у системі ВЕО України.

14.08.18.0247/0417U002354

Горошкін Ігор Олександрович. Лінгводидактичні засади формування мовної особистості майбутнього перекладача у процесі навчання української мови: Дис... к.пед.н. /Київський університет імені Бориса Грінченка. – Захищена 02.06.2017.

УДК 378:811.161.2]:81'25.

262 с.: 10 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 425 назв.

Робота є теоретико-експериментальним дослідженням проблеми формування мовної особистості майбутнього перекладача. У дослідженні розкрито сутність поняття "мовна особистість майбутнього перекладача"; обґрунтовано психолінгвістичні та лінгводидактичні засади, розроблено методику формування мовної особистості майбутнього перекладача. Охарактеризовано перекладацьку компетентність як індикатор сформованості мовної особистості майбутнього перекладача, проаналізовано змістовий компонент наявного навчально-методичного забезпечення з української мови для формування перекладацької компетентності майбутніх фахівців у вищих закладах освіти, визначено стан сформованості перекладацької компетентності майбутніх перекладачів в умовах вищого навчального закладу. В основу розроблення програми експериментального навчання було покладено припущення, що робота з формування мовної особистості майбутнього перекладача стане результативною за умов: впровадження міждисциплінарної інтеграції в процес мовної підготовки; системної тематичної репрезентації со-

ціокультурних відомостей; розроблення системи вправ і завдань, спрямованих на розвиток чуття мови, мовної інтуїції, лінгвокреативності майбутніх перекладачів. Результати експерименту підтвердили ефективність запропонованої методики формування мовної особистості майбутнього перекладача. Ключові слова: мовна особистість, вторинна мовна особистість, мовна особистість майбутнього перекладача, перекладацька компетентність, мовне чуття, система вправ, текст.

14.08.18.0248/0417U002366

Циганій Світлана Олексіївна. Формування культури професійно-правового спілкування в майбутніх юристів у процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 19.06.2017.

УДК 378.14:34:17.021.1(043.5).

242 с.: 28 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 325 назв.

Досліджено стан розробленості проблеми підготовки юристів у вітчизняній та зарубіжній теорії вищої освіти, що дозволило підтвердити доцільність обґрунтування концептуальних засад формування культури професійно-правового спілкування, запропонувати визначення ключового поняття дослідження – "професійно-правове спілкування". Обґрунтовано необхідність використання комунікативного, особистісно зорієнтованого, компетентнісного, діяльнісного та аксіологічного підходів до процесу формування культури професійно-правового спілкування в майбутніх юристів у процесі фахової підготовки. Теоретично обґрунтовано й практично апробовано модель формування культури професійно-правового спілкування в майбутніх юристів у процесі фахової підготовки з урахуванням сучасних потреб суспільства. Удосконалено зміст підготовки майбутніх юристів за рахунок підсилення його комунікативної складової; методичне забезпечення формування культури професійно-правового спілкування майбутніх юристів у процесі оволодіння фахом (використано ефективні для її формування форми організації навчання; застосовано репродуктивні, інтерактивні та спеціальні комунікативні методи навчання; традиційні й інноваційні засоби, що вмотивовують студентів до формування культури професійно-правового спілкування) з урахуванням особливостей змісту фахової підготовки студентів і вимог Концепції юридичної освіти. У дослідженні застосовані елементи змішаного навчання. Подальшого розвитку набули основні положення щодо змісту та методичного забезпечення процесу формування культури професійно-правового спілкування майбутніх юристів у процесі фахової підготовки; щодо використання змішаного навчання (blended learning) у сфері професійної освіти.

14.08.18.0249/0417U002377

Сейтвелієва Сусана Нуріївна. Методика навчання хмарних технологій майбутніх інженерів-програмістів: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 20.06.2017.

УДК 378.147:004.77.

271 с.: 19 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 274 назв.

У дисертації запропоновано методика навчання хмарних технологій майбутніх інженерів-програмістів, за якою пропонується здійснювати навчання протягом чотирьох етапів: 1) етап адаптації студентів до особливостей навчання; їх ознайомлення з загальними теоретичними основами інформаційно-комунікаційних технологій, що лежать в основі хмарних обчислень, 2) етап репродуктивної навчально-пізнавальної діяльності, на якому відбувається формування у студентів умінь і навичок використання готових хмарних сервісів, 3) етап продуктивної діяльності, спрямованої на

формування необхідних умінь і навичок розробки власних хмарних рішень і сервісів, 4) етап просунутого навчання, на якому передбачається самостійне вивчення студентами додаткових професійних курсів в галузі хмарних технологій в дистанційній формі. У дослідженні конкретизовано суть поняття "готовність майбутніх інженерів-програмістів до використання хмарних технологій в професійній діяльності", яке визначається як сукупність професійно-особистісних характеристик, які формуються в процесі професійної підготовки, характеризуються комплексом професійно значущих особистісних якостей, предметно-спеціальних знань, умінь, навичок, необхідних для використання та розробки хмарних сервісів. Структура готовності майбутнього інженера-програміста до використання хмарних технологій в професійній діяльності визначається за сукупністю наступних компонентів: мотиваційного, когнітивного, діяльнісного. Для оцінювання сформованості компонентів готовності майбутніх інженерів-програмістів до використання хмарних технологій в професійній діяльності уточнені наступні критерії та показники: мотиваційно-ціннісний (прояв інтересу до вивчення хмарних технологій, наявність потреби і прагнення студентів займатися самоосвітою в галузі хмарних технологій), пізнавально-процесуальний (наявність знань основних понять хмарних технологій, про можливість їх використання для організації інфраструктури в різних інформаційно-технологічних сферах і в освіті), операційно-діяльнісний (сформованість умінь і навичок застосування хмарних сервісів для виконання професійних завдань в різних інформаційно-технологічних сферах і для підвищення якості процесу навчання; досвід проектування і розробки власних хмарних сервісів). Доведено ефективність поетапного впровадження методики навчання хмарних технологій майбутніх інженерів-програмістів в процесі їх професійної підготовки.

14.08.18.0250/0417U002380

Падерно Вікторія Вікторівна. Формування професійної ідентичності в майбутніх учителів гуманітарних дисциплін: Дис... к.пед.н. /Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Захищена 07.06.2017.

УДК 378.14:371.13+796/799+378.4.

237 с.: 21 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 244 назви.

Об'єкт - професійна підготовка майбутніх учителів у вищих навчальних закладах. Мета - теоретично обґрунтувати й експериментально апробувати педагогічні умови формування професійної ідентичності в майбутніх учителів гуманітарних дисциплін. Методи - теоретичні, емпіричні, статистичні. Новизна - визначено й науково обґрунтовано сутність феномена "професійна ідентичність майбутніх учителів гуманітарних дисциплін", його структуру, педагогічні умови формування професійної ідентичності в майбутніх учителів гуманітарних дисциплін. Подальшого розвитку набули теорія і методика професійної підготовки студентів гуманітарних дисциплін до майбутньої професії. Результати - розроблено й апробовано діагностувальний інструментарій та експериментальну методику щодо динаміки процесу формування професійної ідентичності в майбутніх учителів гуманітарних дисциплін. Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі навчальні заклади.

14.08.18.0251/0417U002381

Никифорова Лілія Анатоліївна. Формування професійної культури майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. – Захищена 06.06.2017.

УДК 378+370.113+158.6+613.7+370.15.

281 с.: 13 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Об'єкт - професійна підготовка майбутніх учителів фізичного виховання. Мета - науково обґрунтувати й апробувати педагогічні умови формування професійної культури майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки. Методи - теоретичні, емпіричні, статистичні. Новизна - визначено й науково обґрунтовано педагогічні умови формування професійної культури майбутніх учителів фізичного виховання в процесі фахової підготовки. Визначено сутність і структуру феномена "професійна культура майбутніх учителів фізичного виховання". Подальшого розвитку набула методика фахової підготовки майбутніх учителів фізичного виховання. Результати - розроблено й експериментально апробовано діагностувальну й експериментальну методику формування професійної культури майбутніх учителів фізичного виховання. Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі навчальні заклади.

14.08.18.0252/0417U002382

Гадомська Аліна Анатоліївна. Методика мовленнєво-культурної адаптації іноземних студентів засобами креолізованих рекламних текстів: Дис... к.пед.н. /Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д.Ушинського". – Захищена 07.06.2017.

УДК 378+81'374+378.14+37.032+659.123.

186 с.: 11 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

Об'єкт - профес мовленнєво-культурної адаптації іноземних студентів у вищих навчальних закладах України. Мета - науково обґрунтувати експериментальну методику використання креолізованих рекламних текстів як засобу мовленнєво-культурної адаптації іноземних студентів. Методи - теоретичні, емпіричні, статистичні. Новизна - вперше запроваджено використання креолізованих текстів української реклами та здійснено їх лінгвометодичну класифікацію як навчальних автентичних матеріалів. З'ясовано сутність феномена "мовленнєво-культурна адаптація іноземних студентів засобами креолізованих рекламних текстів". Подальшого розвитку набула методика навчання української мови як іноземної. Результати - створено інтерактивний мовленнєво-адаптивний комплекс, систему вправ і завдань, діагностувальну методику мовленнєво-культурної адаптації іноземних студентів засобами креолізованих рекламних текстів. Ефективність впровадження - висока. Галузь - педагогічна, вищі навчальні заклади.

14.08.18.0253/0417U002392

Сачук Юлія Євгеніївна. Формування соціально-професійної мобільності майбутніх викладачів інформатики у процесі магістерської підготовки: Дис... к.пед.н. /ПВНЗ "Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля". – Захищена 30.05.2017.

УДК [378.22:004]:316.444(043.5).

267 с.: 13 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 350 назв.

Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено такі педагогічні умови формування соціально-професійної мобільності майбутніх викладачів інформатики у процесі магістерської підготовки: мобілізація ресурсів суб'єктності майбутніх викладачів інформатики; переведення резервного потенціалу соціально-професійної мобільності зі стану потенційного до актуального; створення інноваційно-розвивального освітнього простору у процесі магістерської підготовки; збагачення рефлексивно-оцінного досвіду майбутніх викладачів інформатики.

14.08.18.0254/0417U002393

Міщенко Світлана Григорівна. Розвиток професійної компетентності викладачів фундаментальних дисциплін у системі науково-методичної роботи коледжів машинобудівного профілю: Дис... к.пед.н. /ПВНЗ

"Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля". – Захищена 30.05.2017.

УДК 378.147.

314 с.: 13 табл., 2 іл. – Бібліогр.: 301 назва.

Досліджено теоретичні засади розвитку професійної компетентності викладачів та особливості виявлення професійної компетентності у діяльності викладача коледжу. Теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено вплив організаційно-методичних умов (орієнтованість науково-методичної роботи коледжу на формування у педагогів мотивації до безперервного професійного самовдосконалення, спрямування викладачів фундаментальних дисциплін на створення нових інтегрованих за змістом навчальних курсів з дисциплін фундаментального та спеціального блоків.

14.08.18.0255/0417U002394

Моргунова Станіслава Олександрівна. Підготовка майбутніх менеджерів організацій і адміністрування до соціальної взаємодії у процесі вивчення гуманітарних дисциплін:

Дис... к.пед.н. /ПВНЗ "Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля". – Захищена 31.05.2017.

УДК 378.147.

305 с.: 19 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 405 назв.

Досліджено теоретичні засади підготовки майбутніх менеджерів організацій і адміністрування до соціальної взаємодії у процесі вивчення гуманітарних дисциплін; обґрунтовано сутність, структуру соціальної взаємодії майбутніх менеджерів організацій і адміністрування, критерії та рівні готовності до соціальної взаємодії майбутніх менеджерів організацій і адміністрування. Теоретично обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено педагогічні умови, реалізація яких позитивно вплинула на рівень готовності до соціальної взаємодії майбутніх менеджерів організацій і адміністрування.

14.08.18.0256/0417U002398

Мартинова Наталія Петрівна. Методика розвитку рухових якостей студенток вищих навчальних закладів на заняттях з аеробіки:

Дис... к.пед.н. /Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка. – Захищена 26.05.2016.

УДК 378.016:796.412.015.572(043.3).

229 с.: 34 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертацію присвячено теоретичному обґрунтуванню, розробці та практичній реалізації методики розвитку рухових якостей студенток ВНЗ на заняттях з аеробіки. У дослідженні вперше теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність методики з комбінованим використанням засобів аеробіки для педагогічного впливу на розвиток рухових якостей студенток ВНЗ, використовуючи два види оздоровчої аеробіки (роуп-скіппінг і танцювальну аеробіку); розроблено програму поетапного використання роуп-скіппінгу протягом навчального року на обов'язкових і самостійних заняттях.

14.08.18.0257/0417U002468

Ржевська Наталія Вікторівна. Формування правової компетентності майбутніх бакалаврів з товарознавства і торговельного підприємства у процесі професійної підготовки:

Дис... к.пед.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 26.06.2017.

УДК 378.22 : 339] : 340 :005.336.2.

282 с.: 18 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 268 назв.

Дисертація присвячена проблемі формування правової компетентності майбутніх бакалаврів з товарознавства і торговельного підприємства у процесі професійної підготовки. У дисертаційній роботі опрацьовано наукову літературу з проблематики дослідження, проаналізовано стан розробки проблеми формування правової компетентності майбутніх фахівців. На основі аналізу джерельної бази уточнено зміст досліджуваного поняття, визначено компоненти, критерії, показники та рівні правової компетентності майбутніх бакалаврів з товарознавства і торговельного підприємства. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування правової компетентності майбутніх бакалаврів з товарознавства і торговельного підприємства у процесі професійної підготовки. Розроблено й впроваджено технологію формування правової компетентності майбутніх бакалаврів з товарознавства і торговельного підприємства у процесі професійної підготовки, доведено її результативність.

14.08.18.0258/0417U002469

Вороніна Галина Леонідівна. Розвиток професійної компетентності керівників гуртків позашкільних навчальних закладів у системі післядипломної освіти: Дис... к.пед.н. /ДВНЗ

"Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 26.06.2017.

УДК 374.1:374.71:37.013.83.

262 с.: 12 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 315 назв.

Дисертаційну роботу присвячено дослідженню проблеми розвитку професійної компетентності керівників гуртків позашкільних навчальних закладів у системі післядипломної освіти. На основі аналізу наукової літератури з окресленої проблематики обґрунтовано й визначено концептуальні засади та понятійно-категоріальний апарат професійної компетентності керівників гуртків позашкільних навчальних закладів, розглянуто сучасний стан розвитку професійної компетентності керівників гуртків позашкільних навчальних закладів у системі післядипломної освіти, уточнено суть поняття "професійна компетентність керівника гуртка". Розроблено та експериментально перевірено модель розвитку професійної компетентності керівників гуртків позашкільних навчальних закладів у системі післядипломної освіти як систему, спрямовану на підвищення якості курсів підвищення кваліфікації на основі реалізації професійних потреб і очікувань педагогів.

14.08.18.0259/0417U002470

Чернякова Олена Іванівна. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності: Дис...

к.пед.н. /ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди". – Захищена 27.06.2017.

УДК 378.011.3 - 051:373.3]:004.032.6.

239 с.: 17 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 382 назви.

Дисертація присвячена проблемі формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності. У процесі дослідження виявлено й конкретизовано особливості і стан формування готовності учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності, з'ясовано сутність та структуру досліджуваного

феномену. Визначено компоненти, показники та рівні готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності. Запропоновано педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності. Теоретично обґрунтовано, розроблено та експериментально перевірено модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності, доведено її результативність.

14.08.18.0260/0417U002472

Берега Людмила Олександрівна. Формування лінгвокраїнознавчої компетентності іноземних студентів технічних спеціальностей у процесі навчання української мови: Дис... к.пед.н. /Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. – Захищена 30.05.2017.

УДК 378.016:811.161.2(043).

382 с.: 18 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 272 назви.

У дисертації представлено педагогічну систему формування лінгвокраїнознавчої компетентності іноземних студентів технічних спеціальностей у процесі навчання української мови. Зокрема, здійснено понятійно-термінологічне розмежування понять "компетенція" і "компетентність", проаналізовано поняття "лінгвокраїнознавча компетентність", з'ясовано структуру цілісного утворення, особливості формування та визначено наукові засади його становлення.

14.08.18.0261/0417U002474

Коновальчук Світлана Андріївна. Методика інтегрованого навчання професійно орієнтованого англомовного писемного спілкування майбутніх журналістів: Дис... к.пед.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 13.06.2017.

УДК 378:070:811.11.

240 с.: 6 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 244 назви.

У дисертації розкрито дидактичну сутність інтегрованого навчання в підготовці студентів-журналістів до англомовного писемного спілкування. Виділено та обґрунтовано п'ять видів журналістських жанрів для навчання студентів-журналістів англомовного писемного спілкування. Визначено послідовність їх засвоєння з урахуванням змістового, структурно-композиційного та лінгвостилістичного аспектів. Розроблено лінгводидактичну модель навчання майбутніх журналістів професійного англомовного писемного мовлення, яка складається з таких етапів: перший - продукування тексту інформаційної замітки, що характеризується відносною змістовою, лінгвостилістичною та структурно-композиційною обмеженістю; другий - створення текстів інформаційного звіту, що передбачає розширення змісту та структурно-композиційного й лінгвостилістичного оформлення; третій - написання аналітичного звіту, який ускладнюється для автора вмінням давати оцінку в описанні події; четвертий - продукування тексту аналітичного інтерв'ю, що передбачає подальше ускладнення змістового та структурно-композиційного складу висловлення із залученням елементів діалогічного мовлення; п'ятий - написання аналітичного репортажу як найскладнішого жанру з точки зору змістового та лінгвостилістичного наповнення. Розроблена модель реалізується шляхом виконання спеціально створеної системи вправ, що складається відповідно із п'яти груп. Визначено критерії (жанрово-стильова відповідність, мовна та мовленнєва коректність, смислова та структурна цілісність) оцінювання рівнів фаховості іншомовно-

мовленнєвих вмінь майбутніх журналістів у створенні медіатексту.

14.08.18.0262/0417U002486

Молоченко Вікторія Валеріївна. Формування у майбутніх фахівців аграрної сфери готовності до партнерської взаємодії у професійній діяльності: Дис... к.пед.н. /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Захищена 20.06.2017.

УДК 378:[37.011.3-057.87-043.5:63](043.3).

265 с.: 7 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

У дисертації на основі аналізу психологічної, педагогічної літератури та особливостей професійного становлення студентів аграрних ВНЗ з'ясовано сутність і структуру готовності майбутніх фахівців аграрної сфери до партнерської взаємодії у професійній діяльності, визначено критерії (когнітивний, мотиваційний, особистісний, комунікативний і діяльнісний), показники та рівні її сформованості. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців аграрної сфери до партнерської взаємодії у професійній діяльності.

14.08.18.0263/0417U002487

Белкін Ігор Володимирович. Педагогічні умови використання ділових ігор у професійній підготовці менеджерів маркетингових комунікацій у вищих навчальних закладах:

Дис... к.пед.н. /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Захищена 20.06.2017.

УДК 378.147.091.33:331-057.17(043.3).

172 с.: 25 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 335 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню проблеми визначення педагогічних умов використання ділових ігор у професійній підготовці менеджерів маркетингових комунікацій у ВНЗ. Визначено зміст поняття "професійна компетентність менеджера маркетингових комунікацій" як здатність фахівця, що спрямована на забезпечення соціального замовлення та задоволення потреб замовника і містить знання маркетингових моделей та економічних закономірностей, уміння застосовувати їх на практиці, аналізувати ринки, сегментувати споживача, переносити відомі способи діяльності в нові економічні умови, які регулюються переважаючими в особистості індивідуально значущими цінностями й мотивами, характеризують вектор її діяльності. З'ясовано стан дослідження проблеми підготовки майбутніх менеджерів маркетингових комунікацій і потенціал використання та структуру ділових ігор. Подано теоретичне узагальнення й обґрунтовано новий підхід до розв'язання проблеми навчання студентів за допомогою ділових ігор.

14.08.18.0264/0417U002551

Петрух Руслана Борисівна. Формування комунікативної компетентності у майбутніх викладачів вищого аграрного навчального закладу: Дис... к.пед.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 378.051:63:316.77.

285 с.: 35 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

У дисертаційній роботі здійснено теоретичне узагальнення й запропоновано розв'язання актуального наукового завдання щодо формування комунікативної компетентності майбутніх викладачів вищих навчальних закладів. Проаналізовано сучасний стан теорії та практики, розкрито наукову сутність, визначено зміст і структуру

комунікативної компетентності майбутніх магістрів спеціальності "Педагогіка вищої школи". Засобами експертного оцінювання визначено домінуючі фактори, обґрунтовано педагогічні умови формування комунікативних здатностей майбутніх викладачів. Розроблено структурну модель формування комунікативної компетентності, яка ідеально відображає змістово-процесуальні аспекти розвитку цього складного утворення особистості у взаємодії основних блоків (методологічно-цільового, змістово-технологічного, корекційно-результативного). Конкретизовано критерії, показники та рівні сформованості досліджуваного феномена. Експериментально перевірено ефективність методики формування комунікативної компетентності майбутніх магістрів, розроблено і впроваджено в навчально-виховний процес відповідні методичні рекомендації.

14.08.18.0265/0417U002552

Ескоbedo Севіль Еміралівна. Методика формування проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства: Дис... к.пед.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 378.147:630.

220 с.: 18 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і запропоновано вирішення актуальної наукової проблеми – формування проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства. Обґрунтовано, розроблено й експериментально перевірено методику формування проектних умінь майбутніх фахівців, що містить п'ять взаємопов'язаних компонентів: цільовий, теоретичний, змістовий, діагностичний, результативний. З метою організаційно-методичного забезпечення цього процесу розроблено й впроваджено в практику підготовки майбутніх інженерів садово-паркового господарства навчання у вищих аграрних навчальних закладах авторський спецкурс "Базовий курс архітектури в 3DS MAX + VRay 3,0", в основу якого покладено запропонований алгоритм формування проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства. Визначено критерії, показники і рівні сформованості проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства. До критеріїв віднесено: мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний, творчий. Експериментальна перевірка розробленої методики формування проектних умінь майбутніх інженерів садово-паркового господарства засвідчила її ефективність та необхідність впровадження в практику вищих навчальних закладів, які здійснюють підготовку зазначених фахівців.

14.08.18.0266/0417U002563

Лінь Є. Методика вокально-хорової підготовки майбутніх учителів музики у процесі фахового навчання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 26.06.2017.

УДК 378.011.3 -051:784(043.3).

258 с.: 15 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 253 назви.

У дисертації досліджується проблема вокально-хорової підготовки майбутніх учителів музики у процесі фахового навчання, що знайшла вирішення у розробці, обґрунтуванні та експериментальній перевірці поетапної методики ефективного формування готовності студентів до роботи з вокально-хоровими колективами на прагматологічній основі. Розроблено компонентну структуру вокально-хорової підготовки майбутніх учителів музики до роботи з учнями, що включає мотиваційно-адаптаційний, когнітивно-оцінний, діяльнісно-вольовий та творчо-регулятивний компоненти. Доведено, що вокально-хорова підготовленість майбутніх

учителів музики у процесі фахового навчання залежить від дотримання наступних педагогічних умов: спонукання майбутніх учителів музики до мотивації для набуття якісної вокально-хорової підготовки; стимулювання студентів до самооцінки професійного розвитку у процесі музично-виконавської підготовки; заохочення та запровадження ініціативного шляху власного відбору вокально-хорового репертуару для самостійного вивчення; засвоєння навичок організації творчої педагогічної взаємодії з вокально-хоровими колективами; забезпечення майбутніх учителів музики достатніми знаннями щодо художньо-сміслової інтерпретації вокально-хорових творів. Розроблена спеціальна поетапна методика формування готовності майбутніх учителів музики до роботи з вокально-хоровими колективами передбачає послідовність проведення педагогічної роботи означеного напрямку згідно спонукально-орієнтаційного, пізнавально-аналітичного процесуально-технологічного та креативно-модельюючого етапів. Ефективність застосування визначеного комплексу методів і прийомів підтверджено позитивною динамікою зростання всіх структурних компонентів досліджуваного явища, що дає підстави підкреслити доцільність та перспективність застосування авторської методики у системі вищої музично-педагогічної освіти/

14.08.18.0267/0417U002579

Матвієнко Михайло Іванович. Формування умінь та навичок до самостійних занять фізичними вправами студентів педагогічних університетів: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2017.

УДК 796.011:371.134:78 (043.3).

229 с.: 12 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Дисертація присвячена актуальному питанню підвищення ефективності фізичного виховання майбутніх учителів шляхом підготовки та залучення студентів педагогічного фаху до самостійних занять фізичними вправами. Висвітлено основи організації самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності студентів педагогічних університетів. Визначено структуру готовності до самостійних занять фізичними вправами студентів педагогічних університетів, що включає мотиваційний, когнітивний та діяльнісний (практичний) компоненти. Вивчено передумови формування умінь та навичок до самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності майбутніх учителів, виявлено проблемні моменти сучасної системи фізичного виховання у вищих педагогічних закладах освіти. Представлено методику формування умінь та навичок до самостійних занять фізичними вправами студентів педагогічних університетів. Запропоновано критерії оцінювання, показники та рівні готовності студентів педагогічних спеціальностей до самостійних занять фізичними вправами. Підтверджено ефективність впровадження методики формування умінь та навичок до самостійних занять фізичними вправами студентів педагогічних університетів позитивною динамікою мотивації, теоретичної та методичної підготовленості, показників фізичного стану та професійно важливих психофізіологічних показників розвитку організму майбутніх учителів.

14.08.18.0268/0417U002582

Ткаченко Павло Петрович. Методика розвитку силових якостей студентів вищих навчальних закладів засобами гирьового спорту у процесі фізичного виховання: Дис... к.пед.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2017.

УДК 796.011.3-057.875.

280 с.: 32 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 298 назв.

У дисертації представлено методику розвитку силових якостей студентів засобами гирьового спорту у процесі фізичного виховання, яка враховує педагогічні умови формування власного потенціалу студента та активізує його фізкультурно-оздоровчу і спортивну діяльність. Визначено принципи, специфічні особливості, розроблено технологію розвитку силових якостей під час навчально-виховного процесу з фізичного виховання. Методика складається з чотирьох компонентів: мотиваційного, організаційного, змістового й оціночного, які обумовлюють її функціональну структуру. Кожний компонент методики розвитку силових якостей у процесі фізичного виховання вирішує певні завдання в обставинах, які складаються у конкретних умовах навчального процесу, залежать від особливостей контингенту студентів, вимог часу та інших внутрішніх і зовнішніх чинників, які можуть впливати на формування особистості студента.

14.08.18.0269/0417U003033

Гаврутенко Леся Анатоліївна. Формування професійних вмінь майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю у процесі вивчення фахових дисциплін: Дис... к.пед.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 29.05.2017.

УДК 378.14:37.015:33 (043.3).

248 с.: 12 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 299 назв.

Дисертацію присвячено проблемі формування професійних вмінь майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю у процесі вивчення фахових дисциплін. У результаті дослідження розкрито зміст і структуру процесу формування професійних вмінь майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю; визначено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування професійних вмінь майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю у процесі вивчення фахових дисциплін; розроблено структурно-функціональну модель формування професійних вмінь майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю та експериментально підтверджено її ефективність; уточнено сутність поняття "професійні вміння майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю"; визначено критерії, показники та рівні сформованості професійних вмінь майбутніх молодших спеціалістів економічного профілю.

14.08.18.0270/0417U003034

Бакало Ольга Михайлівна. Педагогічні умови адаптації іноземних студентів до навчання у вищих технічних навчальних закладах: Дис... к.пед.н. /Національний авіаційний університет. – Захищена 29.05.2017.

УДК 378:376.68:[378.6:62(043.5)].

306 с.: 26 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 246 назв.

Дисертація присвячена дослідженню проблеми адаптації іноземних студентів до навчання у вищих технічних навчальних закладах. У результаті дослідження розкрито зміст і структуру адаптації іноземних студентів. Визначено та обґрунтовано педагогічні умови адаптації іноземних студентів до навчання у вищих технічних навчальних закладах та експериментально підтверджено її ефективність. Визначено основні параметри сприятливої для адаптації іноземних студентів освітнього середовища навчального закладу (модальність, широта, інтенсивність, усвідомленість, емоційність, узагальненість, домінантність), експериментально доведено можливості позитивного впливу на них обґрунтованих педагогічних умов. Уточнено сутність поняття "адаптація іноземних студентів до навчання", "адаптованість іноземних студентів до навчан-

ня у вищих технічних навчальних закладах", "сприятливе для адаптації освітнє середовище вищого навчального закладу"; сутність і структурні компоненти процесу адаптації іноземних студентів до навчання в технічному університеті (діяльнісно-практичний, соціально-комунікативний та особистісний). Розглянуто особливості адаптації до навчання представників різних регіонів (Південно-Східної, Східної та Західної Азії; Центральної, Західної й Північної Африки, Південної Америки). Удосконалено організацію, форми й методи педагогічного супроводу адаптації іноземних студентів в процесі навчання у вищих технічних навчальних закладах.

14.08.18.0271/0417U003143

Ішутіна Олена Євгенівна. Формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів української мови в процесі фахової підготовки: Дис... к.пед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет". – Захищена 02.06.2017.

УДК 378.147:[37.011.3-051:811.161.2].

263 с.: 14 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 273 назви.

Об'єкт: процес професійної підготовки майбутніх учителів української мови; мета: теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити технологію формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів української мови у взаємозв'язку із моніторингом її якості; методи: аналіз, синтез, анкетування, тестування, спостереження, педагогічний експеримент, кількісний та якісний аналіз, методи математичної статистики; новизна: перевірено технологію формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів української мови, яка містить такі етапи: цільовий, змістовий, технологічно-процесуальний, результативний; виявлено педагогічні умови формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів української мови; обґрунтовано поняття якості лінгвометодичної освіти майбутніх учителів української мови; визначено поняття лінгвометодичного моніторингу; сформульовано загальні і специфічні принципи лінгвометодичного моніторингу; класифіковано методи контролю лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів української мови в процесі її формування; уточнено періодизацію фахової підготовки вчителів української мови; уточнено поняття лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя української мови; структурні компоненти лінгвометодичної компетентності майбутнього вчителя української мови: мотиваційно-ціннісний, предметний (спеціальний), психолого-педагогічний, професійно-комунікативний, інформаційно-комунікаційний, діагностичний; критерії, відповідні показники і рівні; специфічні методи формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів української мови; подальшого розвитку набули зміст і методи формування лінгвометодичної компетентності; форми і методи моніторингу якості професійної лінгвометодичної підготовки майбутніх учителів української мови.

14.08.18.0272/0217U006423

Теорія та методика формування особистісно професійної зрілості майбутнього вчителя технологій засобами естетичної культури: Заключний звіт /Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка; Керівник Титаренко Валентина Петрівна. – ДР 0115U002236. УДК 378.22:337:[111.852+008].

100 с.

Об'єкт дослідження: особистісно професійна зрілість майбутніх учителів технологій як соціально-педагогічний і естетико-культурологічний феномен. Мета роботи - обґрун-

тувати на науково-теоретичному рівні концепцію і розробити цілісну систему формування особистісно професійної зрілості майбутніх учителів технологій засобами естетичної культури. У роботі вперше обґрунтовано концепцію формування особистісно професійної зрілості майбутніх педагогів в умовах педагогічних ВНЗ на засадах інтеграції компонентного складу поняття "особистісно професійна зрілість" з концептуальними засадами їхнього формування у майбутніх учителів засобами естетичної культури. Галузь застосування - освіта/

14.37 Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта

14.08.18.0273/0417U002488

Загородній Сергій Петрович. Розвиток у керівників загальноосвітніх навчальних закладів інноваційної компетентності у системі післядипломної освіти: Дис... к.пед.н. /Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Захищена 27.06.2017.

УДК 371.14:373.0:37.018(043.3).

211 с.: 16 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 272 назви.

У дисертації представлено результати теоретичного й емпіричного дослідження проблеми розвитку інноваційної компетентності керівників загальноосвітніх навчальних закладів у системі післядипломної освіти. На основі аналізу психологічної, педагогічної літератури та особливостей управлінської діяльності керівників загальноосвітніх закладів з'ясовано сутність і структурні компоненти (аксіологічно-мотиваційний, теоретико-змістовий, процесуально-діяльнісний, дослідницько-рефлексивний) їхньої інноваційної компетентності, визначено критерії (мотиваційний, когнітивний, конативний, рефлексивний), показники та рівні (інтуїтивний, репродуктивний, пошуковий, творчий) її розвитку. Теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови розвитку інноваційної компетентності керівників загальноосвітніх закладів у системі післядипломної освіти.

14.43 Спеціалізовані галузі педагогіки

14.08.18.0274/0417U002493

Ключкович Тетяна Василівна. Інтеграція системи вищої педагогічної освіти Словачької Республіки у європейський освітній простір:

Дис... к.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 27.06.2017.

УДК 378.1; 437.6.

267 с.: 27 табл., 1 іл. – Бібліогр.: 187 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню трансформації системи вищої педагогічної освіти Словачької Республіки у контексті інтеграції в європейський освітній простір. Охарактеризовано методологічні та концептуальні підходи до проблеми реформування системи вищої педагогічної освіти в європейському освітньому просторі, проаналізовано джерела з проблематики. З'ясовано основні передумови, чинники та етапи трансформації словацької системи вищої педагогічної освіти в євроінтеграційному контексті.

14.08.18.0275/0417U002494

Талалай Юлія Олегівна. Модернізація навчання іноземних мов у старших школах країн Центральної Європи в умовах мультилінгвізму: Дис... к.пед.н. /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. – Захищена 26.06.2017.

УДК 373.5.016:81'246(4.191.2)(043.5).

236 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 362 назви.

У дисертаційному дослідженні теоретично узагальнено наукову проблему модернізації навчання іноземних мов у старшій школі країн Центральної Європи в умовах мультилінгвізму і запропоновано її системне розв'язання, що уможливило удосконалення формування змісту та педагогічного інструментарію іноземної освіти українських старшокласників. У дослідженні обґрунтовано базові поняття: "мультилінгвізм", "багатомовність", "індивідуальна багатомовність". У результаті дослідження встановлено, що вивчення мов уже понад півстоліття є пріоритетним напрямом європейського співробітництва; проаналізовано систему педагогічної підготовки вчителів старших шкіл у країнах-членах ЄС; схарактеризовано освітню мовну політику та організаційні засади іноземної освіти учнів старших шкіл країн Центральної Європи в умовах мультилінгвізму.

14.91 Народна освіта і педагогіка в окремих країнах

14.08.18.0276/0417U002473

Тименко Марія Миколаївна. Професійна орієнтація та кар'єрне навчання учнів у середніх навчальних закладах Англії: Дис... к.пед.н. /Інститут педагогіки НАПН України. – Захищена 27.06.2017.

УДК 373.3/.5.048:331.548[(091)(410)"192".

221 с.: 8 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 360 назв.

У дисертації на засадах теоретичного аналізу розкрито ступінь дослідженості проблеми професійної орієнтації вітчизняними і зарубіжними ученими; охарактеризовано теоретичні засади професійної орієнтації та кар'єрного навчання учнівської молоді в Англії; прослідковано становлення англійської системи професійної орієнтації і визначено три періоди у цьому процесі на основі критерію якісних змін в організації та змісті професійної орієнтації у визначених хронологічних межах; виявлено роль і місце професійної орієнтації у змісті освіти, який реалізується у форматі Національного і шкільного курикулумів; узагальнено форми і методи профорієнтаційного навчання; зроблено порівняльний аналіз розвитку профорієнтації в Україні і Англії; на основі англійського досвіду з профорієнтаційного та кар'єрного навчання окреслено рекомендації для впровадження в практику професійної орієнтації в Україні.

14.08.18.0277/0417U003142

Чжан Лун. Особистісно-професійний розвиток учителів у системі безперервної педагогічної освіти Китайської Народної Республіки: Дис... к.пед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет". – Захищена 01.06.2017.

УДК 37.011.3-0516[378+374.091-022.332].

327 с. – Бібліогр.: 422 назви.

Об'єкт: неперервна педагогічна освіта в Китайській Народній Республіці; мета: аналіз та узагальнення теоретичних ідей і практики особистісно-професійного розвитку вчителів у системі неперервної педагогічної освіти КНР для творчого використання педагогічно цінного досвіду в умовах сучасної педагогічної освіти України; методи: аналіз, синтез, порівняння, зіставлення, узагальнення, теоретичне моделювання, історико-педагогічний ретроспективний, генетичний, системно-структурний, проблемно-цільовий, порівняльно-педагогічний; новизна: уперше проаналізовано й узагальнено теоретичні ідеї і практику особистісно-професійного розвитку вчителів у системі неперервної педагогічної освіти КНР на різних етапах, виявлено розвиток мети, завдань, принципів, змісту неперервної педагогічної освіти;

обґрунтовано провідні тенденції розвитку сучасної системи неперервної педагогічної освіти КНР: підвищення вимог до рівня професійної компетентності педагогів при збереженні пріоритетності ідеологічно-моральних якостей особистості, гуманізація, перехід на засади особистісно орієнтованої освітньої парадигми, психологізація, розширення використання сучасних цифрових, мультимедійних, дистанційних технологій, диверсифікація організаційних форм особистісно-професійного розвитку вчителів; визначено напрями творчого використання цінних теоретичних ідей і досвіду особистісно-професійного розвитку китайських учителів в умовах неперервної педагогічної освіти України: розробка концепції та реалізація дієвих заходів підвищення соціального престижу вчительської професії, конструювання та реалізація морально-етичної складової змісту, розширення арсеналу форм педагогічної практики майбутніх учителів і підвищення кваліфікації вчителів на базі шкіл; дотримання балансу між уніфікувальними глобалізаційними тенденціями і збереженням національно-культурної специфіки системи неперервної педагогічної освіти; галузь - теорія та методика професійної освіти.

15 ПСИХОЛОГІЯ

15.21 Загальна психологія

15.08.18.0278/0417U002407

Зімовін Олексій Іванович. Рефлексія та креативність як чинники саморозвитку особистості на різних етапах життєвого шляху:

Дис... к.психол.н. /Інститут соціальної та політичної психології. – Захищена 30.05.2017.

УДК 159.923.2.

254 с.: 32 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 197 назв.

Особистісна рефлексія пов'язана із соціальним (етичним) спрямуванням саморозвитку, особистісна креативність - з його орієнтацією на індивідуальний успіх. Показано, що найбільша організованість системи саморозвитку досягається при середніх значеннях особистісних рефлексії та креативності. Виявлено особливості впливу рефлексії та креативності на саморозвиток особистості на різних етапах життєвого шляху, що визначаються змінами життєвих завдань. Охарактеризовано суб'єктивну картину саморозвитку особистості у структурі життєвого шляху, визначено дискурсивні стратегії як засоби та продукти рефлексування. Сформульовано принципи та практичні рекомендації щодо оптимізації і діагностики саморозвитку особистості.

15.08.18.0279/0217U006907

Удосконалення порядку психофізіологічних досліджень співробітників сфери цивільного захисту: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Волянський Петро Борисович. – ДР 0115U004132. УДК 159.95.

81 с.

Об'єкт дослідження: психофізіологічні характеристики працівників сфери цивільного захисту. Мета роботи: удосконалення психофізіологічних досліджень осіб рядового та начальницького складу органів і підрозділів ДСНС України та надання науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення процесу професійного добору співробітників сфери цивільного захисту. Методи дослідження: електрокардіографія, реоенцефалографія, включаючи метод викликаних потенціалів з фіксацією реакції мозку, реовазографія, дослідження дихальної функції, а також медико-психологічні тести. Основні результати: заключний звіт про НДР, рекомендації щодо удосконалення психофізіологічних досліджень різних категорій осіб рядового та начальницького складу в

системі ДСНС, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою. Робота передається за кордон за договірною ціною.

15.31 Психологія розвитку. Вікова психологія

15.08.18.0280/0518U000171

Дубчак Галина Михайлівна. Психологія становлення професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій:

Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 27.06.2018.

УДК 159.9:378-051.

368 с.: 148 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 697 назв.

У дисертації здійснено теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми становлення професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій в руслі системного підходу. Доповнено та уточнено психологічний зміст наукового поняття "професійна стресостійкість". Обґрунтовано концепцію професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій, запропоновано теоретичні та прикладні підходи до її вивчення. Розроблено загальну концептуальну модель становлення професійної стресостійкості фахівців соціономічних професій, компоненти якої функціонують як цілісна система, детермінуючи і взаємно доповнюючи один одного, що дає змогу встановлювати не тільки основні закономірності та механізми впливу на процес професійного становлення фахівця, а й визначати психологічні фактори та особливості стресостійкості фахівців професій типу "людина-людина", які утрудняють їхній професійний та особистісний розвиток. Науковообґрунтованометодичне забезпечення діагностики професійної стресостійкості фахівців соціономічних професій. Поглиблено уявлення про вплив індивідуальних, особистісних та суб'єктно-діяльнісних властивостей на формування та ступінь прояву професійної стресостійкості у майбутніх фахівців соціономічних професій. Запропоновано психодіагностичний алгоритм прогнозування рівня професійної стресостійкості майбутніх фахівців соціономічних професій із застосуванням методів регресійного аналізу. Розроблено програму розвитку професійної стресостійкості фахівців соціономічних професій та емпірично підтверджено її ефективність.

15.81 Прикладна психологія

15.08.18.0281/0518U000172

Шпортун Оксана Миколаївна. Психологія та патопсихологія гумору: модель, діагностика, корекція: Дис... д.психол.н. /Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. – Захищена 26.06.2018.

УДК 159.97 : 616.89.

374 с.: 55 табл., 9 іл. – Бібліогр.: 372 назви.

У роботі здійснено наукове узагальнення та запропоновано нове розв'язання проблеми гумору у нормі та патології. Розроблено регуляторно-рівневу модель гумору, у якій гумор подано як засіб особистісної регуляції, що відбувається на різних рівнях та специфікована у нормі переважанням вищих рівнів, а в умовах патологічного функціонування - зміщенням до нижчих рівнів. Встановлено змістову специфіку генерації гумору у осіб з різними видами психічної патології та виявлено відмінності у змісті категорій гумору у нормі та при психічній патології: категорії, пов'язані з біологічним та соціальним рівнями регуляції, при психічній патології зустрічаються частіше, а категорії, пов'язані з рефлексивним та особистісним рівнями - рідше, ніж у нормі. Визначено відмінності у сприйманні гумору у осіб з

різними видами психічної патології. Проаналізовано зв'язки здатності до генерування гумору з особистісними факторами, параметрами емоційного інтелекту та самооцінки, а також з невербальним інтелектом та вироблено наукове розуміння специфіки гумору у осіб з різними видами психічної патології. Узагальнення результатів емпіричного дослідження гумору у осіб з психічними розладами уможливило виокремлення таких "гумористичних" патофизиологічних симптомомокомплексів: шизофренічний, циклотимічний, дистимічний, невротичний, симптомомокомплекс залежності від психоактивних речовин та симптомомокомплекс розумової відсталості. Розроблено теоретичні основи програми регуляторно-рівневої гуморотерапії, здійснено її апробацію та доведено ефективність для групи осіб з психічною патологією.

15.08.18.0282/0417U002425

Шкода Костянтин Володимирович. Деадаптація членів сім'ї хворого на параноїдну шизофренію з тривалими термінами захворювання (психопатологічна феноменологія, чинники формування, психокорекція):

Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 616.895.8:616.89-02-085:615.851.

186 с.: 13 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 260 назв.

У дисертаційному дослідженні вивчено особливості психологічної деадаптації членів сімей хворих на параноїдну шизофренію з тривалими термінами захворювання, проведено аналіз клініко-психологічних, патофизиологічних та психосоціальних особливостей, і розроблено комплексну програму психокорекції. Виявлено ознаки системної психологічної деадаптації у дружин та матерів хворих, що включає депресивні прояви, тривогу та соматовегетативні порушення клінічного та субклінічного рівня; при цьому дружинам більшою мірою притаманна тривожно-депресивна, соматовегетативна та obsесивно-компульсивна симптоматика з більшою виразністю психічної тривоги, напруження, страху, інсомнії, агресії, негативізму, конфронтаційного копінгу, і негативного ставлення до захворювання, а також більш виражена соціально-психологічна деадаптація, а матерям - астено-депресивні, адинамічні прояви та когнітивні порушення при більшій виразності депресивної симптоматики, почуття провини, зниження працездатності та активності, соматичної тривоги, і копінг-стратегій дистанціювання і втечі-уникнення. Зазначені психологічні особливості можуть набувати характеру стійких патофизиологічних змін. На підставі отриманих даних, розроблена комплексна програма психокорекції, спрямована на нівелювання психологічної деадаптації.

15.08.18.0283/0417U002426

Баскіна Вікторія Вікторівна. Оптимізація сімейного функціонування жінок після первинного психотичного епізоду:

Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 616.89-053.26:314.6:159.9.

177 с.: 28 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 317 назв.

Під нашим спостереженням знаходились 219 осіб жіночої статі з діагнозом за МКХ-10 "Гострий поліморфний психотичний розлад з симптомами шизофренії" (F23.1). У 100 % жінок, які перенесли первинний психотичний епізод, відмічались прояви деадаптації, які проявлялись на психоемоційному, особистісному або на психосоціальному рівнях. Основними проявами деадаптації у психоемоційній сфері були: підвищений рівень агресивності, високий рівень ворожості, високий або середній рівень депресії, високий рівень тривоги. Серед деадаптивних особливостей особистості

сфери найбільшу вагу мали наступні: "алекситимічний" тип особистості, негативні особливості самовідношення, акцентуації характеру. Серед психосоціальних особливостей, які були притаманними дослідженим жінкам, визначались порушення дитячо-батьківських відносин та подружніх стосунків, а також зниження загального рівня якості життя. Система психокорекційної роботи, яку було організовано в рамках супроводу, спрямованого на родину, мала комплексний характер та включала, поряд з заходами, спрямованими на жінок з первинним психотичним епізодом, також психокорекційні інтервенції для чоловіків пацієнток. В групі пацієнток, які мали дітей, додатково проводили заходи, спрямовані на корекцію дитячо-батьківських відносин в родині. Впровадження авторського супроводу, спрямованого на родину, виявилось достовірно більш ефективним у порівнянні з супроводом, спрямованим на пацієнта та дозволяє досягти зменшення рівня деадаптації жінок після перенесеного первинного психотичного епізоду.

15.08.18.0284/0417U002581

Тимофієнко Наталя Володимирівна. Психологічні особливості навчального спілкування студентів-сурдопедагогів:

Дис... к.психол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 29.06.2017.

УДК 159.9-056.263-057.87]:378.015.3(043.3).

215 с.: 17 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 285 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене проблемі формування психологічних особливостей навчального спілкування студентів -сурдопедагогів. У дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення й результати експериментального дослідження проблеми формування навчального спілкування студентів - сурдопедагогів. У дослідженні виділено стилі спілкування (в межах виду діяльності (навчальної); спілкування; спрямоване на перспективу особистісного розвитку; спілкування, спрямоване на перспективу кар'єрного зростання; спілкування, спрямоване на досконале оволодіння професією; спілкування заради спілкування (вербалізація); спілкування, насичене певним змістом; спілкування з метою дотримання або встановлення міжособистісних взаємин; визначено типи (життєво-розбудовно-орієнтований, культурно-орієнтований, навчально-виконавсько-орієнтований, професійно-творчо-орієнтований), критерії та рівні (стартовий, низький, середній, високий) сформованості навчального спілкування студентів-сурдопедагогів; виявлено діапазон контактів у взаєминах: студент – дитина або група дітей із вадами слуху; студент – студент або група студентів; студент – викладач (викладачі). Розроблені психологічні підходи та модель формування ефективного навчального спілкування студентів-сурдопедагогів.

15.08.18.0285/0417U003119

Піонтковська Діана Володимирівна. Психологічні особливості розвитку національної ідентичності студентської молоді:

Дис... к.психол.н. /Національний університет "Острозька академія". – Захищена 23.05.2017.

УДК УДК 159.922.4: 159.923.2 - 057.875.

195 с.: 9 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

У дисертації проведено теоретичний аналіз проблеми дослідження, встановлено психологічний зміст і структуру феномена "національна ідентичність". Визначено критерії (усвідомленість студентами своєї національної належності; емоційне ставлення студентів до власної національної належності; емоційне ставлення студентства до представників своєї та чужих націй), показники і рівні (високий, середній, низький) розвитку національної ідентичності студен-

тів. Емпірично виявлено психологічні особливості та соціальні (професійна освіта, що здобувається у вищій школі; знання ознак своєї та інших націй, які одержані самостійно та у взаємодіях із представниками різних націй; взаємодії зі значущими представниками своєї та представниками інших націй) і психологічні (позитивне ставлення до представників своєї нації, толерантне ставлення до представників інших націй) чинники розвитку національної ідентичності студентів. Доведено ефективність авторської програми формування національної ідентичності у студентській молоді. Ключові слова: національна ідентичність, когнітивний компонент, афективний компонент, розвиток, національна ідентифікація, студентська молодь.

15.08.18.0286/0417U003120

Чміль Наталія Сергіївна. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх священнослужителів: Дис... к.психол.н. /Національний університет "Острозька академія". – Захищена 23.05.2017.

УДК УДК 378.015.3:2-384(043.5).

198 с.: 19 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

Дисертацію присвячено проблемі дослідження особливостей професійного становлення майбутніх священнослужителів. На основі теоретичного аналізу сконструйовано концептуальну модель професійного становлення студентів-богословів духовних ВНЗ. Емпірично виявлено показники і рівень професійного становлення майбутніх священнослужителів. Встановлено найбільш істотні зміни у структурі професійного становлення майбутніх священнослужителів. Виявлено відмінності в особливостях професійного становлення студентів різних спеціальностей (духовних та світських ВНЗ). Розроблено тренінгову програму оптимізації професійного становлення майбутніх священнослужителів та доведено ефективність її використання. Ключові слова: професійне становлення, студент, священнослужитель, професійна спрямованість, духовність, організаторські здібності, комунікативна компетентність, міжособистісні стосунки.

15.08.18.0287/0217U007006

Розроблення технологічного маршруту супроводу дитини з розладами спектра аутизму: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Островська Катерина Олексіївна. – ДР 0116U008871. УДК 159.922.76-056.26.

83 с.

На основі проведених наукових досліджень показників інтелектуального та соціального розвитку дітей з розладами спектра аутизму (РСА) в інклюзивних навчальних закладах за методиками SQR, CASD, ADI-R, LEITER-3 розроблена технологічна карта індивідуального маршруту дітей з РСА в інклюзивному класі загальноосвітньої школи.

16 МОВОЗНАВСТВО

16.01 Загальні питання мовознавства

16.08.18.0288/0217U007470

Комунікативно-прагматична і дискурсивно-граматична лінгвоперсоналогія: структурування мовної особистості та її комп'ютерне моделювання: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Загнітко Анастасія Панасович. – ДР 0115U000088. УДК 81.33:81.42.

110 с.

Витлумачено граматику мовної? мовносоціумної особистості, скваліфіковано комунікативно-прагматичні орієнтири лінгвоперсони у співвідношенні зі статусними рівнями

ціннісної картини світу, визначено основні індивідуально-авторські маркування в лінгвоперсоналогічних моделях, встановлено співвідношення мовноповедінкових моделей особистості із мовносоціумним середовищем та аксіогенними ситуаціями. Вперше скваліфіковано сучасні лінгвістичні технології моделювання мовної особистості, здійснено їх первинну апробацію на оригінальному експериментальному науково-дослідницькому лінгвістичному корпусі текстів. Уперше встановлено характерні риси мовносоціумної особистості в ареальносоціумних вимірах та визначено первинну ієрархію концептів в ареальнокогнітивному аспекті. Розроблено теоретичні засади машинного навчання лінгвоперсони з диференціюванням традиційних та оригінальних методів навчання лінгвоперсони, скваліфіковано методи опрацювання природного мовлення через призму аналізу синтаксису й семантики конкретної мовної особистості. Вперше схарактеризовано новітній інструментарій для обробки синтаксичної структури речення з урахуванням його лінійної організації та семантичного наповнення. Визначено основні тенденції карнавалізації мови в прозових творах Юрія Андруховича, визначено особливості мовно-постмодерної деміурґії Володимира Єшкілева, діагностовано маргінальність як маркер постмодерності Юрія Іздрика та з'ясовано мовно-феноменологічні експерименти в текстовому просторі Тараса Прохаська, схарактеризовано співвідношення внутрішнього й зовнішнього вербального вираження лінгвоперсони (на матеріалі роману О. Забужко "Польові дослідження з українського сексу").

16.21 Загальне мовознавство

16.08.18.0289/0518U000174

Галуцьких Ірина Анатоліївна. Лінгвопоетика тілесності в художніх текстах англійського модернізму й постмодернізму: Дис... д.філол.н. /Одеський національний університет імені І.І.Мечникова. – Захищена 21.06.2018.

УДК 811.111: 81'42.

499 с.: 17 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 698 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню лінгвальних виявів тілесності в художніх текстах англійського модернізму й постмодернізму, що передбачає її аналіз як лінгвопоетологічної категорії - продукту пізнання і художнього осмислення тілесного досвіду людини в діалектичній єдності його соматико-фізіологічного, сенсорного, психічного і ментального аспектів, який формується внаслідок естетично спрямованої діяльності письменника й актуалізується в художньому тексті словесними, словесно-образними і наративно-семіотичними засобами. З огляду на розуміння художнього тексту як багаторівневого вербального утворення, що охоплює складну систему кодів, у дисертації застосовано когнітивно-семіотичний підхід до аналізу художньої тілесності, який дав змогу виявити зв'язки знакових структур художнього тексту, включаючи охудожнене тіло як наративний конструкт, із комплексом ментальних структур (доменів соматика і фізіологія, сенсорика, емоції почуття, розумова діяльність), дотичних до художнього відображення тілесності. Можливість використання - стилістика англійської мови, загальне мовознавство. Сфера вживання - вища школа.

16.08.18.0290/0417U002434

Анастасєва Оксана Анатоліївна. Англomовний афоризм: прагмастилістичний та когнітивний аспекти: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 31.05.2017.

УДК 811.111:81'42(089.3).

235 с.: 5 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 403 назви.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню англомовного афоризму в прагматистичному та когнітивному аспектах із застосуванням поняттєво-категоріального апарату лінгвосинергетики. Розглянуто принципи самоорганізації англомовного афоризму та особливості дії параметра порядку на когнітивному рівні, що породжує специфічність самоорганізації англомовного афоризму на всіх рівнях.

16.08.18.0291/0417U002435

Веремчук Ельдар Олександрович. Лексико-семантичне поле SPACE / КОСМОС в англійській мові: лінгвокогнітивний та лінгвосинергетичний аспекти: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 31.05.2017.

УДК 811.111:81'37:81'276 (043.3).

264 с.: 3 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 453 назви.

Наукова розвідка присвячена комплексному дослідженню англійськомовного лексико-семантичного поля SPACE / КОСМОС у лінгвокогнітивному та лінгвосинергетичному вимірах. Застосування лінгвосинергетичної методології дало змогу репрезентувати досліджуване лексико-семантичне поле як складну відкриту динамічну нерівноважну нелінійну систему. Була створена модель ієрархічно-польової організації досліджуваного ЛСП, схарактеризовані способи та механізми його адаптації до комунікативних потреб мовців, висвітленні лінгвальні та екстралінгвальні чинники, які впливають на процеси його самоорганізації та саморегуляції.

16.08.18.0292/0417U002436

Сухова Анна Вікторівна. Англомовна новела (XIX-XX ст.): лінгвостилістичний та прагматичний аспекти: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 01.06.2017.

УДК УДК 811.111-26'42:82-32.

264 с.: 5 іл. – Бібліогр.: 325 назв.

В роботі здійснено аналіз композиційно-стилістичної структури англомовної новели за чотирма рівнями: формальним, змістовим, формально-змістовим, образно-символічним. Запропоновано класифікацію англомовних новел на основі співвідношення авторського і чужого мовлення, архітектоніко-мовленневих і композиційно-мовленневих форм.

16.08.18.0293/0417U002437

Бардакова Олена Олександрівна. Структура, семантика та словотвірна функція дієслівних одиниць із першими відокремлюваними компонентами (на матеріалі німецької медичної термінологічної лексики): Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 01.06.2017.

УДК 811.112.2'367.625'373(043.5).

257 с. – Бібліогр.: 409 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню структурно-семантичних властивостей та словотвірного потенціалу дієслівних одиниць зі співвідносними похідними основами, реалізації їх текстотвірної функції на матеріалі лексики німецької медичної термінології.

16.08.18.0294/0417U002438

Кузьменко Анастасія Олексіївна. Лінгвоспецифічні властивості інфантичних віршованих текстів (на матеріалі англомовних творів для дітей дошкільного віку): Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 02.06.2017.

УДК 811.111:801.67-053.4.

289 с.: 2 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 453 назви.

Роботу присвячено комплексному вивченню англомовних інфантичних віршованих текстів (ІВТ) у когнітивно-комунікативній системі координат. Вихідною точкою аналізу є розуміння ІВТ як мовленнєвого продукту, призначеного для задоволення пізнавально-ігрових потреб дитини.

16.08.18.0295/0417U002439

Македонова Ольга Дмитрівна. Лінгвостилістична організація та прагматичне функціонування англійськомовного рекламного дискурсу: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК 881.111 ' 42 : 659 (043.5).

229 с.: 21 іл. – Бібліогр.: 372 назви.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню лінгвостилістичних, функціонально-прагматичних, паралінгвальних параметрів сучасного англійськомовного рекламного дискурсу. Виокремлено й охарактеризовано типи рекламних повідомлень за видом реалізації прагматичної функції з урахуванням відповідних комунікативних стратегій і тактик. Розроблено класифікацію комунікативних стратегій і тактик, на основі якої встановлено їх функціональне навантаження в здійсненні комунікативного впливу на адресата реклами.

16.08.18.0296/0417U002440

Павленко Ніна Олександрівна. Гендерний компонент в структурі та семантиці фразеологічних одиниць сучасної англійської мови: Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 30.05.2017.

УДК 305:81]:811.111(043.3).

211 с.: 12 табл. – Бібліогр.: 324 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню особливостей гендерної репрезентації фразеологічних засобів номінації із застосуванням методологічних засад структурно-семантичного й лінгвокультурологічного аналізу ідіом сучасної англійської мови. Звернення до аналізу гендерно маркованих фразеологізмів дає змогу дослідити соціокультурні параметри англійськомовного суспільства і з'ясувати тенденції, зумовлені розподілом статевих ролей. Досліджено особливості номінації гендерно маркованих ідіом, виокремлено моделі лексикографічного трактування ідіом з гендерним компонентом.

16.08.18.0297/0417U002441

Шульган Ольга Володимирівна. Ойконімія України ХХ століття (еко- та соціолінгвістичні аспекти): Дис... к.філол.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 02.06.2017.

УДК 811. 161.2'373. 21 (477.84+81'27).

302 с. – Бібліогр.: 218 назв.

Дисертація присвячена аналізу ойконімії України ХХ ст. крізь призму еколінгвістики та соціолінгвістики в руслі законодавчо закріплених перейменовувальних процесів у топонімії. Джерельною базою дослідження слугували назви українських населених пунктів ХХ - початку ХХІ ст. - понад 10 000 різномовних (українських, російських, польських, угорських, чеських та німецьких) ойконімів, розміщених в адміністративно-територіальних довідниках, атласах, постановках, указах, періодичних виданнях.

16.08.18.0298/0417U002458

Ханикіна Наталія Валентинівна. Мотиваційна основа дієслів на позначення фізичного і психічного станів суб'єкта в українській та угорській мовах: Дис... к.філол.н. /Національний

педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 30.05.2017.

УДК 81'37 [811.161.2+ 811. 511.141].

218 с. – Бібліогр.: 346 назв.

У дисертації розроблено новий підхід до виявлення мотиваційної основи дієслів на позначення фізичного і психічного станів суб'єкта в українській та угорській мовах. Розкрито характер мотиваційних відношень в ономасіологічній і когнітивно-семантичній структурі дієслів на позначення фізичного і психічного станів суб'єкта; схарактеризовано мотиватори (зокрема і первісні) дієслівної семантики фізичного (фізіологічного) стану суб'єкта шляхом поліситуаційного аналізу в обох мовах; здійснено когнітивно-ономасіологічний аналіз дієслівних позначень психічного (емоційного) стану суб'єкта в українській та угорській мовах та ідентифіковано типи їх мотивації; встановлено спільні й відмінні тенденції у словотвірній і когнітивно-ономасіологічній мотивації дієслів на позначення фізичного і психічного станів суб'єкта в українській та угорській мовах.

16.08.18.0299/0217U007020

Українська акцентологія: Заключний звіт /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Керівник Винницький Василь Михайлович. – ДР 0113U001234. УДК 811.161.2.

42 с.

Досліджено особливості національної специфіки українського наголосу. Проаналізовано основні теоретичні проблеми української акцентології, визначено закономірності та дію відповідних тенденцій наголосу в українській мові. Доведено, що наголошування дієслівних лексем у південно-західних говорах української мови характеризується тяглістю й безперервністю акцентуаційних процесів, зберігаючи свою закоріненість у праслов'янській мовній ґрунт; з'ясовано, що особливості наголошування лексем у поезії зумовлені низкою причин: версифікаційними засобами, ритмічною і фразовою організацією строфи, збереженням чи свідомим порушенням відповідного метру вірша, дотриманням ритму при перекладі поетичних творів.

16.08.18.0300/0217U007267

Актуальні проблеми іноземної та української філології і лінгводидактики: Заклучний звіт /Національний університет водного господарства та природокористування; Керівник Тадеєва Марія Іванівна. – ДР 0114U001160. УДК 811.181+811.161.2.

141 с.

Об'єкт дослідження. Актуальні проблеми іноземної та української філології і лінгводидактики. Мета та предмет роботи. Проаналізувати актуальні мовознавчі проблеми в рамках когнітивно-дискурсивної парадигми на матеріалі української, англійської, німецької, іспанської, французької мов; вивчити проблеми викладання іноземної й української мов у ВНЗ України, США і країн Європейського Союзу.

16.31 Прикладне мовознавство

16.08.18.0301/0417U002433

Кумченко Юрій Олександрович. Інформаційна технологія ідентифікації персоналу на основі комплексу біометричних параметрів: Дис... к.т.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 25.05.2017.

УДК 004.93+57.087.1.

143 с.: 11 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 103 назви.

Об'єкт дослідження - процеси ідентифікації та автентифікації об'єктів за біометричними параметрами з вико-

ристанням ІТ; мета - дослідження залежностей між індивідуальними біометричними параметрами людини для її унікальної ідентифікації, розробка відповідних методів, моделей, апаратних та програмних засобів ІТ для підвищення захищеності інформаційних ресурсів від несанкціонованого доступу загалом; методи - теоретичні: аналіз наукових джерел (дисертацій, авторефератів дисертацій, монографій, статей тощо) та патентний пошук з метою визначення нерозв'язаних частин проблеми дослідження; моделювання - з метою визначення біометричних параметрів, суттєвих для різних типів людей; емпіричні: спостереження за похибкою при ідентифікації персоналу та експериментальна перевірка ефективності розробленого програмного забезпечення; практичні: розробка апаратного та програмного забезпечення з використанням принципів об'єктно-орієнтованого програмування; результати - запропоновано методику біометричної ідентифікації на основі сучасного апаратно-програмного та алгоритмічного забезпечення для зменшення помилок ідентифікації персоналу при використанні інформаційної технології розпізнавання; впроваджено - у банківських установах та навчальному процесі; галузь використання - інформаційні технології.

16.08.18.0302/0417U002511

Плющ Богдана Олесівна. Прямий та непрямий переклад української художньої прози англійською, німецькою, іспанською та російською мовами: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.06.2017.

УДК УДК 81'255.4:82-3=161.2=111=112.2=134.2.

220 с. – Бібліогр.: 245 назв.

Дослідження присвячено вивченню бінарності перекладу української художньої літератури, зокрема її непрямого перекладу. У дисертації встановлено причину урівнювання прямого та непрямого перекладу української художньої прози, а саме перекладацький диспаратет, який полягає у нерівності обмежень та вимог до перекладачів з менш поширених мов, себто вимог до їхнього телосу, відповідальності у ситуації перекладу з так званих периферійних мов. Крім того, у дисертаційному дослідженні розглянуто особливості, метамову, причини та наслідки непрямого перекладу загалом. Також встановлено, що при перекладі української літератури чинники непрямого перекладу відрізняються залежно від мови-посередника, тобто мови тексту перекладу, який є джерелом наступних непрямих перекладів. У дисертації запропоновано інструмент редукції бінарності перекладу української художньої прози, що полягає у залученні та заохоченні на державному рівні перекладачів білінгвів. Розглянуто прямі переклади творів кращих представників української художньої літератури XIX-XX століття та встановлено потребу здійснення їх нових перекладів з метою створення контексту для творів сучасних українських письменників, що також сприятиме популяризації української літератури і мови закордоном, а відтак і поширенню М 1 перекладу з української мови.

16.08.18.0303/0417U002512

Хайдер Єлена Мирославівна. Відтворення авторського стилю Г. Гессе у перекладах українською та російською мовами: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.06.2017.

УДК УДК 81'255.4+821.111/112/2.

229 с. – Бібліогр.: 264 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню авторського стилю німецького письменника Германа Гессе та способів відтворення ідіостильових особливостей творів "східного"

циклу "Siddhartha", "Die Morgenlandfahrt" та "Das Glasperlenspiel" у перекладах українською й російською мовами. Визначено художньо-типологічні й лінгвостильові доміанти ідіостильової системи письменника й здійснено аналіз запропонованих перекладацьких рішень. З'ясовано, що перекладачі, вдаючись до певних перекладацьким прийомів (лексико-семантичних замінів, поширень і вилучень, парцеляції, граматичних замінів тощо), допускали втручання у тексти оригіналу, однак це не спотворило авторського задуму. Також результати аналізу свідчать про неоднорідність смислових зсувів під час трансляції художнього тексту на інші мови: в українських перекладах частіше виступають приклади загального зниження пафосно-філософського стилю оригінального тексту, в російських - значні порушення синтаксичного малюнка авторського тексту. Г. Гессе шляхом парцеляції та необґрунтованих поширень, що в обох випадках призводить до загального "спрощення" наративу оригінального твору.

16.41 Мови світу

16.08.18.0304/0417U003036

Охріменко Віталій Олександрович. Онома-топеїчна лексика сучасної корейської мови: структурно-семантичний та функціональний аспекти: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 16.05.2017.

УДК 811.531'373.613.

211 с.: 9 табл. – Бібліогр.: 281 назва.

Дисертацію присвячено вивченню онома-топеїчної лексики сучасної корейської мови в структурно-семантичному та функціональному аспектах. У роботі обґрунтовано теоретико-методологічні засади вивчення онома-топеїчної лексики в сучасній лінгвістиці; розроблено й апробовано алгоритм методики аналізу структури, семантики та функціонування корейських онома-топів; з'ясовано специфіку поширення такого типу лексики й уточнено її класифікацію; установлено особливості словотвірного потенціалу онома-топеїчної лексики і основні дериваційні моделі корейської онома-топеї; проаналізовано аспекти функціонування корейських онома-топів у тексті; визначено тенденції, що впливають на вживання онома-топеїчних слів; виявлено залежність їх вибору від семантичних, прагматичних і соціолінгвальних чинників.

16.08.18.0305/0417U003037

Корнієнко Інна Володимирівна. Абревіація у сучасній турецькій мові: дериваційний та лінгвопрагматичний аспекти: Дис... к.філол.н.

/Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 16.05.2017.

УДК 81'373.611=512.161.

203 с. – Бібліогр.: 283 назви.

Дисертацію присвячено дослідженню дериваційних та лінгвопрагматичних аспектів абревіації у сучасній турецькій мові. У роботі висвітлено загальнонаукові підходи до понять "абревіація" та "абревіатура", проаналізовано існуючі класифікації турецьких абревіатур та скорочень, уточнено історію їх виникнення, формування та розвитку, сформульовано основні причини появи абревіації, охарактеризовано словотворення та описано основні способи деривації сучасної турецької мови. Запропоновано авторську структурно-типологічну класифікацію турецьких абревіатур, яка найбільш повно відображає їх сучасний стан розвитку у мові. Досліджено специфіку фонетичного та графічного оформлення скорочень. З'ясовано семантичні особливості вживання запозичених абревіатур у сучасній турецькій мові та вперше розглянуто їх лінгвопрагматичні характеристики.

Визначено прагматичні принципи утворення абревіатур, виявлено основні функції скорочених лексичних одиниць, розкрито феномен мовної гри в абревіатурах, особливості функціонування омонімічних скорочень та тенденції використання абревіатур у сучасній турецькій пресі.

16.08.18.0306/0217U007472

Концепція правового забезпечення розвитку екологічного підприємництва ("зеленої" економіки): Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Бобкова Антоніна Григорівна. – ДР 0116U002517. УДК 81.33:81.42.

68 с.

Доопрацювання Концепції правового забезпечення екологічного підприємництва ("зеленої" економіки); - узагальнення і конкретизація положень чинних нормативно-правових актів, практики, позитивного зарубіжного досвіду щодо правових форм і способів комерціалізації прав інтелектуальної власності в процесі створення і реалізації екологічних інновацій; - узагальнення і конкретизація положень чинних нормативно-правових актів, практики, позитивного зарубіжного досвіду щодо захисту прав суб'єктів господарювання у процесі здійснення екологічного підприємства; - конкретизація положень чинних нормативно-правових актів щодо порядку і умов навчання безробітних й інших громадян новітнім професіям в "зеленій" економіці; - конкретизація положень чинних нормативно-правових актів про підготовку, перепідготовку кадрів, орієнтованих на "зелену" економіку, й підвищення їх кваліфікації за допомогою Державної служби зайнятості України; - конкретизація положень чинних нормативно-правових актів щодо організації оплачуваних громадських робіт в сфері екологічного підприємства; - конкретизація положень чинних нормативно-правових актів щодо форми контракту з керівником підприємства в сфері екологічного підприємства з Міністерством соціальної політики України.

17 ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧИСТЬ

17.01 Загальні питання літературознавства

17.08.18.0307/0217U007498

Забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи в умовах геополітичних викликів: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Єремейчук Раїса Арсентівна. – ДР 0117U007762. УДК 336.71.

347 с.

Об'єктами дослідження є механізм підвищення ефективності функціонування розвитку банківської системи. Предметом є банківська система в кризових умовах розвитку. При цьому використовують різні технології управління: для банків на стадії створення - технології управління операціями із залучення коштів; на стадії екстенсивного зростання - технології управління операціями з розрахунково-касового обслуговування; на стадії інтенсивного зростання - технології управління кредитною діяльністю; на стадії зрілості - технології управління валютними операціями; на стадії спаду - технології управління кредитно-депозитним портфелем.

17.08.18.0308/0217U007499

Формування досвіду міжкультурної комунікації майбутніх економістів у процесі вивчення іноземних мов: Заключний звіт /Харківський

національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Колбіна Тетяна Василівна. – ДР 0117U007763. УДК 371.134.

173 с.

Мета роботи - обґрунтування теоретико-методичних положень щодо процесу формування досвіду міжкультурної комунікації студентів-економістів, розробка практичних рекомендацій стосовно вдосконалення організації, реалізації та підготовка дидактичного забезпечення педагогічного процесу. Об'єкт дослідження - професійна підготовка фахівців з економіки у процесі формування досвіду міжкультурної комунікації засобами іноземних мов. Предмет дослідження - теоретико-методологічні, методичні та технологічні засади формування досвіду міжкультурної комунікації студентів ВНЗ економічного профілю. Методи дослідження: теоретичні - дедукція, індукція, аналіз, синтез, узагальнення, систематизація, моделювання; емпіричні - методи анкетування, бесіди; спостереження й самоспостереження, опитування, методи діагностики рівня сформованості міжкультурної комунікації.

17.07 Теорія літератури

17.08.18.0309/0417U002383

Лямпрехт Олена Валеріївна. Польськомовна українська проза гуртка Лазаря Барановича: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 26.05.2017.

УДК 821.161.2:811.162.1 (09)"16".

249 с. – Бібліогр.: 512 назви.

Об'єкт - українські прозові тексти, писані польською мовою впродовж другої половини XVII століття, зокрема твори чільних представників українського бароко - Лазаря Барановича, Іоанікія Галатовського, Димитрія Туптала, Стефана Яворського та інших; мета - описати та інтерпретувати польськомовні твори Лазаря Барановича та письменників його кола в контексті українського літературного бароко; методи - описовий, компаративний, структурно-семантичний, культурно-історичний, біографічний, міфологічний; новизна - уперше системно досліджено польськомовну прозу другої половини XVII ст. на тлі українського літературного бароко; виокремлено індивідуальні риси творчості Лазаря Барановича та письменників його кола; здійснено проблемно-тематичний та ідейно-художній аналіз польськомовної прози письменників чернігівського угруповання; простежено жанрові та стилеві особливості полемічних творів; визначено місце і значення творчої спадщини цих письменників у тогочасному літературному процесі; результати - матеріали можуть бути використані в ході подальшого дослідження творчості Лазаря Барановича та письменників його кола, як матеріал для викладання вузівських курсів історії української літератури XVII ст., дисциплін за вибором на філологічних факультетах університетів, а також при написанні вузівських підручників та посібників для студентів гуманітарних спеціальностей, при написанні курсових, дипломних і магістерських робіт; галузь - філологія.

17.08.18.0310/0417U002385

Бондарєва Тетяна Павлівна. Структура художнього світу Миколи Хвильового: інтертекстуальний аспект: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 24.05.2017.

УДК 821.161.2-31Хвильовий. 09.

211 с. – Бібліогр.: 305 назв.

Об'єкт - художня проза М. Хвильового: новели та оповідання, уміщені в збірках "Сині етюди" та "Осінь", нове-

ла "Арабески", повість "Вальдшнепи", "Повість про санаторійну зону"; мета - дослідити структуру художнього світу прозових творів М. Хвильового з урахуванням наявних інтертекстуальних елементів; методи - інтертекстуальний, компаративний, загальнофілологічний, спостереження, біографічний; новизна - структура художнього світу М. Хвильового вперше піддається поглибленому аналізу в інтертекстуальному аспекті, сама концепція якого ґрунтується на узагальненнях наукових праць теоретиків структуралізму та постструктуралізму; визначено механізми виникнення інтертекстуальних зв'язків і з'ясовано їхнє значення для збагачення тексту; здійснено порівняльний аналіз інтертексту в малій прозі та повістях; результати - матеріали можуть бути використані у викладанні університетського курсу історії української літератури XX ст., підготовці дисциплін за вибором, при написанні курсових і дипломних робіт, а також методичних посібників і підручників, а головним чином - сприятимуть подальшим студіям творчості М. Хвильового; галузь - філологія.

17.08.18.0311/0417U002386

Плотнікова Анна Анатоліївна. Поезія О.М. Вертинського: автор, образ, стиль: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 25.05.2017.

УДК 821.161.1 - 1.09+929 Вертинський(043.3).

206 с. – Бібліогр.: 156 назв.

Об'єкт - вірші й пісні О. Вертинського; мета - комплексне дослідження поетичної творчості О. Вертинського в ракурсі його естетичної своєрідності й художньої цілісності; методи - біографічний, порівняльно-історичний, структурно-типологічний; новизна - поезія О. Вертинського досліджується в аспекті художнього синтезу, проаналізована образно-мотивна система поезії в її розвитку, визначена функція авторської маски як культурно-художнього явища, як форми взаємозв'язку автора й слухача, простежено вплив на творчість О. Вертинського театру й кінематографа; результати - уточнення й доповнення уявлень про жанрові модифікації творів художньої прози, поглиблюють існуючі уявлення про суб'єкт ліричного висловлювання з урахуванням його комунікативної спрямованості на слухача (читача), використання при написанні літературознавчих досліджень різного рівня, бакалаврських і магістерських робіт; галузь - філологія.

17.08.18.0312/0417U002387

Вишинська Євгенія Ігорівна. Мала проза" Н.М. Берберової: проблема жанрової своєрідності: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 24.05.2017.

УДК 821.161.1 - 31 "19".

214 с. – Бібліогр.: 180 назв.

Об'єкт - твори "малої прози" Н. Берберової 1920-1950-х років зі збірок "Биянкурские праздники", "Рассказы в изгнании", "Рассказы не о любви"; мета - виявлення жанрової специфіки "малої прози" Н. Берберової; методи - біографічний, культурно-історичний, психологічний, методи компаративного та інтертекстуального аналізу; новизна - уперше досліджується жанровий аспект "малої прози" Н. Берберової, більша частина корпусу текстів ніколи не була об'єктом літературознавчого аналізу; результати - уточнення й доповнення уявлень про жанрові модифікації творів художньої прози, використання при написанні літературознавчих досліджень різного рівня - курсових, дипломних, магістерських робіт, монографій, підручників і навчальних посібників для вищої і загальноосвітньої школи; галузь - філологія.

17.08.18.0313/0417U002388

Муслієнко Олена Вячеславівна. Абсурд у семіосфері художньої прози Миколи Хвильового: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 25.05.2017.

УДК 821.161.2.3 Хвильовий: 82. 09.

231 с. – Бібліогр.: 369 назв.

Об'єкт - художня проза М. Хвильового; мета - дослідити способи організації й трансляції абсурду як категорії тексту, принципів його інтерпретації в семіосфері художньої прози М. Хвильового; методи - порівняльно-типологічний, описово-аналітичний, елементи структурно-семіотичного, композиційного, порівняльного та інтермедіального аналізу; новизна - художня проза М. Хвильового вперше досліджується як простір функціонування абсурду, це явище розглядається як компонент семіосфери, співвідносно з текстом, культурою, пам'яттю, уперше в аналізі доробку автора застосовано модель клинамен; результати - запропоновані нові варіанти інтерпретації текстів М. Хвильового, що можуть стати проєктивними для призматичного аналізу його текстів, використання в університетському курсі історії української літератури ХХ ст.; галузь - філологія.

17.08.18.0314/0417U002400

Ковінько Марина Володимирівна. Авторська маска в сучасній українській та російській малій прозі кінця ХХ - початку ХХІ століття: Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 25.05.2017.

УДК [821.161.2+821.161.1]-32'06.091(043.3).

224 с. – Бібліогр.: 290 назв.

У дисертації вперше зіставляються авторські маски в українській та російській малій прозі, а також визначаються основні маркери маски автора і її основні типи. У ході дослідження виводиться дефініція, згідно з якою авторська маска - це обрана автором-творцем форма подання себе в художньому творі, а саме: внутрішньотекстовий образ автора, наратор (розповідач / оповідач), автобіографічний персонаж, система двійників автора тощо. Доведено, що найбільш доцільним підходом до типологічної класифікації масок автора є формальний, пов'язаний з наратологією. Основними наративними типами авторської маски в українській та російській літературі визначено маску фіктивного наратора, автобіографічну маску і образ автора-персонажа. Об'єктом дослідження стали оповідання, новели та нариси письменників порубіжжя ХХ та ХХІ ст. (С. Андрухович, Ю. Буйди, В. Діброва, Ю. Винничука, Д. Гуцка, М. Єлізарова, С. Жадана, О. Забужко, Б. Жолдака, О. Лічевського, О. Ірванця, Марусі Клімової, І. Кочергіна, Л. Петрушевської, В. Портька, В. Пелевіна, А. Санченка, О. Снегірєва, Г. Тарасюк, І. Яркевича та ін.).

17.09 Історія літератури

17.08.18.0315/0417U002384

Шевченко Альона Георгіївна. Лірика Е. Багрицького в контексті життєтворчого проєкту поета: Дис... к.філол.н. /Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Захищена 26.05.2017.

УДК 821.161.1 - 132.

187 с. – Бібліогр.: 267 назв.

Об'єкт - поетична спадщина Е. Багрицького 1920-х - 1930-х рр.; мета - здійснити аналіз лірики Е. Багрицького в контексті життєтворчого проєкту поета; методи

- описово-аналітичний, історико-генетичний, порівняльно-типологічний, біографічний та функціональний; новизна - лірика Е. Багрицького розглянута й переосмислена в тісному зв'язку з життєтворчістю поета за моделлю "митець-бурлака", запропоновано періодизацію творчості письменника в проєкції на етапи формування його життєтворчого проєкту, виявлено тематичну та поетологічну своєрідність його лірики раннього періоду в контексті поезії акмеїзму і футуризму, простежено динаміку образу автора й способи вираження авторської позиції, з'ясовано особливості еволюції лірики пізнього періоду та встановлено її зв'язок з особливостями соціокультурної ситуації 1930-х рр.; результати - застосування при вивченні історії російської літератури першої третини ХХ ст. у вищій школі, у дисциплінах за вибором, присвячених творчості Е. Багрицького та поезії 1920-х - 1930-х рр., при підготовці магістерських робіт, при подальшому вивченні творчості поета; галузь - філологія.

17.08.18.0316/0417U002529

Павлова Ольга Богданівна. Лондонський текст англійської літератури першої третини ХХ століття: Дис... к.філол.н. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 07.06.2017.

УДК 821.111-3.09"19/193":[7.049:911.375(410-25)].

205 с. – Бібліогр.: 206 назв.

Дисертація є першим у вітчизняному літературознавстві системним дослідженням Лондонського тексту англійської літератури першої третини ХХ століття. Показано, що в період значних цивілізаційних змін початку ХХ століття Лондонський текст, представлений у творчості Дж. Голсворсі, Б. Шоу, Ф. М. Форда, В. Вулф та інших письменників, у виразне становлення феномену мегаполіса і містить складні динамічні образи Лондона як просторової моделі людського життя. У роботі здійснено реконструкцію Лондонського тексту англійської літератури, проаналізовано нові урбаністичні мотиви і функції, основні поетичні стратегії, передусім суб'єктивізацію лондонського хронотопу. Доводиться, що Лондон витворює власний інтермедіальний простір, у якому літературний і візуальний образи доповнюють один одного, модифікуючи Лондонський текст, оновлюючи в такий спосіб художнє мовлення англійської літератури.

17.08.18.0317/0417U002577

Кушнерєва Марина Олександрівна. Гоголівський текст в українській літературі другої половини ХХ століття: Дис... к.філол.н. /Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова. – Захищена 27.06.2017.

УДК 821.161.2-2.09:82.3 "195" (043.5).

204 с. – Бібліогр.: 277 назв.

Дисертацію присвячено дослідженню процесу реценції сюжетів, мотивів та образів творчості М. Гоголя в українській літературі ХІХ-ХХ ст., етапів переосмислення їхньої змістоформи у зв'язках із розвитком української поезії, прози і драматургії. У роботі обґрунтовано доцільність вивчення поняття "гоголівський текст" як персонального (іменного) тексту. У роботі проаналізовано прозові, поетичні і драматичні твори, у яких присутні у експліцитній або імпліцитній формі згадка про М. Гоголя, мотиви, образи і сюжети створених ним текстів. Інтертекстуальне вивчення феномену гоголівського тексту української літератури окресленого періоду виявило креативний характер смислового єднання вітчизняних письменників з творчістю М. Гоголя, особливості наслідування митцями гоголівської традиції, ідейно-художню результативність трансформацій і перекодування ними у власних творах основних гоголівських міфологем.

Осмилено основні стратегії художнього моделювання образу М. Гоголя, зокрема, авторами радянського періоду. Визначено, що художньою особливістю гоголівського тексту національного письменства стало його включення до факультури творів, у яких порушувались досить різні за своєю спрямованістю проблеми: долі і призначення митця, голодомору, національної ідентичності, життєвого призначення, співвідношення життя і смерті.

18 МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

18.09 Історія і сучасний стан мистецтва, мистецтвознавства і художньої критики

18.08.18.0318/0417U002485

Янішевська Наталія Степанівна. Геометричний орнамент в образно-пластичній мові українського мистецтва 1910–1930 рр. (культурологічний аспект): Дис... к.мист. /Інститут проблем сучасного мистецтва. – Захищена 22.06.2017.

УДК 7.016.4:7.038.1].072(477)"1910/1930"(043.3).

197 с.: 4 табл., 130 іл. – Бібліогр.: 287 назв.

У дисертації здійснено аналіз особливостей функціонування геометричного орнаменту в образно-пластичній мові українського мистецтва 1910–1930 рр. Серед теоретико-культурологічних підходів до розуміння орнаменту на початку ХХ ст. виокремлено теорії співвідношення категорій орнаменту та абстракції. Охарактеризовано авангардні принципи геометричного формотворення (геометризм) та проаналізовано основні композиційні засоби організації форми в авангарді. Визначено роль соціокультурних факторів у формуванні образно-пластичної мови українського мистецтва 1910–1930 рр. та пошуку "національного стилю". Висвітлено значення геометричного орнаменту зародженні дизайну та простежено використання геометричних мотивів сценографії. На основі аналізу художньої культури 1910–1930 рр. встановлено, що геометричний орнамент був одним із джерел формування художніх напрямів У дисертації здійснено аналіз особливостей функціонування геометричного орнаменту в образно-пластичній мові українського мистецтва 1910–1930 рр. Серед теоретико-культурологічних підходів до розуміння орнаменту на початку ХХ ст. виокремлено теорії співвідношення категорій орнаменту та абстракції. Охарактеризовано авангардні принципи геометричного формотворення (геометризм) та проаналізовано основні композиційні засоби організації форми в авангарді. Визначено роль соціокультурних факторів у формуванні образно-пластичної мови українського мистецтва 1910–1930 рр. та пошуку "національного стилю". Висвітлено значення геометричного орнаменту зародженні дизайну та простежено використання геометричних мотивів сценографії. На основі аналізу художньої культури 1910–1930 рр. встановлено, що геометричний орнамент був одним із джерел формування художніх напрямів авангарду та безпосередньо вплинув на творчість митців в Україні.

18.41 Музика. Музикознавство

18.08.18.0319/0518U000167

Щепакін Василь Михайлович. Формування музичної культури Сходу та Півдня України в контексті західноєвропейських мистецьких впливів (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.): Дис... д.мист. /Харківська державна академія культури. – Захищена 14.06.2018.

УДК 78.072.2(477.52/7) "18/19".

604 с. – Бібліогр.: 1318 назв.

Об'єкт дослідження – музична культура України другої половини ХІХ – початку ХХ ст. Здійснено багаторівневий аналіз впливу західноєвропейських мистецьких традицій на формування музичної культури Сходу та Півдня України в означений історичний період. Розкрито вирішальне історико-культурне значення діяльності західноєвропейських музикантів у формуванні традицій академічного музичного мистецтва Харкова й Одеси. Сформульовано висновок щодо остаточного подолання музичною культурою Сходу та Півдня України на початку ХХ ст. замкненості і входження її із власними вагомими досягненнями до загальноєвропейського процесу. Галузь науки – українська культура, мистецтвознавство.

18.08.18.0320/0417U002347

Рябов Ігор Сергійович. Виконавський тип як феномен фортепіанної культури на межі ХХ та ХХІ століть (на матеріалі Міжнародного конкурсу молодих піаністів пам'яті В. Горовиця): Дис... к.мист. /Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського. – Захищена 30.05.2017.

УДК 786.2 : 7.092 + 78.071.2(477-25).

288 с. – Бібліогр.: 209 назв.

У дисертації досліджено виконавський тип як феномен виконавської культури, що розкриває індивідуальні та професійні надбання артиста. Продемонстровано дві лінії виконавських традицій від часів Ф. Ліста та А. Г. Рубінштейна до сьогодення. Прослідковано вплив Міжнародних конкурсів та аудіо- та відеозаписів на виконавське мистецтво ХХ ст. Виявлено причини появи нових типів у фортепіанному виконавстві: "піаністи-перфекціоністи" та "піаністи-псевдоперфекціоністи". Досліджено поняття "виконавський стиль", "виконавський тип" та "виконавський тезаурус" у музично-теоретичній думці ХХ - ХХІ ст. Запропоновано поділити виконавський тезаурус на чотири складових: віртуозну, інтонаційно-образну, інтерпретаційну та артистичну. Обґрунтовано першочергову роль аналізу репертуару виконавця для відображення його виконавського типу. Проаналізовано репертуарні уподобання учасників Міжнародного конкурсу молодих піаністів пам'яті В. Горовиця для демонстрації особливостей типів вітчизняних та зарубіжних виконавців.

18.08.18.0321/0417U002475

Ковальчук Лілія Анатолівна. Поетика весільного фольклору Західного Полісся (Регіональна специфіка): Дис... к.філол.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 23.06.2017.

УДК 392.5. (477.82)(043.5).

226 с. – Бібліогр.: 330 назв.

Дисертація – це перше комплексне дослідження регіональної специфіки поетики весільного фольклору Західного Полісся. У науковий обіг введено значний обсяг не досліджуваних раніше матеріалів, у тому числі польові записи, які зберігаються в архівних фондах. У дисертації висвітлено історію вивчення західнополіських весільних пісень, на основі пісенних текстів реконструйовано зміст та динаміку еволюції західнополіського весільного обряду, розкрито символіку основних весільних обрядодійств та атрибутів, з'ясовано способи вираження символіки та семантики образів західнополіських весільних пісень, узагальнено специфіку образів-символів у піснях та визначено основні зображально-виражальні засоби досліджуваного обрядового пісенного матеріалу.

18.08.18.0322/0417U002544

Вороніна Марія Олексіївна. Особливості тра-

ктування євангельських сюжетів у французькій ораторії другої половини XIX ст. крізь призму історії жанру ("Дитинство Христа" Г. Берліоза та "Марія Магдалина" Ж. Массне): Дис... к.мист. /Національна музична академія України ім. п. і. Чайковського. – Захищена 21.06.2017.

УДК 784.5:78.071.1(44)"18".

258 с. – Бібліогр.: 264 назви.

У дисертації розглядаються питання становлення та розвитку ораторії у Франції та пропонується визначення особливостей суто французького різновиду жанру. Процес становлення ораторії у Франції показаний у нерозривному зв'язку з історико-культурним та соціально-політичним контекстом кожної епохи. Центральні, аналітичні розділи дисертації присвячені творам, маловідомим у вітчизняному музичному просторі (з практичної та дослідницької точок зору). Водночас, у зарубіжному музикознавстві вони здобули висвітлення, позначене низкою стереотипних уявлень. "Священна трилогія" Г. Берліоза "Дитинство Христа" та "священна драма" Ж. Массне "Марія Магдалина розглядаються з погляду принципів роботи з євангельським сюжетом на новому етапі розвитку жанру ораторії у XIX ст. Виявлена в процесі дослідження багатозаровість різдвяної та страсної тем завдячує широкому спектру джерел лібрето, а своєрідність їх прочитання пов'язана зі специфікою творчого методу кожного композитора (монтажний принцип у випадку Г.Берліоза, синтезуючі тенденції, притаманні Ж. Массне). Актуальність та новизна роботи зумовлені необхідністю введення до вітчизняного наукового обігу інформації щодо ораторіальних концепцій Г. Берліоза та Ж. Массне як важливих віх на шляху розвитку жанру у Франції, а також можливість оновлення уявлення про динаміку розвитку творчості Г. Берліоза, про її вплив на композиторів молодшого покоління та творчі і біографічні зв'язки між Г. Берліозом і Ж. Массне.

18.08.18.0323/0417U002665

Чубак Антоніна Андріївна. Позастильові та стильові виміри творчої зрілості композитора: Дис... к.мист. /Львівська національна музична академія ім. М.В. Лисенка. – Захищена 22.06.2017.

УДК УДК 78.2+78.1+78.15+78.27.

175 с. – Бібліогр.: 330 назв.

У дослідженні обґрунтовується можливість трактування творчої зрілості композитора водночас як хронологічного, так і аксіологічного феномена. Відтак, зрілість розглядається як етап професійного становлення митця (найчастіше - центральний) та категорія, спрямована на окреслення художньої цінності творчості. Особлива увага приділяється таким позастильовим параметрам творчої зрілості композитора як періодизаційні закономірності, психологічна структура особистості у динаміці вікових змін, кореляція між віком митця, продуктивністю і творчим процесом.

18.08.18.0324/0417U002666

Ван І. Концертно-педагогічна діяльність українських співаків у Китаї XX - початку XXI століття в контексті міжнародних зв'язків: Дис... к.мист. /Львівська національна музична академія ім. М.В. Лисенка. – Захищена 22.06.2017.

УДК УДК 78.2i:78.2У;78.445.

168 с. – Бібліогр.: 225 назв.

Дисертація присвячена дослідженню концертної та педагогічної діяльності українських співаків у Китаї XX - початку XXI століття в контексті розвитку міжнародних зв'язків. Для цього комплексно розглянуто історичні, геополітичні, ідеологічні та культурні передумови розвитку

українсько-китайських культурних і творчих взаємин та напрями їх проявів від кінця XVI ст., показано динаміку розвитку цих взаємин до сьогодення.

18.08.18.0325/0417U002667

Гусар Дзвіна Олексіївна. Феномен творчості Василя Куфлюка у контексті інноваційних методів формування абсолютного слуху музиканта-професіонала: Дис... к.мист. /Львівська національна музична академія ім. М.В. Лисенка. – Захищена 23.06.2017.

УДК УДК 78.2;78.15;78.38.

187 с. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертація присвячена висвітленню феномена творчості Василя Куфлюка (1912-1999) як автора системи інноваційних методів формування абсолютного слуху музиканта-професіонала. На основі аналізу наукової проблематики абсолютного слуху, зіставлення музично-педагогічних концепцій слухового розвитку та через залучення розвідок із галузі музичного сприйняття теоретично обґрунтовано методику розвитку абсолютного слуху, створену В. Куфлюком у процесі багаторічної музично-педагогічної практики.

18.08.18.0326/0417U002668

Юсипів Наталія Яківна. Літургійний контекст піснеспівів Воскресної Утрени (на матеріалі українських ірмологіонів XVII-XVIII ст.): Дис... к.мист. /Львівська національна музична академія ім. М.В. Лисенка. – Захищена 23.06.2017.

УДК УДК 783.2:[27-528.8-534.5"344.3"]:091(477)"16/17"(043.3).

175 с. – Бібліогр.: 199 назв.

У дисертації здійснено історичний огляд основних етапів розвитку ранішнього богослужіння у візантійській традиції на прикладі утрени, основою якої є прослава таїнства Воскресіння Христового. Вивляємо чисельні піснеспіви утрени у пам'ятках киеворуської і ранньомодерної доби: у богослужбових книгах, потованих збірниках. Відзначаємо тісний зв'язок форми і мистецького наповнення піснеспівів із богословським змістом. Сукупність дії цих чинників надає напівам утрени гармонійності та естетичної досконалості.

18.08.18.0327/0417U003074

Чжан Кай. Сучасний оперний театр як художнє явище та категорія музикознавчого дискурсу: Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 24.05.2017.

УДК 782.1+78.071.2/.072.2.

168 с. – Бібліогр.: 190 назв.

У дисертації визначаються конститутивні риси і творчо-практичні особливості сучасного оперного театру як соціально-естетичного та художньо-типологічного явища, формується цілісна інтерпретативна модель оперного театру як основа сучасної оперної творчої практики і реалізації художньо-естетичних концептів опери. Пропонується дефініція сучасного оперного театру; виявляються загальні інтердисциплінарні дискурсивні пріоритети й музикознавчі принципи вивчення творчої оперно-театральної практики. Визначаються теоретичні передумови вивчення взаємозв'язку явищ театру і опери, розкриваються головні історичні умови формування оперного театру і жанрової форми опери.

18.08.18.0328/0417U003075

Ковбасюк Андрій Михайлович. Український пісенний фольклор у професійному формуванні вокаліста (на прикладі Львівської вокальної школи другої половини XX - поча-

тку ХХІ століття): Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 23.05.2017.

УДК УДК 784.92.

178 с. – Бібліогр.: 244 назви.

Дисертація присвячена вивченню специфіки українського пісенного фольклору та його впливу на професійні традиції Львівської вокальної школи другої половини ХХ ст. - початку ХХІ ст. Визначено якості українського пісенного фольклору (ментально близький співакові, фонетично зручний, фізіологічно природний, технічно зручний) та проаналізовано його вплив на становлення співака, а саме, можливість розвитку вокальних навичок засобами пісенного фольклору. Визначено пісенно-фольклорну складову музичної культури Галичини, яка представлена у наступних напрямках: в художньо-сценічній діяльності, виконавській інтерпретації, композиторській стилістиці та в музично-освітній сфері.

18.08.18.0329/0417U003076

Пиж'янова Наталія Володимирівна. Виконавський хорівий фольклоризм як історичне регіональне явище (на прикладі творчої діяльності П. Демуцького): Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 24.05.2017.

УДК УДК 78.03/.071.2+78.087.68.

175 с. – Бібліогр.: 246 назв.

Дисертація присвячена дослідженню явища виконавського хорівий фольклоризму в Черкаському регіоні кінця ХІХ - початку ХХ століття на прикладі творчої діяльності П. Демуцького та у досвіді Охматівського хору. Встановлено, що явище виконавського хорівий фольклоризму являє собою вторинну репрезентацію живого етнотрадиційного інтонування в хорівий творчості; а також постає процесом реалізації етнічної співочої традиції організованим колективом співаків в концертно-сценічних умовах інтонаційно-художніми засобами виразовості, що відтворюють етнохарактерну модель. Определяється специфіка народно-пісенного исполнительства в регионе: акцентується внимание на том, что в данном ареале параллельно существует две традиции - подголосочно-полифоническая и кантовая.

18.08.18.0330/0417U003077

Ван Ченьдо. Фортепіанна музика для дітей і про дітей у творчості композиторів Європи та Китаю: Дис... к.мист. /Одеська національна музична академія ім. А.В.Нежданової. – Захищена 23.05.2017.

УДК 786. 2+78. 071.

155 с. – Бібліогр.: 191 назва.

В дисертації простежуються тенденції перетину музично-культурних традицій Китаю і Європи з виходом на специфіку дитячої музики європейських і китайських авторів. Цикли К. Дебюссі, С. Скотта, В. Ребікова, С. Прокоф'єва, В. Косенка, Б. Бартока, Я. Константінідіса, Тань Дуня, які написані для дітей і про дітей, стали предметом аналізу. Вони демонструють складні співвідношення відповідних альтернатив "про дітей" - "для дітей", а в ряді випадків відверто комбінують зазначені показники. Можливо тільки композиції В. Косенка і Дін Шаньде, деяких інших китайських авторів безкомпромійно виділяють ідею "музики для дітей".

18.08.18.0331/0417U003146

Белобородова-Хруль Дар'я Олександрівна. Українська народна балада : специфіка хропотопу: Дис... к.філол.н. /Інститут мистецтвознавства,

фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 398.87 (477) + 82 - 144.

214 с. – Бібліогр.: 201 назва.

Дисертація є першим комплексним дослідженням часопростору в українських народних баладах. Подано аналітичний огляд літератури, присвяченої основним аспектам питання у власне фольклористичному та міждисциплінарному дискурсах, окреслено сучасний стан наукового осмислення проблеми. Виокремлено три періоди, що презентують шлях наукового поступу в діахронічному аспекті дослідження хропотопу в баладі. Розглянуто основні властивості часу й простору у різних жанрах фольклору, висвітлено народні уявлення про ці феномени. Наведено причини, що визначають характер часопросторової побудови. Розкрито специфіку часових відношень в історико-героїчних та родинно-побутових текстах. Проаналізовано основні характеристики простору в українських народних баладах з увагою до членів їх персональної системи.

18.08.18.0332/0417U003147

Бобровницька Наталія Вікторівна. Українське народне віршування: народнопісенні жанри: Дис... к.філол.н. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 821. 161. 2: 82 - 147.

229 с. – Бібліогр.: 273 назви.

Дослідження присвячено проблемі народного віршування, зокрема типам (системам), які виділяються в ньому та функціонуванню одного з них - рівноскладового (пісенного) вірша. Здійснено докладний огляд спеціальної наукової літератури. У пісенному вірші обрядової, необрядової лірики, балад, жартівливих та сатиричних творів визначено специфіку версифікаційних структур на ритмічному, строфічному та фонологічному рівнях. З'ясовано, що більш консервативною з формального боку є обрядова лірика, яка у давню створені формули (кліше) допускає вкладання нового змісту, що підтверджується сучасними записами. Більш динамічною є необрядова лірика, яка виникла набагато пізніше. Деякі ритмічні схеми соціально-побутових та пісень про кохання та сімейне життя можуть розглядатися не лише з силабічного, але й з силабо-тонічного погляду. Відзначено спільність рими й інших особливостей фоніки досліджених пісенних текстів.

18.08.18.0333/0417U003149

Лісова Олександра Максимівна. Українська фольклористика Словаччини другої половини ХХ - ХХІ ст: Дис... к.філол.н. /Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М.Т. Рильського НАН України. – Захищена 30.05.2017.

УДК 398(437.6=161.2)"195/20".

205 с. – Бібліогр.: 320 назв.

У дисертації здійснено комплексний аналіз збирання, публікації та вивчення українознавчої фольклористики Словаччини другої половини ХХ - ХХІ ст. Проаналізовано стан джерельної бази, розглянуто ступінь вивчення проблеми в українській та зарубіжній історіографії. Отримано й уведено до наукового обігу значну кількість нових емпіричних даних, що замовчувалися в попередній період з політичних та інших причин. Окреслено два основні етапи розвитку народознавчих досліджень - 40-70-ті роки ХХ ст. та 80-ті роки ХХ - ХХІ ст. Охарактеризовано діяльність провідних дослідників регіону, їхній внесок у розвій фольклористики. Розглянуто публікації з українського фольклору на сторінках місцевої періодики. Досліджено питання фольклорно-етнографічної роботи українських осередків.

20 ІНФОРМАТИКА

20.53 Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів

20.08.18.0334/0217U007050

Стратегічний моніторинг та антикорупційний аудит в системі фінансово-економічної безпеки держави, регіону, суб'єктів господарювання в умовах євроінтеграції: Заключний звіт /Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова; Керівник Момот Тетяна Валеріївна. – ДР 0115U000149. УДК 65.012.8:336.

350 с.

Розроблено багатокритеріальний підхід до оцінки і моніторингу рівня фінансово-економічної безпеки держави, регіону, суб'єктів господарювання за комплексним фінансово-економічним показником за рівнями (державна, регіон, суб'єкт господарювання). Розроблено комплексну систему стратегічного моніторингу для забезпечення спостереження, аналізу та оцінки середовища у реальному часі, прогнозування тенденцій розвитку визначених складових середовища, діагностики стану середовища та вибору засобів врегулювання відхилень фактичного стану середовища від прогнозованого. Розроблено концептуально-методичні засади здійснення антикорупційного аудиту щодо організації та здійснення протидії корупції для забезпечення спрямування антикорупційної політики і координації діяльності органів влади з її реалізації.

21 РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ

21.31 Філософія і релігія

21.08.18.0335/0518U000175

Ангелова Ангеліна Олегівна. Архетипіка старості в релігійній традиції: Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 29.06.2018.

УДК 2-556:392.2-053.9.

516 с. – Бібліогр.: 625 назв.

У дисертації вперше в українському релігієзнавстві здійснено комплексне дослідження в галузі релігійної геронтології. Було розглянуто проблеми духовного життя особистості на етапі геронтогенезу, проаналізовані фактори прогресування релігійної свідомості в літньому віці та головні риси реструктуризації релігійності старіючих людей. Також здійснено типологічне дослідження релігійно-історичних моделей старості, виокремлено універсальні та варіативні характеристики релігійного-етичного ідеалу пізнього віку, проаналізовано гендерні аспекти релігійної рефлексії старості, з'ясовано історичні витоки та релігійно-світоглядне обґрунтування утримання недієздатних літніх осіб. Було досліджено первісні моделі осмислення пізнього віку, міфологічні архетипи старості, розкрито світоглядно-релігійні причини архаїчного геронтоциду. З'ясовано зміст концепту "старість" у слов'янських народних віруваннях, окреслені традиції української етнопедагогіки та громадського догляду за людьми похилого віку. Описано різноманіття релігійних моделей останнього періоду земного життя людини в етнічних релігіях: давньоєгипетських віруваннях, зороастризмі, індуїзмі, даосизмі, конфуціанстві, синтоїзмі та іудаїзмі. Проаналізовано характер осмислення старості у світових релігіях - буддизмі, ісламі та християнстві. Описано сучасні трансформації традиційних моделей старості в світовій та українській культурах. Обґрунтовано, що релігійний світогляд спрощує проблему вибору способу життя в пізньому віці, оскільки кожне віровчення містить історичний досвід осмислення старості й смерті. Виявлено головні тенденції сучасної геронтософської рефлексії та богословських адаптацій традиційних образів старості до сьогоденних реалій, роль релігійного світогляду у виборі індивідуальної стратегії старіння. Розкрито зміст, напрямки та перспективи діяльності українських і світових релігійних організацій у справах удосконалення системи опіки над літніми людьми та загальної нейтралізації негативних наслідків демографічного старіння населення.

21.41 Релігії, церкви і суспільство

21.08.18.0336/0518U000176

Панчук Ірина Іванівна. Інституціональні процеси в релігійно-церковному комплексі Волинського регіону в умовах суспільно-політичних трансформацій (1939 - початок ХХІ ст.): Дис... д.філос.н. /Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. – Захищена 02.07.2018.

УДК 2-184+361.74+322.2+94(477)"XX-XXI".

482 с. – Бібліогр.: 531 назва.

У дисертаційному дослідженні вперше здійснено філософсько-релігієзнавчий аналіз інституціональних трансформацій у релігійно-церковному комплексі Волинського регіону (до складу якого зараховуємо територію Рівненської, Волинської, північну частину Тернопільської областей) як системної сукупності організаційно-структурованих церковних і релігійних інституцій у контексті суспільно-політичних змін на інституціональному та особистісному рівнях. Визначено, що Волинський регіон має іманентну лише йому конфесійно-інституційну специфіку. У ХХ столітті, починаючи з першої радянської краї, релігійно-церковний комплекс досліджуваного історико-культурного ландшафту під впливом низки чинників зазнав незворотних інституційних трансформацій, що призвели до сьогочасних проблем функціонування релігійних інституцій. Визначено, що секуляризація у Волинському регіоні була основною складовою радянського модернізаційного проекту і впроваджувалась насильницькими, жорсткими методами та прискореними, форсованими темпами. Через систему антирелігійних заходів тоталітарний режим намагався обмежити діяльну сферу релігійно-церковного комплексу. З'ясовано, що за таких обставин основні прояви унікальності індивідуального та універсального (що реалізується у релігійних переконаннях і практиках) відособились від відомих державою релігійних інститутів і наблизились до неінституціоналізованого статусу, а відтак і набули більш ситуативних форм, перемістились в індивідуальний простір. Основним ініціативним суб'єктом цих процесів стали не лише священнослужителі, алей миряни. Запропонована модель, яка ґрунтується на концептуальному розгляді релігійно-церковного комплексу в усій багатоманітності його функціонування. З'ясовано, що на інституційні трансформації у православ'ї впливає наявність різних групових ідентифікацій - носіїв протидіючих тенденцій модернізації та традиціоналізації. Сучасні протестантські конфесії (баптисти, свідки Єгови) демонструють стабільну динаміку своєї присутності у регіоні. П'ятидесятницькі течії показують високу динаміку зростання й посилення своєї присутності в різних сферах суспільного буття Волинського регіону. Ідейна різноманітність і багатогранність спільнот і асоціацій християн віри євангельської афішує про якісно нові явища в українському євангельському русі та релігійному житті регіону, зважаючи на те, що Волинський регіон акумулює третину п'ятидесятників всієї України.

27/43 ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ

27 МАТЕМАТИКА

27.25 Теорія функцій дійсних змінних

27.08.18.0337/0217U006787

Геометричні питання теорії функцій та ортогонально адитивні оператори у векторних ґратках: Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Маслюченко Володимир Кирилович. – ДР 0115U003234. УДК 517.51.

113 с.

Розв'язана проблема Мазура про мішані похідні з "Шотландської книги", знайдено нове узагальнення теореми Серпінського про рівність нарізно неперервних функцій, описано діагоналі нарізно абсолютно неперервних функцій, здійснено побудову функцій з даними граничними значеннями, розроблено загальний підхід до дослідження множини точок неперервності нарізно неперервних функцій зі значеннями в цілком регулярних просторах, досліджено нарізно неперервні функції зі значеннями в геміметризованих просторах, зокрема, у прямій Зоргенфрея.

27.27 Теорія функцій комплексних змінних

27.08.18.0338/0217U007301

Застосування гіперкомплексного аналізу для дослідження диференціальних рівнянь в частинних похідних та стохастичних диференціальних рівнянь: Заключний звіт /Житомирський державний університет імені Івана Франка; Керівник Погоруй Анатолій Олександрович. – ДР 0115U003027. УДК 517.54; 519.21.

45 с.

Описано метод розв'язання диференціальних рівнянь у частинних похідних із змінними коефіцієнтами. Одержані рівняння відновлення для характеристичної функції для щільності перехідної ймовірності випадкового блукання частинки із змінною швидкістю у деяких півмарковських середовищах для дво-, три-, та чотиривимірному простору. Оцінено параметри системи частинок із різними взаємодіями при зіткненні: енергії системи, ефекту завихрення та інших. Розроблено новий метод дослідження задач про екстремальне розбиття комплексної площини, який, зокрема, дозволив значно покращити результати в відомих проблемах про максимум добутку внутрішніх радіусів попарно неперетинних областей. Розв'язано відкриту проблему В.М. Дубініна про знаходження максимуму добутку внутрішніх радіусів n неперетинних областей, які містять точки одиничного кола, при певних обмеженнях на область, що містить точку нуля. Також ця проблема В.М. Дубініна про n неперетинних областей, які містять точки одиничного кола, розв'язана при певних обмеженнях на кути між сегментами сусідніх ліній. Крім того, одержано частковий розв'язок проблеми В.М. Дубініна для $n=2,3,4$ взаємно неперетинних областей без будь-яких обмежень. Для проблеми знаходження максимуму добутку внутрішніх радіусів n неперетинних симетричних областей, які містять точки одиничного кола, і степеня внутрішнього радіуса області, що містить точку нуля, вперше одержано результат для показника степеня >1 . Використовуючи узагальнене поняття внутрішнього радіуса для поліциліндричних областей в багатовимірному комплексному просторі, одержано розв'язок задачі про добуток степенів узагальнених конформних радіусів неперетинних областей з полюсами на межі полікруга та деяких більш загальних випадках. Отримано просування у класичній проблемі Дубініна для функціоналів у випадку п'яти вільних полюсів на комплексній площині. Крім того, розглянуті задачі, коли

вільні полюси коливаються навколо відповідних променів. Доведено деякі цікаві властивості гармонійної в одиничному крузі функції. Отримані результати можуть бути застосовані до різних задач пов'язаних із рівнянням Бертрамі в неоднорідних та анізотропних середовищах.

27.08.18.0339/0217U007475

Метричні простори, гармонічний аналіз функцій і операторів, сингулярні та некласичні задачі для диференціальних рівнянь: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Шишков Андрій Євгенович. – ДР 0115U000136. УДК 517.946.

67 с.

Отримано оцінки типу Келлер-Оссерман та нерівність Гарнака для еволюційного рівняння p -Лапласа, для анізотропного рівняння пористого середовища, в тому числі і з градієнтним абсорбційним членом, а також для двуфазних еліптичних рівнянь з абсорбційним потенціалом. За допомогою встановлених оцінок доведено достатні умови усунення особливостей розв'язків анізотропного рівняння пористого середовища з градієнтним абсорбційним молодшим членом, а також локальну обмеженість та неперервність слабких розв'язків анізотропного рівняння пористого середовища. Проведено якісний аналіз квазілінійних диференціальних рівнянь структури дифузії-сильної нелінійної абсорбції, крайових та початкових задач для них з суперсингулярними даними. Встановлено точні умови, які гарантують локалізацію області сингулярності розв'язку в околі параболічної границі області. Засобами функціональної моделі і теорії граничних трійок, проведено побудову теорії розсіювання для самосопряжених і несамосопряжених розширень симетричного оператора з рівними (можливо, нескінченними) дефектними числами. Дана конструкція застосована до аналізу задачі розсіювання на некомпактному квантовому графі, що дозволило отримати матрицю розсіювання в явній формі.

27.29 Звичайні диференціальні рівняння

27.08.18.0340/0417U003008

Костенко Олексій Володимирович. Математичні моделі дифракції на предфрактальних електродинамічних структурах: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут розбиття машинобудування ім. А.М. Підгорного НАН України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 517.698.519.6.

235 с.: 5 таб., 116 іл. – Бібліогр.: 116 назв.

1. Об'єкт дослідження: процеси дифракції та розсіювання електромагнітних хвиль; процес взаємодії електромагнітних хвиль з матеріальними півпросторами. 2. Мета дослідження: побудувати математичні моделі дифракції плоских монохроматичних електромагнітних хвиль на ідеально тонких нескінченних багатоеlementних імпедансних обмежених або періодичних предфрактальних ґратках: отримати граничні гіперсингулярні, а також з логарифмічною особливістю, інтегральні рівняння другого роду відповідних імпедансних задач дифракції та розсіювання; дослідити дифракційні та розсіювальні властивості багатоеlementних імпедансних предфрактальних ґраток; провести аналіз гіперсингулярного інтегрального рівняння другого роду та систем таких рівнянь; розробити числовий метод розв'язання, дослідити питання існування та єдності розв'язку, оцінити швидкість збіжності; побудувати ефективні математичні моделі взаємодії плоских монохроматичних електромагнітних хвиль з матеріальними півпросторами різного стану: нормального, ідеально надпровідного або надпровідного. 3. Методи дослідження: аналітичні методи математичної фізики; аналітична техніка інтегральних перетворень — параметричних зображень

гіперсингулярного, сингулярного та невластного, з логарифмічною особливістю, інтегралів; числовий метод дискретних особливостей; методи функціонального аналізу; методи лінійної алгебри; методи математичної теорії дифракції та розсіяння. 4. Теоретичні результати полягають у розвитку: математичної теорії дифракції, розсіяння та взаємодії; якісної теорії гіперсингулярних інтегральних рівнянь; числових методів розв'язання гіперсингулярних інтегральних рівнянь. Практичні результати: отримані кількісні характеристики дифракції хвиль на предканторових ґратках до п'ятого порядку включно, можуть бути застосовані інженерами-проектувальниками для розв'язання технічних проблем радіо та споріднених галузей. 5. Наукова новизна: вперше розроблено двовимірні математичні моделі дифракції плоских монохроматичних електромагнітних хвиль на ідеально тонких нескінченних багатоеlementних обмежених або періодичних імпедансних ґратках довільної форми: пари граничних інтегральних рівнянь другого роду: з логарифмічною особливістю в ядрі та гіперсингулярне; побудовано відповідні дискретні математичні моделі, а також їх комп'ютерні реалізації; вперше розроблено та обґрунтовано числовий метод розв'язання гіперсингулярних інтегральних рівнянь другого роду: сформульовано та доведено критерій існування та єдності розв'язку, отримано оцінку швидкості збіжності; метод узагальнено для розв'язання систем таких рівнянь та обґрунтовано; вперше, спираючись на коефіцієнт заломлення, розроблено математичні моделі взаємодії плоскої монохроматичної електромагнітної хвилі та матеріальних півпросторів різного стану: нормального, ідеально надпровідного або надпровідного; на основі побудованих математичних моделей, проведено числові експерименти з дослідження дифракційних властивостей імпедансних предканторових та інших ґраток. 6. Планується впровадження. 7. Радіо, електроніка, теорія гіперсингулярних інтегральних рівнянь.

27.35 Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики

27.08.18.0341/0417U002404

Аль-Омарі Мохаммад Атеф Ваді. Функціональний підхід до побудови дискретних геометричних моделей об'єктів складної форми: Дис... к.ф.-м.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 519.688:519.6:514.752.

175 с.: 6 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Розроблено і досліджено функціональний підхід до побудови дискретних скінченно-елементних моделей геометричних об'єктів складної форми. Суть цього підходу полягає у побудові математичної моделі геометричного об'єкту у вигляді аналітичного опису - предикатної формули, яка описує геометричне місце точок, що утворюють вихідний об'єкт. Для формалізації предикатних формул розроблена спеціалізована мова специфікацій FORTU-F, за допомогою якої можна описувати математичну модель геометричного об'єкту довільної складності. Реалізовані алгоритми трансляції специфікацій моделі на FORTU-F у внутрішній байт-код, а також подальшої автоматичної побудови дискретних геометричних моделей із застосуванням симплексних скінченних елементів. Розроблена відповідна інтелектуальна програмна система QNG автоматизації побудови складних скінченно-елементних моделей.

27.08.18.0342/0417U002405

Алатамнех Хамзе Халед Мохаммад. Математичне моделювання геометричних об'єктів на базі параметричних функцій: Дис...

к.ф.-м.н. /Запорізький національний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 519.85:004.925.8(043.5).

132 с.: 55 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дисертацію присвячено розробці підходу до аналітичного конструювання моделей складних геометричних об'єктів на базі примітивів, поданих параметричними функціями, з використанням логічних предикатів. Набув подальшого розвитку математичний апарат параметричних функцій. Також виконано модифікацію ітераційного методу побудови дискретних моделей геометричних об'єктів з використанням трикутників або тетраєдрів у частині врахування особливостей параметричного подання. У результаті розроблено принципи побудови, програмної реалізації та застосування проблемно-орієнтованої мови для опису комп'ютерних моделей з використанням параметричних функцій. На основі отриманих наукових результатів розроблено програмний запис, який дозволяє моделювати складні геометричні об'єкти та може бути використаний в якості препроцесору методу скінченних елементів.

27.08.18.0343/0217U007270

Математичні моделі біо-медичних проблем:

Заключний звіт /Інститут іноземної філології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова; Керівник Деркач Володимир Олександрович. – ДР 0117U001654. УДК 517.958:57.

63 с.

Досліджено спектральну проблему для індефінітного оператора Штурма-Ліувіля, зроблено аналіз проблеми резонансів для гамільтоніанів Шредінгера з точковими взаємодіями, розв'язано індефінітну проблему моментів Стілт'єса

27.08.18.0344/0217U007349

Архітектоніка мікро- та наноструктур в умовах оптичної дифракції та плазмонного резонансу для потреб сучасної фотоніки: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Бобицький Ярослав Васильович. – ДР 0115U000427. УДК 517.958:535.14; 517.958:621.372.8.

218 с.

Розроблено алгоритми та методи аналізу взаємодії оптичних хвиль з поверхневими та об'ємними періодичними структурами та визначено просторові, часові і енергетичні умови, за яких реалізується плазмонний та хвилеводний резонанс, а також резонанс поверхневих плазмон-поляритонів. Розроблено методи аналізу спектральних та ближньопольових характеристик оптичного відгуку металевих, діелектричних та композитних наночастинок, наноболонок та їх ансамблів. Змодельовано взаємодію оптичного випромінювання з нанодротоми, зокрема при їх періодичному розташуванні, для створення наноплазмонних мікролазерів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.08.18.0345/0217U007382

Побудова і дослідження методів розв'язування задач прикладної математики та інформатики: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Костробій Петро Петрович. – ДР 0113U0005296. УДК 517.958:52/59 519.6 517.91/93 517.51 519.2.

365 с.

Побудовано і досліджено математичні моделі опису соціально-економічних та природних явищ (процеси емісії парникових газів, сингулярні крайові задачі для нелінійних звичайних диференціальних рівнянь другого порядку, ультрапараболічні рівняння типу Колмогорова, гіллясті ланцю-

гові дробі загального та спеціального вигляду, напівобмежені металеві системи, дифузія низькорозмірних систем, задачі теплопровідності та термодружності, модель енергозалежної економіки).

27.37 Варіаційне обчислення і математична теорія оптимального керування

27.08.18.0346/0217U007016

Розробити методи прийняття рішень оптимізації функціонування ієрархічно структурованих розподілених систем: Заключний звіт /Навчально-науковий комплекс "Інститут прикладного системного аналізу "Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Касьянов Павло Олегович. – ДР 0115U002499. УДК 517.9.

190 с.

В ході роботи розроблено методи та алгоритми, які спрямовані на оптимізацію функціонування комплексних систем різної природи, які включають в себе класи технічних, промислових та соціо-економічних систем. На основі розроблених авторським колективом теоретичних методів та підходів якісного та конструктивного дослідження функцій стану еволюційних та статичних керованих процесів та полів різної природи розроблені нові методи оптимізації, керованості, стійкості, чутливості, синтезу та адаптації класів комплексних систем за негладких обмежень на стани та їх похідні характеристики.

27.41 Обчислювальна математика

27.08.18.0347/0417U003045

Сопроєнок Ольга Лук'янівна. Моделі та методи аналізу чутливості динамічних систем зі зміною вимірності фазового простору:

Дис... к.ф.-м.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 12.05.2017.

УДК 519.6 (075.8):681.5.07.

167 с. – Бібліогр.: 137 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці й розвиненню методів практичної стійкості, чутливості та структурно-параметричної оптимізації для аналізу процесів, які описуються системами диференціальних рівнянь зі зміною вимірності фазового простору, залежних від параметрів.

27.08.18.0348/0217U007330

Розробка комп'ютерних алгоритмів та нового покоління високопродуктивних програмних засобів моделювання і прогнозування стану та ресурсу відповідальних зварних конструкцій. Етап 2. Розробка комп'ютерних алгоритмів та програмних засобів прогнозування несучої здатності зварних трубопроводів і посудин тиску з дефектами для комп'ютерів гібридної архітектури: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Хіміч Олександр Миколайович. – ДР 0117U002492. УДК 519.6.

49 с.

Розроблено нові алгоритмічно-програмні засоби, які враховують гібридну архітектуру комп'ютера, розв'язування з оцінкою достовірності результатів систем лінійних алгебраїчних рівнянь для чисельного прогнозування несучої здатності зварних трубопроводів і посудин тиску з дефектами. Розроблено та інтегровано в програмний комплекс Weld-Predictions (розробка ІЕЗ ім. Є.О. Патона НАН України) програмне забезпечення з паралельною організацією об-

числень для розв'язування на комп'ютерах гібридної архітектури розрахункових задач прогнозування несучої здатності зварних трубопроводів і посудин тиску з дефектами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.08.18.0349/0217U007447

Розробка методики визначення напружено-деформованого стану головного обтічника тришарової стільникової конструкції з раціональним вибором характеристик анізотропії матеріалу в залежності від характеру зовнішнього навантаження конструкції та розробка розрахункової моделі для визначення критичних значень навантажень:

Заклучний звіт /Запорізький національний університет; Керівник Грищак Віктор Захарович. – ДР 0117U001632. УДК 519.6:531.011.

71 с.

Об'єкт дослідження: підходи та методи визначення напружено-деформованого стану та критичних навантажень тришарового головного обтічника при дії експлуатаційних навантажень. Мета роботи: розробка методики визначення напружено-деформованого стану головного обтічника тришарової стільникової конструкції з раціональним вибором характеристик анізотропії матеріалу в залежності від характеру зовнішнього навантаження конструкції, розробка розрахункової моделі для визначення граничних значень навантажень, що діють на головний обтічник тришарової стільникової конструкції, в контексті його зв'язку з товщиною і матеріалом заповнювача і характеру армування несучих шарів. Розроблені математичні моделі та чисельні алгоритми розрахунку оболонки, які знаходяться під дією внутрішнього тиску, осьових та перерізуючих сил, згинних моментів, а також їх сумісної дії. Запропоновані підходи до визначення раціональних кутів намотки та вибору товщини заповнювача шаруватої оболонкової конструкції з точки зору міцності при заданих видах зовнішнього навантаження. Розроблені підходи впроваджуються для розрахунку оболонкових конструкцій головного обтічника в державному підприємстві "Конструкторське бюро "Південне" ім. М.К. Янгеля". Галузі застосування: аерокосмічна галузь, машинобудування, транспорт, будівництво. Робота розповсюджується за договірною ціною.

27.43 Теорія ймовірності й математичної статистики

27.08.18.0350/0217U007414

Розробка і дослідження нових методів моделювання випадкових процесів і полів та розв'язків рівнянь математичної фізики:

Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Король Ігор Іванович. – ДР 0115U001101. УДК 519.21.

139 с.

Отримані оцінки розподілів супремумів розподілів в певних функціональних просторах; нові моделі різних класів випадкових процесів; критерії для перевірки гіпотез про вигляд коваріаційних функцій гасових стаціонарних випадкових процесів; співвідношення для генератрис екстремумів та їх доповень (в тому числі й абсолютних екстремумів) для цілочислового складного пуассонівського процесу з геометрично розподіленими стрибками одного знаку, заданого на скінченному регулярному ланцюгу Маркова; достатні умови існування з імовірністю одиниця класичного розв'язку задачі Коші для рівняння теплопровідності, коли права частина є випадковим полем з простору та простору Орліча; оцінки для розподілу супремуму розв'язку задачі Коші для

рівняння теплопровідності, коли права частина є випадковим полем з простору та простору Орліча на компактi і на нескінченності.

27.08.18.0351/0217U007443

Розроблення методів і алгоритмів для оптимізації складних систем і побудови оптимального керування в умовах складних фазових обмежень: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" Фізико-технічний інститут; Керівник Бейко Іван Васильович. – ДР 0116U003787. УДК 519.21;517.9.

160 с.

Об'єктом дослідження є оптимально керовані системи і процеси в умовах фазових обмежень. Предметом дослідження є математично-комп'ютерні методи підвищеної точності для оптимального керування складними системами з використанням асимптотично-розв'язуючих операторів. Запропонована в роботі науково-технічна ідея для розробки побудови методів і алгоритмів розрахунку оптимізованих фазових траєкторій в умовах складних фазових обмежень основана на комплексній оптимізації робочих моделей керованих систем та алгоритмів асимптотично-розв'язуючих операторів і алгоритмів побудови екстремальних розв'язків за методами внутрішніх точок. Розроблювані методи і алгоритми призначаються для розв'язування актуальних задач оптимізації складних систем в умовах складних фазових обмежень. Робота передається за кордон за договірною ціною.

28 КІБЕРНЕТИКА

28.17 Теорія моделювання

28.08.18.0352/0417U003140

Косилов Сергій Олексійович. Інформаційна технологія підтримки прийняття рішень по управлінню підприємством конвеєрного типу: Дис... к.т.н. /Черкаський державний технологічний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 004.891:681.518.5.

261 с.: 67 табл., 77 іл. – Бібліогр.: 126 назв.

У роботі вирішено проблему створення інформаційної технології, призначеної для автоматизованої обробки інформації та прийняття оптимальних рішень при управлінні підприємствами з конвеєрною технологією виробництва при наявності нелінійних технологічних обмежень. Розроблено двоїстий метод розрахунку виробничих показників на основі сформованих математичних моделей взаємозв'язків між характеристиками замовлень і заготовок з урахуванням технологічних обмежень. Для постановки задачі оптимального планування створено моделі технологічних обмежень і поліноміальну модель розрахунку тривалості виготовлення замовлень. Сформовано правила оптимального оперативного управління при відхиленні від плану і алгоритм перерозподілу завдань управління між виробничими підрозділами. Вдосконалено методи розв'язання оптимізаційних задач за рахунок комбінування методів генетичного програмування і штрафних функцій. Розроблену інформаційну технологію реалізовано у вигляді алгоритмів та програмного забезпечення для СППР.

28.08.18.0353/0217U007249

Розробка та дослідження ефективних методів для варіаційних нерівностей та задач оптимального керування: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Семенов Володимир Вікторович. – ДР 0117U007016. УДК 519.7; 517.9.

46 с.

Проект орієнтований на створення та дослідження ефективних алгоритмів для варіаційних нерівностей, задач про рівновагу, задач дворівневої оптимізації та задач оптимального керування. Заплановано розробити та обґрунтувати ряд нових алгоритмів для варіаційних та квазіваріаційних нерівностей, що виникають при математичному моделюванні транспортних та комунікаційних мереж. Також заплановано застосування розроблених методів для оптимізації систем, що описуються інтегро-диференціальними рівняннями в частинних похідних та розв'язання задач, що пов'язані з обробкою зображень та машинним навчанням: багатокласова SVM-модель, ROF та TV-L₁ моделі фільтрації шумів.

28.08.18.0354/0217U007476

Аналітичні методи дослідження стохастичних диференціальних рівнянь: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Баєв Артем Вікторович. – ДР 0115U000087. УДК 519.21.

24 с.

Об'єкт дослідження. Гауссові випадкові процеси та поля. Предмет дослідження. Кореляційні функції стохастичних процесів і полів, норми квадратично-гауссових випадкових процесів, моделі гауссових випадкових полів, гауссовські стаціонарні процеси зі стійкою кореляційною функцією, поведінка та властивості цих процесів. Мета дослідження. Знайти оцінки кореляційних функцій стохастичних процесів і полів, оцінки норм квадратично-гауссових випадкових процесів, знайти метод побудови моделей гауссових випадкових полів в різних функціональних просторах. Знайти оцінки розподілу супремуму гауссовських стаціонарних процесів зі стійкою кореляційною функцією, вивчити поведінку цих процесів на нескінченності, дослідити деякі аналітичні властивості цих процесів. Методи дослідження. Ймовірнісні методи, методи моделювання. Основні результати роботи. Досліджені стаціонарні власні складні випадкові процеси, стаціонарні власні комплексні випадкові процеси зі стійкою кореляційною функцією. Деякі результати для властивостей стійкої кореляційної функції представлені у роботі [11]. Ми представили деякі властивості квадратичних гауссових випадкових величин і процесів (див., наприклад, [3, 7, 8]). Також у цій роботі отримані оцінки розподілів функціоналів модуля стаціонарних гауссовських власних комплексних випадкових процесів (див., наприклад, [13, 6, 10]). Розроблено теореми, що описують поведінку модуля стаціонарного власного комплексного випадкового процесу на нескінченності. Розглянуто простір субгауссових випадкових величин Sub(?), простори Орліча випадкових величин L_U(?) та простір квадратично-гауссових випадкових величин. Розглядається задача оцінювання експоненціальних моментів квадратичних форм від випадкових величин з простору SG_?(?) та границь в середньому квадратичному таких квадратичних форм. Побудовано моделі гауссових нестаціонарних випадкових процесів із заданою точністю та надійністю. Досліджено умови вибору розбиття множини так, щоб побудована модель наближала гауссовий нестаціонарний випадковий процес із заданими надійністю та точністю в просторах C(?) та L_p(?). Робота передається за кордон за договірною ціною.

28.21 Теорія інформації

28.08.18.0355/0217U006474

Теорія і методи комбінаторної оптимізації для нечітких множин: Заключний звіт /Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"; Керівник Ємець Олег Олексійович. – ДР 0111U007595. УДК 519.85.

250 с.

Звіт з НДТ: 250 с., 202 джерела. Об'єкт дослідження - задачі комбінаторної оптимізації за умов невизначеності та методи їх розв'язування. Мета роботи - дослідити задачі комбінаторної оптимізації за умов нечіткої невизначеності та інших комбінаторних оптимізаційних задач та розробити методи їх розв'язування. Метод дослідження - математичне моделювання, методи оптимізації. У роботі розглянуто: 1. Введені нові операції та відношення над нечіткими числами. 2. Формалізація понять розташування прямокутників з нечіткими розмірами. 3. Розв'язування задач в нечіткій постановці на комбінаторних множинах (задачі упакування, про ранець). 4. Розвинутий метод гілок та меж для задач оптимізації: а) на нечітких множинах; б) на розміщеннях зі сталою сумою елементів; в) в задачі мінімізації довжини зв'язуючої сітки. 5. Комбінаторні транспортні задачі на перестановках за умов нечіткої невизначеності. 6. Властивості задачі оптимізації на розміщеннях за умов стохастичної невизначеності. Всі результати мають наукову новизну. Здійснено впровадження результатів науководослідної теми при викладанні дисциплін "Елементи комбінаторної оптимізації" та "Сучасні методи оптимізації та їх програмування" для студентів напрямку "Інформатика" та спеціальностей "Комп'ютерні науки та інформаційні технології", "Соціальна інформатика", а також в їх курсовому та дипломному проектуванні. Робота передається за кордон за договірною ціною.

28.23 Штучний інтелект

28.08.18.0356/0417U002346

Москаленко Альона Сергіївна. Моделі і методи інформаційної технології радіонуклідного діагностування патологій за умови неповної визначеності: Дис... к.т.н. /Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут". - Захищена 02.06.2017.

УДК УДК 004.93'1.

211 с.: 3 табл., 61 іл. - Бібліогр.: 177 назв.

Об'єкт дослідження - слабоформалізований процес класифікації результатів радіонуклідного обстеження нирок та міокарду за умов неповної визначеності, обумовленої довільними початковими умовами формування зображень; мета дослідження - підвищення функціональної ефективності системи радіонуклідного діагностування патологій нирок та міокарду шляхом створення інформаційної технології машинного навчання; методи дослідження - методи системного аналізу та інформаційної інтелектуальної технології аналізу даних, теорії ймовірностей і математичної статистики, теорії інформації, об'єктно-орієнтована методологія проектування інформаційного та програмного забезпечення; результати - розв'язано важливу науково-практичну задачу підвищення функціональної ефективності інформаційної системи радіонуклідного діагностування патологій нирок та міокарду; новизна - вперше розроблено модель і метод машинного навчання, заснований на багатointervalній системі контрольних допусків на значення різномісних діагностичних ознак та ієрархічній структурі контейнерів класів розпізнавання, які на відміну від існуючих враховують багатомодальність щільності розподілу ймовірностей категорійних та числових діагностичних даних, що дозволяє підвищити точність розпізнавання функціональних станів нирок та міокарду для прийняття рішень щодо патології пацієнта; вперше розроблено метод оцінювання функціональної ефективності системи діагностування з ієрархічною структурою контейнерів класів розпізнавання на основі запропонованої модифікації інформаційного критерію оптимізації параметрів навчання, що дозволяє підвищити достовірність вирішальних

правил; удосконалено модель і метод ансамблевої кластеризації, які на відміну від інших оснований на використанні інформаційного критерію для оптимізації параметрів індивідуальних та результуючого розбиттів, що дозволяє підвищити стійкість результатів кластер-аналізу та функціональну ефективність машинного навчання; дістав подальшого розвитку метод ройового пошуку глобального максимуму інформаційного критерію функціональної ефективності шляхом модифікації процедур оновлення персональної та глобальної найкращих позицій частинок роя, що дозволяє підвищити оперативність оптимізації словника ознак розпізнавання; ступінь упровадження - результати впроваджені в Інституті сцинтиляційних матеріалів НАН України (м. Харків), Сумському обласному клінічному протитуберкульозному диспансері, навчальний процес кафедри комп'ютерних наук Сумського державного університету; галузь використання - інформаційні технології.

28.08.18.0357/0417U002467

Чумаченко Дмитро Ігорович. Інтелектуальні мультиагентні технології в епідемічних процесах систем популяційної динаміки: Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. - Захищена 23.06.2017.

УДК 004.032.91.

289 с.: 5 табл., 47 іл. - Бібліогр.: 203 назви.

Метою дослідження є створення та дослідження інтелектуальної системи підтримки прийняття рішень для отримання довгострокового прогнозу в системах популяційної динаміки за допомогою мультиагентного моделювання. Розроблено мультиагентну модель популяційної динаміки, засновану на інтелектуальних раціональних агентах, що функціонують в умовах логічної невизначеності. Формалізовано клас епідемічних процесів, заснований на факторах та характеристиках, що впливають на динаміку популяції. Удосконалено метод ідентифікації об'єктів інтелектуальної мультиагентної системи, заснований на частковій спостережуваності простору станів для довільної кількості агентів. Дістав подальший розвиток метод інтелектуального аналізу популяційної динаміки, заснований на нечітких рекурентних моделях, що дозволяє оцінити можливість виникнення хаотичної динаміки модельованої системи.

28.08.18.0358/0417U003139

Мельник Валентин Павлович. Моделі та інформаційна технологія процесу підтримки прийняття рішень для забезпечення перевезення небезпечних вантажів: Дис... к.т.н. /Черкаський державний технологічний університет. - Захищена 19.05.2017.

УДК 004.89:614.8(043).

157 с.: 6 табл., 62 іл. - Бібліогр.: 161 назва.

Дисертація присвячена розв'язанню науково-технічної задачі, яка полягає у підвищенні оперативності процесу підтримки прийняття рішень для забезпечення перевезення небезпечних вантажів на основі впровадження інформаційної технології підтримки прийняття рішень в надзвичайних ситуаціях. Вдосконалено модель керування системою моніторингу перевезення небезпечних вантажів на основі системного підходу та методики програмування життєвого циклу шляхом впровадження системних вимог цільових показників та характеристик комплексної автоматизації, а також адаптації до предметної області, що забезпечило основу створення систем підтримки прийняття рішень. Розроблені інформаційна технологія та моделі процесу підтримки прийняття рішень забезпечують розширення оперативних можливостей у системі підвищення ефективності реагування підрозділів ДСНС України в багатofакторній системі

управління надзвичайною ситуацією, яка пов'язана з перевезенням небезпечних вантажів.

28.08.18.0359/0217U007328

Розробка розподіленої бази даних для узагальнення та аналізу геофізичних даних Східно-Європейської та Західно-Європейської платформ України: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Тульчинський Вадим Григорович. – ДР 0117U000886. УДК 004.89:002.53.

56 с.

Розроблено інформаційну систему для ведення великої розподіленої бази геофізичних даних Східно-Європейській та Західно-Європейській платформ України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.08.18.0360/0217U007332

Розробка елементів технології інформаційно-онтологічної підтримки науково-технічної творчості: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Палагін Олександр Васильович. – ДР 0117U004633. УДК 004.8.

190 с.

Відповідно до поставленої мети розроблено демонстраційну версію системи інформаційної підтримки процесу розробки заявочних документів патентування з наданням користувачу множини сервісів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

28.29 Системний аналіз

28.08.18.0361/0417U003044

Іванчук Марія Анатоліївна. Математичне моделювання експертних медичних прогностичних систем: Дис... к.ф.-м.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 12.05.2017.

УДК [519.237.8+519.244.3+514.174.5] : 616.079.5.

148 с.: 10 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

Робота присвячена розв'язанню задачі класифікації із використанням епсилон-сіток. Доведено необхідні та достатні умови епсилон-відокремлюваності двох множин. Введено поняття області поділу, що задає умови для задачі опуклого програмування, розв'язок якої дозволяє перевірити необхідні та достатні умови епсилон-відокремлюваності. Доведена асимптотична нормальність емпіричної кривої відокремлення, що дозволяє перевіряти гіпотези про місцезнаходження теоретичної кривої відокремлення в конкретній точці. Запропоновано метод переходу від множин до їх епсилон-сіток для розв'язання задачі пошуку відокремлюючої гіперплощини. Розроблено та впроваджено в практичну медицину алгоритм побудови експертних прогностичних систем.

28.08.18.0362/0217U007243

Дискретні та неперервні еволюційні структури: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Самойленко Ігор Валерійович. – ДР 0117U007015. УДК 005; 519.7; 303.732.

88 с.

Об'єкт дослідження: диференціальні рівняння зі стохастично малими до- бавками, випадкові еволюції, еволюційні системи, збудені випадкові блукання, випадкові процеси з імміграцією. Мета роботи: дослідження дискретних та неперервних випадкових структур з наголосом на аналізі їх асимптотичних властивостей. Методи дослідження: методи

теорії випадкових процесів, методи теорії ймовірностей, проблема сингулярного збурення, метод пограничного шару, метод ймовірнісних метрик, метод склеювання. Знайдено умови, що гарантують слабку збіжність скінченновимірних розподілів деяких типів випадкових еволюцій, зокрема умови, що забезпечують слабку збіжність у просторі Скорохода випадкових процесів з імміграцією до стаціонарних процесів з імміграцією. За різних припущень щодо вхідних параметрів доведено низку граничних теорем про слабку збіжність, після нормалізації, скінченновимірних розподілів останніх процесів у зміненому масштабі часу до скінченновимірних розподілів умовно гауссівських процесів, спектрально інтегровних процесів Леві та деяких інших процесів.

29 ФІЗИКА

29.01 Загальні питання фізики

29.08.18.0363/0217U006957

Процеси рідких розпадів В-мезонів та народження векторних бозонів, b-кварків і струменів в p-p зіткненнях на ЛНС: Заключний звіт /Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Корчин Олександр Юрійович. – ДР 0116U004397. УДК 539.12.

32 с.

Досліджено вплив розпадів В мезонів на K^* та векторні мезони V на спостережувані рідкого розпаду В-мезона на K^* та пару мюонів. Встановлено що існує значний вплив на спостережувані цього розпаду від фаз амплітуд процесів $B \rightarrow K^* V$. Доведено, що при існуючій точності експериментальних даних та теоретичних розрахунків поки що передчасно стверджувати, що експерименти ЛНС з розпаду В-мезона на K^* та пару мюонів вказують на прояви ефектів нової фізики. Виконані обчислення є корисними при плануванні експериментів для пошуку ефектів нової фізики на ВАК ЦЕРН. Розраховано перерізи народження b-кварків, В-мезонів та пар мюонів різного знаку сумісно з b-струменями з урахуванням процесів за межами лідируючого порядку теорії збурень КХД, що мають кінцеві стани з 2, 3, 4 або 5 частинками.

29.08.18.0364/0217U006966

Дослідження нейтрино і слабкої взаємодії у подвійному бета-розпаді ядра ^{100}Mo : Заключний звіт /Інститут ядерних досліджень НАН України; Керівник Даневич Федор Анатолійович. – ДР 0117U003127. УДК 53.03; 539.1.

57 с.

Розроблено і досліджено кристали ZnMoO_4 і Li_2MoO_4 , у тому числі із збагаченого молибдену-100, в якості низькотемпературних сцинтиляційних болометрів. Показано, що Li_2MoO_4 мають високі спектрометричні характеристики, гарну здатність до розділення бета- і альфа-частинок, високу радіочистоту. Розроблені методи розділення за формою подій, що дозволить досягнути фону від випадкових збігів $2n2b$ -розпадів ^{100}Mo на рівні $6e-5$ відліків/(keV кг рік). З найвищою точністю визначено $T_{1/2}$ ядра ^{100}Mo відносно $2n2b$ -розпаду на основний рівень. Встановлено обмеження на $T_{1/2}$ відносно $0n2b$ -розпаду.

29.03 Загальні проблеми фізичного експерименту

29.08.18.0365/0217U006627

Розробка шаруватих функціональних керамічних композитів з об'ємною архітектурою

резистивних шарів, здатних до генерації термоелектричної напруги, для роботи при високих температурах в агресивному середовищі, та подальший розвиток методів моніторингу еволюції та деградації їх мікроструктури в процесах отримання та високотемпературної експлуатації: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім.І.М.Францевича НАН України; Керівник Петровський Віталій Ярославович. – ДР 0114U001522. УДК 539.2:621.762:666.3.

257 с.

Звіт про НДР: 257 с., 122 рис., 29 табл., 162 посилання. Мета роботи: розробка конструкції, підбір матеріалів для створення композитної термопари з максимальною високою термоерс, здатної працювати в агресивних середовищах та лінійною залежністю термоерс від температури в діапазоні температур 600-1200°C. В даний час існує проблема вимірювання температури в агресивних середовищах у всьому діапазоні температур, але особливо при температурах понад 1410°C (температура плавлення сталі). Перспективним напрямком в даній галузі є застосування нових матеріалів, зокрема багатокомпонентних керамічних композитів. В роботі реалізовано принцип створення шаруватих функціональних керамічних композитів який полягає в використанні взаємодії діелектричної матриці Si₃N₄ з біндером, введеною провідниковою фазою і середовищем пресування для утворення in situ в процесі гарячого пресування напівпровідникових фаз, які суттєво впливають формування електрофізичних властивостей резистивного функціонального шару. Розроблено методику виготовлення Показана принципова можливість створення високотемпературних термопар з керамічних композитів, в якій в якості позитивної гілки використовувалися матеріали: В4С, LaB₆, вуглецеве волокно, композит вуглець-нітрид кремнію у вигляді стрічки, і в якості негативної гілки матеріали: HfC, TaN, TaC, ZrC, SiC, WC, TiB₂. Розроблено оригінальну методику дослідження комплексу фізичних властивостей виготовлених термоперетворювачів, в результаті застосування якої було оптимізовано склад та структуру матеріалів для отримання термопари з максимальною термоерс.

29.08.18.0366/0217U007049

Фазові стани типу "електроліт-електроліт" поблизу феромагнітних поверхонь в умовах впливу зовнішніх магнітних полів, полів розсіювання електродів та електрохімічних реакцій: Заключний звіт /Інститут магнетизму НАН та МОН України; Керівник Горобець Ю.І – ДР 0115U000895. УДК 538.22;539.215;536.7.

195 с.

Методами оптичних, термографічних та частотних досліджень показано, що протікання електрохімічних реакцій в магнітному полі супроводжується обертовим рухом електроліту та виникненням в ньому груп кластерів, що призводить до фазової сепарації типу "електроліт - електроліт". В той же час відбувається і структурування поверхні електродів. Побудовано теоретичну модель ефектів магнітогидродинамічного перемішування розчинів електролітів, що виникають поблизу поверхні феромагнітного електроду під час утворення нано- та мікророзмірних ефективно парамагнітних компонент. Розроблено модель утворення міжфазної поверхні та визначення її форми при фазовій сепарації електроліту типу "електроліт - електроліт" з нано- та мікророзмірними ефективно парамагнітними компонентами електроліту. Проведено оцінку характерних розмірів та магнітного моменту ефективно парамагнітних частинок.

29.05 Фізика елементарних часток

29.08.18.0367/0417U002623

Руденок Ігор Валентинович. Народження частинок, генерація лептонної асиметрії та еволюція магнітних полів у ранньому Всесвіті: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України. – Захищена 29.06.2017.

УДК 530.145 ; 538.9.

153 с.: 1 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 137 назв.

Пораховано темпи народження частинок на етапі післяінфляційного розігріву Всесвіту в моделі інфляції Старобінського. Встановлено, що в даній моделі параметричний резонанс не розвивається за рахунок розширення Всесвіту. Виходячи з вимоги існування суттєвої лептонної асиметрії для ефективного народження частинок Темної матерії, отримано обмеження на маси стерильних нейтрино та кут змішування стерильних нейтрино з активними в рамках нейтринної модифікації Стандартної моделі. За допомогою кіральної кінетичної теорії отримано вирази для електричних та кіральних струмів та зарядів, а також рівняння для еволюції електричного та кірального хімічних потенціалів в кірально-асиметричній неоднорідній плазмі в ранньому Всесвіті. Чисельно змодельовано еволюцію магнітної спіральності в кіральній плазмі. Доведено існування інверсного каскаду магнітної спіральності в неоднорідній плазмі. Показано, що дифузія в ранньому Всесвіті призводить до суттєвого подавлення неоднорідностей плазми.

29.08.18.0368/0217U007307

Відхилення ультрарелятивістських негативно заряджених частинок за допомогою зігнутих кристалів: Заключний звіт /Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Кириллін Ігор Володимирович. – ДР 0117U001680. УДК 539.12.

30 с.

Проведено дослідження процесу відхилення ультрарелятивістських негативно заряджених частинок за допомогою зігнутих кристалів. Показано існування максимуму у залежності кута відхилення, на який можна відвернути задану долю частинки пучка при стохастичному відхиленні, від радіусу викривлення кристалу. Визначені оптимальні параметри для застосування зігнутих кристалів осьової орієнтації для керування напрямком руху пучків негативно заряджених частинок у прискорювачах високої енергії. Показано, що при збільшенні енергії заряджених частинок максимальний кут відхилення, що досягається за допомогою стохастичного механізму відхилення, зменшується як $E \wedge - 1/4$, а оптимальний радіус викривлення кристалу, що відповідає цьому максимальному куту відхилення, збільшується як $E \wedge 5/4$. Оптимальні умови для відхилення ультрарелятивістських негативно заряджених частинок за допомогою зігнутих кристалів, які були знайдені в процесі дослідження, можуть бути використані, зокрема, при вирішенні задачі виведення пучків негативно заряджених частинок з циклічних прискорювачів та колімації пучків негативно заряджених частинок.

29.15 Ядерна фізика

29.08.18.0369/0417U003011

Чудак Наталія Олександрівна. Багаточастинкові польові оператори як метод опису розсіювання адронів: Дис... к.ф.-м.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 28.04.2017.

УДК 539.123.

185 с.: 13 іл. – Бібліогр.: 169 назв.

Дисертацію присвячено розробці методу багаточастинкових полів в задачах, пов'язаних із розсіянням зв'язаних станів кварків, а також застосуванню цього методу для опису диференційного перерізу пружного розсіяння протонів за квадратом переданого чотири-імпульсу. Побудовані динамічні рівняння для багаточастинкових полів і проведено їх квантування. Показано що оператори багаточастинкових полів описують народження і знищення адронів. Показано що двочастинкові калібрувальні поля описують конфайнмент кварків і глюонів. На рівні якісного спіпадиння описані експериментальні дані щодо диференційного переізу пружного розсіяння протонів за квадратом переданого чотири-імпульсу.

29.08.18.0370/0217U006749

Експериментальні дослідження залежності запізненого гамма-випромінювання продуктів фотоподілу ізотопів ^{239}Pu , ^{240}Pu в герметичних контейнерах від часу фотоактивації на M-30 та витримки: Заклучний звіт /Інститут електронної фізики Національної академії наук України; Керівник Маслюк Володимир Трохимович. – ДР 0117U007269. УДК 535.173; 539.173, 537.226.

58 с.

Досліджено гамма-спектри неопромінених ізотопів плутонію ^{239}Pu і ^{240}Pu та їх стимульованого запізненого гамма-випромінювання при максимальній енергії активації 12.5 MeV, що дозволило встановити оптимальні пари продуктів (^{89}Rb , ^{138}Cs) запізніле гамма-випромінювання яких придатне для визначення вмісту ^{239}Pu , ^{240}Pu в герметичних контейнерах з ядерними матеріалами.

29.08.18.0371/0217U006955

Розсіяння та випромінювання заряджених частинок великої енергії в тонких шарах кристалічної та аморфної речовини: Заклучний звіт /Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Шульга Микола Федорович. – ДР 0116U004398. УДК 539.12.

27 с.

Показано, що розсіювання високоенергетичних заряджених частинок на атомних ланцюжках призводить як до деканалювання, так і до появи у спектрі випромінювання піку, пов'язаного з таким розсіюванням. Вивчено еволюцію спектральної густини випромінювання частинок при зменшенні кута між імпульсом частинки та кристалічною віссю та знайдено частоту піку випромінювання, яка відповідає розсіюванню на окремих атомних ланцюжках у випадку площинного каналювання. Досліджено можливість експериментального спостереження ефекту пригнічення когерентного випромінювання при русі заряджених частинок GeV-діапазону енергії в тонких кристалах. З цією метою розглянуто випромінювання при русі частинок у полі неперервного потенціалу кристалічних площин (110) тонкого кристалу кремнію в режимах каналювання і надбар'єрного руху. Розгляд проведено за умов, коли товщина кристалу є меншою за довжину формування випромінювання, а частинка при русі в полі кристалу робить не більше декількох коливань. Отримано залежності усередненої за пучком спектральної щільності випромінювання від товщини кристалу, кута падіння і енергії частинок.

29.08.18.0372/0217U007237

Неорганічні сцинтиляційні кристалічні волокна для нового покоління детекторів фізики високих енергій (Акронім: NEPD-Fiber): Заклучний звіт /Інститут сцинтиляційних

матеріалів Національної академії наук України; Керівник Сідлецький Олег Пезаревич. – ДР 0117U003189. УДК 539.1.074.3:[621.386.82:539.12].

79 с.

В рамках проекту були отримані монокристалічні волокна, стрічки та монокристали різного складу. Згідно тестів в Європейському центрі ядерних досліджень (CERN) характеристики отриманих волокон відповідають вимогам до сцинтиляційних детекторів для нових експериментів фізики високих енергій на колайдерах. Методом мікровитягування отримані волокна LuAG:Ce довжиною до 25 см. Методом мікровитягування отримані волокна на основі YAG:Ce довжиною до 55 см. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.08.18.0373/0217U007238

Розробка радіаційно-стійких сцинтиляторів для фізики високих енергій: Заклучний звіт /Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Галунов Микола Захарович. – ДР 0116U006761. УДК 539.1.074.3:539.16.

41 с.

В рамках виконання проекту розроблено низку технологічних прийомів виготовлення радіаційно-стійких композиційних матеріалів, що можуть використовуватись як сцинтилятори. Відпрацьовано методи вимірювання радіаційної стійкості, сцинтиляційного виходу, люмінесценції та оптичного пропускання зразків до та після опромінення. В якості основи, що зв'язує, використовувався полідиметилсилоксан. Розроблені композиційні сцинтилятори на основі неорганічних гранул ($\text{Al}_2\text{O}_3:\text{Ti}$, GSO:Ce, GPS:Ce, YSO:Ce, YAG:Ce) є радіаційно-стійкими і витримують дози більше 100 Мрад, що відповідає поставленій задачі. Пропускання композиційних сцинтиляторів зменшується менш ніж в два рази при збільшенні накопиченої дози D, в той час як в смузї поглинання, коефіцієнт пропускання може істотно зменшуватись зі збільшенням D. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.17 Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика

29.08.18.0374/0417U002720

Колесниченко Наталя Олександрівна. Особливості поширення теплоти в дисперсних і щільних середовищах при високоінтенсивних процесах нагріву: Дис... к.т.н. /Одеська національна академія харчових технологій. – Захищена 19.06.2017.

УДК 536.2.02.

140 с.: 16 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

У дисертаційній роботі на підставі аналітичних і експериментальних досліджень визначені особливості поширення теплоти в неорганічних матеріалах при високоінтенсивних процесах нагріву у, включаючи нагріву умовах дії мікрохвильового поля. Встановлено, що швидкість нагріву, можлива у високоінтенсивних технологіях виробництва технічної кераміки, значно нижче граничної швидкості, при якій порушується лінійний зв'язок між тепловим потоком градієнтом температур, що дозволяє при побудові математичних моделей теплопереносав розглянутих технологіях ґрунтуватися на рівнянні теплопровідності параболічного типу.

29.19 Фізика твердих тіл

29.08.18.0375/0417U002657

Гаврилух Василь Миронович. Структура та

електронні властивості нанорозмірних плівок металів з кубічною кристалічною ґраткою: Дис... к.ф.-м.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 09.06.2017.

УДК 539.216; 546.3.

168 с.: 6 табл., 85 іл. – Бібліогр.: 181 назва.

Завдяки використанню методу замороженої конденсації (quench condensed) пари термічно випарованого металу (температура підкладки при конденсації металу не вища за 0,1 температури плавлення металу) і підшарів поверхнево-активних речовин, що перешкоджають коалесценції зародків кристалізації металу, створено методики препарування ультратонких електричносучільних плівок металів, у яких лінійні розміри зерна не залежать від товщини шару. Керування розмірами кристалітів в плівці металу реалізується шляхом підбору масової товщини підшару поверхнево-активної речовини Ge, Si або Sb.

29.08.18.0376/0417U002658

Яровець Ігор Романович. Особливості наносистем на основі халькогенідних напівпровідників з природними наноструктурованими матрицями: Дис... к.ф.-м.н. /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника". – Захищена 09.06.2017.

УДК 537.533.73;539.211; 538.971.

158 с.: 8 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 175 назв.

Робота присвячена дослідженню наносистем на основі поверхонь халькогенідних напівпровідників з природними наноструктурованими матрицями. Досліджено топографію, атомну, електронно-енергетичну структуру та елементнофазовий склад поверхонь телуриду галію (GaTe), селенідів індію (In₄Se₃, InSe) та їх інтеркалатів (Ag_xIn₄Se₃, Ni_xInSe). Структурні дослідження гібридної системи Ni_xInSe дають підстави стверджувати про розміщення інтеркалянта лише у міжшарових щілинах. Встановлено, що поверхні сколювання (ПС) GaTe зазнають локальної у наномасштабі реконструкції, і тому є непридатними як підкладки для формування наносистем на їх основі. ПС (100) In₄Se₃ мають борошністу структуру, є структурно стабільними, не зазнають атомної реконструкції у широкому температурному діапазоні 77-295 К, а тому можуть бути використані як анізотропні, слабо провідні матриці/підкладки для створення поверхневих провідних нанодотів, нанощурів і наноточок та інших низькорозмірних структур. Розраховано фактор Дебая-Уоллера і температуру Дебая для ПС (100) In₄Se₃ та встановлено, що вона відрізняється від температури Дебая для об'єму ШК In₄Se₃. Формування низькорозмірних пірамідальних індієвих структур на ПС (100) In₄Se₃ відбувається за механізмом Фольмера-Вебера аж до моменту утворення наноточками індію неоднорідної плівки, подальший ріст якої відбувається за механізмом Странського-Крастанова. Наноточки переважно формуються на ПС (100) In₄Se₃ з низькою електропровідністю, а квазіодомірні структури - на ПС ШК з високою провідністю. Встановлено відсутність реконструкції ПС (100) спеціально інтеркальованих сріблом ШК Ag_xIn₄Se₃ які показують добру відповідність параметрів поверхневої і об'ємної ґраток і наявність дріб-нодисперсних кластерів срібла на ПС (100) ШК Ag_xIn₄Se₃.

29.08.18.0377/0417U003108

Толмачова Галина Миколаївна. Структура та механічні властивості іонно-плазмових покриттів на основі TiN з добавками Zr, Si, Al: Дис... к.т.н. /Інститут електрофізики і радіаційних технологій НАН України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 621.793; 539.3; 620.17.

143 с.: 6 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 139 назв.

Дисертація присвячена виявленню закономірностей формування структури в вакуумно-дугових та магнетронних покриттях систем Ti-N, Zr-N, Ti-Zr-N, Ti-Zr-Si-N, Ti-Zr-Al-N та Ti-Al-Si-N, а також встановленню зв'язків між параметрами синтезу, складом, структурою, механічними властивостями покриттів та стабільністю їх характеристик до дії високої температури та іонного опромінення. Визначено інтервали концентрації компонентів та параметри осадження при яких в покриттях формується один з трьох структурних типів: нанокристалічний з однофазною структурою на основі кубічного нітриду (структурний тип NaCl); нанокомпозитний, що складається з нанокристалів кубічного нітриду в оточені аморфної фази; аморфний. За допомогою розробленої методики наноіндентування тонких твердих покриттів з використанням приставки CSM показано, що механічні властивості одержаних іонно-плазмових покриттів визначаються їх структурним типом. Найбільшу твердість мають нанокомпозитні покриття з малим вмістом аморфної фази, а найменшу - покриття з аморфною структурою. Методом вакуумно-дугового осадження одержані тверді (35-45 ГПа) покриття (Ti, Al)_{1?x}Si₆N різного структурного типу з високою термічною стабільністю.

29.08.18.0378/0217U006760

Виготовлення, дослідження та комп'ютерне моделювання кераміки на основі нанопорошків YAlO₃:Mn для новітніх дозиметрів іонізуючого випромінювання: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Убізський Сергій Борисович. – ДР 0117U003298. УДК 538.97Ф405; 681.2.082.79.001.63; 681.2.082.79.001.66; 539.12.074; 539.16.074; 621.386.82.

60 с.

Об'єкт дослідження - керамічні матеріали на основі нанопорошків YAlO₃:Mn. Мета роботи - комплексне дослідження структурних, люмінесцентних та дозиметричних властивостей керамічних матеріалів на основі нанопорошків YAlO₃:Mn для дозиметрії іонізуючого випромінювання. Методи дослідження: рентгенофазовий аналіз, метод скануючої електронної мікроскопії, метод високотемпературного твердофазного синтезу, золь гель метод (метод Печіні), метод спалювання розчину. У роботі одержано серії нанокристалічних та керамічних зразків YAlO₃:Mn різними методами за різних умов синтезу. Визначено фазовий склад, встановлено розміри та морфологію кристалітів досліджуваних порошкових та керамічних зразків YAlO₃:Mn. Представлено результати проведених досліджень фотолюмінесцентних та термолюмінесцентних властивостей одержаних нанопорошків та кераміки YAlO₃:Mn. На основі одержаних результатів досліджень запропоновано способи отримання кристаллофосфору YAlO₃:Mn²⁺ у вигляді кераміки, придатного для застосування у люмінесцентній дозиметрії іонізуючого випромінювання, що базується на явищах термічно- та оптично стимульованої люмінесценції. Частина результатів, отриманих у ході виконання НДР, є опублікованою у матеріалах міжнародного наукового семінару E-MRS 2017 Fall Meeting (Warsaw, Poland) у вересні 2017 року та міжнародної наукової конференції ANNIC 2017 (Roma, Italy) у жовтні 2017 р. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.08.18.0379/0217U006764

Графен-на-сегнетоелектрику для новітніх комірок енергонезалежної пам'яті і надчутливих сенсорів: Заключний звіт /Інститут фізики НАН України; Керівник Морозовська Ганна Миколаївна. – ДР 0117U003693. УДК 538.91 - 405:537.226.

53 с.

Мета НДР побудувати теорію фізичних принципів функціонування графену-на-сегнетоелектрику для створення новітніх пристроїв енергонезалежної пам'яті та надчутливих сенсорів. Для виконання НДР використано інноваційний теоретичний підхід, який комбінує теорію Ландау-Гінзбурга-Девоншира-Халатнікова для опису нелінійної динаміки поляризації у сегнетоелектричній підкладці з електродинамікою, фізикою напівпровідників, теорією пружності і квантово-механічними підходами для опису електро-транспорту у графені-на-сегнетоелектрику. Вплив електричних полів та механічних деформацій на електрофізичний стан графену-на-сегнетоелектрику розрахований самоузгодженим чином. Особливу увагу приділено керуванню провідністю графену за допомогою температурної та часової динаміки доменної структури сегнетоелектрика, розмірних і градієнтних ефектів. В результаті виконання НДР розроблений аналітичний опис ефектів пам'яті гістерезисного типу у польовому транзисторі на основі графену-на-сегнетоелектрику, з урахуванням дипольних шарів на вільній поверхні графену і локалізованих станів на його інтерфейсах. Розвинута теорія провідності p-n переходів у графеновому каналі на сегнетоелектричній підкладці, які створені 180-градусною сегнетоелектричною доменною структурою, причому розглянуті випадки різних режимів струму, від балістичного до дифузійного. Встановлений вплив розмірних ефектів у таких системах. Результати НДР доцільно використати для видачі рекомендацій щодо вдосконалення характеристик польових транзисторів з графеновим каналом, комірок енергонезалежної сегнетоелектричної пам'яті з довільним доступом, сенсорів, а також для мініатюризації різних пристроїв функціональної наноелектроніки. Результати НДР опубліковані у 4 статтях у провідних американських журналах (Journal of Applied Physics - 1, Physical Review Applied - 2, Physical Review B - 1), 1 стаття - в електронному архіві.

29.08.18.0380/0217U006869

Теплова та електронна динаміка в низькорозмірних системах на основі сполук Pb(Sn) -Ag-Sb-Te для термоелектричних мікрогенераторів енергії підвищеної добротності: Заключний звіт /ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника"; Керівник Никируй Любомир Іванович. – ДР 0117U003188. УДК 539.216.2:621.315.592.

78 с.

Одним із найбільш важливих та пріоритетних напрямків наукових досліджень в Україні є розробка нових енергозберігаючих технологій, створення ефективних відновлювальних джерел енергії, використання теплових відходів, автономних джерел енергії, тощо. При цьому на одне із перших місць виходять дослідження, пов'язані із прямим перетворенням теплової енергії в електричну. У роботі акцентується увага на комплексному дослідженні нових термоелектричних матеріалів на основі квантово-розмірних структур на основі сполук Pb(Sn)-Ag-Sb-Te (LAST). Основними досліджуваними параметрами, які і визначають можливість практичного використання матеріалів у термоелектричних перетворювачах енергії, є залежності коефіцієнта термо-ЕРС, питомої електропровідності та коефіцієнта теплопровідності від хімічного складу, умов отримання та впливу зовнішніх факторів як для масивних зразків, так і квантово-розмірних структур, осаджених на кристалічні чи аморфні підкладки. Завдяки осциляційній поведінці електричних параметрів наноструктур, варюючи товщину квантової структури існує можливість підвищення термоелектричної ефективності у даних об'єктах. Встановлені в результаті виконання роботи оптимальні умови отримання напівпровідни-

вих матеріалів на основі сполук Pb(Sn)-Ag-Sb-Te (LAST(T)) забезпечать можливість отримання активних елементів термоелектричних мікрогенераторів з високими експлуатаційними характеристиками.

29.08.18.0381/0217U006898

Створення та дослідження фізичних властивостей наногібридів біологічних молекул з оксидом графену та графеновими квантовими точками: Заключний звіт /Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б.І.Веркіна; Керівник КАРАЧЕВИЦЕВ Віктор Олексійович. – ДР 0117U000929. УДК 539.1:539.2.

60 с.

Створені нові наноструктури, які утворюються у результаті взаємодії оксиду графену або графенових квантових точок з біомолекулами різної структури і з різними функціональними властивостями. Визначена структура та фізичні властивості комплексів графенових матеріалів з біологічними молекулами, а також компонентів цих комплексів, досліджено процеси комплексоутворення та встановлена природа стабільності цих комплексів.

29.08.18.0382/0217U006929с

Наноструктуровані надпровідні гетероструктури з гібридними бар'єрами для генерації та реєстрації випромінювання субтерагерцового діапазону частот: Заключний звіт /Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна; Керівник Гриб Олександр Миколайович. – ДР 0117U004976с. УДК 538.945; 538.975.

38 с.

Об'єкт теоретичного дослідження: когерентні властивості системи (пачки), яка складається з шарів низькотемпературних надпровідників, розділених шарами діелектрику (тунельними бар'єрами) або гібридними бар'єрами з діелектрику та нормального металу. Мета роботи - розробка теорії когерентного випромінювання в довгих контактах Джозефсона, створених з низькотемпературних надпровідників з бар'єрами з діелектрику або гібридними бар'єрами. Метод дослідження - математичне моделювання електричних властивостей систем довгих контактів Джозефсона. Чисельними методами розраховані параметри для створення когерентного випромінювання у пачках довгих контактів Джозефсона. Розрахунки проводилися як для довгих тунельних контактів, так і для довгих контактів з малими значеннями електричних опорів та ємностей, що характерно для контактів з бар'єром з нормальних металів та гібридних бар'єрів. Проаналізовано утворення сходинок нульового поля на вольт - амперній характеристиці в системі з двох контактів. Показано, що процеси проковзування фази в надпровідних електродах MoRe впливають на вольт - амперні характеристики контакту Джозефсона. Результати досліджень можуть бути використаними для розробки малопотужних джерел випромінювання для використання у фізиці.

29.08.18.0383/0217U006934

Нова технологія виробництва гібридних медичних імплантатів на основі нано- та мікропористої біоморфної карбідокремневої кераміки і наноструктурованих біосумісних покриттів: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Ключ Микола Іванович. – ДР 0117U000827. УДК 539.2; 616.314.

31 с.

В результаті виконання науково-дослідних робіт в рамках проекту була відпрацьована технологія формування га-

зодетонаційних покриттів на основі гідроксиapatиту в якому кальцій був частково заміщений іонами металів (срібла, міді або цинку) на титанових підкладках. Основна увага приділялась дослідженню покриттів ГАП зі сріблом, які мають антибактеріальний ефект. Проведені дослідження морфології поверхні та складу вихідних порошків та отриманих покриттів. Показано, що оптимальним з точки зору досягнення антибактеріального ефекту отриманих покриттів на основі ГАП зі сріблом є 1% вміст срібла у вихідному порошку.

29.08.18.0384/0217U006935

Технологія покращення характеристик соляних елементів осадження алмазоподібних плівок:

Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Ключ Микола Іванович. – ДР 0117U003702. УДК 537.3; 539.2.

61 с.

В результаті виконання першого етапу були проведені дослідження по розробці і виготовленню фотоелектричних перетворювачів з вертикально орієнтованими р-п-переходами на основі Si, які працюють при високій напрузі. На робочу поверхню як одинарних так і багатокомпонентних комірок наносилося анти відбиваюче покриття. Для обробок зразків у плазмі були сконструйовані спеціальні мініатюрні тримачі. Показано, що додаткова обробка в плазмі аргону перед обробкою у водневій плазмі та осадженням алмазоподібних вуглецевих плівок як антивідбиваючих покриттів підвищує ефективність фотоелектричного перетворювача в 1,6 рази.

29.08.18.0385/0217U006936

Розробка біполярної технології для створення високопотужного блоку суперконденсаторів:

Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Ізотов Володимир Юрійович. – ДР 0117U003703. УДК 539.2; 537.3.

63 с.

В результаті виконання першого етапу було досліджено механізм, що визначає внутрішній опір суперконденсаторів. Запропоновано математичну модель, яка описує процеси дифузії в пористих електродах. Досліджено механізм, який призводить до розбалансування суперконденсаторів. Досліджено роботу балансуєного пристрою, що працює за принципом активного балансування. Запропонована нова технологія виготовлення блоків суперконденсаторів, яка дозволяє зменшити його внутрішній опір.

29.08.18.0386/0217U007015

Дослідження нанорозмірних плазмонних структур типу "металічна ґратка - напівпровідникова гетероструктура" як базових елементів нових джерел терагерцового випромінювання створених на основі методик ультрафіолетової інтерференційної літографії:

Заклучний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Коротеев Вадим Вячеславович. – ДР 0117U002910. УДК 538.935.

64 с.

Виконана робота присвячена комплексному дослідженню надвисокочастотних характеристик гібридних напівплазмонних структур типу "металічна ґратка - напівпровідникова гетероструктура" для застосування їх, як базових елементів генераторів та детекторів терагерцового випромінювання з електрично накачкою та електричним контролем

робочих частот. В рамках звітного періоду, дослідження були сфокусовані на розробку кінетичної теорії плазмонних коливань в сильному електричному полі та пошуку параметрів при яких виникає ефект плазмонної нестійкості, необхідний для генерації терагерцового випромінювання. Показано, що ефект плазмонної нестійкості виникає в гетероструктурах на основі GaAs та InAs з концентрації носіїв $1-4 \times 10^{11} \text{ см}^{-2}$ при прикладанні стаціонарних полів порядку 1 кВ/см. Характерні хвильові вектори плазмонів відповідають періодам ґраток 100-300 нм. Також, проаналізовано нелінійний ефект детектування ТГц випромінювання дрейфуючим двовимірним електронним газом. Розроблена теорія детектування була застосована до аналізу ТГц властивостей плазмонних структур на основі квантових AlGaAs/GaAs гетероструктур. Проаналізовано вплив оптично товстої діелектричної підкладки та ефекту розігріву носіїв при високих дрейфових швидкостях на спектральні характеристики коефіцієнтів пропускання/поглинання та форму спектрів напруги фотовідгуку. Було отримано, що в інтервалі прикладених електричних полів 200..400 В/см напруга фотовідгуку може досягати значень десятків мВ для зовнішніх сигналів з густиною потужності 1 Вт/см в діапазоні частот 0.3..1 ТГц. Виконаний пакет теоретичних робіт дозволив окреслити параметри гібридних плазмонних структур та виробити технологічні завдання щодо їх виготовлення для майбутнього застосування в якості генераторів та детекторів ТГц випромінювання. Згідно рекомендацій теоретичної групи, методами молекулярно-променевої епітаксії були виготовлені базові AlGaAs/GaAs квантові гетероструктури. Первина характеристика цих структур показала існування двовимірного провідного каналу з концентрацією електронів на рівні $4 \times 10^{11} \text{ см}^{-2}$ та рухливістю $5000 \text{ см}^2/\text{Vs}$ при кімнатній температурі. Зразки базових AlGaAs/GaAs квантових гетероструктур передані для дослідження силікопольових характеристик українській групі. Разом з німецькою групою був розроблений технологічний цикл робіт для нанесення наноплазмонного елемента у вигляді металічних ґраток великої площі з субмікронним періодом.

29.08.18.0387/0217U007022

Вплив акустоелектронної взаємодії на умови формування поверхневої надґратки при лазерному опроміненні GaAs, CdTe:

Заклучний звіт /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Керівник Пелещак Роман Михайлович. – ДР 0116U004736. УДК 539.12-164;539.3.

29 с.

Досліджено температурні режими формування нанокластерів на поверхні GaAs під дією лазерного опромінення. Запропонована модель дозволяє вибрати оптимальні технологічні параметри (температуру, ступінь легування, інтенсивність лазерного опромінення) для формування поверхневих дефектно-деформаційних структур під дією лазерного опромінення. Встановлено закономірності впливу температури при різних значеннях концентрації донорів на період поверхневих структур адатомів у напівпровіднику GaAs

29.08.18.0388/0217U007028

Нові склоподібні халькогалогенідні та оксидні матеріали з вмістом металевих наночастинок та металевих нанониток для нелінійної оптики та фотоніки:

Заклучний звіт /Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка; Керівник Кавецький Тарас Степанович. – ДР 0117U007143. УДК 539.213.2; 539.216.2.

85 с.

Проведено дослідження структури та важливих фізичних властивостей нових склоподібних халькогалогенідних

матеріалів з вмістом металевих наночастинок і встановлено співвідношення "структура-властивості" для цих матеріалів з метою пошуку нових застосувань для прогресивної нелінійної оптики та фотоники. Знайдено, що метод низькоенергетичної іонної імплантації з використанням металевої маски може бути альтернативою методу термічної нановідбиткової літографії для формування субмікронних періодичних ґраток на основі халькогенідних та халькогалогенідних склоподібних матеріалів.

29.08.18.0389/0217U007047

Термоелектронний контроль міжшарових обмінних взаємодій у магнітних наноструктурах - перший рік виконання проекту: Заключний звіт /Інститут

магнетизму НАН та МОН України; Керівник Полк Т.І. – ДР 0117U006312, УДК 537.312.8; 537.635; 537.638; 538.915.

23 с.

Перший етап роботи присвячений виготовленню та дослідженню резонансних і магніторезистивних властивостей плівок NixCu100-x та наноструктур на їх основі. Плівки розбавлених феромагнітних сплавів NixCu100-x в діапазоні концентрацій $0 < x < 100$ ат. % Ni товщиною 100 нм були осаджені при кімнатній температурі. З метою визначення критичної концентрації магнітної компоненти в розбавлених сплавах NixCu100-x, при якій відбувається фазовий перехід типу феромагнетик - парамагнетик при кімнатній температурі, були проведені вимірювання польових та концентраційних залежностей магнітоопору в плівках NixCu100-x, що при концентрації нікелю $x < 40$ % магнітоопір МО відсутній, а при досягненні концентрації Ni 40 % і більше починає зростати. Зі збільшенням концентрації Ni в системі вище 60 ат.% прослідковується інтенсивне зростання НС, що свідчить про зростання енергії обмінних взаємодій в цих сплавах. Дослідження ЕСР показали, що у плівках NixCu100-x відсутній феромагнетизм для концентрацій $x < 40$ % і при температурах від кімнатної до 100 К.

29.08.18.0390/0217U007235

Вплив триплет - триплетної анігіляції на здатність нових типів органічних гетерогенних сцинтиляторів до роздільної реєстрації іонізуючих випромінювань за формою сцинтиляційного імпульсу: Заключний звіт /Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Галунов Микола Захарович. – ДР 0117U007183, УДК [539.219.3:539.1.074.3:547]:620.179.155.1.

30 с.

Отримані зразки органічних кристалічних, рідких та гетерогенних сцинтиляційних матеріалів. Отримані спектри оптичного поглинання розчинів зразків на основі антрацену, стильбену та п-терфенілу у діоксані та толуолі при кімнатній температурі. Досліджені спектри флюоресценції розчинів зразків при температурах 300 та 78К. Досліджені спектри затриманого випромінювання усіх розчинів, проведені оцінки часу затухання фосфоресценції. Отримані спектри рентгенолюмінесценції розчинів антрацену, стильбену та п-терфенілу у толуолі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.08.18.0391/0217U007246

Детектори випромінювання мікрохвильового та терагерцового діапазону частот на основі новітніх функціональних матеріалів: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Прокопенко олександр Володимирович. – ДР 0117U001998, УДК 537.86.

68 с.

Вивчено механізми взаємодії намагніченості з електромагнітними сигналами мікрохвильового діапазону частот у спінтронних магнітних мікрохвильових детекторах з перпендикулярною магнітною анізотропією вільного магнітного шару і показано, що така система є пороги́вим детектором низькочастотних мікрохвильових сигналів, здатним працювати за відсутності зовнішнього магнітного поля. Порог спрацьовування такого детектора (~ 1 нВт) та верхня частота відсічки (~ 100 МГц) визначаються геометрією системи, причому продемонстровано, що такий пристрій може працювати як автономна система перетворення / накопичення енергії паразитних мікрохвильових сигналів з ККД близько 5%.

29.08.18.0392/0217U007310

Прилад для визначення післяопераційних запальних процесів: Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Черкез Радіон Георгійович. – ДР 0116U001448, УДК 537.32.

96 с.

Вперше розроблено комп'ютерні методи моделювання теплових та температурних процесів у системі "термоелектричний сенсор - поверхня тіла людини", враховуючи теплофізичні властивості біологічної тканини, кровообіг та процеси метаболізму. Створено новий тип термоелектричного сенсора, що об'єднує одночасне вимірювання температури та теплового потоку поверхні тіла людини. Запропоновано спеціальну методику виготовлення термоелектричних сенсорів на основі високоефективних напівпровідникових матеріалів. Розроблено та виготовлено експериментальний зразок термоелектричного приладу для визначення післяопераційних запальних процесів, впровадження якого в медичну практику надасть медикам простий та дешевий метод діагностики на ранніх стадіях запальних післяопераційних процесів організму людини. Проведено комплекс медичних випробувань експериментального зразка приладу та розроблено рекомендації до створення методик використання приладу у діагностичній практиці.

29.08.18.0393/0217U007315

Моделювання вольт-амперних характеристик довгих джозефсонівських контактів і визначення просторово-часової динаміки для різних режимів течії вихорів: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Ткаченко Віра Сергіївна. – ДР 0117U007381с, УДК 539.21.

41 с.

Виконано теоретичні розрахунки вольт-амперних характеристик гібридних джозефсонівських структур з бімодальним розподілом прозорості слабкого зв'язку між надпровідними електродами. Розроблено обчислювальну програму для розв'язання рівняння синус-Гордона за допомогою перетворення Беклунда.

29.08.18.0394/0217U007339

Розробка технології отримання квантоворозмірних структур та наноструктурованих матеріалів та дослідження їх властивостей:

Заключний звіт /Бердянський державний педагогічний університет; Керівник Кідалов Валерій Віталійович. – ДР 0115U002261, УДК 535.37.

126 с.

Вперше отримані плівки SiC на макропоруватій та нанопоруватій поверхні Si методом твердофазної епітаксії. Досліджені властивості плівок SiC методом люмінесценції та

комбінаційного розсіювання. Отримані та досліджені властивості прозорих провідних оксидних плівок ZnO, ZnO:Al, SnO₂:Sb, SnO₂:F методом спреї піролізу на поруватих підкладках Si для сонячних елементів. Золь-гель методом з наступним центрифугування отримані та досліджені властивості плівок CdS на поруватих підкладках CdTe для сонячних елементів.

29.08.18.0395/0217U007406

Об'єднаний проект: Наноструктурні анізотропні спечені магніти на основі Sm₂Co₁₇. Розділ 2. Виготовлення шляхом надшвидкого гартування (спінінгування) та водневого оброблення. Заключний звіт /Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Бовда О. М. – ДР 0116U004372. УДК 539.216.

34 с.

Об'єкт досліджень: магнітожорсткі дисперсійно-твердіючі сплави, отримані із використанням помелу, вакуумного спікання магнітотермічної обробки і багатоступеневого термічного відпалу. Мета роботи: основною метою проекту є оптимізація елементного складу сплавів, шляхом додавання легуючих домішок і вдосконалення методів виготовлення наноструктурованих анізотропних спечених магнітів на базі дисперсійно-твердіючих магнітних сплавів із високою температурною стабільністю, шляхом використання різноманітних методів подрібнення, спікання та термомагнітної обробки. В роботі методом порошкової металургії було отримано магнітожорсткі дисперсійно-твердіючі Fe-Cr-Co сплави. В якості легуючих добавок було обрано вольфрам, титан та молібден, які розширюють область існування -твердого розчину. Встановлено, що у сплавах із 16 мас. % кобальту вакуумне спікання дозволяє отримати двофазні зразки із відносною густиною 95-96%. Мікроструктура після спікання, характеризується ОЦК твердим розчином на основі базових елементів: заліза, хрому та кобальту і випадіннями вторинної -фази збагаченої на хром. Встановлено, що при оптимальній температурі спікання T=1300 0C елементний склад по об'єму зразків майже однорідний. Однак, збільшення температури спікання до T=1320 0C сприяє випаровуванню хрому і веде до появи значної неоднорідності мікроструктури по об'єму зразку. Величина відносної густини корелює із магнітними параметрами (коерцитивною силою і залишковою індукцією). Найбільшу відносну густину 96% та магнітні властивості H_c=30 кА/м та B_r=0,7 Тл отримано у зразках, що пройшли вакуумне спікання при T=1300 0C.

29.08.18.0396/0217U007416

Інтегральні рівняння Додда-Грейндера в теорії одно- та двоелектронних процесів з перерозподілом у високоенергетичних іон-атомних зіткненнях: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Карбованець Мирослав Іванович. – ДР 0115U001099. УДК 539.186.

180 с.

На основі інтегральних рівнянь Додда-Грейндера, модифікованих для кулонівських взаємодій, розвинута послідовна теорія одно- та двоелектронної перезарядки у високоенергетичних іон-атомних зіткненнях. Розроблено шредінгерівський формалізм методу спотворених хвиль неперервного спектру для аналізу процесів перезарядки з іонізацією в області великих та середніх енергій

29.08.18.0397/0217U007479

Кінетичні властивості наноструктурованих

та мезоскопічних квантових систем, утворених конденсованими фазами гелію: Заключний звіт /Фізико-технічний інститут низьких температур ім. Б. І. Веркіна; Керівник Бірченко Олександр Петрович. – ДР 0117U003472. УДК 538.941; 532.516.

30 с.

Методом молекулярної динаміки проведено моделювання струмових процесів у вігнерівському кристалі, яка розташована у вузькому каналі. На основі порівняння результатів моделювання з існуючими експериментальними даними було зроблено висновок про те, що ефекти, які спостерігались в експериментах, зумовлені виключно електрон-електронною взаємодією та впливом зовнішніх полів та не мають відношення до особливостей електрон-риплонної взаємодії. Проведено експерименти з вивчення магнітної сприйнятливості моношару 3Не адсорбованого внутрішньою поверхнею наноструктурованого субстрату МСМ-41 методом ЯМР. Показано, що поведінка відносної намагніченості в моношарах 3Не відповідає закону Кюри в досліджуваному діапазоні температур (1,3 - 8,0 К). Досліджено особливості магнітної релаксації в 1,35 моношару 3Не та виділено вклади твердої та рідкої фази в амплітуду спін-луні.

29.08.18.0398/0217U007490

Барична та температурна динаміка об'ємних та низькорозмірних систем з різним типом дипольного впорядкування: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Сливка Олександр Георгійович. – ДР 0115U001096. УДК 539.89; 537.226.4; 538.911.

139 с.

Встановлено фазові діаграми стану "тиск-температура" шаруватих кристалів TlIn(Ga)S(Se)₂, CuMP₂S(Se)₆ M=(In, Cr, Bi) та твердих розчинів на їх основі та отримані основні термодинамічні параметри. Отримані відомості про поведінку властивостей в полікристичній області на діаграмах стану кристалів TlIn(S_{1-x}Se_x)₂ та визначені фізичні параметри релаксаційної поведінки діелектричних властивостей кристалів CuMP₂S(Se)₆ M=(In, Cr, Bi).

29.08.18.0399/0217U007491

Процеси порядок-безпорядок в нових аморфних суперіонних провідниках на основі сполук зі структурою аргіродита: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Студеняк Ігор Петрович. – ДР 0115U001100. УДК 535.3; 537.226.4; 621.315.61.

158 с.

Одержано тонкі плівки на основі сполуки Cu₆PS₅I з різним вмістом атомів міді методом неактивного радіочастотного магнетронного напилення, досліджено їх структурні, механічні, електричні та оптичні властивості. Встановлено, що зі збільшенням вмісту міді електрична провідність та показник заломлення тонких плівок нелінійно збільшуються, тоді як ширина псевдозаборононої зони нелінійно зменшується. Вивчено спектри раманівського розсіювання світла та їх трансформацію при збільшенні вмісту атомів міді. Досліджено температурну поведінку урбахівського краю поглинання тонких плівок, яка пояснюється сильною електрон-фононою взаємодією. Вивчено вплив термічної обробки та опромінення на оптичні властивості тонких плівок на основі сполуки Cu₆PS₅I. Визначено напрямки практичного застосування тонких плівок для розробки твердотільних джерел живлення, іоністорів, суперконденсаторів та сенсорів.

29.27 Фізика плазми

29.08.18.0400/0217U006442

Плазмодинамічні системи нового покоління, які генерують компресійні плазмові потоки заданого складу, та їх можливості для отримання матеріалів з новими властивостями:

Заключний звіт /Національний науковий центр "Харківський фізико-технічний інститут" НАН України; Керівник Гаркуша Ігор Євгенійович. – ДР 0115U005394. УДК 533.95.

43 с.

Проведено експериментальний аналіз параметрів плазми перехідного прошарку, що виникає при взаємодії плазмових потоків з поверхнями мішеней. В результаті плазмової обробки досягнуто збільшення мікротвердості досліджених конструкційних сталей до 4 разів за рахунок модифікації поверхневого шару матеріалу. Товщина шару досягає 25-50 мкм. Досліджено кореляцію між змінами мікротвердості модифікованого шару та збільшенням стійкості проти спрацювання. Показано, що в результаті плазмової обробки вдається значно збільшити стійкість проти спрацювання навіть в умовах, коли мікротвердість суттєво не змінюється. Проаналізовано вплив плазмового потоку на зміни елементного складу поверхні матеріалу в результаті обробки. Показано, що при взаємодії плазмового потоку з поверхнею матеріалу відбувається ефективне впровадження азоту в структуру матеріалу за рахунок дифузії під час знаходження поверхневого шару в розплавленому стані. Досліджено формування гамма-Fe в поверхневому модифікованому шарі матеріалу після обробки імпульсними плазмовими потоками.

29.08.18.0401/0217U006775

Плазмони в оптично-нелінійних графенових наноструктурах з сильними електронними кореляціями:

Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Філь Дмитро Вячеславович. – ДР 0117U007054. УДК [533.922:546.26-162]-022.532.

49 с.

Розвинуто теорію нелінійного оптичного відгуку двошарових графенових систем з електрон-дірковим спаруванням і передбачено сильне зростання інтенсивності генерації третьої гармоніки. Знайдено спектр слабонелінійних локалізованих електромагнітних мод у пластині шаруватого надрівідника і передбачено явище зупинки світла такий системи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.08.18.0402/0217U007001

Підготовка стенду для вакуумних випробувань КНА "Іоносат-Мікро" та проведення вакуумних випробувань КНА "Іоносат-Мікро":

Заключний звіт /Інститут технічної механіки Національної академії наук України і Державного космічного агентства України; Керівник Шувалов Валентин Олексійович. – ДР 0117U003447. УДК 533.95.

35 с.

Об'єкт роботи - плазмоелектродинамічний стенд ІТМ НАНУ і ДКАУ і "Комплекс наукової апаратури "Іоносат-Мікро" АШУЗ.036.057 (КНА "Іоносат-Мікро"). Ціль роботи - підготовка плазмоелектродинамічного стенда ІТМ НАНУ і ДКАУ до проведення комплексних випробувань виробу КНА "Іоносат-Мікро" в умовах пониженого тиску, забезпечення проведення цих випробувань, а також участь у цих випробуваннях у частині приладів DN-DE. Проведено наступні роботи: підготовлено апаратурно-методичне забезпечення для проведення випробувань дослідного зразка виробу КНА "Іоносат-Мікро" в умовах пониженого тиску і підготовлено акт виконаних робіт; підготовлено плазмоелектро-

динамічний стенд ІТМ НАНУ і ДКАУ для проведення випробувань дослідного зразка виробу КНА "Іоносат-Мікро" в умовах пониженого тиску і акт виконаних робіт; проведено випробування системи напуску газів США-2 (складової частини системи та апаратури для регулювання, вимірювання і контролю тиску ТМ 0223.00.00.00) і підготовлено протокол випробувань; підготовлено пропозиції ІТМ НАНУ і ДКАУ по коректуванню деяких пунктів проекту програми і методики випробувань АШУЗ.036.057ПМ-03; прийнято участь у проведенні вакуумних випробувань КНА "Іоносат-Мікро", в тому числі в частині приладів DN-DE, у підготовці протоколу комплексних випробувань апаратури КНА "Іоносат-Мікро" в умовах пониженого тиску і у підготовці акта вакуумних випробувань. Робота розповсюджується за договірною ціною.

29.29 Фізика атома і молекули

29.08.18.0403/0217U007051

Аналіз термодинамічних та морфологічних параметрів плівок заміщених вуглеводнів на поверхні поділу фаз рідина/пара:

Заключний звіт /ДВНЗ "Донецький національний технічний університет"; Керівник Картшинська Олена Сергіївна. – ДР 0115U002654. УДК 539.192+541.123.

231 с.

Проведені комплексні дослідження термодинамічних і структурних параметрів плівкоутворення неіоногенних ПАР на міжфазній поверхні вода/повітря та вода/пара алканів. В рамках квантово-хімічної моделі були оцінені величини порога самочинної кластеризації низки моно- та ди-заміщених алканів: аліфатичних та монооксетильованих спиртів, амідів карбонових кислот, альфа-гідроксикислот та N-ацилпохідних аланіну на міжфазній поверхні вода/повітря. Самочинна кластеризація цих ПАР можлива для сполук, що містять не менш 11-16 вуглецевих атомів в алкільному ланцюзі за стандартних умов. Встановлено, що кластеризація неіоногенних ПАР на міжфазній поверхні вода/повітря є суто квантовим ефектом. Величина порога плівкоутворення зумовлена не розчинністю ПАР у воді, а електронодонорними та електрооакцепторними властивостями функціональних груп та квадратично залежить від констант замісників. Виявлена квадратична залежність порога самочинної кластеризації неіоногенних ПАР від порога розчинності. На основі квантово-хімічних розрахунків було показано, що кут нахилу вуглеводневих ланцюгів в моношарах дифільних сполук відносно нормалі до міжфазної поверхні приймає ряд дискретних значень залежно від структурних особливостей міжмолекулярних СН...НС-взаємодій, що виникають між молекулами у моношарі. На основі розрахункових даних, отриманих за допомогою метода РМЗ в рамках розвиваної квантово-хімічної моделі для різних температур, встановлено, що зі зростанням температури та зменшенням довжини вуглеводневого ланцюга ПАР зростає вміст нескінченних "лінійних" 1D-кластерів, що призводить до розгалуженості утворюваного моношару. Вперше в рамках квантово-хімічного напівемпіричного метода РМЗ були досліджені особливості перебігу кластеризації газоподібних алканів на водній поверхні у присутності аліфатичних спиртів. Встановлено, що спирти сприяють самочинній кластеризації алканів з парової фази на водній поверхні за рахунок зміни механізму адсорбції з бар'єрного на безбар'єрний. Суперпозиційно-адитивний підхід, розроблений і апробований раніше на прикладі монофункціональних неіоногенних ПАР, був модернізований і використаний для розрахунку термодинамічних параметрів утворення і кластеризації ПАР, що містять дві функціональні групи.

29.08.18.0404/0217U007415

Симетрійні та аналітичні властивості деформованих нелінійних моделей квантових систем та задач атомної і адронної фізики:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Лазур Володимир Юрійович. – ДР 0115U001110. УДК 539.1, 536.71, 530.17.

115 с.

Встановлено додатковий сфероїдальний інтеграл руху та групу динамічної симетрії в модельній квантовомеханічній задачі двох центрів $qZ1Z2?$ з кулонівською і осциляторною взаємодіями; асимптотичними методами проаналізовано дискретний спектр задач $qZZ?$ та $qZ1Z2$ при великих та малих міжцентрових відстанях R ; отримано сфероїдальні поправки до сферичного і параболического базисів атома водню при малих та великих R ; побудовано ВКБ-розв'язки рівняння Дірака з довільним аксіально-симетричним потенціалом та обчислено ймовірність тунельної іонізації релятивістського атома під дією паралельних електричного та магнітного полів

29.31 Оптика

29.08.18.0405/0217U006704

Фотопружні і акустооптичні характеристики кристалів з періодичною зміною показника заломлення:

Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Мицик Богдан Григорович. – ДР 0117U001663. УДК 535.551:548.0.

41 с.

Досліджені п'єзо- і пружнооптичні властивості анізотропних кристалів чистого тригліцинусульфату (ТГС). На прикладі цих кристалів вперше заповнено матрицю п'єзо- і пружно оптичних коефіцієнтів кристалічного матеріалу моноклінної сингонії. Вивчена анізотропія фотопружності кристалів ТГС, зроблена оцінка коефіцієнтів акустооптичної якості та визначені ефективні напрямки акустооптичної взаємодії.

29.08.18.0406/0217U006705

Синтез нового класу кристалічних матеріалів групи A_2BX_4 та дослідження перспектив їх ефективного застосування у приладах управління електромагнітним випромінюванням:

Заклучний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Мицик Богдан Григорович. – ДР 0117U007199. УДК 535.551:548.0.

45 с.

Визначено п'єзооптичні коефіцієнти різниць ходу та керуючі (півхвильові) напруження для розрахунку головних абсолютних п'єзооптичних коефіцієнтів кристалів сульфату амонію, зроблено висновок про перспективу використання досліджених кристалів в якості чутливих елементів для фотопружної модуляції світла.

29.08.18.0407/0217U007240

Вплив домішок Al та Zn на теплофізичні властивості розплавів на основі Mg:

Заклучний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Плевачук Юрій Олександрович. – ДР 0117U006055. УДК 535.37 537.311.322.

60 с.

Досліджено теплофізичні властивості розплавів на основі Mg, Mg-Al, Mg-Zn, Mg-Al-Zn, які широко використовуються як ливарні сплави для виготовлення компонентів автомобілів, літаків та інших комплексних деталей. Такі виробничі процеси пов'язані з ливарним виробництвом, під час

якого перехід багатокомпонентної системи від твердого до рідкого стану пов'язаний зі значними змінами мікроструктури та фізико-хімічних властивостей. Тому дослідження впливу домішкових елементів на структуру, електрофізичні і структурно-чутливі характеристики сплавів різного хімічного складу на основі Mg дає необхідну інформацію для раціоналізації моделювання ливарних процесів.

29.08.18.0408/0217U007280

Теоретичне вивчення властивостей парамагнітних центрів забарвлення в наноструктурованому силіції карбіді методами квантової хімії:

Заклучний звіт /Державна наукова установа "Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України"; Керівник Лузанов Анатолій Віталійович. – ДР 0117U007678. УДК [535.392-022.532:546.281'261]:544.18.

56 с.

Для низки головних політипів SiC розроблено зручну техніку геометричної побудови скінченних кластерів та запроваджено їх кількісну геометрико-топологічну характеристику за допомогою запропонованого індексу електронної кривини другого порядку. Здійснено розрахунки та ретельний аналіз збуджених станів nano-SiC за допомогою раніше розвинутого авторами методу ESSA. Метод поповнено аналізом спінових компонент переносу заряду та впровадженням відповідних чисел переносу спіну внаслідок збудження. Розроблено новий (варіаційно коректний) підхід до оцінок загальних спінових властивостей збуджених станів нанокластерів у часовозалежних хартрі-фоківських та DFT-моделях. Показано, що для дефектних nano-SiC політипів 3C, 2H та 4H обрані квантовохімічні методи (просторово розділені функціонали CAM-B3LYP та M11, базис АО за валентним типом MCP-DZ тощо) цілком задовільно працюють для наноструктур з дивакансією, найцікавіших з позиції практичного застосування. Знайдено, що у вивчених nano-SiC найнижчий оптично активний триплет-триплетний електронний перехід значною мірою (близько 70%) локалізовано на шістьох вищих атомах в околі дивакансії. При цьому перехід визначається сильним переносом заряду та спіну з карбонових на силіцеві висячі атоми.

29.08.18.0409/0217U007281

Теоретичне вивчення властивостей парамагнітних центрів забарвлення в наноструктурованому силіції карбіді методами квантової хімії:

Заклучний звіт /Державна наукова установа "Науково-технологічний комплекс "Інститут монокристалів" Національної академії наук України"; Керівник Лузанов Анатолій Віталійович. – ДР 0116U008124. УДК [535.392-022.532:546.281'261]:544.18.

60 с.

Розроблено програмний код побудови ідеалізованих структур нанокластерів основних політипів SiC. Запропоновано характеристику кластерів політипів нанокарборунда за допомогою електронно-топологічного індекса кривини з попередніх робіт авторів проекту. Напівемпіричними квантовохімічними методами знайдено оптимізовані атомні структури nano-SiC без вакансій та з вакансіями. Здійснено аналіз граничних молекулярних орбіталей нанокарборундів та пов'язаних з ними спінових густин. Виявлено, що використання в розрахунках нанокластерів SiC з ідеалізованою геометрією може призводити до хибних висновків стосовно орбітальних та спінових ефектів. Показано, що напівемпіричні методи квантової хімії за допомогою стандартного необмеженого хартрі-фоківського метода, на відміну від опису геометричної структури, неспроможні задовільно описати спінову поведінку nano-SiC з дефектами. В той же час навіть

найпростіші методи ab initio забезпечують досить коректне моделювання спінових розподілів та споріднених властивостей.

29.08.18.0410/0217U007284

Молекулярні та іонні нанокластери у водних розчинах літропних рідких кристалів з даних ЯМР і коливальної спектроскопії: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Погорелов Валерій Євгенович. – ДР 0117U006087. УДК 535.33.34; 532.

60 с.

Об'єкт дослідження - водні розчини літропних рідких кристалів. Мета роботи - встановлення взаємозв'язку між коливальними спектрами та структурою водних розчинів літропних рідких кристалів. Методи дослідження: Фур'є-спектроскопія інфрачервоного поглинання світла; спектроскопія комбінаційного розсіяння світла; ядерний магнітний резонанс. Методами коливальної спектроскопії (інфрачервоне поглинання та комбінаційне розсіяння світла) досліджено структурні перетворення, що відбуваються у водному розчині літропного рідкого кристалу DSCG, або кромолін. Зареєстровано Фур'є-спектри ІЧ поглинання 10%-го водного розчину кромоліну в діапазоні температур від 20 до 42 °С в процесах нагрівання та охолодження, особлива увага приділена аналізу структурних перетворень поблизу точки фазового переходу - при температурі 5,5 °С. Зареєстровано спектри КРС чистого кромоліну та його водних розчинів при різних концентраціях - від 2,5% до 25%.

29.08.18.0411/0217U007348

Модифікація та оптимізація функціональних властивостей активних елементів пристроїв на основі складних оксидних кристалів для лазерних систем діапазону 1,3...1,5 мкм: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Убізький Сергій Борисович. – ДР 0116U004134. УДК 621.785.5; 621.373.8.002.3; 773.38.002.3; 534.:621.382; 534.:535; 535:628.373.8):62Ф50; 535.343.2.

201 с.

Мета роботи - розробка технологічних прийомів та способів, встановлення умов та режимів позитивної модифікації та оптимізації функціональних властивостей складних оксидних матеріалів для виготовлення активних елементів пристроїв керування лазерним випромінювання діапазону 1,3...1,5 мкм. Виконано дослідження змін оптичного поглинання і структурних параметрів кристалів ніобату літію та Gd₃Ga₅O₁₂ з глибиною, встановлено дифузійні профілі розподілу дефектних центрів та домішкових іонів Сu, Со, Fe, спричинених відновлювально-окислювальними відпалами. Досліджено електропровідність та піроелектричні властивості дифузійних шарів кристалів ніобату літію. На основі математичного моделювання процесів забарвлення оцінено коефіцієнти дифузії кисню у ніобаті літію. У Gd₃Ga₅O₁₂ після відпалу у присутності порошку Со₃O₄ встановлено формування на глибині 200...500 мкм дифузійних шарів, що містять іони Со²⁺ у тетраедрах структури гранату. Досліджено вплив технологічних параметрів та відновлювально-окислювальними відпалів на оптичні властивості ЕМШ, легованих іонами V та Fe. Отримано експериментальні зразки модифікованих та оптимізованих елементів з кристалів та ЕМШ. Робота розповсюджується за договорною ціною.

29.33 Лазерна фізика

29.08.18.0412/0217U006759

Моделювання та дослідження характеристик планарних оптичних пристроїв на основі кристала ніобату літію (LiNbO₃) для застосування в інтегральних оптичних схемах (ІОС): Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Бурий Олег Анатолійович. – ДР 0117U003791. УДК 535.2; 530.182; 621.372.8; 535.5; 530.182; 538.975.

64 с.

Показано, що структура просторового розподілу іонів Сu, впроваджених до кристала ніобату літію при відпалі у присутності порошку СuО обумовлена зменшенням коефіцієнта дифузії Сu у приповерхневому шарі. Математична модель, що базується на такому припущенні, показала добре узгодження з експериментальними даними, зокрема, дозволила передбачити немонотонності розподілів іонів Сu⁺ та Сu²⁺ у кристалі. Представлено конструкцію 8-канального оптичного мультиплексора та режекторного фільтра, реалізованих на кільцевих резонаторах на хвилеводній структурі "ніобат літію на ізоляторі". Робота розповсюджується за договорною ціною.

29.08.18.0413/0217U006859

Розробка методів і технології виготовлення детекторів рентгенівського і гамма випромінювання на основі напівпровідників Cd(Zn)Te з високою роздільною здатністю для інструментів безпеки та діагностики:

Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Гнатюк Володимир Анастасійович. – ДР 0117U003445. УДК 535.21 535.37 53.082.5 53.085.332.

33 с.

Визначено режими лазерної обробки, та показано, що при лазерному опроміненні зразків з попередньо нанесеною плівкою Іn відбувається легування і формується р-п перехід у поверхневому шарі кристалу, досліджено його електричні і фотоелектричні характеристики. Параметри виготовлених експериментальних діодів з р-п переходом Іn/CdTe/Au свідчать про ефективність та перспективність розробленого методу для створення на основі цих бар'єрних структур чутливих елементів для детекторів рентгенівського і гамма випромінювання.

29.35 Радіофізика. Фізичні основи електроніки

29.08.18.0414/0417U003114

Попов Дмитро Олегович. Дистанційне зондування навколишнього середовища з використанням випромінювань глобальних навігаційних супутникових систем: Дис... к.ф.-м.н. /Інститут радіофізики та електроніки ім. О.Я.Усикова НАН України. – Захищена 16.05.2017.

УДК 621.371+537.86.

222 с.: 24 табл., 65 іл. – Бібліогр.: 202 назви.

Об'єкт дослідження – процеси поширення і розсіяння радіохвиль у неоднорідній атмосфері. Мета – розробка радіофізичних методів моніторингу та діагностики атмосферних процесів за допомогою ГНСС-сигналів. Результати: розроблено нові методи дистанційного зондування тропосфери та підстильної поверхні, створено нову методику опису коефіцієнта заломлення тропосфери з використанням напівмарківських процесів та атомарних функцій, розвинуто нові методи підвищення точності результатів ГНСС-вимірювань. Галузь використання: радіофізика та фізика тропосфери.

30 МЕХАНІКА

30.15 Загальна механіка

30.08.18.0415/0217U007011

Проблеми стійкості та граничні задачі для динамічних розширень нелінійних керування систем з повільними та швидкоосцилюючими змінними: Заключний звіт /Інститут прикладної математики і механіки НАН України; Керівник Зуєв Олександр Леонідович. – ДР 0117U006155. УДК 517.9, 531.39.

41 с.

Запропоновано новий клас безградієнтних керуючих алгоритмів, побудовано розв'язки автономних негетерових крайових задач для нелінійних систем звичайних диференціальних рівнянь у критичному випадку з кратними коренями рівняння для породжуючих констант, проведено аналітико-числові дослідження кінематичних ефектів поверхневих хвиль Лява та їх нелінійних других гармонік для хвилеводу з монокристалу кубічної системи у півпросторі.

30.08.18.0416/0217U007313

Розробка методів та алгоритмів дослідження міцності та стійкості тонкостінних конструкцій, що перебувають під дією динамічних навантажень: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Шевченко Володимир Павлович. – ДР 0117U003535. УДК 531.36, 531.38, 533.6.013.42.

48 с.

Об'єктом дослідження є тонкостінні елементи конструкцій, пружні і тверді тіла з порожнинами, що містять рідину. Метою роботи є удосконалення двох нових математичних моделей руху пружного твердого тіла з рідиною (ПТТР) у виді системи пружно зв'язаних твердих тіл з рідиною (СПЗТТР) та твердого тіла з пружними відсіками, які містять рідину (ТТПВР) і встановлення з їх допомогою нових механічних ефектів в динаміці пружного твердого тіла з рідиною. Основні завдання розділу полягають у удосконаленні створених моделей, перевірці їх адекватності, ефективності і визначенні меж їх застосування, а також встановлення з їх допомогою нових механічних ефектів. Слід зазначити, що ці математичні моделі руху системи пружно зв'язаних твердих тіл з рідиною і руху твердого тіла з пружними відсіками мають й самостійний науковий і практичний інтерес. Так як багато об'єктів сучасної ракетно-космічної, авіаційної, танкерної та іншої техніки з достатньою для практики точністю можуть бути описані та досліджені в рамках цих двох моделей. Для моделі системи пружно зв'язаних твердих тіл з рідиною (СПЗТТР) найбільш важливими вважаються: оцінка впливу рідини, середовища з опором та малої несиметрії у твердих тіл на умови стійкості обертання пружного твердого тіла з рідиною; отримання умов стійкості рівномірного обертання несиметричного твердого тіла та несиметричного твердого тіла з ідеальною рідиною. Для моделі твердого тіла з пружними відсіками, які містять рідину (ТТПВР) найбільш важливими вважаються дослідження частотного спектру гідропружної задачі та побудова власних функцій.

30.08.18.0417/0217U007334

Розвиток теорії швидко-повільних динамічних систем із застосуванням в задачах стійкості, керування та стабілізації неточних "малоприводних" механічних систем: Заключний звіт /Інститут механіки ім.С.П.Тимошенка НАН України; Керівник Хорошун Анатолій Сергійович. – ДР 0117U007132. УДК 531.36:001.892.

27 с.

Отримано рівняння руху "малоприводної" механічної системи TORA, що представлена прикріпленням до стіни за допомогою пружини возиком, який містить несучий точкову масу симетричний відносно центру маховик, із урахуванням можливих параметричних неточностей. Застосовуючи метод Dynamic Surface Control, математичну модель розглянутої MMC представлено у вигляді швидко-повільної системи диференціальних рівнянь. Отримано керування обертанням маховика, яке забезпечує глобальну асимптотичну стійкість положення рівноваги моделі. Доведення цього факту проводиться за допомогою метода функцій Ляпунова. Отримано обмеження на величину малого параметра, який входить до керування. Доведена робастність такого керування і запропоновано спосіб оцінки області робастності у просторі параметрів механічної системи.

30.17 Механіка рідини і газу

30.08.18.0418/0417U003135

Шалденко Олексій Вікторович. Гідродинаміка і теплообмін в каналах зі вставками складної форми в системах тепловідводу РЕА: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 30.05.2017.

УДК 532.542.

182 с.: 2 табл., 107 іл. – Бібліогр.: 172 назви.

Дисертація присвячена аналізу особливостей і встановленню загальних закономірностей процесів виведення тепла рідким теплоносієм, який рухався в каналах різної геометрії, сформованих всередині підкладки кристалів чіпів, мікропроцесорів і інтегральних елементів радіоелектронної апаратури (РЕА) широкого призначення. Для збільшення усереднених теплових потоків із нагрітої поверхні кристала в рідкий теплоносій в роботі було запропоновано помістити всередині криволінійних каналів систему перпендикулярних вставок різної геометрії. У роботі цільово розв'язана задача переносу тепла із зовнішнього нагрітого середовища в криволінійний канал, заповненого однорідною в'язкою нестисливою рідиною, у термінах "функція току - завихреність" у безрозмірному вигляді в наближенні малих чисел Рейнольдса Re. У роботі одержано кількісну залежність рівнів теплових потоків і різниці тисків від швидкості ламінарної течії теплоносія в діапазоні чисел Рейнольдса $Re = 10 \dots 650$.

30.19 Механіка деформованого твердого тіла

30.08.18.0419/0217U006693

Розроблення методів оцінювання впливу повзучості металу у водневовмісному середовищі на тривалу міцність елементів енергетичного обладнання: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Іваницький Ярослав Лаврентійович. – ДР 0115U000118. УДК 539.3: 620.012: 620.17: 669.788.

223 с.

Розроблено теоретичні основи енергетичного підходу та програмне забезпечення для оцінювання рівня експлуатаційної безпечності елементів конструкцій в мовах повзучості та наводнення металу. Експериментально досліджено характеристики матеріалу під впливом повзучості у водневому середовищі за підвищених температур і тиску. За допомогою запропонованої методики визначено НДС барабана парового котла високого тиску, виготовленого зі сталі 22К з урахуванням повзучості та наводнення металу та реальної геометричної форми барабана. Обчислено параметр пошкодження металу барабана за двох режимів експлуатації.

Встановлено, що максимального значення параметр пошкодження металу досягає в околі отвору на внутрішній стінці барабана, та показано, що водень пришвидшує нагромадження пошкоджень і зменшує час експлуатації металу за планової зупинки котла на 15-40%, а за аварійної зупинки на 20-50%.

30.08.18.0420/0217U006698

Розроблення методів оцінювання і способів підвищення міцності і тріщинотійкості конструкційних матеріалів та їх зварних з'єднань з урахуванням структурно-механічної деградації в експлуатаційних середовищах:

Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Остап Орест Петрович. – ДР 0115U000123. УДК 539.43:669.717:621.7.

268 с.

Для прогнозування втомної довговічності зразків з концентраторами напружень різної геометрії запропоновано нові інженерні методи на основі базової кривої втоми і кінетичних діаграм втомного руйнування, отримані на стандартних зразках. Встановлено, що визначальним параметром роботоздатності високоміцних вуглецевих сталей в умовах складного напруженого стану за циклічного навантаження є здатність матеріалу до релаксації механічних напружень. Виявлено, що найвищу витривалість таких сталей забезпечує мішана структура нижнього бейніту і мартеніту та запропоновано режим термообробки для отримання цієї структури з низьким рівнем локальних залишкових напружень. Показано, що ефективно підвищення конструкційної міцності зварних з'єднань сплаву D16T досягається за зварювання у твердому стані - тертям з переміщенням. Виявлено новий тип кінетичної діаграми втомного руйнування, де відсутня прямолінійна ділянка Періса, що пов'язано зі специфічною структурою металу шва після термомеханічної обробки зсувом. Показано, що наявність водяної пари спричиняє експлуатаційну деградацію кермету YSZ-Ni, тим більше, що вища концентрація водяної пари. Встановлено відмінність механізму окиснення MAX-фаз титану різних модифікацій в інтервалі температур 600...1200 С. Показана можливість прогнозування роботоздатності зварних з'єднань алюмінієвих сплавів систем Al-Mg і Al-Cu-Mg неруйнівним методом на підставі кореляційних залежностей між локальною питомою електропровідністю та характеристиками міцності і циклічної тріщинотійкості.

30.08.18.0421/0217U006706

Розроблення методик залишкового ресурсу елементів колісної пари локомотивів :

Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Долінська Ірина Ярославівна. – ДР 0117U001660. УДК 539.3:620.179.16.

37 с.

Розроблено розрахункову модель для оцінювання залишкової довговічності елементів колісної пари локомотива з втомними тріщинами. Встановлено динаміку росту тріщиноподібних дефектів наявних на поверхні осі колісної пари залежно від величини її пробігу. Виявлено, що за заданих умов навантаження залишкова довговічність осі з поверхневою тріщиною залежить не лише від її початкової площі, але і від геометрії фронту тріщини.

30.08.18.0422/0217U006707

Розроблення принципів формування перспективних високоміцних композитів на основі цементної матриці:

Заклучний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Ліснічук Андрій Євгенович. – ДР 0117U001661.

УДК 691.5.

30 с.

При проектуванні нових із наперед заданими службовими властивостями композитних матеріалів на основі бетонної матриці важливе значення має встановлення кореляційних аналітичних залежностей для прогнозування та оцінювання міцності та тріщинотійкості цих матеріалів за механічними та геометричними параметрами їх структурних складових (пор, наповнювачів, армуючих елементів). Такі залежності дають можливість цілеспрямовано формувати оптимальний склад композиту із заданими службовими характеристиками, зокрема, міцністю та тріщинотійкістю.

30.08.18.0423/0217U006785

Розробка фізичних основ вакуумного отримання багат шарових функціональних покриттів на основі нітридів перехідних та тугоплавких металів:

Заклучний звіт /Сумський державний університет; Керівник Погребняк О.Д. – ДР 0117U000944. УДК 539.32, 548.735, 539.531.

40 с.

Основним завданням наукової роботи є розробка методів структурної інженерії багат шарових наноструктурних покриттів на основі нітридів та карбідів перехідних металів із заданими фізико-механічними властивостями. Об'єкт дослідження: керована технологія отримання багат шарових наноструктурних покриттів з комплексом прогнозованих властивостей на основі нітридів та карбідів перехідних металів, а також фізико-хімічні процеси, що обумовлюють формування та зміни фазового стану, структури, субструктури та функціональних властивостей покриттів. Предмет дослідження: механізми та моделі формування наноструктурних багат шарових покриттів на основі нітридів та карбідів перехідних металів із заданим комплексом фізико-механічних властивостей. Мета дослідження полягає в розробці технології отримання перспективних наноструктурних багат шарових покриттів з покращеними трибологічними та фізико-механічними властивостями, а також встановлення основних закономірностей, створення моделей та розвиток фізичних уявлень про процеси, що обумовлюють формування складу, структури, функціональних властивостей багат шарових наноструктурних покриттів. Завданням проекту є дослідження впливу параметрів осадження, товщини та складу бішарів на властивості покриттів, а також розробка технологічних рекомендацій до практичного застосування даних покриттів. Складність полягає в тому, що одержання матеріалів методами вакуумно-дугового випаровування є багат факторним процесом, до якого слід також віднести вплив умов осадження покриттів та домішкових атомів робочої атмосфери в камері на структуру, напружений стан, елементний та фазовий аналіз зростаючого покриття.

30.08.18.0424/0217U007289

Дослідження закономірностей механічної поведінки сплавів з ефектом пам'яті форми з урахуванням режимів навантаження та дії водню:

Заклучний звіт /Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Ясній Олег Петрович. – ДР 0117U003885. УДК 539.3.

100 с.

Запропоновано конструкцію зразків для дослідження механічних, корозійно-механічних та електрохімічних властивостей нікелетитанового сплаву. Розроблено методичні підходи для визначення міцнісних та пластичних характеристик нікелетитанового сплаву, напружень старту та закінчення структурних перетворень за деформування розтягом, показників опору сплаву водневому окрихченню та корозійному розтріскуванню, а також електрохімічної пове-

дінки у фторидмісних водних середовищах. Виявлено переважно в'язкий характер руйнування на макро-, і на мікроскопічному зразку з нітинолу, за одновісного розтягу на повітрі за кімнатної температури. Макрозлам зразка орієнтований нормально до дії зовнішнього навантаження і лише біля його бокової поверхні на зламі виявлено вузькі (до 100 мкм) зони зсуву. Осередок зародження руйнування розташований біля поверхні зразка. Для наводненого сплаву псевдопружне структурне перетворення починається при значно меншому напруженні, порівняно із ненаводненим. Спочатку структурне перетворення протікає із збільшенням напруження, а потім, досягаючи певного максимуму, супроводжується релаксацією напружень і завершується майже за такого ж рівня напружень, що і починалося. Руйнування наводненого сплаву відбуваються за напруження значно меншого ніж для ненаводненого сплаву (приблизно 800 МПа). Виявлено, що циклічне навантаження одновісним розтягом збільшує залишкову деформацію сплаву та мінімального значення навантаження та зменшує площу петлі гістерезису порівняно з першим циклом.

31 ХІМІЯ

31.01 Загальні питання хімії

31.08.18.0425/0217U006920

Розробка технології синтезу карбонізованих рослинних олій на основі естерів жирних кислот з рослинної сировини і побічних продуктів та відходів виробництва біопалив: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Шевченко Валерій Васильович. – ДР 0113U004544. УДК 54-126:678.664:678.968.

38 с.

Розроблено методи синтезу карбонізованих олій. Встановлено, що швидкість реакції епоксидованої соєвої олії з вуглекислим газом, глибина перетворення та технологічні параметри процесу залежать від хімічної природи каталізатору. На основі модифікованих олій розроблені композиційні матеріали, досліджено їх фізико-хімічні та фізико-механічні властивості. Проведено дослідження отриманих матеріалів як активаторів вулканізації і модифікаторів гумових сумішей та випробувано експериментальні зразки на виробництві ТОВ "Інтер ГТВ". Розроблено лабораторний технологічний регламент синтезу карбонізованих рослинних олій. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0426/0217U007273

Нанокompозити на основі бісфосфонатів палладію та фулеренвмісних кремнеземів для розробки протиухлинних препаратів цілеспрямованої дії: Заключний звіт /Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І. Вернадського Національної академії наук України; Керівник Козачкова Олександра Миколаївна. – ДР 0117U006254. УДК 541.49+546.302+546.98.

44 с.

За звітний період вивчено нові комплексні сполуки палладію(II) з 2-пірролідиніл-1-гідроксиметил-1,1-дифосфоновою кислотою (PugHMDP). Встановлено склад, будову, стійкість та області рН утворення комплексів. Доведено, що PugHMDP з палладієм утворює комплекси еквімолярного складу, в яких ліганд координований до палладію атомами азоту та кисню фосфонові групи. Синтезовано нанокompозити з PugHMDP, іммобілізованої на поверхні кремнезему, амінокремнезему та фулеренвмісного кремнезему. Вивчено сорбцію палладію. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.15 Фізична хімія

31.08.18.0427/0417U002508

Дрїжд Варвара Леонідівна. Розроблення вогнезахисних полімерних покриттів з використанням наноглин для поліпшення експлуатаційних властивостей: Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищено 27.06.2017.

УДК 661.174+667.6.

205 с.: 26 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

В дисертаційній роботі вирішено важливу науково-технічну задачу створення вогнезахисного полімерного покриття інтумесцентного типу з полішеними експлуатаційними та екологічними характеристиками шляхом введення до його складу органомодифікованих наноглин. Проведено системне дослідження впливу органомодифікованих монтморилонітів, одержаних з бентонітової глини вітчизняних родовищ, на механізми хімічних перетворень, формування коксового шару, вогнезахисні, експлуатаційні та екологічні властивості вогнезахисного інтумесцентного покриття складу співполімер/поліфосфат амонію/меламін/пентаеритрит. Встановлено, що позитивна дія органомодифікованої наноглини полягає в участі наноглин в процесах карбонізації та каталізі процесів деструкції поліфосфату амонію зі збереженням полімерної структури та інгібуванні термічної деструкції співполімера зі зменшенням виділення горючих продуктів термолізу. Експериментальними методами встановлено, що монтморилоніт, модифікований гуанідиновими та четвертинними амонієвими катіонами, а також іонами срібла, підвищує термін експлуатації та стійкість до біоуразень покриттів інтумесцентного типу. Розроблена та впроваджена у виробництво рецептура вогнебіозахисної композиції для деревини, що містить у своєму складі органомодифіковані монтморилоніти.

31.08.18.0428/0417U002509

Черниш Оксана Василівна. Технологія одержання композиційних матеріалів на основі водорозчинних зв'язуючих для електрохімічних конденсаторів: Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищена 27.06.2017.

УДК 621.3.025.21:678.7(043).

114 с.: 24 табл., 60 іл. – Бібліогр.: 122 назви.

Дисертація присвячена розробці технології одержання композиційних матеріалів для електрохімічних конденсаторів на основі водорозчинних полімерних зв'язуючих. Водна суспензія полівініліденфториду Solef XPH - 884 була використана в якості основного компонента. Введення інших водорозчинних компонентів та оптимізація композитної електродної системи дозволила створити прототип електрохімічного конденсатора з питомою потужністю 73 кВт/кг і енергією 33 Вт·год/кг, який значно перевершує по питомій енергії традиційні ЕК. На основі отриманих результатів проаналізовано вплив полімерного зв'язуючого, природи поверхні металевого струмовідводу на адгезійні, механічні та електрохімічні властивості активного матеріалу. Розроблено технологію отримання електродів ЕК з використанням нових екологічно безпечних матеріалів. Ключові слова: електрохімічний конденсатор, підвищена енергія, водорозчинне зв'язуюче.

31.08.18.0429/0417U003100

Ущановський Дмитро Юрійович. Інтенсифікація процесу електроекстракції міді в комплексній переробці оксидної руди з отриманням високоліквідних продуктів: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський

політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищено 31.05.2017.

УДК 621.357.2.

179 с.: 5 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 164 назви.

Дисертаційна робота присвячена розробці: високопродуктивних та енергозберігаючих способів електрохімічної екстракції міді в компактному та дисперсному вигляді; гнучкої технології безвідходної переробки оксидних руд з отриманням широкого спектру ліквідних продуктів. Досліджено закономірності формування компактних осадів міді в умовах зміни складу розчину та отримана математична залежність максимально допустимої густини струму формування компактних осадів міді від концентрації металу в розчині. Розроблено спосіб стадійного вилуговування досліджуваної руди, що дозволяє отримувати гідрометалургійні розчини із оптимальним вмістом іонів Fe^{3+} , який забезпечує високий вихід за струмом міді. Розроблено спосіб електроекстракції міді, який включає удосконалення конструкції анода та струмового режиму і дає змогу вдвічі збільшити продуктивність процесу. Запропонована комплексна схема переробки мідьвмісних руд та певних відходів виробництва дозволяє змінювати напрям виробництва та отримувати широкий спектр товарних продуктів.

31.08.18.0430/0217U006637

Створення високоефективних ґрунтосубстратів на основі гелевих композицій для рослинництва та рекреації техногенних земель:

Заключний звіт /Інститут біоколоїдної хімії ім. Ф. Д. Овчаренка НАН України; Керівник Калініченко Кіра Володимирівна. – ДР 0117U004047. УДК 577.1751:541.201.6:541.183. 52 с.

Звіт про НДР:48 с.,19 рис., 13 табл., 90 літературних джерел. У звіті наведено результати виконання в 2017 р. досліджень за проектом "Створення високоефективних ґрунтосубстратів на основі гелевих композицій для рослинництва та рекреації техногенних земель" додаткової відомчої теми науково-дослідних робіт 2017 р., керівниками яких є молоді вчені. З використанням сучасних фізико-хімічних, колоїдних, біологічних і фізико-механічних методів дослідження вивчено фізико-хімічні і структурно-механічні властивості природних і синтетичних гелевих систем та їх вплив на навколишнє середовище. Встановлено, що гелеві системи мають високу сорбційну здатність щодо біоелементів і є досить перспективними у використанні з метою підвищення родючості ґрунтів. Встановлено можливість трансформації мінералів в процесі формування і кондиціонування гідро- та біогелів. За структурно-механічними та фізико-хімічними параметрами розроблені композиції перевищують родючі ґрунти. На основі вивчених гелевих систем створено ефективні ґрунтосубстрати з іммобілізованими мікро- і макроелементами спеціального призначення для створення штучних ґрунтів, підвищення родючості бідних або виснажених ґрунтів. У рамках Проекту проведено вегетаційні дослідження впливу біо- та гідрогелевих композицій на стан ґрунту і розвиток рослинних культур. Показано, що додавання створених композицій в ґрунт значно поліпшує його агрегатний стан і призводить до істотного підвищення врожайності рослинних культур. У лабораторних умовах показано можливість ремедіації техногенних земель. Проведені дослідження і отримані результати дозволили розробити спеціальні рекомендації щодо створення і приготування ефективних гелевих композицій для їх подальшого практичного використання. Ключові слова: муловий бігель, рН-чутливий акриловий гідрогель, утилізація відходів, добрива, ґрунтосубстрати, штучні ґрунти. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0431/0217U006774

Розроблення технології виготовлення монокристалічних та керамічних матеріалів для лазерної оптики ближнього інфрачервоного діапазону: Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Толмачов Олександр Володимирович. – ДР 0116U008102. УДК [548.5:546.66]+681.7. 015.2.

161 с.

Розроблено технологічні регламенти вирощування кристалів $YAG:Er, Yb$ та виготовлення лазерних елементів. Досліджено генераційні характеристики зразків лазерних елементів, отримано лазерне випромінювання з довжиною хвиль в діапазоні 1,5-1,7 мкм. Розроблено технологічний регламент і синтезовано зразки оптичної кераміки $YAG:Cr^{4+}$, що забезпечують пасивну модуляцію добротності лазера. В режимі безперервної накачки отримано імпульс з напівшириною 10нс. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0432/0217U006778

Розроблення основ технології одностадійного сумісного одержання акрилової кислоти і метилакрилату з метанолу та оцтової кислоти: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Небесний Роман Володимирович. – ДР 0117U003689. УДК 544.45; 544.42/.43; 544.47; 544.46.

40 с.

Розроблено та досліджено нову каталітичну систему з модифікованою поруватою структурою, яка є ефективною в процесі окиснювальної конденсації метанолу з оцтовою кислотою в акрилову кислоту та метилакрилат. Встановлено вплив технологічних параметрів на конверсію реагентів, селективність та вихід продуктів, розроблено математичну модель процесу. Розроблено принципову технологічну схему одностадійного виробництва акрилової кислоти та метилакрилату з метанолу та оцтової кислоти. Розроблено засоби регулювання співвідношення цільових продуктів за допомогою зміни технологічних параметрів здійснення процесу та співвідношення вихідних реагентів в залежності від потреб ринку акрилатних мономерів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0433/0217U006789

Фото- та термокерований синтез металічних та гібридних (метал-напівпровідник) анізотропних наночастинок: Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Халавка Юрій Богданович. – ДР 0117U001958. УДК 544.032, 544.744, 546.55/59.

72 с.

Проведено порівняння результатів визначення діаметру сферичних наночастинок срібла методами атомно-силової мікроскопії, просвічувальної електронної мікроскопії, оптичної спектроскопії та нанотрекінгу. Встановлено, що середні значення діаметрів наночастинок є співмірними для усіх вищезгаданих методик дослідження. Визначений розподіл частинок за розмірами залежить від методу дослідження і більш вузькі розподіли можна отримати із прямих методів вимірювання. Встановлено загальну тенденцію, що різниця між енергією електромагнітної хвилі збудження та енергією резонансу для утворених наночастинок срібла декаедричної форми є меншою, ніж для призматичних частинок. Досліджено процеси фотостимульованого синтезу та агрегації в системі наночастинок срібла-бензойна кислота. Розроблено нову стратегію синтезу гібридних наночастинок метал-напівпровідник з використанням водно-етиленгліколевої суміші та опромінення УФ світлом. Досліджено каталіти-

чні властивості одержаних гібридів для реакції відновлення пара-нітрофенолу. Фотостимульований синтез потенційно може стати одним з основних методів синтезу наночастинок металів.

31.08.18.0434/0217U006887

Вивчення термобаричної і концентраційної стабільності фаз типу перовскиту в потрійних системах $\text{La}_2\text{O}_3\text{-Lu}_2\text{O}_3(\text{Y}_2\text{O}_3)\text{-Ln}_2\text{O}_3$ (де $\text{Ln} = \text{Er}_2\text{O}_3, \text{Yb}_2\text{O}_3$) для створення анізотропних текстурованих лазерних матриць:

Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Андрієвська О.Р – ДР 0117U003167. УДК 541.1+546.65:669.0174.

90 с.

Досліджено фазові рівноваги у подвійних системах в області температур 1600-1100 °С, де відбувається упорядкування/розупорядкування проміжної фази та у потрійних системах при 1500 °С в усьому інтервалі концентрацій. За отриманими результатами побудовано елементи діаграм стану вказаних систем. Встановлено, що в системах $\text{La}_2\text{O}_3\text{-Er}_2\text{O}_3(\text{Yb}_2\text{O}_3)$ утворюються три типи твердих розчинів: на основі гексагональної модифікації А- La_2O_3 , кубічної модифікації С- Ln_2O_3 та упорядкованої фази LaLnO_3 (R), що кристалізується в структурі типу перовскиту з ромбічними викривленнями. Побудовано відповідні ізотермічні перерізи діаграм стану потрійних систем. Встановлено, що в системах $\text{La}_2\text{O}_3\text{-Y}_2\text{O}_3\text{-Er}_2\text{O}_3$ (Yb_2O_3) утворюються тверді розчини на основі кубічної (С), гексагональної (А) та моноклінної (В) кристалічних модифікацій вихідних компонентів і впорядкованих фаз $\text{LaYO}_3, \text{LaErO}_3, \text{LaYbO}_3$.

31.08.18.0435/0217U006888

Нові керамічні матеріали для теплозахисних покриттів: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Андрієвська О.Р – ДР 0117U006761. УДК 541.1+546.65:669.0174.

64 с.

Вивчено фазові рівноваги в потрійних системах $\text{ZrO}_2\text{-La}_2\text{O}_3(\text{Y}_2\text{O}_3)\text{-Gd}_2\text{O}_3$ при 1500, 1600 °С в усьому інтервалі концентрацій, досліджено кінетику, механізми і структуроутворення під час спікання нових керамічних наноструктурних композитів з покращеними функціональними та конструкційними властивостями в зазначених системах для розробки фізико-хімічних основ створення теплозахисних покриттів нового покоління. Встановлено, що для досліджених систем характерно утворення областей твердих розчинів на основі тетрагональної (Т), кубічної із структурою типу флюориту (F) модифікацій ZrO_2 , гексагональної (А), моноклінної (В), кубічної (С) модифікацій оксидів РЗЕ, а також упорядкованої фази типу пірохлору $\text{Ln}_2\text{Zr}_2\text{O}_7$ (Ру). Показано, що в системі $\text{ZrO}_2\text{-La}_2\text{O}_3\text{-Gd}_2\text{O}_3$ при 1600 °С існує обмежена область гомогенності упорядкованої фази $\text{Gd}_2\text{Zr}_2\text{O}_7$.

31.08.18.0436/0217U006928

Нанокристалічні тонкі плівки на основі допованого металами та неметалами діоксиду титану, синтезовані золь-гель методом та методом лазерного переосадження як фотокаталізатори під видимим світлом: Заклучний звіт /Інститут хімії поверхні ім. О.О. Чуйка НАН України; Керівник Смірнова Наталя Петрівна. – ДР 0117U001579. УДК 544.526.5+54.057.

62 с.

Основною метою на другому етапі роботи було узагальнення результатів дослідження, моніторинг розвитку та практичного застосування отриманих результатів для дизайну

структури поверхні та використання в екологічному фотокаталізі. Проведений порівняльний аналіз властивостей плівок діоксиду титану, модифікованого Нітрогеном та йонами металів, синтезованих методами золь-гель та імпульсного лазерного переосадження свідчить, що обрані методи дозволяють отримувати прозорі покриття з якісними оптичними характеристиками при невисоких температурах. Застосування комплексу експериментальних методів досліджень показує, що при легуванні TiO_2 металами та неметалами, кристалічна структура фаз, що формуються в плівках, критично залежить від методу отримання та умов синтезу. Завдяки трансформації кристалічної структури відбувається зміна оптичних, структурних та фотокаталітичних властивостей.

31.08.18.0437/0217U006949

Фундаментальні основи нетрадиційних методів синтезу нанодисперсних оксидних каталізаторів та матеріалів для електротехніки:

Заклучний звіт /Інститут сорбції та проблем енеокології НАН України; Керівник Зажиталов Валерій Олександрович. – ДР 0113U001127. УДК 544.1; 544.47; 544.478.

561 с.

Показано, що застосування альтернативних методів синтезу дозволяє одержувати нанодисперсні частинки активного компоненту як в масивних ($\text{V-P-O}, \text{V-Mo-O}, \text{Zn-Mo-O}, \text{Ce-Mo-O}$ та ін.), так і нанесених на різні носії композитах, які відзначаються підвищеною активністю та селективністю в процесах окиснення парафінових вуглеводнів, біоетанолу, фото-деградації органічних сполук у водному середовищі. Встановлено умови ефективного застосування кожного з методів приготування та їх вплив на фізико-хімічні та каталітичні властивості синтезованих каталізаторів

31.08.18.0438/0217U007212

Нанорозмірні карбонові кластери як поліфункціональні екологічно чисті присадки до нових моторних палив з високими експлуатаційними якостями: Заклучний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Подункін Євген Васильович. – ДР 0117U001436. УДК 544.576.

54 с.

Відпрацьовано фракціонування сфероїдальних багатошарових нанокластерів з карбонових наноматеріалів виготовлених плазмохімічним методом синтезу. Досліджено дію цих нанокластерів на окиснення компонентів моторних палив при різних температурах. Виявлено позитивний вплив добавок синтезованих карбонових нанокластерів на процес згоряння дизельного палива в двигунах. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0439/0217U007308

Поляризаційно-кореляційні методи діагностики та детектування топологічної структури оптичного поля в анізотропних біологічних шарах: Заклучний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Ушенко Олександр Григорович. – ДР 0115U003241с. УДК 535.361; 535.555.

1 с.

Розроблено аналітичні уявлення про основні причини і закономірності формування топологічних дефектів (поляризаційних сингулярностей) оптичних характеристик біологічних анізотропних лінійно та циркулярно двоприменезаломлюючих середовищах для вирішення задач оптико-сингулярної діагностики патологічних змін в біологічних тканинах. На основі нового поляризаційно-кореляційного

підходу до аналізу фазової анізотропії сіток біологічних кристалів розроблені оригінальні азимутально-незалежні методи оцінки сіток характеристичних значень (сингулярностей) і топологічних К-контурів КСВА-мап та Мюллер-матричних зображень тканин людини. Дані методи доповнені та узагальнені застосуванням просторово-частотної фільтрації та вейвлет аналізу Мюллер-матричних інваріантів та розподілів їх характеристичних значень. Сформульовані критерії поляризаційно-кореляційної та сингулярної диференціації змін фазової анізотропії тканин і рідин людини та визначена діагностична ефективність виявлення ранніх форм раку, диференціації ступня важкості запальних процесів органів людини.

31.08.18.0440/0217U007311

Синтез монокристалів Cd(Zn)Te, дослідження ВАХ синтезованих зразків до та після опромінення швидкими електронами чи гамма-квантами: Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Фочук Петро Михайлович. – ДР 0117U003866с. УДК 548.4:546.48*24+546.171.19.

34 с.

Оптимізована технологія синтезу та вирощування Cd(Zn)Te кристалів легованих домішкою Ge. Застосовано нову форму контейнера для вирощування та визначено взаємозв'язані основні технологічні параметри. Оптимізована технологія обробки оптичної поверхні зразків. Проведені експерименти по вирощуванню монокристалів Cd(Zn)Te: Ge під контрольованим тиском пари кадмію і досліджено електричні характеристики вирощених високоомних, фоточутливих кристалів. Ефект компенсації, як і характерна для таких кристалів термостабільність, обумовлені утворенням комплексів, що включають атоми домішки і власні дефекти, зв'язок між якими переважно ковалентний. Були досліджені зміни структурних та електрофізичних властивостей кристалів Cd(Zn)Te:Ge до і після опромінення енергіями -квантів 1.2 MeV, 50 MeV дозами від 6.104 Р до 109 Р. Безпосередньо після опромінення дозами більшими 106 Р виявлено незначні зміни електрофізичних властивостей. Ці зміни нестабільні, і протягом 30-40 діб параметри релаксують до вихідних.

31.17 Неорганічна хімія. Комплексні сполуки

31.08.18.0441/0217U007234

Розроблення технології виготовлення гігроскопічних галогенідів для виробництва сцинтиляційних монокристалів: Заключний звіт /Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Чергинець Віктор Леонідович. – ДР 0116U008709. УДК 546.132.001.891.53+539.1.074.3.

49 с.

В результаті проведення робіт були модернізовані для пристосування до виробничих умов методика синтезу йодиду европію, а також методика синтезу і зневоднення йодиду стронцію для одержання продуктів високої чистоти. Створено дослідно-промислову технологічну дільницю одержання безводного дийодиду европію особливої чистоти і дослідно-промислову технологічну дільницю одержання безводного йодиду стронцію особливої чистоти. Розроблено технологічну документацію. Випущено по 4 партії продукції, що відповідає за якістю умовам технічного завдання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0442/0217U007297

Твердофазний синтез подвійних фосфатів

лужних та перехідних металів: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Лаврик Руслан Володимирович. – ДР 0115U003408. УДК 546.185.

54 с.

Об'єкт дослідження - подвійні фосфати лужних та перехідних металів. Мета дослідження - встановити можливість твердофазного синтезу фосфатів лужних та перехідних металів. Методи дослідження - методи дослідження, що використовували при виконанні роботи, відносяться до категорії хімічних та фізико-хімічних, і, зокрема, представлені спектроскопічними та елементними дослідженнями складу синтезованих фосфатних сполук, що використовували для подальшого дослідження властивостей синтезованих речовин. Галузь застосування - хімічна промисловість, електротехніка. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0443/0217U007298

Синтез фосфатів в нітратних розплавах: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Лаврик Руслан Володимирович. – ДР 0115U003409. УДК 546.185.

55 с.

Об'єкт дослідження - подвійні фосфати лужних та перехідних металів. Мета дослідження - встановити можливості синтезу подвійних фосфатів лужних та перехідних металів в нітратних розплавах лужних металів. Методи дослідження - методи дослідження, що використовували при виконанні роботи, відносяться до категорії хімічних та фізико-хімічних, і, зокрема, представлені спектроскопічними та елементними дослідженнями складу синтезованих фосфатних сполук, що використовували для подальшого дослідження властивостей синтезованих речовин. Галузь застосування - хімічна промисловість, електротехніка. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0444/0217U007299

Визначення ртуті в об'єктах довкілля удосконаленим методом інверсійної хронопотенціометрії: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Галімова Валентина Михайлівна. – ДР 0115U003450. УДК 543.253..

55 с.

Об'єкт дослідження - рухомі форми ртуті у природних водах. Метою роботи є удосконалення методу інверсійної хронопотенціометрії для визначення слідових концентрацій ртуті в об'єктах довкілля. Методи дослідження - методи дослідження, що використовували при виконанні роботи, відносяться до категорії хімічних та фізико-хімічних, і, зокрема, представлені електрохімічним методом інверсійної хронопотенціометрії, атомно-абсорбційний, потенціометричний, статистичний обробіток даних. Галузь застосування - харчова промисловість, водні ресурси, переробка продукції рослинництва та тваринництва, екологічний моніторинг. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0445/0217U007300

Розробка нового методу імпульсної хронопотенціометрії для контролю води на вміст мікробільності селену: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Галімова Валентина Михайлівна. – ДР 0115U003451. УДК 543.253..

55 с.

Об'єкт дослідження - рухомі форми селену у природних водах. Метою роботи є розробка нового методу імпульсної інверсійної хронопотенціометрії для визначення слідо-

вих концентрацій селену в об'єктах довкілля. Методи дослідження - методи дослідження, що використовували при виконанні роботи, відносяться до категорії хімічних та фізико-хімічних, і, зокрема, представлені електрохімічним методом інверсійної хронопотенціометрії, атомно-абсорбційний, потенціометричний, статистичний обробіток даних. Галузь застосування - харчова промисловість, водні ресурси, переробка продукції рослинництва та тваринництва, екологічний моніторинг. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0446/0217U007312

Розробка наукових основ створення детекторів іонізуючого випромінювання та сонячних елементів на основі CdTe, легованого ізовалентними домішками 3d-металів (Mn, Zn):

Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Фочук Петро Михайлович. – ДР 0115U003242. УДК 546.48.

115 с.

Були проведені дослідження методом диференційно-термічного аналізу процесу плавлення та кристалізації твердих розчинів Cd(Zn,Mn)Te систем CdTe-MnTe, CdTe-ZnTe. На всіх термограмах спостерігались ендо- і екзотермічні ефекти, які відповідали точкам плавлення і кристалізації, які характерні для конгруентних фазових перетворень в досліджуваних зразках. На основі проведених досліджень оптимізовано технологію синтезу і вирощування кристалів Cd(Zn,Mn)Te для створення на їх основі детекторів радіаційного випромінювання. Оптимізовано конструкції печей, програми зміни температури під час технологічних операцій. Випробувано кілька методик вирощування кристалів: метод Бріджмена та модифікований метод рухомого нагрівника. Проведено моделювання розподілу включень сторонніх фаз в об'ємі кристалів із застосуванням розробленого програмного забезпечення. Вперше проведено очистку кристалів CdTe та Cd_{1-x}Mn_xTe від включень фази Te методом сухої зони. Встановлено, що після такої очистки густина і розміри включень фази Te в кристалі зменшуються у декілька разів, а концентрація іонізованих домішок більше, ніж в 2 рази. Вперше застосовано обертання контейнера під кутом до горизонту, що дозволило вирівняти фронт кристалізації і підвищити однорідність матеріалу. Проведено комплексне дослідження ансамблю точкових та об'ємних дефектів в кристалах Cd(Zn,Mn)Te, легованих In(Al), з оптимальним вмістом Zn або Mn. Досліджено електричні характеристики кристалів Cd(Zn,Mn)Te, легованих індієм і структур на їх основі типу In/Cd(Zn, Mn)Te/In з омичними контактами та Cr/Cd(Zn, Mn)Te/In з бар'єрними контактами (діоди Шотткі), які застосовувалися для створення детекторів X- та γ-випромінювання. Проаналізовано та пояснено температурні залежності питомого опору, енергії рівня Фермі в матеріалах з великим питомим опором. Знайдена енергія іонізації і ступінь компенсації домішки, відповідальної за електропровідність матеріалу. Завдяки сумісному дослідженню температурної залежності струмів омичної ділянки вольт-амперної характеристики та струмів, обмежених просторовим зарядом, встановлено зв'язок між енергетичним положенням і ступенем компенсації глибокого рівня, відповідального за темнову провідність кристалів та детектуючими властивостями структур, які виготовлені на цих кристалах.

31.19 Аналітична хімія

31.08.18.0447/0217U006783

Новітні оптичні, електрохімічні і супрамолекулярні наноструктуровані сенсорні системи для екоаналітичних та медикобіологічних цілей: Заключний звіт /Київський національний універ-

ситет імені Тараса Шевченка; Керівник Запорожець Ольга Антонівна. – ДР 0116U002557. УДК 543.

521 с.

Оптимізовано умови застосування нових сенсорних систем та рідких фаз органічної природи для аналітичного екологічного й медичного застосування. Створено прописи нових аналітичних методик та наведено результати їхньої апробації на реальних екологічних та медико-біологічних зразках

31.21 Органічна хімія

31.08.18.0448/0417U003115

Думанська Юлія Андріївна. Синтез, хімічні та біологічні властивості конденсованих гетероциклічних похідних хінонів: Дис... к.х.н.

/Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 22.05.2017.

УДК 547.655.6; 547.368.3.

145 с.: 13 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці методів синтезу, встановленню будови, дослідженню фізико-хімічних властивостей нових конденсованих похідних хінонів та пошук серед них сполук з біологічною активністю.

31.08.18.0449/0217U006889

Хемосенсорна система типу "Електронний ніс" для біомедичного та екологічного застосування. Розділ 2. Створення та виробництво високоселективних каліксаренових рецепторів біологічно значимих та екологічно небезпечних молекул для чутливих робочих тіл хемосенсорів: Заключний звіт /Інститут органічної хімії НАН України; Керівник Кальченко Віталій Іванович. – ДР 0113U001684. УДК 547.541 + 547.898.

37 с.

Об'єктом дослідження є фосфор- та азотовмісні

(тіа)калікс[4]арени. Метою роботи є дизайн селективних рецепторів молекул та йонів для створення хемосенсорів. Модифікацією верхнього або нижнього вінця макроциклу фосфор- та азотовмісними групами синтезовано потенційні комплексоутворювачі нейтральних молекул та йонів. Методами ЯМР та ІЧ-спектроскопії, рентгеноструктурного аналізу доведено будову отриманих сполук. Досліджено їх комплексоутворюючі властивості. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0450/0217U006890

Використання функціональних наноматеріалів для створення біосенсорних кондуктометричних приладів для визначення аргініну: молекулярний дизайн та хімічний синтез каліксаренів, здатних до кооперативних електростатичних взаємодій та водневих зв'язків з аргініном: Заключний звіт /Інститут органічної хімії НАН України; Керівник Черенок Сергій Олексійович. – ДР 0116U004294. УДК 547.541 + 547.898.

44 с.

Об'єкти дослідження - нові калікс[4]аренфосфонові кислоти з алкілтіольними анкерними групами на нижньому вінці макроциклу. Відповідно, метою роботи є розробка доступних методів синтезу каліксаренфосфонових кислот, які містять на нижньому вінці макроциклу анкерні алкілсульфідні замісники, та отримання на їх основі чутливих елементів кондуктометричних приладів - сенсорів на аргінін. Розроблено методи синтезу конусоподібних калікс[4]аренів, які містять на верхньому вінці макроциклу фрагменти метилфосфонові або метиленбісфосфонові кисло-

ти, здатні до утворення супрамолекулярних комплексів з амінокислотами. Одночасно на нижньому вінці макроциклу ці каліксарен-метилфосфонові та -метилбенбісфосфонові кислоти містять анкерні алкілсульфідні замісники, які здатні до хімічного зв'язування з мікрочіпами кондуктометричних сенсорів, поверхня яких покрита золотом. Методами ОФ ВЕРХ та молекулярного моделювання досліджено комплексотворення з амінокислотами різної природи і визначено константи стійкості комплексів включення з амінокислотами. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0451/0217U006891

Вплив природи середовища на спектрально-люмінесцентні властивості донорно-акцепторних поліенів: Заключний звіт /Інститут органічної хімії НАН України; Керівник Іщенко Олександр Олександрович. – ДР 0112U007387. УДК 547.97.544.164.032.732:544.174.2.

104 с.

Встановлення закономірностей впливу природи середовища на електронну будову, в тому числі вищих збуджених станів, донорно-акцепторних поліенів (позитивно і негативно сольватохромних мероціанінів з об'ємними вуглеводневими замісниками, поліонів, голополярних полікарбодіанінів, основ поліметинових барвників, модифікованих комплексотворювачами подандного типу) та їх спектрально-люмінесцентні властивості; синтез нових типів таких барвників з одним і декількома хромофорами; дослідження сольватохромії і сольватофлуорохромії; вивчення особливостей нелінійного поглинання і випромінювання світла донорно-акцепторними поліенами. Для досягнення поставленої мети розроблені методи синтезу нових донорно-акцепторних поліенів; розроблені методи введення циклічних угруповань в поліметиновий ланцюг та розгалуження хромофору з їх допомогою; проведений квантово-хімічний аналіз електронної будови барвників в основному та збуджених станах у вакуумі та у полі середовища; досліджений вплив вібронних і міжмолекулярних взаємодій на спектрально-люмінесцентні властивості синтезованих барвників; виявлені основні канали деградації енергії електронного збудження у донорно-акцепторних поліенах. Методи - ЯМР, ІЧ, РСА, електронна спектроскопія; застосування - оптоелектроніка, нелінійна оптика, медицина, біологія і сенсорика. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0452/0217U006892

Цілеспрямований синтез органічних сполук, модифікованих фторовмісними замісниками з атомами кисню, сірки, азоту та фосфору для дизайну речовин з корисними властивостями: Заключний звіт /Інститут органічної хімії НАН України; Керівник Ягупольський Юрій Львович. – ДР 0112U007386. УДК 541.789.6+547.412.721+547.541.53+547.7+547.785.5+547.789.6.

102 с.

Об'єкти дослідження - аліфатичні, ароматичні та гетероциклічні сполуки з фторовмісними угрупованнями, зв'язаними з гетероатомом. Мета роботи - розробка методів регіоселективного введення до складу органічних сполук фторовмісних угруповань, у яких фторований замісник відокремлено від основного скелету молекули атомами кисню, сірки, азоту та фосфору. Методи дослідження - різноманітні синтетичні та фізико-хімічні. Встановлено, що фтороалкоксисенаміони є зручними вихідними сполуками для синтезу фтороалкоксисенічних піразолів, ізоксазолів та піримідинів. Продемонстровано, що реакція Хека перфтороалкілвінілсульфоксидів з арилйодидами є простим методом синтезу Е-1-арил-2-перфтороалкілсульфінілетиленив. Показано,

що похідні акрилової кислоти з групами SCF₃, SOCF₃ та SO₂CF₃ вступають в реакцію з амідинами, сечовиною та тіосечовиною з утворенням піримідин-4(3Н)-онів. Розроблено методи дифторометилювання азолів, які не містять замісників в гетероциклічному кільці, а саме піролу, 1,2,3- та 1,2,4-тріазолів і тетразолу. Вивчено реакцію 2-меркаптобензімідазолу з фторованими олефінами і знайдено, що продуктами реакції є фторовмісні циклічні сполуки - похідні бензімідазо[4,5b]тіазолу-1,3. Досліджено взаємодію N алкіл- та N-арилсульфамідів з 1,2-дибромотетрафтороетаном та синтезовано гідролітично стійкі нециклічні сполуки з 2-бромотетрафтороетильним замісником біля атома азоту. Показано, що продукти приєднання 1,3-дикарбонільних сполук до N арилімінів гексафтороацетону можна використати для синтезу 2,2-біс(трифторометил)-2,3-дигідробензодіазепінів. Одержано серію нових гідрофторолефінів з термінальними фрагментами CF=CH₂, CH=CHF та CH=CF₂. Всі отримані сполуки мають температури кипіння від 0 до 50 °С, мають низький озоноруйнівний потенціал та можуть бути використані в промисловості в якості робочих тіл кондиціонерів, хладагентів тощо. Встановлено, що біс-трифторометилацетилен є зручним реагентом в синтезі гетероциклічних сполук, зокрема піразолів та ізооксазолів. Розроблено метод синтезу ди(перфтороалкіл)купратів срібла та показано, що вони є зручними реагентами для перфтороалкілювання органічних молекул. Досліджено вплив атомів фтору, введених в триметинові та пентаметинові ланцюги спряження тіа та хінокарбодіанінових барвників, на їх електронну будову та особливості спектрів поглинання. Показано, що 2,4,6-трис(фторосульфоніл)хлоробензен при взаємодії з бінуклофільними реагентами може легко утворювати п'яти-, шести-, та семичленні гетероциклічні системи, що містять фрагмент -SO₂-, та спіроциклічні ?-комплекси Мейзенгеймера. Наукові результати цієї роботи можна використовувати в галузях органічної, елементоорганічної та фтороорганічної хімії. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0453/0217U006893

Елементозаміщені ненасичені системи в синтезі біоперспективних похідних амінофосфонових та амінокарбонінових кислот: Заключний звіт /Інститут органічної хімії НАН України; Керівник Онисько Петро Петрович. – ДР 0112U007385. УДК 547.412.721.2 + 547.268.351.

111 с.

Об'єкти дослідження - імінофосфонати та імінокарбонілати, флуоровані циклоалкіламіни, їх функціоналізація в похідні амінофосфонових та амінокарбонінових кислот. Мета роботи - розробка наукової методології синтезу біологічно важливих похідних амінокарбонінових, амінофосфонових та гем-бісфосфонових кислот, що базується на функціоналізації високоелектрофільних альфа-імінокарбонілатів та фосфонатів; встановлення основних закономірностей їх хімічної поведінки та виявлення можливостей використання цих нових будівельних блоків у синтезі, в тому числі асиметричному, біологічно важливих ациклічних та гетероциклічних похідних з фармакофорним амінокислотним та амінофосфонатним фрагментом. Розроблені зручні препаративні методи синтезу широкого ряду імінів тригалопіруватів та імінофосфонатів. Показано, що альфа-іміноестери карбонінових та фосфонових кислот є перспективними будівельними блоками для одержання на їх основі біологічно важливих похідних амінофосфонових та амінокарбонінових кислот. В практику органічного синтезу введені нові реакційоздатні низькомолекулярні флуороалкілвмісні синтони - NH- та N-триметилсилілімінофосфонати та імінокарбонілати, що відкривають додаткові синтетичні можливості для констру-

ювання нових біомедичних препаратів. Відновною функціоналізацією імінокарбоксилатів та імінофосфонатів синтезовано цілу низку адиклічних та гетероциклічних сполук, що містять фармакофорний амінофосфонатний або амінокарбоксилатний фрагмент і є перспективними кандидатами для пошуку серед них нових медичних препаратів. Розроблено прості та ефективні методи синтезу флуорованих циклоалкіламінів та з'ясовано деякі синтетичні можливості цих нових низькомолекулярних будівельних блоків для одержання перспективних в біологічному відношенні нітрогеновмісних сполук з флуорованим циклоалкіламініним фрагментом. Розроблено нову ефективну методологію флуорування альфа-циклопропіл-альфа-амінокислот, що полягає у введенні до атома нітрогену акцепторної трифлуороацетильної групи, яка сприяє м'якому флуоруванню тетрафлуоридом сірки і дозволяє здійснювати процес без використання високоотоксичного флуориду водню. Робота передається за кордон за договірною ціною.

31.08.18.0454/0217U007036

Синтез і дослідження нових органічних сполук на основі азотовмісних гетероциклів для органічної електроніки: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Обушак Микола Дмитрович. – ДР 0117U003261. УДК 547.7.

61 с.

Досліджено реакцію Радзішевського в ряду 5-арилфурфуролів, 5-арил-2-тіофен(пірол)карбальдегідів та отримано тризаміщені імідазоли. Знайдено найбільш зручні умови проведення реакцій. Розроблено способи синтезу похідних [1,2,4]триазоло[3,4-b][1,3,4]гіадіазолу, зокрема з 2-(5-арил-2-фурил)-4-хіноліновим фрагментом. Синтезовано та створено базу бензиліденових похідних гетарилацетонітрів.

31.08.18.0455/0217U007222

Синтез та властивості нових похідних 5-аміно-1,3-оксазолу як потенційних біорегуляторів: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Шабликін Олег Валентинович. – ДР 0117U003739. УДК 547.787.

24 с.

Синтезовані нові представники 2-ациламіно-3,3-дихлороакрилонітрів. Отримані нові 2 (диалкіламінометил)-4 ціано-5-диалкіламіно-1,3-оксазоли, на основі яких вдалось синтезувати 2,3-дизаміщені оксириани. Розроблено підхід до синтезу нової гетероциклічної системи оксазол[5,4-d][1,2,3]триазин-4(3H)-ону, яка виявилася термічно нестійкою, і при нагріванні в n-бутанолі були виділені невідомі раніше 5 незаміщені метилгідразиди оксазолкарбонових кислот. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0456/0217U007411

Нові підходи цілеспрямованого синтезу біологічно активних сполук: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Лендел Василь Георгієвич. – ДР 0116U004789. УДК 547 853.3 + 547.779.1 + 547.789.13.

125 с.

В роботі вирішено важливу науково-технічну проблему розробки перспективних методів та оптимальних умов синтезу нових конденсованих та функціональних похідних хіноліну, тіено[2,3-d](піразоло-[3,4 d])піримідину та 1,2,4-триазолу й SAR-, QSAR-дослідження синтезованих сполук з подальшим виявленням, синтезом сполук-лідерів. Розроблено наукові засади та методологію: пошуку шляхів вве-

дення атомів Селену й Телуру у склад модельних гетероциклів; реалізації досліджень in vitro біо-активності отриманих сполук, в результаті чого сформовано стратегію цілеспрямованого синтезу біологічно активних речовин. Розроблено методики створення та біо-досліджень Se-(Te)-вмісних гетероциклів. Було проведено біологічні випробування їх на бактерицидну й фунгіцидну активність, високі прояви якої, дозволяють стверджувати про позитивний ефект розробленої в представленій роботі стратегії цілеспрямованого створення біологічно активних сполук.

31.23 Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки і їхні синтетичні аналоги

31.08.18.0457/0417U002372

Калачова Тетяна Анатоліївна. Роль фосфатидилінозитол-залежних фосфоліпаз та ліпідкіназ у первинних реакціях клітин рослин на стресові чинники навколишнього середовища та у процесах розвитку: Дис... к.б.н. /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії. – Захищена 09.06.2017.

УДК 577.171.55+577.175.19+577.17.02+577.17.05.

162 с.: 6 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Роль фосфоінозитидів та фосфатидної кислоти в реалізації біологічної дії фітогормонів (саліцилової та абсцизової кислот) у формуванні стійкості рослин та під час морфогенезу. Радіоактивне мічення фосфоліпідів, тонкошарова хроматографія, виділення та очищення ДНК та РНК, ПЛР, мутантні лінії рослин Арабідопсису з нокаутваними генами, аналіз транскриптому, мікроскопія. Встановлено ключову роль вторинних посередників ліпідної природи - фосфоінозитидів та фосфатидної кислоти в регуляції транскриптому суспензійної культури клітин Арабідопсису саліциловою та абсцизовою кислотами. З'ясовано роль ферментів ліпідної сигналізації фосфатидилінозитол специфічної фосфоліпази С та діацилгліцеролкінази 5 у первинних реакціях рослинних клітин на дію флагеліну та розпізнаванні бактеріальних патогенів. Виявлено та охарактеризовано вплив активності ФІ-4-К та рівня фосфорильованих інозитолів на морфогенез кореневої системи Арабідопсису та чутливість до дії ауксину та цитокініну. Сфера використання - біоорганічна хімія, біохімія, біотехнологія.

31.25 Хімія високомолекулярних сполук

31.08.18.0458/0417U002365

Чумаченко Василь Анатолійович. Розгалужені водорозчинні полімери для створення металовмісних наносистем: Дис... к.х.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 30.05.2017.

УДК 541.6+549.2+544.169+678.745.8.

144 с. – Бібліогр.: 98 назв.

Дисертація присвячена синтезу та дослідженню розгалужених прищеплених кополімерів декстран-поліакриламід (Д-ПАА) та декстран-N-ізопропілакриламід (Д-ІППАА) різною макромолекулярної архітектури та металовмісних наносистем на їх основі, а також їх використанню в області доставки ліків. Методом гель-проникної хроматографії визначено вплив макромолекулярної будови Д-ПАА та Д-ІППАА на основні молекулярні параметри полімерів. Методом динамічного світлорозсіювання досліджено процес переходу клубок-глобула в водних розчинах Д-ІППАА. Методом "зеленого" синтезу із використанням різних відновників отримано ряд наночастинок срібла різного розміру та форми, отримані мікрофотографії наночастинок та вивчено їх спектральні властивості. Показано вплив відновника,

природи полімеру Д-ПАА та інших умов синтезу на властивості наночастинок срібла. Комплексом фізичних методів дослідження (динамічне світлорозсіювання, мало кутове рентгенівське розсіювання та УФ і видима спектроскопія) були визначені розмірні характеристики наносистем та обрано оптимальний метод дослідження. Також було синтезовано наночастинки CdS та Au/CdS в матриці Д-ПАА, вивчено морфологію та оптичні властивості цих наносистем. Описано поведінку наносистем із вмістом наночастинок золота та срібла на основі термочутливого Д-ППАА. Вивчена біосумісність та ефективність наносистем на основі Д-ПАА для доставки препаратів фотодинамічної та хімічної терапії злоякісних пухлин на клітинному рівні та на тваринах.

31.08.18.0459/0417U003084

Нагорняк Михайло Ігорович. Синтез та дослідження властивостей поліестерів на основі N-похідних глутамінової кислоти та полісахаридів: Дис... к.х.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 22.05.2017.

УДК 541.64; 544.773.432; 66.095.26-922.3.

157 с.: 18 табл., 63 іл. – Бібліогр.: 176 назв.

Дисертаційна робота присвячена модифікації полісахаридів за реакцією Стегліха та створенню їхніх нових похідних з розгалуженою та просторово-структурованою будовою макроланцюга. Основна увага приділена опису особливостей взаємодії N-похідних глутамінової кислоти з декстраном та декстрином. Встановлено, що одержані продукти з розгалуженою та просторово-структурованою будовою макроланцюга здатні формувати водні самостабілізовані дисперсії та дисперсії мікрогідрогелів, дисперсність яких залежить від природи полісахариду та ступеню структуривання.

31.08.18.0460/0217U006961

Оптимізація способів отримання поліфункціональних поліуретанових матеріалів як адгезивів та покриттів для з'єднання та захисту різного типу поверхонь від руйнування під дією деструкуючих чинників: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Савельєв Юрій Васильович. – ДР 0116U006984. УДК 678.664+547.9.

61 с.

Оптимізовано способи отримання поліфункціональних поліуретанових матеріалів (ППМ) при адаптації до природо відновлюваної сировини: рицинової олії та Ni, Cu, Zn неорганічних модифікаторів. Створено сітчасті/лінійні ППМ з високими показниками: когезії, адгезії (до металу та бетону), термоокислювальної стійкості, фунгіцидними та фунгістатичними властивостями, стійкістю до УФ- і ІЧ-опромінення та життєздатності їх розчинів. Проведено випробування захисних властивостей ППМ на виробничих об'єктах впродовж 5 міс.. Розроблено і затверджено технічну та дозвільну документацію щодо застосування розроблених матеріалів. Виготовлено головний зразок ППМ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0461/0217U006962

Синтез та функціоналізація гетероланцюгових олігомерних та полімерних систем: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Шевченко Валерій Васильович. – ДР 0112U007746. УДК 541.64:678.02(088.8).

152 с.

Розробка методів синтезу аміно-, фторовмісних мономерів, олігомерів і полімерів на їх основі та шляхів їх функціоналізації, регулювання структури і властивостей. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0462/0217U006963

Розробка та метрологічне забезпечення сенсорних систем для визначення фенолів на основі полімерів-біоміметиків з каталітичними та рецепторними властивостями. Синтез полімерів біоміметиків з каталітичними та рецепторними властивостями: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Сергеева Людмила Михайлівна. – ДР 0113U000884. УДК 544.725+544.722.21+577.21.

48 с.

В препаративних кількостях синтезовано молекулярно-імпринтовані полімери у формі мембран та частинок з каталітичними властивостями, в яких сформовано рецепторні сайти зв'язування, що здатні до специфічного високоселективного визначення о-гідроксифенолів, фенолів та бісфенолу А. На їх основі отримано селективні елементи колориметричних тест-систем для якісного та кількісного визначення цих токсикантів у стічних водах. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0463/0217U007346

Конструювання нано- і мікрочастинок ад'ювантів на основі блок-кополімерів природних амінокислот та поліетердіолів для створення вакцин: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Воронов Станіслав Андрійович. – ДР 0115U000442. УДК 678Ф1:544.23;544.25:678.6/.7;544.23.057;544.25.057; 615.462Ф036.5.

220 с.

Розроблено методи одержання блок-кополімерів поліестерного типу з розгалуженою будовою макроланцюга на основі одержаних похідних глутамінової кислоти та поліетердіолів та нові методи модифікації природних полісахаридів N-похідними двоосновних α -амінокислот. Розроблені методи одержання самостабілізованих водних полімерних дисперсій на основі нових блок-кополімерів, досліджені їх колоїдно-хімічні властивості та морфологія частинок дисперсійної фази. Вивчено їх здатність до солюбілізації та/або абсорбції органічних водонерозчинних речовин та полімерів біологічного походження та встановлено взаємозв'язок будови нових кополімерів з їх властивостями. Проведені біохімічні дослідження по вивченню цитотоксичності одержаних блок-полімерів, їх фізіологічної активності та здатності до транспорту солюбілізованих сполук та сорбованих протеїнів в клітині. Дослідженнями *in vivo* оцінено здатність синтезованих блок-кополіестерів до біодеградації та впливу продуктів деструкції на живий організм. На основі результатів цих досліджень, окреслено ряд структур полімерів, сукупні властивості яких дозволяють вважати їх придатними до використання в якості ад'ювантів вакцин нового покоління, а також, як носіїв біологічно-активних сполук та мікроелементів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0464/0217U007387

Розроблення методів одержання нових функційних олігомерів на основі поліконденсаційних смол та пошук шляхів їх використання: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Братичак Михайло Миколайович. – ДР 0113U001375. УДК 678.6/.7; 544.23.057; 544.25.057 667.6:678.03.

48 с.

З використанням як поліконденсаційна смола епоксидів розроблені методи одержання олігомерів, які містять у своїй структурі епоксидну або пероксидну групу й ненасиче-

ний метакрилатний фрагмент або вільну карбоксильну групу або вільну первинну гідроксильну групу. Вивчені вплив природи та кількості каталізатора, тривалості та температури реакції на швидкість реакцій одержання вище вказаних функційних олігомерів. Запропоновані методики та синтезовані функційні олігомери. Структура синтезованих сполук підтверджена спектральними методами дослідження. Показана можливість використання синтезованих олігомерів як активних додатків до епоксидно-олігоестерних сумішей з метою одержання на їх основі захисних покриттів.

31.27 Біологічна хімія

31.08.18.0465/0417U003134

Франкевич Дар'я Володимирівна. Біохімічні механізми комбінованої дії цисплатину та фулерену C60 на нормальні та злоякісно трансформовані клітини: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 29.05.2017.

УДК 576.32/36.+546.264+615.277.3.

134 с.: 4 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Встановлено, що преінкубація з фулереном C60 запобігала спричиненому цисплатином (1 та 5 мкг/мл) гемолізу еритроцитів та продукуванню АФК тимоцитами. З використанням флуоресцентно-міченого C60 (C60 - родамін В ізотіоціанат) доведено внутрішньоклітинне накопичення наноструктури у клітинах L1210. За умови фотозбудження акумульованого C60 у видимому діапазоні продемонстровано фототоксичний ефект фулерену C60 як у чутливих, так і у резистентних до цисплатину лейкоцитних клітинах L1210. Вперше показано, що за комбінованої дії фотозбудженого C60 та цисплатину (1мкг/мл) цитотоксичний ефект у клітинах обох ліній є вищим, ніж за дії окремих чинників. Показниками пролонгованої токсичної комбінованої дії фотозбудженого C60 та цисплатину є значне зниження життєздатності клітин та їх накопичення у проапоптотичній SubG1 фазі. Ранніми біохімічними механізмами токсичної комбінованої дії фотозбудженого C60 та цисплатину є посилення продукування АФК, активація редокс-чутливої кінрази p38, значне підвищення [Ca²⁺]_i, посилення входу Ca²⁺ за емнісним механізмом, дисипація мембранного мітохондріального потенціалу. У роботі продемонстровано, що застосування комбінації фотозбудженого фулерену C60 та цисплатину дозволяє підвищити ефективність токсичної дії цитостатика у низькій дозі та відновити чутливість резистентних клітин до його дії внаслідок реалізації позаядерних проапоптотичних механізмів токсичної дії препарату.

31.08.18.0466/0217U007216

Розробка методів одержання нових потенційно біологічно активних сполук шляхом реакцій метатезису: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Кашковський Володимир Ілліч. – ДР 0113U003095. УДК 577.12.5.

347 с.

Одержано низку нових алкеніл- та диалкенілвмісних похідних піразолідину та піримідину. Реакціями метатезису із цих сполук синтезовано нові потенційно біологічно активні циклоалкенілвмісні п'яти- та шестичленні спіропохідні піримідинтриону, тіопіримідиндиону та піразолідиндиону. В результаті лабораторних досліджень серед синтезованих сполук знайдено низку похідних, які за активністю конкурують з відомим препаратом "Анальгін" при значно меншій токсичності. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0467/0217U007218

Дослідження структурних і динамічних властивостей білкових макромолекул та їх комплексів з лігандами: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Гуца Тетяна Олегівна. – ДР 0115U002591. УДК 577.1:615.

57 с.

Встановлено, що глобальні конформаційні зміни сироваткового альбуміну людини (САЛ) в потрійному і подвійних комплексах з варфаринном і міристиновою кислотою корелюють з внутрішньою рухливістю САЛ в незв'язаному стані. Показано, що рухливість субдомену ІВ може грати провідну роль в масштабній переорієнтації доменів і зв'язуванні лігандів з САЛ. Отримано нові стабільні конформації САЛ, що можуть бути використані в структурному дизайні ліків. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0468/0217U007220

Пошук специфічних регуляторів росту рослин серед похідних азаетероциклів та ациклічних сполук, що містять фосфор: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Циганкова Вікторія Анатоліївна. – ДР 0115U002586. УДК 577.1+577.11+577.2+581.1.

199 с.

Проведено скринінг синтетичних п'яти та шестичленних низькомолекулярних гетероциклічних сполук похідних [1,3]оксазол[5,4-d]піримідину, N-сульфоніл заміщених 1,3-оксазолу, піримідину, піразолотриазинону, оксазолу та оксазоліпіримідину. Відібрано найбільш біологічно активні хімічні сполуки, які при концентраціях 10-8М-10-9М прискорюють та покращують ріст та розвиток різних видів та сортів сільськогосподарських культур огірка, томату, кукурудзи, пшениці, ячменю, та ріпаку. Встановлено, що рістстимулююча активність гетероциклічних сполук є подібною або перевищує активність природних та синтетичних фітогормонів ауксинів ІОК та НОК, та цитокініну Кінегіну. Запропоновано практичне використання відібраних сполук у практиці сільського господарства України як нових ефективних, екологічно безпечних регуляторів росту рослин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

31.08.18.0469/0217U007242

Пептиди, отримані з Антарктичного морського гребінця *Adamussium colbecki*, як потенційний засіб корекції метаболічних порушень організму, спричинених розвитком ожиріння: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Савчук Олексій Миколайович. – ДР 0117U004992. УДК 577.1:615;577.1:615.28; 573.6.086.83.

72 с.

В ході проведених досліджень було підібрано умови для ферментативного гідролізу білків тканин гідробіонту Антарктичного регіону, що дозволило одержати розчин пептидів у діапазоні молекулярних мас від 5 до 0,5 кДа і відсутність білкових молекул та олігопептидів з молекулярними масами вище 5 кДа; виділені пептиди зберігали свою функціональну активність та виявляли стабільність у діапазоні рН від 4 до 10 та іонній силі розчину 23 мS. В результаті досліджень було показано, що введення розчину пептидів тваринам, що перебували на висококалорійній дієті, обумовлювало зниження кількості спожитого за добу корму, що супроводжувалося менш вираженим зростанням ваги та зниженням показника індексу маси тіла у порівнянні з аналогічними показниками для щурів, які перебували лише на висококалорійній дієті. Виявлені зміни супроводжувалося нормалізацією вмісту резистину у жировій тканині та зниженням вмісту

резистину і греліну у сироватці крові порівняно з результатами за ожиріння. Було виявлено, що застосування розчину пептидів обумовлює нормалізацію концентрації глюкози, вмісту глікозильованого гемоглобіну та інсуліну, що розглядаються як інформативні маркери розвитку стану інсулінорезистентності. Встановлено вплив пептидів на функціонування периферійної серотонінергічної системи, що виявляється у нормалізації моноамінооксидазної активності, зниженні вмісту серотоніну та підвищенні вмісту триптофану. Застосування розчину пептидів сприяло нормалізації загального прооксидантно-антиоксидантного балансу. Також було виявлено зростання вмісту небілкових SH груп на фоні зниження вмісту білок-зв'язаних SH-груп у жировій тканині і сироватці крові. Виявлені зміни супроводжувалися підвищенням супероксиддисмутазної активності, при цьому каталазна активність зберігалася на рівні контролю. Застосування розчину пептидів впливало на цитокіновий профіль, а саме за їх введення спостерігалось зниження концентрації прозапальних цитокінів IL-1?, IL-6, IFN-?, TNF-? нижче контрольних показників та підвищення концентрації антизапального цитокіну IL-10. Одержані результати обґрунтовують доцільність використання даних пептидів для створення на їх основі фармакологічних препаратів профілактично-лікувальної дії, біологічно активних добавок чи функціональних продуктів харчування.

34 БІОЛОГІЯ

34.01 Загальні питання біології

34.08.18.0470/0217U007423

Розробка кровоспинного засобу на основі хітозану: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Спиридонов Владислав Геннадійович. – ДР 0117U001098. УДК 577:616.15:591.564.

27 с.

Об'єкт дослідження - кутикули комах і міцелій грибів. Мета роботи - знайти альтернативні джерела одержання хітину та хітозану. Методи дослідження - біохімічні: одержання хітину, визначення вмісту білка методом Лоурі, характеристика зсідальної активності похідних хітину функціональними тестами; хімічні: одержання похідних хітину карбоксилюванням - карбоксиметилхітину та деацильованням - хітозану, вимірювання рівня йонних домішок атомно-абсорбційною спектрометрією; статистичні: опрацювання експериментальних даних з використанням сучасних пакетів комп'ютерних програм. Проаналізовано вітчизняні та іноземні літературні джерела за напрямком науково-дослідної роботи. Опрацьовано можливість одержання хітину з кутикули комах (пупаріїв мухи *Negmetia illucens*, личинок комара *Culex ripiens*) і міцелію грибів (*Agaricus b?sporus*). Підібрано умови хімічної модифікації хітину з одержанням карбоксиметилхітину та хітозану. Досліджено функціональну активність хітозану стосовно зсідання крові, плазми крові та чистого фібриногену. З'ясовано можливість модулювання наночастками на основі хітозану функціональної активності тромбоцитів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.15 Молекулярна біологія

34.08.18.0471/0217U006636

Роль модифікуючих ензимів родини TRIM в регуляції інтерферону альфа і виживання клітин печінки при регенерації: Заклучний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Оболенська Марія Юрійвна. – ДР 0117U006494. УДК 577.32.45.

60 с.

Проведено аналіз профілю генної експресії за допомогою олігонуклеотидних мікрочипів з геном щура від фірми Affymetrix (USA). Для перевірки результатів експериментів проведено q RT-PCR з генами *trim 25*, *snr*, *pkg*, *irf1*, *irf7*, *mitd1* та *IFI15*, рівень мРНК яких згідно даних мікрочип-експерименту змінювався в межах від 0 до 8.6. Визначено гени, які активуються в клітинах печінки інтерфероном альфа, і з'ясовано послідовність їх активації.

34.08.18.0472/0217U006784

Спектр літичної активності фагів та взаємовідносини фаг - бактерія в ґрунтах Антарктиди: Заклучний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Будзанівська Ірина Генадіївна. – ДР 0117U007405. УДК 578.

68 с.

Об'єкти дослідження: бактеріофаги, виділені до чутливих бактерій прикореневого ґрунту із зразків, отриманих в українських антарктичних експедиціях. Мета роботи: створення колекції і визначення біологічних характеристик вірусів бактерій, виділених з різних біотопів Антарктичного півострова, у тому числі прикореневого ґрунту (ризосфери) вищих антарктичних рослин, та дослідження характеру взаємодії у системі "вірус-хазяїн". Методи дослідження: вірусологічні, біологічні та статистичні методи досліджень. Проведено виділення ізолятів фагів до чутливих бактерій прикореневого ґрунту вищих антарктичних рослин *Deschampsia antarctica* та *Colobanthus quitensis* та підібрано чутливого хазяїна до виявлених фагів. Вивчено основні біологічні властивості виділених фагів: спектр літичної активності, ефективність репродукції на чутливих штаммах бактерій. Досліджено динаміку чисельності та морфолого-структурну організацію бактеріофагів. Зробили опис різноманіття бактеріофагів та створили колекцію за їх характеристикою.

34.08.18.0473/0217U006903

Роль білка MRPS18-2 у регуляції її клітинного циклу і канцерогенезу: Заклучний звіт /Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім.Р.Є.Кавецького НАН України; Керівник Кашуба Олена Віталіївна. – ДР 0115U005687. УДК 616-006.04:576.311.347:577.217.34.

60 с.

За час виконання проекту було проаналізовано відкриті бази даних та показано, що у ретинобластомах та остеосаркомах при втраті експресії білка RB протеїн S18-2 також експресується на дуже низькому рівні. Було показано, що випадку одночасної експресії білків S18-2 та RB лінії клітин остеосаркоми Saos-2 і ретинобластоми Weri-RB трансформуються. RB1-нокаутні ембріональні фібробласти мишей трансформуються у іморталізовані клітини, які мають фенотип, характерний для для стовбурових клітин. Іморталізовані клітини можуть бути диференційовані в культурі за допомогою коктейлів хімікатів, а також демонструють підвищену теломеразну активність. Більше того, введення високих концентрацій білка S18-2 у клітини пухлин призводить до загибелі злоякісних клітин.

34.08.18.0474/0217U007244

Пошук нових маркерів для ранньої діагностики хвороби Паркінсона: Заклучний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Нікуліна Вікторія Вікторівна. – ДР 0117U006390. УДК 577.25.

59 с.

Об'єкт дослідження: патогенез хвороби Паркінсона. Мета роботи: дослідити вплив периферичних про-запальних

чинників на метаболічну поляризацію нейроглії, як раннього діагностичного та прогностичного маркера дегенерації центральних дофамінергічних нейронів. Методи дослідження: методи хімічного руйнування дофамінергічних нейронів (експериментальний паркінсонізм), метод моделювання експериментального виразкового коліту та дисбактеріозу, визначення фагоцитарної та метаболічної активності нейроглії моноцитів та гранулоцитів периферійної крові та перитонеальних макрофагів, кількість та біохімічний склад глікопротеїнів слизу, якісний та кількісний склад мікробіоти. Розвиток експериментального паркінсонізму супроводжується змінами функціонально-фенотипового профілю фагоцитів різної локалізації з ознаками їх прозапальної активації. Локальні запальні процеси в ЦНС, що є наслідком прозапальної активації мікроглії, також спричиняють переключення на прозапальний метаболічний профіль фагоцитів на периферії від головного мозку. Функціональний стан та кількісні показники фагоцитів периферійної крові можна розглядати як чутливий критерій для моніторингу прогресування нейродегенеративних порушень та ефективності застосування різних терапевтичних прийомів їх корекції. Не зважаючи на те, що значні зміни функціонального стану фагоцитів були характерні для щурів з важкою стадією паркінсонізму, статистично значимі порушення в показниках фагоцитарної ланки імунітету була зафіксована також у тварин з легкою стадією захворювання, що дозволяє застосовувати вказані маркери активації клітин для ранньої діагностики хвороби.

34.17 Біофізика

34.08.18.0475/0417U002514

Дринь Дарія Олегівна. Біофізичні властивості TRPC4 і TRPV4 катіонних каналів і їх роль у регуляції скорочення гладеньких м'язів: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 20.06.2017.

УДК 577.359/57.043:57.053:57.042.

149 с.: 1 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 160 назв.

Дисертація присвячена дослідженню ролі TRPV4 і TRPC4-каналів у скоротливій активності гладеньких м'язів відповідно судинних і вісцеральних систем. Результати показали функціональну взаємодію TRPV4, VGCCs (L-типу) і VKCa-каналів в клітинах гладеньких м'язів легеневої артерії, а також вказують на їх участь в регуляції симпатичної вазоконстрикції. Біофізичні властивості TRPC4 струмів безпосередньо активованих GTP γ S залишаються невідомими. Таким чином, метою було вивчити їх в міоцитах миші, в яких виникає TRPC4-опосередкований мускариновий катіонний струм, який називається мІКАТ, і порівняти його з більш вивченим мІКАТ в міоцитах морської свинки. Було показано, що мІКАТ в міоцитах миші значно пригнічується ізофлураном (0,5 мМ), одним з найбільш часто використовуваних інгаляційних анестетиків. Метою наступної частини роботи було дослідити дію фулеренів C60 на мІКАТ через TRPC4-канали в ГМК тонкого кишечника миші. Аплікацію фулеренів C60 здійснювали на піку активації, що призвело до значного зменшення струмів в середньому на 62%. Отже, вуглецеві наночастинки фулерени C60 є перспективними наноструктурами для вивчення модуляції функцій ГМ кишечника.

34.08.18.0476/0217U006953

Спонтанно активні іонні канали ядерної мембрани кардіоміоцитів: Заключний звіт /Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України; Керівник Котлярова Анна-Малгожата Борисівна. – ДР 0117U003382. УДК 577.352 : 576.342.

36 с.

У ядерній мембрані кардіоміоцитів нами зареєстровано іонні канали з різними біофізичними властивостями. Серед них вдалося ідентифікувати: 1) Високопровідні катіонні канали (LCC-канали) з провідністю 210 $\pm$ 12 пСм, котрі є потенціалозалежними, проникними для іонів K $^{+}$, Na $^{+}$, але непроникними для Ca $^{2+}$ і Cl $^{-}$. Ефективно інгібуються тубокурарином, а також атракуріумом і дитиліном; 2) Катіонний канал з провідністю 169 $\pm$ 6 пСм, подібний за кінетичними параметрами до LCC-каналів; 3) Хлорні канали з провідністю 319 $\pm$ 10 пСм; 4) Іонний канал з провідністю 429 $\pm$ 14 пСм; 4) Групу каналів з нижчою провідністю 10-100 пСм. Зареєстровано також струм через інозитол-1,4,5-трифосфатні рецептори.

34.08.18.0477/0217U007274

Молекулярні механізми впливу води на зародження спонтанних точкових мутацій в ДНК: дослідження in silico: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Броварець Ольга Олександрівна. – ДР 0117U002163. УДК 577.3+577.32+577.338.

54 с.

Вперше показано, що пари нуклеотидних основ із Вотсон-Криківською архітектурою Н-зв'язування - класичні, довгі, короткі, один чи обидва мономери яких знаходяться у основній чи рідкісній таутомерних формах, - перебувають у повільній (порівняно із часом, який витрачає високоточна ДНК-полімераза на інкорпорацію у подвійну спіраль ДНК одного нуклеотиду) таутомерній рівновазі із відповідними вобл-парами.

34.08.18.0478/0217U007275

Структурна теорія спонтанного точкового мутагенезу: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Броварець Ольга Олександрівна. – ДР 0117U007009. УДК 577.3+577.32+577.338.

70 с.

На рівні теорії MP2/cc-pVQZ//B3LYP/6-311++G(d,p) вперше досліджено найбільш незрозумілі питання, що стосуються природи виникнення помилок в ДНК, а саме: таутомер T*O2 утворює неправильні воднево-зв'язані пари із A, G, C і T, які, в свою чергу, здатні набувати ензиматично-компетентних розмірів, тобто є активним учасником мутагенних подій на молекулярному рівні; поворот гідроксильних та іміногруп мутагенних таутомерів основ ДНК на кут 180 град не дезактивує їхню активність; визначено повні множини неправильних пар основ ДНК, які детермінують як помилки включення, так і помилки реплікації, та доведено їхню замкнутість; встановлено, що неправильні пуриново-пуринові пари є спільними інтермедіатами на шляху набуття ензиматично-компетентної конформації; детально описано структурний сценарій зародження кожної із усіх 12 можливих точкових помилок включення і реплікації, тобто молекулярну логіку спонтанного точкового мутагенезу.

34.19 Цитологія

34.08.18.0479/0417U002351

Будаш Галина Володимирівна. Оцінка морфофункціональних характеристик плюрипотентних стовбурових клітин та їх диференціювання у напрямку кардіоміоцитів в культурі клітин in vitro: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 23.05.2017.

УДК 576.32/.36:602.9.

132 с.: 2 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 131 назва.

Перспективними джерелами отримання кардіоміоцитів є стовбурові клітини з плюрипотентними властивостями, а саме ембріональні стовбурові клітини та індуковані плюрипотентні клітини. Дисертаційна робота присвячена визначенню особливостей проліферації та диференціювання ембріональних та індукованих плюрипотентних стовбурових клітин миші в кардіоміоцити в умовах впливу різних факторів диференціювання. Досліджено вплив щільності посіву клітин, часу прикріплення ембріодних тілець до поверхні та рухливості клітин в суспензії під час формування ембріодних тілець. Виявлено, що найбільш ефективним методом диференціювання, як для ембріональних стовбурових клітин, так і для індукованих плюрипотентних стовбурових клітин, є метод диференціювання в суспензійній культурі з постійним перемішуванням. Вперше доведено синергічний ефект додавання до культурального середовища аскорбінової кислоти разом з QS11. Одержано пріоритетні дані щодо оптимальних термінів додавання циклоспорину. Розроблено схему підвищення ефективності диференціювання плюрипотентних клітин в кардіоміоцити миші.

34.08.18.0480/0417U002496

Мельник Ольга Олександрівна. Морфологічні зміни легень людини за умов прогресування у них туберкульозом: Дис... к.б.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 21.06.2017.

УДК 616-002.592:611.24:616.091.8.001.5.

174 с.: 14 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 184 назви.

Дисертація присвячена вирішенню важливої задачі – уточненню та встановленню нових цитологічних і гістологічних ознак прогресування туберкульозного запального процесу при туберкульозах (Т) легень. Визначено, що найчастіше оперативні втручання з приводу туберкульозу легень людини виконуються при формуванні Т, із прогресуванням – 19,7%. Морфологічне дослідження визначило ступінь активності запалення за наступними ознаками: некробіоз і крайова деструкція внутрішнього вмісту, двошарова капсула Т; поза нею: значні скупчення пінистих макрофагів (ПМ), вогнища туберкульозного запалення, значна кількість гранульом із центральним некрозом і скупчень малих лімфоцитів. Дослідження наявності та характеру розподілу в тканині нерозчинного фібрину різного "віку" є додатковим критерієм визначення активності запалення. При імуногістохімічному дослідженні встановлено, що у фазі прогресування високий рівень експресії CD68+ клітин спостерігався у грануляційному шарі Т, в альвеолах і біля дрібних бронхів. Прогресування запального процесу супроводжувалося порушеннями жирового обміну тканини легень: значне накопичення жирних речовин у ядрі Т, гранульомах і в просвітах альвеол та появи значної кількості ПМ. Найбільше кількість жирних бактерій за умов прогресування виявлено в казеозному ядрі Т та у ділянках мало зміненої тканини легень на віддаленні, доведено максимальну ефективність їх виявлення при застосуванні флуоресцентного методу дослідження – 80%.

34.23 Генетика

34.08.18.0481/0217U007438

Аналіз сигнальних шляхів, асоційованих із метаболізмом глутаміну при розвитку радіорезистентного раку передміхурової залози:

Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Телегеев Геннадій Дмитрович. – ДР 0117U003134. УДК 575.22, 577.2, 616-006.

61 с.

Проведено аналіз експресії та внутрішньоклітинної локалізації ключових білків – елементів метаболізму глутаміну

в тканинах раку простати та кореляція отриманих даних із резистентністю до терапії.

34.27 Мікробіологія

34.08.18.0482/0417U003158

Масловська Ольга Дмитрівна. Антиоксидантний захист і жирнокислотний склад *Desulfuromonas acetoxidans* IMB B-7384 за впливу ферум (III) цитрату: Дис... к.б.н. /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України. – Захищена 17.05.2017.

УДК 579.22.053:549.261+579.69.

157 с.: 4 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 240 назв.

У представлений дисертаційній роботі вперше досліджено вплив ферум (III) цитрату як чинника, який спричиняє окисне пошкодження клітин *Desulfuromonas acetoxidans* IMB B-7384. Встановлено, що у досліджених бактерій окиснення клітинних ліпідів і білків відбувається за вільнорадикальним механізмом. Вперше досліджено АТФ-гідролазні активності *D. acetoxidans* IMB B-7384 за впливу різних концентрацій ферум (III) цитрату. Встановлено, що, крім супероксиддисмутази та каталази, важливу роль в антиоксидантному захисті відіграють компоненти глутатіонової системи, зокрема, глутатіонпероксидаза, глутатіон-S-трансфераза та глутатіонредуктаза. Також в антиоксидантний захист цих бактерій за впливу ферум (III) цитрату залучений відновлений глутатіон. Вперше визначено жирнокислотний склад *D. acetoxidans* IMB B-7384 і проаналізовано його зміни за впливу ферум (III) цитрату. Встановлено, що регуляція насиченості ліпідів *D. acetoxidans* IMB B-7384 за впливу іонів феруму відбувається як на біосинтетичному рівні (шляхом синтезу жирних кислот із розгалуженим ланцюгом), так і на постсинтетичному (шляхом утворення жирних кислот із циклопропановим кільцем). Підібрано донори електронів для генерації електричного струму *D. acetoxidans* IMB B-7384 у мікробіоному паливному елементі. Встановлено, що найбільш ефективними донорами електронів є сполуки, метаболізм яких супроводжується вивільненням відновних еквівалентів. Отримані результати розвивають сучасні уявлення про вплив іонів важких металів, зокрема, іонів феруму, на клітини сірководнювальних металовідновлювальних мікроорганізмів і їхні механізми захисту.

34.08.18.0483/0217U006641

Вивчення сигнальних міжклітинних взаємодій в культурі та організмі мишей: Заключний звіт /Інститут молекулярної біології і генетики НАН України; Керівник Кордюм Віталій Арнольдович. – ДР 0112U007302. УДК 577.21:579.255.

263 с.

Об'єкт досліджень – міжклітинні взаємодії *in vitro* та *in vivo*. Предмет дослідження мезенхімальні стовбурові клітини (МСК) пуповини людини. Метою даного дослідження було вивчення міжклітинних взаємодій та пошук шляхів їх використання як потенційних терапевтичних технологій.. Під час виконання дослідження були використані методи клітинної біології, молекулярної біології і наступна апаратура: CO2 інкубатор Galaxy 170S, , ампліфікатор "Терцик", RealTime CFX 96, NanoDrop1000, інвертований мікроскоп (Leica), проточний цитофлюориметр FACS Aria (Becton Dickinson), конфокальний мікроскоп Olympus та інше. Створено полімерний носій на основі гепарину та функціоналізованого матриксу з колагену I типу для локальної внутрішньотканниної доставки інтерлейкіну-10 та фактору стромальних клітин-1? людини. На моделі ішемії нирки показано, що використання полімерного носія для введення композиції рекомбінантного цитокіну IL-10 людини дає виразний

протиішемичний ефект, *In vitro* та *in vivo* вивчено можливість використання ще одного способу доставки терапевтичних агентів - клітин, які інкапсульовані в альгінатні мікрокапсули. *In vivo* ефективність використання такого способу доставки було показано шляхом корекції ураження печінки за допомогою інкапсульованих МСК. Оптимізовано невірну систему переносу генів у МСК пуповини людини, одержано МСК з посиленою у 100 разів експресією IL-10 людини. На експериментальних моделях захворювань різного генезу (цироз печінки, атрофічний риніт, експериментальний алергічний енцефаломієліт, системне ураження у мишей, запалення неінфекційної природи) показані позитивні терапевтичні ефекти трансплантації МСК пуповини людини, визначені способи їх посилення. Виявлено рекрутинг алогенних МСК кісткового мозку мишей в функціоналізований матрикс, який містив SDF-1a людини. Вивчено взаємодію трансплантованих МСК з резидентними клітинами з використанням колагенових 3D матриксів. Показано, що ці МСК мобілізують резидентні клітини, основними з яких є МСК. Одержані експериментальні дані в більшості є новими і спрямовані на створення засад для подальшої розробки протоколів використання МСК пуповини людини в клінічній практиці і створення нових технологій комплексного застосування цитокінів і мультипотентних клітин.

34.08.18.0484/0217U006735

Розроблення мікробної технології прискореної утилізації побутових багатокомпонентних органічних відходів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Таширев Олександр Борисович. – ДР 0117U007080. УДК 579.6:663.1.

67 с.

Проведено дослідження першого етапу двоступеневого процесу деструкції багатокомпонентних змішаних харчових відходів. Оптимізовано інженерно-технологічні показники зброджування відходів. Показано, що водневе зброджування відходів є економічно вигідним процесом та є ефективним першим етапом у двоступеневій технології деструкції відходів типових як для України, так і для Індії з отриманням енергоносіїв. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0485/0217U006736

Організація виробництва промислового мікробного препарату для отримання енергоносіїв з органічних відходів: Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Таширев Олександр Борисович. – ДР 0117U006978. УДК 579.6:663.1.

62 с.

Показано, що за оптимізованих умов культивування використання гранульованого мікробного препарату забезпечувало прискорену деструкцію багатокомпонентних харчових відходів та синтез молекулярного водню. Отримані в результаті ферментації модельних харчових відходів оптимізовані інженерно-технологічні показники свідчили про високу ефективність водневого зброджування за допомогою препарату. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0486/0217U007293

Створення імунобіотиків на основі лактобацил для профілактики та лікування інфекційно-запальних хвороб сечостатевої системи: Заклучний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Бойко Надія Володимирівна. – ДР 0117U006382. УДК 579.616.6.

117 с.

Виявлено типові нозології інфекційно-запальних хвороб сечостатевої системи і підбрано ефективні нові комбінації пробіотичних штамів і/чи пробіотичних композицій з врахуванням індивідуальних особливостей коменсальної мікробіоти. Визначено біосумісність між Біопрепаратами 1 і 2, проведено тестування і підбір нових комбінацій пробіотичних штамів і підбір пробіотичної композиції, які б характеризувались сумарним максимальним рівнем індукції балансуєчих цитокінів, здатних зменшувати активність прозапальних цитокінів і вирівнювати дисбаланс між Th1/Th2 імунно відповіддю організму за експериментального вагітуту.

34.08.18.0487/0217U007432

Створення біотехнології очищення ґрунтів та води, забруднених нафтою та паливно-мастильними матеріалами: Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Лубенець Віра Ільківна. – ДР 0116U004133. УДК 631.461; 579.64; 547.269.1; 579.26; 581.14; 573.6.086.83.001.26.

212 с.

Серед перспективних та екологічно прийнятних методів відновлення довкілля пріоритетними є біологічні (біоремедіація), тобто очищення ґрунтів та води за допомогою мікроорганізмів і рослин. Однак, біоремедіація часто є мало-ефективною через гідрофобність, токсичність забруднювачів, їх низьку біодоступність. Тому актуальним завданням є розробка комплексних підходів очищення із застосуванням ефективних стимуляторів очистки. При виконанні роботи отримано препарати на основі мікроорганізмів-деструкторів вуглеводнів, ізольованих із забруднених об'єктів. Визначено роль рослин, а також стимуляторів (тіосульфатів, біо-ПАР, хімічних окисдантів) у процесах очищення ґрунтів і води від нафтових забруднень. Синтезовано зразки тіосульфатних біоцидів та досліджено їх фізико-хімічні та біологічні властивості. Встановлено стимулювальний вплив рамноліпідних біоПАР, тіосульфатів та їх композицій (за низьких концентрацій) на ріст рослин на ґрунтах, забруднених нафтою, зокрема покращення їх морфометричних та біохімічних показників. Показано ефективність біоремедіації забруднених ґрунтів з використанням створених мікробних препаратів. Здійснено експерименти з комплексним використанням мікробних препаратів, рослин, тіосульфатів, біоПАР, хімічних окисдантів у лабораторних і польових умовах та встановлено оптимальні варіанти ремедіації забруднених об'єктів. Розроблено рекомендації із застосування розроблених технологій та проект технологічного регламенту. Результати проведених досліджень свідчать про перспективність обраного напрямку для технологій відновлення довкілля та техногенно забрудненого нафтою та паливно-мастильними матеріалами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0488/0217U007450

Розробка і промислове випробування гелевого препарату "Ризобофіт": Заклучний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Патица Володимир Пилипович. – ДР 0117U002764. УДК 579.262:579.64:631461.5:633.34.

93 с.

Розроблена нова форма гелевого препарату "Ризобофіт" на основі азотфіксуєчих бактерій *Bradyrhizobium japonicum* M-8 для інокуляції насіння сої. Завдяки стимуляції росту і розвитку рослин та збільшенню кількості і маси бульбочок на корінні сої препарат підвищує урожайність та стійкість до ураження фітопатогенними бактеріями. Робота розповсюджується за договірною ціною.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0498/0217U007509

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U008280. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0499/0217U007510

Дослідження біологічних властивостей штамів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U008275. УДК 579.

5 с.

Встановлена життєздатність, автентичність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, проведена паспортизація та процедура видачі досліджених штамів продуцентів згідно договорів 122-2016, 130-2016 Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0500/0217U007511

Депонування штамів мікроорганізмів згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури" та дослідження їх вірулентності: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U008277. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, що є об'єктами угоди, проведена процедура депонування досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0501/0217U007512

Депонування штаму мікроорганізму та паспортизація культури, що входить до складу препарату "BIOFIL" згідно "Інструкції про порядок депонування в Україні штамів мікроорганізмів з метою здійснення патентної процедури": Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U008287. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

5 с.

Встановлена життєздатність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штаму мікроорганізму, що є об'єктом угоди, проведена процедура депонування дослідженого штаму продуценту та його паспортизація Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0502/0217U007513

Дослідження біологічних властивостей штамів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0117U001787. УДК 579.

5 с.

Встановлена життєздатність, автентичність, мікробіологічна чистота та досліджені морфолого-культуральні властивості штамів мікроорганізмів, проведена паспортизація та процедура видачі досліджених штамів продуцентів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0503/0217U007515

Визначення терміну зберігання та показників якості препарату ЕПАА-М: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Патика Володимир Пилипович. – ДР 0117U004665. УДК 579.

3 с.

Проведено визначення терміну зберігання та перевірено мікробіологічні і фізико-хімічні показники якості препарату ЕПАА-М Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0504/0217U007516

Дослідження нешкідливості біопрепаратів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U006309. УДК [(579+663.12):57.082](083.13).

6 с.

Було досліджено нешкідливість наданих біопрепаратів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0505/0217U007517

Проведення контролю якості біопрепаратів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U007278. УДК 579.

4 с.

Було досліджено якісний склад біологічно активної мікрофлори препаратів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0506/0217U007518

Мікробіологічні дослідження виробничої розводки культури дріжджів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U006692. УДК 663.125.

5 с.

Було проведено мікробіологічні дослідження виробничої розводки культури дріжджів для шампанських вин Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0507/0217U007519

Проведення контролю якості біопрепаратів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U007950. УДК 579.

5 с.

Було досліджено якісний склад біологічно активної мікрофлори препаратів Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0508/0217U007520

Проведення контролю якості біопрепаратів:

Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Головач Тетяна Миколаївна. – ДР 0116U008276. УДК 579.

10 с.

Було досліджено кількісний склад мікроорганізмів різних таксономічних груп в рідких біопрепаратах "Хвоя" та "Ромашка" для рослинництва. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0509/0217U007521

Дослідження біологічних властивостей фармакопейних штамів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Балко Ольга Іванівна. – ДР 0116U008285. УДК 579.

5 с.

Було проаналізовано властивості наданих фармакопейних штамів згідно договорів 41-2016, 65-2016, 80-2016, 84-2016, 85-2016, 89-2016, 90-2016, 91-2016, 92-2016. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0510/0217U007522

Дослідження біологічних властивостей фармакопейних штамів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Балко Ольга Іванівна. – ДР 0116U008286. УДК 579.

6 с.

Було проаналізовано властивості наданих фармакопейних штамів згідно договорів 95-2016, 98-2016, 99-2016, 103-2016, 107-2016, 108-2016, 109-2016, 112-2016, 118-2016, 129-2016, 131-2016, 132-2016, 133-2016, 134-2016, 141-2016. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0511/0217U007523

Дослідження біологічних властивостей фармакопейних штамів: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Балко Ольга Іванівна. – ДР 0117U001788. УДК 579.

3 с.

Було проаналізовано властивості наданих фармакопейних штамів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.29 Ботаніка

34.08.18.0512/0217U007286

Збереження, інтродукція, репродукція рідкісних та зникаючих рослин і моніторинг біологічного різноманіття модельних екосистем природно-заповідних територій: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Гайдаржи Марина Миколаївна. – ДР 0116U002640. УДК 582.4;581.5; 581.4.

246 с.

Об'єкти дослідження: Види, форми і сорти рослин в умовах інтродукції та природні екосистеми в умовах природно-заповідних територій. Мета роботи: Збереження *in situ* та *ex situ*, інтродукційні заходи, комплексне дослідження рослин та моніторинг біологічного різноманіття та змін трансформованих і природних екосистем природно-заповідних і буферних територій. Методи дослідження: дослідження репродукції та відтворення рослин, їх анатомо-морфологічних, фізіологічних та біохімічних параметрів в умовах *in situ* та *ex situ*, польові флористичні та фауністичні

обстеження, геоботанічні та популяційні дослідження; методи фонового екологічного моніторингу; фенологічні спостереження у природних, трансформованих та модельних екосистем природно-заповідних та буферних територій; лабораторні методи дослідження анатомо-морфологічних, фізіологічних та біохімічних параметрів; методи культури тканин *in vitro* рідкісних видів; методи реставрації природних популяцій; статистичний аналіз та математична обробка даних.

34.08.18.0513/0217U007514

Дослідження ефективності модифікованого липкогенного носія ЕПАА-М при збереженні: Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України; Керівник Патица Володимир Пилипович. – ДР 0116U007272. УДК 632:631.53.027+631.8.

3 с.

Перевірено мікробіологічні і фізико-хімічні показники якості препарату ЕПАА-М протягом тривалого терміну зберігання. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.31 Фізіологія рослин

34.08.18.0514/0217U006639

Стрес-протекторні системи рослин: індуквання дією сигнальних посередників і фізіологічно активних речовин: Заключний звіт /Харківський національний аграрний університет імені В.В. Докучаєва; Керівник Ястреб Тетяна Олегівна. – ДР 0117U001981. УДК 581.1.

55 с.

Вивчено вплив обробки перексидом водню на солестійкість рослин *Arabidopsis thaliana* дикого типу (Col-0) і трансформованих геном бактеріальної саліцилатгідроксилази (NahG). Зроблено висновок про наявність у рослин арабідопсису шляхів трансдукції сигналу перексиду водню, що функціонують без участі саліцилової кислоти, і більш ефективне функціонування антиоксидантної системи у саліцилат-дефіцитних рослин арабідопсису. Вивчені особливості реакції на сольовий стрес і екзогенний метилжасмонат мутантів арабідопсису, дефектних за жасмонатним сигналіном. Мутанти (*jin1*, *coi1*, *jar1*) відрізнялися від рослин дикого типу нижчою солестійкістю і менш збалансованою роботою антиоксидантної системи за умов сольового стресу. У відповідь на обробку метилжасмонатом підвищення активності антиоксидантних ферментів за умов сольового стресу відзначалося лише у рослин дикого типу. Досліджено вплив абсцизової кислоти (АБК) і метилжасмонату на стан продихів рослин арабідопсису дикого типу (Col-0) та мутантів *jin1*, *jar1* і *coi1*. У рослин арабідопсису дикого типу АБК викликала значне зменшення відсотка відкритих продихів і величини продихової апертури. У рослин *jin1* за обробки АБК показники, що характеризують стан продихового апарату, практично не змінювалися. У мутантів *jar1* і *coi1* під впливом АБК величина продихової апертури зменшувалася практично так само, як і у рослин дикого типу. Під дією метилжасмонату величина продихової апертури у рослин Col-0 істотно зменшувалася. У мутантів *jin1* і *jar1* при обробці метилжасмонатом в різних концентраціях показники, що характеризують продихову активність, практично не змінювалися, в той же час у генотипу *coi1* відзначалася тенденція до зменшення величини продихової апертури. Досліджували вплив донора сірководню NaHS на стійкість етіюльованих проростків пшениці до осмотичного стресу, спричинюваного 12 %-ним ПЕГ 6000. Обробка NaHS зменшувала ефект пригнічення росту коренів і пагонів та підвищувала вміст води у проростках, активність антиоксидантних ферментів, вміст проліну і антоціанів. Зроблено висновок, що індуковане донором H₂S підвищення стійкості проростків пшениці

до осмотичного стресу пов'язане з активацією антиоксидантної та осмопротекторної систем. Отримані результати можуть бути використані при розробці практичних прийомів індукування стійкості рослин.

34.33 Зоологія

34.08.18.0515/0217U006860

Господарсько важливі групи паразитичних перетинчастокрилих (Hymenoptera) та їхні хазяї в басейні середньої течії Дністра: Заключний звіт /Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена; Керівник Гумовський Олексій Васильович. – ДР 0117U003123. УДК 595.79: 632.9 (282.247.314-197.4).

68 с.

Показано, що територія басейну середньої течії Дністра характеризується значним ландшафтним різноманіттям та особливими кліматичними показниками, проте паразитичні перетинчастокрилі цього регіону залишалися погано вивченими. Завдяки фауністичним дослідженням на території середнього Придністров'я було виявлено 74 види паразитичних перетинчастокрилих, що належать до 35 родів та 10 родин (Chrysididae, Mutillidae, Eurytomidae, Torymidae, Ormyridae, Pteromalidae, Trichogrammatidae, Braconidae, Eulophidae, Ichneumonidae). Надано анотований таксономічний список виявлених видів з даними про їх поширення та хазяїно-паразитні зв'язки. Надано загальну характеристику досліджуваних ентомокомплексів. Наведено нові відомості про особливості будови, розвитку та паразитування преімагінальних стадій деяких паразитичних перетинчастокрилих. Робота розповсюджується за договірною ціною.

34.08.18.0516/0217U007272

Визначення видового складу і оцінка ресурсного потенціалу річкових раків водою басейну річки Прип'ять: Заключний звіт /Житомирський державний університет імені Івана Франка; Керівник Гарбар Олександр Васильович. – ДР 0117U004741. УДК 595:384.1.575.2.

90 с.

Проведено порівняльний морфологічний аналіз найбільш масових вибірок видів річкових раків, виявлених у басейні р. Прип'ять - *A.leptodactylus*, *A. angulosus* та *A. astacus*. Результати дискримінаційного аналізу сукупності розмірних характеристик та морфометричних індексів свідчать про високий рівень дискримінації (96,62 %) двох видів довгопалих раків (*A.leptodactylus* та *A. angulosus*). Каріологічний аналіз показав, що досліджувані групи, які за морфологічними ознаками були визначені як *A. astacus*, *A. leptodactylus* і *A. angulosus* між собою чітко відрізняються за кількістю хромосом. В басейні р. Прип'ять, як і в Україні в цілому, *A. astacus* - це зникаючий вид, з ареалом, що скорочується, його популяції стабільні лише в передгір'ях Закарпаття. На Прикарпатті та Подільській височині зберігся подекуди, причому простежується тенденція до його зникнення. Еврїбонтними і відносно пристосованими до сучасних екологічних умов виявилися вугластий та довгопалый раки, причому численнішим і більш поширеним безперечно є вугластий рак. Проведено аналіз динаміки уловів річкових раків в Україні, аналіз співвідношення статей в умовах протягом вегетаційного періоду, впливу видів-вселенців на популяції нативних видів раків. Розроблено рекомендації щодо охорони та збільшення чисельності промислових видів раків у басейні Прип'яті, заходи, спрямовані на стримування поширення видів-вселенців, рекомендації щодо охорони рідкісних зникаючих видів.

34.08.18.0517/0217U007441

Тварини Червоної книги України в умовах кліматичних змін: сучасний стан та прогноз в контексті розбудови національної природно-заповідної мережі: Заключний звіт /Інститут зоології ім. І.І. Шмальгаузена; Керівник Некрасова Оксана Дмитрівна. – ДР 0117U001991. УДК 591.

110 с.

Зміни клімату мають величезне значення для реалізації життєвих стратегій багатьох видів живих організмів. Особливо в загрозовому стані знаходяться види тварин червоних списків України які є недостатньо вивченими і потребують охорони (серед них плазуни, птахи, ссавці та ін.). Тому важливим завданням є отримання обґрунтованої інформації про ймовірні наслідки впливу глобальних змін на екосистеми, де найскоріше такий вплив може статися, яким буде його характер (насамперед, визначити ризики вимирання окремих популяцій та видів), і що треба робити, щоб бути готовими до очікуваних змін і мінімізувати їхні можливі негативні наслідки. Це особливо важливо в природоохоронній практиці, оскільки переважаюча сучасна стратегія збереження біорізноманіття все ще базується на індивідуально-територіальних принципах збереження видів. На жаль, існуюча досі мережа природоохоронних територій не є достатньо гнучкою, щоб адекватно відреагувати на ці майбутні виклики. Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.35 Екологія

34.08.18.0518/0417U002459

Мельниченко Галина Михайлівна. Паліноіндикація урбоекосистеми Івано-Франківська: Дис... к.б.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 31.05.2017.

УДК 628.511.132:616-022.854.2:504.064.3.

193 с.: 17 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

У дисертації досліджено таксономічну структуру аеропалінологічного спектру і біоіндикаційне значення пилку у розрізі домінуючих природних та антропогенних чинників в урбоекосистемі Івано-Франківська. Показано якісний склад та кількісну динаміку алергенного пилку в атмосферному повітрі міста упродовж 2013-2015 рр. На основі проведених досліджень побудовані календарі пилення алергомодуючих рослин. Визначено ступінь кореляційних залежностей між вмістом пилоквих зерен в атмосферному повітрі, середньодобовою температурою та відносною вологістю повітря. Показано зростання морфологічної різноманітності, збільшення частки стерильних пилоквих зерен у пилоквій культурі та порушення у співвідношенні еу- та гетерохроматину у пилоквих ядрах домінуючих деревних рослин.

34.08.18.0519/0417U002460

Крупей Кристина Сергіївна. Біоіндикація забруднення води пігментосинтезувальними дріжджами: Дис... к.б.н. /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. – Захищена 31.05.2017.

УДК 582.282.23:504.054:546.95(043.3).

158 с.: 51 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

Дисертація присвячена вивченню біоіндикаційних можливостей каротиносинтезувальних дріжджів при забрудненні води іонами важких металів та іншими поліюгантами. Розроблено спосіб визначення забруднення води важкими металами. Встановлено, що дріжджі роду *Rhodotorula* втрачають здатність до утворення пігментів за певних концентраційних рівнів іонів важких металів та інших забруднень, причому між втратою пігментів та блокуванням росту простежується певний концентраційний інтервал, який суттєво змінюється для кожного металу та штаму дріжджів.

34.08.18.0520/0217U006922

Проведення оцінки стану довкілля та прогнозу впливу планованої діяльності будівництва каскаду верхньодністровських ГЕС, по напрямку стан водної екосистеми: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Афанасьєв Сергій Олександрович. – ДР 0117U005158. УДК 627.8(282.247.314).

69 с.

Проведено оцінку сучасного стану біотичної та абіотичної компонент екосистеми Верхнього Дністра за літературними, архівними та довідковими даними. Надано існуючі відомості про джерела та види можливого впливу на гідрологічний, гідрохімічний та гідробіологічний режим Дністра за реалізації планованої діяльності. Обґрунтовано необхідну еколого-інженерну підготовку.

34.08.18.0521/0217U006972

Розробка та впровадження методичних підходів з оцінки та мінімізації негативного впливу будівництва та експлуатації малих ГЕС на екологічний стан та біорізноманіття гідроекосистем карпатського регіону: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Афанасьєв Сергій Олександрович. – ДР 0117U004631. УДК 574.5:[504.05:621.311.21](292.451/454).

94 с.

Проведено аналізу ретроспективних та натурних даних з біотичного різноманіття гірських річок в межах Закарпатської, Івано-Франківської та Чернівецької обл. Охарактеризовано біотичне різноманіття гірських річок, вивчено стан рибних запасів та міграційну поведінку риб і безхребетних. Виконана оцінка екологічного стану/потенціалу річкових систем в об'язі і методами рекомендованими Додатком 5 Директиви 60/2000/ЄС. Розроблено та апробовано об'єктивну методику оцінки впливу будівництва і експлуатації модельної МГЕС на р. Ріка в Закарпатській області. Надані рекомендації з мінімізації негативного впливу на біорізноманіття та збереження рибних запасів Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.08.18.0522/0217U007013

Мультимаркерний підхід для оцінки впливу гідроелектростанцій на довкілля: Заключний звіт /Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Керівник Столяр Оксана Борисівна. – ДР 0117U003263. УДК 597:554.3.13.

60 с.

Проведено дослідження мультимаркерного набору біохімічних та фізіологічних показників двостулкових молюсків Unionidae та Dreissenidae з трьох технологічних водойм гідроелектростанцій (двох малих ГЕС в Україні та Латвії) та однієї міні ГЕС в Україні (до місця ГЕС та після нього) та у референтних водоймах, визначено фізико-хімічні параметри води у місця відбору екземплярів. Проаналізовано ознаки гено-, цито-, нейротоксичності середовища існування та забруднення середовища специфічними хімічними чинниками.

34.08.18.0523/0217U007360

Аналіз кліматоформуєчого впливу деревних рослин в різних географічних зонах України: Заключний звіт /Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України; Керівник Ольшанський Ігор Григорович. – ДР 0117U006420. УДК 574.2.

53 с.

Проаналізовано кліматоформуєчий вплив деревних рослин в різних географічних зонах України. Підтверджено

позитивну роль зелених насаджень для подолання ефекту "міського острова тепла". Запропоновано при розробці рекомендацій для озеленення мегаполісів переходити від прагматичних підходів і не рекомендувати для озеленення інвазійні види рослин, які є небезпечними для природного фіторізноманіття, а особливо для фіторізноманіття об'єктів природно-заповідного фонду України. Робота передається за кордон за договірною ціною.

34.39 Фізіологія людини і тварин

34.08.18.0524/0217U006634

Дослідження структури захворюваності, механізмів розвитку патологічних станів та удосконалення методів профілактики і реабілітації антарктичних зимівників: Заключний звіт /Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України; Керівник Моїсеєнко Євгеній Васильович. – ДР 0117U006279. УДК 612.2.

96 с.

Визначені додаткові показники оцінювання психофізіологічного стану для удосконалення відбору зимівників антарктичної станції. Надано теоретичне обґрунтування нової технології збереження здоров'я антарктичних зимівників.

34.08.18.0525/0217U006635

Дослідження структури захворюваності, механізмів розвитку патологічних станів та удосконалення методів профілактики і реабілітації антарктичних зимівників: Заключний звіт /Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України; Керівник Моїсеєнко Євгеній Васильович. – ДР 0117U006279. УДК 612.2.

39 с.

Розроблені методичні рекомендації щодо корекції психо-емоційних розладів зимівників на антарктичній станції.

34.08.18.0526/0217U006913

Глутамат-чутливий біосенсор: оптимізація, дослідна експлуатація, розробка стратегії та методології аналізу процесів активного транспорту глутамата в нервових терміналях головного мозку та тромбоцитах як периферичній моделі пресинапса в нормі та за умов нейропатологій: Заключний звіт /Інститут біохімії ім. О.В.Палладіна НАН України; Керівник Борисова Тетяна Олександрівна. – ДР 0113U002494. УДК 577.112.384.4:577.175.82:612.815.1:57.087.2.

62 с.

Розроблено амперометричний біосенсор для визначення концентрації глутамату та досліджено вплив складу робочого розчину на його аналітичні характеристики. Розроблено нові методичні підходи для оцінювання динаміки накопичення глутамату та стимульованого деполяризацією плазматичної мембрани транспортерзалежного вивільнення глутамату з нервових терміналей головного мозку з використанням біосенсору. Показано наявність базового сигналу у препараті ізольованих нервових терміналей головного мозку за відсутності екзогенного глутамату. Розроблено методичний підхід для оцінювання динаміки тонічного вивільнення глутамату з нервових терміналей, що суттєво збільшується за умов гіпоксії та дефіциту холестеролу в нервових терміналях та викликає розвиток нейротоксичності за цих умов. Визначений розподіл ендogenous глутамату між позаклітинним простором та цитоплазмою нервових терміналей. Розробка методології використання глутамат-чутливого біосенсора для аналізу активного транспорту глутамату у нервових терміналях головного мозку дозволить широко викори-

стовувати цей сенсор у медицині, а також у біохімічних та біотехнологічних дослідженнях.

34.08.18.0527/0217U006915

Дизайн, синтез та механізм дії нових анти-епілептичних/нейроактивних сполук для різноспрямованої регуляції ГАМК- та глутаматергічної нейротрансмісії з метою лікування епілепсії та інших нейропатологій: Заклучний звіт /Інститут біохімії ім. О.В.Палладіна НАН України; Керівник Борисова Тетяна Олександрівна. – ДР 0117U007021. УДК 612.8 :577;542.9;547.1; 661.1:615.4.

55 с.

Проведено дизайн та здійснено синтез ряду похідних 4-тіазолідінонів як потенційно нейроактивних сполук. Відібрано ряд сполук-лідерів для дослідження їх нейромодуючої дії на нервових терміналях головного мозку шурів. Виявлено сполуки з різноспрямованим ефектом на ключові характеристики ГАМК- та глутаматергічної нейротрансмісії.

34.08.18.0528/0217U006952

Регенеративні ефекти при кокультивуванні стовбурових клітин різного генезу зі зрізами гіпокампа після моделювання ішемічного пошкодження: Заклучний звіт /Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця НАН України; Керівник Рибачук Оксана Андріївна. – ДР 0117U003381. УДК 612.82:57.085.23:576.08. 42 с.

Досліджували регенеративні ефекти стовбурових клітин різного генезу: мультипотентні мезенхімальні стовбурові клітини жирової клітковини (ММСК-ЖК) та мультипотентні стовбурові клітини похідні нервового гребеня (МСК-ПНГ) при моделюванні короткотривалого ішемічного пошкодження гіпокампа *in vitro* імуногістохімічним методом. Ішемічне пошкодження моделювали шляхом 10-хвилинної киснево-глюкозної депривації. Через 2 год після моделювання ішемічного пошкодження на культивовані зрізи нанесли GFP-позитивні стовбурові клітини - ММСК-ЖК та МСК-ПНГ. Інтеграцію та диференціацію GFP-позитивних клітин у тканині реципієнта на різні терміни після їх нанесення досліджували за допомогою імуногістохімічного методу з використанням лазерного скануючого конфокального мікроскопа. Було показано, що GFP-позитивні клітини після трансплантації на органотипові зрізи зберігали свою життєздатність, вбудовувались в нейроніальний гіпокамп, а ММСК-ЖК - диференціювались у NeuN-позитивні клітини.

34.41 Морфологія людини і тварин

34.08.18.0529/0417U002338

Яким'юк Дмитро Іванович. Особливості морфогенезу та ембріотопографії ділянки кульшового суглоба в пренатальному періоді онтогенезу людини: Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 24.05.2017.

УДК 611.728.2.018-053.15/.31.

185 с.: 4 табл., 72 іл. – Бібліогр.: 242 назви.

Об'єкт - статеві-вікові закономірності будови та особливості становлення синтопії органів та структур ділянки кульшового суглоба впродовж пренатального періоду онтогенезу людини; мета - з'ясувати хронологічну послідовність розвитку і становлення топографоанатомічних взаємовідношень структур ділянки кульшового суглоба в пренатальному періоді онтогенезу людини; методи - морфологічні, рентгенографічні, комп'ютерна томографія, магнітнорезонансна томографія, морфометрія, цифрова комп'ютерна гістометрія, статистичні; результати - вперше за допомогою ком-

плексу морфологічних методів дослідження вивчено закономірності морфогенезу і хронологічну послідовність формоутворення ділянки КС, їх просторово-часові взаємовідношення з суміжними судинами і нервами, а також із фасціями впродовж зародкового, передплодового, плодового періодів, новонароджених та раннього неонатального періодів онтогенезу людини, у роботі вперше описані топографоанатомічні взаємовідношення структур ділянки КС у різних вікових групах, уперше визначені вікові зміни морфометричних параметрів структур і судин КС впродовж зародкового, передплодового, плодового та раннього неонатального періодів розвитку людини, визначена індивідуальна та вікова анатомічна мінливість структур ділянки КС, встановлені періоди інтенсивного та уповільненого росту кісткових структур, м'язів, судин та нервів КС, що дало змогу одержати нові науково обґрунтовані дані, які суттєво доповнюють сучасні уявлення про закономірності онтогенетичної хронології пренатального розвитку людини, встановлені морфологічні передумови виникнення варіантів будови, а також природжених вад їх розвитку.

34.08.18.0530/0417U002339

Табачнюк Наталя Василівна. Лектиногістохімічна характеристика піднижньощелепної слинної залози у пренатальному періоді онтогенезу людини: Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 24.05.2017.

УДК 611.316.013.018-053.13.

250 с.: 18 табл., 90 іл. – Бібліогр.: 337 назв.

Об'єкт - закономірності ембріогенезу та вікової анатомії великих слинних залоз людини; мета - встановити лектиногістохімічні закономірності та динаміку становлення топографоанатомічних взаємовідношень піднижньощелепної слинної залози людини у пренатальному періоді онтогенезу; методи - загальногістологічні, цито- і лектиногістохімічні, макроскопічні, мікроскопічні, пластичне і комп'ютерне 3-D реконструювання, біометричні, статистичні; результати - уперше за допомогою комплексу морфологічних методів дослідження (цито-, гісто- і лектиногістохімії, біометрії та статистичного аналізу) вивчено закономірності морфогенезу і хронологічну послідовність формоутворення ПНЩСЗ, її просторово-часові взаємовідношення впродовж пренатального періоду онтогенезу людини, варіантну і вікову анатомічну мінливість, періоди інтенсивного та сповільненого росту, що дало змогу одержати нові науково обґрунтовані дані, які суттєво доповнюють сучасні уявлення про закономірності онтогенетичної хронології ембріонального розвитку людини, уперше описано розташування і доказаний ефект послідовного перерозподілу глікополімерів - рецепторів Лк у клітинах, на їхній поверхні та в позаклітинних тканинних структурах у ході органоспецифічного диференціювання епітеліальних і мезенхімних зачатків ПНЩСЗ, участь цих молекул у епітеліо-мезенхімних взаємодіях, які залежать від гетерогенного їх походження, вивчено послідовність біосинтезу і активність комплексів полісахаридної природи та підтверджено їх роль у темпах диференціювання і структурних перетвореннях ПНЩСЗ та ротової порожнини з її похідними в ранньому пренатальному онтогенезі, уперше використано порівняльний комплексний підхід до проблеми походження епітелію ПНЩСЗ, що дозволило підтвердити тканинну природу епітелію ПНЩСЗ як ектодермальну, новими є дані каріометричного аналізу з багатоплановою статистичною обробкою, які раніше для аналізу ембріонального гістогенезу ПНЩСЗ не застосовувались.

34.08.18.0531/0417U002518

Руцак Володимир Володимирович. Роль ци-

тохрому P450 2E1 у розвитку гепатотоксичних процесів при метаболічному синдромі у морських свинок: Дис... к.б.н. /Інститут біології клітини НАН України. – Захищена 13.06.2017.

УДК 577.126:591.8.

149 с.: 7 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 317 назв.

Мета роботи: з'ясування ролі CYP2E1 у розвитку структурно-метаболічних змін в печінці та підшлунковій залозі за умов відтворення метаболічного синдрому. Об'єкт дослідження: морфологічні та біохімічні механізми ушкодження печінки та підшлункової залози при розвитку метаболічного синдрому. Методи дослідження: гістологічні, клітинно-біологічні, молекулярно-біологічні і біохімічні. Запропоновано модель метаболічного синдрому, яка ґрунтується на тривалому внутрішньом'язовому введенні морським свинкам протамін-сульфату (антагоніста гепарину) у дозі 15 мг/кг двічі на добу. Вперше досліджено зміни експресії цитохрому P450 2E1 у печінці піддослідних тварин за умов протамін-сульфатної моделі метаболічного синдрому. Показана відсутність прямого впливу протамін-сульфату на активність фермента CYP2E1. Продемонстровано зв'язок між змінами експресії CYP2E1, вмістом вільних радикалів в крові та рівнем печінкових трансаміназ при протамін-сульфатній моделі метаболічного синдрому. За допомогою інгібіторів CYP2E1 - кверцетину, 4-метилпіразолу та дисульфіраму доведена роль CYP2E1 у зростанні рівня вільних радикалів та пов'язаними з цим ушкодженнями печінки та підшлункової залози. Показана зворотність даних патологічних процесів, що обґрунтовує доцільність антиоксидантної терапії при метаболічному синдромі.

34.43 Імунологія

34.08.18.0532/0217U006424

Механізми дії in vitro та in vivo нових сполук із проапоптотичною активністю, шляхи підвищення ефективності їх антинеопластичної дії та обґрунтування нових підходів у діагностиці та оцінці розвитку автоімунних і гематоонкологічних захворювань: Заключний звіт /Інститут біології клітини НАН України; Керівник Стойка Ростислав Степанович. – ДР 0112U002174. УДК 576.355+616-006.6:577.087.

172 с.

Встановлено, що деякі з похідних 4-тіазолідинону перевищують за силою своєї дії доксорубіцин, який вважається "золотим стандартом" у протипухлинній хіміотерапії. Досліджено молекулярні механізми реалізації антинеопластичного потенціалу нових антибіотиків родини ландоміцинів. З'ясовано молекулярні механізми проапоптотичної дії цих препаратів. Показано, що доксорубіцин, іммобілізований на полімерному нанорозмірному носії полі(ВЕР-ГМА)-графт-ПЕГ, функціоналізованому фосфатидилхоліном, знижує відносний приріст кількості злоякісних клітин ссавців in vitro в 10 разів нижчій дозі, ніж це робить вільний доксорубіцин. Визначено показники кардіо-, гепато-, нефротоксичності у сироватці крові щурів, яким вводили сполуки із ряду 4-тіазолідинонів без та після їх інкапсуляції полімерними нанорозмірними носіями. Продемонстровано посилення цитотоксичної дії цисплатину і підвищення його здатності долати набуту стійкість пухлинних клітин до хіміотерапевтичних чинників шляхом іммобілізації цисплатину на фулерені C60 - нанорозмірному носії мінеральної природи. Встановлено вплив десіагування поверхні клітин на міжклітинні взаємодії, зокрема експериментально доведено транс-сіагування поверхні клітин-сусідів, а також вплив десіагування поверхні клітин на процеси фагоцитозу та ефероцитозу

36 ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ

36.16 Вища геодезія

36.08.18.0533/0217U007434

Дослідження взаємозв'язку між змінами та перерозподілом моменту імпульсу Землі, Антарктичної тектонічної плити, атмосфери та океану за даними перманентних ГНСС вимірів, виконаних на геодезичному полігоні в районі УАС "Академік Вернадський" та на території Антарктиди: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Третяк Корнелій Романович. – ДР 0117U007255. УДК 528.2/.4.02:551.24; 528.481; 521.93:551.24.

97 с.

Розроблена методика визначення ротаційних параметрів тектонічних плит за даними тривалих ГНСС-вимірів, уточнено зміну ротаційних параметрів Антарктичної плити за період 1996-2014 рр., та міграцію полюсу Ейлера, визначено зміну тензорів моментів інерції, моменту імпульсу Антарктичної тектонічної плити, та зміни моментів імпульсу Землі, океанічних та атмосферних мас. Встановлено взаємозв'язок між змінами цих параметрів, який підтверджує закеон збереження імпульсу у системі Земля між різними геосферами. Отримані результати дозволяють поглибити знання про механізми кінематики Антарктичної тектонічної плити, та її взаємодії з іншими тектонічними плитами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

36.23 Прикладна геодезія. Прикладні застосування аерозйомки і фотограмметрії

36.08.18.0534/0217U006426

Розробка просторової структури мережі роздільного збирання твердих побутових відходів. м. Чернігів: Заключний звіт /Чернігівський національний технологічний університет; Керівник Корнієнко Ігор Валентинович. – ДР 0115U005436. УДК 502.55.

60 с.

Об'єкт дослідження - є мережа роздільного збирання твердих побутових відходів м. Чернігова. Мета роботи - розробка методики геоінформаційного синтезу просторової структури мережі роздільного збирання твердих побутових відходів м. Чернігова. Методи дослідження - соціологічний та статистичний аналіз, математичне програмування, теорія систем масового обслуговування, теорія ймовірностей та статистичного аналізу, імітаційне та аналітичне моделювання. Розроблено модель мережі роздільного збирання твердих побутових відходів та виконана оцінка ефективності моделі, що створена. Проаналізовані проблеми накопичення твердих побутових відходів в м. Чернігів, проведено соціологічне опитування щодо визначення кількісних показників (у тому числі відсотків) відходів які потенційно можна зібрати, визначено оптимальна віддаленість пунктів збору відходів від помешкань громадян, кількості типів та середнього обсягу відходів, які громадяни погодяться сортувати та інших локальних факторів, що чинять вплив на роздільний збір сміття. В рамках виконаної роботи розроблена методика синтезу просторової структури мережі роздільного збирання ТПВ, виконане моделювання мережі на геоінформаційній основі. Розроблена методична документація щодо впровадження методики роздільного збору у м. Чернігів та адаптації впровадження її для інших міст. Результати цього етапу НДР будуть практично використані при написанні дисертаційної роботи та запропоновано органам місцевої виконавчої влади впровадити наукові розробки у місті Чернігів. Прогнозні припущення про розвиток об'єкту дослідження

можна буде сформулювати після введення в експлуатацію даного методу.

36.08.18.0535/0217U006428

Удосконалення методів прогнозування якості стану ґрунтів: Заключний звіт /Чернігівський національний технологічний університет; Керівник Терещук Олексій Іванович. – ДР 0115U005437. УДК 322.2021.142.433.

59 с.

Об'єкт дослідження - є процес зміни стану ґрунтів Прилуцького району під дією природних і антропогенних факторів, що потребує прийняття ефективних управлінських рішень в умовах невизначеності. Мета роботи - є вдосконалення одного з математичних методів оцінки якості ґрунтових проб - метод кусково-лінійної моделі. Проаналізувати алгоритм використання даного методу, та приклад щодо його практичного використання. Застосувати метод моделювання з метою отримання неперервного розподілу значень досліджуваного показника по усій площині досліджуваної території. Методи дослідження - статистичний аналіз. Вдосконалено один з математичних методів оцінки якості ґрунтових проб - метод кусково-лінійної моделі. Проаналізовано алгоритм використання даного методу, та приклад щодо його практичного використання. Застосовано метод моделювання з метою отримання неперервного розподілу значень досліджуваного показника по усій площині досліджуваної території.

36.08.18.0536/0217U007401

Розробка та впровадження в практику технологій, методів, моделей і рекомендацій для ГІС, фотограмметрії та дистанційного зондування Землі: Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Карпінський Ю.О. – ДР 0115U005151. УДК 625.76:510.63]:681.3.016:001.891/.892.

48 с.

1. Об'єкт дослідження - інфраструктура геопросторових даних, геоінформаційні та кадастрові системи. Мета роботи - розроблення сучасних ГІС кадастрових систем та систем прийняття рішень на основі концепції інфраструктури геопросторових даних. У звіті проведено основні результати наукових досліджень, виконаних співробітниками кафедри геоінформатики і фотограмметрії КНУБА в 2015 - 2017 рр. Зокрема: розроблення профілю національних стандартів з географічної інформації, інфраструктурний підхід до створення сучасної системи містобудівного кадастру, формування системи багатопільового земельного кадастру, геоінформаційні системи для прийняття управлінських рішень.

36.08.18.0537/0217U007433

Розроблення системи геодезичного моніторингу деформацій інженерних споруд паливно-енергетичного комплексу: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Третяк Корнелій Романович. – ДР 0116U004421. УДК 528.48:338.012, 528.74:338.012.

357 с.

Розроблені два програмні модулі підсистеми аналізу та інформування: розрахунку деформацій інженерного об'єкту та інформування користувачів про потенційно-небезпечні деформації на об'єкті моніторингу. Розроблена та реалізована в програмному модулі методика апостеріорної оптимізації автоматизованої системи геодезичного моніторингу (АСГМ). Розроблена методика обґрунтування циклічності геодезичних вимірювань на основі аналізу апріорної інформації про інтенсивність деформаційних процесів. Розроблена

методика і програма випробувань експериментального зразка АСГМ та виконано його випробування. Складено керівництво користувача та керівництво програміста. Робота розповсюджується за договірною ціною.

37 ГЕОФІЗИКА

37.01 Загальні питання геофізики

37.08.18.0538/0217U006938

Дослідження геолого-тектонічної будови районів розміщення АЕС України: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002889. УДК 550.3.

69 с.

В роботі розглянуті особливості сейсмічних і геолого-тектонічних умов районів розміщення атомних електростанцій України. Виділені різного роду тектонічні порушення та їх можливий вплив на підвищення рівня сейсмічності досліджуваних територій. Комплексом кількісних показників і якісних характеристик підтверджені неотектонічні активізації по розривних порушеннях, що дозволяють констатувати прояв зрушень по розломах. Висловлене припущення про певну періодичність неотектонічних активізацій і дискретність ділянок неотектонічної активізації в просторі.

37.08.18.0539/0217U006939

Дослідження динамічного впливу сейсмічних коливань, викликаних проведенням промислових вибухів: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002890. УДК 550.3.

20 с.

Основою роботи є визначення співвідношення магнітудних оцінок та потужності проведених вибухів у відкритих кар'єрах північної частини Українського щита. В процесі виконання НДР були вирішені наступні задачі: - здійснення вибірки статистичних даних для дослідження динамічного впливу сейсмічних коливань, викликаних проведенням промислових вибухів; - дослідження залежності енергетичних параметрів сейсмічних подій від потужності вибухів на відкритих гранітних кар'єрах в північній частині Українського щита. Результати роботи будуть використані при обробці сейсмічних сигналів в системі сейсмічного моніторингу ГЦСК.

37.08.18.0540/0217U006940

Технології ідентифікації в інформаційних системах, що можуть застосовуватися в автоматизованих системах ГЦСК для підвищення рівня безпеки інформаційних ресурсів:

Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Мащенко Валерій Васильович. – ДР 0117U002891. УДК 550.3.

28 с.

Розглянуті та проаналізовані сучасні методи і засоби ідентифікації в автоматизованих системах та можливості їх застосування в автоматизованих системах ГЦСК. Результати виконаних досліджень і зроблені висновки можуть бути у подальшому використані як рекомендації щодо вдосконалення систем ідентифікації в автоматизованих системах ГЦСК під час модернізації існуючих комплексних систем захисту

інформації, або впровадження нових автоматизованих систем при створенні їх комплексних систем захисту.

37.08.18.0541/0217U006941

Дослідження можливості реєстрації та ідентифікації руху важкої техніки засобами сейсмічного моніторингу: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002892. УДК 550.3.

36 с.

В процесі проведення даної роботи було:здійснено вибірки статистичних даних, визначено сейсмічний вплив руху важкої техніки. Визначено можливість реєстрації сейсмічних сигналів від руху важкої техніки. Розроблені рекомендації по ідентифікації руху важкої техніки засобами сейсмічного моніторингу

37.08.18.0542/0217U006942

Випробування діючого макету системи раннього оповіщення про землетруси з району гір Вранча (Румунія) на об'єктах критичної інфраструктури: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Корнієнко Ігор Валерійович. – ДР 0117U002893. УДК 550.3.

23 с.

Основою роботи є випробування діючого макету системи раннього оповіщення про землетруси з району гір Вранча (Румунія) на об'єктах критичної інфраструктури. Отримані дані будуть рекомендовані для використання в роботі, будуть внесені зміни та доповнення до ПМЗ на АРМ ОЧ. В процесі виконання НДР були вирішені наступні задачі: - проведено аналіз існуючих в світі систем раннього попередження про сейсмічну загрозу та вибір моделі побудови макету. - розроблено алгоритм побудови макету та програмно-математичне забезпечення з оповіщення. - проведено аналіз часу спрацювання макету системи на даних РАЕС. Результати роботи будуть використані при організації системи раннього попередження про землетруси з району гір Вранча (Румунія) для об'єктів критичної інфраструктури України.

37.08.18.0543/0217U006943

Перспективи застосування геофізичних методів у розвідувально-сигналізаційних системах: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002894. УДК 550.3.

59 с.

В роботі розглянуті основні види розвідувально-сигналізаційних пристроїв, що стоять на озброєнні армій провідних країн світу, Російської Федерації та у Збройних Силах України. Досліджені можливості реєстрації руху залізничних потягів, колісно-гусеничного транспорту та пішоходів сейсмічним методом з використанням технічних засобів та алгоритмів обробки геофізичної інформації, що використовуються у Головному центрі спеціального контролю. Проведений аналіз особливостей використання акустичних (мікрофонних) засобів виявлення безпілотних літальних апаратів (БПЛА) як елементу розвідувально-сигналізаційної системи. Розроблена модель системи акустичного виявлення БПЛА

37.08.18.0544/0217U006944

Дослідження сейсмо-іоносферних зв'язків за даними системи спеціального контролю: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002895. УДК 550.3.

58 с.

В роботі розглянуті зв'язки між сейсмічними подіями та збудженням іоносфери, експериментальні методи спостереження іоносфери під час вибухів і землетрусів, іоносферні провідники землетрусів, а також апаратура і методика проведення вимірювань на вибраному пункті спостережень.

37.08.18.0545/0217U006945

Методи боротьби з перешкодами природного та техногенного характеру при обробці інформації в мобільному акустичному комплексі: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002896. УДК 550.3.

20 с.

У звіті проведено огляд сучасних методів боротьби з перешкодами природного та техногенного походження. Описані шляхи зниження впливу перешкод на мікрофонний тракт мобільного акустичного комплексу як і математично - алгоритмічним шляхом, так і механічно - організаційним. Комплексне використання наданих методів дають змогу значно підвищити ефективність роботи мобільного акустичного комплексу, зокрема підвищують його чутливість по корисному сигналу та відношення сигнал/завада.

37.08.18.0546/0217U006946

Аналіз можливостей використання даних з радіонуклідних станцій міжнародної системи радіонуклідного моніторингу ОДВЗЯВ в інтересах ГЦСК: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002897. УДК 550.3.

39 с.

У роботі сформульовані загальні положення щодо категоризації вимірювань радіонуклідних проб, отриманих від радіонуклідних станцій МСМ. Розкрито алгоритм визначення категорії вимірювання радіонуклідів. Викладено продукти радіонуклідного моніторингу Міжнародного центру даних (МЦД). Надані основні дані розрахунків, що отримуються шляхом моделювання атмосферного розповсюдження радіонуклідів. Проведено аналіз по використанню даних з радіонуклідних станцій Міжнародної системи радіонуклідного моніторингу в інтересах ГЦСК.

37.08.18.0547/0217U006947

Реалізація багатопотокової обробки в seiscomp3 (multi-pipeline processing) для можливості використання одних даних в різних автоматичних детекторах: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Лящук Олександр Іванович. – ДР 0117U002898. УДК 550.3.

21 с.

Наразі в ГЦСК автоматичні детектори організовані на різних ПЕОМ і дані для кожного з них отримуються окре-

ним запитом та потоком, тим самим приводячи до дублювання запитів до серверів, що надають дані. Для того щоб оптимізувати надходження даних та роботу автоматичних детекторів можливо організувати багатопотокову обробку даних одним ПМЗ. В якості такого ПМЗ може бути використаний SeisComP3

37.08.18.0548/0217U006948

Аналіз ефективності пунктів спостереження "Полтава" та "Харків" щодо реєстрації сейсмічних сигналів з ближньої та дальньої зони: Заключний звіт /Головний центр спеціального контролю (філія Національного центру управління та випробувань космічних засобів) Державного космічного агентства України; Керівник Романов Максим Олексійович. – ДР 0117U002899. УДК 550.34.

19 с.

В звіті розглянуто особливості реєстрації сейсмічних сигналів з ближньої та дальньої зони для пунктів спостереження "Харків" та "Полтава". А також приведені статистичні дані про параметри та форму сигналів та описані основні їх характерні властивості. Аналіз ефективності ПС "Полтава" та "Харків" щодо реєстрації сигналів сейсмічного походження з ближньої та дальньої зони дасть змогу оцінити правильність вибору режимів роботи технічних засобів та буде використано в оперативній та аналітичній роботі, що збільшить точність визначення координат сейсмічних джерел природного та штучного походження, які знаходяться на сході України, Росії, Білорусії та інших території Земної кулі.

37.15 Геомagnetизм і високі шари атмосфери

37.08.18.0549/0217U007314

Дослідження впливу інжекції спінополяризованих електронів на транспортні властивості надпровідних систем: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Білоголовський Михайло Олександрович. – ДР 0117U006588с. УДК 539.292.

31 с.

Продемонстровано можливість контрольованого створення ліній проковзування фази в надпровідній плівці за допомогою інжекції спінополяризованих зарядів. Запропоновано новий спосіб генерації спінового струму від немагнітного матеріалу в надпровідник, використовуючи розділювач квантового пучка Y-типу.

38 ГЕОЛОГІЯ

38.19 Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі

38.08.18.0550/0217U007305

Проведення оцінки стану довкілля та прогнозу впливу планованої діяльності будівництва каскаду верхньодністровських ГЕС на напрямку визначення кількісних характеристик сейсмічної небезпеки: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С. І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007698. УДК 550.34.

60 с.

Зібрано фондові і опубліковані матеріали про сейсмічність і сейсмічну небезпеку району планованого розташування каскаду ГЕС, необхідні для визначення проектних характеристик сейсмічної небезпеки досліджуваного району. Встановлено кількісні характеристики проектного (ПЗ) і максимального розрахункового землетрусів (МРЗ) із зони Вранча і місцевих вогнищевих зон. Розроблено пропозиції

до програми науково-дослідних робіт з встановлення кількісних розрахункових характеристик сейсмічних впливів на майданчиках проектованих ГЕС у вигляді наборів розрахункових акселерограм, моделюючих ПЗ і МРЗ із зони Вранча і місцевих вогнищевих зон, з урахуванням впливу локальних ґрунтових умов будівельних майданчиків. Розроблено рекомендації і визначено обсяги робіт до ескізного проекту системи сейсмологічного моніторингу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0551/0217U007362

Сейсмологічний моніторинг в зоні впливу споруд Ташлицької ГАЕС в 2017 році: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Вербицький Сергій Тарасович. – ДР 0117U007736. УДК 550.34.

55 с.

Проведено режимні сейсмічні спостереження. Проведено обробку і аналіз цифрових записів. Проведено ідентифікацію місцевих сейсмічних подій. Складено каталог сейсмічних подій, зареєстрованих на пунктах сейсмічних спостережень за період досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0552/0217U007364

Код ДК 016:2010 - 72.19 Виконання інструментальних сейсмологічних спостережень на мережі сейсмічного моніторингу в районі Запорізької АЕС в 2017 році: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Вербицький Сергій Тарасович. – ДР 0117U001111. УДК 550.34.

55 с.

Проведено сейсмологічні спостереження та складено технічний звіт за чотири квартали по першому циклу робіт. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0553/0217U007365

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва багатопверхових житлових будинків з вбудовано-прибудованими нежитловими приміщеннями за адресою: м. Одеса, провулок Середньонантський, 1-А - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заклучний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007732. УДК 550.34.

75 с.

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва багатопверхових житлових будинків з вбудовано-прибудованими нежитловими приміщеннями за адресою: м. Одеса, провулок Середньонантський, 1-А - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0554/0217U007366

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва багатоквартирних багатопверхових житлових будинків за адресою: с. Фонтанка, вул. Гоголя, 23-а, на території Фонтанської сільради Ліманського району Одеської обл. 3 - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заклучний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007731. УДК 550.34.

75 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0555/0217U007367

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва багатопверхового житлового комплексу з підземним паркінгом і об'єктами соціально-побутового призначення за адресою: м. Одеса, вул. Овідіопільська дорога, 3 - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007730. УДК 550.34.

77 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0556/0217U007370

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика проектного будівництва перевантажувального комплексу зернових вантажів (берегова частина) за адресою: Одеська область, м. Чорноморськ, с. Малодолинське - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007729. УДК 550.34.

86 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0557/0217U007371

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика проектного будівництва перевантажувального комплексу зернових вантажів за адресою: Одеська область, м. Чорноморськ, с. Малодолинське - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007728. УДК 550.34.

84 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0558/0217U007372

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика реконструкції гідротехнічної частини пірсу №2 ІСРЗ для прийому судів типу "Панамакс" під обробку зернових вантажів - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007727. УДК 550.34.

34 с.

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика реконструкції гідротехнічної частини пірсу №2 ІСРЗ для прийому судів типу "Панамакс" під обробку зернових вантажів - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм

38.08.18.0559/0217U007373

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва причалу №24 і частини комплексу по перевантаженню генеральних, пакетизованих, контейнеризованих, палетизованих та навалювальних вантажів на 21, 22, 23 причалах - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007726. УДК 550.34.

80 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0560/0217U007374

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва адміністративної будівлі, з допоміжними торговельними приміщеннями і інфраструктурою для відпочинку за адресою вул. Преображенська, 24 в м. Одеса: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007725. УДК 550.34.

75 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

ких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0561/0217U007481

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва профілакторію за адресою м. Одеса, вул. Золотий Берег 37-37а - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007724. УДК 550.34.

76 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0562/0217U007483

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва торговельного комплексу на вул. Паустовського, 12, 14, 16 в с. Ілічанка, Красносільської сільської ради, Лиманського району, Одеської області - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007722. УДК 550.34.

78 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0563/0217U007484

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва на розі вулиць Академіка Філатова та Люстдорфської дороги в Київському районі міста Одеси - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007721. УДК 550.34.

77 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0564/0217U007485

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва торгівельного комплексу за адресою: Херсонське шосе, 1, м. Миколаїв, Інгуський район, Миколаївської області - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007720. УДК 550.34.

78 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0565/0217U007486

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва причалу №10 в порту "Южний" в Одеській області - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007719. УДК 550.34.

78 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0566/0217U007487

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва торгівельного комплексу за адресою: вул. Київська, 31 в м. Умань, Черкаської області - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: Заключний звіт /Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007718. УДК 550.34.

88 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0567/0217U007488

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва багатоквартирного чотириповерхового 14-ти поверхового житлово-

го будинку із вбудовано-прибудованими приміщеннями суспільного призначення та з вбудовано-прибудованим підземним паркінгом за адресою: с. Крижанівка, вул. Марсельська, Одеська область - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: **Заключний звіт /**Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007716. УДК 550.34.

79 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.08.18.0568/0217U007489

Визначення сейсмічної небезпеки майданчика будівництва комплексу житлових будинків з об'єктами обслуговування і підземним паркінгом в межах вулиць: Маршрутна, Сибірська, Терешкової, Комарова в м. Одеса - за даними сейсмічного районування і генерування розрахункових акселерограм: **Заключний звіт /**Інститут геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України; Керівник Кендзера Олександр Володимирович. – ДР 0117U007717. УДК 550.34.

76 с.

Отримано значення уточненої сейсмічної бальності, методами загального і детального сейсмічного районування, кожної з таксонометричних одиниць відносно еталонного пункту, від зон можливого виникнення вогнищ землетрусів як місцевих (локальних) так і віддалених (зона Вранча). Побудовано комплекти розрахункових акселерограм для моделювання розрахункових сейсмічних впливів від близьких землетрусів і землетрусів зони Вранча, з урахуванням впливу інженерно-геологічних умов будівельного майданчика. Робота розповсюджується за договірною ціною.

38.31 Палеонтологія

38.08.18.0569/0217U007418

Формування системи забезпечення фінансової безпеки акціонерних товариств в Україні: **Заключний звіт /**Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Пойда-Носик Ніна Никифорівна. – ДР 0115U003320. УДК [658.15+658.114.45]:001.51.

186 с.

Побудована структурно-логічна модель системи забезпечення фінансової безпеки суб'єктів підприємства (ФБСП) акціонерної форми господарювання, визначені суб'єкт і об'єкт безпеки, загрози та ризики, а також розроблений механізм забезпечення фінансової безпеки. Визначено детермінанти фінансової безпеки акціонерних товариств на різних рівнях, розкрито вплив державного контролю та регулювання корпоративних відносин на фінансову безпеку акціонерних товариств

38.33 Геохімія

38.08.18.0570/0217U007285

Дослідження речовинного складу та рудоно-

сності магматичних утворень західного узбережжя Антарктичного півострова в районі Української антарктичної станції для визначення його мінерально-ресурсного потенціалу: **Заключний звіт /**Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Шнюков Сергій Євгенович. – ДР 0117U006388. УДК 550.4; 551.2; 551.1; 552.3.

96 с.

На підставі новітніх даних про петрографічне різноманіття магматичних гірських порід, розвинених вздовж західного узбережжя АП, їх географічну розповсюдженість, геологічні умови залягання та природні асоціації, вдосконалено Схему розчленування магматичних утворень району УАС. Охарактеризовано мінеральний склад, головні породотвірні, рудні та акцесорні мінерали з чотирьох петрографічних асоціацій, розвинених у регіоні - Вулканічної серії Антарктичного півострова (ВСАП), Габроїдного комплексу архіпелагу Вільгельма (ГКАВ), Гранітоїдного комплексу Антарктичного півострова (ГКАП) та різновікових дайкових утворень. За даними геохімічного моделювання прогнозується можливість гідротермального зрудення у ВСАП. З'ясовано перспективи виявлення Ti-V та Cr зрудення у розшарованих інтрузіях ГКАВ. Отримані результати рекомендовано надалі використовувати при проведенні геофізичних, геохімічних та екологічних досліджень в Західній Антарктиці. Напрацьована методологія та прогнозно-пошукові критерії можуть з успіхом використовуватись у практиці геологорозвідувальних робіт в інших регіонах Світу, що є геологічно подібними до орогенного поясу Антарктичного півострова.

39 ГЕОГРАФІЯ

39.21 Економічна і соціальна географія

39.08.18.0571/0417U002477

Дем'янчук Ілона Петрівна. Конструктивно-географічні засади медико-географічних досліджень Тернопільської області: Дис... к.геогр.н. /Київський національний університет імені Тараса Шевченка. – Захищена 26.06.2017.

УДК [911.3:314.1+502/504+613:614.1](477.84).

158 с.: 12 табл., 62 іл. – Бібліогр.: 352 назви.

Дисертаційне дослідження присвячене обґрунтуванню концептуальних засад конструктивно-географічних досліджень медико-географічних проблем Тернопільської області. У роботі розкрито сутність медико-географічного аналізу, оцінено й охарактеризовано еколого-географічну, демографічну, медико-демографічну і медико-географічну ситуації в регіоні та обґрунтовано методику розрахунку інтегрального індексу здоров'я населення регіону з урахуванням впливу комплексу чинників. Оцінено гостроту медико-географічної ситуації в Тернопільській області: визначено масштаби смертності населення різних вікових груп та причини, що її зумовлюють; охарактеризовано й оцінено рівень захворюваності населення в розрізі адміністративних районів та визначено основні причинні фактори. На підставі розрахунку інтегрального індексу здоров'я здійснено типологію адміністративних районів за цим показником та обґрунтовано низку заходів спрямованих на покращення медико-географічної ситуації в регіоні.

39.08.18.0572/0417U002589

Сеньків Мар'яна Ігорівна. Транспортна і розподільча геологістика в Західному регіоні України: Дис... к.геогр.н. /Львівський національний університет імені Івана Франка. – Захищена 15.06.2017.

УДК 911.3:656](477.8)(043.3).

210 с.: 5 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Побудовано семантичну систему поняттєво-термінологічного апарату геологістики. Досліджено транспортно-логістичне положення, розміщення суб'єктів логістичної діяльності, головні транспортні мережі, центри виробництва і споживання регіону. Проаналізовано особливості положення поселень як осередків логістичної діяльності в регіоні на основі картосхем еквідистантних зон. Виділено форми геопросторової організації логістичної діяльності на прикладі зернової логістики регіону. Визначено перспективні міста для створення логістичних габів. Запропоновано та розраховано індекс регіональної логістичної діяльності і здійснено багатовимірну типологію областей регіону за головними логістичними показниками. Здійснено багатоглибину оптимізацію логістичної діяльності в регіоні за допомогою математичних методів.

44/81 ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

44 ЕНЕРГЕТИКА

44.01 Загальні питання енергетики

44.08.18.0573/0217U007357

Моделювання механізмів ціноутворення лібералізованого ринку електричної енергії з урахуванням особливостей функціонування ОЕС України: Заключний звіт /Інститут електродинаміки Національної академії наук України; Керівник Кириленко Олександр Васильович. – ДР 0117U006156. УДК 620.9.001.12/.18.

149 с.

Розроблено математичну та імітаційну моделі функціонування сегменту балансуєчого ринку електричної енергії в Україні, що дозволило виконувати розрахунки в частині врегулювання небалансів електричної енергії та вирішення системних обмежень на виробництво та розподіл електроенергії. На основі аналізу регламентуючих документів ENTSO-E та регламентів комісії ЄС щодо врахування міждержавної пропускнуої спроможності розроблено пропозиції щодо їх імплементації та запровадження механізмів функціонування ринку "на добу наперед" (РДН) України в умовах зонального ціноутворення. Уточнена архітектура лібералізованої моделі оптового ринку електроенергії, надано рекомендації щодо організації функціонування РДН України, сегменту розподілу міждержавної пропускнуої спроможності, ринку допоміжних послуг. Виконано теоретичні та експериментальні дослідження впливу системних обмежень на виробництво і передачу електроенергії в українських енергосистемах з огляду на інтеграцію ринку електроенергії України з країнами Європи. Визначено вимоги та розвинуто математичну модель РДН, розроблено відповідні засоби врахування системних обмежень в частині резервування виробничих потужностей на потреби регулювання режимів енергосистем України. Результати роботи впроваджені у Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, а також в Інституті проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України при виконанні робіт для Об'єднання енергетичних підприємств "Галузевий резервно-інвестиційний фонд розвитку енергетики" України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.09 Енергоресурси. Енергетичний баланс

44.08.18.0574/0217U007420

Проект декоративно-архітектурного світлодіодного зовнішнього освітлення фасаду будівлі: Заключний звіт /Інститут проблем математичних

машин і систем НАН України; Керівник Клименко Віталій Петрович. – ДР 0117U001529. УДК 620.9.004.18.

11 с.

Була створена науково-технічна продукція для декоративно-архітектурного світлодіодного зовнішнього освітлення фасаду будівлі, яка відповідає всім вимогам замовника. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.08.18.0575/0217U007421

Проект декоративно-архітектурного світлодіодного зовнішнього освітлення фасаду будівлі: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Клименко Віталій Петрович. – ДР 0117U001528. УДК 620.9.004.18.

11 с.

Була створена науково-технічна продукція для декоративно-архітектурного світлодіодного зовнішнього освітлення фасаду будівлі, яка відповідає всім вимогам замовника. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.08.18.0576/0217U007422

Проект декоративно-ландшафтного світлодіодного освітлення прибудинкової території: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Клименко Віталій Петрович. – ДР 0117U003886. УДК 620.9.004.18.

11 с.

Була створена науково-технічна продукція для декоративно-ландшафтного світлодіодного освітлення прибудинкової території, яка відповідає всім вимогам замовника. Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.29 Електроенергетика

44.08.18.0577/0417U002417

Циганенко Борис Володимирович. Ефективність роботи розподільних електричних мереж при підвищенні їх класу напруги:

Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 14.06.2017.

УДК 621.311.1.

271 с.: 29 табл., 80 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

У дисертаційній роботі представлено нове розв'язання актуальної науково-прикладної задачі розробки нових методів реконфігурації розподільних мереж високої напруги на основі математичних апаратів генетичних алгоритмів та нечіткої логіки, які забезпечують додаткове зменшення втрат електричної енергії та підвищення її якості, при переведенні мереж з класу напруги 6(10) кВ на напругу 20 кВ. Розроблено новий метод реконфігурації розподільної електричної мережі в нормальному режимі з використанням апарата генетичних алгоритмів, який на основі режимів роботи електричної мережі дає змогу визначити оптимальну конфігурацію схеми таким чином, щоб втрати на транспортування електричної енергії мережею були мінімальними за умови забезпечення нормативної якості електричної енергії за напругою в точках приєднання абонентів та збереження мінімальної зв'язності схеми електричної мережі і мінімальних економічних збитків від недовідпуску електроенергії. Розроблено новий метод реконфігурації схеми розподільної мережі з визначенням місць установки або активації резервних комутаційних перемичок шляхом формування значень рейтингів вимикачів резервних перемичок на основі математичного апарата нечітких множин у разі аварійних вимикачів фідерів, що забезпечує мінімальні втрати електроенергії в післяаварійних режимах. Вперше розроблено модель

для критерію переведення розподільної мережі на напругу 20 кВ на основі математичного апарату нечіткої логіки, яка дозволить шляхом аналізу параметрів стану мереж, визначених для реконструкції, установити пріоритет кожної з них щодо переведення на напругу 20 кВ, що дасть змогу визначити черговість фінансування інвестиційних проектів та забезпечити оптимальне використання коштів.

44.08.18.0578/0417U002451

Гончаренко Ігор Станіславович. Визначення оптимальних варіантів приєднання відновлюваних джерел енергії до електричних мереж: Дис... к.т.н. /Інститут електродинаміки НАН України. – Захищена 15.06.2017.

УДК 621.311.

145 с.: 31 табл., 53 іл. – Бібліогр.: 83 назви.

Об'єкт дослідження: режими роботи електричних мереж. Мета роботи: визначення оптимальних місць приєднання, потужності та типу відновлюваних джерел енергії в електричних мережах України. Методи дослідження: максимальної правдоподібності; статистичних випробувань Монте-Карло; метод Ньютона. Теоретичні та практичні результати і новизна: запропоновано комбінований стохастичний метод розв'язання задачі визначення оптимальної потужності відновлюваних джерел енергії в електричній мережі, у якому поєднано обчислювальні можливості еволюційних алгоритмів та методу статистичних випробувань, який враховує стохастичний характер роботи відновлюваних джерел енергії, нормальні і ремонтно-аварійні схеми електричної мережі та має високу швидкодію, дає змогу мінімізувати втрати активної потужності, максимізувати економічну ефективність застосування відновлюваних джерел енергії та отримувати глобальні розв'язки задачі для складнозамкнених електричних мереж при багатокритеріальній постановці задачі; запропоновано критерій визначення максимально допустимої потужності відновлюваного джерела енергії, яке можна приєднати до певної шини мережі без застосування додаткових засобів компенсації реактивної потужності, за умови врахування чутливості до коливання напруги та потужності короткого замикання; запропоновано інтегральний показник, який враховує інтереси системного оператора, інвестора та визначає їх компромісне рішення, що дає змогу адаптувати запропонований комбінований стохастичний метод до різних постановок задачі; запропонований метод реалізовано у програмних засобах, які виконано у вигляді підпрограм до програмного комплексу DIGSILENT PowerFactory, що дає можливість проводити розрахунки для електричних мереж будь-якої складності. Предмет і ступінь впровадження: розроблені метод та моделі рекомендовано використовувати на підприємствах електроенергетичної галузі, діяльність яких пов'язана з проектуванням електричних мереж, при впровадженні відновлюваних джерел енергії в електричній мережі. Сфера використання: підприємства електроенергетичної галузі

44.08.18.0579/0217U006468

Розроблення енергоефективної каскадної схеми оборотної системи охолодження енергоблоків потужних електростанцій: Заключний звіт /Одеський національний політехнічний університет; Керівник Кишневський В.П. – ДР 0116U005645. УДК 621.311:621.3.017.72.

82 с.

Проведено реконструкцію та налагодження діючого одноступеневого лабораторного стенду у масштабовану модель каскадної двоступеневої ОСО, що моделює теплогідрравлічні та водно-хімічні режими (ВХР) роботи ОСО енергоблоків АЕС з випарним охолодженням в автономних

градирнях. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.08.18.0580/0217U007356

Автоматика попередження переобтяження електричних зв'язків енергосистем з урахуванням впливу низькочастотних коливань параметрів режиму: Заключний звіт /Інститут електродинаміки Національної академії наук України; Керівник Буткевич Олександр Федотович. – ДР 0117U002752. УДК 621.311:621.316.9.

145 с.

Виконано моделювання перехідних електромеханічних процесів в електроенергетичних системах (ЕЕС) з використанням тестових моделей та відповідних базових режимів ЕЕС. Значення модельованих параметрів режимів ЕЕС використано для формування вибірок даних. Синтезовано тестові багатоконпонентні сигнали, частоти складових яких є характерними для низькочастотного спектру частот електромеханічних коливань в ЕЕС, за якими сформовано відповідні вибірки даних. Виконано програму реалізацію попередньо відібраних методів аналізу сигналів і з використанням усіх сформованих вибірок даних проведено всебічне тестування та селекцію зазначених методів з метою визначення найпридатніших для ідентифікації домінуючих мод низькочастотних коливань (НЧК) в режимі реального часу. Розроблено процедуру узагальнення результатів ідентифікації домінуючих мод НЧК. З використанням одержаних результатів на базі електровимірювальних реєструючих пристроїв "Регіна-С" розроблено засоби автоматичного виявлення небезпеки та попередження переобтяження електричних зв'язків ЕЕС внаслідок виникнення НЧК параметрів режиму. Ці засоби впроваджено в Південній ЕЕС ДП "НЕК "Укренерго". Робота розповсюджується за договірною ціною.

44.31 Теплоенергетика. Теплотехніка

44.08.18.0581/0217U007440

Нові термодинамічні цикли та схеми завісного охолодження високотемпературних енергетичних установок: Заключний звіт /Відділення цільової підготовки НТУУ КПІ; Керівник Халатов Артем Артемович. – ДР 0115U000968. УДК 621.039.5; 621.444.5; 621.45.038; 536.24:532.55.

179 с.

Робота присвячена теоретичному та експериментальному дослідженню нових термодинамічних циклів газових турбін, інноваційних систем внутрішнього та зовнішнього охолодження лопаток високотемпературних газових турбін та теплогідрравлічних характеристик нових теплообмінних поверхонь та включає наступні розділи: 1. Ядерна геліева енергетична установка тепловою потужністю 250 МВт. 2. Субатмосферний зворотний цикл Брайтона газової турбіни з утилізацією теплоти по М-циклу та сонячним нагрівачем повітря на вході. 3. Дослідження завісного охолодження при вдві вторинного потоку (охолоджувача) до поглиблень різної форми. 4. Комп'ютерне моделювання циклонного охолодження лопаток газових турбін. 5. Термогазодинаміка круглих каналів з поверхневими заглибленнями при зовнішньому поперечному обтіканні. Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.33 Атомна енергетика

44.08.18.0582/0217U006884

Дослідження якості систем енергоблоків

атомних станцій з метою їх надійної експлуатації: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Тріщ Роман Михайлович. – ДР 0117U005149. УДК 621.311.25:621.039:658.562.

61 с.

Об'єктом дослідження є трубопровідні системи атомної електростанції. Метою дослідження є вдосконалення нормативного та методологічного забезпечення з продовження терміну експлуатації 1-го, 2-го енергоблоків ЮУ АЕС тепло-механічного обладнання. Для досягнення мети було поставлено та вирішено наступні завдання: вдосконалено методику розрахунку напружено-деформованого стану трубопроводів ГЦТ-ГЗЗ-КО-"Гаряча" петля ГЦК; вдосконалено методику розрахунку опори руйнування трубопроводів АЕС; виконано розрахунок наведених напруг трубопроводів реакторного відділення АЕС з врахуванням сейсмічної дії; виконано розрахунково-експериментальну оцінку міцності трубопроводів. Теоретичним та практичним результатом є комплексне дослідження технічного стану трубопроводів, аналіз та оцінка міцності трубопроводів. Наукова новизна полягає у розробці комплексу науково-методичних положень управління технічним станом трубопровідних систем АЕС. Ефективність впровадження укладається в тому що теоретичні висновки й практичні рекомендації можуть використовуватися для підвищення ефективності використання виробничого потенціалу підприємств у галузі атомної енергетики Робота передається за кордон за договірною ціною.

44.39 Вітроенергетика

44.08.18.0583/0417U002396

Щур Всеволод Ігорович. Енергоефективне керування вітроустановками малої потужності для генерування електричної і теплової енергії: Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 02.06.2017.

УДК 621.316.728:621.365.39:621.548.5.

246 с.: 6 табл., 116 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Дисертація присвячена розробленню систем керування процесами генерування електричної і теплової енергії, отримуваної від вітру малопотужними автономними вітроустановками (ВЕУ). В роботі запропоновано нові підходи до керування навантаженням електричного генератора таких ВЕУ, а також розроблено низку систем керування для електротеплових ВЕУ та проведено відповідні теоретичні і експериментальні дослідження.

45 ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

45.01 Загальні питання електротехніки

45.08.18.0584/0217U007449

Аналіз технічного стану та вимірювання параметрів електростатичного прискорювача ЕГ-5ЛНФ ОІЯД: Заключний звіт /Інститут прикладної фізики НАН України; Керівник Пономарьов Олександр Георгійович. – ДР 0116U000010. УДК 621.3.38.61; 621.3.038.612; 621.3.038.625.

103 с.

Проведено аналіз стану технічної документації на прискорювач ЕГ-5 ЛНФ ОІЯД. Узгоджено методики та технології проведення вимірювань параметрів прискорювача. Виконано діагностику систем та сервісного обладнання. Зроблено висновки щодо працездатності вузлів та систем прискорювача та надано рекомендації по заміні або модернізації окремих його елементів.

45.03 Теоретична електротехніка

45.08.18.0585/0217U007002

Вивчення магнітної релаксації в наноструктурах з антиферромагнітним компонентом: товщинні залежності параметра дисипації:

Заключний звіт /Інститут магнетизму НАН та МОН України; Керівник Товстолиткін Олександр Іванович. – ДР 0117U003720. УДК 537.635; 537.622.5; 537.622.4.

32 с.

З використанням методики феромагнітного резонансу (ФМР) досліджено тонкоплівкові багатопарові структури феромагнетик/немагнітний шар/антиферомагнетик (ФМ/НМ/АФМ). Виокремлено і охарактеризовано параметр дисипації, що виникає внаслідок ефекту спінової нахилки, в залежності від товщини як ФМ шару, так і НМ шару. Встановлено, що для серії зразків з різною товщиною ФМ шару добуток параметра дисипації і магнітного моменту залишається постійним, тоді як для серії зразків з різною товщиною немагнітного шару виявлена виражена товщина залежність такого добутку. Результати пояснюються різним характером спінової провідності на інтерфейсі ФМ/НМ

45.09 Електротехнічні матеріали

45.08.18.0586/0217U007290

Розроблення і створення фотоелектричних модулів для сонячних електростанцій побутового призначення: Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Костилюв В.П. – ДР 0114U000588. УДК 536.53; 621.397.579.017.

15 с.

Розроблені нові технології виробництва модулів фотоперетворювачів сонячної енергії на основі полі- та монокристалічного кремнію та сонячних енергетичних систем (електростанцій) наземного призначення, методів підвищення їх стабільності при роботі в несприятливих кліматичних умовах, а також розроблені фізико-технічні рішення і створений експериментальний зразок контрольно-перевірочного устаткування, призначеного для проведення приймально-здавальних випробувань сонячних фотоелектричних модулів Робота передається за кордон за договірною ціною.

45.08.18.0587/0217U007291

Розроблення і створення еталонних засобів для метрологічного забезпечення робіт з напівпровідникової фотоенергетики:

Заключний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є. Лашкарьова Національної академії наук України; Керівник Костилюв В.П. – ДР 0115U003488. УДК 536.53; 621.397.579.017.

17 с.

Розроблені і створені сучасна стендова база, еталонні засоби, а також нормативно-технічне і програмно-методичне забезпечення робіт з метрологічної атестації і сертифікації фотоелектричних елементів, модулів і батарей, які розробляються, виготовляються або імпортуються вітчизняними підприємствами і організаціями для потреб енергетичної галузі України Робота передається за кордон за договірною ціною.

45.37 Силова перетворювальна техніка

45.08.18.0588/0217U007288

Модульні перетворювачі електроенергії на основі високочастотних магнітних підсилювачів: Заключний звіт /Тернопільський національний

технічний університет імені Івана Пулюя; Керівник Яськів Володимир Іванович. – ДР 0117U003884. УДК 621.314.

102 с.

Проведено аналіз методів проектування модульних джерел живлення, запропоновано метод проектування таких джерел живлення на основі високочастотних магнітних підсилювачів, проведено порівняльний аналіз з існуючими, розроблено структурні схеми на основі запропонованого методу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

45.08.18.0589/0217U007358

Розрахувати параметри системи управління, захисту, діагностики і контролю уніфікованого інверторного модуля максимальною потужністю 300 кВт (УІМ-300): Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-виробничий центр "Енергоімпульс" Інституту електродинаміки НАН України; Керівник Ламеко Олександр Львович. – ДР 0117U007424. УДК 621.314.5.

48 с.

Об'єкт дослідження - багатофункціональні двонапрямні напівпровідникові перетворювачі електроенергії в складі уніфікованого інверторного модуля УІМ-300 для систем накопичення і генерування енергії. Методи дослідження - імітаційне моделювання електромагнітних процесів і розрахунок режимних параметрів системи управління, захисту, діагностики і контролю модуля УІМ-300. В результаті виконання робіт розроблено: - структурні схеми системи управління, захисту, діагностики і контролю багатофункціонального потужного перетворювача електроенергії; - алгоритми управління силовими ключами двонапрямого підвищувально-понижувального перетворювача та трифазного інвертора в різних режимах роботи; - алгоритм обробки сигналів системи захисту, діагностики і контролю для управління силовою частиною трифазного інвертора в номінальних і аварійних режимах. В результаті проведених робіт визначено значення параметрів сигналів управління, захисту, діагностики і контролю двонапрямних підвищувально-понижувального перетворювача і трифазного інвертора модуля УІМ-300 при його роботі в нормальних, номінальних і аварійних режимах.

45.45 Електрозварювальне устаткування

45.08.18.0590/0417U002584

Васюк Вячеслав Володимирович. Лінійний електромеханічний перетворювач в системах електродинамічної обробки зварних з'єднань: Дис... к.т.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 14.06.2017. УДК 620.179:621.373.5.

140 с.: 1 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 179 назв.

Дисертаційну роботу присвячено встановленню взаємозв'язків характеристик електромеханічного перетворювача індукційного типу ударної дії з параметрами та якісними показниками електродинамічного впливу на зварні з'єднання. Розроблено двовимірну коло-польову математичну модель перехідного процесу розрядження ємності на розгалужене електричне коло з котушкою, індуктивність якої динамічно змінюється, що дає змогу за рахунок регулювання параметрів електромеханічного перетворювача досягти необхідних за технологічними вимогами характеристик електродинамічної обробки. На основі математичного моделювання електрофізичних процесів в електромеханічному перетворювачі індукційного типу для електродинамічної обробки зварних з'єднань, обґрунтовано геометричні параметри масивного диска та площі контакту, за яких створюються необхідні умови для зниження залишкових напружень у зварному

шві. Результати дисертаційної роботи загалом розв'язують актуальне наукове завдання розробки методів розрахунку взаємопов'язаних електрофізичних процесів в системах електродинамічної обробки зварних з'єднань металевих ферромагнітних конструкцій та забезпечення необхідних з технологічних міркувань параметрів – зусиль та густини струму.

45.47 Проводи і кабелі

45.08.18.0591/0217U006757

Наноструктурована функціонально-покращена халькогалогенідна склокераміка для прогресивних телекомунікаційних застосувань:

Заключний звіт /1. Науково-виробниче підприємство "Електрон-Карат"-дочірнє підприємство ПрАТ "Концерн-Електрон"; Керівник Шпотюк Олег Йосипович. – ДР 0117U001467. УДК 539.213.2:535.8.

80 с.

Даний проект присвячений вивченню фізичних закономірностей формування модифікованих скло-керамічних матеріалів типу GeS₂-Ga₂S₃-CsCl шляхом встановлення ефективної кореляції між наноструктурним впорядкуванням відповідних їм атомних і атомно-дефіцитних видозмін та їх експлуатаційними характеристиками (насамперед, лінійними та нелінійно-оптичними). Робота розповсюджується за договірною ціною.

45.51 Світлотехніка

45.08.18.0592/0217U006753

Закономірності управління системами міських пасажирських перевезень: Заклучний звіт /Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова; Керівник Лобашов Олексій Олександрович. – ДР 0115U000153. УДК 656.027:656.032.1.

69 с.

Визначені закономірності управління системами міських пасажирських перевезень.

45.08.18.0593/0217U007009

Новітні світлодіодні гетероструктури на основі наноструктур n-ZnO та епітаксійних шарів p-GaN для високоєфективних ультрафіолетових джерел випромінювання та енергоощадних систем освітлення: Заклучний звіт /Інститут фізики напівпровідників імені В.Є.Лашкарьова НАН України; Керівник Ніколенко Андрій Сергійович. – ДР 0117U007006. УДК 621.327.

59 с.

Проведено пошук оптимальних параметрів синтезу наноструктур оксиду цинку (ZnO) на підкладках р-типу нітриду галію (GaN). Досліджено морфологію, структурні, електронні та оптичні властивості наноструктур ZnO, отриманих методами гідротермічного синтезу та вирощуванням з парової фази. Досліджено вплив часу перемішування прекурсорів на властивості нанониток ZnO, вирощених гідротермічним методом. Встановлено, що метод вирощування з парової фази дає змогу вирощувати нано- і мікроструктури ZnO з кращою адгезією до підкладки порівняно з гідротермічним методом. Методом скануючої мікро-КРС спектроскопії із субмікронною просторовою роздільною здатністю досліджено розподіл структурних та коливних властивостей в окремих нанонитках ZnO. Методом інфрачервоної спектроскопії відбивання досліджено оптичні та структурні властивості багатшарових легованих структур GaN, вирощених на підкладках сапфіру методом молекулярно-лучкової епітаксії.

47 ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА

47.09 Матеріали для електроніки і радіотехніки

47.08.18.0594/0217U007282

Катодний вузол електронно-променевого прожектора: Заключний звіт /Державне підприємство "Міжнародний центр електронно-променевих технологій Інституту електрозварювання Національної академії наук України"; Керівник Яковчук Костянтин Ювеналійович. – ДР 0117U007679. УДК 621.315.5/6.

32 с.

Розробка належить до області пристроїв електронно-променевої технології, більш конкретно до катодного вузла електронно-променевого прожектору (гармати), який генерує електронний промінь, який використовується для нагрівання, плавки і випаровування матеріалів у вакуумі чи середовищі реакційних газів. Представлено опис конструкції та основних елементів катодного вузла електронно-променевого прожектору ПЕ-123 з лінійним термокатодом для електронно-променевого нагрівання, а також технічної інструкції по складанню, розбиранню катодного вузла та встановленню нового катоду. Наведено опис розроблених пристосувань для полегшення процесу складання катодного вузла та для контролю при встановленні катода, указані необхідні технічні параметри для заглиблення катоду.

47.13 Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва

47.08.18.0595/0217U006470

Технологічні інновації як фактор розвитку нанотехнологій: практичні, економічні і маркетингові дослідження: Заключний звіт /Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"; Керівник Дубова Галина Євгенівна. – ДР 0114U005410. УДК 664.

334 с.

Систематизація відомостей про участь ферментів і попередників аромату показала перспективність розвитку процесів утворення *in vitro* ароматизаторів Green Leaf Volatiles (GLVs). Розглянуто взаємозв'язок між фізичними властивостями субстратів і кінцевими продуктами ферментативних реакцій. Встановлено, що доступність компонентів для здійснення реакцій визначає комплексний показник - стійкість ліпідних емульсій η (на основі гідродинамічного розміру часток і ζ -потенціалу). Встановлено, що зміна η впливає на потенційну рухливість частинок і число аромату. Визначено умови полімолекулярної адсорбції і біосинтезу GLVs в емульсійних ароматизаторах. Міжфазна активація ферментативних реакцій здійснюється збільшенням площі поверхні контакту в системі "фермент-субстрат", розпиленням на поверхні продукту, міжмолекулярним взаємодією в желатиновому желе, шляхом утворення піни Робота передається за кордон за договірною ціною.

47.14 Проектування і конструювання електронних приладів і радіоелектронної апаратури

47.08.18.0596/0217U007345

Розробка пристрою для дослідження впливу низькочастотного електромагнітного поля на біологічні об'єкти: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Шклярський Володимир Іванович. – ДР 0115U000428. УДК 621.37/39.001.63:621.37/39.001.66;57.08.

216 с.

Розроблено і виготовлено пристрій для опромінення біологічних об'єктів у діапазоні частот від 10 Гц до 10 кГц, навантажений на котушки індуктивності для створення електромагнітного поля. Для точного формування струму в індуктивному навантаженні застосовано перетворювач напруга-струм. Точність формування струму визначається глибиною зворотного зв'язку. Робота розповсюджується за договірною ціною.

47.29 Електровакуумні і газорозрядні прилади й пристрої

47.08.18.0597/0217U007039

Розробка 2-х координатного пристрою визначення кутових координат Сонця на наноструктурованих плівках кременію для космічних апаратів: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Якименко Юрій Іванович. – ДР 0116U003819. УДК 621.383.4: 629.7.05.

321 с.

Розроблені конструкції щільних 2-х координатних пристроїв визначення кутових координат Сонця на монокристалічному кременію та на наноструктурованих плівках кременію. Розрахунки конструктивних параметрів сенсорів проведені із врахуванням лінеаризації вихідної характеристики на основі факторів зміни падаючої потужності при зростанні кутів падіння світлового променя та залежності зміщення світлової плями від кута падіння. Розроблені технології виготовлення радіаційно стійких пристроїв на монокристалічному кременію та на наноструктурованих плівках кременію з повним комплектом технологічної документації. Розроблена технологія синтезу кремнієвих нанокристалічних тонкоплівкових шарів для пристроїв визначення кутових координат Сонця, легованих рідкісноземельними елементами, які сформовані методом іонно-променевого випаровування. Створені методики досліджень параметрів пристроїв визначення кутових координат Сонця, у т.ч. їх фотоелектричних параметрів і кутових характеристик, радіаційної стійкості та температурної стабільності. Комплексність підходу до досліджень та розробки технології виготовлення радіаційно стійких ПКС, дозволила укомплектувати виготовленими приладами систему орієнтації другого університетського супутника "PolyTAN-2-SAU", який успішно функціонує на навколосезонній орбіті з 18 квітня 2017 року. Робота передається за кордон за договірною ціною.

47.33 Твердотільні прилади

47.08.18.0598/0217U007350

Фізико-технологічні засади створення наноструктур для квантового генерування і акумулювання електричної енергії: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Григорчак Іван Іванович. – ДР 0115U000438. УДК 621.382.049.77.

318 с.

Проведено концептуальне і експериментальне обґрунтування вибраної групи матеріалів-"господарів" неорганічної природи і розроблено методи впровадження в них супрамолекулярного контенту та неорганічно/органічного кавітату. Сформовано наногетероструктури різного рівня ієрархічності. З'ясовано закономірності зміни фізичних властивостей матриць-"господарів" на кожному з етапів технології та фізичні властивості наногібридизованих структур різного складу з періодично модульованими бар'єрними потенціалами. Встановлено особливості фізичних властивостей і відгуку на зовнішні фізичні поля клатратів з ієрархічною архітектурою. Виявлено в отриманих структурах такі унікальні

явища та ефекти як квантова ємність, керована магнітним полем чи освітленням, магнетоелектретний стан, колосальний фото- і магнітоємнісний ефекти. Знайдено закономірності і параметри накопичення та зберігання електричної енергії на квантовому рівні в наногібридизованих структурах з періодично модульованими та ієрархічним потенціалами. З'ясований механізм термогальванічного генерування і зберігання електричної енергії в наногібридизованих структурах різного складу. Виконано теоретичне обґрунтування цих явищ. Встановлено умови асоціативності квантової ємності з геометричною. Проведено теоретичний опис спостережуваних явищ і побудовані мікроскопічні моделі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

47.41 Радіоелектронні схеми

47.08.18.0599/0217U006771

Нові лазери і нелінійно-оптичні середовища на основі кристалів подвійних боратів і твердих розчинів вольфраматів і молібдатів: Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Космина Мирон Богданович. – ДР 0116U008103. УДК 621.375.9:[548.5:546.273:546.75].

91 с.

Вибрані оптимальні технологічні умови вирощування монокристалів твердих розчинів вольфрамату-молібдату свинцю для ВКР лазерів. Досліджені спектрально-люмінесцентні властивості кристалів $\text{Ca}_3\text{Y}_2(\text{BO}_3)_4:\text{Er}, \text{Yb}, \text{Nd}$. Квантовий вихід люмінесценції складає 24%, що відповідає вимогам перспективних лазерів з діодним накачуванням в діапазоні 1,5 мкм. Визначені лінії в раманівських спектрах кристалів $\text{PbW}_1\text{-xMoxO}_4$, SrWO_4 і CaMoO_4 . В кристалах SrWO_4 вперше отримано генерацію другої і третьої стоксових компонент. Робота розповсюджується за договірною ціною.

47.45 Антени. Хвилеводи. Елементи НВЧ-техніки

47.08.18.0600/0417U002548

Савін Костянтин Георгійович. Перелаштовувані циліндричні метало-діелектричні резонатори НВЧ: Дис... к.т.н. /Науково-технічний центр "Екотехнології та технології енергозбереження" НТУУ "КПІ". – Захищена 27.06.2017.

УДК 621.382.414.

144 с.: 2 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 108 назв.

Дисертація присвячена дослідженню впливу фізико-топологічних параметрів перелаштовуваних циліндричних метало-діелектричних резонаторів на їх резонансні характеристики, такі як частота, добротність та коефіцієнт зв'язку з лінією передачі. Запропоновано мікроелектромеханічний метод перелаштування резонансної частоти циліндричних метало-діелектричних резонаторів, що не призводить до погіршення їх власної добротності та коефіцієнта зв'язку з лінією передачі. Запропоновано методику розрахунку резонансних характеристик перелаштовуваних циліндричних метало-діелектричних резонаторів, таких як частота, добротність та коефіцієнт зв'язку з лінією передачі, на основі методу часткових областей та методу скінчених інтегралів. Розроблено та експериментально досліджено прототип перелаштовуваного циліндричного метало-діелектричного резонатора. Проаналізовано вплив геометричних та електрофізичних параметрів перелаштовуваного циліндричного метало-діелектричного резонатора на його частотні характеристики, власну добротність та коефіцієнт зв'язку з лінією передачі.

47.49 Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування

47.08.18.0601/0217U006447

Розробка відомчих вимог до систем електронного контролю за підконтрольними особами: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Мусієнко Дмитро Іванович. – ДР 0116U002866. УДК 621.396.

65 с.

В даній науково-дослідній роботі викладені матеріали досліджень технічних та функціональних характеристик систем електронного контролю за підконтрольними особами. Робота передається за кордон за договірною ціною.

47.51 Телевізійна техніка

47.08.18.0602/0417U003043

Попович Павло Васильович. Удосконалення методів керування відеопотоком у системах цифрового телебачення за критерієм якості відеозображення: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 22.05.2017.

УДК 621.397.13.

194 с.: 22 табл., 74 іл. – Бібліогр.: 86 назв.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук за спеціальністю 05.12.17 - радіотехнічні та телевізійні системи. - Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" МОН України, Київ, 2017. У дисертаційній роботі вирішено актуальну наукову задачу удосконалення методів автоматичного керування відеопотоком у системах цифрового телебачення в залежності від вмісту та якості відеозображення телевізійної програми, що формується для подальшого передавання до споживача. Запропоновано критерій оцінювання якості відеозображень у системах цифрового телебачення, який ґрунтується на максимізації кореляції об'єктивних метрик та суб'єктивних оцінок якості. Розроблено метод керування відеопотоком, оснований на застосуванні у технологічному процесі виробництва телепрограм системи автоматичного керування якістю відеоконтенту, в якій використано відеотранскодер зі зворотним зв'язком, що дозволяє змінювати бітову швидкість відеопотоку відповідно до вимірної якості сформованого відеозображення. Запропоновано математичну модель відеотранскодера зі зворотним зв'язком, яка відрізняється від відомих моделей транскодерів адаптивною зміною коефіцієнта квантування відеопотоку залежно від результатів оцінювання якості відеозображення. Розроблені структура та алгоритм роботи транскодера зі зворотним зв'язком дозволяють реалізувати його із застосуванням стандартних апаратних засобів формування первинних відеопотоків у системах цифрового телебачення.

47.53 Запис і відтворення сигналів

47.08.18.0603/0217U006633

Розробка фізичних основ новітніх систем магнітної пам'яті та систем обробки інформації Етап III "Дослідження магнітних та магнітодинамічних властивостей обмінно зв'язаних ансамблів магнітних наноелементів": Заключний звіт /Інститут магнетизму НАН України; Керівник Бар'яхтар В.Г. – ДР 0117U000774. УДК 537.6:538.9.

84 с.

Досліджено ефект спінової накачки в багатошарових структурах типу АФМ/НМ/ФМ. Вперше показано перехресний вплив струму та поля. Досліджено структурні та

магнітні властивості тонких плівок феромагнітного сплаву з пам'яттю форми Ni-Fe(Co)-Ga осаджених на підкладки MgO (001). Досліджена збуджена струмом магнітна динаміка у багат шаровій гетероструктурі феромагнетик/легований напівпровідник. В рамках запропонованої моделі отримано масштабні співвідношення для динаміки намагніченості в термінах фізичних параметрів системи. Показано, що ультракоротким лазерним імпульсом можна перемикає напрямки намагніченості у перехідному фотоіндукованому стані. Проведені дослідження потрібні для створення систем над швидкої обробки інформації.

49 ЗВ'ЯЗОК

49.03 Теорія зв'язку

49.08.18.0604/0417U002358

Моат Талат Рамадан Салах. Метод синтезу накладених інфокомунікаційних мереж в умовах самоподібного групового трафіку:

Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 24.05.2017.

УДК 621.391.

127 с.: 6 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 60 назв.

Об'єкт - процес проектування інфокомунікаційних мереж. Мета - підвищення ефективності параметричного та структурного синтезу інфокомунікаційних мереж за технічними та економічними показниками. Методи - теорії оптимізації, теорії масового обслуговування, теорії графів, теорії самоподібних процесів, методи імітаційного моделювання. Результати - подальший розвиток моделі трафіка в накладених мережах; подальший розвиток методу параметричного синтезу інфокомунікаційної мережі з multicast трафіком за рахунок використання для опису трафіка моделі самоподібних процесів; подальший розвиток методу багатоперіодного параметричного синтезу інфокомунікаційної мережі, відмінною особливістю якого є опис інформаційних потоків у мережі моделлю самоподібних процесів. Галузь використання - проектування мультисервісних телекомунікаційних систем

49.08.18.0605/0417U003113

Русин Володимир Богданович. Моделювання методів управління динамічним хаосом та їх практичне застосування:

Дис... к.т.н. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 12.05.2017.

УДК 621.391.01.

147 с.: 3 табл., 75 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Робота присвячена вирішенню задач комп'ютерного моделювання, чисельного аналізу та керування коливаннями хаотичних систем та генераторів хаосу, їх практичної реалізації та дослідження можливості використання у системах передавання та приймання інформації. Практично застосовано методи управління хаосом. Приведено практичні результати керування схемою Чуа пороговим методом, генератором Ван дер Поля-Дюфінга.

49.38 Телеінформаційна служба й апаратура

49.08.18.0606/0217U006897

Дослідження тактико-технічних характеристик портативних систем відеореєстрації:

Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Мусієнко Дмитро Іванович. – ДР 0117U003060. УДК 621.397.7.

78 с.

В даній науково-дослідній роботі викладені матеріали досліджень основних характеристик портативних систем ві-

деореєстрації Робота розповсюджується за договірною ціною.

49.43 Радіозв'язок і радіомовлення

49.08.18.0607/0417U002450

Кузьминич Ілля Володимирович. Методи підвищення стійкості радіоприйому в мережах зв'язку підрозділів Національної гвардії України:

Дис... к.т.н. /Харківський національний університет радіоелектроніки. – Захищена 07.06.2017.

УДК 2:004.056.53, 351.743, 55.351.5.

133 с.: 5 табл., 61 іл. – Бібліогр.: 105 назв.

Об'єкт - процес радіообміну підрозділів НГУ в умовах радіопридушення. Мета - підвищення стійкості радіоприйому в мережах радіозв'язку підрозділів НГУ. Предмет - засоби захисту від навмисних завад, моделі радіоканалів та методи визначення зон стійкого радіоприйому за умови використання штатних засобів підрозділів НГУ в обмеженому оперативному просторі. Методи - системного аналізу, дискретної математики, теорії ймовірностей. Результати - подальший розвиток математичної моделі радіоканалу в умовах радіопридушення; подальший розвиток імітаційної моделі радіоканалу в умовах радіопридушення; удосконалено метод визначення зони стійкого радіозв'язку в умовах радіопридушення. Впроваджено - в діяльності управління спеціальних операцій Головного управління НГУ при проведенні АТО у Луганській та Донецькій областях у науково-дослідних роботах Національної академії Національної гвардії України; у навчальному процесі Національної академії Державної прикордонної служби ім. Б. Хмельницького та Національної академії Національної гвардії. Галузь використання - засоби телекомунікацій

49.08.18.0608/0217U007278

Розроблення рекомендацій щодо єдиної методології визначення показників якості послуг телекомунікаційної мережі рухомого (мобільного) зв'язку загального користування:

Заключний звіт /Український науково-дослідний інститут радіо і телебачення; Керівник Мельник Анатолій Михайлович. – ДР 0117U006983. УДК 621.396.

93 с.

Об'єкт дослідження: проведення досліджень, спрямованих на розроблення рекомендацій щодо єдиної методології визначення показників якості послуг телекомунікаційної мережі рухомого (мобільного) зв'язку загального користування. Мета роботи: уніфікація методології вимірювання якості послуг на підставі існуючих практик та аналізу діючої нормативної бази щодо випробування якості послуг телекомунікаційної мережі рухомого (мобільного) зв'язку загального користування. Результати НДР: розроблено рекомендації щодо єдиної методології визначення показників якості послуг телекомунікаційної мережі рухомого (мобільного) зв'язку загального користування згідно з технічним завданням та договором на 2017 р. Техніко-економічний ефект: результати науково-дослідної роботи буде реалізовано для методики визначення показників якості послуг мереж рухомого зв'язку, яку буде впроваджено в економіку України шляхом використання у галузі зв'язку, що стимулюватиме надавати телекомунікаційні послуги світового рівня і тим самим підвищить їх конкурентоспроможність і безпеку. Сфера (галузь) використання: телекомунікації.

50 АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА

50.03 Теорія автоматичного керування

50.08.18.0609/0417U003029

Варчук Ілона Вячеславівна. Інформаційна технологія аналізу та оптимізації топологічної спостережуваності багатозв'язних геоінформаційних систем: Дис... к.т.н. /Вінницький національний технічний університет. – Захищена 19.05.2017. УДК 004.94.

149 с.: 9 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 143 назви.

Об'єкт дослідження - контроль стану багатозв'язних геоінформаційних систем (БГС). Мета роботи - підвищення рівня топологічної спостережуваності багатозв'язних геоінформаційних систем шляхом створення більш швидкої та ефективної інформаційної технології її аналізу та оптимізації. Методи дослідження: методи математичного моделювання, ГІС-технологій, теорії графів; пошук максимального паросполучення на біхроматичному графові. Теоретичні результати: вперше розроблено метод оптимізації топологічної спостережуваності багатозв'язної геоінформаційної системи, формалізованої в її геоінформаційному просторі параметрів (ГПП), шляхом створення системи правил перетворення ГПП у класичний біхроматичний граф, проведення по цьому графу аналізу та оптимізації рівня топологічної спостережуваності та його зворотної трансформації в математичну модель БГС, що дозволяє більш швидко вибрати оптимальну математичну модель та інформаційні складові БГС, які забезпечать її задану, у т.ч. повну, топологічну спостережуваність; вперше розроблена інформаційна технологія аналізу та оптимізації топологічної спостережуваності багатозв'язної геоінформаційної системи, яка дозволяє визначити та підвищити рівень топологічної спостережуваності цієї системи і дозволяє більш швидко та ефективно вибрати математичну модель та інформаційні складові БГС, які забезпечать цей рівень її топологічної спостережуваності; удосконалено метод формалізації аналітичних та алгоритмічних залежностей між параметрами багатозв'язної геоінформаційної системи шляхом поєднання технології інтегрування математичних моделей процесів з геоінформаційними системами та технології формалізації таких залежностей у геоінформаційному просторі параметрів цих систем, що дозволяє прискорити процес їх формалізації в єдиній геоінформаційній моделі. Практичні результати: алгоритм аналізу та оптимізації топологічної спостережуваності багатозв'язної геоінформаційної системи і програмний інструментарій для ефективної формалізації математичних моделей процесів у багатозв'язних геоінформаційних системах у форматі геоінформаційного простору параметрів системи з подальшим його перетворенням у біхроматичний граф та оптимізацією топологічної спостережуваності цієї системи. Ступінь впровадження: результати дослідження впроваджені у Вінницькому регіональному управлінні водних ресурсів, на підприємстві ТОВ "Аналітика" та навчальному процесі Вінницького національного технічного університету. Сфера (галузь) застосування - контроль природних та інженерних мереж.

50.09 Елементи, вузли й пристрої автоматички, телемеханіки й обчислювальної техніки

50.08.18.0610/0217U007320

Онтологічний реєстр архівних документів, пов'язаних з життям, творчістю та вшануванням пам'яті Тараса Григоровича Шевченка: Заключний звіт /Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України; Ке-

рівник Довгий Станіслав Олексійович. – ДР 0117U007137. УДК 004.5:004.6:004.8:008:017/019:930.25.

252 с.

Основні результати досліджень за темою дозволяють дійти наступних висновків: Онтологічний реєстр архівних документів, пов'язаних з життям, творчістю та вшануванням пам'яті Т. Г. Шевченка, є сучасним мережевим, трансдисциплінарним і загальнодоступним знання-орієнтованим інформаційним ресурсом, який всеохоплююче відображає віхи життя та творчості великого Кобзаря, гармонійно інтегрується та синхронізується за змістом з іншими інформаційно-освітніми ресурсами та мережевими цифровими активами на основі інтероперабельних протоколів взаємодії задля формування цілісного образу Тараса Шевченка як людини, громадянина, митця, письменника, філософа та політичного діяча. Мережева інтерактивна система знань у вигляді реєстру відображає змістовність архівних матеріалів про життєдіяльність Тараса Шевченка та забезпечує їх постійне поповнення завдяки спеціалізованим онтологічним інструментам організації, обробки, аналізу, візуалізації даних, моделей та інформаційних технологій, які розширюють методи дослідження історико-культурної спадщини великого Кобзаря.

50.33 Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси

50.08.18.0611/0417U003111

Хнюкін Сергій Георгійович. Моделі, методи та засоби створення комп'ютерної системи визначення ефекту Коанда на базі п'єзоперетворювачів: Дис... к.т.н. /Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Захищена 26.05.2017. УДК 681.586.773:629.563.21.

156 с.: 3 табл., 85 іл. – Бібліогр.: 127 назв.

Дисертаційне дослідження присвячене вирішенню актуального науково-практичного завдання підвищення безпеки експлуатації азимутальної гвинто-рульової колонки шляхом розробки методів та засобів створення комп'ютерної системи визначення ефекту Коанда. В роботі створено моделі та методи розробки комп'ютерної системи визначення виникнення ефекту Коанда при експлуатації АГРК багатофункціональних морських платформ, що дозволяє знизити аварійність і поліпшити роботу системи динамічного позиціонування напівзаглибних плавучих бурових установок. Відмінність запропонованої системи від існуючих механічних полягає у можливості відмовитись від громіздких механічних конструкцій, що знижують ККД пропульсивного комплексу, і знизити аварійність їх експлуатації.

50.08.18.0612/0217U007331

Розробка інтелектуального паралельного комп'ютера на процесорах нового покоління Intel Xeon Phi для задач науки та інженерії:

Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Хімич Олександр Миколайович. – ДР 0117U001345. УДК 004.38; 519.6.

145 с.

Розроблено інтелектуальний паралельний комп'ютер на багатоядерних процесорах нового покоління Intel Xeon Phi для автоматичного дослідження та розв'язування з забезпеченням достовірності результатів науково-технічних задач, а саме: - розроблено структуру, архітектуру та склад технічних засобів і програмного забезпечення одновузлового інтелектуального паралельного комп'ютера на основі багатоядерних процесорів нового покоління Intel Xeon Phi; - розроблено нові ефективні алгоритми та програми розв'язування основних класів задач обчислювальної математики (в першу чергу задач з розрідженими матрицями) на паралельно-

му комп'ютері з процесорами Intel Xeon Phi нового покоління; - розроблено та виготовлено експериментальний зразок (Інпарком_xp) інтелектуального паралельного комп'ютера з процесором Intel Xeon Phi 7210 (64 ядра), додатковими 192 Гб оперативної пам'яті та SSD накопичувачем об'ємом 240 Гб; - розроблено системне програмне забезпечення комп'ютера Інпарком_xp на основі ОС Linux та ОС Windows; - створено інтелектуальне чисельне програмне забезпечення, яке дозволяє дослідити властивості комп'ютерної задачі, побудувати алгоритм розв'язування, розв'язати задачу, оцінити достовірність отриманого комп'ютерного розв'язку; - адаптовано та налагоджено прикладне програмне забезпечення для математичного моделювання тепломасопереносу, в галузях електрозварювання та будівництва; - проведено комплексне налагодження та тестування експериментального зразка інтелектуального комп'ютера та його програмного забезпечення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.08.18.0613/0217U007465

Методологічні аспекти синтезу мікропрограмного автомата з операційним автоматом переходів: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Бабаков Роман Маркович. – ДР 0117U004098. УДК 004.2.

97 с.

Звіт з НДР: 97 с., 25 рис., 6 табл., 48 посилань. Об'єкт дослідження: методологія синтезу мікропрограмного автомата з операційним автоматом переходів (МПА з ОАП). Мета роботи: визначення поняття методології синтезу МПА з ОАП; визначення основних етапів структурного синтезу; постановка задачі алгебраїчного синтезу МПА з ОАП; структурне представлення процесу алгебраїчного синтезу; розробка підходів, що можуть бути використані в процесі алгебраїчного синтезу МПА з ОАП; розробка методу алгебраїчного синтезу МПА з ОАП. Отримані результати: запропоновано розділити процес структурного синтезу МПА з ОАП на два етапи: алгебраїчний синтез і синтез логічної схеми автомата відповідно до результатів алгебраїчного синтезу. Сформульовано задачу алгебраїчного синтезу МПА з ОАП, яка полягає у вирішенні системи ізоморфізмів абстрактних, структурних та проміжних алгебр автомата. Зазначено, що у загальному випадку для заданого автомата можливе формування безлічі різних систем ізоморфізмів, кожна з яких являє собою формальний розв'язок задачі алгебраїчного синтезу. Уведено поняття множини ефективних розв'язків задачі алгебраїчного синтезу, яка є підмножиною множини формальних розв'язків, і містить лише ті розв'язки, які дозволяють одержати логічну схему МПА з ОАП, більш ефективну за апаратними витратами, ніж схема еквівалентного МПА з канонічною структурою. Уведено поняття методу алгебраїчного синтезу МПА з ОАП, під яким розуміється певна послідовність етапів, що дозволяє отримати формальний розв'язок задачі алгебраїчного синтезу. Запропоновано представляти процес алгебраїчного синтезу МПА з ОАП у вигляді структури, що відбиває причинно-наслідкові зв'язки між елементами системи ізоморфізмів алгебр автомата. Відповідно до цього розроблено ряд структур, що характеризують даний процес із погляду вхідних даних і результатів. Відзначено, що у загальному випадку одна структура може характеризувати множину методів синтезу, що мають загальні риси, властиві даній структурі. Під методологією алгебраїчного синтезу МПА з ОАП пропонується розуміти окрему наукову область, що містить сукупність теоретичних і практичних питань, пов'язаних із алгебраїчним синтезом МПА з ОАП. В рамках даної методології розроблено ряд підходів, що можуть бути використані у складі методів алгебраїчного синтезу МПА з ОАП: скорочений перебір варіантів кодування

станів та операцій переходів; використання транзитних станів; примусове збільшення розрядності коду стану автомата; урахування частоти автоматних переходів. Розроблений та проілюстрований на прикладі метод алгебраїчного синтезу МПА з ОАП, що базується на запропонованих підходах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

50.08.18.0614/0217U007466

Дослідження ефективності мікропрограмного автомата з операційним автоматом переходів: Заключний звіт /Донецький національний університет імені Василя Стуса; Керівник Бабаков Роман Маркович. – ДР 0117U004097. УДК 004.2.

116 с.

Звіт з НДР: 116 с., 33 рис., 31 табл., 50 посилань. Об'єкт дослідження:

структури мікропрограмних автоматів (МПА) з оптимізованими витратами апаратури. Мета роботи: експериментальне визначення апаратних витрат в логічній схемі МПА з операційним автоматом переходів (МПА з ОАП) від параметрів автомата при використанні елементного базису програмувальних інтегральних схем, а також визначення області ефективного використання розглянутих структур МПА у вигляді сукупності значень параметрів автомата. Отримані результати: запропоновано визначати ефективність розглянутих структур МПА з ОАП як відношення чисельно виражених апаратних витрат на реалізацію логічної схеми МПА з канонічною структурою до значення апаратних витрат в логічній схемі еквівалентного МПА з ОАП. Зазначено, що окремі блоки в канонічній структурі МПА та структурах МПА з ОАП мають схемну архітектуру, відповідну до архітектури типових функціональних вузлів, до яких належать схеми, що будуються за системою булевих рівнянь, реєстри, вузли, що реалізують арифметико-логічні операції, модулі пам'яті тощо. Як результат, дослідження апаратних витрат проведені не для структурних блоків МПА, а для відповідних їм функціональних вузлів, а отримані результати поширені на структурні блоки. За допомогою VHDL-моделювання проведені дослідження апаратних витрат у типових функціональних вузлах цифрових пристроїв. На основі експериментальних даних отримані апроксимуючі аналітичні залежності апаратних витрат у типових вузлах від їхніх параметрів. На підставі даних аналітичних залежностей отримані аналітичні вирази для визначення апаратних витрат у МПА з канонічною структурою та в розглянутих структурах МПА з ОАП. З використанням отриманих аналітичних виразів проведені дослідження залежності ефективності розглянутих структур МПА з ОАП Мілі та Мура від різних параметрів МПА. Визначено, що найбільш ефективною серед досліджених структур є МПА з ОАП типу Мура, в якому операції переходів зіставляються з окремими станами автомата. Робота передається за кордон за договірною ціною.

50.37 Обчислювальні центри (ОЦ)

50.08.18.0615/0417U003137

Захома Віталій Михайлович. Метод підвищення захищеності стеганографічного повідомлення на основі використання ключового елемента: Дис... к.т.н. /Черкаський державний технологічний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 004.056.55.

216 с.: 28 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Дисертаційна робота присвячена розробці методу підвищення захищеності стеганографічного повідомлення на основі використання ключового елемента контейнера. У роботі розроблено метод вбудовування даних у контейнер-

зображення на основі LSB методу, що базується на використанні вибраного елемента контейнера як ключового елемента для підвищення захищеності повідомлення, збільшення варіативності алгоритмів вбудовування інформації та підвищення достовірності її передачі, що дає змогу підвищити якість систем стегографічного захисту інформації. Розроблено метод збільшення варіативності алгоритмів вбудовування стенографічного повідомлення на основі умовного інформаційного резервування, що забезпечило факторіальне збільшення можливої кількості алгоритмів вбудовування інформації та підвищення достовірності передачі ключового елемента. Удосконалено методи синтезу алгоритмів вбудовування стенографічного повідомлення на основі використання надлишкових позиційних систем числення, які контролюють помилки, що дало можливість розширити множини алгоритмів вбудовування та забезпечити підвищення достовірності передачі повідомлення.

50.08.18.0616/0417U003138

Миронюк Тетяна Василівна. Методи та засоби синтезу операцій перестановок, керованих інформацією, для комп'ютерних криптографічних систем: Дис... к.т.н. /Черкаський державний технологічний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 004.056.55:004.312.2.

183 с.: 23 табл., 45 іл. – Бібліогр.: 105 назв.

Дисертаційна робота присвячена підвищенню якості систем захисту інформації за рахунок використання синтезованих операцій перестановок, керованих інформацією, для побудови комп'ютерних криптографічних систем. Розроблено метод синтезу елементарних функцій перестановок, керованих інформацією та методи синтезу операцій перестановок, керованих інформацією, що дало можливість будувати алгоритми комп'ютерної криптографії підвищеної криптостійкості. Розроблено програмно-апаратні засоби реалізації операцій перестановок, керованих інформацією, та оцінено їх ефективність.

50.08.18.0617/0417U003151

Смірнов Сергій Анатолійович. Метод антивірусного захисту даних з використанням хмарних обчислювальних технологій: Дис... к.т.н. /Державний університет телекомунікацій. – Захищена 01.06.2017.

УДК 004.056.5:004.75.

155 с.: 6 табл., 35 іл. – Бібліогр.: 133 назви.

Дисертаційна робота присвячена розробці методу антивірусного захисту даних в ТКС з використанням хмарних обчислювальних технологій для забезпечення інформаційної безпеки. Для вирішення поставлених задач розроблено комплекс математичних GERT-моделей технології хмарного антивірусного захисту ТКС, удосконалено метод контролю ліній зв'язку ТКС, розвинуто модель системи нейромережних експертів безпечної маршрутизації. Результати роботи використані на підприємствах та у вищих навчальних закладах України.

50.41 Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж

50.08.18.0618/0217U007329

Розвиток національного ресурсного грид-центру на базі суперкомп'ютера СКІТ Інституту кібернетики НАН України: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Тульчинський Вадим Григорович. – ДР 0117U004634. УДК 004.45; 004.2.

79 с.

В результаті проекту в Ресурсному центрі УНГ модернізовано кластер СКІТ-1: створено віртуальний 100-процесорний кластер на основі 36-ядерних обчислювальних вузлів з 64 ГБ пам'яті та OpenVZ; для програм, які крім обчислень вимагають діалогу з користувачем, розроблено хмарний сегмент на OpenStack; для задач аналізу даних методами штучного інтелекту реалізовано спеціалізований сегмент СКІТ з GPU Tesla M2075 та програмним забезпеченням Tensorflow. Оновлено грид-сервіси та проміжне програмне забезпечення. Протягом 2017 р. сукупний обсяг використання комплексу СКІТ склав 1,2 млн. процесорних годин. Виконано 15 тисяч грид-задач. Робота розповсюджується за договірною ціною.

50.43 Системи автоматичного керування, регулювання і контролю

50.08.18.0619/0217U006896

Дослідження технічних характеристик телекомунікаційного обладнання: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Мусієнко Дмитро Іванович. – ДР 0116U003382. УДК 681.5.017, 303.4.029, 303.448.

18 с.

В даній науково-дослідній роботі викладені матеріали дослідження технічних характеристик телекомунікаційного обладнання. Робота передається за кордон за договірною ціною.

50.08.18.0620/0217U007043

Розроблення програмного середовища регресійного аналізу ретроспективної інформації та інтеграція його в інформаційно-аналітичні системи моніторингу та аналізу режимів функціонування об'єктів теплоенергетики: Заключний звіт /Інститут технічної теплофізики НАН України; Керівник Бабак Віталій Павлович. – ДР 0117U000773. УДК 681.518.5.

65 с.

Розроблено методичні підходи щодо відбору діагностичних ознак конструктивних елементів теплоенергетичних об'єктів на основі аналізу їх статистичних характеристик, що дозволило обґрунтувати вибір вирішальних правил для визначення типів дефектів. Розвинуто статистичні методи прийняття діагностичних рішень, що базуються на відмінності законів розподілів діагностичних ознак від гауссового. Розроблено структурну модель вимірювального модулю системи діагностування, що дозволяє та актуалізує застосування концепції Smart Grid в ієрархічній структурі теплоенергетичної системи.

50.47 Автоматизовані системи керування технологічними процесами

50.08.18.0621/0417U002432

Шитікова Олена Вікторівна. Інформаційна технологія підтримки процесу випробувань газотурбінних установок наземного використання з урахуванням невизначеності: Дис... к.т.н. /Херсонський національний технічний університет. – Захищена 25.05.2017.

УДК 004.9:621.438.

195 с.: 17 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 147 назв.

Об'єкт - процес випробувань газотурбінних установок наземного використання. Мета - підвищення ефективності процесу випробувань газотурбінних установок наземного використання шляхом розробки методів, моделей та інформаційної технології для збирання, зберігання та обробки даних

процесу випробувань з урахуванням невизначеності. Методи - методи системного аналізу, теорії множин, інформаційного моделювання, керування проектами, процесний підхід, методи експертного оцінювання, методи теорії алгоритмів, оцінювання параметрів і теорії реляційних баз даних, методи інженерії знань, об'єктно-орієнтованого аналізу й проектування. Вперше отримано інтегровану модель ризиків газотурбінної установки наземного використання і її процесу випробувань, засновану на мікро- і макро- моделях ризиків у вигляді гіперкуба даних, що дозволило визначити кількісну і якісну оцінку невизначеності властиву газотурбінним установкам наземного використання. Вперше запропоновано метод управління обмеженими ресурсами в умовах невизначеності, заснований на моделях ризиків газотурбінної установки наземного використання і методі вибору контр-заходів, що дозволяє сформувати область критичних ризиків для досліджуваної складної системи. Розроблена модель основних етапів процесу випробувань газотурбінної установки наземного використання була модифікована за рахунок введення логічних рівнів і множини фіксованих видів дій, що дозволило провести реінжиніринг дослідних випробувань і зменшити тривалість і витрати на доопрацювання. Було удосконалено динамічну модель передавання даних, яка містить розрахунковий період передавання архівних файлів системи автоматизованого керування, що дозволяє запобігти втраті результатів випробувань газотурбінної установки наземного використання і гарантувати цілісність та адекватність даних. В результаті проведених досліджень було розроблено інформаційну технологію підтримки процесу випробувань газотурбінних установок наземного використання, що дозволяє автоматизувати збирання, зберігання та обробку даних з урахуванням невизначеності, а також прийняти рішення про стан об'єкту і подальше управління ним. Галузь застосування: в процесі випробувань газотурбінних установок наземного використання.

50.49 Автоматизовані системи організаційного керування

50.08.18.0622/0417U002501

Савельєв Максим Володимирович. Моделі та інструментальні засоби інформаційної технології підтримки університетських бізнес-інкубаторів ІТ-компаній: Дис... к.т.н. /Інститут проблем математичних машин і систем. – Захищена 14.06.2017.

УДК 004.94: 378.147.

190 с.: 6 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Дисертаційну роботу присвячено проблемі пошуку та розробки ефективних моделей і методів управління технологічним процесом бізнес-центру (інкубатора) при університеті з "вирощування" нових ІТ-компаній. Описано модель ІТ-стартапу, його життєвого циклу в такому бізнес-центрі. Показано модель управління стартапом, засновану на формуванні і подальшій оцінці організаційної зрілості за моделлю СММІ. Пропонується структура інструментальних засобів, що забезпечують автоматизацію технологічних процесів університетського бізнес-центру. За допомогою стохастичних мереж Петрі виконується формальне моделювання сучасних життєвих циклів створення ІТ-продуктів. Наводиться опис нової моделі життєвого циклу створення ІТ-продукту. Математично формулюється задача оцінки термінів виконання проекту групою виконавців, що мають різну кваліфікацію. Доводиться NP-повнота такого завдання і пропонується її рішення за допомогою агентного імітаційного моделювання. Описується розроблений інструмент такої оцінки. На базі апарату нечіткої логіки розробляються теоретичні основи інструменту оцінки зрілості ІТ-компаній По моделі СММІ

продемонстровано, що можливість дефазифікації результату оцінки дозволяє відстежувати динаміку змін у зрілості компанії в рамках одного досягнутого рівня.

50.51 Автоматизація проектування

50.08.18.0623/0217U007326

Розвиток, впровадження та супроводження функціонально-орієнтованих підсистем АІС Президії НАН України: Заключний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Щетинін Ігор Євгенович. – ДР 0117U002796. УДК 658.512.011.56.

54 с.

виконані: а) розробка і впровадження в дослідну експлуатацію функціонально-орієнтованої підсистеми АІС Президії НАН України (ФОП) "Формування і аналіз штатних розкладів наукових установ НАН України"; б) розвиток і експлуатація ФОП: "Бюджет НАН України"; "Наукові та керівні кадри НАН України"; "Інтегрована система електронного документообігу Президії НАН України"; в) розширення використання ФОП в Президії, відділеннях і організаціях НАН України; г) супровід ФОП і їх складових в структурних підрозділах апарату Президії, бюро відділень, організаціях НАН України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52 ГІРНИЧА СПРАВА

52.01 Загальні питання гірничої справи

52.08.18.0624/0217U006525

Розробити рекомендації щодо коригування проекту та узгодити "Проект автоматичного газового контролю в умовах ВСП "Шахтоуправління Першотравенське" для шахти "Ювілейна" на основі апаратури системи "СП-1": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U007645. УДК 622.817.4:681.518.5.

53 с.

Об'єкт дослідження - газова безпека вугільної шахти. Предмет досліджень - система автоматичного газового контролю шахти "Ювілейна" на основі апаратури системи "СП-1". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз початкових даних про гірничо-геологічні і гірничотехнічні характеристики "Ювілейна". Виконаний аналіз схеми роботи аерогазового контролю і сформульовані зауваження за проектом автоматичного газового контролю. Погоджений скоректований по запропонованих зауваженнях "Проект аерогазового контролю в умовах шахти "Ювілейна" на основі апаратури системи "СП-1". Результати впровадження розробок - забезпечений газовий захист виємочних ділянок, безпека ведення очисних робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0625/0217U006528

Визначення гранулометричного складу інертного пилу та видача висновку на 2016.р: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U007644. УДК 622.411.5:539.215.2.

24 с.

Об'єкт дослідження - інертний гідрофобний пил. Предмет досліджень - відповідність інертного гідрофобного пилу діючим стандартам якості. Мета роботи - визначити гранулометричний склад інертного пилу і видати укладення

про її відповідність "Правилам безпеки у вугільних шахтах". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках, експериментальні дослідження за допомогою поляризаційного мікроскопа. В результаті виконання роботи розроблена методика експериментальних досліджень гранулометричного і мінералогічного складу інертного гідрофобного пилу за допомогою поляризаційного мікроскопа МП-2; комп'ютерна програма, що дозволяє в автоматичному режимі визначати такі гранулометричні характеристики мелкодисперсних часток пилу. Досліджений мінеральний і гранулометричний склад мелкодисперсної гідрофобного інертного пилу для підприємства ТОВ "Союз промислових підприємств". Результати впровадження розробок - виконана робота дозволяє підвищити безпеку ведення гірських робіт, сприяє попередженню і гасінню вибухів вугільного пилу, гасінню пожеж в гірських виробках вугільних шахт, що має велике соціально-економічне значення.

52.08.18.0626/0217U006529

Провести дослідження джерел метановиділення та розробити "Проект дегазації 128-ї лави пласта С6, за допомогою підземної дегазаційної установки, розробити заходи з управління системою дегазації виїмкової дільниці 128-ї лави під час пожежі та узгодити "Проект дегазації 128-ї лави пласта С6 шахти "Ювілейна" ВСП "Шахтоуправління Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. - ДР 0117U002770. УДК 622.411.332:622.831.325.3.

48 с.

Об'єкт дослідження - виїмкова дільниця вугільної шахти. Предмет досліджень - забезпечення газової безпеки виїмкової дільниці 128-ї лави пласта С6 шахти "Ювілейна" ВСП "ШУ Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Мета роботи - провести дослідження джерел метановиділення і розробити "Проект дегазації виїмкової дільниці 128-ї лави пласта С6 шахти "Ювілейна" ВСП "ШУ Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконаний розрахунок очікуваного метановиділення в межах виїмкової дільниці 128-ї лави пласта С6, витрати повітря для провітрювання виїмкової дільниці, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами, а також необхідних діаметрів газопроводу. Розроблені "Заходи по управлінню системою дегазації виїмкової дільниці під час пожеж в гірських виробках". Розроблений "Проект дегазації виїмкової дільниці 128-ї лави пласта С6 шахти "Ювілейна" ВСП "ШУ Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило підвищити газову безпеку виїмкової дільниці, безпеку ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0627/0217U006530

Погодити роботу 6-ї північної лави центральної панелі блоку 8 без підсвіження вихідного струменя повітря та роботу комбайна за човниковою схемою" ПАТ

"ШУ "Покровське", у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. - ДР 0117U002772. УДК 622.42:622.232.72.

15 с.

Об'єкт дослідження - виїмкова дільниця вугільної шахти. Предмет досліджень - забезпечення безпечного відріткі вугільного пласта d4, схильного до газодинамічних явищ, 6 північною лавою центральної панелі блоку 8 без підсвіження витікаючого струменя повітря. Мета роботи - розробити рекомендації по безпечному відріткі вугільного пласта d4 6 північною лавою центральної панелі блоку 8 ПАТ "ШУ "Покровське" без підсвіження витікаючого струменя повітря. Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по провітрюванню виїмкової дільниці 6 північної лави центральної панелі блоку 8 ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації по безпечному відріткі вугільного пласта d4, схильного до газодинамічних явищ, 6 північною лавою центральної панелі блоку 8 без підсвіження витікаючого струменя повітря". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку виїмкової дільниці, безпеку ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0628/0217U006531

Дослідити джерела виділення метану і розробити рекомендації щодо забезпечення газової безпеки при випуску вихідного вентиляційного струменя повітря з підготовчої виробки заїзду №4 на 2-й ЗМКШ гір. 265 м (далі 1162 збірний штрек) в свіжий струмінь повітря, що надходить до всаса ВМП підготовчої виробки заїзду №5 на 2-й ЗМКШ гір. 265 м (далі 2-й ЗМКШ гір. 265 м) і виробках західного крила шахти: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. - ДР 0117U002778. УДК 622.411.332:622.454:622.817.

17 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання підготовчих виробок заїзду №4 на 2-ій ЗМКШ гор. 265 м і 2-й ЗМКШ гор. 265 м, шахта "Дніпровська" "ШУ Дніпровське". Мета роботи - погоджувати випуск витікаючого вентиляційного струменя повітря з підготовчої тупикової виробки заїзду №4 на 2-ій ЗМКШ гор. 265 м у свіжий струмінь повітря, що поступає до всаса ВМП підготовчої виробки 2-ї ЗМКШ гор. 265 м, що проводиться із заїзду №5, і у виробку західного крила гор. 310 м ВСП "ШУ Дніпровське", шахта "Дніпровська". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи виконаний аналіз технічної документації по провітрюванню підготовчих виробок заїзду №4 на 2-ій ЗМКШ гор. 265 м і 2-й ЗМКШ гор. 265 м. Розроблені "Рекомендації по забезпеченню газової безпеки при випуску витікаючого вентиляційного струменя повітря з підготовчої виробки заїзду №4 на 2-ій ЗМКШ гор. 265 м у свіжий струмінь повітря, що поступає до всаса ВМП підготовчої виробки 2-ї ЗМКШ гор. 265 м, що проводиться із заїзду №5, і у виробку західного крила гор. 310 м, шахта "Дніпровська" ВСП "ШУ Дніпровське". Погоджений випуск витікаючого вентиляційного струменя повітря з підготовчої тупикової виробки заїзду №4 на 2-ій ЗМКШ гор. 265 м у свіжий струмінь повітря,

що поступає до всасу ВМП підготовчої виробки 2-ої ЗМКШ гор. 265 м, що проводиться із заїзду № 5, і у виробку західного крила гор. 310 м ВСП "ШУ Дніпровське", шахта "Дніпровська", за умови виконання розроблених рекомендацій по забезпеченню газової безпеки. Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку підготовчих виробок заїзду №4 на 2-ій ЗМКШ гор. 265 м і 2-й ЗМКШ гір. 265 м на шахті "Дніпровська" ВСП "ШУ Дніпровське", що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0629/0217U006533

Розробити рекомендації щодо коригування проекту та узгодити "Проект автоматичного газового контролю в умовах ВСП "Шахтоуправління Дніпровське" для шахти "ім. М. І Сташкова": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0117U002782. УДК 622.817.4:681.518.5. 43 с.

Об'єкт дослідження - газова безпека вугільної шахти. Предмет досліджень - система автоматичного газового контролю шахти ім. Н.И. Сташкова ВСП "ШУ Дніпровське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля" на основі апаратури системи КАГІ. Мета роботи - скоректувати і погоджувати "Проект аерогазового контролю для шахти ім. Н.И. Сташкова на базі системи КАГІ. Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз початкових даних про гірничо-геологічні і гірничотехнічні характеристики шахти ім. Н.И. Сташкова. Виконаний аналіз схеми роботи аерогазового контролю і сформульовані зауваження за проектом автоматичного газового контролю. Погоджений скоректований по запропонованих зауваженнях "Проект аерогазового контролю шахти ім. Н.И. Сташкова ВСП "ШУ Дніпровське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - забезпечений газовий захист виїмкових дільниць, безпека ведення очисних робіт, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0630/0217U006535

Надання науково-технічної допомоги, виконання досліджень та розробка технічних рішень щодо безпечної відпрацювання вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, у гірничо-геологічних умовах шахт "Добропіллявугілля", "Алмазна" ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля" у 2016 році: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U007424. УДК 622.272.633:622.831.325. 30 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - безпечне розкриття вугільного пласта І3 і проведенні гірських виробок по пластах, схильних до газодинамічних явищ, в умовах шахти "Добропіллявугілля" ВСП "ШУ Добропіллявугілля" ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному відробітку вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, в гірничо-геологічних умовах ВСП "Шахтоуправління Добропіллявугілля". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні характеристики вугільного пласта І3 і вміщуючих порід, а також гірничотехнічні умови проведення підготовчого забою 3 південного конвеєрного штреку, монтажного ходка 3 південної лави, 4 південного конвеєрного штреку і обхідного

квершлягу 5-го гор. шахти "Добропіллявугілля" ВСП "ШУ Добропіллявугілля" ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля". Розроблені "Заходи по забезпеченню безпеки працюючих при веденні гірських робіт на уgroжаємому пласті І3. Розроблені "Заходи по безпечному веденню вибухових робіт в режимі хитного підривання в підготовчому забої 3 південного конвеєрного штреку, монтажному ходку 3 південної лави, 4 південному конвеєрному штреку і обхідному квершлягу 5-го гор". Результати впровадження розробок - забезпечена безпека при розкритті вугільного пласта І3 і проведенні гірських виробок по пластах, схильних до газодинамічних явищ в умовах шахти "Добропіллявугілля" ВСП "ШУ Добропіллявугілля" ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля".

52.08.18.0631/0217U006537

Узгодження, "Заходів щодо попередження виникнення небезпечних скупчень метану в тупику погашення 532-го північного бортового штреку шахти ім. М.І. Сташкова при ізолюваному відведенні метаноповітряної суміші за межі виїмкової дільниці за допомогою газовідсмоктувальної установки УВЦГ-7" для шахти ім. М.І.Сташкова ВСП "Шахтоуправління Дніпровське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", у 2016 році: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0117U002769. УДК 622.411.332:622.831.325.3.002.5. 28 с.

Об'єкт дослідження - виїмкова дільниця вугільної шахти. Предмет досліджень - забезпечення безпечної роботи виїмкової дільниці 532 північної лави пл. С5 шахти ім. Н.И. Сташкова ВСП "ШУ Дніпровське". Мета роботи - погоджувати "Заходи по попередженню виникнення небезпечних скупчень метану у безвиході погашення 532-го північного бортового штреку шахти ім. Н.И. Сташкова при ізолюваному відведенні метаноповітряної суміші за межі виїмкової дільниці за допомогою газовідсмоктувальної установки УВЦГ-7". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по провітрюванню виїмкової дільниці 532 північної лави пл. С5 шахти ім. Н.И. Сташкова ВСП "ШУ Дніпровське". Виконаний розрахунок витрати повітря для провітрювання виробок виїмкової дільниці 532 північної лави пласта С5; витрати повітря для провітрювання виїмкової дільниці при ізолюваному відведенні метану з виробленого простору за його межі; максимального допустимого навантаження на очисний забій по газовому чиннику. Розроблені заходи безпеки при експлуатації газовідсмоктувальної установки. Погоджені "Заходи по попередженню виникнення небезпечних скупчень метану у безвиході погашення 532-го північного бортового штреку шахти ім. Н.И. Сташкова при ізолюваному відведенні метаноповітряної суміші за межі виїмкової дільниці за допомогою газовідсмоктувальної установки УВЦГ-7" для шахти ім. Н.И. Сташкова ВСП "ШУ Дніпровське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку виїмкової дільниці, безпеку ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0632/0217U006539

Провести дослідження джерел метановиділення та розробити "Проект дегазації виїмкової дільниці 4-ої північної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське", згі-

дно наданих матеріалів, у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0117U002776. УДК 622.411.332:622.831.325.3.

33 с.

Об'єкт дослідження - дегазація газонасиченого угленородного масиву. Предмет досліджень - дегазація угленородного масиву в умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - виконати дослідження джерел метановиділення і розробити "Проект дегазації 4 північної "біс" лави блоку 10 ПАТ "ШУ"Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз гірничо-геологічних і гірничотехнічних характеристик виїмкової ділянки 4 північної "біс" лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ Покровське", виконаний розрахунок очікуваного метановиділення, допустимого навантаження на очисний забій, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами. Розроблений "Проект дегазації 4 північної "біс" лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ Покровське". Результати впровадження розробок - забезпечена газова безпека гірських виробок ПАТ "ШУ "Покровське", що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0633/0217U007321

Обґрунтування геолого-економічних та еколого-геологічних параметрів безпечного розвитку гірничодобувних районів України (на прикладі Донбасу та Кривбасу)" Етап ІІ "Аналіз динаміки та територіальних прогнозів геолого-економічних параметрів надрокористування та основних процесів змін екологічного стану надр у гірничо -добувних районах Донбасу та Кривбасу: Заключний звіт /Інститут телекомунікацій і глобального інформаційного простору НАН України; Керівник Трофимчук Олександр Миколайович. – ДР 0117U007138. УДК 502.3:553.7.

103 с.

Результати досліджень вперше дозволили виконати порівняння еколого-геохімічного стану верхньої зони геологічного середовища (ГС) Криворізького залізрудного басейну та інших районів видобутку залізних руд Криворізько-Кременчуцької зони (ККЗ). Встановлено, що найбільш складний еколого-геологічний стан довкілля має район, що охоплює в основному Криворізьку структуру і прилеглі території зони впливу гірничо-добувних робіт. За результатами системного аналізу різних класифікацій запропонована методика угруповання екологічних витрат при надрокористуванні, яка сприятиме формуванню більш точного розуміння їх класифікаційного поділу і має дещо спростити систему обліку витрат підприємств. Вперше проаналізовані комплексні просторово-часові фактори еколого-геодинамічного впливу буровибухової технології видобутку мінеральної сировини на основі масових вибухів (300-500 тон і більше) і техногенних змін гідрогеологічних умов (підтоплення, надмірна фільтрація і ін.) на погіршення інженерно-сейсмогеологічних умов Кривбасу, наслідком чого є формування провальних деформацій, техногенних землетрусів. Доведено, що їх поточна і прогнозна оцінка вимагає використання пофакторних карт з відображенням узагальненої інформації ДЗЗ, удосконалення гідрогеологічного і сейсмогеофізичного моніторингу у складі екомоніторингу довкілля, а також гідрогеофільтраційного прогнозного моделювання та сейсмо-мікрогеофізичного районування об'єктів критичної інфраструктури.

52.13 Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин

52.08.18.0634/0417U002411

Жукова Наталія Іванівна. Обґрунтування сейсмобезпечних параметрів буропідричних робіт на кар'єрах в умовах закарстованих породних масивів: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 15.06.2017.

УДК УДК 622.235.5.

144 с.: 18 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 142 назви.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуально-науково-практичного завдання - обґрунтування сейсмобезпечних параметрів буропідричних робіт на кар'єрах в умовах закарстованих породних масивів, розробленого нового способу їх відбивки подовженими зарядами ВР, розділеними повітряними проміжками в карстовій частині свердловини, за рахунок зменшення загальної маси заряду ВР, його відсутності в повітряних проміжках, у місцях розташування карстової порожнини й удосконалення методів визначення сейсмостійкості навколишніх наземних будівель та карстових порожнин під ними. Розроблено математичну модель процесу буріння гірської породи та встановлено залежності витрат потужності, яка споживається обертачем бурового станка, від структурно-геологічних умов та міцності всіх типів гірських порід, і за якою виготовляється паспорт свердловини з подальшим формуванням конструкції свердловинного заряду. В зонах з максимальним значенням потужності буріння розміщують заряд ВР, а мінімальним - повітряні проміжки. Встановлено вплив внутрішньосвердловинних інтервалів уповільнення відносно бойовиків нижнього та верхнього подовжених зарядів ВР, розділених

повітряними проміжком в частині свердловини з карстовою порожниною, і визначені інтервали, при яких забезпечується одночасний прихід хвиль напружень до стінок карстової порожнини, створюючи умови їх змикання. Розроблено й захищено патентом України спосіб вибухового руйнування складноструктурних масивів гірських порід, заснований на конструкції свердловинних зарядів ВР, розділених карстовою порожниною, що дозволило забезпечити ефективне руйнування корінних порід та уникнути шкідливої дії вибуху в повітряному проміжку порожнини. Одержали подальший розвиток уявлення про керовані детонаційні процеси свердловинних зарядів ВР, розділених карстовою порожниною, спрямовані на її змикання, та уявлення щодо поширення в закарстованому масиві порід сейсмічних коливань від масових вибухів у кар'єрах, взаємодію їх з поверхневими будівлями і карстовими порожнинами під ними, розташованими вище нижньої границі товщі, що стискається.

52.08.18.0635/0417U003006

Шамрай Володимир Ігорович. Управління декоративними властивостями гірських порід на основі фактурної обробки: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 18.05.2017.

УДК 622.027+679.8.02.

148 с.: 23 табл., 73 іл. – Бібліогр.: 84 назви.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню декоративних властивостей гірських порід при видобуванні та обробці природного облицювального каменю за допомогою цифрової обробки зображень для визначення оптимального напрямку ведення гірничих робіт для різних за кольоровим тоном ділянок родовища природного каменю. У роботі досліджено та встановлено чинники, які впливають на декоративні показники природного облицювального каменю при

його видобуванні та обробці. На основі отриманих показників та залежностей розроблено методику управління декоративними властивостями природного облицювального каменю при його видобуванні та фактурній обробці. Розроблено класифікацію Покостівського гранодіориту за кольоровим тоном при його видобуванні та фактурній обробці. Для виконання досліджень було розроблено методику визначення різних типів необроблених блоків з природного облицювального каменю за кольоровим тоном за допомогою цифрової обробки зображень при розробці родовищ корисних копалин. Проведено геометризацию родовища природного облицювального каменю. Було підраховано запаси різних типів декоративного каменю за кольоровим тоном та визначені ділянки родовища за різними декоративними показниками. На основі розрахункових коефіцієнтів виходу блоків визначено оптимальний напрям ведення гірничих робіт.

52.08.18.0636/0217U006419

Видати рекомендації на випуск вихідного струменя повітря з підготовчого вибою Проміжного штреку пл. С10 до свіжого струменя повітря, що надходить в очисну виробку 1035-ї (1037-ї) лави шахти "Західно-Донбаська" ВСП "Шахтоуправління Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля", у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U008218. УДК 622.457.35.

17 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання виробок виїмкової дільниці 1035 лав пласта с10в шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ". Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання виробок виїмкової дільниці 1035 лав пласта с10в шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи досліджень – узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по провітрюванню виробок виїмкової дільниці 1035 лав пласта с10в шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Розроблені "Рекомендації по забезпеченню газової безпеки робіт по виїмці вугілля в 1035 лаві пласта с10в при випуску у свіжий струмінь повітря, що поступає на її провітрювання, витікаючого вентиляційного струменя повітря з підготовчого забою проміжного штреку пласта с10в ВСП "Шахтоуправління Тернівське" шахта "Західно-Донбаська" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Погоджений випуск витікаючого вентиляційного струменя повітря з тупикового підготовчої виробки проміжного штреку пласта с10в в очисну виробку 1035 лав пласта с10в за умови виконання рекомендацій по забезпеченню газової безпеки. Результати впровадження розробок - забезпечена безпека роботи виїмкової дільниці 1035 лав пласта с10в шахти "Західно-Донбаська" ВСП "ШУ "Тернівське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля".

52.08.18.0637/0217U006420

Дослідження джерел метановиділення та узгодити зворотноточку, типу 1-М, схему провітрювання на очисний вибій 1-ї південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 ПАТ "ШУ "Покровське", рятування та саморятування підземних робітників під час аварій розділу "Противарійний захист", розробити рекомендації з безпечного веде-

ння робіт при випуску вихідного струменя повітря з підготовчого вибою 7-го південного "біс" конвеєрного штреку блоку 10 в свіжий струмінь повітря, що надходить на провітрювання виїмкової дільниці 7-ї південної "біс" лави блоку 10: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U008212. УДК 622.411.332:622.454:622.867.

20 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової ділянки вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання гірських виробок виїмкової ділянки 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по провітрюванню гірських виробок виїмкової ділянки 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації по забезпеченню газової безпеки 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "ПОКРОВСЬКЕ" при застосуванні возвратноточной схеми провітрювання, типу 1-М" і "Заходи по порятунку і самопорятунку підземних працівників під час аварій у виробках 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8". Погоджена возвратноточна, типу 1-М, схема провітрювання очисного забою 1-ою південною "біс" лави центральної панелі блоку 8 ПАТ "ШУ "Покровське" за умови виконання розроблених рекомендацій. Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку гірських виробок виїмкової ділянки 1 південною "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0638/0217U006421

Надання науково-технічної допомоги, виконання досліджень та розробка технічних рішень щодо безпечного відпрацювання вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, у гірничо-геологічних умовах шахти "Горська" ДП "Первомайськвугілля" у 2016 році": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U005107. УДК 622.272.633:622.831.325.

20 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - безпечно проведення повітряноподаючого ходка південних лав пл. k8, шахта "Горська" ДП "Первомайськвугілля". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному відпрацюванню вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, в гірничо-геологічних умовах шахти "Горська" ДП "Первомайськвугілля". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по проведенню повітряноподаючого ходка південних лав пл. k8 гір. 1000м., шахта "Горська" ДП "Первомайськвугілля". У повітряноподаючому ходці південних лав, пласт k8 встановлені зони, безпечні по викидах вугілля і газу. Складений "Акт встановлення на пласті зони, безпечної по викидах вугілля і газу, шахта "Горська" об'єднання ДП "Первомайськвугілля". Результати впровадження розробок - забезпечення безпеки проведення повітряноподаючого ходка південних лав пл. k8 гір. 1000м., шахта "Горська" ДП "Первомайськвугілля".

52.08.18.0639/0217U006422

Провести дослідження джерел газовиділення та узгодити "Проект ізольованого відведення метану з виробленого простору 8-ї південної лави блоку 10 по трубопроводу діаметром 1000 мм за рахунок загальношахтної депресії" ПАТ "ШУ Покровське", у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U008209. УДК 622.411.332:622.831.325.3.

14 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової дільниці вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання гірських виробок виїмкової дільниці 8 південної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по провітрюванню гірських виробок виїмкової дільниці 8 південної лави блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації по забезпеченню газової безпеки 8 південної лави пласта d4 блоку 10 ПАТ "ШУ "Покровське" при застосуванні возвратноточної схеми провітрювання, типу 1-М з ізольованим відведенням метану з виробленого простору по трубопроводу діаметром 1000 мм за рахунок загальношахтної депресії". Погоджений "Проект ізольованого відведення метану з виробленого простору 8-ої південної лави блоку 10 по трубопроводу діаметром 1000 мм за рахунок загальношахтної депресії". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку гірських виробок виїмкової дільниці 8 південної лави блоку 10 пласта d4, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0640/0217U006457

Оцінка можливості відпрацювання запасів пластів ВП "Шахта "Білицька" ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Софійський Костянтин Костянтинович. – ДР 0117U003543. УДК 622.272.013.

48 с.

Об'єкт досліджень - процес взаємодії технічних, економічних і природних факторів в умовах кризового розвитку енергетичного сектора вугільної промисловості. Предмет досліджень - гірничо-геологічні та гірничотехнічні параметри. Мета роботи - полягає в наданні висновку щодо оцінки можливості відпрацювання запасів вугілля пластів шахти "Білицька". Методи досліджень - аналітичні, теоретичні, статистичні. В результаті роботи виконано аналіз причин наявності великих залишкових запасів вугілля низької якості на балансі шахти "Білицька" ПСП "Шахтоуправління Добропілляське" ТОВ ДТЕК "Добропіллявугілля" і необхідних капіталовкладень для промислового освоєння пластів Горлівської свити. На підставі аналізу складності гірничотехнічних умов розробки пластів шахти "Білицька", підтверджена недоцільність подальшої роботи шахти "Білицька".

52.08.18.0641/0217U006503

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації ПАТ "Дніпропетровський стрілочний завод" до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С.

Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006378. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота передається за кордон за договірною ціною.

52.08.18.0642/0217U006504

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометра АПР-2, що знаходиться в експлуатації ТОВ "Шахтобудівельна Компанія "Донецькшахтопроходка" до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006377. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0643/0217U006505

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометрів АПР-2, що знаходяться в експлуатації Державного підприємства "Первомайськвугілля" відокремлений підрозділ шахта "Гірська" до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006376. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть

використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0644/0217U006506

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що експлуатується в умовах ДП "Шахтоуправління "Південнодонбаське №1" до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0115U005873. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0645/0217U006507

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометра АПР-2, що знаходиться в експлуатації Державного підприємства "Первомайськвугілля" відокремлений підрозділ шахта "Тошківська" до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006374. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0646/0217U006508

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації, в умовах ПАО "Сумхімпром до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006373. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР:Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0647/0217U006509

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що експлуатується в умовах ВП "Шахта "Відродження", до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006372. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота передається за кордон за договірною ціною.

52.08.18.0648/0217U006510

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації 2 ВГРЗ, до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006371. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0649/0217U006511

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться

в експлуатації в Львівсько-волинському воєнізованому гірничорятувальному (аварійно-рятувальний) загоні, до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006370. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0650/0217U006512

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації 8 ВГРЗ, до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006369. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0651/0217U006513

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації 10 ВГРЗ, до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006368. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані

статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0652/0217U006514

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації, до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку від (0,1 до 12 м/с): Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006367. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0653/0217U006515

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що експлуатується в умовах ДП "Шахта ім. М.С. Сургая", до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006366. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0654/0217U006516

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації, шахті Червоноградська ДП Львіввугілля до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006365. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0655/0217U006517

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що експлуатується в умовах Дніпропетровського відокремленого підрозділу ДУ "Лабораторний центр на залізничному транспорті Держсанепідслужби України", до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006364. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0656/0217U006518

За власними технологіями виробника довести технічні та метрологічні характеристики анемометру АПР-2, що знаходиться в експлуатації ПАТ "Дніпропетровський стрілочний завод" до відповідності вимогам ТУ У 10.1-05411357-001-2001 та виконати його регламентну державну повірку: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0117U006363. УДК 622.417.2;532.575.56.

10 с.

Звіт про НДР: Об'єкт досліджень - анемометр переносний рудниковий АПР-2. Мета роботи - підготувати статистичні дані по надійності анемометра при його роботі в шахтних умовах. Методи досліджень - експериментальний статистичний аналіз результатів. Випробувальні еталони одиниці швидкостей повітряних потоків РЕСВП-1 і зразковий анемометр АПР-2 спільно з аеродинамічною установкою УПАР. В результаті проведених досліджень отримані статистичні дані по надійності вузлів анемометра при роботі його в гірських виробках шахт. Отримані результати будуть використані в роботах по вдосконаленню вузлів анемометра. Робота передається за кордон за договірною ціною.

52.08.18.0657/0217U006524

Розглянути та узгодити "Проект ізольованого відводу газу - метану з виробленого простору 1-ї південної "біс" лави центральної панелі блоку 8" ПАТ "ШУ "Покровське", у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U008213. УДК 622.831.325.3;622.817.4.

22 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової ділянки вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання гірських виробок виїмкової ділянки 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз технічної документації по провітрюванню гірських виробок виїмкової ділянки 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Виконаний розрахунок очікуваної газоносності очисної виробки і виїмкової ділянки, витрати повітря, необхідного для провітрювання, і допустимого по газовому чиннику навантаження на очисний забій 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8. Погоджений "Проект ізольованого відведення метановоздушної суміші з виробленого простору 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 ПАТ "ШУ "Покровське". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило забезпечити газову безпеку гірських виробок виїмкової ділянки 1 південної "біс" лави центральної панелі блоку 8 пласта d4, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0658/0217U006536

Надання науково-технічної допомоги, виконання досліджень та розробка технічних рішень щодо безпечного відпрацювання вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, у гірничо-геологічних умовах шахт "Добропілляська", "Алмазна" ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля" у 2016 році: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U005111. УДК 622.272.633;622.831.325.

14 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової ділянки вугільної шахти. Предмет досліджень - безпеке проведення конвеєрного ходка 2 південної лави пласта ІІ ЮПУ гор. 550 м в умовах шахти "Алмазна" ВСП "Шахтоуправління Добропілляське" ТОВ "ДТЭК Добропіллявугілля". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному відробітку вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, в гірничо-геологічних умовах ВСП "Шахтоуправління Добропілляське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні і гірничотехнічні умови проведення конвеєрного ходка 2 південної лави пласта ІІ ЮПУ. Розроблені "Рекомендації по безпечному проведенню конвеєрного ходка 2 південної лави пласта ІІ ЮПУ гор. 550 м в умовах шахти "Алмазна" ВСП "Шахтоуправління Добропілляське" ТОВ "ДТЭК Добропіллявугілля". Результати впровадження розробок - забезпечена безпека проведення конвеєрного ходка 2 південної лави пласта ІІ ЮПУ гор. 550 м в умовах шахти "Алмазна" ВСП "Шахтоуправління Добропілляське" ТОВ "ДТЭК Добропіллявугілля"

52.08.18.0659/0217U006538

Скорегувати діючий "Проект дегазації виїм-

кових дільниць 126-ї та 594-ї лав пласта С6 шахти "Ювілейна" ВСП "Шахтоуправління Першотравенське" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля": Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U008207. УДК 622.831.325.3.

58 с.

Об'єкт дослідження - виїмкова дільниця вугільної шахти. Предмет досліджень - провітрювання і дегазація виїмкових дільниць 126-ої і 594-ої лав пласта С6 "Шахти "Ювілейна" ВСП "ШУ "Першотравенське" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Мета роботи - виконати дослідження джерел метановиділення і погоджувати "Проект дегазації виїмкових дільниць 126-ою і 594-ою лав пласта С6 шахти "Ювілейна" ВСП "ШУ Першотравенське" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проведений аналіз початкових даних про гірничо-геологічні і гірничотехнічні характеристики виїмкових дільниць 126-ої і 594-ої лав пласта С6 "Шахти "Ювілейна" ВСП "ШУ "Першотравенське" ПАТ "ДТЕК Павлоградвугілля". Виконаний розрахунок очікуваного метановиділення на виїмкових дільницях, витрати повітря для провітрювання виїмкової дільниці, необхідних діаметрів газопроводу, виконаний прогноз раптових проривів метану з ґрунту гірських виробок. Розроблені правила техніки безпеки при бурінні і експлуатації свердловин дегазацій, протиаварійного захисту, заходи по управлінню системою дегазації "Шахти "Ювілейна" під час пожеж. Погоджений "Проект дегазації виїмкових дільниць 126-ою і 594-ою лав пласта С6 шахти "Ювілейна". Результати впровадження розробок - забезпечена газова безпека виїмкових дільниць 126-ою і 594-ою лав пласта С6 "Шахти "Ювілейна", безпека ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0660/0217U006540

Виконати наукові дослідження, узгодити технічну документацію і розробити технічні рішення з безпечного відроблення вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ та викиднебезпечних пісчаників (відповідно вимог "Правил ведення робіт на пластах, схильних до газодинамічних явищ) на 2016 - 2017 рр: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0116U005102. УДК 622.272.633:622.357.1.

20 с.

Об'єкт дослідження - виробки виїмкової ділянки вугільної шахти. Предмет досліджень - безпечне проведення 12 південного "біс" конвеєрного штреку блоку № 10 і заїзду № 2 на 9 північний конвеєрний штрек блоку № 10 ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - розробка технічних рішень по безпечному відробітку вугільних пластів, схильних до газодинамічних явищ, в гірничо-геологічних умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи проаналізовані гірничо-геологічні і гірничотехнічні умови проведення 12 південного "біс" конвеєрного штреку блоку № 10 і заїзду № 2 на 9 північний конвеєрний штрек блоку № 10 ПАТ "ШУ "Покровське". Розроблені "Рекомендації по безпечному проведенню 12 південного "біс" конвеєрного штреку блоку № 10 ПАТ "ШУ "Покровське" і "Рекомендації по безпечному проведенню заїзду № 2 на 9 північний конвеєрний штрек блоку № 10 в умовах ПАТ "ШУ "Покровське". Погоджено проведення перерахованих виробок здійснова-

ти комбайном виборчої дії за умови виконання розроблених рекомендацій. Результати впровадження розробок - забезпечена безпека проведення 12 південного "біс" конвеєрного штреку блоку № 10 і заїзду № 2 на 9 північний конвеєрний штрек блоку № 10 ПАТ "ШУ "Покровське".

52.08.18.0661/0217U006542

Провести дослідження джерел метановиділення та розробити "Проект дегазації виїмкової дільниці 10-ої південної лави блоку 10 пласта d4" ПАТ "ШУ "Покровське" згідно наданих матеріалів, у 2016 році: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Мінеєв С.П. – ДР 0117U007034. УДК 622.411.332:622.831.325.3.

40 с.

Об'єкт дослідження - виїмкова дільниця вугільної шахти. Предмет досліджень - забезпечення газової безпеки виїмкової дільниці 10 південної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Мета роботи - провести дослідження джерел метановиділення і розробити "Проект дегазації виїмкової дільниці 10 південної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Методи досліджень - узагальнення і аналіз результатів, методи мат. статистики, розрахунки по стандартних методиках. В результаті виконання роботи виконаний аналіз початкових даних про гірничо-геологічні і гірничотехнічні характеристики виїмкової дільниці 10 південної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Виконаний розрахунок очікуваного метановиділення і допустимого навантаження на очисний забій, параметрів і режиму дегазації покрівлі свердловинами, параметрів і режиму дегазації виробленого простору. Розроблені Заходи по управлінню системою дегазації під час пожеж. Розроблений "Проект дегазації 10 південної лави блоку 10 пласта d4 ПАТ "ШУ "Покровське". Результати впровадження розробок - застосування розроблених рекомендацій дозволило підвищити газову безпеку виїмкової дільниці, безпеку ведення очисних робіт по газовому чиннику, що має велике соціально-економічне і екологічне значення.

52.08.18.0662/0217U006546

Виконати дослідження системи "підйомна посудина-жорстке армування" відділень вертикальних стовбурів "Центральний" шахти "Центральна" та "Північний-Вентиляційний" шахти "Ювілейна" ПАТ "Євраз Суха Балка", в тому числі провести інструментальні вимірювання динамічних параметрів системи при різних режимах руху та розробити рекомендації щодо поліпшення експлуатаційного стану армування стовбура: Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Ільїн Сергій Ростиславович. – ДР 0117U000637. УДК 622.831.

42 с.

Проведено динамічні випробування систем "посудина - армування" вертикальних стовбурів при робочих режимах руху, виконана по глибині стовбурів обробка та інтерпретація результатів випробувань. Виконано розрахунки напружено - деформованого стану елементів армування з поярусною оцінкою деформаційно - міцнісних параметрів елементів армування по глибині стовбурів. Розроблено рекомендації з поліпшення експлуатаційного стану армування стовбурів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0663/0217U006551

Проведення підготовки та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеці-

алістами ВСП "Шахтоуправління Терновське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля":

Заключний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0116U005867. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0664/0217U006552

Проведення підготовки та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеціалістами ВСП "Шахтоуправління Першотравенське" ПрАТ "ДТЕК Павлоградвугілля": Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0116U005869. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0665/0217U006553

Проведення підготовки та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеціалістами ВСП "Шахтоуправління Павлоградське" ПрАТ "ДТЕК ПАВЛОГРАДВУГІЛЛЯ": Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0116U005868. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0666/0217U006554

Проведення навчання та оцінка рівня освоєння технології анкерного кріплення спеціалістами на ТОВ "ДТЕК Добропіллявугілля": Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0116U005866. УДК 622.281.74.

11 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні й горнотехнічні

умови проведення й експлуатації виробок. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження проведених гірських виробок. Розроблені наочні приладдя за технологією опорно-анкерного кріплення. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0667/0217U006555

Узгодження проектної документації і геомеханічне обстеження та розробка Рекомендацій до спарених 4-ої і 5-ої південних лав ухилу №1 пласта м42 ДП "Вугільна компанія "Краснолиманська": Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0116U007143. УДК [622.831.332]:622.357.1.

43 с.

У результаті виконання роботи проведений аналіз первинної інформації про гірничо-геологічні умови проведення й експлуатації спарених 4-ої і 5-ої південних лав ухилу №1 пласта м42 ДП "Вугільна компанія "Краснолиманська". Для даних гірничо-геологічних умов розроблені рекомендації зі схем і технології анкерного кріплення з обліком фактичних гірничо-геологічних умов проведення й кріплення, наявності технологічних факторів, що впливають. Надана науково-технічна допомога в організації моніторингу й освоєнні технічних і технологічних аспектів проведення й кріплення гірських виробок з анкерними системами. Виконане геомеханічне обстеження. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.08.18.0668/0217U006556

Розробка рекомендацій з можливості проведення загальношахтного реверсування вентиляційного потоку на ДП "Вугільна компанія "Краснолиманська" в 2016 році: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова Національної академії наук України; Керівник Круковський Олександр Петрович. – ДР 0116U007142. УДК 622.281.74.

13 с.

В результаті виконання роботи проведено аналіз вихідних даних, необхідних для проведення загальношахтного реверсування вентиляційного струменя в умовах наявності ізольованого обсягу гірничих виробок засбросової частини пласта ІЗ ДП "Вугільна компанія" Краснолиманська ". Розроблено рекомендації з питань планового реверсування вентиляційного струменя у гірських виробках ДП "Вугільна компанія" Краснолиманська " в 2016 році при наявності ізольованого обсягу гірничих виробок засбросової частини пласта ІЗ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.45 Збагачення корисних копалин

52.08.18.0669/0217U006500

Провести обстеження якісних показників вугілля по шахті "Росія" та надати висновок щодо технічно досяжного рівня експлуатаційної зольності вугілля на 2017 рік: Заклучний звіт /Інститут геотехнічної механіки ім. М.С. Полякова НАН України; Керівник Шевченко Володимир Георгійович. – ДР 0117U006344. УДК 622.7.

65 с.

Звіт про НДР: 65 с., 2 рис., 16 табл., 1 додаток. Об'єкт досліджень - показники зольності видобуваного вугілля по шахті "Росія" ДП "Селидіввугілля". Мета роботи - провести обстеження якісних показників вугілля по шахті "Росія"

та надати висновок щодо технічно досяжного рівня експлуатаційної зольності вугілля на 2017 рік. Методи досліджень - аналітичний огляд, технічний аналіз, статистична порівняльна оцінка даних. Основні одержані результати: проведено аналіз технології гірничих робіт по шахті; проведено аналіз гірничо-геологічних умов залягання вугільного пласта, що розробляється і його структура та визначено їхній вплив на якісні показники вугілля; проаналізовано номенклатуру використовуваної виїмкової техніки та її характеристики; проаналізовано якісно-кількісні показники відвантажувальної вугільної продукції і рівномірність її показників у часі; визначено експлуатаційну та граничну зольність вугілля в очисних і підготовчих вибоях. Результати роботи можуть бути використані для обґрунтування техніки досяжного рівня експлуатаційної зольності видобуваного вугілля на квітень-грудень 2017 року. Результати роботи будуть сприяти підвищенню показників роботи шахти "Росія" ДП "Селидіввугілля". Робота розповсюджується за договірною ціною.

52.47 Розробка нафтових і газових родовищ

52.08.18.0670/0518U000195

Дреус Андрій Юлійович. Теплофізичні основи знеміцнення гірських порід при алмазному бурінні свердловин з імпульсним промиванням: Дис... д.т.н. /Національний технічний університет "Дніпровська політехніка". - Захищена 04.07.2018.

УДК 622.236+622.243.

292 с.: 46 табл., 103 іл. - Бібліогр.: 289 назв.

Дисертація присвячена вирішенню важливої науково-технічної проблеми інтенсифікації руйнування гірської породи при бурінні алмазними коронками за рахунок ефективного використання теплової енергії, що генерується на вибої. У дисертації набули розвитку теорії механізмів руйнування гірської породи і теплофізичних процесів на вибої свердловини при бурінні алмазними коронками. Показано, що інтенсифікація процесів руйнування досягається шляхом переведення режиму промивання в імпульсний режим, що дозволяє впливати на контактну температуру й керувати теплообмінними процесами на вибої. На основі теорії термопружності розв'язано задачу з розвинення мікротріщин в гірській породі при змінних умовах теплообміну на поверхні вибою. Досліджено вплив режимних параметрів та параметрів преривчастого промивання на температурний стан на вибої при бурінні. Розроблено рекомендації щодо вибору раціональних параметрів теплофізичних процесів при бурінні з преривчастим промиванням.

53 МЕТАЛУРГІЯ

53.01 Загальні питання металургії

53.08.18.0671/0217U006708

Розроблення методу поверхневої наноструктуризації конструкційних сталей для підвищення опору руйнуванню у корозивно-наводнювальних середовищах: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Хабурський Ярослав Мирославович. - ДР 0117U001662. УДК 669.621.7.

53 с.

Досліджено контактну втому долотних сталей 50ХНЗА та 55СМФА після хіміко-термічної, термічної обробки, шліфування та з поверхневою нанокристалічною структурою, сформованою механоімпульсною обробкою у корозивних і корозивно-абразивних середовищах за робочих навантажень на долото. Показано, що поверхнева нанокристалічна структура підвищує контактну довговічність порівняно зі шлі-

фуванням в різних робочих середовищах. На сталях з поверхневою нанокристалічною структурою дія інгібіторів менш ефективна порівняно з термообробкою у зв'язку з підповерхневим зародженням втомних тріщин.

53.37 Виробництво кольорових металів і сплавів

53.08.18.0672/0217U006701

Розроблення нових способів синтезу, хіміко-термічної обробки і спікання воденьаккумуляційної та магнітних матеріалів на основі сполук РЗМ з d-перехідними металами та Mg для підвищення їх функціональних характеристик: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Завалій Ігор Юліанович. - ДР 0115U000126. УДК 546.3-19'11.

215 с.

Вперше побудовано діаграми фазової рівноваги систем Nd, Tb-Mg-Co при 500 °С і встановлено існування в них сполук $R\text{MgCo}_4$, $R\text{MgNi}_2\text{Co}_2$, $R_2\text{MgCo}_9$ ($R = \text{Nd, Tb}$), NdMgCu_4 , NdMg_2Co_9 та $\text{Nd}_{23-x}\text{Mg}_{4+x}\text{Co}_7$. Визначено їх кристалічну структуру, закономірності процесу сорбції-десорбції водню за різних способів наводнювання та визначено кристалічну структуру синтезованих на їх основі гідридів. Для електродів складу $\text{NdMgNi}_4-x\text{Co}_x$ встановлено, що їх електрохімічна розрядна ємність досягає 250 $\text{mA}\cdot\text{год}/\text{г}$ і заміщення Ni на Co на її величину практично не впливає. На прикладі феромагнітних сплавів на основі сполуки $\text{Sm}_2\text{Co}_{17}$, легованої титаном, цирконієм або ніобієм, досліджено вплив водневого оброблення на процес спікання магнітних матеріалів та їх пористість.

53.49 Металознавство

53.08.18.0673/0217U006703

Розробка узгодженої з європейськими стандартами нормативної бази подовження ресурсу, модернізації та підвищення безпеки водневої інфраструктури основного обладнання турбінних залів АЕС: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Балицький Олександр Іванович. - ДР 0117U000531. УДК 620.191.33.

50 с.

Розроблено основні положення регламенту проведення експертного обстеження та узгодження порядку визначення строку подальшої експлуатації ємностей, що експлуатуються під тиском водню на енергоблоках.

55 ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ

55.01 Загальні питання машинобудування

55.08.18.0674/0417U002507

Чумаченко Ольга Анатоліївна. Розвиток галузі авіадвигунобудування в УРСР 1950-х - початку 1990-х рр: Дис... к.і.н. /Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. - Захищена 29.06.2017.

УДК 629.7.03 (091) (477) "1950/1990".

259 с. - Бібліогр.: 352 назви.

Дисертаційна робота є системним науковим дослідженням, у якому на основі комплексного аналізу джерел та історіографічної бази і застосування сучасних методологічних засад узагальнено історію розвитку галузі авіадвигунобудування УРСР в 1950-х - початку 1990-х рр. Здійснено періодизацію науково-виробничої діяльності на галузевих

підприємствах. Визначено головні напрями діяльності провідних українських авіадвигунобудівних підприємств, пов'язані з конструюванням та виробництвом чотирьох поколінь газотурбінних двигунів. Охарактеризовано розвиток дослідно-експериментальної діяльності, її вплив на становлення науково-технічного прогресу у виробництві. Проаналізовано та систематизовано науково-дослідницьку діяльність на підприємствах авіадвигунобудування, науково-технічне співробітництво підприємств галузі авіадвигунобудування з академічними установами, галузевими науково-дослідними інститутами та вищою школою.

55.08.18.0675/0217U007378

Проблеми управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю підприємств:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Мельник Ольга Григорівна. – ДР 0113U001363. УДК 621:338; 621:658; 621:338.26; 621.001.18.

135 с.

Досліджено чинні вітчизняні та зарубіжні системи управління зовнішньоекономічною та митною діяльністю підприємств. Розроблено концептуальні та методологічні засади управління толінговими операціями підприємств, виробничими запасами та митними ризиками суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Удосконалено функції індикативного планування та прогнозування освітніх послуг підприємств з урахуванням стратегії Євроінтеграції, організування толінгових операцій підприємств, організування співпраці підприємств та митних органів для запобігання та протидії митним ризикам. Розвинуто інструментарій етіологічної діагностики експортно-імпоротної діяльності підприємств, діагностики неплатоспроможності та банкрутства підприємств в умовах європейської інтеграції, діагностики доцільності виходу вітчизняних підприємств сфери озброєння на іноземні ринки.

55.08.18.0676/0217U007379

Проблеми формування системи менеджменту в умовах глобалізації: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Петришин Наталія Ярославівна. – ДР 0113U001364. УДК 621:338; 621:658; 621:338.26; 621.001.18.

136 с.

Досліджено формування в умовах глобалізації вітчизняних та зарубіжних систем менеджменту та їх елементів. Розроблено концептуальні та методологічні засади формування технології стратегічного та антисипативного планування, інноваційних технологій мотивування персоналу. Сформовано інструментарій забезпечення антисипативного планування, аналізування методів активізування діяльності працівників комунікаційної підсистеми менеджменту підприємства. Розвинуто оцінювання ефективності елементів системи менеджменту підприємства в умовах глобалізації. Удосконалено рейтинговий метод економічного оцінювання інноваційних проектів, структурування витрат на формування та утримання виробничих запасів. Розроблено систему показників оцінювання ефективності досягнення стратегій підприємств в умовах глобалізації.

55.03 Машинознавство і деталі машин

55.08.18.0677/0417U003059

Руткевич Володимир Степанович. Обґрунтування параметрів системи гідроприводів блочно-порційного відокремлювача консервованих кормів: Дис... к.т.н. /Вінницький національний аграрний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 62-82:631.363.

196 с.: 12 табл., 64 іл. – Бібліогр.: 172 назви.

Дисертація присвячена розв'язанню проблеми зменшення енергоємності процесу відокремлення консервованих кормів з траншейних сховищ блочно-порційним методом шляхом розробки та обґрунтування параметрів і режимів роботи системи гідралічних приводів блочно-порційного відокремлювача. Виконано розробку математичної моделі системи гідроприводів блочно-порційного відокремлювача та проведено дослідження роботи запропонованого гідропривода; побудовано області стійкості роботи системи гідралічних приводів. Розроблено імітаційну модель запропонованої системи гідралічних приводів блочно-порційного відокремлювача консервованих кормів та проведено експериментальне дослідження поданої моделі відокремлювача.

55.09 Машинобудівні матеріали

55.08.18.0678/0217U006429

Моделі та інформаційні технології діагностування і управління складними динамічними об'єктами: Заключний звіт /Одеський національний політехнічний університет; Керівник Положаєнко С. А. – ДР 0113U007625. УДК 62.4.

107 с.

Досягнутою метою роботи є розробка моделей та інформаційної технології моделювання та аналізу аномальних дифузійних процесів з урахуванням їх просторово-часових характеристик для підвищення якості моделювання та достовірності класифікації. Запропоновано математичні моделі аномальних дифузійних процесів, що враховують їх просторово-часові характеристики. Проведено аналітичну побудову та дослідження структур безперервних та цифрових систем управління з пасивною адаптацією і оптимізацією динамічних процесів.

55.08.18.0679/0217U007248

Структурні особливості мікро- та нановолокон карбіду кремнію та їх вплив на фізико-механічні характеристики: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Рево Сергій Лукич. – ДР 0117U006905. УДК 621.762; 621.002.3-419; 661.1.

43 с.

Розроблено рекомендації по способах виготовлення зразків нанокомпозитів SiC-SiC виходячи з визначення їх фізико-механічних характеристик при температурах до 1500 К. Для неперервних волокон SiC експериментально визначено, що міцність залежить від обраної бази їх випробувань при розтягуванні і збільшується при зменшенні бази випробувань від 300 до 20 мм з (200+20) МПа до (300+25) МПа. Така залежність обумовлена розподілом дефектів структури по довжині волокон, що пов'язано зі способом їх одержання.

55.16 Ковальсько-штампувальне виробництво

55.08.18.0680/0217U006974

Розробка технології та обладнання для профілювання гвинтоподібних та ребристих труб та створення високоефективних теплообмінників: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Бобир Микола Іванович. – ДР 0116U003800. УДК 621.983.7.004.

313 с.

Робота спрямована на створення високоефективних регенераторів теплоти газотурбінних установок (ГТУ) газотранспортної системи України. Для регенераторів тепло-

ти ГТУ пропонується використовувати вискоєфективні поверхні теплообміну із труб гвинтоподібного профілю, що забезпечить зниження масогабаритних показників на 30-40% в порівнянні з теплообмінниками із гладких круглих труб та підвищення К.К.Д. ГТУ з 18-25% до 38-41%. Також, шляхом заміни круглих латунних трубок на гвинтоподібні латунні трубки діаметром 16x1 мм, довжиною 2 та 4 м можлива модернізація теплообмінників, які використовуються в системах опалення та гарячого водозабезпечення будинків різного призначення. При цьому коефіцієнт теплопередачі збільшиться на 30 - 50%. Для виготовлення таких труб розроблені технологія та обладнання для їх пластичного формування на базі процесу роликового обкочування. Чисельним моделюванням та експериментальними дослідженнями встановлені необхідні параметри профільованих труб. Виготовлений макет ефективного теплообмінника.

55.18 Складальне виробництво

55.08.18.0681/0217U006880

Ремонт та модернізація індукційної установки для знімання з шийок вагонних вісєй лабиринтів та внутрішніх кілець лабиринтів і ремонт та модернізація індукційної установки для нагріву внутрішніх та лабиринтних кілець під збирання підшипників з вісями: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Резніченко Микола Кирилович. – ДР 0117U005145. УДК 621.757.

12 с.

Установка призначена для одночасного індукційно-теплого знімання внутрішніх кілець підшипників і лабиринтового кільця з шийки осі вагонної колісної пари. Індукційна установка складається з наступних основних вузлів і систем: індукційного нагрівача, стенду, системи електрообладнання, пневмосистеми. Електрообладнання установки складається з електрообладнання силового і електрообладнання системи управління. Електрообладнання системи управління призначений для забезпечення роботи установки в заданому технологічному циклі: підведення візка з індуктором на позицію знімання; закриття передніх магнітопроводов; включення індуктора, в результаті чого відбувається нагрівання пакета кілець підшипників і лабиринтового кільця; повернення візка в початкове положення і з'їм кілець з шийки осі (при цьому відбувається відключення індуктора); розкриття передніх магнітопроводов. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.08.18.0682/0217U006881

Виготовлення двох індукційних котушок до індукційної установки для теплового знімання внутрішніх кілець та лабиринтного кільця з шийки осі вагонної колісної пари: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Резніченко Микола Кирилович. – ДР 0117U005146. УДК 621.757.

12 с.

Установка призначена для одночасного індукційно-теплого знімання внутрішніх кілець підшипників і лабиринтового кільця з шийки осі вагонної колісної пари. Індукційний нагрівач включає: змонтовану в корпусі з двох (передній і задній) текстолітових плит котушку збудження; що складається з 4-х гілок систему замикаючих магнітопроводов, кожна з яких містить закріпленій на плитах поздовжній муздраттеатр, шарнірно укріплений на ньому задній і оснащений пневмоприводом передній, який прилягає до торця поздовжнього муздраттеатру і має можливість радіального переміщення. Стенд установки включає підставку з на-

правляючими; візок з двома кронштейнами, до яких кріпляться плити індуктора; закріпленій на підставці кронштейн з встановленими на ньому центруючим вісь пристроєм і пневмоциліндром приводу візка. Крім того, на одній стороні підставки змонтований блок з 3-х кінцевих вимикачів, які фіксують обидва крайні і проміжне положення візка, а з протилежного боку і на задньому торці - апаратура очищення повітря і управління роботою пневмоциліндрів. Підставка стенду встановлюється на фундамент в положенні, при якому забезпечується співвісність центру пристрою і котушки збудження з віссю колісної пари, розташованої на базуються поворотному пристрої. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.22 Обробка поверхонь і нанесення покриттів

55.08.18.0683/0217U006690

Розробка фізико-хімічних основ формування композиційних високофункціональних покриттів на титанових сплавах: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Погрелюк Ірина Миколаївна. – ДР 0117U001505. УДК 669.295:621.791:621.785.

49 с.

Досліджено вплив модифікування поверхневого шару титанового сплаву ВТ6 елементами втілення шляхом термомодифузійної обробки у контрольованих газових середовищах, які містять кисень та азот. В результаті таких обробок на поверхні сплаву ВТ6 отримані композиційні покриття, які складаються з оксидного, нітридного або оксинітридного шару та дифузійного підшару основного насичувального елементу. Показано, що додаткове іонне наплення вуглецю позитивно впливає на антифрикційні характеристики покриттів за сухого тертя з нержавною сталлю Х18Н10Т. У той же час, оксинітридний покриття має перевагу над іншими в захисті титанового сплаву від корозії у 0,9% розчині NaCl за температур 36,5-40°С. Усі композиційні покриття дещо знижують механічні характеристики титанового сплаву ВТ6. Якщо короткочасна міцність та пластичність страждають незначно, то втомні властивості знижуються на 30%. Наплення вуглецю практично не впливає на механічні властивості.

55.23 Виробництво виробів із порошкових матеріалів

55.08.18.0684/0217U007004

Механізм трибо окислення композитів на основі TiCN - Cr₃C₂ та поведінка при терті та зносі при підвищеній температурі: Заключний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Григорьев Олег Миколайович. – ДР 0117U003766. УДК 621.762.669.

60 с.

Вивчено механізм зношування антифрикційних КМ на основі TiN при терті на повітрі в парі зі сталлю без змащення. Взаємодія в системі Ti-N-O на атомному рівні з утворенням оксинітриду титану зумовлює істотне підвищення зносостійкості досліджених матеріалів. Вивчено закономірності зносу крихких тіл (алмаз в умовах шліфування алмазними частками) в умовах пружно-адгезійного контакту. Наявність розтягуючих напруг на периферії абразивної частинки (при напрузі всебічного стиснення в центрі контакту) призводить до формування геометрії тріщини і до виривання ділянок поверхні всередині площі контакту. Саме з цим механізмом адгезійного зносу алмазу при його поліруванні пов'язані адгезійні кратери в зонах контакту, що фіксують

ться напівкільцевими тріщинами Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.33 Гірниче машинобудування

55.08.18.0685/0417U003058

Купчук Ігор Миколайович. Обґрунтування технологічної схеми та конструктивної реалізації вібраційного подрібнення сировини спиртового виробництва: Дис... к.т.н. /Вінницький національний аграрний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 621.926.7:663.531.

227 с.: 25 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 244 назви.

Робота присвячена інтенсифікації процесу здрібнення зернової крохмалевмісної сировини спиртового виробництва. Обґрунтовано технологічну та конструктивну схему дробарки із дисковими ударними елементами. Встановлено технологічні особливості досліджуваного обладнання та отримано раціональні параметри режимів роботи вібродискової дробарки. Побудовано математичну модель процесу ударно-різального подрібнення. Отримано практичні рекомендації з інтенсифікації процесу здрібнення зернової крохмалевмісної сировини.

55.08.18.0686/0217U007052

Теоретичні основи підвищення ефективності шліфування важкооброблюваних крихких матеріалів із урахуванням особливостей їх фізико-механічних властивостей і структури: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет"; Керівник Калафатова Людмила Павлівна. – ДР 0116U003647. УДК 621.923.

253 с.

Робота присвячена підвищенню ефективності алмазного шліфування виробів із крихких важкооброблюваних конструкційних матеріалів різної природи (металевої - твердої сплави, неметалевої - технічні ситали, кераміка) при забезпеченні якості обробленої поверхні шляхом дослідження впливу вхідних параметрів технологічного процесу обробки на результати шліфування.

55.39 Хімічне і нафтове машинобудування

55.08.18.0687/0417U002428

Шевченко Сергій Андрійович. Удосконалення пневмосистеми запуску ракетних двигунів шляхом стабілізації тиску робочого тіла та поліпшення її динамічних характеристик: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 08.06.2017.

УДК 621.646.45.

301 с.: 15 табл., 138 іл. – Бібліогр.: 117 назв.

Об'єкт дослідження - термодинамічні, газодинамічні й віброемеханічні процеси пневмосистеми запуску рідинного ракетного двигуна. Мета дослідження - поліпшення характеристик пневмосистеми запуску за рахунок використання регулятора тиску газу із пневмокеруванням і впровадження рекомендацій з налаштування параметрів цього регулятора. Методи дослідження - експериментальні та теоретичні з використанням методів термодинаміки, газодинаміки, віброемеханіки, теорії автоматичного керування, математичної фізики, операційного числення. Теоретичні і практичні результати - розроблено комплекс аналітичних, розрахункових та експериментальних методів дослідження, який дозволяє передбачити та вдосконалити характеристики пневмосистеми, провести газодинамічні та термодинамічні розрахунки

її робочого й життєвого циклів, виконати аналіз на динамічну стійкість та автоколивання. Новизна - при моделюванні враховано ефекти інерційності газу у сферичних балонах, залежності внутрішньої енергії гелію від тиску, проникнення тиску в ущільнюючий зазор манжети, при лінеаризації - стисливість газу у глухій камері; в експерименті визначено швидкість поширення хвилі тиску газу по каналу з гофрованою стінкою. Ступінь упровадження - пневмосистема запуску впроваджена у маршовому рідинному ракетному двигуні РД861К ракети-носія космічного призначення "Циклон-4". Сфера використання - ракетно-космічна галузь.

55.42 Двигунобудування

55.08.18.0688/0217U006902

Підвищення ефективності розробки систем автоматичного керування запуском газотурбінних двигунів авіаційного та наземного призначення: Заключний звіт /Державний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"; Керівник Сіренко Фелікс Феліксівич. – ДР 0117U003959. УДК 621.452.3:629.73.075:519.876.5. 80 с.

Об'єкт дослідження - процес запуску багатопального газотурбінного двигуна. Мета роботи - розробка методу синтезу математичної моделі робочого процесу двигуна в області запуску на основі ідентифікації його характеристик із застосуванням апріорної інформації про об'єкт і експериментальних даних. Для досягнення мети дослідження використані методи фізичного і математичного моделювання робочого процесу двигунів, експериментальні дослідження повнорозмірних ГТД на спеціальних стендах, методи ідентифікації динамічних систем. Дана робота складається з чотирьох частин. В першій частині наведені вимоги нормативних документів до процедури запуску газотурбінного двигуна та приклади їх прикладної реалізації в законах керування. Проведено аналіз існуючих методів синтезу моделей газотурбінного двигуна в області запуску. Запропонована їх класифікація і вказані їх недоліки, що призводять до неможливості їх використання в реальних проектах створення систем автоматичного керування. В другій частині звіту розглянута загальна структура моделі запуску. Зазначено, що вона складається з статичної моделі та динамічної моделі, обґрунтована необхідність використання статичної моделі. Усі характеристики, що використовуються при синтезі статичної моделі було розділено на групи за структурою, методами їх ідентифікації. Третя частина звіту містить інформацію щодо динамічної моделі. Наведено структуру моделі та рівняння, що імплементують цю структуру. Детально розглянуто особливості ідентифікації динамічної моделі з експериментальних даних. Також розглянуто модель термодинаміки, що входить до складу динамічної моделі ГТД. В четвертій частині наведено приклад синтезу моделі запуску двигуна Д436-ФМ розробки українського конструкторського бюро ДП "Івченко-Прогрес". Створена модель дозволяє змодельовати роботу двигуна в області запуску, а також відпрацювання алгоритмів САК в цій області. Проведений аналіз похибки моделювання продемонстрував високу точність моделювання.

55.08.18.0689/0217U007445

Визначення вигляду перспективних прямих повітряно-реактивних двигунів для безпілотних літальних апаратів та ракет космічного призначення: Заключний звіт /Державне підприємство "Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро "Прогрес" імені академіка О.Г. Івченка; Керівник Карпачов Ігор Іванович. – ДР 0117U005070. УДК 621.4.

16 с.

Об'єкт дослідження - прямоточний повітряно-реактивний двигун. Ціль роботи - ціллю виконання НДР (згідно ТЗ TRJ YZH SPS 006 00 від 11.01.2016 р.) є визначення вигляду перспективних прямоточних повітряно-реактивних двигунів (ППРД) для безпілотних літальних апаратів (БПЛА) та ракет космічного призначення (РКП) (Договір № 4/16-НИО від 18.04.2016 р. між ДП "КБ "Південне" і ДП "Івченко-Прогрес"). Етапи виконання НДР: Робота виконується в два етапи: - визначення вигляду перспективних ППРД для БПЛА; - визначення вигляду перспективних ППРД для РКП. Перший етап НДР складається з двох підетапів: - визначення вигляду перспективного ППРД діаметром 300 мм для БПЛА (ППРД-П1); - визначення вигляду перспективного ППРД діаметром 220 мм для БПЛА (ППРД-П2). Другий етап НДР складається з двох підетапів: - визначення вигляду перспективного ППРД діаметром 2100 мм для РКП (ППРД-П3); - визначення вигляду перспективного ППРД діаметром 600 мм для РКП (ППРД-П4). Теоретичні та практичні результати дослідження - в результаті виконання першого етапу НДР був сформований параметричний та конструктивний вигляд ППРД діаметром 300 і 220 мм (для експлуатації в складі БПЛА моніторингу поверхні Землі з швидкістю польоту до $МП = 3,5$) та ППРД діаметром 2100 і 600 мм (для експлуатації в складі РКП з швидкістю польоту до $МП = 6,5$). Висновки - результати роботи можуть бути використані при проектуванні двигунів для безпілотних літальних апаратів, ракет космічного призначення та транспортно-космічних систем. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.49 Космічна техніка і ракетобудування

55.08.18.0690/0217U006777

Модифіковані функціональні середовища на основі наноструктурованих стекол та кераміки для широких приладних застосувань: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Клим Галина Іванівна. – ДР 0117U007181. УДК 629.76.78:620.22; 539.216; 539.22; 538.91.405; 548; 620.18.98 с.

Досліджено вплив хіміко-технологічної модифікації та зовнішніх факторів на функціональні властивості новітніх функціональних середовищ на основі наноструктурованих халькогенідних стекол Ge-Ga-Se(S), халькогалогенідної скло-кераміки (Ge-Ga-S(Se)-CsCl, а також модифікованої оксидної кераміки MgO-Al₂O₃ та (Cu,Ni,Co,Mn)ZrO₄. Модифіковано та розвинено моделі та алгоритми феноменологічного опису можливих анігіляційних каналів в стеклах та кераміці. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.51 Підйомно-транспортне машинобудування

55.08.18.0691/0417U002364

Лятуринський Василь Олександрович. Формування оптимального технологічного напружено-деформованого стану поясних зварних з'єднань коробчастих балок мостових кранів конструктивними і технологічними способами: Дис... к.т.н. /Одеський національний політехнічний університет. – Захищена 26.05.2017.

УДК 621.874: 539.3.

240 с.: 15 табл., 128 іл. – Бібліогр.: 195 назв.

Дисертація присвячена дослідженню післязварювального напружено-деформованого стану поясних з'єднань коробчастих балок мостових кранів і виділенню шляхів його оптимізації конструктивними і технологічними способами.

55.57 Тракторне і сільськогосподарське машинобудування

55.08.18.0692/0217U007034

4651.2.1.1-2017 ДСТУ EN 13118 (EN 13118:2000+A1:2009, IDT) Сільськогосподарські машини. Картоплезбиральні машини. Вимоги щодо безпеки. Розроблення національного НД на заміну ДСТУ EN 13118:2014 (прийнятого методом підтвердження): Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006984с. УДК 631.356.4:006.

46 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN 13448 увійде до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.08.18.0693/0217U007035

ДСТУ EN 12965 (EN 12965:2003+A2:2009, IDT) Сільськогосподарські та лісогосподарські трактори і машини. Карданні вали передачі потужності та їхні кожухи. Вимоги щодо безпеки. Розроблення національного НД на заміну ДСТУ EN 12965:2014 (прийнятого методом підтвердження): Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006985с. УДК 631.372:630*31.

33 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN 12965 увійде до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.08.18.0694/0217U007478

Створити механіко-технологічні основи ресурсозберігаючого виробництва і використання біопалив в енергетично автономних агроєкосистемах: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Голуб Геннадій Анатолійович. – ДР 0115U003375. УДК 620.92.

Об'єкт дослідження - технологічні процеси та обладнання для виробництва і використання біопалив в енергетично автономних агроекосистемах. Мета роботи - створити механіко-технологічні основи ресурсозберігаючого виробництва і використання біопалив в енергетично автономних агроекосистемах. Методи дослідження - базувалися на опрацюванні наукових видань та інформаційних матеріалів періодичних наукових праць; теоретичні дослідження базувалися на основі законів суцільного, рідкого та газоподібного середовищ, зокрема механіки матеріалів, методів аналітичної та диференційної геометрії, методів теоретичної та аналітичної механіки, механіки рідин (гідравліки), механіки газів (термодинаміки), аеродинаміки; основні задачі по визначенню оптимальних параметрів технічних засобів та обладнання визначалися з використанням факторного планування експериментів на основі планів, що мінімізують дисперсію; критерії оптимізації визначалися з урахуванням питомої енергоемності та показників якості отримуваних біопалив; обробка експериментальних даних проводилася з використанням методів математичної статистики, методів середніх величин та найменших квадратів. Економічна оцінка проводилася згідно існуючих нормативів шляхом визначення собівартості, рентабельності та терміну окупності обладнання та засобів механізації. У процесі виконання роботи розроблена імітаційна модель функціонування агроекосистеми із виробництвом біопалива, яка дозволяє встановити основні показники сільськогосподарського виробництва при бездефіцитному балансі гумусу. Встановлено, що найбільший економічний ефект можна отримати в збалансованій агроекосистемі, що поєднує рослинництво, тваринництво і виробництво біопалива, забезпечивши при цьому бездефіцитний баланс гумусу. Встановлено, що основними характеристиками процесу отримання якісного дизельного біопалива є ефективність перемішування і витрати енергії. Обґрунтовано раціональні значення параметрів гідромеханічної мішалки на основі компромісу, який поєднує необхідність забезпечення нормативних показників якості та мінімальну споживану потужність при використанні гідромеханічного перемішування для виробництва дизельного біопалива. Отримано математичну модель для визначення ефективної довжини струменя від тиску в соплі форсунки та діаметра форсунки при гідродинамічному перемішуванні суміші рослинної олії та каталізаторів. Встановлено, що виробництво дизельного біопалива із олії, отриманої із відходів переробки зерна олійних культур, може замінити потреби у дизельному паливі на 6-7 % від загальної кількості споживання дизельного палива в аграрному виробництві. На основі експериментальних досліджень отримано рівняння регресії зміни годинної витрати палива від змінного тягового опору робочого агрегату та вмісту дизельного біопалива в паливній суміші. Виконано моделювання впливу режиму роботи двигуна на холостому ході на час та витрату палива при здійсненні нагріву палива в баку. Встановлено раціональні значення кутової швидкості обертального метантенка, при якій буде забезпечуватися рівномірне перемішування та взаємопроникнення мінеральних та органічних складових субстрату. Отримані залежності дозволяють визначити глибину занурення обертального біогазового реактора в рідину та коефіцієнт заповнення реактора біомасою, при яких забезпечуються мінімальні енергетичні витрати на обертання біореактора. Встановлено питомі витрати повітря в котлі та їх розподіл на утворення генераторного газу і спалювання газу, а також рівномірність розподілу повітря в область утворення і спалювання газу та опір розподільників повітря. За рахунок цього, а також подачі додаткового повітря в камеру згорання котла, досягається підвищення віддачі тепла в порівнянні із прямим спалюванням соломи в котлах іншого типу на

величину до 19%. Визначено собівартість виробництва та рівень рентабельності виробництва біопалив. Підготовлена монографія "Виробництво і використання біопалив у агроекосистемах. Механіко-технологічні основи". Робота розповсюджується за договірною ціною.

55.08.18.0695/0217U007494

Стимулювання ефективного використання енергоресурсів: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Іванов Юрій Борисович. – ДР 0117U007758. УДК 629.213 с.

Об'єкт дослідження - процеси державного податкового стимулювання раціонального використання енергетичних ресурсів. Предмет дослідження - теоретичні положення, методи та методичні підходи, а також інструментарій податкового стимулювання ефективного використання енергоресурсів. Мета - теоретичне обґрунтування податкового регулювання енергоефективності та розробка методичних і практичних рекомендацій щодо системи інструментів податкового стимулювання ефективного використання енергетичних ресурсів. Методи дослідження - системний, логічний та історичний підходи; аналізу і синтезу, індукції та дедукції; порівняльного аналізу; регресійного та трендового аналізу.

55.65 Машинобудування для торгівлі і громадського харчування

55.08.18.0696/0217U006472

Дослідження ефективності процесів термобаричної обробки харчових продуктів. Розробка вимог до конструкції апаратів: Заключний звіт /Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"; Керівник Скрипник Вячеслав Олександрович. – ДР 0110U002268. УДК 641.521.

186 с.

Актуальність дослідження. Останнім часом споживач все більше надає перевагу смаженим м'ясним виробам, при виробництві яких застосовують такі технологічні прийоми для доведення їх до стану кулінарної готовності, що сприяють максимальному збереженню харчової цінності готових продуктів та недопущення утворення в них шкідливих речовин. Виробництво смажених м'ясних натуральних порційних виробів, виготовлених із м'яса з високим вмістом сполучної тканини (наприклад, лопатевої та тазостегнової частин) можливе за умови його попереднього оброблення (механічного, оброблення кислотами, ферментами та ін.). Це дозволяє збільшити кількість м'яса придатного для виробництва смажених м'ясних натуральних порційних виробів до 25 %. Однак, попереднє оброблення суттєво впливає на вихід готового продукту та його кінцеву якість, тому важливе значення набуває розробка такого процесу жаріння м'яса яловичини з високим вмістом сполучної тканини, при якому втрати вологи продуктом були б найменші, що в свою чергу буде сприяти гідролізу колагену в більшій кількості. Крім того, використання низькосортного м'яса дозволить суттєво знизити собівартість смажених кулінарних виробів. Розробка обладнання для жаріння м'яса з високим вмістом сполучної тканини дозволить збільшити обсяги м'яса придатного для виробництва натуральних порційних смажених виробів із високими якісними показниками, а розробка спеціалізованого апарату для його реалізації є актуальною науково-технічною проблемою, оскільки його впровадження на підприємствах ресторанного господарства України дасть значний економічний та соціальний ефект. Об'єкт дослідження - процес двостороннього жаріння під тиском у функціонально замкнених емкостях м'яса із високим вмістом сполучної

тканини. Предмет дослідження - обладнання для проведення процесу двостороннього жаріння під тиском у функціонально замкнених емкостях м'яса яловичини з високим вмістом сполучної тканини. Мета роботи: розробка обладнання для жаріння м'яса з високим вмістом сполучної тканини. Методи досліджень: теоретичні методи дослідження тепло-перенесення та сучасні експериментальні методи вимірювання теплотеметричних, теплофізичних, мікробіологічних та фізико-хімічних показників, методи статистичної математики, кореляційного аналізу та комп'ютерних технологій. Робота передається за кордон за договірною ціною.

55.08.18.0697/0217U006475

Інтенсифікація технологічних процесів з використанням різних фізичних методів з метою енергозбереження при обробці харчових продуктів. Розробка вимог до апаратів:

Заключний звіт /Вищий навчальний заклад Укоопспілки "Полтавський університет економіки і торгівлі"; Керівник Скрипник Вячеслав Олександрович. – ДР 0110U002269. УДК 641.

450 с.

Роботу присвячено науковому обґрунтуванню енерго-ефективних та ресурсозберігаючих процесів кондуктивного жарення м'ясних порційних натуральних виробів і розробці обладнання для їх реалізації. Сформульовано технологічні вимоги до процесу кондуктивного жарення м'яса, в тому числі і з високим вмістом сполучної тканини, з метою упередження утворення в них гетероциклічних амінів. Розроблено нову комплексну методику оцінки енергетичної ефективності процесів кондуктивного жарення м'яса в апаратах для їх реалізації, за якою проведено аналіз енергетичної ефективності цих процесів в основних видах обладнання для жарення. Сформульовано напрямки підвищення енергетичної ефективності і ресурсозбереження процесу кондуктивного жарення. Розроблено науково-теоретичні основи процесів кондуктивного жарення м'яса під впливом фізичних і електрофізичних методів. Розроблено оригінальні методики і установки, за допомогою яких отримані експериментальні дані, що підтверджують адекватність обґрунтованої аналітичної і розробленої теплової моделі процесів кондуктивного жарення м'яса під впливом фізичних і електрофізичних методів, а також ефективність використання цих процесів та актуальність створення нового енерго- і ресурсозберігаючого обладнання. Визначені раціональні режими та конструктивні параметри обладнання для двостороннього жарення та розроблено апарати для їх реалізації. Розроблено технічну документацію на виготовлення експериментальних зразків обладнання для двостороннього жарення м'яса під впливом фізичних і електрофізичних методів. Встановлено підвищення енергетичної ефективності і технологічних показників розроблених процесів з використанням нового обладнання та їх соціально-економічної ефективності. Робота передається за кордон за договірною ціною.

58 ЯДЕРНА ТЕХНІКА

58.01 Загальні питання ядерної техніки

58.08.18.0698/0217U006879

Дослідження та розрахунок вібраційного стану головних трубопроводів блоку №1 Рівненської АЕС: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Тріщ Роман Михайлович. – ДР 0117U005144. УДК 621.039.536.4:534.6.

35 с.

Об'єктом дослідження є трубопровідні системи атомної електростанції, що знаходяться під дією високого тиску та

температури. Метою роботи є комплексне дослідження вібраційного стану трубопроводів ПВТ-6, ПВТ-7 ТА-1,2, підвищення надійності та строку служби трубопроводів за допомогою установки демпфуючих елементів. Для досягнення мети було поставлено та вирішено наступні завдання: проведено оцінку технічного стану трубопровідних систем АЕС на відповідь нормативним параметрам; проаналізовано методи усунуння вібрації трубопроводів; визначено динамічні характеристики трубопроводу; проведено розрахунок вібраційного стану трубопроводу ПВТ-6 ПВТ-7 ТА-1,2. Теоретичним та практичним результатом є комплексне дослідження технічного стану трубопроводів, аналіз та оцінка вібростану трубопроводів, розрахунок демпфуючих елементів надання рекомендацій щодо встановлення демпфуючих елементів. Наукова новизна полягає у розробці комплексу науково-методичних положень управління технічним станом трубопровідних систем АЕС. Ефективність впровадження укладається в тому що теоретичні висновки й практичні рекомендації можуть використовуватися для підвищення ефективності використання виробничого потенціалу підприємств у галузі атомної енергетики Робота передається за кордон за договірною ціною.

58.33 Ядерні реактори

58.08.18.0699/0217U006762

Проведення аналізу, перегляду та узгодження з МОЗ України документа РГ.0.0026.0159 "Допустимий газо-аерозольний викид та допустимий водний скид радіоактивних речовин у навколишнє середовище ВП "Южно-Українська АЕС" (радіаційно-гігієнічний регламент першої групи)": Заключний звіт /Приватне акціонерне товариство "Науководослідний інститут радіаційного захисту Академії технологічних наук України"; Керівник Берковський Володимир Борисович. – ДР 0117U003589. УДК 621.039.583/.584(094.9). 51 с.

Об'єкт дослідження: газо-аерозольний викид та водний скид радіоактивних речовин у навколишнє середовище ВП "Южно-Українська АЕС". Мета: Виконати перерахунок допустимих рівнів викиду і скиду радіоактивних речовин ВП "Южно-Українська АЕС". Методи: інформаційно-аналітичні. Результати: розроблено і погоджено з МОЗ документ РГ.0.0026.0159 "Допустимий газо-аерозольний викид та допустимий водний скид радіоактивних речовин у навколишнє середовище ВП "Южно-Українська АЕС" (радіаційно-гігієнічний регламент першої групи)"

58.08.18.0700/0217U007353

Розробка моделі енергоблоку ВВЕР-1000/В-320 для коду MELCOR 2.1: Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки"; Керівник Жабін Олег Ігорович. – ДР 0117U005496. УДК 621.039.586:004.9. 25 с.

Об'єкт дослідження - теплогідрравлічна модель ядерної паровиробної установки реактора (ЯПВУ) типу ВВЕР-1000/В-320 у форматі коду MELCOR версії 2.1. Метод дослідження - збір вхідних даних для розробки моделі ЯПВУ типу ВВЕР 1000/В-320, приведення у відповідність до формату вхідних даних комп'ютерного коду MELCOR версії 2.1 характеристик гідрравлічних компонентів і теплових структур першого контуру, другого контуру та герметичного об'єму, характеристик обладнання, сигналів основних захистів та блокувань. У Звіті наведені результати оновлення теплогідрравлічної моделі ЯПВУ типу ВВЕР 1000/В-320, розробленої для коду MELCOR версії 1.8.5, у формат коду MELCOR версії 2.1. Робота розповсюджується за договірною ціною.

58.08.18.0701/0217U007354

Розроблення моделі активної зони ВВЕР-1000 для коду PARCS: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки"; Керівник Овдєнко Юрій Миколайович. – ДР 0117U005497. УДК 621.039.586:004.9.

25 с.

Об'єкт дослідження - розрахунковий код PARCS в частині застосування для розрахунку нейтронно-фізичних характеристик активної зони водо-водяних енергетичних реакторів. Метод дослідження - збір вхідних даних, розробка нейтронно-фізичної моделі активної зони реактора ВВЕР-1000 для комп'ютерного коду PARCS, проведення перевірного розрахунку характеристик активної зони з використанням розробленої моделі. У Звіті наведені результати розробки моделі розрахункового коду PARCS для активної зони реактора ВВЕР-1000. Для аналізу коректності проводилися порівняння результатів розрахунку основних НФХ із результатами, що отримані з використанням програми DYN3D для аналогічних розрахункових станів, та з експериментальними даними експлуатації паливної кампанії № 1 блока № 2 Хмельницької АЕС. Робота розповсюджується за договірною ціною.

58.08.18.0702/0217U007355

Розробка моделі для аналізу критичності паливомістких мас під час важкої аварії в реакторі та басейні витримки ВВЕР-1000 для коду SCALE: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний науково-технічний центр з ядерної та радіаційної безпеки"; Керівник Овдєнко Юрій Миколайович. – ДР 0117U005498. УДК 621.039:65.012.12.

25 с.

Об'єкт дослідження - розрахунковий комплекс SCALE в частині застосування для розрахунку коефіцієнта розмноження нейтронів під час розвитку важкої аварії в активній зоні (АкЗ) та басейні витримки відпрацьованого ядерного палива на атомних електричних станціях (АЕС) України з реакторами ВВЕР-1000. Метод дослідження - збір вхідних даних, розробка нейтронно-фізичних моделей АкЗ, внутрішньокорпусних пристроїв (ВКП), корпусу реактора ВВЕР-1000 та відсіків басейну витримки відпрацьованого палива ядерної установки (ЯУ) з реактором ВВЕР-1000 для аналізу перебігу важкої аварії за допомогою розрахункового комплексу SCALE, апробація розроблених моделей шляхом проведення тестових нейтронно-фізичних розрахунків. У роботі наведено стислий опис розроблених моделей для розрахунку критичності на різних стадіях перебігу важкої аварії у корпусі, шахті реактора ВВЕР-1000 та басейні витримки відпрацьованого ядерного палива. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59 ПРИЛАДОБУДУВАННЯ

59.14 Проектування і конструювання приладів

59.08.18.0703/0217U006756

Розроблення технологій виготовлення елементів з монокристалів танталату літію для акустооптичних пристроїв: Заклучний звіт /1. Науково-виробниче підприємство "Електрон-Карат"-дочірнє підприємство ПрАТ "Концерн-Електрон"; Керівник Сольський Іван Михайлович. – ДР 0117U000951. УДК 520.62:621.384.3; 681.586.67:537.226.82.

89 с.

Розроблені технології виготовлення робочих елементів з монокристалів танталату літію для використання в електрооптичних, акустооптичних, піроелектричних та акусто-

електронних пристроях. Робота передається за кордон за договірною ціною.

59.08.18.0704/0217U007333

Розробка метрологічного забезпечення та дослідна експлуатація готових до впровадження інтелектуальних сенсорних приладів на основі реєстрації та аналізу магнітних, електричних та оптичних сигналів. V етап - Дослідна експлуатація сенсорних приладів, їх удосконалення і тиражування: Заклучний звіт /Інститут кібернетики ім.В.М.Глушкова НАН України; Керівник Прімін Михайло Андрійович. – ДР 0117U000648. УДК 621.384.001.63; 621.384.001.66.

417 с.

Проведена апробація та дослідна експлуатація ряду приладів в медичних закладах та наукових установах, отримано ряд документів, що це підтверджують, серед яких фотоплетизмограф - в ННЦ радіаційної медицини НАМНУ, комбінований прилад ЕКГ та пульсової діагностики - в КНЕУ ім. В. Гетьмана в рамках Всесвітнього дня серця та в акції "День здоров'я в КМДА", портативний цифровий електрокардіограф - у Військовій Академії (м. Одеса) та Центрі психіатричної допомоги та професійного психофізіологічного відбору МВС, мультисенсорний газоаналізатор - у МННЦ ІТ та систем НАНУ. Вдосконалено програмні та технічні засоби, експлуатаційну документацію за результатами метрологічної атестації та дослідної експлуатації сенсорних приладів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.29 Прилади для вимірювання електричних і магнітних величин

59.08.18.0705/0217U007018

Аналіз поточного стану енергозбереження і потенціалу підвищення енергоефективності систем освітлення, об'єктів бюджетної сфери та житлового сектору міста Харкова: Заклучний звіт /Харківський національний

університет міського господарства імені О.М. Бекетова; Керівник Сухонос Марія Костянтинівна. – ДР 0117U007578. УДК 621.317.

58 с.

Виконано дослідження з наступних основних напрямків: аналіз систем освітлення, світлових приладів й освітлювальних установок; освітлювальні установки й методи їх розрахунку.

59.08.18.0706/0217U007351

Інформаційно-вимірювальна система моніторингу магнітного поля на основі радіаційно-стійких нанорозмірних металевих перетворювачів: Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Бондарев Андрій Петрович. – ДР 0116U004135. УДК 621.317.3Ф114; 621.317.4Ф114.

198 с.

Розроблено та виготовлено макет вимірювального перетворювача сигналів сенсорів, експериментальний зразок апаратури для дослідження сенсорів в ядерному реакторі та експериментальні зразки сенсорів Холла на основі нанорозмірних плівок золота та молібдену. Розроблено та виготовлено прототип магнітовимірювальної системи моніторингу магнітного поля. На основі проведеного аналізу літературних джерел і безпосередніх контактів з спеціалістами реактору IBR-2 були вибрані реактор, сумісні матеріали і конструкція оснастки, а також здійснено виготовлення її основних вузлів на підприємствах м.Львова і монтаж та тестуван-

ння в Лабораторії магнітних сенсорів. Для реалізації методу он-лайн дослідження була розроблена та виготовлена оснастка, яка включає: радіаційностійкі зонди для розташування досліджуваних сенсорів із джерелом магнітного поля, систему ліній передачі сигналів та інші допоміжні деталі. В оснастці використані тільки керамічні і металеві матеріали з низькою активацією нейтронами, а також тільки зварні електричні виводи. Розроблено програмне забезпечення керування не обслуговуваною апаратною частиною ІВС та її зв'язку із віддаленою станцією накопичення та обробки виміральної інформації. Успішно проведені декілька серій експериментів по визначенню стабільності параметрів металевих сенсорів Холла, накопичена велика кількість експериментальних результатів та проведена вторинна статистична обробка цих результатів, що демонструють отримані таблиці та графічні матеріали. Виготовлена апаратно-програмна частина експериментального зразка інформаційно-виміральної системи. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.37 Прилади для теплотехнічних і теплофізичних вимірювань

59.08.18.0707/0217U007241

Халькогенідні склуваті середовища для сучасних біомедичних сенсорів: Заключний звіт /Львівський національний університет імені Івана Франка; Керівник Шпотюк Ярослав Олегович. – ДР 0117U003448. УДК 535.372, 535-15.

34 с.

Метою даного проекту є розробка новітніх систем халькогенідних стекол, легованих іонами рідкісноземельних елементів, для активних оптоволоконних застосувань в ІЧ-діапазоні. Досліджувані функціональні системи включають Ga-містки стекла на основі As-Se леговані іонами рідкісноземельних металів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

59.45 Прилади неруйнівного контролю виробів і матеріалів

59.08.18.0708/0217U006697

Розв'язання нових дифракційних задач для розвитку електромагнітного та акустичного неруйнівного контролю конструкційних матеріалів: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Назарчук Зіновій Теодорович. – ДР 0115U000122. УДК 518.6:630.179.

275 с.

Для ідентифікації дефектів при діагностуванні діелектричних структур використано нову стратегію розв'язування обернених задач розсіювання, яка полягає в уточненні відомих наближених розв'язків шляхом мінімізації складових похибки. Використовуючи метод функціональних рівнянь і аналітичної регуляризації, отримано математично строгі розв'язки ряду нових канонічних задач теорії дифракції електромагнітних, акустичних та пружних хвиль на розсіювальних структурах з краями і вершинами та на кавернах. Шляхом побудови радіохвильових зображень виявлено ознаки дефектів типу змінання, руйнування та непроклею зовнішнього обшита конструкційних композитних матеріалів. Створено новий клас вихрострумових перетворювачів для формування сигналу відгуку за вимірюванням різниці струмів у його обмотках. Наведено вирази для знаходження еквівалентного значення коерцитивної сили ферромагнітного матеріалу при моделюванні його тришаровою структурою для різних ступенів намагнічування за товщиною.

61 ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

61.13 Процеси й апарати хімічної технології

61.08.18.0709/0417U002431

Шкоп Андрій Олександрович. Закономірності процесів розділення шламових вод з полідисперсною твердою фазою в осаджувальних центрифугах: Дис... к.т.н. /Сумський державний університет. – Захищена 16.06.2017.

УДК 622.793 : 648.326.

136 с.: 2 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 141 назва.

Дисертація присвячена вивченню процесів поділу шламових вод в осаджувальних центрифугах. Досліджено вплив концентрації та дисперсного складу шламу на міцність флокул при механічному впливі. Встановлено, що швидкість осадження флокул після механічного впливу при постійній витраті флокулянта має максимум. Міцність флокул зростає з ростом частки твердої фази розміром 40 - 100 мкм більше 15 % і знижується зі зростанням концентрації твердого в шлам більше 140 г на кубічний дециметр. Запроваджено зміни конструкції центрифуги, що зменшують руйнування флокул в її гідравлічному тракті.

61.08.18.0710/0417U003073

Педченко Анатолій Юрійович. Теплоелектричний стан печей графітування Кастнера: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 30.05.2017.

УДК 621.365.32 (043.3).

138 с.: 8 табл., 70 іл. – Бібліогр.: 134 назви.

Дисертацію присвячено створенню наукових засад розробки та вдосконалення технологічних регламентів процесу графітування електродних виробів у печах Кастнера, що забезпечують визначення раціональних експлуатаційних параметрів обладнання та підвищення якості готової продукції, а отже - ресурсоенергозбереження і зменшення техногенного впливу на довкілля. Розроблено фізичну модель та обґрунтовано використання математичної моделі процесу графітування електродної продукції в печі Кастнера з врахуванням теплових ефектів хімічних реакцій газифікації вуглецевого матеріалу, конверсії водню й оксидів вуглецю в теплоізоляційному матеріалі, механізм перенесення вологи та водяної пари, сублімація графіту, теплоелектрична та механічна контактна взаємодія між елементами конструкції печі. Проведено експериментальні дослідження теплоелектричного стану печі графітування Кастнера, завдяки чому підтверджено вплив процесу газифікації вуглецевого матеріалу на розподіл температур в робочому об'ємі печі та виконана верифікація числових моделей. Проведено числовий аналіз впливу параметрів технологічного регламенту на процес графітування вуглецевої продукції в печах Кастнера, на підставі чого розроблено технічні рішення щодо мінімізації перепаду температури в торцевих заготовках.

61.31 Технологія неорганічних речовин і продуктів

61.08.18.0711/0417U003116

Завгородня Наталія Ігорівна. Вилучення ZnS, іншої сировини, утилізація складових відпрацьованих телевізійних кінескопів та комп'ютерних моніторів: Дис... к.т.н. /Державний вищий навчальний заклад "Український державний хіміко-технологічний університет". – Захищена 27.04.2017.

УДК 628.477.

173 с.: 22 табл., 33 іл. – Бібліогр.: 154 назви.

Дисертаційна робота присвячена розробці технології відновлення неорганічних речовин із катодоліумінофорів, утилізації їх та скла відпрацьованих телевізійних кінескопів та комп'ютерних моніторів. Термодинамічними і експериментальними дослідженнями встановлено основні закономірності розчинення порошку катодоліумінофорів з основою ZnS в розчині соляної кислоти та подальшого осадження з цього розчину відновленого сульфіді цинку. Розраховано кінетичні показники реакцій розчинення та осадження, які використані при розробці технологічного процесу відновлення неорганічних речовин із відпрацьованих катодоліумінофорів, виборі типу та розрахунку інтенсивності реактора. Виконані експериментальні дослідження по використанню відновленого сульфіді цинку, екранного та конічного скла у виробництві склокераміки, склоподібного глазураного покриття та силікатної цегли. Запропоновано послідовність рішень для розробки принципової технологічної схеми відновлення неорганічних речовин із катодоліумінофорів, утилізації їх та скла відпрацьованих телевізійних кінескопів та комп'ютерних моніторів в доцільних виробництвах.

61.35 Технологія виробництва силікатних матеріалів

61.08.18.0712/0217U006772

Новітні змішані кераміки полуторних оксидів для твердотільних лазерів із діодною накачкою: Заключний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Явеський Роман Павлович. – ДР 0117U007055. УДК [666.3-18:546.65]+621.375.826.

44 с.

Синтезовано однорідні нанопорошки Y_2O_3 з квазісферичною морфологією частинок. Відмінна дисперсія та слабка агломерація вихідних нанопорошків, що характеризуються середнім розміром частинок 50-60 нм, дозволили отримати безпористу кераміку 5 ат.% $Yb^{3+}:(La_{0.1}Y_{1.9})_2O_3$ при низькій температурі спікання $1650^\circ C$. Оптичне пропускання синтезованої кераміки становить 81,3% на довжині хвилі 1031 нм. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.08.18.0713/0217U006773

Розробка полікристалічного лазерного матеріалу $Y_2O_3:Yb^{3+}$ для мікročіпових лазерів шляхом інжинірингу керамічного процесу:

Заклучний звіт /Інститут монокристалів Національної академії наук України; Керівник Явеський Роман Павлович. – ДР 0116U008002. УДК [666.3-135:546.65]+621.375.826.

44 с.

Досліджено процеси фазоутворення в системі $Y_2O_3-La_2O_3-Yb_2O_3$ при синтезі оптичної кераміки оксиду ітрію. Методом реакційного вакуумного спікання вихідних нанопорошків синтезовано оптичну кераміку $(Y_{0.85}La_{0.1}Yb_{0.05})_2O_3$ з лінійним оптичним пропусканням до 60%. Визначено її оптичні властивості. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.08.18.0714/0217U006868

Імплантаційні кальційфосфатні біорезорбційні матеріали для кісткової інженерії:

Заклучний звіт /Інститут проблем матеріалознавства ім. І.М.Францевича НАН України; Керівник Сич Олена Євгенівна. – ДР 0117U003269. УДК 66.017:546.185:546.41:546.284-31:546.33.

35 с.

В результаті виконання гранту методом дублювання структури полімерної матриці при температурі $850^\circ C$ отримано

високопористі зразки біокераміки (пористість 86-89 %) на основі біогенного гідроксидантиту та високодисперсного діоксиду кремнію Aeosil® 200. Встановлено, що для отриманих зразків характерна проникна відкрито-пориста структура (відкрита пористість 90 % від загальної) з розміром пор 500-1000 мкм та міцністю на стиск 0.3-0.4 МПа. На основі досліджень *in vitro* та адсорбційної активності на прикладі антибіотику Ceftriaxon показано перспективність отриманої високопористої біокераміки для комплексного лікування дефектів кісткової тканини в ортопедії, травматології та стоматології.

61.37 Технологія органічних речовин і продуктів

61.08.18.0715/0217U007384

Теоретичні основи трансестерифікації в присутності гетерогенних катализаторів: Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Мельник Степан Романович. – ДР 0116U002845. УДК 661.7:547.2/.4; 544.42/.43; 544.47;.

65 с.

Досліджено закономірності реакції трансестерифікації тригліцеридів спиртами C2-C5 у присутності гетерогенних кислот Льюїса і Бренстеда-Лоурі – катіоніту КУ-2-8 у Н-формі, катіоніту КУ-2-8, що містить іммобілізовані іони $Zn(2+)$, $Ni(2+)$, $Sn(2+)$, $Co(2+)$, $Cu(2+)$, та аніоніту АВ-17-8. Визначено вплив будови спирту та тригліцериду, температури, виду і вмісту катализатора, мольного співвідношення реагентів, присутності домішок у реакційній суміші на конверсію тригліцеридів і встановлено оптимальні умови процесу одержання естерів вищих жирних кислот і вказаних спиртів.

61.08.18.0716/0217U007430

Створення сульфуровмісних похідних карбоциклічних та гетероциклічних систем - потенційних антитромботичних субстанцій: Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Новіков Володимир Павлович. – ДР 0117U001618.

УДК 661.7:661.16;661.162;632.9;620.193;620.197.

73 с.

Досліджено структурний дизайн та синтез нових сульфуровмісних похідних карбоциклічних та гетероциклічних систем - аналогів активних сполук-хітів. Створено базу нових карбоциклічних та гетероциклічних аналогів сполук-хітів. Проведено експериментальні дослідження *in vitro* синтезованих нових сульфуровмісних похідних карбоциклічних та гетероциклічних систем, вихідних продуктів для їх одержання та БіоПАР, досліджено вплив поверхнево-активних речовин мікробного походження на антитромботичну активність в суміші з синтезованими сірковмісними сполуками. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.08.18.0717/0217U007431

Розроблення технології одержання біоцидних препаратів широкого спектра застосування: Заклучний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Новіков Володимир Павлович. – ДР 0116U005646.

УДК 661.7:661.16;661.162;632.9;620.193;620.197.

273 с.

Запропоновано новий напрямок у дослідженнях та розробках в галузі сільськогосподарських наук, націлений на пошук нових біоцидних препаратів широкого спектра застосування на основі тіосульфонатів і біогенних поверхнево-активних речовин (біоПАР), основою якого було створення

препаративних методів одержання похідних з тіосульфонатним фрагментом, біосурфактантів та композиційних препаратів тіосульфонат-біоПАР, вивчення їх фізичних і хімічних властивостей, встановлення залежності "будова - біологічна активність" та можливості застосування для захисту від біопшкоджень лакофарбових, мастильних матеріалів, сільськогосподарської продукції та для використання у рослинництві як засоби захисту і рістрегулятори, у ветеринарії як дезінфікуючі засоби, а також для вирішення проблеми біопшкоджень в інших галузях. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.45 Технологія хіміко-фармацевтичних засобів

61.08.18.0718/0417U002357

Романіна Дар'я Михайлівна. Розробка складу, технології і біофармацевтичне вивчення м'яких лікарських засобів з празіквантелом для терапії акнеподібних дерматозів: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 06.06.2017.

УДК 615.454.1/.2 : 615.284.012/.014.015.4 : 616.5-002-085. 170 с.: 30 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 192 назви.

Дисертація присвячена розробці науково обґрунтованих складів і технологій виготовлення м'яких лікарських форм с празіквантелом, що мають високу ефективність і стабільність.

61.51 Технологія переробки нафти і газу

61.08.18.0719/0217U007376

Встановлення технологічної можливості очищення ректифікацією оливних дистилатів і видача науково-технічних рекомендацій фахівців про умови і технологію процесу:

Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Топільницький Петро Іванович. – ДР 0117U001456. УДК 665.663.

89 с.

Досліджено фізико-хімічні характеристики речовин та реагентів, описано методики досліджень. Досліджено основні фактори, що впливають на ефективність зневоднення та очищення емульсій відпрацьованих олив. Представлено результати очищення олив, наданих замовником, наведено та описано технологічну схему очищення відпрацьованих олив, розраховано матеріальний баланс установки та технологічний розрахунок обладнання.

61.08.18.0720/0217U007386

Розробка деемульгаторів, інгібіторів, нейтралізаторів та інших реагентів для нафтовидобувної та нафтопереробної промисловості: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Топільницький Петро Іванович. – ДР 0113U001373. УДК 665.63.404, 665.637.64, 665.77.

40 с.

Вивчено технології антикорозійного захисту нафтозаводського обладнання нітроген- та оксигенвмісними інгібіторами та процес зневоднення нафтових емульсій за допомогою деемульгаторів. Досліджено механізм захисту нітроген- та оксигенвмісних речовин, та деемульгуюча здатність блок-кополімерів оксидів етилену та пропілену. Проведено промислові випробування цих реагентів. Розроблено технологічні схеми одержання товарних форм інгібіторів та деемульгаторів.

61.53 Технологія переробки твердих паливних копалин

61.08.18.0721/0217U006916

Розробка наукових та технологічних засад утилізації відходів виробництва біопалива та вуглеводневих відходів інших виробництв для створення композиційних полімерних матеріалів: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Лебедев Євген Вікторович. – ДР 0113U004543. УДК 662.75:678.

40 с.

Розроблена еластична полімерна композиція з використанням біогліцерину та технологічний регламент. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.59 Технологія синтетичних високомолекулярних сполук

61.08.18.0722/0217U007377

Розробка способів синтезу легованих нанокристалів та гібридних наноструктур для керування їх випромінюванням: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Токарев Віктор Сергійович. – ДР 0117U007364. УДК 678.7; 678:66.08/.09; 621.315.562.

30 с.

Проведено цілеспрямований синтез реакційних олігомерів, які містять комплекс функціональних груп, здатних до зв'язування іонів металів - прекурсорів НК, а також забезпечити структурування полімерних плівок і формування в них нанопор певного розміру; розроблено спосіб *in situ* синтезу нанокристалів та гібридних наноструктур на основі CIS напівпровідників безпосередньо в структурованих полімерних плівках та досліджено основні закономірності синтезу; досліджено вплив різних факторів (природи полімерної матриці, температури) на будову, оптичні властивості нанокристалів CIS напівпровідників; ґрунтуючись на розробленій методиці, виготовлено серію зразків полішарових наенокмпозитних плівок з вбудованими нанокристаллами на основі CIS напівпровідників. Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.61 Технологія пластмас

61.08.18.0723/0417U002500

Найда Андрій Михайлович. Орієнтаційна модифікація полівінілхлориду при виготовленні напірних труб: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 27.06.2017.

УДК 678.743.2:678.027.3-023.846 (043.3).

180 с.: 44 табл., 74 іл. – Бібліогр.: 138 назв.

Робота присвячена створенню вітчизняної технології і обладнання для виготовлення орієнтованих труб з ПВХ-О, дослідженню і впровадженню їх в промислове виробництво. Розроблені технологічні основи створення композиційного матеріалу на основі непластифікованого полівінілхлориду для орієнтованих труб з ПВХ-О. Використані нові рецептури композицій на основі непластифікованого полівінілхлориду при різних технологічних параметрах процесу змішування компонентів композиції, введення додаткових технологічних добавок, дослідження їх впливу на фізико-механічні і експлуатаційні властивості та характеристики труб з ПВХ-О. Проведено експериментальне дослідження основних процесів технології одержання орієнтованих водонапірних труб зі створеного полімерно-композиційного матеріалу, а саме труб з ПВХ-О, здійснено порівняння фізико-механічних і експлуатаційних властивостей і характеристик

труб з НПВХ і труб з ПВХ-О, показана перевагу труб з ПВХ-О. Створена промислова установка виробництва труб з ПВХ-О. Підібрані і обґрунтовані оптимальні технологічні режими випуску труб з ПВХ-О.

61.08.18.0724/0417U003051

Слепцов Олександр Олегович. Розробка технології отримання функціоналізованих поліолефінів малеїновим ангідридом та їх застосування: Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищена 11.05.2017.

УДК [678.742.2/.3:66.095.26-922](043.3).

137 с.: 48 табл., 67 іл. – Бібліогр.: 124 назви.

Дисертація присвячена розробці способів вдосконалення технологій отримання поліолефінів, функціоналізованих малеїновим ангідридом. Встановлено закономірності процесу функціоналізації поліетиленового воску, які дозволили отримати раціональні технологічні режими одержання поліетиленового воску з високим ступенем щеплення малеїнового ангідриду. Встановлено механізм взаємного впливу вмісту малеїнового ангідриду, дикумилпероксиду та вазелінового масла на процес отримання поліолефінів, функціоналізованих малеїновим ангідридом методом реакційної екструзії, визначено їх вплив на ступінь щеплення малеїнового ангідриду. Досліджено процес евакуації мономеру, що не прореагував, з поліолефінів, функціоналізованих малеїновим ангідридом, за допомогою вакууму та у повітряній сушарці. На основі отриманих результатів обґрунтовано основні стадії та раціональні технологічні параметри отримання поліолефінів, функціоналізованих малеїновим ангідридом, методами реакційної екструзії та твердофазної функціоналізації. Запропоновані технологічні схеми одержання ПО, функціоналізованих малеїновим ангідридом методами реакційної екструзії за технологіями попереднього змішування та роздільного дозування. Також запропонована технологічна схема одержання поліетиленового воску функціоналізованого МА.

61.08.18.0725/0417U003052

Слепцова Інна Леонідівна. Розробка технологій керованої деполімеризації відходів полімерних пакувальних матеріалів: Дис... к.т.н. /Київський національний університет технологій та дизайну. – Захищена 11.05.2017.

УДК [678.74:66.095.268](043.3).

150 с.: 50 табл., 70 іл. – Бібліогр.: 134 назви.

Дисертація присвячена розробці технологічних процесів вторинної переробки відходів сучасних марок промислових полімерів ПЕТГ, ЛПЕНГ, ПММА-Е шляхом термічної та хімічної деполімеризації у мономерні продукти. Досліджено основні закономірності процесу хімічної та термічної деполімеризації відходів сучасних марок промислових полімерів періодичним та безперервним способами. Розроблено технології переробки олігомерних та мономерних продуктів деполімеризації у вихідну сировину для органічного синтезу та створення полімерно-композиційних матеріалів. На основі одержаних результатів обґрунтовано основні параметри та закономірності процесів деполімеризації, що стало основою технологічних схем переробки у виробі різного призначення.

61.08.18.0726/0217U006919

Розвиток знань про деградабельні та інші полімерні системи на основі модифікованих природновідновлюваних сполук: Заключний звіт /Інститут хімії високомолекулярних сполук НАН України; Керівник Рябов Сергій Володимирович. – ДР 0113U007941. УДК 678.5664:541.64.

44 с.

Досліджена структура і властивості полімерних матриць із різним вмістом -циклодекстринвмісного псевдоротакаєну. Проведені дослідження по впливу постійних магнітного і електричного полів на структуру та термічні властивості потрібних поліелектроліт-металічних комплексів на основі полістиролсульфонату, гідрохлориду полі(диалілдиметиламонію) і солей металів різної валентності та металовмісних наноккомпозитів Робота розповсюджується за договірною ціною.

61.65 Технологія лакофарбових матеріалів і органічних покриттів

61.08.18.0727/0417U002344

Букетова Наталія Миколаївна. Розробка фулереновмісних епоксиккомпозитів з мікродисперсними наповнювачами для захисних покриттів з підвищеними експлуатаційними характеристиками: Дис... к.т.н. /Луцький національний технічний університет. – Захищена 16.06.2017.

УДК УДК 667.64:678.026.

148 с.: 31 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 119 назв.

Роботу присвячено дослідженню властивостей епоксиккомпозитних матеріалів та покриттів на їх основі. Метою роботи є встановлення основних закономірностей впливу модифікатора, нано- та мікродисперсних наповнювачів на експлуатаційні характеристики епоксидних матеріалів та видачі рекомендації щодо створення на їх основі покриттів для захисту технологічного устаткування від корозії та дії гідробразиву. На основі результатів досліджень створено нові матеріали та покриття на їх основі з підвищеними експлуатаційними характеристиками. Отримані матеріали впроваджено на підприємстві ТОВ "ОСП Корпорація ВАТРА"

62 БІОТЕХНОЛОГІЯ

62.01 Загальні питання біотехнології

62.08.18.0728/0217U006788

Біохімічні аспекти респонсивної інтеграції метаболізму есенціальних нутрієнтів: Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Копильчук Галина Петрівна. – ДР 0115U003231. УДК 48.801:573.6.086.83.

214 с.

У даному дослідженні на основі різнорівневого скринінгу спрямованості біохімічних перетворень пластичних та енергетичних субстратів встановлено стадійно-концентраційні залежності метаболічної активності нормальних, умовно нормальних та трансформованих клітин за умов різної забезпеченості та застосування есенціальних нутрієнтів із вираженою гепатопротекторною та протицуклинною дією. Результати дослідження носять фундаментальний характер та можуть бути використані для узагальнення уявлень про механізми взаємозв'язку між напрямком метаболічних перетворень та структурно-функціональними змінами організму, а також на практиці для розробки нових і підсилення ефекту існуючих профілактичних засобів при токсичному ураженні та онкогенезі з можливостями аліментарного застосування метаболічних форм нутрієнтів (ретиноїдів, поліненасичених жирних кислот, амінокислот) для селективної модуляції метаболічних процесів в уражених тканинах. Висновки та положення роботи рекомендуються для біохіміків, молекулярних біологів, онкологів, фармакологів, спеціалістів у галузі розробки гепатопротекторних та протицуклинних засобів.

62.13 Біотехнологічні процеси й апарати

62.08.18.0729/0217U007221

Оптимізація складу та розробка технічної документації на сумішеве біодизельне паливо на основі продуктів етанольної переестерифікації олій різної природи: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Патрисяк Любов Казимирівна. – ДР 0113U003670. УДК 665.753.4:66.095.134.

54 с.

Розроблено новий спосіб приготування каталізатора, з використанням якого синтезовано партію (50 л) етилових естерів соняшникової олії. Проведено порівняльні стендові моторні випробування на сучасному дизельному двигуні (VW 1,9TDI ALH) біодизельних палив зі вмістом етилових естерів 20, 50, 80 % об. з мінеральним паливом. Енергетичні показники роботи двигуна на сумішевому паливі несуттєво погіршуються в міру зростання вмісту естерів, тоді як за екологічними показниками сумішеве паливо однозначно перевершує нафтове дизельне паливо. Робота розповсюджується за договірною ціною.

62.35 Технологічна біоенергетика

62.08.18.0730/0217U007217

Розробка методу вибухового автогідролізу як ефективного засобу конверсії рослинної біомаси: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Кашковський Володимир Ілліч. – ДР 0113U003672. УДК 624.072:630.

172 с.

На прикладі одержання мікросталічної целюлози з кукурудзяних качанів розроблено відповідне ТЕО. Робота розповсюджується за договірною ціною.

62.39 Інженерна ензимологія

62.08.18.0731/0217U006763

Апробація сенсорного аналізатора на базі потенційних споживачів. Підготовка Технічних умов (Лабораторного регламента) на хемота біосенсорні елементи аналізатора: Заключний звіт /Інститут біології клітини НАН України; Керівник Гончар Михайло Васильович. – ДР 0117U004342. УДК 577.15.08.

56 с.

Об'єкт дослідження: формальдегід, L-лактат, аналіз, біоселективні елементи, функціональні схеми та електронні вузли, амперометричний біосенсор, технічна документація, протоколи випробувань на базі потенційних споживачів. Мета роботи: Розробка біо/хемосенсорних аналізаторів для визначення вмісту формальдегіду та L-лактату, їх метрологічна оцінка та дослідна апробація. Мета етапу 2017 р.: Апробація сенсорного аналізатора на базі потенційних споживачів. Підготовка Лабораторного регламента на хемота біосенсорні елементи аналізатора. Методи дослідження: мікробіологічні, біохімічні, фізико-хімічні, електрохімічні, ензиматичні. Підготовлено Лабораторний регламент на хемота біосенсорні елементи аналізатора. Оптимізовано програми і методики технічного випробування приладу під вимоги конкретного потенційного споживача на базі відділу біохімії крові ДУ "Інститут патології крові та трансфузійної медицини НАМН України". Проведено тренінг персоналу з експлуатації аналізаторної системи "ФОРМАТЕСТ-2010" та проведено тестове кількісне визначення L-лактату в фармацевтичних препаратах трансфузійного призначення. За результатами НДР у 2017 р. опубліковано 3 статті (із сумарним імпаکت-фактором 8,13), 1 розділ у монографіях, 2

тез доповідей. Подано до друку 1 статтю.

64 ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ

64.29 Текстильна промисловість

64.08.18.0732/0217U007306

Е! 10710 UV-SHIELD "Проектування і розробка текстильних матеріалів для захисту від УФ випромінювання": Заключний звіт /Київський національний університет технологій та дизайну; Керівник Власенко Вікторія Іванівна. – ДР 0117U007576. УДК 677.077, 67.06.

38 с.

Завдання КНУТД на 2017р. - розробка шаруватих текстильних структур, склад яких забезпечує надійний захист від ультрафіолетового (УФ) випромінювання. Дослідження ефективності поглинання УФ випромінювання текстильними матеріалами різного сировинного складу проводилося в Центрі випробувань ФП і БФ (Центр випробувань фотоперетворювачів та батарей фотоелектричних) Інституту Фізики Напівпровідників НАНУ на установці, атестованій органом Держстандарту України (Укрметртестстандарт). В результаті виконання етапу 1 НДР були створені текстильні багатошарові матеріали з високими екрануючими властивостями щодо УФ випромінювання. Текстиль являє собою багатошарові матеріали, отримані термоклейовим методом із застосуванням клеючих текстильних матеріалів з двосторонньою клейовою здатністю. Отримані шаруваті матеріали забезпечують не тільки практично стовідсоткову екрануючу дію від УФ випромінювання, але мають високі гігієнічні та механічні властивості. За результатами роботи опубліковано 2 наукові роботи, з них 1 в журналі, що індексується БД Scopus, 1 тези доповідей; зроблені 2 доповіді на міжнародних конференціях, з них 1 - за кордоном (Чехія, Ліберецький технічний університет).

65 ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

65.01 Загальні питання харчової промисловості

65.08.18.0733/0217U006441

Управління асортиментом та якістю продуктів функціонального призначення: Заключний звіт /Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету; Керівник Непочатих Тетяна Анатоліївна. – ДР 0114U001578. УДК 005.01:658.562.

143 с.

Об'єкти дослідження - харчові продукти, біологічно активні добавки (хліб, печиво, пряники, шрот з насіння гарбуза, шрот з льону, пажитник, квіти календули, суміш харчових волокон амаранту та зародків пшениці, вівсяні висівки, розторопша). Мета роботи - розширення асортименту та підвищення якості нових функціональних харчових продуктів шляхом використання біологічно активних добавок. Методи досліджень - органолептичні, фізико-хімічні. В роботі проведено аналіз наукових основ створення функціональних харчових продуктів, огляд сучасних підходів щодо використання вітчизняних біологічно-активних добавок у виробництві харчових продуктів. В роботі науково обґрунтовано використання шротів (з насіння гарбуза, льону), лікарсько-технічної сировини (пажитник, квіти календули) у хлібобулочному і кондитерському виробництві з подальшим удосконаленням способів виробництва для отримання високоякісної конкурентоспроможної продукції. Результати НДР впроваджені у хлібобулочне і кондитерське виробництво м. Харкова. Прогнозні припущення щодо розвитку об-

ектів дослідження - пошук оптимальних способів виробництва харчових продуктів з БАД.

65.08.18.0734/0217U007265

Інтенсифікація технологічного процесу з метою створення високоефективного обладнання харчових, мікробіологічних і фармацевтичних виробництв: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Гавва Олександр Миколайович. – ДР 0113U003023. УДК 663/664.

461 с.

Об'єкт досліджень - процеси харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв та взаємозв'язки між конструктивними, кінематичними параметрами функціональних модулів технологічного обладнання. Предмет досліджень конструктивна реалізація параметри процесів та обладнання харчових, фармацевтичних та мікробіологічних виробництв. Мета досліджень - інтенсифікація технологічних процесів та створення нового й модернізація існуючого технологічного обладнання харчових, фармацевтичних і мікробіологічних виробництв на основі прогресивних енергетичних та ресурсозберігаючих технологій. Під час проведення дослідження, для досягнення поставленої мети проведено аналіз тенденцій розвитку харчової, мікробіологічної та фармацевтичної промисловості, досліджено шляхи інтенсифікації процесів харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв, виконано математичне та імітаційне моделювання технологічних процесів та проведено експериментальні дослідження технологічного обладнання в лабораторних та промислових умовах. Практичне значення досліджень полягає в тому, що отримані результати дають можливість: визначити напрями інтенсифікації технологічних процесів, удосконалення технологічного обладнання, розробити рекомендації для удосконалення апаратурно-технологічних схем та розробити нове обладнання на основі прогресивних енергетичних та ресурсозберігаючих технологій. Одержані результати наукової роботи можуть бути використані під час підготовки конструкторської документації, створення нового та модернізації існуючого обладнання, впровадження результатів наукової роботи у навчальний процес та виробництво. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.13 Процеси й апарати харчових виробництв

65.08.18.0735/0518U000180

Погребняк Андрій Володимирович. Науково-теоретичні основи процесу різання харчових продуктів водополімерним струменем та розробка обладнання для його реалізації: Дис... д.т.н. /Харківський державний університет харчування та торгівлі. – Захищена 26.06.2018.

УДК 641.512+532.135.

272 с.: 27 табл., 69 іл. – Бібліогр.: 336 назв.

Роботу присвячено розробці науково-теоретичних основ процесу різання харчових продуктів водополімерним струменем та обладнання для універсального водополімерного різання в режимі 3D за умов енергоресурсозбереження і забезпечення вимог щодо екологічності виробництва. Отримані нові дані про вплив різних за конструкцією гідрорізальних струменеформуючих голівки на особливості гідродинамічної поведінки водних розчинів поліетеленоксида під час їх протікання крізь голівки та встановлені закономірності впливу динамічних структур, що утворюються, на ефективність різання харчових продуктів водополімерним струменем. Комплексне вивчення особливостей різання харчових продуктів водополімерним струменем дозволило розробити математичну модель процесу водополімерного різання хар-

чових продуктів. З'ясовано молекулярно-надмолекулярний механізм різання харчових продуктів водополімерним струменем. Розроблено концептуальне рішення конструкції машини для універсального різання харчових продуктів водополімерним струменем в режимі 3D з можливістю отримання різної конфігурації поверхні розрізів харчової сировини за умов енергоресурсозбереження. Дослідницько-промислова апробація МОВПС-100 підтвердила, що процес різання харчових продуктів водополімерним струменем є екологічно безпечним, на 60% менш енергоємним і на 25% більш ресурсозберігаючим порівняно з різанням струменем води.

65.29 Елеваторна і мукомельно-круп'яна промисловість

65.08.18.0736/0217U007264

Розроблення та удосконалення технологій зберігання та оброблення зернових культур з метою отримання кормових і харчових продуктів покращеної якості та асортименту: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Шаповаленко Олег Іванович. – ДР 0112U004886. УДК 664.7.

110 с.

Роботу присвячено питанню використання побічних продуктів харчових виробництв, а саме лляних кормових екстрактів в комбікормовій промисловості. Для перебігу сталого процесу екструдуювання сировина, що надходить до екструдера, повинна мати вологість 16-20 %, тому на підприємствах застосовують зволоження сировини парою або водою, проте при додаванні лляних кормових екстрактів на основі води або сироватки технологічну операцію зволоження можна виключити. Внесення лляних кормових екстрактів до зернової суміші дозволить виключити операцію підігріву рідких компонентів, тому що лляні кормові екстракти мають нижчу в'язкість (0,75 Па·с) в порівнянні з мелясою (1,41 Па·с) та жиром (1,49 Па·с). Виключення цих двох операцій дозволяє зменшити використання енергоресурсів.

65.33 Хлібопекарська і макаронна промисловість

65.08.18.0737/0417U002335

Поп Тетяна Михайлівна. Технологія пісочних кондитерських виробів з порошком листя волоського горіха: Дис... к.т.н. /Київський національний торговельно-економічний університет. – Захищена 22.05.2017.

УДК 644.68:641.1.

140 с.: 36 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 289 назв.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню та розробленню технології борошняних кондитерських виробів із пісочного тіста з використанням порошку листя волоського горіха. На основі аналітичної характеристики огляду вітчизняної та зарубіжної літератури встановлено доцільність використання рослинної сировини у виготовленні борошняних кондитерських виробів з пісочного тіста. Визначено оптимальні концентрації порошку листя волоського у технології борошняних кондитерських виробів із пісочного тіста. Досліджено структурно-механічні показники пісочного тістового напівфабрикату. Розроблена технологія пісочного напівфабрикату підвищеної харчової цінності та асортимент пісочних виробів з нього. Проведено комплексну оцінку якості випеченого пісочного напівфабрикату "Оздоровчий". Розроблено та затверджено нормативну та технологічну документацію, нові технології борошняних кондитерських виробів впроваджено у закладах ресторанного господарства.

65.08.18.0738/0217U006488

Розробка рецептур хлібобулочних та борошняних кондитерських виробів з використанням порошку з виноградних кісточок: Заключний звіт /Харківський державний університет харчування та торгівлі; Керівник Самохвалова Ольга Володимирівна. – ДР 0117U004932. УДК 664.647.

61 с.

Узагальнено дані аналітичного огляду літературних джерел з питань використання продуктів переробки виноградних вичавків, у тому числі порошку з виноградних кісточок у технологіях борошняних виробів. Проведено дослідження щодо впливу порошку з виноградних кісточок торгової марки "Олео Віта" на властивості пшеничного борошна, реологічні властивості різних тістових мас, органолептичні, мікробіологічні та фізико-хімічні показники якості здобного печива, бісквітних виробів, мафінів, кондитерської глазури, житньо-пшеничного хліба. Обґрунтовано раціональні дозування виноградного порошку. Розроблено рецептури хлібобулочних та кондитерських виробів з використанням порошку з виноградних кісточок. Результати НДР упроваджуються у навчальному процесі на кафедрі технології хліба, кондитерських, макаронних виробів і харчоконцентратів ХДУХТ. Робота передається за кордон за договірною ціною.

65.59 М'ясна і птахопереробна промисловість

65.08.18.0739/0417U003144

Старкова Ельвіна Решатівна. Вдосконалення біотехнології солених м'ясних виробів з використанням багатокомпонентних розсолів: Дис... к.т.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 606:637.5'64.05:637.03.

145 с.: 18 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 232 назви.

Дисертаційну роботу присвячено розробленню науково обґрунтованої біотехнології копчено-вареного балику зі свинини із застосуванням біологічно активних харчових інгредієнтів та сучасних бактеріальних препаратів. Дослідним шляхом визначено доцільність використання електрохімічної активації як універсального способу регулювання фізико-хімічних властивостей води, доведення показників якості і безпечності готового продукту до вимог чинної нормативної документації. Встановлено, що морська сіль "Галіт" є перспективним біологічно активним інгредієнтом для використання у технології солених цільном'язових виробів. Обґрунтовано, що бактеріальний препарат Vastoferm CS-300 на основі денітрифікувальних мікроорганізмів *Staphylococcus carnosus* та *S. carnosus ssp. utilis* є альтернативним біотехнологічним прийомом зменшення вмісту нітриту натрію в м'ясному продукті. Виявлено, що денітрифікувальні бактерії в поєднанні з католітом, морською сіллю "Галітом" та використанням періодичного масування у масажері, позитивно впливають на зміну фізико-хімічних та формування функціонально-технологічних властивостей м'ясної сировини при посолі. Доведено можливість виключення з рецептури солених цільном'язових м'ясних виробів фосфатів, зниження кількості внесеного і залишкового нітриту натрію при одночасному покращенні колірних характеристик копчено-вареного балику зі свинини при реалізації розробленої технології. Здійснено промислово пробацію і впровадження вдосконаленої технології копчено-вареного балику в умовах вітчизняних м'ясопереробних підприємств. Розроблено зміни до технологічної документації, проведено патентно-ліцензійні роботи, розраховано економічну ефективність.

65.08.18.0740/0217U007404

Науково-теоретичне обґрунтування можливості зміни температурних режимів протягом тривалого зберігання олії соняшникової (фасованої): Заключний звіт /Український державний науково-дослідний інститут "Ресурс"; Керівник Муковоз Вячеслав Миколійович. – ДР 0117U003868. УДК 664.36.

31 с.

Звіт про НДР: викладено на 30 сторінках, містить 2 табл., вступ, 3 розділи, висновки, 1 дод., перелік посилань із 16 літературних джерел. Об'єкт дослідження: олія соняшникова рафінована дезодорована виморожена марки "П" згідно ДСТУ 4492:2005 "Олія соняшникова. Технічні умови", фасована у тару з полімерних матеріалів об'ємом 5000см³. Мета роботи: науково-теоретично обґрунтувати можливості розширення границь температурних обмежень при зберіганні олії соняшникової для зменшення собівартості тривалого зберігання продукції в складах. Результати досліджень: виконано аналітичний огляд літератури, щодо виробництва соняшникової олії в Україні. Проведено експериментальну частину, щодо становлення температурних умов зберігання олії соняшникової, а також основних показників якості під час тривалого зберігання. На основі цих досліджень розроблено проект "Інструкції про порядок і умови поставки, закладення, зберігання і відпуску олії соняшникової" та готуються зміни до Порядку з приймання, зберігання та відпуску олії. Враховуючи результати досліджень, по визначенню та обґрунтуванню строків придатності для олії рафінованої дезодорованої вимороженої марки "П" фасованої, яка зберігається в складських закритих затемнених приміщеннях. Рекомендована відносна вологість повинна бути не більше ніж 75 %, за постійної циркуляції повітря. Температура зберігання фасованої олії - це температура навколишнього середовища і для холодної пори року може становити мінусові значення. При такому режимі зберігання уповільнюються процеси окислення, олія мутніє і в'язкість її збільшується. Така олія після нагрівання швидко переходить до попереднього стану - стає прозорою, тому таке помутніння не є ознакою браку. (це не приводить до якісних змін продукту), але для теплої пори року зберігання в таких приміщеннях рекомендовано підтримувати не більше плюс 30 С. Ключові слова: олія соняшникова рафінована дезодорована виморожена марки "п", зберігання, склади. Робота розповсюджується за договірною ціною.

65.63 Молочна промисловість

65.08.18.0741/0217U007225

Особливості використання мікробіологічних досліджень для експертної оцінки харчових продуктів: Заключний звіт /Український державний науково-дослідний інститут "Ресурс"; Керівник Гавриленко Олена Сергіївна. – ДР 0117U001860. УДК 637.065. 07. 524.528.

51 с.

Згідно результатів проведених досліджень встановлено, що із зразків м'яса половина зразків були сумнівної свіжості, загальна кількість бактерій була завищена, виявлено бактерії групи кишкових паличок (колі форми) в 0,01 г продукту. Із зразків масла солодко вершкового три зразки не відповідали показникам якості по загальній кількості бактерій (МАФМ), виявлено бактерії групи кишкових паличок (колі форми) в 0,01 г та плісняву і гриби роду *Candida*. Тобто, при проведенні мікробіологічних досліджень для експертної оцінки м'яса та масла тільки 50% досліджуваних зразків відповідали якості та безпечності згідно нормативних документів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

66 ЛІСОВА І ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ

66.35 Виробництво фанери і плит

66.08.18.0742/0417U002334

Лакида Юрій Петрович. Технологічні особливості виготовлення деревинно-композиційного матеріалу з лісосічних відходів: Дис... к.т.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 07.06.2017. УДК 674.11.

180 с.: 35 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 185 назв.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню актуального науково-практичного завдання – ефективного використання лісосічних відходів шляхом застосування їх у якості деревного компоненту композиційного матеріалу отриманого методом роздавлювання. Експериментальним шляхом визначено фізико-механічні властивості отриманого матеріалу з плевів кількох фракцій із різною орієнтацією волокон та на основі різного в'язучого, що дало можливість обґрунтувати структуру деревинно-композиційних плит і підтвердили його перспективність та альтернативність плитам OSB. Розроблено реологічну модель багатопшарового деревинно-композиційного матеріалу та на основі імітаційного моделювання визначено раціональний режим пресування матеріалу з роздавлених гілок, що забезпечує найменші залишкові деформації після процесу пресування та формостабільність деревинно-композиційних плит. Результати виконаних досліджень реалізуються у вигляді технологічного регламенту з виготовлення деревинно-композиційного матеріалу прийнятого до впровадження на двох підприємствах.

67 БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА

67.01 Загальні питання будівництва

67.08.18.0743/0217U007361

Проведення аналізу будівельних норм та нормативних документів національного рівня у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів України та підготовка Каталогу державних будівельних норм та нормативних документів національного рівня у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів: Заключний звіт /Державне підприємство "Укрархбудінформ"; Керівник Владіміров Євгеній Сергійович. – ДР 0117U003570. УДК 69:006.

175 с.

Метою роботи є проведення аналізу будівельних норм та нормативних документів національного рівня у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів України, прийнятих з набранням чинності Закону України "Про будівельні норми" та підготовка Каталогу державних будівельних норм та нормативних документів національного рівня у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів. Основна мета роботи полягає в інформаційному забезпечення будівельної галузі Каталогом для використання в роботі фахівцями.

67.03 Інженерно-теоретичні основи будівництва

67.08.18.0744/0217U007412

Оцінка технічного стану та експлуатаційної придатності адміністративного будинку за адресою: м.Київ вул. Антоновича ,107:

Заключний звіт /Державне підприємство "Український науково-дослідний і проектно-конструкторський інститут

будівельних матеріалів і виробів"; Керівник Новіков Олег Володимирович. – ДР 0117U007743. УДК 624.015.5.

36 с.

Відповідно до програми договору було виконано наступне: - визначення фактичного технічного стану фундаменту і експлуатаційної придатності будівлі .Візуальне і інструментальне обстеження конструкцій, визначення параметрів дефектів і пошкоджень .Надання висновків щодо шляхів ліквідації виявлених дефектів .

67.07 Архітектура

67.08.18.0745/0417U002368

Алідад Реза. Архітектурно-планувальна організація висотних адміністративних будівель в Ірані: Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 08.06.2017.

УДК 721.011.12.

241 с.: 51 іл. – Бібліогр.: 250 назв.

У дисертації досліджується актуальна проблема архітектурно-планувальної організації висотних адміністративних будівель для міст Ірану. У дослідженні проведено аналіз світових теоретичних і наукових робіт в області проектування висотних будівель, в тому числі адміністративного призначення. Узагальнено досвід проектування, будівництва та експлуатації висотних адміністративних будівель в провідних світових країнах, а також Ірану та України. Розроблено класифікацію висотних адміністративних будівель, визначені особливості розташування основних функціональних складових у складі адміністративних висотних об'єктів. В роботі запропоновані моделі функціональної організації висотних адміністративних будівель Ірану. В результаті проведеного дослідження, в дисертації запропоновані принципи формування висотних адміністративних будівель на території Ірану (доцільна поліфункціональність, архітектурно-художня індивідуальність, екологічність і регіональна спадкоємність). На основі вище зазначених принципів визначені раціональні прийоми удосконалення об'ємно-планувальних рішень висотних адміністративних будівель Ірану. Виявлено оптимальні архітектурно-конструктивні та інженерні системи для проектування висотних адміністративних будівель в Ірані на прикладі дев'яти великих іранських міст: Тегеран, Мешхед, Кередж, Ісфахан, Ахваз, Тебриз, Шираз, Кум і Керманшах.

67.08.18.0746/0417U002373

Лі Шуан. Трансформація архітектури стилю модерн в Китаї (поч. ХХ ст.): Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 07.06.2017.

УДК 72.036:031.11.

190 с.: 42 табл. – Бібліогр.: 135 назв.

Мета дослідження: виявити трансформацію архітектури стилю модерн в Китаї (поч. ХХ ст.). Об'єкт дослідження - архітектура стилю модерн в Китаї. Предмет дослідження - трансформація архітектури стилю модерн в Китаї (поч. ХХ ст.). Методи дослідження: застосовано метод порівняльного аналізу, іконографічний метод і метод системно-структурного аналізу. Наукова новизна дослідження: вперше сформульовані визначальні ознаки модерну в основних центрах цього стилю в Китаї та проаналізовано роль національного романтизму в формуванні забудови міст-селяментів початку ХХ століття; вивчені історичні передумови виникнення об'єктів архітектури модерну на території європейських селяментів в Китаї і вплив зовнішніх факторів (економічних, політичних, регіонально-національних) на трансформацію стилю і специфіку фор-

мотворення модерну в архітектурі Китаю; досліджено особливості розміщення основних міст-центрів модерну на території Китаю і об'єктів модерну в міській структурі, проаналізовано і аргументовано вплив природного ландшафту на трансформацію модерну в умовах Китаю; виявлені специфічні особливості формотворення модерну в архітектурі в містах Китаю (специфіка рішень завершень (башти, бані), трактування площини стіни (щипці, еркери, вікна, входи), специфіка деталізації, рішення інтер'єрних просторів); комплексно розглянуті композиційно-образні і планувальні особливості об'єктів європейського модерну в Китаї, аргументовано співвідношення національного і регіонального при застосуванні цього стилю в архітектурі; визначена сукупність факторів, які вплинули на поширення і трансформацію модерну в архітектурі Китаю в порівнянні зі стилістикою модерну в інших країнах.

67.08.18.0747/0417U002497

Боборикін Олексій Сергійович. Особливості розвитку міських набережних (на прикладі міст України вздовж р. Дніпро): Дис... к.арх. /Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури. – Захищена 27.06.2017.

УДК 72.01+711.73:625.714.

230 с.: 33 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню особливостей розвитку міських набережних, що еволюційним шляхом зазнали трансформації від інженерної споруди для укріплення річки через дорожньо-транспортний шлях до набережної - міського архітектурного простору з багатофункціональною структурою. Виявлено, що принципи архітектурно-просторової організації мають еволюційний характер розвитку за алгоритмом: принципи основи - принципи змін - принципи гармонізації. Визначено, що модель їх гармонізації являє собою поєднання принципів поліфункціональності, полівимірності середовища та сталого екологічного розвитку.

67.08.18.0748/0417U002889

Борис Андрій Михайлович. Вплив творчості Радослава Жука на розвиток сакральної архітектури Західної України в період кінця ХХ - початку ХХІ століть: Дис... к.арх. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 05.09.2017.

УДК 726.5(477.8)"19/20".

149 с.: 2 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 104 назви.

У цій роботі розглядається явище творчості українсько-канадського архітектора Радослава Жука, та його вплив на архітектуру сакральних будівель Західної України на межі ХХ - ХХІ століть. Вперше всебічно проаналізовано ідейну основу морфологічної системи, запропоновану Р. Жуком, що має дві основні складові, поєднання яких створює унікальний культурний та художній результат. Перший - розробка власних методів художньої інтерпретації модерністського стилю, що базується на використанні систематики музичних ритмів у архітектурному формуванні. Другий - завершити процес пошуку синтезу української національної ідентичності у священній архітектурі, поєднуючи помітні риси різних регіонів та ключових епох, заснованих на модерністській стилістичній мові. З цією метою ведеться короткий огляд пошуків історії національно визначеного образу релігійних споруд серед діячів українського національного та культурного відродження кінця ХІХ століття. Проведено аналіз, розроблений теорією "ритмічних рис української церковної архітектури" Радослава Жука та реалізованих проєктів церков в Північній Америці та Україні, простежується еволюція авторських поглядів на кращу структуру

тривимірного рішення завдяки своєму урочистому та функціональна специфіка.

67.08.18.0749/0417U003123

Онуфрив Ярина Олегівна. Композиційні основи ландшафтно-просторової організації гірськолижних комплексів (на прикладі Українських Карпат): Дис... к.арх. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 16.05.2017.

УДК 712.01:796.57.

308 с.: 26 табл., 112 іл. – Бібліогр.: 231 назв.

Мета дослідження: розробити композиційні основи ландшафтно-просторової організації гірськолижних комплексів. Об'єкт дослідження - гірськолижні комплекси на території Карпат. Предмет дослідження - ландшафтно-просторова композиція гірськолижних комплексів. Межі дослідження - гірські ландшафти Карпат. Детальніше дослідження проведено на вибраних наявних гірськолижних комплексах Українських Карпат. Дослідження проведено з використанням таких загальнонаукових методів: контент-аналіз та систематизація наукових, методичних, нормативних літературних джерел і проєктних матеріалів; метод факторного аналізу та типологічної класифікації; натурні обстеження та фотофіксація гірськолижних комплексів; соціологічне опитування населення стосовно якості ландшафтно-просторової організації гірськолижних комплексів; аналіз соціологічних даних; історичний аналіз; SWOT-аналіз; метод абстрагування і конкретизації. Також у дослідженні використано такі спеціалізовані методи: комп'ютерне моделювання за допомогою GIS та САД-програм, природно-ландшафтна систематизація та ін. Для аналізу та оцінки ландшафтно-просторової композиції гірськолижних комплексів застосовано метод композиційно-морфологічного аналізу; графо-аналітичний метод; часопросторовий аналіз гірськолижного комплексу за допомогою методу "кривої вражень". Наукова новизна одержаних результатів: - уточнено трактування терміна "гірськолижний комплекс" та виділено основні елементи композиційної структури комплексу; - удосконалено методику аналізу ландшафтно-просторової композиції гірськолижних комплексів; - визначено основні композиційні моделі гірськолижних комплексів у Карпатах та з'ясовано їхній просторовий зв'язок із природним ландшафтом; - сформовано прийоми ландшафтно-просторової організації гірськолижних комплексів засобами архітектурної композиції; - розроблено рекомендації щодо ландшафтно-просторової організації та композиції гірськолижних комплексів, які базуються на середовищному підході. Отримані в дисертаційній роботі теоретичні і практичні результати доцільно використовувати: - при розробці нормативних документів для проєктування й планування рекреаційних територій та об'єктів; - при створенні навчальних програм в архітектурно-технічних, архітектурно-художніх та природничих вищих навчальних закладах освіти; - у подальших дослідженнях науковців у галузях архітектури та містобудування.

67.08.18.0750/0417U003124

Березко Олена Володимирівна. Архітектурно-планувальна організація комунікативного простору у структурі торгово-розважальних центрів: Дис... к.арх. /Національний університет "Львівська політехніка". – Захищена 15.05.2017.

УДК 711.552.3+725.8.

225 с.: 38 табл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єктом дослідження є комунікативний простір у структурі ТРЦ. Метою дослідження є розробити принципи та рекомендації щодо архітектурно-планувальної організації ко-

мунікативного простору у структурі торгово-розважальних центрів. Для реалізації поставлених завдань використано комплекс теоретичних та емпіричних методів дослідження. Розширено значення поняття "комунікативний простір торгово-розважального центру". Вперше у вітчизняній теорії та практиці архітектури розроблено типологію комунікативних просторів торгово-розважальних центрів та диференційовано їхні елементи. Обґрунтовано п'ять принципів архітектурно-планувальної організації комунікативного простору на основі фізичних, психологічних, соціальних та естетичних потреб відвідувачів. Відповідно до визначених принципів, сформовано рекомендації щодо архітектурно-планувальної організації комунікативного простору на основі метричних, типологічних та естетичних характеристик. Результати наукового дослідження, можна використати: під час коригування вітчизняної нормативної бази з проектування закладів торгівлі та стати підставою для розроблення Державних будівельних норм і проектування ТРЦ; під час проектування нових та реконструкції наявних закладів багатофункціональних торгово-розважальних об'єктів; у навчальному процесі під час розроблення завдань на курсове і дипломне проектування у вищих архітектурного спрямування; у подальших наукових дослідженнях стосовно архітектурно-планувальної організації багатофункціональних торгово-розважальних об'єктів.

67.08.18.0751/0417U003125

Соколовська Юлія Сергіївна. Принципи реновації архітектурного середовища в районах масової забудови міст України: Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 30.05.2017.

УДК 72.01:711.168.

188 с.: 39 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

У дослідженні на основі аналізу теорії і практики масової забудови й її реновації в Україні й закордоном виділені 3 сучасні тенденції оновлення: локальна, комплексна та системна. Кожна тенденція складається із своїх комбінацій рівнів оновлення. Архітектурне середовище розділено на ієрархічні рівні: містобудівний, ландшафтний, об'ємно-просторовий та художньо-естетичний. Виявлені архітектурно-художні тенденції пов'язані з такими напрямками стилізації, як неорационалізм, постмодернізм та продуктивізм. Визначені провідні принципи реновації архітектурного середовища районів масової забудови, їх благоустрою і стильового узгодження архітектурно-художніх образів міського середовища цих районів. Принципи реновації між собою узгоджені, доповнюють один одного та зорієнтовані на загальновідомі вітрувіанські архітектурно-містобудівні принципи. Запропонована структурно-логічна модель реновації архітектурного середовища. Удосконалено стадії розробки проєктів реновації враховуючи особливості процесу. Запропоновані шляхи удосконалення нормативної документації України. Розширено та поглиблено поняття "реновація" в контексті оновлення житлових районів масової забудови міст країни.

67.08.18.0752/0217U007260

Дослідження та проєктні роботи щодо консервації та охорони історичної спадщини підземель Львова (внутрішній дворик пам'ятки архітектури - будинку ратуші у м. Львові): Заключний звіт /Науково-дослідний центр "Рятівна археологічна служба" Інституту археології НАН України; Керівник Шніцар Микола Григорович. – ДР 0117U007128. УДК 719 (24) : 72.025.4 | 477.83-25) : 001.891.

56 с.

Дослідження проводились в південно-західній частині

внутрішнього подвір'я будинку ратуші у м. Львові. Стратиграфічна ситуація в траншеї доволі проста - напластування представлені виключно перевідкладеними верствами сформованими в два різночасові етапи. Верхня частина нашарувань до глибини 2 м була перевкопана в наслідок влаштування водовідведення. Нижня частина стратиграфічної колонки була перевідкладена внаслідок будівництва ратуші та каналізаційного колектора в II чверті XIX ст. Аналіз рухомого археологічного матеріалу засвідчує наявність хронологічних горизонтів завершального етапу пізнього середньовіччя (XV ст.) та нового часу (XVI-XIX ст.). Під час археологічних робіт у внутрішньому дворіку ратуші в 2017 р. досліджено територію загальною площею 10 м². Колекція рухомих археологічних матеріалів нараховує 17 артефактів, що походять з перевідкладених шарів, з них 2 індивідуальні знахідки в тому числі 1 монета. Проведені дослідження з'ясували відсутність об'єктів культурної спадщини, у зв'язку з можливими роботами по гідроізоляції фундаменту у зв'язку з його інтенсивним підмоканням у цьому місці. Встановлено, що підмокання стін насамперед

спричинене сильним замуленням колектора. Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.09 Будівельні матеріали і вироби

67.08.18.0753/0217U007268

Застосування техногенних відходів промисловості (цементного пилу, золи-виносу ТЕС, відходів каменеподрібнення) для виготовлення ефективних будівельних матеріалів, в'язучих, сухих будівельних сумішей, бетонів і розчинів: Заключний звіт /Національний університет водного господарства та природокористування; Керівник Дворкін Леонід Йосипович. – ДР 0114U001141. УДК 691.3.

425 с.

Приводяться результати досліджень високотехнологічних бетонів на основі композиційних цементів, бетонів на основі малоклінкерних цементів, ефективних модифікованих розчинів на основі золи та шлаковмісних сухих будівельних сумішей. Наведені методики проектування складів бетонів та розчинів із заданими властивостями на основі малоклінкерних, композиційних цементів з добавками поліфункціональних модифікаторів. Розроблені теоретичні та практичні основи застосування відходів каменеподрібнення як ефективного заповнювача дрібнозернистого, крупнопористого, важкого бетону, фібробетонів та вібропресованих бетонів.

67.25 Районне планування. Містобудування

67.08.18.0754/0417U003040

Голуб Андрій Анатолійович. Еколого-містобудівні засади формування національних природних парків: Дис... к.арх. /Київський національний університет будівництва і архітектури. – Захищена 11.05.2017.

УДК 712.2.

198 с.: 7 табл., 39 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

Мета дослідження - розробити наукові принципи, методи та прийоми еколого-містобудівного формування, а також практичні рекомендації щодо проектування національних природних парків. У дисертаційному дослідженні встановлено сучасні проблеми формування національних природних парків України та тенденції їх розвитку, проаналізовано вітчизняний та зарубіжний досвід. Здійснено порівняльний аналіз законодавства України та країн ЄС, встановлено відсутність законодавчих актів, що регулюють містобудівну діяльність в межах українських національних при-

родних парків. Досліджено і сформовано класифікацію національних природних парків за різними характеристиками, запропоновано нові критерії і підходи до їх класифікації. Розроблено методичку оцінки рекреаційної ємності територій національних природних парків та встановлено залежність рекреаційної ємності від рівня благоустрою територій, визначено показники допустимих рекреаційних навантажень на ландшафт в національних природних парках України. Сформульовано нові наукові принципи та планувальні моделі еколого-містобудівного зонування та організації територій національних природних парків. Рекомендовано впроваджувати ці принципи у проектну практику на основі запропонованих планувальних моделей національних природних парків.

67.08.18.0755/0217U006870

Розроблення проекту Зміни № 1 ДБН Б.1.1-14:2012 "Склад та зміст детального плану території": Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний і проектний інститут містобудування"; Керівник Сюр Микола Григорович. – ДР 0116U000970. УДК 711.16.

10 с.

Науково-дослідна робота "Розроблення Зміни № 1 ДБН Б.1.1-14:2012 "Склад та зміст детального плану території" виконана на замовлення Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. Об'єкт дослідження: склад та зміст містобудівної документації, що визначає планувальну організацію та розв'язок території, а саме - детальний план території. Методи дослідження: діалектичний, емпіричний, аналітичний. Результатом виконаних досліджень є забезпечення відповідності положень ДБН Б.1.1-14:2012 "Склад та зміст детального плану території" вимогам статті 19 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо оприлюднення проектів детальних планів територій та доступу до цієї інформації громадськості, а також - упорядкування процедури формування вихідних даних під час розроблення детального плану території за межами населеного пункту.

67.08.18.0756/0217U006872

Історико-архітектурний опорний план з визначенням історичних ареалів м. Коростень Житомирської області: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний і проектний інститут містобудування"; Керівник Жаворонкова Тетяна Львівна. – ДР 0117U003324. УДК 711.4-16.

228 с.

Науково-проектна документація щодо складання історико-архітектурного опорного плану з визначенням історичних ареалів м. Коростень Житомирської області (неповний обсяг робіт) розроблена на замовлення виконавчого комітету Коростенської міської ради Житомирської області (договір № 2016-151/165 від 02.11.2016) за завданням на розроблення історико-архітектурного опорного плану м. Коростень Житомирської області, затвердженим міським головою м. Коростеня. Натурні обстеження проведено в адміністративних межах міста на площі 4230,84 га. Роботу виконано відповідно до діючих в Україні нормативно-правових актів та нормативних документів. Об'єкт дослідження: об'єкти нерухомої культурної спадщини, міське середовище, розпланування та ландшафт м. Коростеня. Мета роботи полягає в забезпеченні збереження та охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини (у тому числі, пам'яток), традиційного характеру середовища, а також умов огляду комплексу об'єктів культурної спадщини міста у єдності з композиційними якими ландшафту. Методи дослідження: натурні обстеження, методи бібліографічних, архівних,

картографічних, іконографічних досліджень, аналіз сучасної топооснови. Результатами роботи є історична довідка, узагальнена оцінка культурної спадщини м. Коростеня, основний креслений історико-архітектурного опорного плану, межі історичного ареалу. Документація складається з текстових та ілюстративних матеріалів (25 стор. тексту, 5 ілюстрацій, 1 додаток).

67.08.18.0757/0217U006873

Розроблення зон охорони пам'яток культурної спадщини м. Коростень Житомирської області: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-дослідний і проектний інститут містобудування"; Керівник Жаворонкова Тетяна Львівна. – ДР 0117U003325. УДК 711.4-16.

82 с.

Науково-проектна робота "Розроблення зон охорони пам'яток культурної спадщини м. Коростеня Житомирської області" виконана на замовлення виконавчого комітету Коростенської міської ради Житомирської області (договір № 2017-23/57 від 20.04.2017) за завданням на розроблення зон охорони пам'яток культурної спадщини м. Коростеня, затвердженим головою міської ради м. Коростеня. Роботу виконано відповідно до діючих в Україні нормативно-правових актів та нормативних документів. Об'єкт дослідження: об'єкти нерухомої культурної спадщини, міське середовище, розпланування та ландшафт м. Коростеня. Мета роботи полягає в забезпеченні збереження та охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини (у тому числі пам'яток), традиційного характеру середовища, а також умов огляду комплексу об'єктів культурної спадщини міста у єдності з композиційно-пейзажними якими ландшафту. Методи дослідження: натурні обстеження, методи бібліографічних, архівних, картографічних, іконографічних досліджень, аналіз здійснених раніше досліджень та наявної проектної документації, сучасної топооснови. Наукова новизна роботи полягає у визначенні меж та режимів використання територій зон охорони пам'яток культурної спадщини міста Коростеня. У додатках наведено: список об'єктів культурної спадщини м. Коростеня, список використаних документів та матеріалів, літературних та архівних джерел.

67.08.18.0758/0217U007417

Ресурсно-екологічні умови планування поселень Закарпаття та Забудови: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Голик Йолана Миколаївна. – ДР 0115U004624. УДК 711.1.

85 с.

В роботі вирішується питання безпечного і раціонального використання територій поселень (міст і сіл) біля річок. Розроблено моделі, які забезпечують ефективність прийняття рішень щодо раціонального використання прирічкових територій, запропоновано методичні рекомендації щодо перспективного розвитку поселень на прирічкових територіях

67.08.18.0759/0217U007426

Особливості формування насаджень парків в умовах складного рельєфу м. Києва : Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Сидоренко Ірина Олександрівна. – ДР 0116U001710. УДК 712.253 (477-25).

133 с.

Об'єкт дослідження - насадження паркових територій в умовах складного рельєфу міста Києва. Мета дослідження - розробка методички добору деревних рослин та надання рекомендацій щодо формування паркових насаджень в

умовах складного рельєфу міста Києва. Методи дослідження - теоретичною і методологічною основою дослідження є фундаментальні роботи провідних вітчизняних та зарубіжних дослідників у галузі ландшафтно-архітектурної архітектури. В процесі дослідження використовувалися наступні методи: аналітичний (опрацювання літературних та іконографічних джерел); графічний (оцінка картографічних матеріалів); системний (виділення прийомів моделювання обрису рельєфу на основі різних поєднань життєвих форм деревних рослин); методи багатокритеріального аналізу (ранжування деревних рослин за заданими критеріями добору); моделювання (створення моделей коригування ландшафту). Значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних аспектів формування насаджень парків в умовах складного рельєфу міста Києва. Запропонований методичний підхід може бути використаний як імітаційна модель для різних прийомів моделювання рельєфу, що надасть більш широкі можливості удосконалення композиції насаджень. Даний метод направлений на подальші дослідження, спрямовані на розширення вихідної бази даних з врахуванням ґрунтово-кліматичних зон, удосконалення процесу оцінювання і формування критеріїв оцінювання властивостей рослин. Застосування зазначених підходів можливе у сфері ландшафтно-архітектурної, місто- та паркобудування. Робота розповсюджується за договірною ціною.

67.29 Об'єкти будівництва

67.08.18.0760/0217U006624

Історія вивчення печер Києво-Печерської лаври: історіографія і джерела: Заключний звіт /Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник; Керівник Пивоваров Сергій Володимирович. – ДР 0115U006016. УДК 726.84(477). 100 с.

В роботі аналізується література про печери Києво-Печерської Лаври з XVII ст. до сучасності. Висвітлені результати всіх археологічних досліджень, проведених у печерах Лаври, а також дослідження, пов'язані з їх збереженням. Автор акцентує увагу на не вивчених сторінках історії підземних пам'яток Києво-Печерської лаври. В роботі запропоновано розробляти комплексну довгострокову програму спелео-археологічних досліджень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68 СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

68.01 Загальні питання сільського господарства

68.08.18.0761/0417U002505

Косенко Росана Олександрівна. Історія становлення і розвитку гетерозисної селекції соняшнику в Україні (друга половина XX - початок XXI ст.): Дис... к.і.н. /Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. – Захищена 29.06.2017. УДК 001.891:631.527.5:633.854.78(477)"19/20". 237 с. – Бібліогр.: 268 назв.

Дисертацію присвячено комплексному дослідженню історії становлення та розвитку однієї з галузей вітчизняної сільськогосподарської науки - гетерозисної селекції соняшнику в Україні другої половини XX - початку XXI ст. З'ясовано передумови її становлення, виокремлено чинники, що сприяли її розвитку. Визначено основні наукові здобутки вітчизняних науково-дослідних установ і видатних науковців галузі. Розроблено схему етапів генезису інноваційного

процесу гетерозисної селекції соняшнику на прикладі Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН. Сформульовано основні напрями гетерозисної селекції соняшнику в Україні та узагальнено їх значення на сучасному етапі розвитку аграрної науки. Розроблено періодизацію основних історичних етапів становлення та розвитку гетерозисної селекції соняшнику в Україні.

68.08.18.0762/0417U003047

Іванченко Леся Антонівна. Науково-організаційна та освітня діяльність П. М. Дубровського (1857-1916) в контексті розвитку вітчизняної сільськогосподарської дослідної справи: Дис... к.і.н. /Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України. – Захищена 30.05.2017. УДК [001.89+378]: 63.001.8(477)"Дубровський". 254 с. – Бібліогр.: 437 назв.

Дисертаційна робота є системним науковим історичним дослідженням, в якому на основі комплексного аналізу репрезентативних джерел і застосування сучасних методологічних засад узагальнено наукові напрацювання першого урядового Полтавського губернського агронома П. М. Дубровського (1857-1916 рр.).

68.08.18.0763/0217U007337

Інформаційні технології прогнозування погоди для сільського господарства: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Ковалець Іван Васильович. – ДР 0117U001916. УДК 63.002. 41 с.

Результат розроблення інформаційної веб-технології, що дозволяє прогнозувати метеорологічні умови по довільній території з високою роздільною здатністю, на основі адаптації сучасних метеорологічних моделей, технологій хмарних обчислень, та веб-технологій для завдання вхідних даних, отримання й візуалізації результатів.

68.03 Сільськогосподарська біологія

68.08.18.0764/0217U007427

Діагностика кореневих гнилей пшениці: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Крючкова Лариса Олексіївна. – ДР 0117U006088. УДК 633.11. 61 с.

Об'єкт дослідження - методи діагностики кореневих гнилей озимої пшениці та ідентифікації патогенів. Мета дослідження - виділення та ідентифікація за культурально-морфологічними характеристиками та ознакою патогенності ізолятів *Gaeumannomyces spp.* та подальше тестуванням на ДНК, виділений з культур даних ізолятів, набору специфічних праймерів для подальшої розробки молекулярних тест-систем для діагностики офіобольозної та фузаріозної кореневих гнилей пшениці. Методи дослідження - польові (відбір зразків рослин озимої пшениці та визначення захворюваності кореневими гнилями візуальними методами), лабораторні (виділення грибів у чисту культуру, дослідження їх культуральних та морфологічних характеристик, відбір ізолятів, які за своїми ознаками відповідають виду *G.graminis*); вегетаційні (створення штучних інфекційних фонів, визначення та підтвердження патогенності ізолятів *G.graminis* на рослинах озимої пшениці); молекулярно-генетичні (створення та аналіз в BLAST нових наборів специфічних праймерів для ПЛР-ідентифікації видів та підвищення *Gaeumannomyces* та їх тестування на ДНК, виділений із ізолятів *Gaeumannomyces*). Значення отриманих результатів

полягає у створенні та підтвердженні високої специфічності нових праймерів, комплементарних рибосомальному кластеру ДНК, на ізолятах гриба *G. graminis*. За допомогою даних праймерів у культурах гриба виявлено амплікони розміром 474, 400 та 591 пар нуклеотидів, характерних, відповідно, для підвидів *G. graminis* var. *avenae*, *G. graminis* var. *tritici* та виду *G. graminis*. Отримані результати молекулярних аналізів не лише підтверджують факт поширення офіобольозу в господарствах, де відбиралися зразки. Оскільки на зразках озимої пшениці за допомогою молекулярних методів аналізу встановлено присутність підвиду *G. graminis* var. *avenae*, який характеризується підвищеною вірулентністю на зернових культурах, отримані результати свідчать про необхідність впровадження молекулярно-генетичної діагностики кореневих хвороб пшениці у практику фітосанітарного моніторингу посівів зернових культур. і. Галузь застосування - сільськогосподарське виробництво. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.05 Грунтознавство

68.08.18.0765/0217U006649

Дослідна експлуатація та атестація експресних біосенсорних аналізаторів для визначення стану ґрунтів сільськогосподарського призначення та якості сільськогосподарської продукції за показниками забрудненості органічними і неорганічними поліюгантами: Заключний звіт /Інститут біологічної хімії ім. Ф. Д. Овчаренка НАН України; Керівник Грузіна Тамара Григорівна. – ДР 0113U001679. УДК 541.13:577.112.087.

153 с.

Розроблена, створена і удосконалена в умовах дослідної експлуатації низка мікробних біосенсорних аналізаторів для експресного аналізу рівня забрудненості ґрунтів сільськогосподарського призначення та сільськогосподарської продукції органічними (включно із гербіцидами) і неорганічними поліюгантами. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.08.18.0766/0217U006767

Інноваційні інформаційні технології для забезпечення точного землеробства: Заключний звіт /ННЦ "Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського НААН"; Керівник Медведєв Віталій Володимирович. – ДР 0117U003801. УДК 631:62-539; 631.43:631.51.

54 с.

В результаті виконання НДР розроблено удосконалені фундаментальні аспекти впровадження інноваційних інформаційних технологій для забезпечення впровадження точного землеробства в Україні. Розглянуто перспективи точного землеробства та механізми, що забезпечують його ефективне функціонування. Розглянуто причини виникнення, основні поняття і параметри неоднорідності ґрунтового покриву, а також її наслідки для диференціації агротехнологій. Викладено теоретичні аспекти параметризації просторової неоднорідності ґрунтового покриву у межах малих ареалів. Проведено аналізування просторової горизонтальної мінливості ґрунтових властивостей, що дозволяє отримати комплексну інформацію про генезис ґрунтів, агрономічний та екологічний стан, а також прогнозувати можливі шляхи еволюції ґрунтового покриву. У звіті також висвітлено основні недоліки чинних агрономічних до технологій та технічних засобів передпосівного обробітку ґрунту. Проведено порівняння оптимальних агрофізичних параметрів посівного шару ґрунту з реальними параметрами ґрунту, підготовленого до посіву з метою обґрунтування агрономічних до передпосівного точного обробітку щодо структурного складу та щільності

будови ґрунту з урахуванням розміру насіння сільськогосподарських культур. Запропоновано уточнені агрономічні до технологій та технічних засобів точного передпосівного обробітку та регіони їхнього впровадження.

68.08.18.0767/0217U006768

Вплив змін клімату на ґрунтовий покрив України та напрямки агрокліматичної адаптації землеробства: Заключний звіт /Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського"; Керівник Балюк Святослав Антонович. – ДР 0117U003800. УДК 631.4.

102 с.

Об'єкти досліджень - процес зміни показників та властивостей ґрунтів Лісостепу і Степу України під впливом змін клімату. Мета роботи - вивчення особливостей розвитку ґрунтових процесів, режимів; спрямованості трансформації властивостей ґрунтів та їх еволюції в зоні Лісостепу і Степу під впливом змін клімату. Методи досліджень - польові ключові обстеження, ґрунтово-географічний, лабораторно-аналітичний, методи синтезу, аналізу, статистичний. Результати - проаналізовано зміни кліматичних показників протягом останніх десятиріч та показано, що характерною ознакою клімату є підвищення середньодобових температур і зміни розподілу опадів впродовж року. Клімат, як один із провідних факторів ґрунтоутворення, визначає розвиток біологічних, хімічних, фізичних і багато інших процесів у формуванні та розвитку ґрунту як біокосного тіла природи. Наведено еволюцію ландшафтів і ґрунтового покриву Лісостепу та Степу на підставі палеопедологічних досліджень. Визначено критерії та показники, що зазнають змін під впливом змін клімату. Встановлено особливості розвитку ґрунтових процесів у темно-каштанових солонцюватих ґрунтах, чорноземах типових і звичайних (зміни сольового складу, карбонатного, поживного режиму, складу вбирного комплексу, гумусного стану ґрунтів Лісостепу та Степу) під впливом кліматичних факторів за різних умов їх використання. Сфера застосування - сільське господарство.

68.08.18.0768/0217U007223

Моніторинг мікроелементного складу ґрунтів різних кліматичних зон України з метою встановлення його впливу на врожайність і якість зернових: Заключний звіт /Український державний науково-дослідний інститут "Ресурс"; Керівник Заславський Олександр Маркович. – ДР 0117U007606. УДК 633.41.

39 с.

Проведено моніторинг мікроелементного складу ґрунтів різних природних зон України та визначено оптимальні межі рухомих форм мікроелементів (міді, цинку, марганцю та бору) для вирощування зернових культур. Надані рекомендації щодо коригування вмісту мікроелементів у ґрунті для отримання високоякісної зернової продукції. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.29 Землеробство

68.08.18.0769/0217U006865

Удосконалення методичного інструментарію маркетингової діяльності підприємств АПК:

Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Буряк Руслан Іванович. – ДР 0113U007632. УДК 631.11.027.

536 с.

Об'єктом дослідження є маркетингова діяльність сільськогосподарських підприємств галузей рослинництва і тваринництва та переробних підприємств АПК, кон'юнкту-

ра ринків продукції рослинництва та тваринництва. Метою дослідження є удосконалення методичного інструментарію маркетингової діяльності сільськогосподарських підприємств галузей рослинництва та тваринництва, а також проведення маркетингового дослідження кон'юнктури ринків продукції рослинництва і тваринництва. Методи дослідження - теоретичною та методичною основою досліджень є фундаментальні положення маркетингу, стратегічного маркетингу, маркетингових досліджень, а також наукові розробки, публікації вітчизняних і зарубіжних учених-економістів з проблем теорії й практики маркетингової діяльності підприємств АПК України в умовах розвитку ринкових відносин. В процесі дослідження використовувалися наступні методи: системний, економіко-статистичний, порівняльний, абстрактно-логічний, діалектичний метод пізнання а також табличний і графічний методи відображення інформації та ін. Значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні концептуальних та методологічних засад маркетингової діяльності підприємств в умовах сучасних ринків. Здійснено маркетингові дослідження кон'юнктури ринків продукції рослинництва (зерна, олійних культур, картоплі, овочів), проведено дослідження кон'юнктури ринку продукції тваринництва. У процесі дослідження здійснено діагностику ринку хлібних виробів та аналіз асортиментної політики хлібопереробних підприємств, проведено оцінку маркетингової діяльності підприємств-суб'єктів ринку. Розроблені авторами методичні підходи щодо аналізу маркетингової діяльності сприятимуть підвищенню ефективності маркетингової діяльності сільськогосподарських та переробних підприємств. Галузь застосування - сільське господарство, економіка. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.08.18.0770/0217U007462

Створення добазового вихідного матеріалу картоплі шляхом удосконалення методів отримання якісного насінневого матеріалу в умовах Північно - Східного регіону України:

Заключний звіт /Інститут сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України; Керівник Кабанець Віктор Михайлович. – ДР 0117U001089. УДК 631/17:631.8.

28 с.

Встановлено, що густина та строки садіння розсадних рослин картоплі впливали на коефіцієнт розмноження. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.31 Сільськогосподарська меліорація

68.08.18.0771/0217U006967

Оцінка впливу змін клімату на вологозабезпечення рослин і розробити ГІС- систему управління зрошенням і водорегулюванням:

Заключний звіт /Інститут водних проблем і меліорації; Керівник Ромащенко Михайло Іванович. – ДР 0117U007100. УДК 631.6:626.8.

145 с.

Процеси управління зрошенням та водорегулюванням на меліоративних системах.

68.37 Захист сільськогосподарських рослин

68.08.18.0772/0217U007424

Оптимізація культури комах та ентомофагів у лабораторних і виробничих умовах: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Мороз Микола Сергійович. – ДР 0106U007378. УДК 595.78:591.133.

111 с.

Об'єкт дослідження - біологічні та екологічні особливості корисних комах та заходи оптимізації культурального процесу зоофагів при їх використанні в біологічній системі захисту рослин. Мета дослідження - обґрунтування методичних підходів створення штучних живильних середовищ та використання біологічно активних комплексів для корекції життєвого циклу корисних комах. Методи дослідження - ауто екологічні, фізіологічні, морфо фізіологічні, гематологічні, біохімічні, статистичні, біологічного тестування. Проведено аналіз фізіологічних процесів в організмі корисних комах при оптимізації трофіки та їх вплив на швидкість адаптації організму до штучних умов середовища підвищення їх конкурентної здатності та стійкості до абіотичного і біотичного стресу за умови використання біологічно активних комплексів, отриманими з допомогою нано технологій. Галузь застосування - екологічно безпечні ентомологічні технології, біологічний захист рослин, охорона природних ресурсів у відповідності національним і міжнародним стандартам. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.39 Тваринництво

68.08.18.0773/0417U002370

Нарижна Ольга Леонідівна. Ефективність використання чистопорідних та термінальних кнурів при поєднанні їх із свиноматками великої білої породи в умовах фермерського господарства: Дис... к.с.-г.н. /Інститут свинарства ім. О.В.Квасницького НААН України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 636.4.084.

172 с.: 45 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 251 назва.

Дисертацію присвячено порівняльному вивченню відтворювальних, відгодівельних, забійних та м'ясних якостей свиноматок великої білої породи при поєднанні з термінальними і чистопорідними кнурами. Кращими варіантами поєднань, що сприяють більш ефективному використанню продуктивного потенціалу батьківських форм, є схрещування маток великої білої породи з термінальними кнурами лінії Макстера 304. Добре зарекомендували себе термінальні кнури, одержані в Україні на базі 3-х порід: дюрорк, ландрас і гемпшир.

68.08.18.0774/0417U002371

Флока Людмила Валеріївна. Шляхи удосконалення продуктивних якостей свиней червоної білопоясої породи: Дис... к.с.-г.н. /Інститут свинарства ім. О.В.Квасницького НААН України. – Захищена 08.06.2017.

УДК 636.4.084.

134 с.: 35 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

Проведеними дослідженнями виявлено нові аспекти біологічних особливостей свиней червоної білопоясої породи та встановлено ефективність її використання у зв'язку з лінійною і родинною належністю, статтю, рівнем годівлі, скоростиглістю та ваговими кондиціями. Результати досліджень показали, що за рівня годівлі свиней на 25 % вище норми, підвищуються: вихід м'яса в туші, площа "м'язового вічка", індекс м'ясності та калорійність м'яса, вміст протеїну в м'ясі (20,64 %), зростає рН, покращуються ніжність, вологоутримуюча здатність, гематологічні показники крові, морфологічні показники скелетних м'язів та щитоподібної залози.

68.08.18.0775/0217U006709

Оцінка біорізноманіття популяції великої рогатої худоби голштинської породи в Україні за використання ДНК-технологій: Заклучний

звіт /Інститут тваринництва Національної академії аграрних наук України; Керівник Шкавро Наталя Миколаївна. – ДР 0117U000584. УДК 636.2.082:575.17.

13 с.

Оцінено генетичну структуру великої рогатої худоби голштинської породи (n=150) за генами капа-казеїну (перевага алелю А (q=0,82), що асоційований з підвищеним загальним надоем), пролактину (частота бажаного алельного варіанту В = 0,22) та синтази жирних кислот (гомозиготний варіант генотипу АА представлено з найбільшою частотою q=0,63); встановлено асоціативні зв'язки визначених комплексних генотипів з проявом господарсько-корисних ознак. Проведено тестування дослідженої популяції за мікросателітними локусами ДНК.

68.41 Ветеринарія

68.08.18.0776/0518U000184

Слюсаренко Дмитро Вікторович. Клініко-експериментальне обґрунтування диференціальних блокад місцевими анестетиками у тварин: Дис... д.вет.н. /Білоцерківський національний аграрний університет. – Захищена 04.07.2018.

УДК 636.09:616–089.5:615.211.

274 с.: 18 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 467 назв.

Об'єкт дослідження – аналгетичний та лікувальний ефекти епідуральних блокад у собак і великої рогатої худоби та провідникових блокад у собак. Мета дослідження – клініко-експериментальне обґрунтування диференціальних епідуральних та провідникових блокад з лікувальною метою за хвороб у каудальній частині тіла тварин, включаючи ділянку живота в собак і тазових кінцівок у великої рогатої худоби. Методи досліджень – клінічні, електродіагностичні, термографічні, гематологічні, біохімічні, імуноферментний аналіз, рентгенологічні, бактеріологічні, статистичні. Наукова новизна. Теоретично обґрунтовано та клініко-експериментально доведено ефективність диференціальних блокад, які забезпечують аналгезію та вегетативну блокаду без порушення моторної функції кінцівок. Удосконалено алгоритм визначення положення голки в епідуральному просторі у великої рогатої худоби та розроблено методику застосування тест-дози в собак. Доведено, що 0,2%-ний бупівакаїн є найбільш ефективним для диференціальної блокади нервових волокон, оскільки саме він викликає аналгезію і симпатичну блокаду без проявів моторної блокади. Доведено, що застосування епідурального введення 0,2 %-ного розчину бупівакаїну сприяє більш благоприємному перебігу післяопераційного періоду в собак і великої рогатої худоби, що проявляється меншими змінами показників крові і менш вираженою запальною реакцією за показниками цитокінового профілю у дослідних тварин. Впроваджено: отримано 3 патенти України на корисну модель, матеріали дисертації увійшли до 1 посібника і 1 практикуму, 3 методичних рекомендацій, використовуються в науково-дослідній і навчальній роботі на факультетах вищих навчальних закладів. Сфера (галузь) використання: ветеринарна медицина

68.08.18.0777/0417U003112

Скляр Іван Олександрович. Санітарна оцінка і якість коров'ячого молока при застосуванні ОПС для обробки шкіри вимені і доїльного обладнання: Дис... к.вет.н. /Харківська державна зооветеринарна академія. – Захищена 12.05.2017.

УДК 636.2:591.146:637.05.

167 с.: 24 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 308 назв.

У дисертаційній роботі доведена можливість застосування озono-повітряної

суміші (ОПС) для дезінфекції шкіри вим'я корів та доїльного залу з метою виробництва якісного у санітарному відношенні молока. Доведено, що використання озono-повітряної суміші позитивно впливає на стан мікроклімату тваринницьких приміщень, зменшуючи у повітрі вміст шкідливих газів і загальне бактеріальне забруднення. Дезінфекційна обробка ОПС гуми доїльних стаканів зменшує кількість корів у стаді, хворих на субклінічний мастит на 14,5 %. За результатами визначення економічної ефективності використання розробленого способу дезінфекційної обробки шкіри вим'я корів встановлено, що застосування ОПС підвищує у загальному обсязі відносний вміст молока вищого ґатунку, збільшує його рентабельність з 13,1 до 23,4 %.

68.47 Лісове господарство

68.08.18.0778/0417U002478

Сидоренко Сергій Григорович. Постпірогенний розвиток сосняків Лівобережного Лісостепу України: Дис... к.с.-г.н. /Український ордена "Знак Пошани" науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького. – Захищена 15.06.2017.

УДК 630.43 : 630.181.4.

191 с.: 46 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 226 назв.

Об'єкт – динаміка санітарного стану дерев сосни звичайної, пошкоджених низовою пожежею; мета – прогнозування постпірогенного розвитку сосняків, пошкоджених низовими пожежами, у Лівобережному Лісостепу України; методи – порівняльної екології, лісівничі, таксаційні, біометричні, статистичні; новизна – доведено, що переважаючий тип пошкодження після низових пожеж залежить від віку насадження та характеристик пожежі; визначено критерії за якими встановлюється ймовірність усихання дерев сосни різних вікових груп; визначено обсяги постпірогенного відпаду у насадженнях залежно від віку, таксаційних показників, величини пошкодження та сезону пожежі; встановлено, що середньовікові основи насадження є стійкішими до пошкодження літніми низовими пожежами, ніж стиглі деревостани; результати – оцінено вплив різних типів постпірогенних пошкоджень на стан дерев у різні періоди року та онтогенезу сосни. Визначено характер і обсяг відпаду дерев у сосняках залежно від типу та величини пошкодження, морфометричних характеристик і віку дерев. Розроблено прогностичні моделі ймовірності відпаду дерев у пошкоджених низовими пожежами сосняках; сфера використання – лісове господарство.

68.08.18.0779/0417U002479

Румянцев Максим Григорович. Особливості природного поновлення основних лісоутворювальних порід в дібровах Лівобережного Лісостепу: Дис... к.с.-г.н. /Український ордена "Знак Пошани" науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького. – Захищена 14.06.2017.

УДК 630.228 : 630.231.1 : 630.234.

179 с.: 27 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 199 назв.

Об'єкт - особливості формування та росту природних дубових деревостанів Лівобережного Лісостепу та їхнє природне насінневе відновлення; мета - вивчення особливостей попереднього, супутнього й наступного поновлення в дібровних і судібровних типах лісу та розробка рекомендацій щодо відтворення природних дубових лісів насінневим шляхом; методи - лісівничо-таксаційні, селекційні, математично-статистичні; новизна - отримано нові дані кількісних та якісних показників попереднього, супутнього та наступного природного поновлення господарсько цінних порід у дубо-

вих лісах Лівобережного Лісостепу для сучасних умов; оцінено стан природних молодняків основних лісоутворювальних порід у дібровах регіону; виявлено особливості формування підросту господарсько цінних деревних порід після проведення цілеспрямованих господарських заходів; результати - розроблено наукові рекомендації щодо перспективи використання природного поновлення господарсько цінних порід та відтворення природних дубових лісів. Запропоновані заходи сприяють природному відновленню дубових лісів насіннєвим шляхом. Результати досліджень прийняті для впровадження під час ведення господарства в лісах регіону; сфера використання - лісове господарство.

68.08.18.0780/0417U002480

Кобець Олексій Володимирович. Особливості стану, росту і формування дубових насаджень Великоанадольського лісового масиву: Дис... к.с.-г.н. /Український орден "Знак Пошани" науково-дослідний інститут лісового господарства та агролісомеліорації ім.Г.М.Висоцького. – Захищена 14.06.2017.

УДК 630.228.7:582.632.2:630.566.

229 с.: 19 табл., 52 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Об'єкт - сучасний стан, особливості росту та формування дубових деревостанів Великоанадольського лісового масиву; мета - оцінювання сучасного стану, особливостей росту і формування дубових деревостанів Великоанадольського лісового масиву та розроблення рекомендацій щодо їхнього відтворення; методи - лісівничі, лісотаксаційні, біометричні, математично-статистичні; новизна - надано комплексну оцінку кліматорегулювальних та депопуляційних функцій насаджень Великоанадольського лісового масиву; кількісно оцінено особливості динаміки типологічної структури та лісівничо-таксаційних показників насаджень масиву; надано оцінку сучасному стану дубових насаджень масиву; виявлено особливості формування штучних дубових насаджень масиву та визначено вік їхньої кількісної стиглості; розроблено математичні моделі ходу росту модалних та еталонних дубових деревостанів масиву; результати - удосконалено нормативи щодо ведення господарства в дубових насадженнях Великоанадольського лісового масиву. Набуло подальшого розвитку обґрунтування вирощування стійких дубових насаджень в Степу. Розроблені моделі ходу росту та віки стиглості дубових деревостанів сприяють підвищенню ефективності ведення господарства в лісах масиву під час планування обсягів проміжного користування та обґрунтування режимів вирощування дубових насаджень. Результати досліджень та основні положення дисертації впроваджені у господарську та освітню діяльність; сфера використання - лісове господарство.

68.08.18.0781/0217U006864

Розробити наукові основи комплексного оцінювання екосистемних послуг лісів за даними наземних вимірювань та дистанційного зондування Землі: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Білоус Андрій Михайлович. – ДР 0117U001782. УДК 001.8:630*1; 528.8+628.783.

87 с.

Об'єкт дослідження - екосистемні послуги лісів Українського Полісся. Мета дослідження - розроблення методичних підходів та системи моделей і нормативно-інформаційного забезпечення для оцінювання екосистемних послуг лісів на основі комплексного використання наземних спостережень та даних дистанційного зондування Землі. Методи дослідження - таксаційні методи, експертні оцінювання, математичне моделювання, методи аналізу, синтезу та системного підходу, k-NN метод. Галузь застосування - лі-

сове господарство Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.08.18.0782/0217U006867

Оцінка вуглецевого циклу лісів на основі сучасних системних підходів: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Лакида Петро Іванович. – ДР 0117U006082. УДК 022:2008: 87.03.15.05.

75 с.

На основі даних поточних змін у лісових екосистемах буде здійснено визначення основних потоків вуглецю в лісах на пілотній території в Українському Поліссі. Таким чином, проект дозволить суттєво доповнити існуючу базу дослідної інформації біопродуктивності лісів України та встановлено методичні особливості і технологічні можливості застосування даних космічної зйомки RapidEye, GeoEye, Ikonos, Kompsat та Landsat для таксаційної і бофізичної оцінки дешифрування лісових ділянок закритих лісовою рослинністю, а також будуть розроблені алгоритми для оцінювання вуглецю в лісах на основі даних дистанційного зондування Землі. За результатами наземних досліджень лісових екосистем та даних дистанційного оцінювання стану лісового фонду будуть запропоновані нові методичні підходи для комплексного дослідження потоків вуглецю в насадженнях основних лісотвірних порід України та запропоновані нові інноваційні системні підходи до оцінювання вуглецевого циклу, застосування яких підвищать ефективність і надійність оцінювання бюджету вуглецю. Галузь застосування - лісове господарство. Робота передається за кордон за договірною ціною.

68.08.18.0783/0217U007425

Розробка моделей емісії вуглецю внаслідок деструкції деревного детриту в лісових екосистемах: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Білоус Андрій Михайлович. – ДР 0117U006327. УДК 630*2:581.116.

80 с.

Об'єкт дослідження - деструкція деревного детриту в лісових екосистемах. Мета дослідження - розроблення системи моделей для оцінювання емісії вуглецю на основі встановлення закономірностей деструкції грубого деревного детриту лісових екосистем. Методи дослідження - метод хронологічної послідовності, таксаційні методи, експертні оцінювання, математичне моделювання, методи аналізу, синтезу та системного підходу. Галузь застосування - лісове господарство Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.85 Механізація й електрифікація сільського господарства

68.08.18.0784/0417U002744

Гапоненко Олександр Іванович. Обґрунтування параметрів пружних стояків дискових ґрунтообробних агрегатів: Дис... к.т.н. /Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Захищена 27.06.2017.

УДК 631.313.022.2.

228 с.: 15 табл., 49 іл. – Бібліогр.: 160 назв.

У дисертації наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення науково-практичного завдання, що виявляється в математичному моделюванні процесу взаємодії пружного стояка сферичного диска з ґрунтовим середовищем, з врахуванням випадкового характеру реакції ґрунту у вигляді нелінійної динамічної моделі руху. Це дозволило визначити оптимальні динамічні характеристики та конструкційні параметри пружного стояка для дискового робочого органу;

жорсткість, зведену масу, частоту та амплітуду коливань. Розроблено програму та методику експериментальних лабораторних і польових досліджень параметрів стояка та процесу взаємодії пружного стояка сферичного диска з ґрунтовим середовищем за використання баластного довантаження на робочому органі при зміні поступальної швидкості агрегата. Оцінювання результатів вимірювань виконано на основі концепції невизначеності. З баластним довантаженням (оптимальною зведеною масою) вплив випадкових складових тягового опору на процес взаємодії сферичного диска на пружному стояку з ґрунтом, згодом менше в півтора рази менший. За результатами експериментальних досліджень визначено залежності, які характеризують вплив швидкості агрегату та зведеної маси на робочому органі на тяговий опір (енергетичний показник) та пружні відхилення стояка (агротехнічний показник). Виконано техніко-економічну оцінку ефективності роботи дискового ґрунтообробного агрегату за структурою експлуатаційних витрат та на основі практичного впровадження.

68.08.18.0785/0217U007029

ДСТУ EN 13448 (EN 13448:2001 + A1:2009, IDT) Сільськогосподарські машини. Косарки міждрядні. Вимоги щодо безпеки. Розроблення національного НД на заміну ДСТУ EN 13448:2014 (прийнятого методом підтвердження): Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006986с. УДК 631.3:631.352 (083.74).

35 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN 13448 увійде до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.08.18.0786/0217U007030

ДСТУ EN 13140 (EN 3140:2000 + A1:2009, IDT) Сільськогосподарські машини. Машини для збирання цукрових та кормових буряків. Вимоги щодо безпеки. Розроблення національного НД на заміну ДСТУ EN 13140:2014 (прийнятого методом підтвердження): Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006987с. УДК 631.3:633.63 (083.74).

55 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних

секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN 13140 увійде до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.08.18.0787/0217U007031

ДСТУ EN 12525 (EN 12525:2000 + A1:2010, IDT) Сільськогосподарські машини. Навантажувачі фронтальні. Вимоги щодо безпеки. Розроблення національного НД на заміну ДСТУ EN 12525:2014 (прийнятого методом підтвердження): Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006988с. УДК 631.3:631.354.025 (083.74).

47 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN 12525 увійде до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

68.08.18.0788/0217U007032

Розроблення національних стандартів стосовно вимог щодо безпеки сільськогосподарських та лісгосподарських машин. ДСТУ EN 908. ДСТУ EN 909: Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006989с. УДК 631.3:630*37 (083.74).

59 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN 908 і ДСТУ EN 909 увійдуть до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

69 РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО

69.25 Аквакультура

69.08.18.0789/0217U006786

Оцінка сучасного стану та розробка аква-

культурних методів підтримки біологічного різноманіття реофільних коропових риб річок Білорусі та України: Заключний звіт /Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Керівник Худий Олексій Ігорович. – ДР 0117U003700. УДК [639.3.041.2:597.551.2](476+477).

78 с.

Проведено дослідження структури та стану іхтіокомплексу Дністра, Пруту та частини транскордонної ділянки басейну Дніпра. З'ясовано особливості розповсюдження в досліджуваному регіоні раритетних реофільних видів риб з родини коропових. На основі оцінки гідрохімічних та гідробіологічних режимів досліджуваних гідроecosystem встановлено можливість реінтродукції везуба причорноморського з басейну Дністра у басейн Дніпра. Вироблено спільні з білоруською стороною підходи щодо розрахунку екологічної ємності гідроecosystem для зариблення молоддю везуба та марени, отриманою в аквакультурі від вилучених з природи плідників.

70 ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО

70.03 Наукові основи водного господарства

70.08.18.0790/0217U006642

Перенос радіоактивності між забрудненими донними відкладеннями і морським середовищем після аварій на Чорнобильській та Фукусімській АЕС: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Мадерич Володимир Станіславович. – ДР 0117U004516. УДК 504.4.054; 504.4.06.

83 с.

Метою роботи є розробка моделей перерозподілу і міграції радіоактивності у морських донних відкладеннях, обміну з водним середовищем, моделювання переносу радіоактивності у донних харчових ланцюжках морських організмів та застосування розроблених моделей переносу в системі вода-донні відкладення для довгострокового прогнозування стану морського середовища після аварій на Чорнобильській та Фукусімській АЕС у Чорному і Балтійському морях та у Тихому океані. Методика проведення робіт включає розробку моделей переносу радіонуклідів та проведення розрахунків та верифікація моделі на даних спостережень в Тихому океані після аварії на АЕС Фукусіма, та у Чорному та Балтійському морях після Чорнобильської аварії.

70.17 Водогосподарське будівництво. Гідротехнічні і гидромеліоративні споруди

70.08.18.0791/0217U007214

Безвідходна переробка органомісних відходів - еволюційний крок на шляху до вирішення проблеми поводження з відходами: Заключний звіт /Інститут біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України; Керівник Кашковський Володимир Ілліч. – ДР 0117U004415. УДК 628.33.57.

78 с.

Показано можливість одержання сумішевих палив із різноманітних органомісних відходів. Отримане сумішеве паливо характеризується тепловою здатністю 1,5-2,2 мДж/кг, зольністю 2-10 %, вологістю 10 - 15 % та насипною густиною 1,1-1,12 г/см³. Результати проведених досліджень дозволяють стверджувати, що за використання органомінерального комплексу рослини пшениці озимої формували потужну кореневу систему з покращеними морфологічними показниками відносно контролю. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.21 Зрошувальні системи

70.08.18.0792/0217U007033

Розроблення національних стандартів щодо екологічних вимог до обприскувачів для сільськогосподарських та лісгосподарських машин. ДСТУ EN ISO 16119-1. ДСТУ EN ISO 16119-2. ДСТУ EN ISO 16119-3. ДСТУ EN ISO 16119-4: Заключний звіт /Державна наукова установа "Український науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Леоніда Погорілого"; Керівник Цема Тамара Вікторівна. – ДР 0117U006990. УДК 626.845 (083.74).

133 с.

Цю роботу, необхідну для укладання Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА), виконано з метою першочергового впровадження європейських стандартів, гармонізованих з вимогами Директиви 2006/42/ЕС, та повного узгодження законодавства України з законодавством ЄС в одному з таких пріоритетних секторів промислової продукції як машини. Кінцевим результатом роботи буде створення бази національної нормативної документації, гармонізованої з європейськими нормами. ДСТУ EN ISO 16119-1, ДСТУ EN ISO 16119-2, ДСТУ EN ISO 16119-3, ДСТУ EN ISO 16119-4 увійдуть до Переліку національних стандартів, ідентичних гармонізованим європейським стандартам, відповідність яким надає презумпцію відповідності машин вимогам Технічного регламенту безпеки машин. Робота розповсюджується за договірною ціною.

70.25 Стічні води, їх очищення і використання

70.08.18.0793/0217U006751

Науково-технічне обґрунтування використання фітотехнологій захисту малих річок України від забруднення та їх екологічного відновлення: Заключний звіт /Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова; Керівник Стольберг Фелікс Володимирович. – ДР 0116U003370. УДК [628.3.033:628.357.4+628.4](477).

252 с.

Проаналізовано проблеми екологічної деградації малих річок України, зібрано дані щодо стану очисних споруд та водовідведення в сільській місцевості областей України. Проаналізовано ефективність фітотехнологій у порівнянні із традиційними технологіями очищення господарсько-побутових та сільськогосподарських стічних вод. Сформовано перелік першочергових споруд для областей України та створено GIS-мапи їх розташування. Створено віртуальну інформаційну модель технології "біоплато" на електронних носіях. Розроблено технологічний регламент для проектування, будівництва та експлуатації споруд "біоплато" в формі проекту керівного нормативного документу.

70.08.18.0794/0217U007055

Розробка рекомендацій щодо порядку гранично допустимих скидів речовин у водні об'єкти із зворотними водами: Заключний звіт /Державне підприємство "Укрводсервіс"; Керівник Погорільчук Юрій Іванович. – ДР 0117U006173. УДК 628.3.

95 с.

Звіт про НДР: 95 стор., 40 джерел, 1 додаток. Норматив гранично-допустимого скидання речовин, управління водними ресурсами, спеціальне водокористування, якість вод, екологічний стан вод. Об'єкт досліджень - процес розробки нормативів гранично-допустимого скидання (ГДС)

речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Метою роботи є удосконалення методичної та методологічної бази порядку розробки гранично допустимих скидів речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Методи досліджень - системний аналіз проблеми та аналіз літературних джерел і нормативно-правових актів; методи математичної фізики та математичного моделювання процесів у поверхневих водах. Згідно договору № 701 проаналізовано сучасний стан законодавства та нормативно-правових актів у сфері діяльності Мінприроди та інших відомств, який стосується спеціального водокористування, у т.ч. чинну Інструкцію про порядок розроблення нормативів гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами; систематизовано типову вхідну інформацію для розробки гранично допустимих скидів речовин у водні об'єкти із зворотними водами та проблеми з її збиранням і достовірністю; удосконалена методична та методологічна база розробки гранично допустимих скидів речовин у водні об'єкти із зворотними водами; розроблено рекомендації щодо змін в Інструкції про порядок розроблення нормативів ГДС речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Завдяки розробленим рекомендаціям очікується забезпечення оптимізації процесу водокористування та управління водними ресурсами і господарством в Україні. Галузь застосування - водокористування та управління водними ресурсами і господарством.

70.08.18.0795/0217U007056

Наукове обґрунтування інформаційної моделі розробки гранично допустимих скидів речовин у водні об'єкти із зворотними водами:

Заключний звіт /Державне підприємство "Укрводсервіс"; Керівник Погорільчук Юрій Іванович. – ДР 0117U006174. УДК 628.3.

83 с.

Об'єкт досліджень - процес ідентифікації інформаційної моделі розробки нормативів гранично-допустимого скидання (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Метою роботи є удосконалення наукових засад ідентифікації інформаційної моделі розробки ГДС речовин у водні об'єкти із зворотними водами. Методи досліджень - системний аналіз, методи теорії реляційних баз даних, методи досліджень геопросторових даних, методи аналізу просторових даних, методи XML-формалізації. Згідно договору № 702 проаналізовано сучасні проблеми автоматизації дозвільної діяльності у сфері водокористування та підходи щодо їх вирішення, Систематизовано типову вхідну інформацію для розробки ГДС речовин у водні об'єкти із зворотними водами, виконане наукове обґрунтування інформаційної моделі розробки ГДС речовин у водні об'єкти із зворотними водами, розроблено XML-шаблони нормативів ГДС речовин, удосконалено математичний та алгоритмічний апарат ідентифікації цієї моделі та розроблено рекомендації щодо внесення змін у чинну Інструкцію про порядок розроблення нормативів ГДС. Завдяки застосуванню розробленої та ідентифікованої моделі очікується забезпечення оптимізації процесу водокористування та управління водними ресурсами і господарством в Україні. Галузь застосування - водокористування та управління водними ресурсами і господарством

70.27 Якість води

70.08.18.0796/0417U002375

Оверченко Тетяна Анатоліївна. Створення комплексної технології стабілізаційної обробки води для водоциркуляційних систем: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 13.06.2017.

УДК 628.162:66.097.7/8.

170 с.: 36 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

Дисертацію присвячено розробці нових реагентів, матеріалів та технологічних процесів стабілізаційної обробки води для водоциркуляційних систем теплопостачання та охолодження. У роботі вивчено процеси стабілізації прісних вод щодо осадковідкладень в теплообмінниках при температурах до 100 °С. Розроблено новий клас інгібіторів осадковідкладень на основі сульфонатів, що за своєю ефективністю не поступаються фосфоновим кислотам. Вивчено процеси знекиснення води з використанням редокситів, отриманих при модифікуванні іонітів сполуками заліза (II) та сульфат-аніонами.

70.08.18.0797/0217U007383

Фізико-хімічні методи водопідготовки для технологічних процесів та модифікації матеріалів: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Бордун Ігор Михайлович. – ДР 0113U005279. УДК 556.11.012; 628.1.03; 628.16; 621.16.087; 66.087.7; 621.9.048.6.

108 с.

1. Розроблено екологічно безпечну технологію одержання промислових водних розчинів шляхом оптимізації процесів електрохімічної активації у стаціонарних діафрагмових електродіафрагмах, що забезпечує раціональне використання водних ресурсів та зменшує обсяги використання хімічних реагентів. 2. Синтезовано нанопористе активоване вугілля із рослинної сировини, досліджено його структуру та адсорбційні властивості з водних розчинів і запропоновано способи модифікування отриманих вугільних матеріалів за допомогою ультразвуку, скеровані на підвищення адсорбційної здатності. Робота передається за кордон за договірною ціною.

70.85 Механізація й автоматизація у водному господарстві

70.08.18.0798/0217U006973

Провести оцінку якісних та кількісних параметрів активного мулу очисних споруд (аерогенків) підприємства ПП "Агротехспілка "Україна" методами безпосереднього мікроскопіювання, визначення концентрацій активного мулу (за об'ємом та по масі) і мулового індексу: Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Старосила Євгенія Василівна. – ДР 0117U005326. УДК 628.356.

7 с.

У роботі наведені результати визначення якісних та кількісних параметрів активного мулу очисних споруд (ЛОС) підприємства ПП "Агротехспілка "Україна" на основі методики технологічного контролю очисних споруд.

70.94 Комплексне використання водних ресурсів

70.08.18.0799/0217U007403

Методичні рекомендації з розробки правил експлуатації водосховищ: Заключний звіт /Приватне науково-виробниче підприємство "Водооблік"; Керівник Вознюк Людмила Аркадіївна. – ДР 0116U006021. УДК 556.18:338.45.

40 с.

Проведена систематизація та узагальнення інформації для складання змісту правил експлуатації водосховищ. Відповідно до зазначених Рекомендацій буде здійснюватися

розробка правил експлуатації водосховищ та водогосподарських систем. Правила є основним нормативним документом, який регламентує використання водних ресурсів та роботу водосховищ і гідротехнічних споруд. Правила складаються з двох розділів - режимного (використання водних ресурсів) і технічної експлуатації гідротехнічних споруд та благоустрою водосховища (каскаду водосховищ або водогосподарської системи). Мета розробки Рекомендацій полягає у встановленні єдиних методичних підходів до розробки та розрахунковому обґрунтуванню Правил, їх форми і змісту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

71 ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ. ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

71.01 Загальні питання внутрішньої торгівлі

71.08.18.0800/0217U007203

Розвиток конкуренції на внутрішньому ринку України: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Романенко Володимир Анатолійович. – ДР 0113U000522. УДК 339.13 (477).

77 с.

В ході проведеного дослідження розроблено теоретико-методологічні засади дослідження конкуренції на внутрішньому ринку України, проаналізовано макроекономічні та мікроекономічні чинники конкурентного середовища, визначено вплив конкуренції на конкурентоспроможність національної економіки. Виділено основні пріоритети трансформації конкурентних відносин на вітчизняному внутрішньому ринку. Проведено структурування індикаторів стану конкуренції на внутрішньому ринку. Встановлено головні ризики впливу конкурентного середовища на конкурентоспроможність національної економіки. Робота передається за кордон за договірною ціною.

71.08.18.0801/0217U007492

Механізми та інструменти міжнародного бізнесу: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Отенко Ірина Павлівна. – ДР 0116U008291. УДК 33.15.

21 с.

Для аналізу організаційної складової стратегічного інструментарію позиціонування підприємств підшипникової галузі застосовано методичний підхід дослідження інститутів міжорганізаційних відносин підприємств за рахунок виділення організаційних форм, способів, стратегій - "організаційних шаблонів", що є найбільш придатними для розвитку підприємства, захисту, закріплення та розширення його стратегічної позиції. Таким чином, стратегічна позиція підприємства на ринку залежить від широти використовуваних ним організаційних шаблонів позиціонування: абсолютний лідер ринку компанія SKF одночасно використовує усі виявлені організаційні форми і способи взаємодії, навіть картельні угоди, ефект від яких перевищує розмір штрафів за ведення недобросовісної конкуренції. Український виробник підшипників ІГ "У.П.Е.К." використовує чотири з шести організаційних шаблонів, що забезпечує йому міцну стратегічну позицію у своєму ринковому сегменті. Результати проведеного аналізу стратегічних позицій підприємств підшипникової галузі дозволили виділити актуальний інструментарій позиціонування машинобудівних підприємств та дозволили виділити пріоритетні напрями його удосконалення

71.29 Оптова торгівля

71.08.18.0802/0217U007205

Функціональні особливості та перспективи

розвитку оптової торгівлі: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Ільченко Наталя Борисівна. – ДР 0116U000423. УДК 339.33.

90 с.

Обґрунтовано концепцію управління бізнес-процесами на підприємстві оптової торгівлі, в основу якої покладено взаємодію з потоковими процесами у ланцюзі поставок, яка ґрунтується на принципах системності, процесності, функціональності, збалансованості, цінності, гнучкості та надійності, що формує важливе теоретичне підґрунтя для розроблення методологічних підходів до прийняття ефективних управлінських рішень на стратегічному, поточному та оперативному рівнях, враховуючи функціональну специфіку діяльності підприємства. Результатом впровадження концепції є посилення обґрунтованості моделювання бізнес-процесів, що дозволить виділити і описати ключові бізнес-процеси, які вимагають інтеграції у ланцюзі поставок, контролювати відхилення у процесі реалізації проекту та оцінити ефективність управління бізнес-процесами на підприємстві оптової торгівлі; У роботі розкрито теоретико-методологічні засади та науково-методологічні підходи до розвитку оптової торгівлі в Україні. Визначено науковий підхід до еволюції бізнес-процесів в оптовій торгівлі України та доведено, що управління бізнес-процесами постійно зазнає якісних змін, функціонування яких безпосередньо залежить від стану та розвитку логістичної інфраструктури. На підставі зазначеного розроблено методологічні засади управління потоковими процесами у ланцюзі поставок товарів у взаємозв'язку з бізнес-процесами підприємства оптової торгівлі. Запропоновано сценарій розвитку оптової торгівлі в Україні. Удосконалено методологічний підхід до декомпозиції бізнес-процесів з використанням програмного продукту BPwin на підприємствах оптової торгівлі, що досліджувались та розроблено типову декомпозицію бізнес-процесів IDEF0. Результати НДР впроваджені у навчальний процес при викладенні фахових дисциплін зі спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Наукове дослідження є частиною поданої до захисту докторської дисертації Робота передається за кордон за договірною ціною.

71.08.18.0803/0217U007208

Управління формуванням цінності підприємства торгівлі: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Нагорнюк Олена Володимирівна. – ДР 0115U000243. УДК 005:339.17.

102 с.

Звіт з науково-дослідної роботи складається із 102 сторінок друкованого тексту, 13 рисунків, 2 таблиці, 82 найменувань літературних джерел. Звіт про НДР: Управління формуванням цінності підприємства торгівлі. Номер держреєстрації 0115U000243. Автори - керівник НДР, к.е.н., доц. Нагорнюк О.В., д.е.н., проф. Бланк І.О., аспірант Короп І., аспірант Головка Т.В. Об'єктом дослідження є процес управління формуванням цінності підприємства торгівлі. Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні підходи до формування цінності підприємств торгівлі України та розробка пропозицій щодо їх удосконалення. Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою наукового дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи. Теоретичну базу склали використані в роботі праці визнаних фахівців у сфері оцінки бізнесу, управління грошовими потоками, управління потенціалом та фінансовими ресурсами підприємств. У роботі використано структурно-логічний та категоріальний аналіз і синтез, емпіричні методи, економіко-статистичні та інші методи. Наукова новизна отриманих результатів полягає в поглибленні теоретико-методологічних

засад управління формуванням цінності підприємств торгівлі на основі застосування сучасного інструментарію бюджетування, управління грошовими потоками, а також на основі формулювання сутнісно-змістовних характеристик фінансового потенціалу підприємств торгівлі як передумови формування його цінності. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що розроблені у дослідженні методики дають можливість торговельному підприємству обрати найбільш ефективний шлях подальшого розвитку із застосуванням методичного теоретичних аспектів та методичного інструментарію оцінки та формування цінності підприємства. Розкрито сутність бюджетування як інструменту управління формуванням цінності підприємства торгівлі, сформульовано його основні задачі та етапи здійснення. Охарактеризовані цілі бюджетування на основі системи збалансованих показників (BSC) Нортон-Каплана. Розкрито особливості планування грошових потоків підприємства торгівлі в системі формування його цінності. Охарактеризовано методи оцінки вартості підприємства на основі використання різних підходів до вимірювання грошових потоків. Узагальнено рекомендації щодо вибору типу політики управління грошовими потоками підприємства. Сформульовано поняття фінансового потенціалу підприємства як передумови формування його цінності на основі визначення основних сутнісних характеристик даної економічної категорії. Запропоновано класифікацію фінансового потенціалу підприємства торгівлі. Узагальнено підходи щодо систематизації елементів фінансового потенціалу, на основі чого сформульовано функції, принципи його систематизації та запропоновано власний підхід до проведення такої систематизації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

71.33 Громадське харчування

71.08.18.0804/0217U006790

Розробка продуктів і раціонів для харчування військовослужбовців в екстремальних умовах та при проведенні бойових дій з відривом від баз постачання: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Притульська Наталія Володимирівна. – ДР 0116U000786. УДК 642.58.057.36.

568 с.

Наукове дослідження спрямоване на вирішення важливої державної проблеми підвищення боєздатності Збройних Сил України в екстремальних умовах і при проведенні бойових дій з відривом від баз постачання шляхом розроблення харчових продуктів із заданим нутрієнтним складом, об'ємно-ваговими і функціональними характеристиками, які відповідають специфічним вимогам їх споживання. Метою дослідження є розроблення ресурсозберігаючих технологій поліфункціональних білково-вуглеводних напівфабрикатів та харчової продукції з їх використанням для харчування військовослужбовців в екстремальних умовах. У науково-дослідній роботі визначено напрями технологічного використання білковмісної вітчизняної рибної, молочної, рослинної сировини у виробництві харчових продуктів. На основі обґрунтування концептуальних засад корекції харчування в екстремальних умовах розроблено технології харчової продукції з використанням сухих поліфункціональних білково-вуглеводних напівфабрикатів. Доведено, що розроблені напівфабрикати характеризуються підвищеною харчовою цінністю, мають високу біодоступність білків, а продукти з їх вмістом - високі споживні та якісні характеристики, здатність до швидкого відновлення у рідких середовищах, можливість тривалого зберігання, створення продовольчого резерву. Розроблено технології та рекомендації щодо використання продуктів для нутрієвної підтримки поранених та хворих військовослужбовців на етапах медичної евакуа-

ції, ефективність споживання яких доведено в умовах клінічної бази Української військово-медичної академії. Розроблено рекомендації щодо використання у складі раціонів наборів сухих продуктів нової харчової продукції, що сприятиме активізації адаптаційно-захисних систем організму і дозволить цілеспрямовано впливати на процеси пластичного забезпечення. Робота передається за кордон за договірною ціною.

72 ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

72.13 Види зовнішньої торгівлі

72.08.18.0805/0217U007042

Розробка інноваційних методів організації будівельної діяльності, що відповідають сучасному рівню будівельного виробництва:

Заключний звіт /Київський національний університет будівництва і архітектури; Керівник Тугай Олексій Анатолійович. – ДР 0116U000847. УДК 339.03:658.015.

75 с.

Звіт по НДР: 75 стр.; 7 табл., 12 рис., бібліографія: 74 джерела. Організація будівельного виробництва забезпечує цілеспрямованість та взаємозв'язок усіх організаційних, технічних та технологічних рішень для досягнення кінцевого результату - введення об'єкта в експлуатацію з необхідною якістю та в назначений термін. Існує потреба розробки науково-теоретичного обґрунтування діяльності організацій, що мають виконувати специфічні функції на ринку реальних інвестицій - управляти ресурсами інвестора і приймати на себе відповідальність за додержанням при виконанні підготовчих та будівельно-монтажних робіт (БМР) запланованих організаційно-технологічних, вартісних, часових параметрів будівельних проектів, якості БМР, або, за згодою інвестора, впливати на раціональні зміни цих параметрів в процесі підготовчої (передінвестиційної) та будівельної (інвестиційної) фаз інвестиційного циклу. Об'єктом дослідження визначено діяльність будівельно-інжинірингових фірм як інноваційну основу підготовки та організації будівельного виробництва. Предметом дослідження є: оновлення змісту, критеріально-розрахункової бази організаційно-технологічного моделювання будівництва, створення теоретичних основ діяльності об'єктів дослідження як принципово нових організаційних структур в будівельному бізнесі. Методи дослідження. На різних етапах дослідження було використано наступні методи дослідження: системний аналіз, структурне моделювання та процесний підхід; балансово-структурні; експертно-евристичного оцінювання; методи статистичної регресії та дисперсійного аналізу; методи оптимізації для раціоналізації альтернатив сітєвих моделей "проектую і будує" та моделі вибору варіантів організації будівельного майданчика. Ключові слова: будівельно-інжинірингова фірма; інноваційна сітєва модель "роботи-вершини"; інвестиційний цикл; будівельно-інвестиційний проект; організаційні структури управління; організаційно-технологічні моделі. Робота передається за кордон за договірною ціною.

72.15 Зовнішньоторговельна політика

72.08.18.0806/0217U006876

Оцінка впливу від продовження дії в Україні експортного мита на брутт чорних металів на рівні 30 євро за тонну: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Гужва І.Ю. – ДР 0117U003453. УДК 339.9.012.435.

22 с.

Продовження дії підвищеного експортного мита на брутт чорних металів в 30 євро/т дозволить у середньостроковій перспективі збільшити вітчизняну заготівлю брухту (на 57,1%), виробництво продукції машинобудування (на 0,4%), чорних металів (на 2,8%), а також сприятиме зростанню податкових надходжень до державного бюджету (на 47,6 млн. дол. США) і зростанню кількості зайнятого населення на 0,12%. В умовах повернення до експортного мита на рівні 10 євро/т очікується суттєве відновлення обсягів експорту брухту й подальше падіння обсягів вітчизняного виробництва, що використовує брутт як сировину.

72.08.18.0807/0217U006878

Робочий проект автоматизованої системи експортного контролю: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки Мінекономіки України; Керівник Неботов П.Г. – ДР 0117U003455. УДК 339.9.012.23.

149 с.

Робочий проект: 149 стор., 4 табл., 15 рис. Об'єкт дослідження - автоматизована система експортного контролю. Предмет дослідження - експортний контроль України. Мета роботи - розроблення науково обґрунтованих методичних, технічних та технологічних рішень з створення автоматизованої системи експортного контролю (надалі система), підвищення якості та оперативності застосування основних процедур державного експортного контролю, забезпечення інтересів національної безпеки в галузі експортного контролю та виконання міжнародних зобов'язань і домовленостей. Отримані результати - в процесі дослідження проведено аналіз досвіду проведення експортного контролю та технологій, які використовуються при замовленні та наданні адміністративних послуг. Проведено аналіз та вибір стандартів і технологій для створення механізму обробки процесу експортного контролю. Розроблено робочий проект підсистеми експортного контролю, призначеної для автоматизації проходження та обробки заяв та дозвільних документів, що використовуються в галузі державного експортного контролю. Розроблено робочий проект Web-сайту Держекспортконтролю України для подачі заявок.

72.25 Світові товарні ринки

72.08.18.0808/0217U007250

Сучасні тренди в маркетингу: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Орлов Петро Аркадійович. – ДР 0116U008283. УДК 339/138.

167 с.

Мета роботи - розробка теоретичного забезпечення й науково-практичних рекомендацій з дослідження сучасних трендів маркетингу в Україні та інших країнах світу. Об'єкт дослідження - процес формування сучасних трендів маркетингу в Україні, узгоджених із загальносвітовими тенденціями. Предмет дослідження - теоретико-методичне забезпечення дослідження сучасних трендів маркетингу на підприємствах.

72.75 Організація і управління зовнішньої торгівлі

72.08.18.0809/0217U007258

Розробка візуальних концептів реклами продукції масового споживання: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Чекштуріна Вікторія Миколаївна. – ДР 0117U007238. УДК 659.138: 330.123.4/5 339.5; 659.1.

27 с.

Мета дослідження - теоретичне обґрунтування та розробка візуальних концептів реклами товарів масового споживання (на прикладі миловарної продукції). Об'єкт дослідження - візуальна комунікація у рекламі. Предмет дослідження - теоретичні та практичні рекомендації щодо розробки візуальних концептів рекламних повідомлень. Методи дослідження: системний, соціокомунікативний, семіотичний, структурно-функціональний, соціокультурний підходи до розробки концептів візуальної реклами; аналіз, синтез та порівняння для вивчення теоретичних наробок у царині візуальних комунікацій та рекламних продуктів конкурентів; моделювання для конструювання фото-інсталяцій. Визначено теоретичні і практичні передумови розробки візуальних концептів рекламних повідомлень. Проаналізовано візуальні концепти реклами мила. Представлено рекомендації для підприємства щодо методики розробки візуальних концептів для рекламних фотографій та відео-матеріалів. Розроблені рекламні фото та відео-матеріали для просування продукції компанії у соціальних мережах. Проведено аналіз презентування продукції виробника та конкурентів компанії "Слобожанський миловар" у мережах продаж.

73 ТРАНСПОРТ

73.01 Загальні питання транспорту

73.08.18.0810/0217U007385

Оптимізація параметрів вулично-дорожньої мережі і пішохідно-транспортних потоків та організації автомобільних перевезень: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Фурнальчик Євген Юліанович. – ДР 0113U001348. УДК 656.001.5; 656.001.57; 656:51Ф7; 656:007; 656.13; 656.13.08.

172 с.

Оптимізація параметрів вулично-дорожньої мережі, режимів проїзду регульованих перехресть, у т.ч. громадського транспорту, безпечного руху транспортних засобів на магістралях з урахуванням психофізіології водіїв, а також параметрів пасажиропотоків на основі транзакцій абонентів стільникового зв'язку і системи міського пасажирського транспорту. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.29 Залізничний транспорт

73.08.18.0811/0518U000181

Мацюк Вячеслав Іванович. Розвиток наукових основ організації залізничних транспортних процесів та систем: Дис... д.т.н. /Український державний університет залізничного транспорту. – Захищено на 29.06.2018.

УДК 656.2:658.5.

385 с.: 16 табл., 95 іл. – Бібліогр.: 289 назв.

Об'єкт дослідження - організація залізничних транспортних процесів та систем. Проведені дослідження базуються на використанні: регресійного та статистичного аналізу; математичної статистики; теорії ймовірностей та теорії масового обслуговування (Марковські процеси); теорії алгоритмів та математичної логіки; аналітичного та графоаналітичного моделювання, дискретно-подієвого та агентного імітаційного моделювання засобами об'єктно-орієнтованого програмування. Дисертаційну роботу присвячено вирішенню науково-прикладної проблеми підвищення ефективності організації залізничних транспортних процесів та систем шляхом встановлення та дослідження причин формування технологічних відмов залізничного транспорту загального користування всіх ієрархічних рівнів. Результати дисертації дозволяють вдосконалити

лити діючі технологічні процеси технічних та інших залізничних станцій, інструкцію з розрахунку наявної пропускної спроможності залізниць України, державні будівельні норми проектування залізниць колії 1520 мм, в частинах: визначення потрібної структури - кількості приймально-відправних колій, поїзних локомотивів, виділеної наявної пропускної спроможності міжстанційних перегонів та дільниць - транспортно-технологічних ліній із організації наскрізних (зі зміною локомотивів) поїздів; нормування технологічних операцій з обробки вантажних поїздів в приймально-відправних парках технічних станцій; обґрунтування мінімально-необхідного резерву наявної пропускної спроможності міжстанційних перегонів та дільниць. Результати дисертації можуть бути використані при реформуванні залізничного транспорту України та в процесі імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, в частині інтеграції залізниць України до європейської транспортної системи.

73.08.18.0812/0518U000196

Саблін Олег Ігорович. Розвиток методів і засобів підвищення ефективності використання енергії рекуперації в системі електричного транспорту: Дис... д.т.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна. – Захищена 05.07.2018.

УДК 621.331:621.332.

364 с.: 39 табл., 120 іл. – Бібліогр.: 301 назва.

Дисертація присвячена вирішенню науково-прикладної проблеми ефективності використання енергії рекуперації в системах електрифікованого транспорту шляхом розробки наукових основ вибору раціональних енергозберігаючих технологій для реалізації максимального потенціалу енергозбереження при використанні режимів рекуперації, що є актуальною проблемою транспорту. Теоретично й експериментально досліджено фактори, що впливають на ефективність процесу споживання енергії рекуперації в системах електричного транспорту. Побудовано імітаційні моделі взаємодії транспортних засобів в режимі рекуперації із системою тягового та зовнішнього електропостачання, що враховують існуючі обмеження щодо граничних значень напруги на струмоприймачах та гнучкість розподілу енергії для забезпечення заданих обмежень. Вдосконалено науковий метод оцінки потенціалу енергозбереження при використанні рекуперації енергії в системах електрифікованого транспорту. Розвинуто методологію моделювання зони розподілу енергії рекуперації на основі математико-алгоритмічного конструктивізму, на базі якої запропоновано науковий метод раціонального (інтелектуального) управління розподілом енергії рекуперації в системах електрифікованого транспорту за енергетичним критерієм із використанням експертних систем та нейро-нечіткої логіки, що дозволяє максимально використовувати потенціал енергозбереження в умовах неповної інформації про режими систем тягового і зовнішнього електропостачання.

73.08.18.0813/0417U002391

Кислий Дмитро Миколайович. Підвищення енергоефективності ведення вантажних поїздів тепловозами: Дис... к.т.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна. – Захищена 26.05.2017.

УДК 629.424:629.46.016.2/.5(043.5).

156 с.: 17 табл., 56 іл. – Бібліогр.: 145 назв.

Дисертаційна робота присвячена зниженню експлуатаційних витрат на тягу поїздів за рахунок вибору економічно обґрунтованих індивідуальних режимів ведення. Об'єкт дослідження - процес руху поїзда по ділянці. Метою робо-

ти є зниження експлуатаційних витрат на переміщення поїзда ділянкою за рахунок вибору економічно обґрунтованих індивідуальних режимів ведення. В дисертації використано методи математичного моделювання: інтерполяції, апроксимації, нелінійного програмування, локальних варіацій, імітаційного моделювання. Наукова новизна отриманих результатів полягає в наступному: вперше визначено функції двох змінних раціонального режиму керування тяговим рухомим складом для окремих фаз руху, які дозволяють одержати енергозаощаджуючу траєкторію руху поїзда за одну ітерацію за рахунок попередньо визначених раціональних співвідношень маса складу - ухил - позиція керування та маса складу - ухил - швидкість руху; удосконалено метод виконання тягових розрахунків за рахунок обчислення варіативних траєкторій руху, який дозволяє отримати розв'язання рівняння руху поїзда у вигляді залежності час ходу поїзда - витрата енергоресурсів; набув подальшого розвитку метод визначення розподілу часу ходу поїзда по перегонам на підставі раціональних рівномірних швидкостей, що дозволило обчислювати енергозаощаджуючу траєкторію руху поїзда з урахуванням графікового часу; набув подальшого розвитку метод рішення рівняння руху поїзда з визначенням енергозаощаджуючих режимів за рахунок використання методу локальних варіацій, який дозволив одержати мінімальну витрату енергоресурсів за умови обмеження часу ходу поїзда; набув подальшого розвитку метод усереднення ухилів за рахунок врахування розподілу маси по довжині поїзда та раціонального інтервалу рішення рівняння потенційної енергії поїзда, що дозволило більш точно враховувати прискорювально-сповільнювальні сили; визначено раціональні межі застосування та значення кроку змінних інтегрування рівняння руху поїзда, що дозволило зменшити кількість обчислень без втрати точності розрахунків. На підставі одержаних методів, методик алгоритмів, програмного та апаратного забезпечення створено: програмний комплекс для розрахунку індивідуальних режимних карт енергозаощаджуючого ведення поїздів для певної ділянки та маси складу, який дозволяє заощаджувати до 12 % паливних ресурсів; апаратний комплекс реєстрації тягових параметрів локомотива для можливості застосування програмного комплексу в бортовій системі локомотива.

73.08.18.0814/0417U003067

Возняк Олег Михайлович. Підвищення ефективності контролю рухомих одиниць у системах безпеки на залізничних переїздах:

Дис... к.т.н. /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.А. Лазаряна. – Захищена 25.05.2017.

УДК 656.216.2:625.096.

179 с.: 35 табл., 71 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

У роботі вирішено завдання підвищення ефективності контролю параметрів руху залізничних та автодорожніх транспортних засобів у межах дії систем забезпечення безпеки руху на залізничних переїздах. З цією метою удосконалено метод та алгоритм роботи системи безпеки руху на залізничних переїздах, математичну модель, яка описує залежність електричних параметрів рейкового кола від режиму його роботи, метод визначення відстані від переїзду до поїзда на ділянці наближення та параметрів його руху, математичну модель первинного індуктивного перетворювача системи контролю за рухом автодорожнього транспорту на переїзді. Вперше визначено раціональні параметри первинного індуктивного перетворювача системи контролю за рухом автодорожнього транспорту на переїзді.

73.08.18.0815/0217U007046

Вдосконалені інформаційні технології моде-

лювання взаємодії рухомого складу та колії: Заключний звіт /Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В.Лазаряна; Керівник Мямлін Сергій Віталійович. – ДР 0117U006396. УДК 629.4.072.

103 с.

Об'єктом дослідження є процеси взаємодії рухомого складу із сучасними екіпажами з різними типами та характеристиками колії. Метою роботи є розробка вдосконалених інформаційних технологій моделювання процесів взаємодії рухомого складу та колії, що дозволить більш коректно враховувати динаміку рухомого складу та дасть змогу підвищити безпеку руху. Методи дослідження - експериментальні та аналітичні. В результаті виконаних досліджень запропоновано і теоретично обґрунтовано інструментарій для розв'язання практичних завдань, пов'язаних з динамікою рухомого складу і взаємодією з залізничною колією, у тому числі й для вирішення задач інтеперабельності та впровадження руху поїздів з високими швидкостями. Точне визначення динамічних показників дозволить підвищити рівень надійності та безпеки процесу перевезень в сучасних умовах на залізничному транспорті Республіки Білорусь та України. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.08.18.0816/0217U007053

Створення багатофункціональних наукоємних методів і інструментів комплексного керування системою "колесо-гальмо-рейка" для запобігання аварійним ситуаціям, усунення ризику екологічних катастроф: Заключний звіт /Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля; Керівник Ковтанець Максим Володимирович. – ДР 0117U006252. УДК 629.4.

194 с.

Об'єкт дослідження - ресурс- та енергозберігаючі технології на залізничному транспорті. Предмет дослідження - методи та інструменти комплексного керування системою "колесо-гальмо-рейка". Мета дослідження - поліпшення енерго- та ресурсозбереження залізничного тягового транспортного засобу, забезпечення його безпеки руху та підвищення екологічних показників шляхом розробки фундаментальних досліджень та створення багатофункціональних наукоємних методів і інструментів комплексного керування системою "колесо-гальмо-рейка". Методи дослідження полягають у використанні методу системного аналізу. Дослідження процесів проводилося методами імітаційного та математичного моделювання, рішення системи диференціальних рівнянь з використанням теорії подібності та розмірності, теорії імовірності та математичної статистики. При розробці математичних моделей використано методи теоретичної механіки, математичного моделювання, теорії подібностей та аналізу розмірностей, теорії прийняття рішень, чисельні методи інтегрування диференціальних рівнянь із використанням електронних обчислювальних машин і прикладних програм Matlab, Mathcad, Borland C++ Builder 6.0. Методи експериментальних досліджень, які використовувались у роботі, склалися з фізичного моделювання, випробуваннях на натурних зразках і стендових натурних установках із застосуванням апробованих методик, встановлених відповідними ГОСТ і ДСТУ. У науково-дослідній роботі проведена розробка фундаментальних досліджень у галузі створення та експлуатації рухомого складу ефективного з точки зору енерго- та ресурсозбереження, забезпечення безпеки руху та підвищення його екологічних показників, розробці ефективних, екологічно чистих методів та пристроїв оптимізації фрикційної взаємодії коліс локомотива з рейками при екстремому гальмуванні, зменшення додаткових витрат потужності залізничного транспорту в різних режи-

мах руху, прогнозування на основі розроблених математичних моделей, що описують досліджувані процеси, створення експериментального обладнання, що реалізує ці методи, а також технічних засобів і технології їх використання. Науково-дослідна робота присвячена актуальній для залізничного транспорту проблемі - підвищення енергоефективності і безпеки руху за рахунок управління фрикційною передачею "колесо-рейка", керування трибологічними та теплофізичними процесами фрикційних елементів гальм. Розроблені методи та інструменти комплексного керування системою "колесо-гальмо-рейка" дозволяють знизити вірогідність виникнення юзу, підвищити надійність екстремого гальмування, забезпечити стабільний коефіцієнт зчеплення колеса з рейкою, рішення яких сприяє зниженню ризику виникнення аварійних ситуацій, що призводять до негативних екологічних наслідків. Отримані науково-практичні результати проекту є основою рішення проблеми реалізації безпеки руху та максимального коефіцієнту зчеплення і сприяють створенню високоефективної залізничної техніки. Область використання отриманих результатів - підприємства, що займаються створенням, доведенням, а також модернізацією тепловозів, дизель- та електропоїздів для забезпечення безпеки та ефективності їх експлуатації. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.31 Автомобільний транспорт

73.08.18.0817/0217U006493

Провести дослідження щодо створення системи підтвердження професійної компетентності керівників, менеджерів (управителів) з перевезень та водіїв транспортних засобів для надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний автотранспортний науково-дослідний та проєктний інститут"; Керівник Горпинюк Андрій Васильович. – ДР 0117U005071. УДК 656.13.017.2:005.963.1.

139 с.

Об'єктом дослідження є акти європейського законодавства, норми яких регулюють питання підтвердження професійної компетентності керівників, менеджерів (управителів) з перевезень та водіїв транспортних засобів для надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом та досвід деяких країн Європейського Союзу в частині впровадження власних систем підтвердження професійної компетентності керівників, менеджерів (управителів) з перевезень та водіїв транспортних засобів для надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів автомобільним транспортом.

73.08.18.0818/0217U006737

Виконати аналіз і розробити пропозиції щодо концепції та програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018-2022 роки: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Печончик Тарас Іларіонович. – ДР 0117U001930. УДК 388.1:625.71.

100 с.

Об'єкт дослідження - концепція та програма розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018-2022 роки. Мета роботи - розроблення науково обґрунтованих пропозицій щодо концепції та програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018-2022 роки. Застосування - при розробленні державної цільової програми розвитку дорожнього господарства. Метод дослідження - аналіз існуючих

нормативно-правових актів і документів щодо реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.08.18.0819/0217U006738

Провести дослідження та розробити технічні документи щодо приготування та застосування щибенево-піщаних сумішей оброблених комплексним бітумомінеральним в'язучим". (п. пл. 118: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Голово Сергій Костянтинівич. – ДР 0115U005132. УДК 625.85.

60 с.

Об'єкт дослідження - фізико-механічні властивості щибенево-піщаних сумішей, оброблених бітумним та мінеральним в'язучими. Мета роботи - розроблення технічних документів щодо приготування та застосування щибенево-піщаних сумішей, оброблених комплексним бітумомінеральним в'язучим. Методи дослідження - експериментальні, статистичні, аналітичні. Результати роботи. При виконанні роботи експериментальним шляхом було встановлено класифікацію за видами та марками сумішей, укріплених комплексним бітумомінеральним в'язучим, у залежності від зернового складу щибенево-піщаних сумішей, а також якісного та кількісного складу комплексного в'язучого. Шляхом експериментальних досліджень було встановлено порядок підбору складу сумішей та розроблено технічні вимоги до сумішей відповідно до встановленої класифікації та застосування укріплених матеріалів у шарах дорожнього одягу. За результатами теоретичних та експериментальних досліджень було опрацьовано положення технічних документів щодо приготування та застосування сумішей та розроблено: Р В.2.7-37641918-880:201X "Рекомендації з підбору складу та застосування щибенево-піщаних сумішей, оброблених комплексним бітумомінеральним в'язучим"; ТТР 42.1-37641918-419:201X "Типовий технологічний регламент на приготування щибенево-піщаних сумішей, оброблених комплексним бітумомінеральним в'язучим". Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.08.18.0820/0217U006739

Провести дослідження та удосконалити нормативні документи на мінеральний порошок для сумішей асфальтобетонних та органімінеральних дорожніх" (п. пл. 90: Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Копинець Іван Вікторович. – ДР 0116U007463. УДК 691.215:625.85.

106 с.

Об'єкт досліджень - дорожньо-будівельний матеріал мінеральний порошок, що є тонкодисперсною складовою мінеральної частини асфальтобетонних сумішей та бітумомінеральних сумішей. Мета роботи - удосконалення нормативної бази дорожнього господарства України у сфері вимог до мінерального порошку для асфальтобетонних сумішей та сучасних методів його випробувань. Методи досліджень - експериментальні дослідження та аналіз їх результатів. Результати роботи. Розроблено: МР В.2.7-37641918-878:2017 "Методичні рекомендації щодо приготування асфальтобетонних сумішей з використанням активованого мінерального порошку", Зміна №1 ДСТУ Б В.2.7-121:2014 "Порошок мінеральний для асфальтобетонних сумішей. Технічні умови", ДСТУ XXXX:201_ "Порошок мінеральний для асфальтобетонних сумішей. Методи випробувань".

Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.08.18.0821/0217U006740

Розробити інформаційно-аналітичну систему моніторингу надходження та використання одержувачами коштів, передбачених на фінансування дорожнього господарства" (п. пл. 154: Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Печончик Тарас Іларіонович. – ДР 0116U007475. УДК 388.1:625.7/.8.

96 с.

Об'єкт дослідження - інформаційно-аналітична система моніторингу надходження та використання одержувачами коштів, передбачених на фінансування дорожнього господарства. Мета роботи - створення автоматизованого програмно-аналітичного механізму для збору і аналізу інформації щодо руху коштів. Метод дослідження - дослідження виконувалося методом дослідної експлуатації та експертного аналізу. Впровадження - інформаційно-аналітична система моніторингу буде використовуватись для оперативного та стратегічного управління фінансовими ресурсами в дорожньому господарстві. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.08.18.0822/0217U006741

Провести дослідження та розробити настанову з влаштування залізобетонних дорожніх огорожень парапетного типу" (п. пл. 91: Заклучний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Оксень Євген Іванович. – ДР 0116U007476. УДК 624.71.

19 с.

Об'єкт дослідження - процес проведення робіт при влаштуванні залізобетонних дорожніх огорожень парапетного типу (збірних та монолітних) для постійних огорожень автомобільних доріг загального користування. Предмет дослідження - вимоги до правил проведення робіт при влаштуванні залізобетонних дорожніх огорожень парапетного типу для постійних огорожень автомобільних доріг загального користування. Мета роботи - розроблення настанови з влаштування залізобетонних дорожніх огорожень парапетного типу. Робота призначена для застосування при будівництві, реконструкції та ремонті автомобільних доріг загального користування під час влаштування огорожень, які призначені для використання як постійні огороження. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.08.18.0823/0217U006758

Провести дослідження та розробити методичні рекомендації щодо забезпечення надійності конструкцій жорстких дорожніх одягів автомобільних доріг при використанні високоміцного цементобетону: Заклучний звіт /Національний транспортний університет; Керівник Гамеляк Ігор Павлович. – ДР 0116U007515. УДК 625.7; 666.972.16.

148 с.

Робота полягала в розробці методичних рекомендацій щодо забезпечення надійності конструкцій жорстких дорожніх одягів автомобільних доріг при використанні високоміцного цементобетону. За результатами досліджень: - розроблено алгоритм оцінки надійності дорожнього покриття із високоміцного цементобетону; - удосконалено методику оцінки надійності дорожніх та аеродромних покриттів із високоміцного бетону; - встановлено раціональні коефіцієнти запасу для розрахунку жорсткого дорожнього одягу із використанням високоміцного цементобетону.

73.08.18.0824/0217U007276

Провести моніторинг та переглянути галузеві ресурсні елементні кошторисні норми на роботі з ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг та мостів"

(п. пл. 103: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Ілляш Сергій Іванович. – ДР 0116U007490. УДК 388.1:625.76.

10 с.

Об'єкт дослідження - комплекс робіт, які виконуються при: будівництві, реконструкції та ремонтах автомобільних доріг загального користування та мостів на них; експлуатаційному утриманні автомобільних доріг загального користування та мостів на них. Мета роботи - моніторинг нової техніки та технологій, що використовуються при ремонтно-будівельних роботах та роботах з експлуатаційного утримання автомобільних доріг та мостів, розроблення відповідних ресурсних елементних кошторисних норм (далі - РЕКН), перегляд існуючих збірників РЕКН. Метод дослідження - збір численних запитів та пропозицій від дорожніх організацій, опрацювання науково-технічної літератури, нормативних документів з нормування праці, проведення хронометражних спостережень у виробничих умовах, виконання розрахунків. Впровадження - РЕКН будуть широко застосовуватись дорожніми підприємствами у виробничих умовах при: розробці проектно-кошторисної документації; плануванні фінансово-економічних показників. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.08.18.0825/0217U007277

Провести моніторинг та переглянути галузеві ресурсні кошторисні норми експлуатації машин і механізмів, що задіяні при роботах з нового будівництва, реконструкції, ремонтів та експлуатаційного утримання автомобільних доріг і мостів" (п. пл. 104: Заключний звіт /Державне підприємство "Державний дорожній науково-дослідний інститут імені М. П. Шульгіна"; Керівник Печончик Тарас Іларіонович. – ДР 0116U007491. УДК 388.1:625.7/.8.

46 с.

Об'єкт дослідження - ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів, які використовуються при новому будівництві, реконструкції, ремонті та експлуатаційному утриманні автомобільних доріг і мостів. Мета роботи - перегляд СОУ 42.1-37641918-034:2013 "Ресурсні кошторисні норми експлуатації будівельних машин та механізмів" та СОУ СОУ 42.1-37641918-082:2011 "Ресурсні кошторисні норми експлуатації машин та механізмів для експлуатаційного утримання автомобільних доріг та мостів" зі змінами. Метод дослідження - збір запитів та пропозицій від дорожніх організацій, опрацювання науково-технічної літератури, нормативних документів, інструкцій, технічної та технологічної документації на дорожньо-будівельну техніку, хронометражні спостереження, виконання розрахунків. Робота передається за кордон за договірною ціною.

73.34 Водний транспорт

73.08.18.0826/0417U002337

Крук Юрій Юрійович. Методи адаптивного управління діяльністю оператора портового терміналу: Дис... к.т.н. /Одеський національний морський університет. – Захищена 26.05.2017.

УДК УДК 656.612: 621.72.

179 с.: 21 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 107 назв.

Дисертаційна робота присвячена дослідженню умов ефективного використання методів адаптивного управління діяльністю оператора портового терміналу в умовах змін на ринку портових послуг. Аналіз тенденцій розвитку портового бізнесу в Україні показав, що, неглядачі на існуючий потенціал пропускної спроможності портових терміналів вітчизняних морських портів, портова галузь морського транспорту потребує реформування з урахуванням міжнародного досвіду. Доведено, що передумови для такого реформування закладені у Законі України "Про морські порти України". На підставі аналізу світового досвіду організаційних форм і методів управління технологічними процесами операторами терміналів обґрунтовано можливість використання методів адаптивного управління при розробці конкурентної та операційної стратегії оператором портового терміналу в морських портах України. Виявлені особливості адаптивного управління перевантажувальним процесом на портовому терміналі як важливої ланки ланцюга поставок на засадах логістичного менеджменту, а також виконано системний аналіз поняття адаптивності організації та методів управління роботою портового терміналу. Наведено приклади завдань з організації обробки суден та комерційної практики, які можуть бути розв'язані оператором за допомогою принципів адаптивного управління. Доведено, що необхідність адаптивності управління діяльністю портового оператора обумовлена: а) змінюваним національним законодавством, яке в свою чергу "реагує" на внутрішньодержавні фактори і на зміни в міжнародних нормах, пов'язаних з глобальною морською торгівлею безпосередньо або через "забезпечуючі" правила (конвенції щодо безпеки, охорони навколишнього середовища та ін.); тут можна говорити про договірну "гнучкість", маючи на увазі можливість перегляду договорів протягом періоду їх дії; б) гнучкими тарифами на стивідорні послуги як реакцію на мінливу внутрішню і зовнішню торговельну кон'юнктуру, яка впливає на вантажопотоки; в) науково-технічним прогресом в області техніки і технології транспорту, в тому числі в області перевантаження вантажів; г) якісно новим складом персоналу, включаючи його кваліфікацію, соціальні потреби, зайнятість; д) впливом політичних, економічних, гідрометеорологічних чинників, аварійності в процесі прибуття транспортних засобів на термінал і перевантаження вантажу. Обґрунтовано, що адаптивність також тісно пов'язана з ризиками, що супроводжують портову діяльність по кожному з вищевказаних аспектів. Тому при використанні адаптивного управління слід завжди враховувати можливі ризики, використовувати сучасні методи ризик-менеджменту. Наукова новизна отриманих результатів полягає у тому, що: а) вперше проведено системний аналіз поняття адаптивного управління стосовно до діяльності оператора терміналу, а також обґрунтовано доцільність та умови ефективного використання методів адаптивного управління роботою терміналу як ланки ланцюга поставок; б) запропоновано більш досконалий метод прогнозування вантажопотоку порту на підставі методів адаптивного прогнозування часових рядів; в) досліджено умови ефективного використання адаптивних структур управління у діяльності оператора портового терміналу; г) методами теорії масового обслуговування та теорії фірми розроблено методичні положення щодо знаходження рівноважного рішення у конкурентному середовищі між операторами терміналів типу олігополії в умовах випадкового коливання вантажопотоків на терміналах; д) методами теорії управління запасами розроблено методичні положення щодо оптимізації плану подання вагонів на термінал при даному графіку прибуття суден; е) розроблено метод оптимізації технологічного плану-графіку обробки судна; ж) досліджено проблему формування плану-графіку обробки судна, як технології Управління проектом за часовими па-

раметрами Project Time Management з метою включення завдань і процедур управління проектом, необхідних та достатніх для забезпечення своєчасного виконання проекту, у тому числі визначення робіт, їх послідовності, оцінку тривалості робіт, розробку і контроль календарного графіку; з) обґрунтовано використання компенсаційних механізмів оперативного управління обробкою суден, які дозволяють враховувати зміну вихідних даних під час реалізації початкового оптимального плану. Практичне значення отриманих результатів полягає у тому, що вони можуть бути безпосередньо використані у повсякденній практиці оперативного планування роботи портового терміналу, а саме при розробці оптимального графіку подання залізничних вагонів на термінал при даному графіку прибуття суден, а також при змінно-добовому плануванні обробки суден на терміналі. Вони також можуть використовуватись у початковому процесі при викладанні дисциплін "Менеджмент інтермодальних перевезень", "Портовий менеджмент", "Транспортна логістика", а також при виконанні дипломних робіт. Ключові слова: портовий термінал, оператор, мінливе ринкове середовище, міжпортова конкуренція, адаптивне управління, технологічний план-графік обробки судна.

73.08.18.0827/0417U002445

Обертюр Костянтин Леонідович. Підвищення безпеки експлуатації суден методами управління подіями: Дис... к.т.н. /Національний університет "Одеська морська академія". – Захищена 08.06.2017.

УДК 629.563.424.

223 с.: 14 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 123 назви.

Дисертаційна робота присвячена удосконаленню методів і засобів безпечного використання транспортних засобів, що полягає у можливості для здійснення попереджувальних дій по забезпеченню безпеки транспортного засобу з застосуванням систем штучного інтелекту, шляхом розробки методики передрейсової підготовки та під час навчання командного складу екіпажів суден на протязі рейсу. Мета дисертаційного дослідження є підвищення безпеки експлуатації судна шляхом його переведення від надзвичайного або аварійного стану до штатного (нормального) або екстремального. Вирішуване завдання представлено процесом вдосконалення методів і технічних засобів безпечного використання транспортних засобів досягається за допомогою застосування розробленого механізму безпечного управління системою для посилення спостережуваності, з використанням передрейсової підготовки операторів рівня управління по відновленню навичок прогидії виникаючим загрозам. Безпека управління подіями забезпечується при задоволенні трьох умов: наявність стратегії розвитку події, алгоритма безпечного управління подією та процедури виходу з позаштатної ситуації. Теоретично обґрунтована можливість забезпечення безпеки управління експлуатацією судна шляхом удосконалення методів підготовки команди рівня управління для роботи в надзвичайних та аварійних ситуаціях і прийняття адекватних рішень в неадекватних умовах експлуатації, які відрізняються урахуванням особливостей управління подіями при виникненні небезпек. Отримані результати теоретичних та експериментальних досліджень дозволяють підвищити безпеку судноводіння у складних ситуаційних умовах простору стану.

73.08.18.0828/0217U006485

Стан та перспективи запровадження інноваційного аутсорсингу у суднобудівному інжинірингу: Заключний звіт /Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова; Керівник Парсяк Володимир Никифорович. – ДР 0116U007396.

УДК 629.5:330.341.1.

58 с.

Об'єкт дослідження - процес виробництва та системи управління якістю підприємств сучасної корабельної інженерії. Мета роботи - вивчення стану та дослідження перспектив запровадження інноваційного аутсорсингу у суднобудівному інжинірингу. Метод дослідження - системного аналізу економічних явищ та синтез їхнього результату; структурно-функціональний, порівняльного аналізу; моделювання (в тому числі, графічного), класифікації та типології тощо. Проведено аналіз економічних причин зростання ринкового попиту на суднобудівний інжиніринг. Розглянуто ієрархічну структуру попиту на інжинірингові послуги у суднобудуванні. Опрацьовано місію інжинірингу як мотиватора розвитку вітчизняного суднобудування. Виконано діагностику стану конструкторської підготовки суднобудівного виробництва. Розглянуто складові підготовки виробництва у суднобудуванні. Розроблено модель впровадження інноваційного аутсорсингу. Результати НДР впровадженні на Товариство з обмеженою відповідальністю "Марін Дизайн Інжиніринг Миколаїв". Прогнозні пропозиції про розвиток об'єкту дослідження - розробка системи застосування інноваційного аутсорсингу у суднобудівному інжинірингу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

73.43 Міський транспорт

73.08.18.0829/0417U002403

Доля Олена Євгенівна. Ефективність функціонування маршрутів міського пасажирського транспорту: Дис... к.т.н. /Одеський національний морський університет. – Захищена 26.05.2017.

УДК УДК 656.13.

162 с.: 21 табл., 99 іл. – Бібліогр.: 95 назв.

В роботі розглянуто питання дослідження ефективності функціонування маршрутів міського транспорту. Встановлено, що функціонування маршрутів міського пасажирського транспорту відбувається в неізолюваному середовищі, яке впливає на систему з моменту її утворення, й може призвести до розбіжності між розрахунковою та фактичною ефективністю функціонування системи. В результаті аналізу показників функціонування маршруту перевезень пасажирів вивлено, що середа функціонування маршрутів впливає на їх ефективність комплексно. В наслідок цього має враховуватись взаємний вплив одного фактору на інші. Оцінку ефективності функціонування слід проводити для всієї системи маршрутів, а не в рамках окремо розглянутої підсистеми. Запропонований у праці комплексний підхід до визначення ефективності маршрутів міського пасажирського транспорту базується не тільки на статистичних параметрах, що спостерігаються під час функціонування цих маршрутів. Розроблений алгоритм визначення ефективності міських маршрутних пасажирських перевезень враховує взаємопов'язаність доходів та витрат, сучасні уявлення про закономірності зміни ймовірності розвитку оптимістичного, песимістичного й проміжних варіантів розвитку подій ефективності маршрутів. Ключові слова: транспортна система, маршрут міського пасажирського транспорту, ефективність перевезень, стохастичність перевізного процесу, обсяг перевезень, період окупності.

75 ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО. ДОМОВЕДЕННЯ. ПОВУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

75.31 Комунальне господарство

75.08.18.0830/0217U007419

Комплексна система диспетчеризації ліфтів

та інженерного обладнання будинків: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Клименко Віталій Петрович. – ДР 0117U002722. УДК 643.6.

61 с.

Розроблено типові апаратні і програмні засоби для побудови комплексної системи диспетчеризації ліфтів та інженерного обладнання сучасного будинку для забезпечення своєчасної реакції комунальних служб для безперебійної роботи інженерного обладнання будівель. Робота передається за кордон за договірною ціною.

76 МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

76.03 Медико-біологічні дисципліни

76.08.18.0831/0417U002429

Машевський Андрій Станіславович. Вплив оваріоектомії на перебіг краніоскелетної травми та ремоделювання стегнової кістки в період пізніх проявів травматичної хвороби:

Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 19.06.2017.

УДК 618.11-089.87-06:[616.711/.714-001+616.718.4-003.93]-036.8-092.9.

218 с.: 28 табл., 43 іл. – Бібліогр.: 311 назва.

Об'єкт - експериментальна скелетна та краніоскелетна травма в умовах двосторонньої оваріоектомії; мета - з'ясувати вплив оваріоектомії на перебіг краніоскелетної травми та ремоделювання пошкодженої кістки в період пізніх проявів травматичної хвороби та ефективність корекції замісною комбінованою гормональною терапією; методи - експериментальні, біохімічні, морфологічні, математико-статистичні; результати - проведено порівняльний аналіз впливу видалення гонад з формуванням гіпоестрогенного остеопорозу на особливості ремоделювання кісткової тканини та системних проявів скелетної та краніоскелетної травм у період пізніх проявів травматичної хвороби та вивчено ефективність їх корекції замісною комбінованою гормональною терапією; показано, що моделювання досліджуваних травм у тварин з двобічною оваріоектомією супроводжується більшим зниженням мінеральної щільності кістки, активності лужної фосфатази та підвищенням кислотної фосфатази, що найбільш виражено через 2 міс після нанесення краніоскелетної травми; в цих умовах модельовані травми викликають більш порушення вмісту кальцію і фосфору в стегновій кістці; нанесення травм в умовах гіпоестрогенії супроводжується більшими системними порушеннями, які проявляються інтенсифікацією процесів ліпідної пероксидації, зниженням показників антиоксидантного захисту, розвитком процесів цитолізу та ендогенної інтоксикації, вираженими морфологічними змінами печінки, головного мозку та стегнової кістки, які більш виражені при поєднаній краніоскелетній травматичній травмі через 2 міс посттравматичного періоду; застосування замісної комбінованої гормональної терапії у тварин з оваріоектомією протягом двох місяців після нанесення краніоскелетної травми сприяє покращенню ремоделювання кісткової тканини, знижує системні прояви травматичної хвороби, та змінами структурної організації печінки, головного мозку і стегнової кістки.

76.08.18.0832/0417U002430

Плегуда Ігор Матвійович. Імунологічні та гуморально-метаболічні аспекти патогенезу травматичної хвороби при гострій механічній травматичній травмі:

Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 19.06.2017.

УДК 616-001.1-008.9-092-097:612.017.1.

215 с.: 47 табл. – Бібліогр.: 196 назв.

Об'єкт - гостра механічна травма, патогенез травматичної хвороби у постраждалих різного ступеня тяжкості; мета - встановити патогенетичне значення окремих імунологічних та гуморально-метаболічних змін у формуванні травматичної хвороби спричиненою гострою механічною травмою; методи - загальноклінічні, імуноферментний, біохімічні, імунологічні, статистично-аналітичні; результати - при формуванні травматичної хвороби внаслідок гострої механічної травми змінюються всі ланки метаболізму - гіперглікемія при тяжкому перебігу захворювання; зростання інсуліну та кортизолу, холестеролу і тригліцеридів; виявлені суттєві зміни фібринолітичної активності за зростання тромбоксану В2 та зниження простагліну; показано, що за травматичної хвороби формується імуносупресорний механізм клітинної імунної відповіді, зростає абсолютна і відносна кількість зрілих В-лімфоцитів, відповідно, підвищується концентрація у периферійній крові IgM, IgG, ЦК; встановлено пригнічення активності комплементу і природних антитіл, зниження природних кілерів та фагоцитарної активності, бактерицидної активності поліморфноядерних лейкоцитів та потенційного резерву бактерицидної активності.

76.08.18.0833/0417U003081

Мокрій Володимир Ярославович. Патогенетична роль поліморфізму Pro12Ala гену рецептора активатора пероксисом в порушенні системи перекисного окиснення ліпідів при цукровому діабеті 2 типу:

Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 11.05.2017.

УДК 616.379-008.64-092:577.352.38:576.311.344:575.113.39. 147 с.: 29 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 229 назв.

Об'єкт - поліморфізм Pro12Ala гена PPAR γ при ЦД 2-го типу; мета - визначити патогенетичну роль поліморфізму Pro12Ala гена PPAR γ у порушенні системи перекисного окиснення ліпідів та антиоксидантної системи при ЦД 2-го типу; методи - біохімічні, імуноферментні, молекулярно-генетичні, статистичні; результати - інтенсифікація перекисного окиснення ліпідів та активність антиоксидантної системи у хворих на ЦД 2-го типу сягають максимуму вже в перші п'ять років захворювання, після чого активність останньої вірогідно знижується на фоні стабільних та високих показників вмісту в крові дієнових кон'югатів і малонового діальдегіду; встановлено наявність у хворих з української популяції асоціації алелі 12Pro поліморфізму Pro12Ala (rs1801282) гена PPAR γ із розвитком ЦД 2-го типу; продемонстровано вплив поліморфізму Pro12Ala на патогенез порушення перекисного окиснення ліпідів у крові пацієнтів із ЦД 2-го типу та його взаємозв'язок із тривалістю захворювання; доведено, що генотип Pro12Pro у хворих на ЦД 2-го типу асоційований з низькою активністю каталази; чоловіки-носії цього генотипу мають нижчий рівень ?-токоферолу; в носіїв генотипу Pro12Ala з тривалістю захворювання 5-10 років має місце вірогідно більша схильність до розвитку окисного стресу (збільшення вмісту в крові дієнових кон'югатів, малонового діальдегіду, активності каталази); наявність генотипу Pro12Pro обумовлює статистично значуще зниження активності каталази на фоні вірогідно високих показників у крові дієнових кон'югатів і малонового діальдегіду у хворих, які страждають на ЦД 2-го типу більше 5 років.

76.08.18.0834/0217U007323

Розробка нових противірусних препаратів та вивчення особливостей їх застосування в умовах змішаних інфекцій:

Заключний звіт /Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного

НАН України; Керівник Білявська Любов Олексіївна. – ДР 0117U004958. УДК 578.825:578.826:578.27:615.281.8.

42 с.

Досліджено активність фторвмісних сполук нуклеозидної та не нуклеозидної природи відносно аденовірусу людини 5 серотипу та вірусу простого герпесу 1 типу та визначено можливі механізми їх дії, а також аналіз особливостей репродукції вірусів за умов змішаної адено-герпетичної інфекції під дією офіціанальних антивірусних препаратів та новосинтезованих сполук, які проявили виражену протівірусну дію. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.13 Медична техніка

76.08.18.0835/0417U002528

Крашений Ігор Едуардович. Метод аналізу томографічних зображень мозку на основі нечіткої логіки для системи діагностування хвороби Альцгеймера: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 27.07.2017.

УДК 621.37.

156 с.: 5 табл., 40 іл. – Бібліогр.: 115 назв.

Розроблено метод аналізу томографічних зображень мозку засобами нечіткої логіки для діагностування хвороби Альцгеймера (ХА). Розроблено структуру і принципи роботи автоматизованої системи діагностування ХА на основі аналізу томографічних зображень мозку засобами нечіткої логіки. Проведено експериментальне дослідження реальних томографічних зображень мозку людини трьох груп: здорових, хворих ХА та з помірними когнітивними розладами (рання стадія ХА), в результаті чого підтверджено ефективність створених та вдосконалених методів та засобів діагностування ХА, запропоновано метод вибору та сортування ознак на основі статистичних критеріїв та методу головних компонент. У роботі набули подальшого розвитку методи отримання ознак томографічних зображень мозку людини шляхом визначення найбільш дискримінантних областей інтересу томографічних зображень мозку та розрахунку ознак для діагностування ХА на основі анатомічних атласів та статистичних критеріїв, що дозволяє знизити можливість надмірного діагностування та підвищити статистичні показники якості автоматизованого діагностування ХА.

76.08.18.0836/0417U002632

Сітнікова Оксана Олександрівна. Система обробки та реєстрації медико-біологічних параметрів для універсального комплексу клінічного моніторингу у сімейній медицині: Дис... к.т.н. /Національний політехнічний університет "Харківський політехнічний інститут". – Захищена 29.06.2017.

УДК 681.2.08:53.083.62:53.082.6.

190 с.: 7 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 150 назв.

Об'єкт дослідження: процеси формування контрольних та діагностичних рішень при наданні медичної допомоги у системі сімейної медицини. Мета дослідження: зниження ризику при прийнятті рішень у комплексі клінічного моніторингу сімейної медицини на основі побудови системи обробки та реєстрації медико-біологічних параметрів. Методи дослідження: метод компараторної ідентифікації та математичні засоби алгебри скінченних предикатів; в модулі прийняття рішень комплексу діагностики для сімейної медицини - апарат нечіткої логіки; для оцінки інформаційного змісту біомедичних сигналів - методи теорії інформації, системного аналізу, теоретико-практичні основи ймовірнісно-ентропійного аналізу; для створення мета-моделі універсального медичного пристрою-об'єктно-орієнтований підхід.

Практичне значення одержаних результатів: створення комплексної системи клінічного моніторингу. Наукова новизна: вперше запропоновано математичну модель процедури надання медичної допомоги сімейним лікарем на основі Протоколу надання медичної допомоги, що дозволило підвищити точність та повноту медико-діагностичних даних при формуванні контрольних та діагностичних рішень; вперше розроблено математичні моделі кількісного аналізу та максимізації інформаційного змісту біомедичних сигналів, що дозволило сформулювати вимоги при плануванні протоколів, які використовуються при прийнятті контрольних та діагностичних рішень сімейним лікарем; удосконалено метод обробки та реєстрації медико-біологічних параметрів на основі створення системи ознак медико-діагностичної інформації, що дозволило скоротити обсяг і час обробки та реєстрації даних клінічного моніторингу; отримав подальший розвиток метод математичного моделювання роботи медичних систем на основі використання методу компараторної ідентифікації та апарату алгебро-логічних перетворень, що дозволило знизити середній ризик при прийнятті багатовальтернативних рішень у комплексі клінічного моніторингу сімейної медицини. Ступінь впровадження: Українському науково-дослідному інституту протезування, протезобудування та відновлення працездатності, СКТВ Інституту технічної механіки НАНУ та ДКАУ; ДУ "Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В.Т. Зайцева НАМН України". Сфера використання - галузь медичного приладобудування.

76.08.18.0837/0417U003035

Вирозуб Роман Михайлович. Метод і телемедична діагностична система для сімейного лікаря: Дис... к.т.н. /Вінницький національний технічний університет. – Захищена 05.05.2017.

УДК 004.9:796.015.

192 с.: 16 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Об'єктом дослідження є процес отримання та обробки медичних даних в системах і приладах сімейної медицини. Метою роботи є підвищення ефективності роботи телемедичної діагностичної системи шляхом зміни її внутрішньої структури зв'язків, що досягається розробкою методу і телемедичної діагностичної системи з мобільним додатком "Контроль життєдіяльності" та модулем on-line консультування. Методи дослідження: функціональної діагностики; інформаційно-структурного моделювання; системного підходу і теорії біотехнічних систем; математичної статистики; психодіагностики; теорії інформаційних і телекомунікаційних систем і технологій. Теоретичні результати: вперше запропонований для приладів і систем сімейної медицини метод визначення стану життєдіяльності і місця знаходження пацієнта, шляхом введення GPS-M моніторингу його функціонального стану; удосконалена математична модель телемедичної діагностичної системи; удосконалено метод структурної організації і функціонування телемедичної мережі ППР сімейним лікарем. Практичні результати полягають у розробці та впровадженні: телемедичної діагностичної системи; модулю телемедичного консультування, представленого апаратно-програмними засобами для збору, передачі, обробки, зберігання та відтворення медичної інформації в обчислювальному середовищі. Ступінь впровадження - результати дисертаційної роботи впроваджено в практичну діяльність сімейних лікарів комунального підприємства "Міський лікувально-діагностичний центр", де впроваджено автоматизований діагностичний телемедичний комплекс для сімейного лікаря, що сприяло покращенню якості обстеження пацієнтів на прийомі у сімейного лікаря. Сфера (галузь) використання - медицина.

76.29 Клінічна медицина

76.08.18.0838/0518U000163

Галушко Олександр Анатолійович. Інтенсивна терапія хворих на гострий інсульт при супутньому цукровому діабеті: Дис... д.мед.н.

/Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 26.06.2018.

УДК 616.831-005.4-036.11-06: 616.379-008.64]-08-039.72.

328 с.: 53 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 406 назв.

Дисертація присвячена актуальній проблемі покращення результатів лікування хворих на гострий інсульт (ГІ) із супутнім цукровим діабетом (ЦД) шляхом оптимізації тактики і методів інтенсивної терапії. Робота була проведена в три етапи. На першому етапі був досліджений стан вивчення проблеми в світі, встановлено мету і завдання подальшого дослідження. Наступним етапом було проведено ретроспективний аналіз "карт стаціонарного хворого" 416 пацієнтів, що перенесли ГІ і знаходилися на лікуванні у 2011-2014 роках. Було встановлено, що частота ускладнень у хворих на ГІ вища за наявності супутнього ЦД. Розлади вуглеводного обміну було вперше виявлено у 48 хворих (11,5 % від усіх хворих на ГІ). Під час проспективного етапу було проведено комплексне обстеження 346 хворих (171 жінка та 175 чоловіків), які перенесли ГІ на тлі порушень вуглеводного обміну (основні групи) та без такого. Було встановлено, що поширеність порушень вуглеводного обміну у хворих на ГІ досягає 65,6 %. Вірогідність виникнення респіраторних порушень у хворих на ЦД у разі виникнення в них ГІ є високою (63,3 %). Факторами ризику є чоловіча стать, ожиріння, ?15 балів за NIHSS при поступленні. Водно-електролітні розлади спостерігалися у 81,2 % пацієнтів з ГІ на фоні ЦД. Порушення обміну магнію та фосфатів (гіпомагніємія і гіпофосфатемія) у хворих на ГІ на фоні ЦД виникали достовірно частіше, ніж у хворих без ЦД. Для корекції гіперглікемії найкращим шляхом введення інсуліну виявився внутрішньовенний з допомогою шприцевого дозатора. При інших шляхах збільшувалися коливання рівню глікемії протягом доби, що корелювало з підвищеною летальністю. Аналіз використання нейропротекторів показав, що комбінація цитколіну з магнію сульфатом була достовірно ефективною під час лікування у пацієнтів з наявним ЦД. Наприкінці проводиться аналіз і обговорення отриманих даних, подані висновки, практичні рекомендації, список використаних літературних джерел і додатки.

76.08.18.0839/0518U000178

Бадюл Павло Олексійович. Реконструктивно-відновлювальна хірургія раньових дефектів покривних тканин з використанням перфорантних клаптів: Дис... д.мед.н. /ДЗ

"Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 16.06.2018.

УДК 616.33-001.4-089.844-036 092.6:616.

365 с.: 32 табл., 154 іл. – Бібліогр.: 358 назв.

Дисертація присвячена проблемі покращення функціональних та естетичних результатів хірургічного лікування хворих з дефектами покривних тканин різної етіології та локалізації шляхом розробки комплексної програми застосування перфорантних клаптів. У представлене дослідження включені результати обстеження й лікування 139 пацієнтів з дефектами покривних тканин, яким було виконано 195 реконструкцій з використанням перфорантних клаптів. Розроблено комплексну програму застосування перфорантних клаптів, що включає передопераційну діагностичну підготовку, вибір типу клаптя за допомогою розробленого алгоритму, урахування анатомічних і технічних особливостей формування перфорантних клаптів, виконання протоколу

дисекції, протоколу післяопераційного ведення пацієнта, алгоритму дій при мікроциркуляторних порушеннях клаптів з використанням, при необхідності, нехірургічних методів усунення наслідків порушення кровотоку клаптів. Доведено ефективність застосування розробленої програми.

76.08.18.0840/0518U000183

Філіппова Олександра Юріївна. Стеатоз та стеатогепатит у пацієнтів з ожирінням і патологією біліарного тракту: клініко-патогенетичні аспекти діагностики, прогнозування та лікування: Дис... д.мед.н. /Державний заклад "Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України". – Захищена 02.07.2018.

УДК 616-003.8:616.361-002-036-092-07-037-08.

400 с.: 122 табл., 58 іл. – Бібліогр.: 322 назви.

Об'єкт дослідження: стеатоз печінки та стеатогепатит неалкогольного та алкогольного ґенезу в поєднанні з ожирінням (ОЖ) і супутньою патологією біліарного тракту (БТ). Мета дослідження: удосконалення діагностики, прогнозування перебігу і підвищення ефективності лікування пацієнтів з жировою хворобою печінки в поєднанні з ожирінням і патологією біліарного тракту на підставі комплексного аналізу клініко-патогенетичних особливостей і розробка алгоритмів прогнозування перебігу на основі чинників з найбільшою прогностичною цінністю. Методи дослідження: клініко-анамнестичні; антропометричні (об'єм талії (ОТ), об'єм стегон (ОС), співвідношення ОТ/ОС, зріст, вага, індекс маси тіла (ІМТ); біохімічні: печінковий, білковий, ліпідний комплекси, проміжні та кінцеві показники перекисного окислення ліпідів (ПОЛ) і антиоксидантного захисту (АОЗ), ліпідно-фосфоліпідні фракції: фосфоліпіди (ФЛ), фосфатиділхолін (ФТХ), сфінгомелін (СФМ), вільний холестерол (ВХС), ефіри холестеролу (ЕХС), лізофосфатиділхолін (ЛФТХ), фосфатиділетаноламін (ФТЕА), показники обміну сполучної тканини, маркери ендогенної інтоксикації; імуноферментні: матриксна металопротеїназа-1 (ММП-1), ламінін (ЛН), фактор росту гепатоцитів (HGF); серологічні (показники клітинного та гуморального імунітету, параметри активованих рецепторів на лімфоцитах; інструментальні: ультразвукове дослідження органів черевної порожнини, пункційна біопсія з дослідженням гістологічної структури печінки; статистичні методи. Наукова новизна: вперше на достатньому клінічному матеріалі встановлені особливості патогенезу неалкогольної жирової хвороби печінки (НАЖХП) з супутнім ОЖ та хронічною патологією БТ. Доведено, що при НАЖХП за умов коморбідності спостерігаються нижчі показники частоти розвитку та інтенсивності проявів основних клінічних синдромів порівняно з ХЖП алкогольної етіології. Встановлено, що провідними факторами прогресування НАЖХП за умов коморбідності є значні зсуви ліпідно-фосфоліпідних фракцій зі зниженням рівнів ФЛ, ФТХ, СФМ та підвищенням показників ВХС, ЕХС, токсичних продуктів деградації фосфоліпідів - ЛФТХ, ФТЕА, які залежать від маси тіла, наявності різної патології БТ, клінічної форми НАЖХП. Вперше встановлено, що в міру збільшення ІМТ, залежно від патології БТ та стадії НАЖХП, зростає інтенсивність ендогенної інтоксикації, оксидативного стресу з накопиченням проміжних та кінцевих продуктів ПОЛ. Вперше виділені 4 типи реагування системи АОЗ. Розроблені математичні моделі прогнозування ризику трансформації неалкогольного стеатозу печінки (НАСП) до неалкогольного стеатогепатиту (НАСГ) за умов коморбідності. Розроблено алгоритм ранньої діагностики НАЖХП та прогнозування перебігу НАСГ. Вперше проведена оцінка імунного статусу (ІС) у кожному клінічному випадку з урахуванням збалансованості ефektorних і регуляторних ланок

імунітету, виявлено 4 варіанти порушень ІС. Доведено, що особливістю прогресування алкогольного стеатогепатиту є більш істотне, ніж при неалкогольному, зростання активності ЛН та пригнічення активності ММР-1 і HGF. Вперше, на гістологічному матеріалі доведено, що при збільшенні маси тіла в хворих на НАЖХП, за умов коморбідності, поглиблюються фібротичні процеси. Обґрунтована патогенетична роль використання урсодезоксихолевої кислоти та аргініну глутамату на тлі стандартного лікування та модифікації способу життя, що дозволило оптимізувати тактику ведення цієї категорії хворих.

76.08.18.0841/0518U000185

Столярова Оксана Юріївна. Оптимізація променевої терапії хворих на рак легенів (чинники ризику неефективності, прогнозування ускладнень, значення пухлинних маркерів та позитронно-емісійної томографії): Дис... д.мед.н. /Національний інститут раку. – Захищена 04.07.2018.

УДК 616.24-006-079-073.576.8-085.849.12.

255 с.: 22 табл., 59 іл. – Бібліогр.: 404 назви.

У дисертації подано теоретичне узагальнення результатів і досягнуто вирішення важливої наукової проблеми у галузі клінічної медицини, а саме онкології, стосовно підвищення ефективності променевої терапії хворих на рак легенів, розробки прогностичних критеріїв перебігу захворювання та можливих ускладнень лікування. У дослідження увійшов 1071 хворий на рак легенів, який отримував променевою терапію, а 73 % з них призначали також хіміотерапію.

76.08.18.0842/0518U000188

Дмитрієв Дмитро Валерійович. Периопераційна аналгезія у дітей в онкохірургії: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 02.07.2018.

УДК 617-089:615.217.7:612.017.1.

351 с.: 31 табл., 91 іл. – Бібліогр.: 426 назв.

В роботі представлено вирішення наукової проблеми, що полягає в активному використанні в схемах мультимодального знеболювання заходів регіонарної анестезії, через що досягається протизапальний ефект, зменшення тяжкості постагресивної стресорної реакції, інтенсивності болю, потреби в застосуванні опіїдних анальгетиків, зменшення порушень в функціонуванні серцево-судинної, дихальної системи та запобігання розвитку абдомінального компартмент-синдрому. До дослідження включено 294 дитини у віці від 3-х до 18 років, яким були виконані хірургічні втручання з приводу онкологічної патології в умовах комбінованої загальної анестезії з респіраторною підтримкою. Вивчено ефективність знеболювання за допомогою тривалої інфузії опіїдного анальгетика фентанілу, внутрішньовенного анестетика кетаміну (при використанні його в субнаркозних дозах), тривалого епідурального знеболювання місцевим анестетиком бупівакаїном та тривалого знеболювання за допомогою створення поперечного площинного блоку бупівакаїном. Експериментальну частину дослідження виконано на нелінійних щурах масою 120-220 г, в яких моделювалося караганове запалення. Як результати експериментальної, так і клінічної частини дослідження продемонстрували, що провідним механізмом в розвитку післяопераційного більового синдрому була посттравматична реакція запалення, підтримування якої викликало формування в ЦНС патологічних вогнищ стійкої імпульсації. Найслабшим за цими механізмами дії виявився ефект фентанілу. Додавання до фентанілу кетаміну або компонента регіонарного знеболювання місцевим анестетиком значно зменшувало тяжкість запальної реакції, реакції стресу, потребу в застосуванні фентанілу, прискорювало від-

новлення тканин після хірургічного втручання, а у хворих зменшувало прояви стресорних розладнань функціонування серцево-судинної системи, дихальної системи та внутрішньочеревинної гіпертензії. Найбільш потужним виявився протизапальний, антистресорний та органний протекторний ефект регіонарних методів знеболювання. Доведено, що в клінічній практиці як можна ширше мають застосовуватися схеми мультимодальної аналгезії з активним використанням в їх складі регіонарних методів знеболювання місцевими анестетиками. межові рівні ET-1 для визначення носійства алелі Asn гена ET-1 (генотипи Lys/Asn та Asn/Asn).

76.08.18.0843/0417U002332

Бесєдін Олександр Михайлович. Удосконалення методу вакуум-терапії ран у хворих цукровим діабетом: Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 616.379-008.64-08:615.835.

158 с.: 53 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 209 назв.

Дисертація посвячена удосконаленню результатів лікування гнійно-некротических ускладнень сахарного діабета і синдрому діабетическої стопи путем удосконалення методики проведення вакуум-терапії. В дисертаційній роботі приведені результати лічення 124 пацієнтів з гнійно-некротическими ускладненнями сахарного діабета і синдрому діабетическої стопи. Основну групу склали 64 пацієнта, котрим при ліченні очага хірургіческої інфекції здійснювали з допомогою вакуум-терапії, среди них 45 пацієнтам (первая підгрупа) проводилась традиційно применяемая непрерывная вакуум-терапія, а 19 пацієнтам (вторая підгрупа) применена удосконалена нами методика вакуум-інстиляційної терапії. В групу сравнення вошло 60 пацієнтів у котрих лічення очага хірургіческої інфекції применяли традиційний підхід. Внедрена удосконалена методика вакуум-терапії при ліченні гнійно-некротических ускладнень сахарного діабета і синдрому діабетическої стопи, заключаючаяся в сочетанні воздействию інстиляруемого на рану антисептика і ефектах вакуума. В качестве антисептика использовали нецитотоксичный окислитель широкого спектра действия октенидин с физиологическим раствором в разведении 1: 3. В качестве инстилятора использовалась инфузионная помпа со скоростью инстиляции 5 мл / ч. Обосновано применение удосконаленной методики при ліченні больных с такими ускладненнями вакуум-терапії как: контамінация мікрофлоры на поролоновой губке и ране, нарушении диализа раны и ее высушивании. Доказано положительное влияние вакуум-інстиляційної терапії на мікробную деконтамінацію ран у больных с гнійно-некротическими ускладненнями сахарного діабета і синдрому діабетическої стопи. Уточнены показания и противопоказания к VAC-терапии в комплексе хирургического лечения гнейных ран у больных сахарным діабетом і синдромом діабетическої стопи. Доказана возможность выполнения корригирующих опороспособность стопи операций в условиях применения VAC-терапии при гнійно-некротических ускладненнях синдрому діабетическої стопи и удосконалена техника их выполнения (Пат. України на корисну модель UA 95653). Установлено, что применение VAC- / VACi-терапии позволяет у большинству пацієнтів планировать первично выполненные оперативные вмешательства как многоэтапные. Предложена математическая модель прогностической оценки течения раневого процесса у больных сахарным діабетом на фоне VAC-терапии, которая позволяет оценить значимость субъективных и объективных характеристик раны и определить вероятность достижения возможности готовности ра-

ны к закрытию. Применение усовершенствованной методики вакуум-терапии ран при лечении гнойно-некротических осложненных сахарного диабета и синдрома диабетической стопы позволило сократить количество перевязок в 4,5 раза и продолжительность стационарного лечения на 3,4 к

76.08.18.0844/0417U002333

Прохач Анна Володимирівна. Прогнозування, профілактика та лікування гематологічної токсичності системної терапії раку молочної залози: Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 618.19-006.6-06: 616.155.194-084-037.

166 с.: 26 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 296 назв.

Проведено ретроспективно дослідження розповсюдженості гематологічних ускладнень у 440 пацієнток, проспективне дослідження ефективності антиоксидантної терапії у 110 жінок на рак молочної залози в процесі хіміотерапії. Вивчено вплив нейтропенії на результати системного лікування, показники виживаності пацієнтів. Проведено дослідження впливу антиоксиданта тіотриазоліна на гематологічну токсичність у процесі хіміотерапії. Ефективність тіотриазоліна як протектора розвитку лейкопенії доведена клінічними даними та даними біохімічних досліджень взаємопов'язаних систем оксидативного стресу та антиоксидантного захисту. Визначено фактори, які доказово впливають на вірогідність розвитку лейкопенії на фоні хіміотерапії. Запроваджено алгоритм визначення індивідуального ризику розвитку лейкопенії на основі використання концентрації тіолових груп у пацієнта.

76.08.18.0845/0417U002342

Бурбела Емілія Ігорівна. Оптимізація діагностики та лікування бронхіальної астми у дітей шкільного віку із урахуванням їх психосоматичного стану: Дис... к.мед.н. /ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет. – Захищена 23.05.2017.

УДК 616.2-022.6+616.248-037]-053.2.

184 с.: 26 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 205 назв.

Дисертацію присвячено вивченню підвищення ефективності надання медичної допомоги дітям з бронхіальною астмою шляхом врахування індивідуально-психологічних, конституційно-соматичних особливостей організму та його адаптаційних можливостей, і розробці удосконаленої програми лікувально-профілактичних заходів. Застосовано модифікований комплексний підхід до оцінки клініко-психологічних особливостей 121 дитини, хворої на бронхіальну астму, який включає діагностику психоемоційних порушень, стану вегетативної системи, визначення соматотипу, оцінку функціонального резерву серцево-судинної системи та адаптаційного потенціалу, що дозволило отримати дані, які визначають психосоматичний статус та рівень адаптації хворої на бронхіальну астму дитини, та поглибило розуміння сутності, структури, особливостей її внутрішнього світу. Отримано нові дані про роль фізичної адаптованості, конституційного типу, порушень вегетативного гомеостазу, індивідуально-психологічних особливостей організму у формуванні контрольованості бронхіальної астми у дітей. Розширено уявлення про взаємозв'язок типологічних, психоемоційних та конституційних особливостей з показниками вегетативного гомеостазу дітей, хворих на бронхіальну астму. Запропоновано програму корекційного впливу на внутрішній світ дитини з бронхіальною астмою для поліпшення її психічного та соматичного стану засобами арт-терапії й оцінено її ефективність.

76.08.18.0846/0417U002343

Твердохліб Тетяна Олексіївна. Прогнозування перебігу реактивних артритів у дітей в залежності від місцевого імунітету та мікрофлори кишечника: Дис... к.мед.н. /Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 616.72-002-021.5-036-07: [616.34-008.87+612.017] - 053.2.

193 с.: 58 табл., 5 іл. – Бібліогр.: 306 назв.

У дисертаційній роботі представлено нове вирішення питань прогнозування перебігу реактивних артритів у дітей. Установлено, що на перебіг РеА впливає мікрофлора кишечника, яка визначає характер імунологічної реактивності. На підставі вивчення анамнезу встановлені фактори ризику, які впливають на формування біоплівки товстого кишечника в пре- і постнатальному періоді (26,0% матерів мали запальні гінекологічні захворювання, у 29,3% розродження було шляхом кесаревого розтину, у 40,0% була загроза переривання вагітності, 66,0% дітей знаходилися на штучному та ранньому змішаному вигодовуванні). У гострому періоді у всіх (100%) хворих на РеА установлені порушення кишкового мікробіоценозу. II ступінь дисбіозу визначений у 62,5%, а I ступінь - у 37,5% хворих. Через 9-12 місяців від початку захворювання I ступінь дисбіозу виявлено у 67,5%, а II ступінь - у 32,5% хворих, який частіше відзначався в дітей із рецидивуючим і затяжним перебігом РеА. Установлено, що гострий перебіг РеА в дітей характеризується змінами імунологічного гомеостазу у вигляді зниження відносного вмісту CD8, CD25 і підвищення рівня CD21, IL-6, фагоцитарного числа, спонтанного НСТ-тесту. У дітей із рецидивуючим і затяжним перебігом РеА відзначається вірогідне підвищення рівня sIgA, порівняно з групою у фазі реконвалесценції. Дослідження вмісту лізоциму в сироватці крові хворих на РеА в гострому періоді показало значний його дефіцит, порівняно з нормативом. Виявлений тісний зворотний зв'язок зі ступенем дисбіозу. Через 9-12 місяців від початку захворювання відзначена нормалізація рівня лізоциму. Під час зіставлення його значень у дітей в періоді реконвалесценції і у хворих із затяжним та рецидивуючим перебігом РеА встановлено, що в останніх було достовірне зниження вмісту лізоциму. Найбільшою прогностичною значущістю мають рівень лізоциму в сироватці крові, sIgA у слині, показники Т-, В-системи імунітету, фагоцитарної функції. Розроблений прогностичний алгоритм і математична модель дає можливість клініцисту з надійністю 95% і 90,9% прогнозувати результати РеА, що дозволить індивідуалізувати призначення лікувально-реабілітаційних заходів і підвищити, таким чином, ефективність лікування і диспансеризацію даної категорії хворих.

76.08.18.0847/0417U002345

Гаврилюк Галина Мирославівна. Оптимізація програми реабілітаційної терапії у пацієнток після операцій на матці: Дис... к.мед.н. /Державний вищий навчальний заклад "Івано-Франківський національний медичний університет". – Захищена 26.05.2017.

УДК УДК: 618.14+616-089+615.825.

184 с.: 27 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 280 назв.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності лікування та покращення якості життя у жінок репродуктивного віку із гістеректомією без додатків. Вперше виконано комплексне клінічне та соціальне дослідження параметрів якості життя у 100 пацієнток із врахуванням віку на момент виконання оперативного втручання, проведена оцінка віддалених наслідків гістеректомії, дисфункції органів малого таза та параметрів психоемоційного стагусу. Вста-

новлено провідні фактори, зокрема наявність симптомокомплексу недиференційованої дисплазії сполучної тканини та варикозної хвороби малого тазу у розвитку віддалених післяопераційних ускладнень. Запропоновано діагностичний алгоритм та впроваджено індивідуалізовані програми профілактики порушень гомеостазу із використанням метаболічної терапії у комплексі із венотоніками, антиоксидантами та фітопрепаратами, що дозволило нівелювати негативний вплив гістеректомії на гомеостаз та структуру параметрів якості життя пацієнок. . Галузь - медицина.

76.08.18.0848/0417U002389

Страшко Євген Юрійович. Клініко-фізіологічне обґрунтування комплексної реабілітації дітей, хворих на спастичні форми дитячого церебрального паралічу, шляхом впливу на спіралеподібні кінематичні м'язові ланцюги: Дис... к.мед.н. /Одеський національний медичний університет. – Захищена 24.05.2017.

УДК 616.8-009.11-053.5-08.

161 с.: 16 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 245 назв.

У роботі наведено нове рішення актуального наукового завдання - підвищення ефективності медичної реабілітації дітей, хворих на спастичні форми дитячого церебрального паралічу, шляхом розробки, обґрунтування і застосування клініко-фізіологічного підходу, спрямованого на максимальне включення механізмів саногенезу з використанням корегувального впливу на спіралеподібні кінематичні м'язові ланцюги. Після проведеного курсу реабілітаційного втручання оцінка моторних функцій за шкалою GMFM довела вірогідність різниці приросту сумарного показника загальної моторики з 59,71+4,25 до 67,31+3,92 у хворих основної групи, а у хворих, які займалися за загальноприйнятою методикою, приріст склав лише 5,1+0,3 загалом по групі. У хворих, які займалися за запропонованою методикою, обсяг рухів у шийній ділянці хребта вірогідно збільшився при зіставленні з показниками до початку реабілітації. Доведено, що в дітей групи спостереження, яким була застосована запропонована комплексна методика реабілітаційного лікування, виявлено вагоміші результати покращення характеристик постави в сагітальній площині, зокрема в підгрупі спастичного тетрапарезу. Порівняльна оцінка ефективності комплексної реабілітації дітей, хворих на спастичні форми ДЦП, шляхом впливу на м'язові спіралі за інтегральними показниками порушення постави продемонструвала перевагу запропонованої методики в порівнянні зі загальноприйнятою як у період безпосередньо після лікування, так і пролонговано в часі - через 3 місяці ($p < 0,05$).

76.08.18.0849/0417U002390

Гарбузенко Наталя Дмитрівна. Оптимізація алгоритму диференційованого ведення безплідних жінок з гіперпластичними процесами матки: Дис... к.мед.н. /Одеський національний медичний університет. – Захищена 24.05.2017.

УДК 618.177-07/618.14-007.61.

145 с.: 14 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 254 назви.

Дисертація присвячена вивченню маткової перистальтики і внутрішньоматкового транспорту альбумінових мікросфер у хворих з аденоміозом в поєднанні з міомою або без міоми матки методом ультразвукової гістеросальпінгосцинтиграфії для оптимізації діагностики причин безплідності при цій патології та розробці алгоритму ведення зазначеної категорії безплідних жінок. Під спостереженням знаходилися 186 безплідних жінок репродуктивного віку з аденоміозом в поєднанні з міомою матки або без міоми матки і 32 практично здорових жінки з пар тільки з чоловічим фактором безплідності. Нами виявлено, що скорочувальна

активність матки і внутрішньоматковий транспорт є гормонозалежними процесами: залежать від рівня естрадіолу, дегідроенандростерону сульфату, пролактину і тиреотропного гормону. Іпсилатеральний (нормальний) внутрішньоматковий транспорт у безплідних жінок з аденоміозом після 36 років не виявляється. Маткова перистальтика відсутня у пацієнок з поєднанням аденоміозу і міоми матки після 38 років. Ці показники є критеріями для рекомендації зазначеним групам пацієнок одного з методів екстракорпорального запліднення. Для підвищення ефективності лікувальних програм у безплідних жінок з аденоміозом у поєднанні з міомою або без міоми матки на етапі обстеження рекомендується застосування гістеросальпінгосцинтиграфії, а за неможливості її виконання - ультразвукографічний аналіз маткової перистальтики.

76.08.18.0850/0417U002406

Козлов Юрій Вікторович. Інтраміокардіальна трансплантація аутологічних прогеніторних клітин периферичної крові у комплексному лікуванні хворих на ішемічну кардіоміопатію: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 30.05.2017.

УДК 616.12-005.4-085.385:611.018.5.

163 с.: 45 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дослідження присвячено теоретичному обґрунтуванню і новому розв'язанню актуального завдання кардіології, що полягає у підвищенні ефективності лікування хворих на ішемічну кардіоміопатію шляхом застосування удосконаленої технології інтраміокардіальної трансплантації аутологічних прогеніторних клітин периферичної крові та методик математичного прогнозування її результатів. Оцінено вірогідність безпідійного отримання клітинного трансплантата, що містить прогеніторні клітини, для хворих на ішемічну кардіоміопатію. Обґрунтовано способи інтраміокардіальної трансплантації аутологічних прогеніторних клітин периферичної крові хворим на ішемічну кардіоміопатію за допомогою навігаційної системи NOGA XR. Встановлено, що інтраміокардіальна трансплантація аутологічних прогеніторних клітин периферичної крові покращує функціональний стан міокарда, призупиняє процеси ремоделювання лівого шлуночка. Виявлено позитивний вплив інтраміокардіальної трансплантації аутологічних прогеніторних клітин периферичної крові на клінічний перебіг ішемічної кардіоміопатії. Визначено критерії застосування інтраміокардіальної трансплантації аутологічних прогеніторних клітин периферичної крові у комплексному лікуванні хворих на ішемічну кардіоміопатію, що вичерпали можливості традиційних методів лікування. Запропонована методика оцінки прогнозу фракції викиду лівого шлуночка в залежності від об'єму гібернованого міокарда.

76.08.18.0851/0417U002410

Табаківич-Вацеба Вікторія Олександрівна. Роль кардіотропних аутоантитіл в прогнозуванні розвитку систолічної дисфункції лівого шлуночка та оцінці ефективності застосування бета-блокатору у хворих на ІХС похилого віку: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 31.05.2017.

УДК 616.12-009.72-08:615.224:612.017.1.

166 с.: 30 табл., 23 іл. – Бібліогр.: 180 назв.

Дисертація присвячена встановленню прогностичної значимості кардіотропних аутоантитіл в розвитку систолічної дисфункції міокарда та розробка підходів для контролю ефективності призначення β -адреноблокатору бісопрололу

ду відповідно рівню ААТ до ?1-АР у хворих на ІХС похилого віку з систолічною дисфункцією. Встановлено значне підвищення титру кардіогропних аутоантитіл у хворих на ІХС похилого віку з систолічною дисфункцією. При підвищеному рівні аутоантитіл до ?1-АР відношення шансів виявлення систолічної дисфункції у хворих на ІХС похилого віку складає 6,42. У хворих на ІХС похилого віку з підвищеним титром аутоантитіл розвиваються морфологічні зміни міокарду, знижується якість життя, прогресує симпатикотонія. Підвищення титру аутоантитіл збільшує ризик розвитку систолічної дисфункції у хворих на ІХС похилого віку. Застосування бісопрололу у хворих на ІХС із систолічною дисфункцією знижує титр аутоантитіл, покращує морфологічний стан міокарду, якість життя, нормалізує регуляцію автономної нервової системи.

76.08.18.0852/0417U002449

Пісоцька Ксенія Олегівна. Клініко-патогенетичні особливості неврологічних розладів у пацієнтів з патологією гепатобілірної системи: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України". – Захищена 07.06.2017.

УДК 616.8:616-056.7:616.36-07.

185 с.: 24 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 309 назв.

Дисертація присвячена підвищенню ефективності ранньої діагностики та лікування неврологічних розладів у пацієнтів з ГБП з розробкою системи прогностичної оцінки розвитку ПЕ у цих хворих. В роботі наведено результати клініко-неврологічного, психодіагностичного, нейрофізіологічного, ультразвукового та біохімічного дослідження 117 хворих з патологією ГВС. Виявлено поліморфні неврологічні порушення у досліджених хворих: від мінімальних в групі ДЖВШ до ПЕ в групі ВБЦП. Гоказано, що зміни на ЕЕГ у пацієнтів з різним типом ГБП пов'язані з різними причинами/джерелами цих змін: у пацієнтів з ДЖВШ і ЖКХ - з дисфункцією діенцефальних і лімбічних структур; у пацієнтів з ВБЦП - з залученням до патологічного процесу також стовбурових структур, у першу чергу, ретикулярної формації. У пацієнтів з ВБЦП виявлені статистично значущі ($p < 0,05$) зміни церебральної гемодинаміки у вигляді збільшення індексу резистентності, пульсаційного індексу та зниження швидкісних показників у міру наростання ступеня вираженості ПЕ. Визначена роль біохімічних маркерів (білірубін, альбумін, аміак) у розвитку ПЕ. Запропоновано систему раннього прогнозування розвитку ПЕ у пацієнтів з ГБП. Доповнено схеми лікування пацієнтів з ВБЦП з включенням L-орнітин-L-аспартату в до- і післяопераційному періодах.

76.08.18.0853/0417U002490

Шкрєбнюк Роксолана Юрійвна. Роль ендотеліальної дисфункції у розвитку генералізованого пародонтиту та його лікування у хворих на цукровий діабет І типу, ускладнений діабетичною кардіоміопатією: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 23.06.2017.

УДК 616.311.2+616.314.17+616.314.19)-002-031.82-02;616.13/.16-018.74)-08-06:(616.379-008.64+616.127).

177 с.: 28 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 263 назви.

Обстежено 163 хворих на цукровий діабет І типу, ускладнений діабетичною кардіоміопатією та 93 особи без супутніх соматичних захворювань, які звернулися за стоматологічною допомогою у стоматологічний центр Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Встановлено, що зі збільшенням віку та тривалості основного захворювання зростає поширеність та інтенсив-

ність генералізованого пародонтиту. Дана тенденція підтверджувалась зростанням індексів РМА, кровоточивості ясен, глибини пародонтальних кишень та рухомості зубів у 1,2 рази та індексу РІ, Rtg-індексу рецесії ясен, втрати епітеліального прикріплення у 1,3 рази стосовно відповідних значень у пацієнтів з генералізованим пародонтитом без загальносоматичних захворювань. Дослідження ультраструктури біоптатів ясен у хворих на ГП на тлі ЦД І типу з кардіоміопатією характеризувались гетерогенними змінами усіх шарів слизової оболонки ясен з вираженим ураженням гемоканілярів. Ендотеліальна дисфункція у пацієнтів з ГП на тлі ЦД І типу з кардіоміопатією обумовлювалась збільшенням концентрацій у плазмі крові ендотеліну-1, молекул судинної адгезії (sVCAM), розчинного sE-селектину та активності ангіотензинперетворювального ферменту стосовно аналогічних даних у здорових людей та осіб з генералізованим пародонтитом без супутніх соматичних захворювань. Розроблена схема лікування та профілактики генералізованого пародонтиту із залученням засобів патогенетично спрямованої дії. Ефективність запропонованого комплексного лікування підтверджена покращенням даних клінічних та лабораторних досліджень, скороченням кількості відвідувань і тривалою (до 1,5 року) стабілізацією патологічного процесу у тканинах пародонта.

76.08.18.0854/0417U002498

Олешко Віктор Федорович. Профілактика акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних з недостатністю обтураційної функції шийки матки: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України". – Захищена 29.06.2017.

УДК 618.3+616-053.31:618.146.

236 с.: 60 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 328 назв.

Роботу присвячено питанню підвищення ефективності ранньої діагностики й лікування недостатності обтураційної функції шийки матки з метою профілактики акушерських і перинатальних ускладнень. Окреслено окремі клініко-патогенетичні механізми розвитку недостатності обтураційної функції шийки матки, пов'язані з дисбалансом рівноваги в системі маркерів синтезу й резорбції колагену І типу, порушенням гормонального гомеостазу й мікронутрієнтного статусу. Установлено взаємозв'язок між концентрацією маркеру синтезу колагену І типу Total P1NP, концентрацією кальцію загального й дефіцитом іонізованого магнію, визначено взаємозумовленість дефіциту іонізованого магнію та відносної гіпопрогестеронемії, а також концентрації маркеру синтезу проколагену І типу Total P1NP і дошкини шийки матки. Притаманні недостатності обтураційної функції шийки матки патогенетичні механізми реалізуються на тлі запального процесу в пологових шляхах, що спричиняє невиношування й недоношування вагітності. Розроблено та впроваджено комплексну, патогенетично обґрунтовану терапію недостатності обтураційної функції шийки матки, яка дозволяє ліквідувати запальний процес, забезпечує відновлення порушень гормонального гомеостазу й мікронутрієнтного статусу, сприяє пролонгуванню вагітності до терміну, у якому можливе народження життєздатної дитини.

76.08.18.0855/0417U002504

Задорожний Олександр Анатолійович. Патогенетичні підходи до профілактики та лікування акушерських та перинатальних ускладнень у вагітних, хворих на туберкульоз легень, обтяжений залізодефіцитною анемією: Дис... к.мед.н. /Одеський національний медичний університет. – Захищена 16.06.2017.

УДК 618.3-06:616.24-002.5-06:616.155.194.8.

195 с.: 36 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 140 назв.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної наукової задачі, яка має соціальне та медичне значення, - зниження перинатальних ускладнень у вагітних, хворих на туберкульоз легень (ТБЛ), обтяжений залізодефіцитною анемією (ЗДА). При комплексному дослідженні системи "матиплацента-плід" у жінок з туберкульозом легень на тлі ЗДА встановлений II ступінь дисфункції плаценти, низькі показники БПП, порушення матково-плацентарно-плодового кровообігу, патологічна незрілість плацент, гемоциркуляторні розлади, запальні та інволютивно-дистрофічні процеси в них. Компенсаторно-приспосувальні реакції формуються за рахунок гіперплазії термінальних ворсин та судин в них з утворенням синцитіокапілярних мембран. У вагітних з ТБЛ при супровідній ЗДА має місце гемічна, циркуляторна та тканинна гіпоксія, метаболічний ацидоз, що є важливим чинником в розвитку перинатальних ускладнень. Найбільш значні зміни виявляються у жінок з активною формою фіброзно-кавернозного та інфільтративного ТБЛ, які мають ЗДА тяжкого ступеня у III триместрі гестації. Запропонований метод комплексного лікування порівняно з традиційним сприяв поліпшенню гематологічних показників, підвищенню рівня сироваткового заліза та феритину, покращенню функцій фетоплацентарного комплексу, показників біофізичного профілю плода, зменшенню прояв метаболічного ацидозу. Це дозволило підвищити ефективність лікування, знизити частоту акушерських та перинатальних ускладнень, покращити морфофункціональний стан новонароджених.

76.08.18.0856/0417U002510

Лонтковський Юрій Анатолійович. Нейрохірургічне лікування локальної спастичності м'язів нижніх кінцівок: Дис... к.мед.н. /ДУ "Інститут нейрохірургії ім.акад.А.П.Ромоданова НАМН України". – Захищена 27.06.2017.

УДК 616.8-089:616.8-009.12:616.74:617.58.

122 с.: 34 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 106 назв.

Дисертаційне дослідження ґрунтоване на результатах комплексного обстеження та лікування 155 хворих за локальної спастичності нижніх кінцівок у відділенні відновлювальної нейрохірургії ДУ "Інститут нейрохірургії ім. акад. А.П. Ромоданова НАМН України" в період з 2005 по 2012 р. Оперовано 135 (86,45%) пацієнтів. У 3 хворих відзначали наслідки перенесеного розсіяного енцефаломієліту, у 2 - наслідки хребетно-спинномозкової травми, у 130 - діагностований ДЦП. Вік хворих на ДЦП у середньому становив 5,1 року; хлопчиків було 82 (63%), дівчаток - 48 (37%). Порушення тону м'язів кінцівок унеможливило правильне формування суглобів, спричиняє виникнення патологічного рухового стереотипу, контрактур, підвивихів і вивихів, стійкого рухового дефіциту. Залежно від тривалості захворювання, спастичність спричиняє дегенеративні зміни м'язів різного ступеня вираженості, аж до їх повного заміщення сполучною тканиною. Розроблена схема діагностично-лікувальних заходів при локальній спастичності м'язів нижніх кінцівок. Міотомія привідних м'язів і невротомія поверхневої гілки затульного нерва з обох боків здійснені у 114 хворих: у 18 - за наявності контрактури кульшового суглоба II ступеня, у 65 - III ступеня, у 31 - IV ступеня. Після операції в усіх хворих відзначали суттєве збільшення обсягу активних і пасивних рухів у суглобах, усунення перехресту нижніх кінцівок, що сприяло відновленню навичок стояння та ходьби. Запропонований новий ефективний спосіб нейрохірургічного лікування хворих на ДЦП за наявності спастичності у дистальних відділах нижніх кінцівок - селективна фасцикулотомія та зшивання рухових волокон великоомілкового нерва. У 9 хворих виконано 14 таких втручань. У всіх пацієнтів відзначали зниження тону спастичних м'язів у середньому з 3,3 до 1 балу. Через 8-10 міс 7 (71,8%) дітей почали ходити самостійно, 2 (22,2%) - за незначної сторонньої підтримки. Селективна задня радикалотомія - ефективний метод лікування спастичності у поєднанні з вираженим болізовим синдромом, резистентної до медикаментозної терапії. Виконання у дітей ламінаотомії під час селективної задньої радикалотомії дозволяє попередити виникнення деформації хребта

76.08.18.0857/0417U002519

Коваленко Олександра Миколаївна. Клініко-біохімічні та морфо-функціональні особливості хронічного рефлюкс гастриту:

Дис... к.мед.н. /ДЗ "Дніпропетровська медична академія МОЗ України". – Захищена 29.06.2017.

УДК 616.33-008.17-036.12-071-074:576.31:578.23.

159 с.: 34 табл., 24 іл. – Бібліогр.: 258 назв.

Дисертація присвячена вивченню клінічних проявів та покращенню діагностики хронічного рефлюкс гастриту шляхом встановлення клініко-біохімічних та морфо-функціональних особливостей шлунка, та на підставі вивчення взаємозв'язків між основними діючими чинниками. Було встановлено, що розвиток хронічного рефлюкс гастриту пов'язаний із наявністю Нр-інфекції, підвищенням рівня нітрополук у шлунковому соці та рівня сироваткового гастрину; на гістологічному дослідженні проаналізовано частоту та вираженість атрофічних, гіперпластичних та передракових змін слизової оболонки шлунка; запропонована об'єктивна шкала вираженості дуодено-гастрального рефлюксу за вмістом жовчних кислот у шлунковому соці.

76.08.18.0858/0417U002520

Денисюк Любов Ігорівна. Діагностична значимість поліморфізму Pro72Arg гена TP53 у розвитку та прогресуванні первинної відкритокутової глаукоми: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 27.06.2017.

УДК 617.7-007.681:575.174.015.3.

180 с.: 40 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

Дисертація присвячена проблемі підвищення ефективності діагностики та прогнозування розвитку та прогресування первинної відкритокутової глаукоми шляхом визначення діагностичної значимості поліморфізму Pro72Arg гена TP53 у пацієнтів в українській популяції. У пацієнтів на ПБКГ серед гомозиготних генотипів Pro72Pro зустрічався у 1,9 рази частіше, ніж у контролі, а генотип Arg72Arg у 1,6 рідше; поліморфізм Pro72Arg був асоційований із її розвитком. У чоловіків з ПБКГ підвищувалася частота алелі 72Pro та генотипу Pro72Pro гена TP53; аallel 72Pro у чоловіків і жінок була асоційована з розвитком ПБКГ, а ризик її розвитку був підвищений. Проапоптозна аallel 72Arg мала патогенетичну роль у розвитку ПБКГ у жінок до 60 років, предкова аallel 72Pro - у чоловіків старше 60 років. Для оцінки прогресування ПБКГ розроблені та розраховані нові індекси (ІДС, ПС та ІДВОТ). У 3,5% хворих с нормотензивною ПОУГ був предковий генотип Pro72Pro; у носіїв генотипів Pro72Arg і Arg72Arg був вищий рівень ВОТ і стрімкіше його збільшення (за величиною ІДВОТ) по мірі прогресування ПБКГ; у носіїв генотипу Pro72Pro ІДВОТ був мінімальним та не залежав від статі. Найбільше значення для прогнозування ПС мав ВОТ, далі (за зменшенням коефіцієнтів регресії бета) - стадія ПБКГ на початку дослідження, тривалість захворювання та вік. До групи ризику входили носії генотипу Pro72Pro та алелі 72Pro поліморфізму Pro72Arg гена TP53. Визначений індивідуальний ризик прогресування ПБКГ: мають жінки віком молодше 60 років при наявності генотипу Arg72Arg (у 2,7 рази), алелі 72Arg

(у 1,9 рази) у порівнянні з жінками старшого віку; жінки віком до 60 років, носії генотипу Arg72Arg мають в порівнянні з чоловіками того ж віку; чоловіки старше 60 років при наявності генотипу Pro72Pro (у 3,3 рази) та алелі 72Pro (у 1,9 рази) у порівнянні з жінками того ж віку; чоловіки старше 60 років, носії генотипу Pro72Pro (у 7,0 рази) та алелі 72Pro (у 3,6 рази) у порівнянні з чоловіками молодшого віку. Розроблена і впроваджена в практику оригінальна модель множинної регресії визначення ППС, яка має високу прогностичну цінність.

76.08.18.0859/0417U002542

Яловенко Тетяна Миколаївна. Роль гепсидину при формуванні медикаментозної резистентності до доксорубіцину: Дис... к.б.н. / Інститут експериментальної патології, онкології і радіобіології ім. Р.Є. Кавецького. – Захищена 21.06.2017.

УДК 616-006.04:616.8-009.614.

167 с.: 32 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 173 назви.

Дисертація присвячена актуальній проблемі онкології - з'ясуванню особливостей вмісту ГЕПС при формуванні фенотипу медикаментозної резистентності до доксорубіцину в експериментальних моделях РМЗ in vitro та in vivo та обґрунтуванню можливості використання показників сироваткового та пухлинного ГЕПС в якості маркера чутливості РМЗ до НПХТ. В експериментальній системі in vitro встановлено вищий рівень ГЕПС у клітинах MCF-7/Dox порівняно з клітинами чутливої лінії MCF-7 ($p < 0,05$). В експериментальній системі in vivo доведено, що важливою складовою формування медикаментозної резистентності до доксорубіцину та прогресії пухлинного росту є підвищення рівня ГЕПС у сироватці крові та пухлинній тканині експериментальних тварин. На клінічному матеріалі хворих на РМЗ виявлено, що зростання показників сГЕПС та пГЕПС асоціюється зі злоякісним процесом у молочній залозі. Встановлено, що підвищення експресії ГЕПС у пухлинній тканині та його рівня в сироватці периферичної крові хворих на РМЗ обернено корелює із зниженням експресії мікроРНК-122 ($r = -0,62$; $r = -0,68$ відповідно; $p < 0,05$). Визначено зв'язок рівня сГЕПС та циркулюючої мікроРНК-122 з чутливістю хворих на РМЗ до НПХТ ($p < 0,05$), що обґрунтовує можливість використання цих показників в якості додаткових об'єктивних маркерів чутливості РМЗ до хімотерапії в неоад'ювантному режимі.

76.08.18.0860/0417U002553

Робак Крістіана Олегівна. Дифузійно-тензорна магнітно-резонансна томографія при внутрішньомозкових пухлинах головного мозку: Дис... к.мед.н. / Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 27.06.2017.

УДК 616-073.756.8-073.8:616.831-006.

162 с.: 44 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

Дисертаційна робота присвячена решению актуальної наукової задачі: оптимізації планування і проведення хірургічного лікування внутримозгових опухолей з применением дифузійно-тензорної магнітно-резонансної томографії для уменьшения неврологического дефіцита у больных.

76.08.18.0861/0417U002646

Вільданов Сергій Ренатович. Диференційна діагностика, лікування та профілактика ранніх ускладнень після трансплантації нирки:

Дис... к.мед.н. / ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України". – Захищена 12.06.2017.

УДК 616.61-089.843-06-073.7-036.

132 с.: 7 табл., 66 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній задачі покращення результатів лікування хворих на термінальну стадію хронічної ниркової недостатності методом трансплантації нирки шляхом розробки і впровадження нових способів реконструкції судин донорської нирки та своєчасної діагностики та профілактики ускладнень. Інструментальна візуалізація ангіоархітекtonіки нирок при передопераційному обстеженні донора дає можливість оптимального вибору нирки для пересадки та планування адекватної ангіореконструкції трансплантату. З'ясовано, що при особливостях ангіоархітекtonіки НАГ можливо виконати той чи інший тип судинної реконструкції з подальшою трансплантацією нирки. Це дозволяє збільшити донорський пул, що актуально в умовах існуючого дисонансу між потребою та реалізацією трансплантації. Розроблена хірургічна профілактика ранніх післяопераційних ускладнень після трансплантації нирки являється етіопатогенетично обґрунтованою та дозволяє достовірно ($p = 0,001$) знизити частоту повторних оперативних втручань, тому є економічно вигідною.

76.08.18.0862/0417U002647

Пімахов Володимир Васильович. Діагностика та хірургічне лікування ускладнень органів грудної клітки, поєднаних з черепно-мозковою травмою: Дис... к.мед.н. / ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України". – Захищена 13.06.2017.

УДК 617.51:617.541.

161 с.: 36 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Проведено обстеження і лікування 79 постраждалих з поєднаною торакальною та черепно-мозковою травмою, та 35 травмованих з ізольованою травмою грудної клітки, віком від 20 до 70 років, серед них 93 (81,6 %) чоловіків і 21 (18,4 %) жінок. В роботі висвітлені особливості перебігу поєднаної торакальної та черепно-мозкової травми. Визначена частота виникнення симптомів пошкодження органів грудної клітки, оцінена діагностична ефективність найбільш поширених методів діагностики ускладнень грудної клітки у постраждалих з поєднаною торакальною та черепно-мозковою травмою. Були розширені покази до хірургічної стабілізації ребер, а також чітко визначено місце відторакоскопії в алгоритмі діагностики і лікування травми грудної клітки, поєднаної з ЧМТ, в залежності від рівня порушення свідомості за ШКГ. Використання модифікованого діагностично-лікувального алгоритму дозволило пришвидшити на 1,3 доби відновлення свідомості, що супроводжувалося швидшим на 1,7 доби відновленням когнітивного статусу, зниженням інтенсивності синдрому поліорганної недостатності, проте не мало суттєвого впливу на кількість ускладнень та показники летальності.

76.08.18.0863/0417U002648

Самарський Ігор Миколайович. Хірургічна профілактика інсульту при атеросклеротичному ураженні сонних артерій: Дис... к.мед.н. / ДЗ "Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України". – Захищена 12.06.2017.

УДК 616.133-007.271-031.5-089.819.

133 с.: 14 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 156 назв.

Дисертаційна робота присвячена актуальній задачі покращення результатів хірургічного лікування хворих з приводу стенотичного ураження сонних артерій. Впровадження розробленого комплексу, що передбачав під час хірургічного втручання з приводу атеросклеротичного стенотичного ураження сонних артерій контроль біоелектричної активності головного мозку, визначення редокс-потенціалу крові, моніторингу внутрішньомозкової гемодинаміки та постійного

введення фосфокреатину інтракаротидно після перетискання сонних артерій на боці втручання сприяло зменшенню, відносно групи порівняння, частоти виникнення реперфузійного синдрому з 33,6 % до 3,4 %, випадків транзиторних ішемічних атак та гострого порушення кровообігу головного мозку не спостерігалося; позитивних змін у вигляді зниження частоти некоригованої артеріальної гіпертензії до 6,9 %, когнітивного дефіциту - до (29,2 ± 0,3) бала - за шкалою MMSE та до (27,1 ± 0,3) бала - за шкалою MoCA; нормалізація внутрішньомозкового кровотоку залишалася і через шість місяців.

76.08.18.0864/0417U002929

Ярош Віталіна Олександрівна. Хронічна серцева недостатність зі збереженою фракцією викиду у хворих на гіпертонічну хворобу в похилому віці: вплив довготривалої терапії спіронолактоном та триметазидином: Дис...

к.мед.н. /ННЦ "Інститут кардіології ім. акад. М. Д. Стражеска". – Захищена 26.09.2017.

УДК 616.12-008.331.1-053.9: 616.12-008.46-08:615.22.

183 с.: 24 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 189 назв.

Дисертаційна робота присвячена покращенню результатів лікування хворих на ГХ, ускладнену ХСН зі збереженою ФВ на основі визначення клініко-патогенетичної обґрунтованості терапії з додаванням спіронолактона та його комбінації з триметазидином. Додаткове призначення спіронолактона призводило до більшого зростання толерантності до фізичного навантаження, покращення якості життя, нормалізації циркадного ритму АТ, виразного зменшення ГЛШ, ЛП та САТ в легеневій артерії. Призначення триметазидину дозволило досягти зменшенням ФК за NYHA та зростання швидкості клубочкової фільтрації.

76.08.18.0865/0417U003007

Кононенко Олена Анатоліївна. Особливості перебігу та лікування артеріальної гіпертензії у осіб середнього і похилого віку в залежності від функціонального стану нирок та щитоподібної залози: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 27.04.2017.

УДК 616.12-008.331.1-053-036.1-085-06:616.61:616.441.

166 с.: 41 табл., 4 іл. – Бібліогр.: 190 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню факторів серцево-судинного ризику, стану органів мішеней та особливостей гемодинаміки у пацієнтів з артеріальною гіпертензією (АГ) в залежності від функціонального стану щитоподібної залози та нирок і підвищенню ефективності лікування. Доведено, що наявність субклінічного гіпотиреозу та високо нормального рівню ТТГ (2,01-4,01 мОд/л) у пацієнтів з АГ асоційовані з підвищенням серцево-судинного ризику та погіршенням перебігу АГ порівняно з пацієнтами з низьконормальним ТТГ. Виявлено фактори, що мають зв'язок із підвищеним ТТГ у пацієнтів з АГ (дисліпідемія, гіперглікемія, зниження ШКФ, зниження ФВ, потовщення МШП). Обґрунтовано необхідність визначення ТТГ і контролю ШКФ у пацієнтів з АГ для реалізації диференційованого підходу до антигіпертензивного лікування з метою підвищення його ефективності.

76.08.18.0866/0417U003018

Філіппенкова Лариса Олександрівна. Клініко-лабораторне обґрунтування вибору матеріалу та використання цифрових технологій для виготовлення безметалевих конструкцій незнімних зубних протезів: Дис... к.мед.н. /Вищий державний навчальний заклад України

"Українська медична стоматологічна академія". – Захищена 28.04.2017.

УДК 616.31.17-081.1.

150 с.: 13 табл., 34 іл. – Бібліогр.: 280 назв.

Доведено, що визначення терморезистентності вітальних опорних зубів на етапі планування ортопедичного лікування, являється вагомим критерієм вибору конструкційного матеріалу, а запропоновані незнімні конструкції, виготовлені з діоксиду цирконію методом фрезерування, виявились найбільш ефективними за своїми термоізоляційними властивостями. У пацієнтів з встановленими безметалевими конструкціями на основі діоксиду цирконію, виготовленими шляхом фрезерування, показники індексів гігієни за ОНІ-S за Green-Vermillion та стану тканин пародонта за індексом гінгівіту у строки спостережень 12-18 місяців вірогідно не відрізнялись від показників контрольної групи, що підтверджує результати клінічних спостережень. Результати вимірів товщини цементного простору в ділянці уступу методом електронної мікроскопії виявили найвищу точність прилягання фрезерованих каркасів з діоксиду цирконію внаслідок виключення технологічних порушень в процесі моделювання та виготовлення. Дані, отримані в ході клінічних та лабораторних досліджень свідчать про високу ефективність запропонованого диференційованого підходу до вибору конструкційного матеріалу для заміщення дефектів коронки зубів та зубних рядів, залежність якості ортопедичних конструкцій від технології їх виготовлення. Високоточне виробництво каркасів з використанням цифрових технологій запобігає виникненню помилок технічного характеру, тим самим підвищуючи ефективність ортопедичного лікування.

76.08.18.0867/0417U003019

Ірха Сергій Володимирович. Підготовка коренів зубів до ортопедичного лікування з урахуванням обраної конструкції: Дис...

к.мед.н. /Вищий державний навчальний заклад України "Українська медична стоматологічна академія". – Захищена 28.04.2017.

УДК 616-314-08:616.314-089.23-77.

168 с.: 15 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 219 назв.

Дисертація присвячена вивченню питання підвищення ефективності підготовки коренів зубів до ортопедичного лікування шляхом розробки раціональних способів її проведення. Проведено клінічне обстеження 143 пацієнтів, віком від 25 до 56 років, з них жінок - 79 чол. (середній вік - 38,0 ± 8,7 років), чоловіків - 64 чол. (середній вік - 40,0 ± 9,0 років), з різними видами хронічних апікальних періодонтитів. Пацієнти були розподілені на основну групу, що включала 2 підгрупи, та групу порівняння. Встановлено, що використання запропонованого нами способу електрохірургічної обробки кореневих каналів у поєднанні з традиційними хемомеханічними методами набуло клінічних, мікробіологічних та рентгенологічних підтверджень позитивних віддалених результатів. За даними проведеного нами дослідження у вмісті корневих каналів після проведення електрофульгурації ріст мікрофлори не спостерігався. Розроблений нами спосіб компенсації дефекту коронки зуба з використанням електрофульгураційної обробки місця біфуркації після роз'єднання коренів "Спосіб компенсації дефекту коронки зуба при зруйнованій біфуркації", дозволив зберегти корені зубів з подальшим їх використанням для ортопедичного лікування.

76.08.18.0868/0417U003031

Дуда Ольга Віталіївна. Клініко-лабораторна оцінка ефективності профілактики і лікування захворювань тканин пародонта у дітей з соматичними захворюваннями. 2.Clinical and

laboratory evaluation of the effectiveness of prevention and treatment of diseases of periodontal tissues in children with somatic diseases: Дис... к.мед.н. /Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – Захищена 18.05.2017.

УДК 616.311. 2+616.716.85+616.314.16]-002-053.2-08-084-036.8.

180 с.: 22 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

В дисертаційній роботі представлено теоретичне узагальнення та нове вирішення актуального завдання сучасної стоматології - підвищення ефективності профілактики та лікування захворювань тканин пародонта у дітей з соматичними захворюваннями шляхом клініко-лабораторного обґрунтування і розробки лікувально-профілактичного комплексу, до складу якого входить імунокорегуючий препарат. Встановлено високу розповсюдженість та інтенсивність захворювань тканин пародонта у дітей з захворюваннями шлунково-кишкового тракту та ЛОР-органів. Переважав хронічний катаральний гінгівіт різного ступеню тяжкості, що може бути передвісником більш серйозних змін у тканинах пародонта. Досліджено показники місцевого та загального імунітету, цитокинового статусу. Виявлено дисбаланс у системі цитокинової регуляції у дітей з ЗТП та супутніми соматичними захворюваннями, що проявляється значним переважанням рівня прозапальних цитокинів в сироватці крові, зокрема ФНП-альфа, ІЛ-6 над протизапальною ланкою, про що свідчить зменшений вміст ІЛ-10.

76.08.18.0869/0417U003046

Аксьонова Ірина Олександрівна. Хірургічне лікування ішемічної хвороби серця при супутньому атеросклерозі висхідної аорти: Дис... к.мед.н. /ДУ "Національний Інститут серцево-судинної хірургії ім. М. М. Амосова Національної академії медичних наук України". – Захищена 23.05.2017.

УДК 616.121-053.2:616.131] – 089.168.

136 с.: 20 табл., 16 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертацію присвячено проблемі хірургічного лікування хворих на ішемічну хворобу серця (ІХС) у поєднанні з атеросклерозом висхідної аорти (АВА). Представлена робота є першим вітчизняним дослідженням, в якому узагальнені відомі та окреслені нові шляхи вирішення наукового завдання - підвищення ефективності хірургічного лікування пацієнтів з ІХС та АВА та покращення показників виживання та зниження кількості ускладнень на госпітальному етапі шляхом оптимізації діагностики і методів хірургічного лікування. Оцінка вивчених в ході роботи результатів операцій хірургічної реваскуляризації міокарда у даної категорії хворих дозволила визначити покази і протипокази до різних методів хірургічного лікування цієї патології. Результати проведених досліджень дозволили визначити фактори ризику летальності та ускладнень на госпітальному етапі, пов'язаних з атероємболією периферичних судин, зокрема мозкових, та з механічним пошкодженням стінки висхідної аорти. У роботі показано, що поєднання епіаортальної ехокардіографії та вибору на її підставі оптимальної тактики реваскуляризації міокарда має добрі безпосередні результати. Розроблено і впроваджено в практику алгоритм вибору оптимальної методики хірургічного лікування пацієнтів з ІХС та АВА з урахуванням особливостей атеросклеротичного ураження висхідної аорти у кожного пацієнта. Розробка і впровадження удосконаленого алгоритму хірургічної реваскуляризації міокарда дозволила зменшити кількість ускладнень з 12 % до 5,1 % та летальності - з 3,3 % до 0,5 %.

76.08.18.0870/0417U003055

Кателян Олена Вікторівна. Особливості профілактики ускладнень та лікування опера-

ційних ран у пацієнтів з ожирінням: Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 16.05.2017.

УДК 616-056.52-089:616-001.4-084.

180 с.: 31 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 280 назв.

Об'єкт – післяопераційні рани, супутнє ожиріння; мета – підвищити ефективність лікування хворих з післяопераційними ранами та супутнім ожирінням, оперованих на органах черевної порожнини та черевній стінці, шляхом розробки нових та запровадження в практику удосконалених діагностично-лікувальних заходів; методи – загальноклінічні, лабораторні, морфологічні, бактеріологічні, біофізичні, інструментальні, статистичні; результати – вперше розроблено та впроваджено в практику нову інформаційну програму для комп'ютерного прогнозування перебігу післяопераційного періоду у хірургічних пацієнтів з урахуванням різної маси тіла; розроблено та запропоновано "Спосіб визначення периферійного кровонаповнення передньої черевної стінки" до та після оперативного втручання для прогнозування гнійно-запальних ускладнень в післяопераційних ранах у хірургічних хворих з різною масою тіла; доведено прямо пропорційний зв'язок між збільшенням кількості й різномікробних організмів передньої грудної і черевної стінок та зростанням ступеню ожиріння; вперше визначено стан бактерицидної активності шкіри передньої грудної та черевної стінок у людей з різною масою тіла; доведено, що з ростом ступеню ожиріння бактерицидна активність шкіри знижується, що в свою чергу, разом із збільшенням мікробного обмінення шкіри, значно підвищує ризик розвитку гнійно-запальних ускладнень в післяопераційних ранах у хірургічних хворих; науково обґрунтовано комплексну програму профілактики ускладнень, яка включає застосування методик обробки операційного поля, оперативних доступів з послаблюючими розрізами, з'єднання країв рани та використання антимікробних дренажів у поєднанні з віброакустичною терапією; галузь – медицина.

76.08.18.0871/0417U003056

Ватаманеску Лівій Іванович. Обґрунтування комплексних методів лікування дітей з хронічним колостазом, обумовлено- вродженими вадами ободової кишки (експериментально-клінічне дослідження):

Дис... к.мед.н. /Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова. – Захищена 16.05.2017.

УДК 616.124-008.64-616.12-008.333.1.

185 с.: 36 табл., 41 іл. – Бібліогр.: 223 назви.

Об'єкт – вроджені вади ободової кишки у дітей з хронічним колостазом; мета – покращення результату лікування дітей з вродженими вадами ободової кишки шляхом розробки діагностичного алгоритму, показань до вибору методів лікування, способів хірургічної корекції; методи – фізикальне обстеження, загальноклінічне лабораторне, рентгенологічне, ендоскопічне, УЗД, аноманометрія, гістохімічні, імуноферментні, експериментальні, морфологічні, статистичні; результати – уперше проведено вивчення та співставлення закономірностей клінічного перебігу хронічного колостазу у дітей, зумовленого вродженими вадами ободової кишки з погляду етіопатогенетичного підходу до їх виникнення; доведено, що підставою виникнення хронічного товстокишкового стазу є вади ободової кишки (ОК), які виникають на тлі аномалії фіксації, подовження та гіпогангліозу товстої кишки, що призводять до клінічних проявів захворювання; розроблено і впроваджено розподіл товстої кишки на сегменти в межах фізіологічних замикачів з визначенням діагностичних критеріїв, що характерні для доліхосигми, хвороби Пайра та синдрому Хілаїдіті; експериментально встановлено, що аномалія фіксації ОК призводить до її

подовження та виникнення вади, а усунення фіксації із резекцією надлишкових ділянок ОК – ефективний спосіб хірургічного лікування; визначені показання до хірургічного лікування хронічного товстокишкового стазу, що зумовлений вродженими вадами ободової кишки, удосконалені методи оперативних втручань; доведена доцільність запропонованих способів хірургічного лікування, оцінена їх клінічна ефективність; галузь – медицина.

76.08.18.0872/0417U003063

Скрипка Леся Анатоліївна. Оптимізація лікування поліневропатії у хворих на цукровий діабет 2 типу на базі комплексного нейроімунного підходу: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 19.05.2017.

УДК 616.379 - 008.64+616.833+615.37.

170 с.: 30 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 220 назв.

У дисертаційній роботі представлено теоретичне обґрунтування та удосконалення підходів до вирішення наукового завдання з підвищення ефективності лікування ДПН при ЦД 2 типу на основі аналізу динаміки показників комплексного клініко-неврологічного, нейрофізіологічного та імунологічного дослідження та обґрунтування використання комплексного лікування із включенням імуномодулятора та препарату піримідинових нуклеотидів. При оцінці динаміки змін параметрів ЕНМГ за ступенем важкості ДПН у хворих на ЦД 2 типу, встановлено, що при ІА та ІІ стадіях має місце змішане ураження моторних стовбурів нервів з переважанням аксонопатії, яка вірогідно поглиблювалась із прогресуванням поліневропатії, із вторинною демієлінізацією. ЕНМГ особливістю ІІБ стадії було те, що паралельно із поглибленням явищ аксонального ураження, спостерігали інтенсивне ушкодження мієліну, більш виражене у малоомієлінових нервах, що клінічно проявлялось парезом розгиначів стопи. Встановлено, що особливістю порушень системи імуногемостазу при ІІБ та ІІІ стадіях ДПН, у порівнянні з хворими без ДПН та з ІА стадією, було вірогідне зниження вмісту CD8+, вірогідне підвищення ІРІ та підвищення вмісту CD19+. Виявлено вірогідний прямий кореляційний зв'язок між кількісним показником вираженості оніміння за шкалою TSS та CD19+, ІРІ; вірогідний прямий зв'язок між кількісним показником вираженості болевого синдрому та CD3+; вірогідний обернений зв'язок встановлено між кількісним показником вираженості болевого синдрому та ІРІ, CD19+. Імунозапальні зміни, що виникали у хворих на ЦД 2 типу, ускладнені симптомними стадіями ДПН, полягали у активації компонентів системи комплементу C3, C4 та вірогідному підвищенню рівня прозапальних цитокінів ФНП-альфа та ІЛ-1 бета, як у порівнянні із даними ПЗО, так і з пацієнтами без ДПН, що корелювали зі ступенем пошкодження мієлінових оболонок рухових волокон периферичних нервів нижніх кінцівок. В процесі дослідження також встановлено наявність зв'язку між рівнем антитіл до РМР22 та ступенем ураження мієліну периферичних нервів, про що свідчить наявність вірогідних кореляційних зв'язків з ЕНМГ маркерами ураження мієліну рухових нервів нижніх кінцівок, що вказує на можливість використання оцінки титру антитіл до РМР22, як маркеру ступеня ураження мієліну. Виявлено факт залежності рівня антитіл до РМР22 від стаду як клітинної, так і гуморальної ланок імунітету. Доведено, що запропонована тактика лікування з урахуванням таких патогенетичних факторів як імунна дисфункція та демієлінізація нервового волокна може сприяти пришвидшенню регенерації та ремієлінізації периферичних нервів.

76.08.18.0873/0417U003064

Радзіховська Наталія Станіславівна. Сексу-

альна дисфункція у хворих на розсіяний склероз, залежність від перебігу захворювання та лікування: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 19.05.2017.

УДК 616.832-004.2-0361-085:(616.69+618.17)-008.6.

179 с.: 55 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 294 назви.

На основі результатів комплексного клініко-неврологічного обстеження з використанням міжнародних адаптованих опитувальників для СФ, психологічного дослідження у 160 пацієнтів хворих з РРРС та ВРРС, вивчена поширеність СД (у 48,7 % хворих на РС виявляються легкі розлади, 36,2 % хворих - помірні та у 15,0 % хворих - тяжкі розлади СД); структура та особливості порушення СФ у даної когорти хворих (у чоловіків частіше знижується лібідо і ЕФ (80-100 %), рідше функція оргазму (24-52 %), а у хворих жінок найчастіше відмічається аноргазмія (90-100 %), знижується лібідо і збудження (71-94 %), у третини погіршується вагінальна любрикація). Вперше, базуючись на результатах аналізу, встановлено, що основними чинниками, які погіршують СФ у хворих жінок з РС є рівень неврологічного дефіциту, когнітивні порушення. Прояви тривоги та депресії, в тому, розлади сечовипускання більше впливають на СФ жінок з РРРС. У хворих чоловіків з РС даними чинниками є рівень неврологічного дефіциту та в тому. Тривожні розлади та депресія мають більший вплив на СФ у чоловіків з РРРС, а когнітивні порушення та розлади сечовипускання з ВРРС. Також, дані фактори негативно впливають на партнерські стосунки хворих. Визначено порогові значення чинників для прогнозування розвитку порушень СФ у хворих на РС. Встановлено зворотній кореляційний зв'язок між вогнищами демієлінізації за даними МР-картини головного мозку і показниками СФ та поведінки із сексуальним партнером у хворих обох гендерних груп.

76.08.18.0874/0417U003068

Сем'янів Ігор Олександрович. Комплексне лікування хворих на вперше діагностований туберкульоз легень залежно від супутньої патології гепато-панкреато-біліарної системи та поліморфізму генів глутатіон-S-трансферази: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут фізіатрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського АМН України". – Захищена 15.05.2017.

УДК 616.24-002.5-06:616.36-002]-036-08-092:575.113.

188 с.: 56 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

Об'єкт дослідження: вперше діагностований туберкульоз легень (ВДТВ); мета - підвищення ефективності комплексного лікування хворих на туберкульоз легень залежно від супутньої патології гепато-панкреато-біліарної системи та поліморфізму генів глутатіон-S-трансферази; методи дослідження - клінічні, біохімічні, мікробіологічні, рентгенологічні, інструментальні, морфологічні, гістологічні, генетичні, статистичні; новизна - встановлено поширеність патології гепато-панкреато-біліарної системи у хворих на туберкульоз легень; досліджено поліморфізм генів ферменту біотрансформації ксенобіотиків глутатіон-S-трансферази та морфологічні зміни печінки при туберкульозі легень; обґрунтоване застосування в інтенсивну фазу антимікобактеріальної терапії ВДТВ легень ін'єкційних форм ізоніазиду та рифампіцину на фоні прийому гепатопротектора аргініну глутамату, що сприяє покращанню критеріїв оцінки ефективності лікування. Галузь застосування - медицина.

76.08.18.0875/0417U003069

Кравченко Наталія Костянтинівна. Негоспітальні інфекції нижніх дихальних шляхів у

вагітних: особливості діагностики та лікування: Дис... к.мед.н. /ДУ "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології імені Ф.Г. Яновського АМН України". – Захищена 15.05.2017.

УДК 616.2:616.9:618.2]-07-085.

146 с.: 19 табл., 22 іл. – Бібліогр.: 188 назв.

Об'єкт дослідження: негоспітальні інфекції нижніх дихальних шляхів; мета дослідження: удосконалення підходів до діагностики та лікування негоспітальних інфекцій нижніх дихальних шляхів у вагітних з урахуванням особливостей їх клінічного перебігу та рівнів маркерів системного запалення; методи дослідження: клінічні, функціональні, рентгенологічні, біохімічні, імунологічні та статистичні; новизна - уточнені наукові дані щодо змін показників функції зовнішнього дихання у здорових вагітних; встановлена роль інфекційного чинника у розвитку загострень бронхіальної астми у вагітних; обґрунтована можливість використання визначення рівнів прокальцитоніну та С-реактивного протеїну для оцінки наявності та виразності реакції системного запалення у вагітних з негоспітальною пневмонією, а також у якості додаткового критерію оцінки відповіді на антибактеріальну терапію. Галузь застосування - медицина.

76.08.18.0876/0417U003080

Білик Галина Анатоліївна. Клінічне значення показників ризику ремоделювання дихальних шляхів при бронхіальній астмі у школярів: Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 18.05.2017.

УДК 616.248-06:616.23-008-071-053.2.

187 с.: 46 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Об'єкт - бронхіальна астма у дітей шкільного віку із різним ступенем ризику ремоделювання дихальних шляхів у періодах загострення та клініко-лабораторної ремісії; мета - підвищення ефективності лікування бронхіальної астми у дітей шляхом вивчення клінічного значення показників ризику ремоделювання дихальних шляхів та динамічної оцінки їх впливу на досягнення контролю над захворюванням; методи - клінічні, загальні лабораторні дослідження, біохімічні, імунологічні, цитологічні, гістохімічні, інструментальні, алергологічні, математичні; результати - встановлено, що для дітей з високим ризиком ремоделювання характерним є частіше народження з масою тіла менше 2500 г, успадкування atopічних захворювань за родоводом обох батьків, наявність медикаментозної алергії, ситуації, коли джерелом тривалої експозиції тютюнового диму виступає мати, поліморфізм генів GSTM1 чи GSTT1 і відсутність мутації гену eNOS; у них частіше визначались еозинофілія крові більше 10%, вміст загального IgE крові більше 750 МО/мл, вища протеолітична і фібринолітична активність конденсату видихуваного повітря та зростання вмісту у конденсаті метаболітів оксиду азоту; за високого рівня вмісту у супернатанті мокротиння VEGF та / або MMP-9 у дітей, у процесі багаторічного моніторингу частіше формується тяжка форма бронхіальної астми та підвищена чутливість бронхів до інгаляцій гістаміну при зниженні їх лабільності; встановлено, що у дітей із високим вмістом у мокротинні вивчених біомаркерів ремоделювання, відмічене зниження вмісту катіонних протеїнів в еозинофілах мокротиння та підвищення в них активності мієлопероксидази; встановлено, що підвищення протеолітичної активності конденсату видихуваного повітря асоціює з високим ризиком ремоделювання бронхів; показано, що наявність у хворих на бронхіальну астму високого чи середнього ризику ремоделювання суттєво зменшує ефективність регламентованого контролюючого лікування

76.08.18.0877/0417U003082

Міхеєва Тетяна Миколаївна. Особливості функціонального стану серцево-судинної системи та мікроциркуляції у дітей шкільного віку з хронічною гастродуоденальною патологією: Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 18.05.2017.

УДК 616.12-008-06:616.331.34]-07-053.2.

175 с.: 20 табл., 32 іл. – Бібліогр.: 283 назви.

Об'єкт - гастродуоденальна патологія у дітей шкільного віку; мета - покращити ефективність лікування хронічної гастродуоденальної патології у дітей на основі встановлення взаємозв'язків між типом ураження гастродуоденальної ділянки, станом системного кровообігу та мікроциркуляції з корекцією виявлених порушень; методи - клінічні, соціометричні, антропометричні, лабораторні, інструментальні, статистичні; результати - встановлено особливості периферичної мікроциркуляції у дітей із хронічною гастродуоденальною патологією, які пов'язані зі змінами кровоплину в слизовій оболонці шлунка та ДПК, вірогідно частіше вони виявлялися у дітей із хронічними ерозивними та хронічними гіперпластичними гастродуоденітами; доведено, що оцінка стану капілярів нігтьового ложа в дітей із використанням температурної та оклюзійної проб дає можливість опосередковано оцінити ендотеліальну функцію в мікросудинах; виявлено кореляційні зв'язки між показниками периферичної мікроциркуляції, системним кровообігом, ступенем ураження слизової оболонки шлунка, станом

вегетативної нервової системи; обґрунтовано, що додавання L-аргініну гідрохлориду до базисної терапії хронічних гастродуоденітів призводить до більш швидкого нівелювання клінічних проявів, оптимізації стану мікроциркуляції слизової оболонки шлунку.

76.08.18.0878/0417U003083

Перижняк Алла Іванівна. Оптимізація діагностики та лікування порушень функціонального стану серцево-судинної системи у новонароджених при перинатальній патології: Дис... к.мед.н. /ВДНЗ України "Буковинський державний медичний університет". – Захищена 11.05.2017.

УДК 616.1-053.31:616-053.34-07-08.

208 с.: 16 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 328 назв.

Об'єкт - перебіг неонатального періоду у новонароджених із клінічними ознаками перинатальної патології; мета - підвищити ефективність надання допомоги новонародженим з перинатальною патологією шляхом оптимізації методів діагностики та лікування порушень функціонального стану ССС за рахунок обґрунтування основних напрямків патогенетичної корекції з урахуванням комплексного вивчення діагностичної значущості показників біохімічного спектру крові та системи прооксидантно/антиоксидантного захисту організму; методи - анкетно-опитувальні, загальноклінічні обстеження, біохімічні дослідження крові; дослідження показників ПОС та АОСЗ, УЗД; результати - поглиблено уявлення щодо чинників ризику та патогенетичних ланок розвитку порушень функціонального стану ССС у новонароджених при перинатальній патології з урахуванням особливостей анамнезу, перебігу гестаційного періоду та пологів у матері, визначено клінічну характеристику та оптимальний об'єм додаткових методів обстеження для діагностики ступеня тяжкості патології; виявлено, що при реалізації шкідливої дії ante- / перина- тальних факторів ризику у дітей після народження формується преморбідний фон, який характеризується дисбалансом ланок про- та антиоксидантної систем організму за умов гіпоксії та пологового ОС, що є однією з патогенетичних ланок виникнення геоостатичних змін, які зумовлюють тяжкість порушення

функціонального стану ССС при перинатальній патології, що підтверджується відхиленнями кардіо-специфічних показників; доведена ефективність включення до протоколів лікування новонароджених з кардіоваскулярними порушеннями в комплексі клінічних ознак перинатальної патології Цитофлавіна, що дозволило рекомендувати його для впровадження в практику роботи відділень інтенсивної терапії новонароджених у родопомічних закладах.

76.08.18.0879/0417U003099

Корчинська Марина Миколаївна. Особливості ведення хворих на вперше виявлений туберкульоз легень із супутніми вірусними гепатитами В та/або С: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут фізіотрії і пульмонології ім. Ф.Г. Яновського АМН України". – Захищена 29.05.2017.

УДК 616.24-002.5:616.233/.24-022.7-085.33-02-06:616.36-036-07:615.281.099.

138 с.: 31 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 167 назв.

Об'єкт дослідження: вперше діагностований туберкульоз легень (ВДТБЛ) із супутніми вірусними гепатитами (ВГ) В та/або С; мета - удосконалити схеми обстеження та патогенетичного лікування хворих на ВДТБЛ із супутніми ВГ В та/або С шляхом розробки комплексної терапії залежно від функціонального стану печінки для попередження тяжких гепатотоксичних реакцій і забезпечення безперервності лікування; методи дослідження: клінічно-анамнестичні, лабораторні (мікробіологічні, біохімічні, імуноферментні (ІФА), полімеразна ланцюгова реакція (ПЛР) з визначенням РНК та ДНК вірусів гепатитів В і С), рентгенологічні, інструментальні - ультразвукове дослідження (УЗД) гепатобіліарної системи, статистичні; новизна: вперше у хворих на ВДТБЛ із супутніми ВГ В та/або С встановлено, що не залежно від етіології ВГ особливостями змін функціонального стану печінки є підвищення рівнів трансаміназ, білірубину, гамма-глутамілтранспептидази, лужної фосфатази, зниження рівнів показників альбуміну і протромбінового індексу, а зміни паренхіми та кровотоку в ній характеризуються гепато- та спленомегалією, підвищенням акустичної щільності паренхіми, її неоднорідністю зі зменшенням середньої швидкості портального кровотоку. Вперше встановлені фактори ризику виникнення гепатотоксичних реакцій у хворих на ВДТБЛ у поєднанні з ВГ В та/або С на основі біохімічних та УЗД даних. Розроблено та обґрунтовано доцільність застосування комплексного лікування хворих з ВДТБЛ із супутніми ВГ В та/або С шляхом додаткового застосування гепатопротектору глутаміл-цистеїніл-гліцин динатрію в інтенсивну фазу антимікробіальній терапії, що дозволяє підвищити ефективність лікування на 27,6 %. Галузь застосування - медицина.

76.08.18.0880/0417U003106

Карпишин Наталя Василівна. Оптимізація діагностики та лікування неалкогольної жирової хвороби печінки у пацієнтів зі стабільною стенокардією: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 11.05.2017.

УДК 616.36-003.826-06:616.12-009-039.33]-07-08.

192 с.: 54 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 219 назв.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню задачі підвищення ефективності діагностики НАЖХП у хворих на СС на підставі вивчення клінічних особливостей, ліпідного спектру крові, рівня лептину та амінотрансфераз, даних ультрасонографії печінки і результатів ІЗСМДТ та оптимізації лікування поєднаної патології шляхом призначення комбінованої терапії у складі аторвастатину в добовій дозі 20 мг та урсодезоксихолевої кислоти в дозі 15 мг/кг/добу за-

лежно від функціонального стану печінки. Комплексно вивчено клініко-патогенетичні особливості поєднаного перебігу НАЖХП та СС. Виділено критерії розмежування стеатозу та стеатогепатиту як клінічних форм НАЖХП у пацієнтів зі СС. Вивчено показники функціонального стану печінки у пацієнтів зі СС та НАЖХП залежно від статі. Виявлено достовірне зменшення показників функціонального стану печінки, а саме ШМ та КД40 за результатами ІЗСМДТ після застосування аторвастатину в добовій дозі 40 мг у пацієнтів зі СС та НАЖХП. Встановлено позитивний вплив аторвастатину на зменшення рівня лептину у пацієнтів з поєднаною патологією. Патогенетично обґрунтовано включення УДХК до комплексної терапії пацієнтів з цією поєднаною патологією при погіршенні показників функціонального стану печінки. Галузь - медицина.

76.08.18.0881/0417U003107

Пехенько Валентина Сергіївна. Оптимізація патогенетичної терапії ревматоїдного артриту у поєднанні з артеріальною гіпертензією: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 11.05.2017.

УДК 616.72-002.77:616.12-008.331.1.

172 с.: 35 табл., 3 іл. – Бібліогр.: 208 назв.

Дисертаційна робота присвячена розв'язанню задачі оптимізації патогенетично обґрунтованої терапії ревматоїдного артриту, коморбідного з артеріальною гіпертензією на основі удосконалення діагностики шляхом вивчення стану та ролі показників системної запальної відповіді, вмісту оксиду азоту та показників перекисного окиснення ліпідів, імунологічної реактивності організму, функціональної активності фагоцитуючих клітин, активності гуморальної ланки імунітету. Встановлено, що застосування біопрепарату інфліксимабу у комбінації з метотрексатом підвищує ефективність лікування пацієнтів з РА, коморбідним з АГ внаслідок оптимізації співвідношення вмісту про-, протизапальних та вазоконстрикторних цитокінів; справляє значну коригуючу дію на показники функціонування імунокомпетентних клітин; зменшує інтенсивність запальної реакції; пригнічує утворення оксиду азоту; знижує інтенсивність вільнорадикального окиснення ліпідів, сприяючи зменшенню больового синдрому, скрутості, таким чином покращуючи якість життя пацієнтів. Галузь - медицина.

76.08.18.0882/0417U003110

Гладченко Ольга Ігорівна. Клініко-імунологічна характеристика та ефективність лікування гострих стенозуючих ларинготрахеїтів при гострих респіраторних вірусних інфекціях у дітей: Дис... к.мед.н. /Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. – Захищена 13.05.2017.

УДК 616.22+616.231)-002-007.271-02:616.211/.232-022-036.11-053.2.

143 с.: 34 табл., 42 іл. – Бібліогр.: 228 назв.

Дисертаційна робота присвячена вивченню актуального питання сучасної педіатрії, що полягає у підвищенні ефективності лікування дітей хворих на гострий стенозуючий ларинготрахеїт, що розвинувся на тлі гострої респіраторної вірусної інфекції та прогнозуванні виникнення повторних випадків гострого стенозуючого ларинготрахеїту у дітей раннього віку.

76.08.18.0883/0417U003126

Дем'яненко Леся Володимирівна. Оптимізація методів діагностики та лікування доброякісних захворювань матки у жінок репродуктивного віку з метаболічним синдромом:

Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. – Захищена 16.05.2017.

УДК 618.14-006:618-002-036.12.

197 с.: 21 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 238 назв.

Дисертація присвячена проблемі удосконалення методів діагностики та лікування доброякісних захворювань матки у жінок репродуктивного віку з метаболічним синдромом, визначивши особливості гормонального та метаболічного гомеостазу і структурних змін ендометрію та міометрію, розробці та впровадженню заходів профілактики та реабілітації жінок репродуктивного віку з доброякісними захворюваннями матки та метаболічним синдромом. Проведене комплексне дослідження, включаючи клінічні, інструментальні, імуногістохімічні дослідження та визначення гормонального та метаболічного гомеостазу у жінок репродуктивного віку з доброякісними захворюваннями матки та метаболічним синдромом. Вивчено порівняльні аспекти частоти і структури основних анамнестичних даних і клінічних симптомів у жінок репродуктивного віку з доброякісними захворюваннями матки без та з метаболічним синдромом. Запропоновано алгоритм прогностичних заходів щодо підвищення ефективності ранньої діагностики доброякісних захворювань матки та метаболічним синдромом у жінок репродуктивного віку на основі отриманих даних, що дозволило обґрунтовано вибрати найбільш оптимальний лікувально-профілактичний комплекс заходів.

76.08.18.0884/0417U003127

Нігуца Ігор Павлович. Оптимізація консервативної міомектомії у жінок з порушеннями репродуктивної функції: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 02.06.2017.

УДК 618.14-006.36-089.87-039.73-06:618.17.

139 с.: 60 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 203 назви.

Наукова робота присвячена підвищенню ефективності відновлення репродуктивної функції у жінок з міомою матки на підставі наукового обґрунтування та впровадження удосконаленої методики консервативної міомектомії з використанням сучасних ендоскопічних технологій. Науково обґрунтовано роль міоми матки субсерозної та інтрамуральної локалізації у розвитку порушень репродуктивної функції. Представлено клініко-ехографічні, лабораторні та психологічні особливості та їх взаємозв'язок з перебігом віддаленого післяопераційного періоду у жінок із міомою матки. Показано роль різних доступів консервативної міомектомії у перебігу раннього та віддаленого післяопераційних періодів для визначення тактики подальших реабілітаційних заходів. Представлено психологічні особливості у жінок до та після консервативної міомектомії в аспекті відновлення репродуктивної функції. Отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення методики лапароскопічної міомектомії та реабілітаційних заходів щодо відновлення репродуктивної функції у жінок з міомою матки.

76.08.18.0885/0417U003128

Крамарева Ольга Геннадіївна. Оптимізація волемічної підтримки у постраждалих з тяжкою черепно-мозковою травмою: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 16.05.2017.

УДК 616-001.31+616.8-085.2/.3.

160 с.: 55 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 214 назви.

Наукова робота присвячена оптимізації схеми проведення волемічної підтримки у постраждалих із тяжкою черепно-мозковою травмою. Метою роботи є покращення

результатів лікування постраждалих із тяжкою ЧМТ, шляхом оптимізації стратегії волемічної підтримки. Проаналізовані показники електролітного складу плазми крові та кислотно-лужного стану, коагуляції у постраждалих із тяжкою ЧМТ на фоні застосування волемічної підтримки розчином NaCl 0,9 % та збалансованим кристалоїдним розчином у 90 постраждалих з тяжкою ЧМТ. Представлене наукове обґрунтування переваг проведення волемічної підтримки у даній категорії пацієнтів збалансованим кристалоїдним розчином. Наведена наукова оцінка порівняльних даних на основі моніторингу електролітного складу плазми крові, показників кислотно-основного стану, моніторингу вираженості набрякового та синдрому капілярного витоку сонографічним методом. Проведено порівняння регресу набряку сірої та білої речовини головного мозку за даними контрольного СКТ, а також віддалений моніторинг результатів лікування постраждалих з тяжкою ЧМТ. На основі проведеного дослідження сформульовані рекомендації стосовно забезпечення оптимальної схеми проведення волемічної підтримки у постраждалих із тяжкою ЧМТ.

76.08.18.0886/0417U003129

Нецкар Ірина Петрівна. Оптимізація тактики ведення жінок з рубцем на матці з використанням родинно-орієнтованих технологій та партнерських пологів: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 23.05.2017.

УДК 618.3-036.1:618.14-003.92:618.4/.5.008.8.

140 с.: 24 табл. – Бібліогр.: 279 назв.

Наукова робота присвячена підвищенню частоти розродження *per vias naturales* та зниженню частоти перинатальної патології в жінок з рубцем на матці на підставі удосконалення та впровадження методики індивідуальної підготовки подружньої пари під час вагітності та при розродженні. Науково обґрунтовано роль порушень психологічного статусу в розвитку ускладнень вагітності у жінок з рубцем на матці після кесарева розтину. Досліджено особливості акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з рубцем на матці після кесарева розтину з урахуванням показань до першої операції та тактики ведення вагітності. Показано роль партнера в зниженні частоти ускладнень під час вагітності і при розродженні жінок з рубцем на матці після кесарева розтину. Встановлений взаємозв'язок між клінічними особливостями перебігу вагітності і пологів, психологічним статусом і станом рубця на матці при розродженні жінок без і за участю партнера. Це дозволило розширити наявні дані про механізми розвитку перинатальної патології, а також науково обґрунтувати необхідність використання індивідуальної підготовки подружньої пари на етапі жіночої консультації і акушерського стаціонару з метою підвищення частоти розродження *per vias naturales* та зниження рівня перинатальної патології у жінок з рубцем на матці після кесарева розтину. Встановлено основні критерії можливості розродження *per vias naturales* жінок з рубцем на матці після кесарева розтину. Показано, що розвиток ускладнень вагітності (загрози переривання вагітності та плацентарної дисфункції) відбувається на фоні виражених змін психологічного статусу. Встановлена інформативність клініко-ехографічних ознак неспроможності рубця на матці під час вагітності та операції. Удосконалено і впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів щодо підвищення частоти самостійного розродження та зниження рівня перинатальної патології на підставі індивідуальної підготовки подружньої пари під час вагітності і проведення партнерських пологів.

76.08.18.0887/0417U003130

Артеменко Валерій Юрійович. Анестезіологічне забезпечення та інтенсивна терапія при хірургічному лікуванні хворих з флегмонами шиї: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 01.06.2017.

УДК 617.53-002.36-089.5-08-039.5.

142 с.: 42 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 193 назви.

Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної наукової задачі, а саме, підвищенню безпеки та ефективності анестезіологічного забезпечення та інтенсивної терапії при хірургічному лікуванні хворих з флегмонами шиї шляхом удосконалення алгоритму дій анестезіолога при забезпеченні прохідності дихальних шляхів в інтра- та післяопераційному періоді. В роботі проведено аналіз 75 медичних карт стаціонарних хворих на флегмону шиї. В дисертації детально вивчена частота і характер периопераційних ускладнень у хворих на флегмону шиї. Встановлено, що основною причиною тяжкої і невдалої інтубації трахеї при флегмоні шиї є наявність тризму, набряку гортані та тяжкого ступеню ларингоскопічної картини за Кормаком-Ліхеном. Обґрунтована ефективність відеоларингоскопу Flaplight, фібробронхоскопу і трахеостомії для забезпечення прохідності дихальних шляхів та їх вплив на частоту ускладнень. Вперше удосконалено ларингоскоп Flaplight відеоадаптером і доведена його ефективність. Встановлена ефективність дексметамедину для забезпечення комфортної пролонгованої інтубації трахеї у хворих в післяопераційному періоді. Доведено, що рання трахеостомія у пацієнтів з флегмоною шиї сприяє виникненню тяжких гнійно-септичних ускладнень. Розроблено і науково обґрунтовано алгоритм дій анестезіолога при забезпеченні прохідності дихальних шляхів в інтра- та післяопераційному періоді у хворих на флегмону шиї, що дозволило знизити частоту тяжких інтубацій з 51,4% до 7,9% відповідно (?2=17,08; P<0,01), невдалих інтубацій з 19% до 0,3% (?2=7,93; P<0,05), медіастинітів з 27% до 2,6% (?2=6,70; P<0,05), летальних випадків з 32,4% до 2,6% (?2=11,62; P<0,01) і летальність внаслідок трахеостомії з 32% до 6,3% (?2=8,52; P<0,05).

76.08.18.0888/0417U003131

Рибін Михайло Сергійович. Обґрунтування ефективності та безпеки використання ТАР-блоку після абдомінальної гістеректомії: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 23.05.2017.

УДК 617.55-089.168.1-009.624.

140 с.: 31 табл., 14 іл. – Бібліогр.: 161 назва.

Дисертаційна робота присвячена покращенню ефективності післяопераційного знеболення пацієнток після абдомінальної гістеректомії. Проведено комплексне дослідження впливу різних методик післяопераційного знеболення на показники центральної і периферичної гемодинаміки, функції зовнішнього дихання, функціональної активності ВНС, гормонально-метаболічного статусу. В результаті проведених досліджень доведено, що методики пролонгованого ТАР-блоку та епідуральної аналгезії забезпечують адекватне знеболення після оперативного втручання на відміну від "традиційних" методів післяопераційної аналгезії. Вперше встановлено, що застосування пролонгованого ТАР-блоку характеризується стабільними показниками гемодинаміки та функції зовнішнього дихання, ніж при подовженій ЕДА. Підтверджено, що системне введення опіатів та НПЗЗ "за потребою" забезпечує помірний рівень контролю післяопераційного больового синдрому в стані спокою та є недостатнім для повноцінної активізації пацієнтів. Застосування

пролонгованого ТАР-блоку супроводжувалось зменшенням ризику виникнення ускладнень післяопераційного періоду. Перевагами використання ТАР-блоку на відміну пролонгованою ЕДА є відсутність моторного блоку, що покращує умови ранньої активізації пацієнток. Отримані результати дозволили науково обґрунтувати необхідність застосування пролонгованого ТАР-блоку для післяопераційного знеболення з метою покращення результатів хірургічного лікування.

76.08.18.0889/0217U006926

Оцінка ефективності вітчизняного імуноглобуліну для внутрішньовенного введення та впливу його впливу на систему гемостазу при лімфопрліферативних новоутвореннях.: Заключний звіт /Державна установа "Інститут гематології та трансфузіології НАМН України"; Керівник Тимченко Анатолій Сергійович. – ДР 0115U000310. УДК 616-006.441+615.37+616-005.2.

79 с.

Об'єкт дослідження - сироватка та плазма крові хворих на лімфопрліферативні новоутворення (ЛПН); сироватка та плазма крові практично здорових осіб (донорів); препарат вітчизняного імуноглобуліну для внутрішньовенного введення (ІГВВ) "Біовен-моно" (ТОВ "Фармацевтичний завод "Біофарма"). Мета роботи - визначити ефективність застосування вітчизняного ІГВВ за показником вмісту основних класів імуноглобулінів та вплив ІГВВ-терапії на коагуляційний потенціал крові у хворих на ЛПН. Проведено загальноклінічні дослідження, а також визначено вміст основних класів імуноглобулінів (IgG, IgA, IgM) та показники системи гемостазу до початку хіміотерапії у 40 хворих на ЛПН (вихідні дані), перед та після проведення ІГВВ-терапії (у 10 пацієнтів із ЛПН). У хворих на ЛПН виявлено широкий діапазон розбіжностей ініціальних показників вмісту основних класів Ig в сироватці крові, а також показників системи гемостазу. Застосування ІГВВ "Біовен-моно" у дозі 0,2 г/кг маси тіла незначно підвищувало рівень IgG у сироватці крові і не викликало значних змін у показниках системи гемостазу у порівнянні з даними до проведення імунотерапії. Крім того, проведено визначення вмісту основних класів імуноглобулінів та ступеня чистоти вітчизняного препарату "Біовен-моно", що застосовувався для проведення імунотерапії хворим на ЛПН. Встановлено, що в двох із восьми серій препарату містились баластні білки і підвищений рівень IgA та IgM. Проведено цитогенетичне дослідження 23 хворим на В-ХЛЛ і показано, що наявність одночасно кількісних та структурних аномалій хромосом може свідчити про багаторівневий механізм формування аномального каріотипу на час встановлення діагнозу ХЛЛ. Галузь застосування - медицина. Медико-соціальний ефект. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.08.18.0890/0217U007236

Нові скінтіляційні композиційні детектори для медичної рентгенівської діагностики: Заключний звіт /Інститут скінтіляційних матеріалів Національної академії наук України; Керівник Галкін Сергій Миколайович. – ДР 0117U007182. УДК 539.1.074.3+615.849.11.

61 с.

Розроблено технологічні основи отримання композиційних скінтіляційних детекторів на основі плівочних композиційних скінтіляторів товщиною до 200 мкм. Отримано порошокподібні скінтілятори ZnSe:S, CsI:Tl, GAGG:Ce та YSO:Ce. Виготовлено експериментальні зразки детекторів товщиною до 200 мкм. Досліджено характеристики рентгенолюмінесценції скінтіляційних композиційних детекторів, характеристики сенсорних складових систем цифрової

фіксації рентгенівських зображень. Показана можливість отримання на базі розроблених нами сцинтиляційних композиційних детекторів приладів з просторовим розрізненням 10 пар ліній/мм. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.08.18.0891/0217U007368

Вивчити структурно-функціональний стан тканин у ділянці кульшового суглоба, удосконалити існуючі та біомеханічно обґрунтувати нові методи ендопротезування кульшового суглоба у хворих з тяжкими формами дисплазії кульшової западини: Заключний звіт /ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"; Керівник Герасименко Сергій Іванович. – ДР 0115U000602. УДК 616.728.2?007.17:611.018.

189 с.

Звіт про НДР: 183 сторінок, 85 рисунків, 29 таблиць, 181 джерело. Об'єкт дослідження - клінічні, рентгенологічні, культуральні та біомеханічні показники 89 хворих з тяжкими формами дисплазії кульшової западини при локальному диспластичному коксартрозі та спондило-епіфізарній дисплазії. Мета роботи: на основі вивчення структурно-функціонального стану тканин у ділянці кульшового суглоба розробити нові підходи до хірургічної тактики, що дозволить покращити результати ендопротезування кульшового суглоба у хворих з тяжкими формами дисплазії кульшового суглоба. Методи дослідження клінічний, рентгенологічний, біомеханічний, електроміографічний, гістологічний, культуральний, мікроскопічний, статистичний. Результати дослідження: розроблена програма, яка дозволяє стандартизувати визначення куткових та лінійних величин кульшового суглоба; при односторонньому вкороченні кінцівки більше 4-х см показано низведення головки стегнової кістки до рівня істинної кульшової западини за допомогою стрижневого апарата зовнішньої фіксації; при біомеханічному дослідженні встановлено достовірний приріст як амплітудних так і частотних характеристик м'язів згиначів стегна, відвідних м'язів та м'язів, що згинають та розгинають гомілку; при патоморфологічному дослідженні встановлено найбільш значущі зміни западини та головки стегнової кістки; найвищі парметри показників клоногенної активності ССК КМ міжвертлюгової ділянки стегнової кістки виявлені при диспластичному КА порівняно з остеоартрозом кульшового суглоба на ґрунті СЕД; мікробіологічні дослідження показали, що при первинному ТЕП виявлено контамінацію кісткових тканин меншу ніж у хворих з ІКА; встановлено наявність найбільш інтенсивних стадій запалення Р.Фолля у переважної більшості (95 %) хворих із ДК III-IV ступеня.

76.08.18.0892/0217U007369

Розробити заходи з діагностики та ортопедичного лікування пацієнтів із больовими синдромами в ділянці стопи, обумовленими функціональним еквінусом: Заключний звіт /ДУ "Інститут травматології та ортопедії Національної академії медичних наук України"; Керівник Лябах Андрій Петрович. – ДР 0115U000601. УДК 617.3:616-089.23:616.001.

118 с.

Функціональний еквінус суттєво пов'язаний з підшовним фасціотом ($p < 0,05$) та метатарзалгією. При плантарному фасціоті відбувається збільшення товщини плантарного апоневрозу (в середньому $6,7 \pm 0,2$ мм; $p < 0,001$); позитивний ефект лікування супроводжується достовірною нормалізацією товщини плантарного апоневрозу ($p < 0,01$). Товщина плантарної пластинки капсули плеснофалангового суглоба при метатарзалгії не є достовірною ознакою. Уль-

тразвукова картина при плантарному фасціоті характеризується потовщенням, зниженням ехогенності та локусами васкуляризації плантарного апоневрозу в місці прикріплення до п'яткової кістки; збільшення товщини (в середньому $6,7 \pm 0,2$ мм; $p < 0,001$). Застосування ультразвукової навігації при блокадах з анестетиком в ділянку плантарного апоневрозу дозволяє досягти достовірного ($p < 0,05$) довготривалого знеболюючого ефекту. Ультразвукова картина при метатарзалгії проявляється дегенеративними змінами капсули відповідного плеснофалангового суглоба, що характеризуються порушенням щільності, змінами товщини, розривом.

76.08.18.0893/0217U007402

Механізми формування ускладнень при захворюваннях печінки та підшлункової залози, методи їх лікування та профілактики:

Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Русин Василь Іванович. – ДР 0115U001103. УДК 616.36:616.37.

53 с.

Удосконалені діагностично-лікувальні алгоритми при хронічних захворюваннях печінки та підшлункової залози із урахуванням основних патогенетичних механізмів їх формування для профілактики виникнення/прогресування ускладнень при цих патологічних станах. Для визначення патогенетичних механізмів формування хронічних уражень печінки та підшлункової залози, а також їх ускладнень використовували загальноприйняті клініко-лабораторні та інструментальні методи дослідження.

76.08.18.0894/0217U007413

Клініко-експериментальне обґрунтування застосування сучасних стоматологічних технологій та експертна оцінка якості лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань: Заключний звіт /Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"; Керівник Костенко Є.Я.Клітинська О.В. – ДР 0113U003611. УДК 616:31-08.002.51/.52(-053.2/.8).

57 с.

Дослідження було спрямовано на зниження поширеності основних стоматологічних захворювань у мешканців ендемічної зони, шляхом забезпеченості лікарями-стоматологами відповідних районів Закарпатської області, які є недоукомплектованими лікарськими кадрами, запровадженням комплексної програми профілактики, наданням населенню терапевтичної, хірургічної та ортодонтчної видів допомоги, їхнього раціонального протезування ортопедичними знімними та незнімними конструкціями, що направлені на відновлення функцій жувального апарату та естетики обличчя, а також контролю та експертної оцінки якості надання стоматологічних послуг в цілому.

76.08.18.0895/0217U007448

розробити клінічні, ангіографічні та морфологічні критерії ефективності первинного перкутанного втручання у пацієнтів з гострим коронарним синдромом і елевацією сегмента ST за даними довготривалого спостереження: Заключний звіт /ННЦ "Інститут кардіології ім. акад. М. Д. Стражеска"; Керівник Соколов Юрій Миколайович. – ДР 0115U000850. УДК 616.127-055.4-036.12:616.13/.14-089.844.

125 с.

Первинні перкутанні коронарні втручання за даними довготривалого спостереження, покращують функцію лівого шлуночка, запобігають ремодельованню лівого шлуночка при проведенні процедури в перші 2 години від розвитку

симптолів. Такі критерії, як швидкість зниження елевації сегмента ST та ступінь міокардіальної перфузії мають вплив на ефективність пПКВ. Хворі, у яких після виконання пПКВ спостерігалась висока ступінь міокардіальної перфузії (3 ступінь за шкалою MBG) у віддаленому спостереженні мали кращі показники лівошлуночкової гемодинаміки. У хворих з великим морфологічним віком тромбу достовірно частіше відзначалося порушення функції лівого шлуночка.

76.31 Клінічна фармакологія. Фармація

76.08.18.0896/0417U002356

Каплаушенко Тетяна Миколаївна. Пошук біологічно активних сполук серед 5-(хінолін-2-іл, 2-гідроксихінолін-4-іл)-4-R-3-тіо-1,2,4-тріазолів та їх похідних: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 06.06.2017.

УДК 615.31.015.4:547.792'831.

205 с.: 81 табл., 55 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Робота присвячена пошуку нових біологічно активних речовин серед похідних 5-(хінолін-2-іл-, 2-гідроксихінолін-4-іл)-4-R1-1,2,4-тріазол-3-тіонів з протимікробною, протигрибковою, протівірусною, антигіпоксичною, антиоксидантною та протинабряковою, щодо набряку мозку, дією та низькою токсичністю, встановленню можливих закономірностей зв'язку "структура?дія", відбору та подальшої рекомендації для доклінічних досліджень найбільш перспективної сполуки.

76.08.18.0897/0417U002446

Шувера Олена Володимирівна. Судово-фармацевтичні основи удосконалення заходів протидії при алкогольній залежності (F10.2): Дис... к.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 12.05.2017.

УДК 615.1:351.761.

235 с.: 22 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 286 назв.

Дисертаційна робота присвячена науковому обґрунтуванню судово-фармацевтичних основ для удосконалення заходів протидії алкогольній залежності (F10.2) шляхом використання мультидисциплінарного підходу до створення соціально-орієнтованих схем фармакокорекції та розробки комплексних регіональних програм на засадах фармацевтичного права. Автором проведено судово-фармацевтичний аналіз зловживання алкоголю у Західному регіоні України на типовому прикладі Хмельницької області. Досліджено стан алкоголізації населення України та організаційної структури регіональної медико-фармацевтичної служби. Виявлено існування причинно-наслідкових зв'язків між кількісними показниками злочинів, скоєних у стані алкогольного сп'яніння та пов'язаних із нелегальним обігом психоактивної речовини алкоголю та поширеністю алкоголізації населення. Вперше розроблено та доведено соціальну орієнтованість схеми фармакокорекції алкогольного абстинентного синдрому, наукова новизна та теоретична цінність якої підтверджена патентом України.

76.08.18.0898/0417U002447

Дацюк Наталія Олегівна. Наукові підходи до оптимізації системи забезпечення наркотичними анальгетиками населення України як складової паліативної допомоги: Дис... к.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика. – Захищена 12.05.2017.

УДК 615.212.7:614.283:615.859]:616-08-039.75:312(477).

185 с.: 36 табл., 10 іл. – Бібліогр.: 235 назв.

У роботі проаналізовано стан споживання та використання наркотичних анальгетиків у медичних цілях в Україні. Розраховано ступінь покриття потреби у препаратах морфіну в Україні. На основі аналізу споживання наркотичних анальгетиків паліативними хворими запропоновано інформаційне наповнення фармацевтичної складової локального протоколу паліативної медичної допомоги при хронічному больовому синдромі. Представлено результати номенклатурного аналізу вітчизняного та світового ринків наркотичних анальгетиків, аналізу обсягів продажів наркотичних анальгетиків в Україні, закупівельних та роздрібних цін. Запропоновано методологічний підхід до розрахунку потреби у наркотичних анальгетиках в Україні на основі методики приросту. Визначено напрями удосконалення національної політики з обігу лікарських засобів та наркотичних речовин, нормативних актів з відпуску наркотичних анальгетиків за рецептами лікарів. Обґрунтовано доцільність проведення інформаційних заходів серед медичних та фармацевтичних працівників щодо нормативних основ обігу наркотичних анальгетиків.

76.08.18.0899/0417U002455

Рева Дмитро Володимирович. Розробка складу та технології стоматологічних лікарських плівок та гелю з декаметоксином та хлоргексидином: Дис... к.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика. – Захищена 25.05.2017.

УДК 615.014.22:616.31-035:615.24.

214 с.: 25 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 236 назв.

Дисертація присвячена науково-практичному обґрунтуванню технології та складу стоматологічних лікарських засобів антимікробної та знеболюючої дії у формі лікарських плівок та гелю під умовними назвами ЛП-ДЛ, ЛП-ДЛХ та гелю-ДЛ. Визначено вплив фармацевтичних факторів на фізико-хімічні властивості лікарських засобів, вивчена їх стабільність та встановлено термін зберігання. Доведено нешкідливість опрацьованих лікарських засобів та встановлена відповідність їх вимогам Державної Фармакопеї України за показником "мікробіологічна чистота". На опрацьовані лікарські засоби розроблено технологічний регламент на їх виробництво та технологічні інструкції для виготовлення в умовах аптек.

76.08.18.0900/0417U002456

Говоруха Марія Олександрівна. Науково-практичне обґрунтування моделі удосконалення підготовки фахівців з менеджменту фармацевтичної галузі: Дис... к.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика. – Захищена 09.06.2017.

УДК 378.6:[615:005]:(477+73+4)(043.3).

212 с.: 12 табл., 38 іл. – Бібліогр.: 222 назви.

Дисертація присвячена науково-теоретичному обґрунтуванню основних принципів моделювання, структуризації та актуалізації навчальних програм з фармацевтичного менеджменту із застосуванням інноваційних освітніх технологій з подальшим впровадженням їх у практику, які базуються на трьох інтегрованих факторах: організаційному, технологічному та педагогічному. Проведено аналітичний огляд та предметний аналіз навчальних програм з менеджменту в Україні, США та Польщі з фокусуванням на бізнес-дисциплінах. Авторами обґрунтовано алгоритм техніки анкетування та проведено порівняльний аналіз результатів респондування студентів фармацевтичних факультетів в Україні та Польщі. Розроблено і опрацьовано алгоритм застосування методики Техніки Номінальних Груп, як інструменту дослідження та засобу прийняття рішень групою

осіб.

76.08.18.0901/0417U002457

Воронкіна Альона Сергіївна. Розробка складу та технології м'яких лікарських засобів на основі глюкозаміну, метронідазолу та хлоргексидину для стоматології: Дис... к.фарм.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 25.05.2017.

УДК 615.454:615.014:616.31-085: 615.281.9:615.262.1.

262 с.: 39 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 227 назв.

Дисертація присвячена науково-практичному обґрунтуванню технології та складу стоматологічних лікарських засобів комбінованої протизапальної та антибактеріальної дії у формі стоматологічних плівок на основі метронідазолу, хлоргексидину біглюконату та глюкозаміну гідрохлориду та цукерок жувальних на основі хлоргексидину біглюконату та глюкозаміну гідрохлориду. Визначено вплив фармацевтичних факторів на фізико-хімічні властивості лікарських засобів, вивчена їх стабільність та встановлено термін зберігання. Доведено нешкідливість опрацьованих лікарських засобів та встановлена відповідність їх вимогам Державної Фармакопеї України за показником "мікробіологічна чистота". На опрацьовані лікарські засоби розроблено технологічний регламент на їх виробництво та технологічні інструкції для виготовлення в умовах аптек.

76.08.18.0902/0417U003060

Вовк Геннадій Валерійович. Фітохімічне дослідження продуктів комплексної переробки шавлії лікарської: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 615.281:582.949.27:581.45.

180 с.: 28 табл., 12 іл. – Бібліогр.: 178 назв.

Дисертація присвячена вивченню продуктів комплексної переробки шавлії лікарської листя. Розроблені принципові схеми комплексної переробки шавлії лікарської листя після одержання екстракту густого, ефірної олії та настою. Шляхом вивчення хімічного складу та антимікробної активності показана можливість створення нового екстракту густого, одержаного етилацетатною екстракцією, аналогічного екстракту, що входив до сальвіну.

76.08.18.0903/0417U003061

Количев Ілля Олександрович. Фітохімічне вивчення пагонів та листя чорниці звичайної, створення на його основі лікарських засобів: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 19.05.2017.

УДК 615.322:615.451.16:582.688.3.

200 с.: 26 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 137 назв.

Дисертація присвячена вивченню БАР пагонів, листя та екстрактів з листя чорниці звичайної та створенню на їх основі нових лікарських засобів. Досліджено якісний склад та кількісний вміст основних груп БАР у листі та пагонах чорниці звичайної.

76.08.18.0904/0417U003062

Крутських Анна Андріївна. Фармакогностичне дослідження льонку звичайного (Linaria vulgaris Mill.) трави: Дис... к.фарм.н. /Запорізький державний медичний університет. – Захищена 18.05.2017.

УДК 615.322:582.926.4:615.254.1.

152 с.: 16 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 158 назв.

Дисертаційна робота присвячена комплексному фармакогностичному дослідженню льонку звичайного трави, розробці на її основі екстракту сухого як активного фармацев-

тичного інгредієнту, а також методів контролю якості на лікарську рослину сировину і екстракт сухий.

76.33 Гігієна й епідеміологія

76.08.18.0905/0417U002412

Ананьєва Оксана Василівна. Вдосконалення гігієнічної оцінки забруднення атмосферного повітря викидами автомобільного транспорту: Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України". – Захищена 08.06.2017.

УДК 614.71:504.06:616-084.

219 с.: 14 табл., 30 іл. – Бібліогр.: 183 назви.

Дисертація присвячена удосконаленню методів ймовірнісної оцінки впливу забруднення атмосферного повітря викидами автомобільного транспорту на здоров'я населення у сельбищних зонах міст. У результаті проведених досліджень доведено, що автомобільний транспорт як джерело забруднення атмосферного повітря характеризується своєю окремою специфікою і відзначається високою варіабельністю концентрацій хімічних речовин. Описано особливості формування забруднення атмосферного повітря викидами автомобільного транспорту у сельбищних зонах міст. Обґрунтовано доцільність застосування регресійних моделей і моделей розсіювання концентрацій забруднюючих речовин у приземному шарі атмосферного повітря для вирішення завдання кількісної оцінки експозиції населення автотранспортним забрудненням, а також запропоновано спосіб прогнозування забруднення. Оцінено експозицію та відповідні ризики для здоров'я населення від хімічного забруднення атмосферного повітря автотранспортними викидами. Запропоновано алгоритм вирішення задач кількісної оцінки впливу та мінімізації ризиків для здоров'я населення, обумовлених викидами автомобільного транспорту.

76.08.18.0906/0417U002413

Цимбалюк Сергій Миколайович. Гігієнічна оцінка впливу канцерогенних речовин атмосферного повітря на формування захворюваності на рак щитоподібної залози: Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзєєва НАМН України". – Захищена 30.05.2017.

УДК 616.006.614.7:615.277.4.

183 с.: 26 табл., 18 іл. – Бібліогр.: 216 назв.

Вперше в Україні вивчено поширеність захворюваності населення на рак щитоподібної залози; встановлено закономірності впливу канцерогенних сполук повітряного середовища на розвиток онкопатології щитоподібної залози та визначено наявність часу максимального прояву кумулятивного канцерогенного ефекту. На підставі результатів натурального експерименту на території двох населених пунктів визначено рівні аерогенного навантаження пріоритетних канцерогенних речовин, розраховано канцерогенні ризики (індивідуальні, сумарні та популяційні) та визначено неканцерогенний ризик, який проявляється в першочерговому ураженні імунної, гормональної та ендокринної систем, а також органів дихання та вад розвитку. Виявлено залежність між захворюваністю населення на рак щитоподібної залози та рівнем аерогенного забруднення, виразом якого є канцерогенний ризик. Розроблено пропозиції щодо удосконалення профілактичних заходів з урахуванням канцерогенного навантаження та ймовірних механізмів дії.

76.08.18.0907/0417U002414

Мотрук Ірина Іллівна. Еколого-гігієнічна оцінка пилкування трав'янистих рослин на

основі погодинних спостережень у літньо-осінній період: Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеева НАМН України". – Захищена 30.05.2017.

УДК 614.778:638.138:582.542(477).

200 с.: 63 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 346 назв.

У дисертаційній роботі на основі проведених комплексних еколого-гігієнічних досліджень вирішені актуальні наукові завдання контролю динаміки розповсюдження алергенного пилку трав'янистих рослин у атмосфері м. Вінниці у 2012-2014 роках у щодобовинному режимі; досліджено вплив метеорологічних факторів на розповсюдження пилку та встановлені зв'язки між результатами шкірних проб на пилкові міксти у пацієнтів та концентрацією пилку трав'янистої флори в повітрі, що дає змогу комплексно покращити систему профілактики полінозів серед населення. Були встановлені сезонні терміни палінації трав'янистих рослин, зміна концентрації їх пилкових зерен протягом доби та визначена локалізація джерел емісії пилку, у тому числі за межами м. Вінниці. Показано, що з травня 2012 по жовтень 2014 рр. найбільше пилкове навантаження на пацієнтів спостерігалось о 13.00 годині. Була виявлена зміна характеристик сезону пилкування *Ambrosia* під впливом фактору глобального потепління. Для покращення еколого-гігієнічного прогнозу були встановлені критичні значення метеорологічних факторів, при перевищенні яких концентрація пилкових зерен зростає; створена інтегральна характеристика "фактор погоди", яка об'єднує вплив температури повітря, відносної вологості та атмосферного тиску, які мають найістотніший вплив на пилкування трав'янистої флори, та визначені критичні значення цього фактору, при перевищенні яких підвищується концентрація пилкових зерен в повітрі та збільшується ризик виникнення симптомів алергії до пилку *Ambrosia*, *Artemisia* та *Roaceae*. Доведений зв'язок між пилкуванням трав'янистих рослин і результатами шкірних проб у населення.

76.08.18.0908/0417U002415

Кулагін Олександр Олександрович. Еколого-гігієнічна оцінка та регламентація вмісту нафтопродуктів у чорноземному ґрунті і шляхи його біологічної ремедіації:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеева НАМН України". – Захищена 31.05.2017.

УДК 614.77:504.5:543.275.2:614.78/.79.

172 с.: 28 табл., 50 іл. – Бібліогр.: 271 назва.

Дисертація присвячена еколого-гігієнічній оцінці контамінації нафтопродуктами земель на території великого індустріального міста і науковому обґрунтуванню гігієнічного нормативу дизельного палива у чорноземі звичайному малогумусному на лесі та оптимальних методів біологічної ремедіації забруднених ґрунтів. Встановлено, що за відсутності видобутку та переробки нафти та нафтопродуктів в м. Дніпро, джерелами забруднення ґрунту цими речовинами можуть бути об'єкти нафтопродуктозабезпечення, тобто всі підприємства, що пов'язані зі зберіганням та очищенням нафти і стоків, транспортуванням нафти і нафтопродуктів та їх споживанням, а також майже всі види сучасного автомобільного, водного, повітряного, залізничного транспорту. Обґрунтовано гранично допустиму концентрацію (ГДК) дизельного палива в чорноземі звичайному малогумусному на лесі на рівні найменшої з встановлених порогових концентрацій - 1000,0 мг/кг за лімітуючим транслокаційним (фітотоксичним) показником шкідливості. Доведено в натурних умовах та лабораторному експерименті доцільність диференційованого застосування комбінованих сорбентів для біологічної ремедіації ґрунтів в місцях аварій-

них втрат нафтопродуктів. Рекомендовано на підставі встановленого гігієнічного нормативу систему заходів для попередження та/або ліквідації негативних наслідків забруднення нафтопродуктами ґрунтів різних функціональних зон населених пунктів в залежності від кратності перевищення запропонованого значення ГДК.

76.08.18.0909/0417U002416

Давиденко Ганна Миколаївна. Гігієнічна оцінка небезпеки здоров'ю населення від забруднення атмосферного повітря зваженими частками пилу:

Дис... к.б.н. /Державна установа "Інститут громадського здоров'я імені О.М. Марзеева НАМН України". – Захищена 08.06.2017.

УДК 614.71:351.777:504.06.

147 с.: 12 табл., 27 іл. – Бібліогр.: 152 назви.

Дисертація присвячена науковому обґрунтуванню методичних підходів до оцінки небезпеки здоров'ю населення, обумовленої забрудненням атмосферного повітря зваженими частками пилу. В результаті проведених досліджень підкреслюється необхідність вивчення вмісту ЗЧ10, які входять до складу пилу у викидах промислових підприємств, як провідного фактору ризику для здоров'я населення. Доведено доцільність поєднання методології оцінки ризику та економічних підходів при кількісних оцінках впливу забруднення атмосферного повітря на здоров'я населення з використанням економічного еквіваленту збитку здоров'ю - "вартість середньостатистичного життя людини". Визначено соціально-економічні збитки здоров'ю населення за ризикових умов забруднення атмосферного повітря викидами зважених часток аеродинамічного діаметру до 10 мкм (ЗЧ10), які формують зони аерогенного ризику для здоров'я населення. Використання системного підходу дозволило удосконалити наукові підходи до встановлення санітарно-гігієнічних вимог щодо функціонування підприємств-забруднювачів.

76.08.18.0910/0417U003070

Ашурова Наталія Валеріївна. Гігієнічна оцінка рівня радіотривожності населення України та наукове обґрунтування заходів щодо її мінімізації у пізній фазі аварії на ЧАЕС:

Дис... к.мед.н. /Державна установа "Інститут гігієни та медичної екології ім. О.М. Марзеева Національної академії медичних наук України". – Захищена 31.05.2017.

УДК 613.648.4:614.876:621.039.58.

194 с.: 35 табл., 57 іл. – Бібліогр.: 174 назви.

Дисертація спрямована на вирішення актуальної наукової проблеми -гігієнічної оцінки рівня радіотривожності населення України, а саме: дітей, що народилися після 1986 року, та їхніх батьків. В роботі розглядаються питання наукового обґрунтування заходів мінімізації стану радіотривожності населення. На основі комплексного гігієнічного дослідження в роботі оцінено рівень радіотривожності населення України (діти та їхні батьки), які проживають на радіаційно забруднених територіях та умовно "чистих". Виявлено високий рівень (за п'ятибальною шкалою) радіотривожності у дітей та їхніх батьків за суб'єктивною оцінкою небезпеки для власного здоров'я радіаційних аварій. Встановлені особливості суб'єктивного сприйняття радіаційних ризиків другим поколінням, що народилися після аварії на ЧАЕС. Проведений порівняльний аналіз суб'єктивного сприйняття радіаційних ризиків населенням на цій стадії в залежності від статеві-вікових особливостей, рівня освіти та території проживання. Розроблена методика кількісної оцінки рівня радіотривожності населення за експрес-анкетуванням показників сприйняття радіаційних ризиків та надані рекомендації щодо їх мінімізації.

76.08.18.0911/0217U007266

Розроблення та удосконалення способів біоактивування зерна злакових для підвищення його харчової цінності: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Бажай-Жежерун Світлана Андріївна. – ДР 0114U003862. УДК 613.26:664.765.

116 с.

Об'єктом дослідження є спосіб біоактивування зерна злакових культур. Мета роботи наукове і експериментальне обґрунтування способів біологічного активування зерна злакових культур; обґрунтування доцільності використання біологічно активованого зерна для виробництва оздоровчих харчових продуктів. Науково обґрунтовано та експериментально досліджено спосіб застосування тривалого інтенсивного низькотемпературного гідротермічного оброблення зерна, яке сприяє його біологічному активуванню - проростанню, для підвищення харчової цінності сировини, зокрема суттєвому збільшенню вмісту водорозчинних та жиророзчинних вітамінів. Розроблено спосіб використання біологічно активованого зерна для виробництва глазурованого батончика, оздоровчого призначення. Науково обґрунтовано та експериментально досліджено спосіб отримання високо мінералізованої зернової сировини та її застосування для виробництва функціональних харчових продуктів. Запропоновані способи оброблення зерна можуть бути використані на зернопереробних підприємствах з метою попередньої підготовки зерна для виробництва оздоровчих, функціональних харчових продуктів. Робота розповсюджується за договірною ціною.

76.08.18.0912/0217U007410

Оцінка безпеки для здоров'я людини парфумерно-косметичної продукції, засобів побутової хімії, полімерних, синтетичних матеріалів та компонентів їх рецептур: Заключний звіт /Державна установа "Інститут громадського здоров'я ім. О.М.Марзеева Національної Академії медичних наук України"; Керівник Голіченко Олександр Михайлович. – ДР 0116U008193. УДК 613.5:613.63:614.841.41:667.6.

380 с.

Мета роботи: Дослідити санітарно-хімічні та токсикологічні властивості парфумерно-косметичної продукції, засобів побутової хімії, полімерних і синтетичних матеріалів, компоненти їх рецептур для оцінки їх безпечності для здоров'я людини і навколишнього середовища. Об'єкти досліджень: полімерні, синтетичні матеріали та вироби із них, парфумерно-косметична продукція, засоби побутової хімії та компоненти їх рецептур. Методи досліджень: санітарно-хімічні, токсикологічні, статистичні, аналітично-інформаційні. Досліджені санітарно-хімічні, токсикологічні властивості, та дана гігієнічна оцінка полімерним, синтетичним матеріалам та виробам з них зарубіжного та вітчизняного виробництва. Проведені дослідження парфумерно-косметичної продукції, засобів побутової хімії, сировинних компонентів, надані рекомендації по безпечному їх використанню. На всі досліджені матеріали підготовлені висновки державної санітарно-епідеміологічної експертизи та протоколи досліджень.

76.35 Інші галузі медицини й охорони здоров'я

76.08.18.0913/0417U002502

Аплевич Валерія Михайлівна. Ефективність застосування кінезіотейпування у програмі відновлювального лікування ідіопатичного сколіозу у дітей ранніх ступенів у дітей старшого

шкільного віку: Дис... к.мед.н. /Одеський національний медичний університет. – Захищена 19.06.2017.

УДК 616.711-007.55-021.3-039.11-053.6-085.46.

181 с.: 69 табл. – Бібліогр.: 229 назв.

Дисертація присвячена розв'язанню актуального завдання медичної реабілітації, фізіотерапії та курортології, що полягає у вивченні основних патогенетичних механізмів впливу та ефективності додаткового залучення кінезіотейпування до стандартного протоколу відновлювального лікування дітей старшого шкільного віку, хворих на ідіопатичний сколіоз початкових стадій, у цілому по контингенту та залежно від наявності остеопенії. Встановлено, що остеопенія у дітей, хворих на ідіопатичний сколіоз, суттєво впливає на погіршення стану ферментних систем, обміну мінералів і органічних сполук, а також на клініко-функціональний стан цих дітей. Відновлювальне лікування із застосуванням кінезіотейпування у дітей, хворих на ідіопатичний сколіоз I-II ступенів, дозволило суттєво покращити їх клініко-функціональний стан (зменшення кута викривлення хребта, болю в спині, функціональних порушень хребта і обмежень у навчанні, спілкуванні та соціальній активності, поліпшення біомеханіки хребта); досягти оптимізації стану ферментних систем, обміну мінералів і органічних сполук за результатами біохімічного дослідження.

76.08.18.0914/0417U002503

Чайка Анна Олександрівна. Удосконалення медичної реабілітації хворих на резистентну артеріальну гіпертензію з супутнім цукровим діабетом 2 типу у практиці сімейного лікаря: Дис... к.мед.н. /Одеський національний медичний університет. – Захищена 16.06.2017.

УДК 616.12-008.331.1-06:616.379-008.64]-08-039.76.

162 с.: 26 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 256 назв.

У дисертаційному дослідженні наведено розв'язання наукового завдання загальної практики - сімейної медицини, а саме: удосконалення ефективності комплексної медичної реабілітації хворих на резистентну артеріальну гіпертензію (РАГ) із супутнім цукровим діабетом (ЦД) 2 типу в практиці сімейного лікаря шляхом комплексного застосування магнітотерапії та магнітолазеротерапії на фоні комбінованої медикаментозної терапії, лікувальної дозованої ходьби. На підставі проведеного дослідження доведено, що у пацієнтів з поєднаною патологією достовірно частіше виявляються тяжкий перебіг гіпертензії, більш значні порушення добового профілю артеріального тиску (АТ), частіше трапляються порушення процесів реполяризації за даними ЕКГ, проте рівні офісного АТ суттєво не відрізняються від пацієнтів, які хворіють на РАГ без діабету. Встановлено, що магнітолазеротерапія у комплексній реабілітації хворих на РАГ з ЦД 2 типу надає додаткового гіпотензивного ефекту, покращує периферичний кровообіг, що проявляється у достовірному збільшенні дистанції безболісної ходьби та збільшенні показника гомілково-плечового індексу, а також зменшує прояви діабетичної дистальної нейропатії. Науково обґрунтовано доцільність застосування повторних курсів комплексної медичної реабілітації із застосуванням досліджуваних лікувальних фізичних факторів кожні 6 міс., що дозволяє зменшувати рівень АТ і прояви ангіопатії та нейропатії при цій поєднаній патології.

76.75 Соціальна гігієна. Організація й управління охороною здоров'я

76.08.18.0915/0518U000194

Качур Олександр Юрійович. Медико-соціальне обґрунтування сучасної системи променевої діагностики на регіональному

рівні: Дис... д.мед.н. /Харківський національний медичний університет. – Захищена 26.06.2018.

УДК 616-07-085:001.8(477-37).

407 с.: 124 табл., 36 іл. – Бібліогр.: 243 назви.

Дисертація присвячена рішення проблеми забезпечення пацієнтів закладів охорони здоров'я доступною та якісною променевою діагностикою в умовах реформованої системи охорони здоров'я. Інформаційну базу дослідження склали результати власних досліджень та проведений аналіз нормативно-правової бази і наукових публікацій. В дисертаційній роботі комплексним медико-соціальним дослідженням обґрунтовано та розроблено сучасну систему променевої діагностики на регіональному рівні центральним елементом якої є центр променевої діагностики госпітального округу на базі лікарні інтенсивного лікування із відділеннями рентгенологічних та ультразвукових методів дослідження із створенням системи електронно-інформаційної забезпечення, що дає можливість дистанційної інтерпретації результатів дослідження та формуванням централізованого архіву обстежень населення з використанням променевих методів діагностики і розробка алгоритму впровадження в охороноці здоров'я сучасної системи організації променевої діагностики на регіональному рівні який складається із дев'яти етапів із визначенням на кожному етапі заходів, необхідних для їх проведення ресурсів, рішень, які приймаються за результатами проведених заходів і рівнів прийняття стратегічних та оперативних рішень. Доведено, що її впровадження дозволить забезпечити пацієнтів своєчасною та якісною діагностикою з використанням променевих методів дослідження.

76.08.18.0916/0417U002363

Дідик Іван Віталійович. Медико-соціальне обґрунтування удосконалення організації попередження розвитку раку передміхурової залози: Дис... к.мед.н. /Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика МОЗ України. – Захищена 26.05.2017.

УДК 616.65-006.6-036.4-092.12-07:614.2:326.121:362.147.

217 с.: 30 табл., 21 іл. – Бібліогр.: 269 назв.

Комплексним медико-соціальним дослідженням доведено недосконалість існуючого стану організації попередження розвитку злоякісних новоутворень передміхурової залози, обмежені можливості задоволення потреб чоловічого населення у доступній, безпечній і своєчасній, економічно ефективній профілактичній, діагностичній допомозі. Обґрунтовано шляхи удосконалення організації попередження розвитку злоякісних новоутворень передміхурової залози, якими передбачено персоналізований підхід до визначення індивідуального ризику розвитку раку цієї локалізації, що дозволяє в амбулаторно-поліклінічних умовах сімейному лікарю при взаємодії з урологом формувати групи ризику з диференційованим підходом до кратності та об'єму проведення профілактичних заходів, діагностичних обстежень.

77 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

77.03 Теорія фізичної культури і спорту

77.08.18.0917/0417U002452

Садовський Олексій Олександрович. Формування рекреаційної культури студентської молоді в процесі фізичного виховання:

Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 23.06.2017.

УДК 796.015.62-055.1.

237 с.: 33 табл., 19 іл. – Бібліогр.: 252 назви.

Дисертаційна робота присвячена обґрунтуванню і розробці технології формування рекреаційної культури студен-

тів для ефективного вирішення завдань залучення молоді до регулярних рекреаційно-оздоровчих занять. Обґрунтовано та розроблено алгоритм кількісної оцінки рекреаційної культури студентської молоді; уточнено показники оцінки її сформованості, відповідно до критеріїв та показників визначено рівні рекреаційної культури студентів: високий, належний (достатній), середній і низький; розроблено та обґрунтовано спосіб експрес-оцінки рекреаційної культури студентської молоді.

77.08.18.0918/0417U002453

Єрмолаєва Алла Вячеславівна. Фізична реабілітація жінок з атеросклеротичною хронічною ішемією мозку: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 22.06.2017.

УДК 796.015.28-055.2.

216 с.: 36 табл., 6 іл. – Бібліогр.: 266 назв.

Дисертацію присвячено розробці комплексної програми фізичної реабілітації, яка спрямована на поліпшення мозкового кровообігу, когнітивних та рухових функцій у жінок з атеросклеротичною хронічною ішемією мозку. Програма відрізняється використанням окорухової гімнастики, вправ проти запаморочення, елементів гімнастики йоги та Пілатес, модифікованих методик масажу і аутогенного тренування, фізіотерапії, освітньо-інформаційної програми, з урахуванням віку і стадії захворювання.

77.08.18.0919/0417U003041

Сайчук Анна Максимівна. Фізична реабілітація хворих шийно-грудним остеохондрозом і гіпертонічною хворобою: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 796:616.12-008.331.1-085+616.71-018.3-002-085.

242 с.: 37 табл., 11 іл. – Бібліогр.: 401 назва.

У дисертаційній роботі запропоновано та науково обґрунтовано комплексну програму фізичної реабілітації для осіб із шийно-грудним остеохондрозом та гіпертонічною хворобою, спрямовану на відновлення стану опорно-рухового апарату, серцево-судинної системи та покращення показників якості життя хворих. Обґрунтовано вибір основних засобів та методів залежно від ступеня й характеру порушень на клінічному та постклінічному етапах реабілітації, що включали 3 рухових режими: щадний, щадно-тренуючий і тренувальний.

77.08.18.0920/0417U003042

Пасічняк Любомир Васильович. Проектування та реалізація програм спортивної анімації у місцях масового відпочинку населення: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 29.05.2017.

УДК 796.035:712.253(1-21).

208 с.: 19 табл., 28 іл. – Бібліогр.: 269 назв.

Охарактеризовано наукові основи впровадження спортивної анімації у місцях масового відпочинку населення. Визначено особливості активного відпочинку різних груп населення у міських парках. Виявлено стримуючі та стимулюючі чинники впливу на залучення населення до спортивної анімації у місцях масового відпочинку (на матеріалі міських парків).

77.08.18.0921/0417U003096

Коваленко Наталія Петрівна. Спортсмен в умовах професіоналізації та комерціалізації

спорту вищих досягнень: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 01.06.2017.

УДК 798.032.063 (477).

175 с.: 1 табл. – Бібліогр.: 185 назв.

У дисертаційній роботі проаналізовано вплив сучасних умов професіоналізації та комерціалізації спорту вищих досягнень, включаючи олімпійський спорт, на кар'єру спортсменів та їх оточуюче середовище. Охарактеризовано роль та місце спортсмена в сучасному спорті та соціальному житті. Ретроспективний аналіз біографій провідних спортсменів України (починаючи з 1950-х років) дозволив виявити проблеми та труднощі, що виникають у атлетів високого класу під час та після завершення спортивної кар'єри, узагальнити їх та класифікувати.

77.08.18.0922/0417U003097

Міхнов Олексій Павлович. Визначення ігрового амплуа хокеїстів з урахуванням їх особистісних параметрів: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 796.323.2.071.12.

231 с.: 30 табл., 46 іл. – Бібліогр.: 218 назв.

В роботі розкрито роль психологічних властивостей та якостей особистості хокеїстів в процесі вибору ними ігрових функцій у команді. Вказується на необхідність урахування багатьох сторін підготовленості гравців під час прийняття рішення про подальшу ігрову спеціалізацію. Виявлені особливості змагальної діяльності хокеїстів високого класу різного ігрового амплуа та розроблені модельні характеристики, які дозволяють об'єктивно оцінювати ефективність їх ігрових дій з урахуванням часу перебування на льоду.

77.08.18.0923/0417U003098

Дев'ятаєва Ольга Віталіївна. Розвиток пляжних ігрових видів спорту в Україні за сучасних умов міжнародного спортивного руху: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 796.03+796.3(210.5)(477).

241 с.: 10 табл., 25 іл. – Бібліогр.: 215 назв.

У дисертації представлені основні передумови виникнення пляжних ігрових видів спорту в світі, особливості їх становлення та сучасні тенденції розвитку у міжнародному спортивному русі. В ході дослідження визначені країни-лідери цих видів спорту (Бразилія, США, Італія, Іспанія та ін.) та виділені умови, що забезпечують ефективне функціонування пляжних ігрових видів спорту в країні. На підставі системного аналізу зарубіжного та вітчизняного досвіду, експертного опитування та з урахуванням сучасних умов нашої держави, розроблена модель розвитку пляжних ігрових видів спорту в Україні.

77.08.18.0924/0217U006732

Здоров'я і фізична культура студентів: Заключний звіт /Національний університет харчових технологій; Керівник Павлюк Ірина Сергіївна. – ДР 0112U005847. УДК 796:378.

60 с.

Об'єктом дослідження був навчальний процес фізичним вихованням зі студентами НУХТ. Предмет дослідження - рівень фізичного стану, функціональних показників, фізичної працездатності студентів. Мета дослідження - аналіз факторів, які визначають ефективність навчання здоровому способу життя студенської молоді. З метою дослідження рівня фізичної підготовленості студентів була розроблена методика тестування студентів, яка включала ме-

тоди обстеження: удосконалення сили, витривалості, спритності, швидкості, гнучкості (юнаки, дівчата). Досліджена інформативність результатів проби Руф'є, для визначення рівня підготовленості організму студента до фізичних навантажень.

77.08.18.0925/0217U007269

Інформаційне забезпечення розвитку конкурентоспроможного органічного сільського господарства України в умовах євроінтеграції: Заключний звіт /Національний університет водного господарства та природокористування;

Керівник Скрипчук Петро Михайлович. – ДР 0117U001987. УДК 796.

149 с.

Об'єкт дослідження - процеси інформатизації агропромислового виробництва забезпечення розвитку органічного сільського господарства України в умовах глобалізації аграрних ринків. Предметом є дослідження є науково-методологічне, інформаційне та соціо-еколого-економічне обґрунтування процесів геоуправління та інструментів забезпечення конкурентоспроможності органічного сільського господарства України в умовах євроінтеграції. Мета роботи - теоретико-методологічне і соціо-еколого-економічне обґрунтування інструментів геоуправління для забезпечення розвитку конкурентоспроможного органічного сільського господарства України. Методи дослідження - системний аналіз і синтез, аналітичні та статистичні дослідження, прикладні дослідження щодо використання інформаційних технологій для розробки інструментів управління органічним землеробством, моделювання, використання положень стандартів і директив щодо органічного виробництва ЄС та чинного законодавства України.

77.08.18.0926/0217U007319

Вплив здоров'язбережувальних технологій фізичного виховання на зміцнення здоров'я та підвищення розумової працездатності студентів Державного університету телекомунікацій: Заключний звіт /Державний університет телекомунікацій; Керівник Присяжнюк Станіслав Іванович. – ДР 0115U002257. УДК 378.03+371.7:796..

163 с.

Об'єкт дослідження - здоров'язбережувальні технології фізичного виховання студентів Державного університету телекомунікацій. Мета роботи - обґрунтування і розробка теоретико-методичних засад реалізації здоров'язбережувальних технологій у підвищенні фізичної і розумової працездатності студентів I курсу Державного університету телекомунікацій. Рішення визначених завдань припускає розробку науково-теоретичних положень, що пояснюють суть здоров'язбережувальних технологій фізичного виховання студентів ІТ-технологій. Виконання проекту дозволить розробити організаційно-методичні рекомендації щодо впровадження здоров'язбережувальних технологій у навчальний процес студентів при вивченні теоретичних дисциплін.

77.05 Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту

77.08.18.0927/0217U007037

Вдосконалення медико-біологічного забезпечення підготовки спортсменів України: Заключний звіт /Національний університет фізичного виховання і спорту України, Науково-дослідний інститут; Керівник Лисенко Олена Миколаївна. – ДР 0117U005344. УДК 796.01:61;796.01:57:61:796/799.

Звіт складається зі вступу, 4 розділів, висновків, списку використаних джерел і викладений на 86 сторінках; ілюстрований 10 таблицями, 3 рисунками. Мета роботи - підвищення працездатності спортсменів національних збірних команд України з зимових видів спорту та підведення їх в оптимальному стані до міжнародних спортивних змагань шляхом здійснення обґрунтованого медико-біологічного супроводу тренувального процесу на основі розробки та обґрунтування комплексу електронейроміографічних критеріїв для оцінки характеру змін функціонального стану нервово-м'язової системи кваліфікованих спортсменів для подальшої корекції їх тренувального процесу та попередження перенапружень. Завдання роботи. Досягнення зазначеної мети здійснюватиметься шляхом вирішення основних завдань: 1. Провести моніторинг функціонального стану спортсменів національних збірних команд України з зимових видів спорту. 2. Здійснити комплексний медико-біологічний контроль ефективності процесу підготовки спортсменів та його корекції для досягнення найвищого тренувального ефекту і профілактики перенапруження функціональних систем організму спортсменів. 3. Оцінити зміни електронейроміографічних показників функціонального стану нервово-м'язової системи під впливом напружених фізичних навантажень у висококваліфікованих спортсменів з урахуванням гендерних відмінностей. 4. Забезпечити медико-біологічний супровід національних збірних команд України з зимових видів спорту в річному макроциклі спортивної підготовки. Об'єкт - система медико-біологічного забезпечення підготовки найсильніших спортсменів України. Предмет - медико-біологічний контроль підготовки спортсменів збірних команд України. Контингент досліджень: представники зимових видів спорту - члени національних збірних команд України, представники зимових видів спорту: біатлон, лижні гонки, фрістайл. Методи: аналіз і узагальнення наукової і науково-методичної літератури; методи оцінки функціонального стану системи зовнішнього дихання; методи оцінки загальної фізичної працездатності і реакцій кардіореспіраторної системи організму на фізичні навантаження різного характеру енергозабезпечення; методи вивчення функціонального стану серцево-судинної системи та оцінки варіабельності серцевого ритму; методи оцінки функціонального стану нервово-м'язової системи; методи визначення властивостей нейродинамічних і сенсомоторних функцій у спортсменів; математико-статистичні методи опрацювання результатів дослідження. Діагностична апаратура: аналізатор складу тіла TANITA BC-418MA (EUROPE GmbH, Німеччина); цифровий 12-ти каналний інтегруючий вектор-кардіограф DX-NT Ритм (Україна); цифровий 12-ти каналний інтегруючий кардіографи CARDIO-TEST та DX-NT (Україна); стаціонарний та мобільний газоаналізатори з програмним забезпеченням "Oxicon Pro", тредміл LE-200 C (Jeager, Німеччина); портативний біохімічний аналізатор LP-400 "DR-LANGE" (Dr. Bruno Lange GmbH Medical Division, Німеччина); автоматичний гематологічний аналізатор HTI MicroCC-20 Plus; автоматичний аналізатор електролітів OPTI Lion; діагностичний комплекс "Діагност-1" та програмне забезпечення для дослідження властивостей нейродинамічних функцій (Україна); нейродіагностична система VikingSelect (VIASYS Healthcare, США-Німеччина). Під час виконання науково-дослідної роботи було вирішено питання щодо застосування медико-біологічного комплексу критеріїв у спортсменів високої кваліфікації для об'єктивної оцінки їх функціонального стану та стану здоров'я і окреслення шляхів корекції відповідно до процесу підготовки та індивідуальних можливостей спортсменів. Система медико-біологічного забезпечення підготовки спортсменів України на даному етапі річного макроциклу дозволила

виявити сильні та слабкі сторони підготовки спортсменів, надати тренерам та лікарям оперативну інформацію, на підставі якої було внесено відповідні корективи до тренувального процесу. Результати науково-дослідної роботи дозволили створити передумови для максимальної мобілізації та реалізації потенційних можливостей найсильніших спортсменів України на заключному етапі підготовки в динаміці річного макроциклу. Робота передається за кордон за договірною ціною.

77.29 Методичні основи видів спорту

77.08.18.0928/0417U002454

Банітараф Гхайтх Джаббар. Удосконалення фізичної підготовки футболістів 16-17 років на підставі оцінки їх функціональних можливостей: Дис... к.фіз.вих. /Національний університет фізичного виховання і спорту України. – Захищена 23.06.2017.

УДК 796.332.015-053.67.

182 с.: 14 табл., 13 іл. – Бібліогр.: 186 назв.

На підставі оцінки кількісних характеристик і взаємозв'язку показників функціонального забезпечення фізичної підготовленості та працездатності футболістів розроблена програма фізичної підготовки. Вона включала спеціальні тренувальні заняття, спрямовані на підвищення механізмів енергозабезпечення спортсменів аеробного, анаеробного алактатного і гліколітичного енергозабезпечення, і розвиток на цих засадах витривалості при роботі аеробного характеру, швидкісної витривалості і швидкісно-силових якостей футболістів.

78 ВІЙСЬКОВА СПРАВА

78.19 Воєнна наука

78.08.18.0929/0217U006446

Визначення коефіцієнта необхідної чисельності особового складу для виконання завдань бойової служби з охорони важливих державних об'єктів: Заключний звіт /Національна академія Національної гвардії України; Керівник Городнов Вячеслав Петрович. – ДР 0116U003649. УДК 355.4.

87 с.

Об'єкт дослідження - охорона важливих державних об'єктів Національною гвардією України. Мета роботи - розроблення моделі, методики та програмного забезпечення щодо визначення необхідної чисельності особового складу для виконання завдань бойової служби з охорони важливих державних об'єктів особовим складом військових частин Національної гвардії України. Методи дослідження - системного аналізу, системно-структурний, експертно-аналітичний, математичного моделювання. Результатом роботи є: - методика визначення необхідної чисельності особового складу для виконання завдань бойової служби з охорони важливих державних об'єктів; - програмний комплекс (штабна модель "Топаз") визначення необхідної чисельності особового складу для виконання завдань бойової служби з охорони важливих державних об'єктів. Результати науково-дослідницької роботи плануються до використання у діяльності Головного управління Національної гвардії України, військових частин Національної гвардії з охорони важливих державних об'єктів під час визначення необхідної чисельності особового складу для виконання завдань бойової служби з охорони важливих державних об'єктів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.08.18.0930/0217U006906

Дослідження шляхів удосконалення послі-

довності та змісту роботи органів управління цивільного захисту у надзвичайних ситуаціях: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Демків Анна Миколаївна. – ДР 0117U004056. УДК 351.862.001.

103 с.

Об'єкт дослідження: функціонування системи управління єдиної державної системи цивільного захисту у надзвичайних ситуаціях. Мета роботи: розробка рекомендацій щодо удосконалення послідовності та змісту роботи органів управління цивільного захисту у надзвичайних ситуаціях. Методи дослідження: системний аналіз, синтез, метод аналізу ієрархій. Основні результати: заключний звіт про НДР, рекомендації щодо удосконалення послідовності та змісту роботи органів управління цивільного захисту у надзвичайних ситуаціях, Матеріали конференції. Робота передається за кордон за договірною ціною.

78.08.18.0931/0217U006910

Наукове обґрунтування Методичних рекомендацій з реалізації завдань центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Бондаренко Олег Олександрович. – ДР 0116U003029. УДК 355.586.

38 с.

Об'єкт дослідження: функціонування єдиної державної системи цивільного захисту. Мета роботи: розробити Методичні рекомендації посадовим особам центральних органів виконавчої влади з реалізації завдань у сфері цивільного захисту та навчальний посібник "Завдання та діяльність центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту" (Друге видання). Методи дослідження: методи системного аналізу, статистичний та аналітичний методи. Основні результати: заключний звіт про НДР, Методичні рекомендації посадовим особам центральних органів виконавчої влади з реалізації завдань у сфері цивільного захисту, навчальний посібник "Завдання та діяльність центральних органів виконавчої влади у сфері цивільного захисту" (Друге видання). Робота передається за кордон за договірною ціною.

81 ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ

81.14 Проектування. Конструювання

81.08.18.0932/0518U000190

Борукаєв Зелімхан Харитонович. Математичні та комп'ютерні моделі процесів вдосконалення механізмів функціонування і розвитку систем організаційного управління: Дис... д.т.н. /Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова НАН України. – Захищена 05.07.2018.

УДК 004.94:51-74.

342 с.: 16 табл., 51 іл. – Бібліогр.: 231 назва.

Дисертація присвячена вирішенню актуальної науково-прикладної проблеми удосконалення методів і засобів математичного та комп'ютерного моделювання процесів прийняття рішень у складних багаторівневих системах організаційного управління в напрямку підвищення їх продуктивності на основі розроблення нових засобів організації процесів підготовки та використання моделюючих систем, як носіїв досліджуваних моделей, шляхом побудови комплексу взаємопов'язаних математичних і комп'ютерних моделей механізмів функціонування систем організаційного управління

81.08.18.0933/0417U003157

Кремець Ярослав Сергійович. Геодезичні лінії поверхонь в задачах армування оболонок та інерційного руху матеріальної точки: Дис... к.т.н. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 25.05.2017.

УДК 514.18.

157 с.: 62 іл. – Бібліогр.: 119 назв.

В дисертації розглянуто два напрямки використання властивостей геодезичних ліній поверхні при розв'язуванні задач прикладного характеру. Перший напрямок - зміцнення оболонок армуванням їх поверхонь нитками, які працюють на розтяг при виникненні напружень у оболонці. Якщо положення нитки на поверхні збігається із її геодезичною лінією, то в такому випадку відсутні зусилля, що зміщують нитку із свого початкового положення. Оскільки намотування нитки зручно робити на поверхнях обертання, які розповсюджені в практиці, то в роботі розглянута пряма задача, тобто задача знаходження і побудови геодезичних ліній саме на поверхнях обертання і частково на лінійчатих. Загальновідома теорема Клеро для поверхонь обертання не завжди дозволяє будувати геодезичну лінію у повному обсязі, а тільки окремі її фрагменти, тому в роботі складено диференціальні рівняння другого порядку для вирішення цієї задачі. До них входять параметричні рівняння меридіана і їх похідні. З допомогою чисельного інтегрування диференціальних рівнянь побудовано геодезичні лінії на різних поверхнях обертання та вивчено особливості їх розташування. Другий напрямок - конструювання лінійчатих поверхонь за заданою геодезичною лінією, тобто розв'язування оберненої задачі по відношенню до першого напрямку. Вона знайшла своє застосування при проектуванні ґрунтообробних робочих органів полицевого типу за заданою граничною траєкторією руху частинок ґрунту по них. В основі цього підходу лежить властивість частинок рухатися по траєкторіях, близьких до геодезичних ліній поверхні при припусовому русі по них, особливо на великих швидкостях.

81.08.18.0934/0217U006858

Розроблення та оптимізація архітектурних рішень фізичної інфраструктури сховища антарктичних даних як складової гетерогенного середовища зберігання результатів антарктичних досліджень: Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Ільченко Михайло Юхимович. – ДР 0117U006559. УДК 681.3.

152 с.

Розроблено сховище антарктичних даних, доступ до якого можна отримати авторизувавшись на порталі ДУ НАНЦ. На наступному етапі виконання робіт постала необхідність у наповненні Національного Центру Антарктичних Даних, а також сховища даних антарктичних досліджень інформацією (даними антарктичних досліджень, інформаційними ресурсами, файлами з "сирими даними" та "кінцевими результатами досліджень"). Було підраховано, що приблизний обсяг файлів з даними антарктичних досліджень на сьогоднішній день становить приблизно 25 Гб, оскільки сховище має зберігати дані привезені з усіх експедицій на станції Академік Вернадський (20 експедицій, по 2 Гб даних з кожної експедиції), також дані, що були зібрані до 1996 року та передані до ДУ НАНЦ. Також, необхідно передбачити можливість постійного наповнення сховища новими даними. Наявне апаратне забезпечення не було здатним забезпечити функціонування сховища антарктичних даних в повному обсязі, через недостатню кількість фізичних ресурсів для збереження та обробки усіх даних, які повинні міститися в сховищі антарктичних даних. Такі фактори унеможли...

живляють внесення результатів антарктичних досліджень у сховище, для подальшого використання їх співробітниками ДУ НАНЦ та суміжних наукових інститутів. Таким чином, основним завдання роботи було розробити архітектурні рішення інфраструктури єдиного інформаційного середовища антарктичних досліджень, які і дозволять фізично реалізувати збереження всіх накоплених результатів досліджень в Антарктиді. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.08.18.0935/0217U007251

Методи та засоби розвитку інформаційних систем для рішення завдань економіки, освіти та наукових досліджень: Заклучний звіт /Харківський

національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Пономаренко Володимир Степанович. – ДР 0116U008281. УДК 004.65:330:378.1.

181 с.

Об'єкт роботи - дослідження розвитку інформаційних систем відповідно до вирішення завдань економіки, освіти та науки. Предмет дослідження - комп'ютерні системи та програмні рішення у галузі економіки, освіти, постановки і виконання актуальних наукових завдань. Мета роботи - теоретичне обґрунтування та розробка методичних підходів і рекомендацій щодо застосування сучасних інноваційних інформаційних систем у економіці, освіті та для проведення наукових досліджень. Методи дослідження - логічне та концептуально-математичне моделювання знань, методи дискретної оптимізації, методи та засоби захисту інформації в комп'ютерних системах та мережах, методи інтелектуального аналізу даних, структуро-логічний аналіз, структурне та об'єктно-орієнтоване проектування, імітаційне моделювання.

81.29 Вакуумна техніка

81.08.18.0936/0217U006696

Розроблення способів поверхневого модифікування спеченого титану для підвищення корозійної тривкості в агресивних середовищах неорганічних кислот: Заклучний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Погрелюк Ірина Миколаївна. – ДР 0115U000121. УДК [669.295+621.762.8]:620.193.41:621.785.

164 с.

Представлено вирішення науково-технічної задачі підвищення корозійної тривкості в особливо агресивних середовищах неорганічних кислот титану ВТ1-0, отриманого методом порошкової металургії, шляхом хіміко-термічної обробки в контрольованому азотвмісному та кисневмісному газовому середовищі. Визначено параметри корозійної поведінки титану, синтезованого методом порошкової металургії, в 20% водному розчині хлоридної кислоти і 40% та 75% водних розчинах сульфатної кислоти. Встановлено, що корозійна тривкість титану ВТ1-0, отриманого методом порошкової металургії, у висококонцентрованих водних розчинах хлоридної і сульфатної кислот на два порядки нижча, ніж титану, отриманого за традиційною технологією, і зростає зі зменшенням поруватості компактованого порошкового матеріалу, яка, в свою чергу, зменшується за використання порошку гідриду титану проти порошку титану та зі збільшенням доли порошку гідриду титану у суміші з титановим порошком у вихідній порошковій суміші. Встановлено вплив технологічних чинників компактування порошкового матеріалу на корозійну тривкість титану ВТ1-0. Показано, що корозійна тривкість титану ВТ1-0 зростає зі зменшенням розміру порошкових фракцій у вихідній суміші, зі збільшенням тиску пресування та підвищенням температури спікання. Збільше-

ння кількості технологічних операцій не покращує корозійної тривкості спеченого титану у корозивних середовищах хлоридної та сульфатної кислот. Показано, що вирішальний вплив на корозійну тривкість титану, отриманого методом порошкової металургії, несуть відкриті пори, що виходять на поверхню матеріалу. Запропоновано принципи, схему та режими азотування та оксидування, що забезпечують у 20% водному розчині хлоридної кислоти і 40% водному розчині сульфатної кислоти титану, отриманому методом порошкової металургії, зниження швидкості корозії на три порядки. Показано, що після азотування та оксидування за запропонованими режимами корозійна тривкість зразків титану ВТ1-0 не залежить від технології їх отримання і складає 0,001...0,002 г/(м² год).

81.08.18.0937/0217U006702

Розроблення технології комбінованого деформаційно-дифузійного модифікування поверхневих шарів конструкційних елементів авіаційної техніки з титанових сплавів: Заклучний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Лук'яненко Олександр Ганнадійович. – ДР 0117U000713. УДК 669.295:621.785.062.

53 с.

Проведено порівняльну оцінку різних структурних станів двофазного титанового сплаву ВТ22 на сприйнятливості до деформаційної (обкочування) та термодифузійної (азотування) обробок задля ефективного комбінування у деформаційно-дифузійній обробці. Обґрунтовано вплив структурного фактора на процеси деформаційної (обкочування) обробки титанового сплаву ВТ22. Показано, що оптимальний комплекс фізико-механічних характеристик забезпечує обкочування титанового сплаву ВТ22 з (альфа+бета) структурою. Обкочування сплаву з бета структурою не ефективно. Встановлено, що мікроструктура сплаву з бета структурою після азотування, суміщеного з термічною обробкою сплаву, є гетерогенною, що робить її непридатною для деформаційно-дифузійної обробки. У двофазній (альфа+бета) пластинчастій структурі за підвищення температури азотування укрупнюються зерна альфа-фази. Тому насичення слід проводити за нижчих температур (< 840°C), при цьому збільшуючи часову експозицію (від 3 до 6 год). Найбільш придатною до азотування є глобулярна (альфа+бета) структура внаслідок вищої її термостабільності порівняно з бета чи (альфа+бета) пластинчастою структурою. Для отримання регламентованої товщини нітридної плівки (< 5 мкм) сплав з даною структурою вимагає вищих температур (> 840°C) та триваліших ізотермічних витримок (> 6 год) під час азотування, суміщеного з термічною обробкою сплаву.

81.33 Корозія і захист від корозії

81.08.18.0938/0217U006694

Розроблення науково-методичних підходів до консервативного оцінювання корозійно-водневої деградації конструкційних сталей за їх характеристиками опору крихкому руйнуванню: Заклучний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Никифорчин Григорій Миколайович. – ДР 0115U000119. УДК 620.197.3:669.094:533.9:541.115.

308 с.

Розроблено метод консервативного оцінювання деградації сталей, експлуатованих в корозивно-наводнювальних середовищах, який базується на врахуванні чутливості експлуатованого металу до корозійно-механічного руйнування. Встановлено фрактодіагностичні ознаки низькотемператур-

ної деградації вуглецевих і низьколегованих сталей. Розвинуто метод прогнозування опору крихкому руйнуванню експлуатованих сталей на основі оцінювання їх електрохімічних характеристик. Встановлено, що метод прикладання малих напружень є високочутливим для оцінювання ступеня експлуатаційної деградації сталей. Розвинуто низку методів підвищення опірності конструкційних сталей руйнуванню за дії корозивно-агресивних середовищ.

81.08.18.0939/0217U006695

Встановлення корозійно-адсорбційного впливу свинцевих розплавів на експлуатаційну деградацію властивостей феритно-мартенситних та аустенітних сталей: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Федірко Віктор Миколайович. – ДР 0115U000120. УДК 621.039.534.6:620.193/199.

142 с.

Встановлено, що для хромистих сталей феритного та ферито-мартенситного класів при швидкості навантаження 5 10⁻⁴ с⁻¹ у розплав свинцю та евтектики свинець-вісмут при температурах 300...450°C реалізується ефект рідкометалевого окрихчення, який проявляється у зниженні пластичності на 10...20%. Максимальний ефект окрихчення ? 35% характерний для армо-заліза при температурі 300°C, легування 11%Cr (SUN 409L) зсуває температуру до 450°C та зменшує пластичність до 13%. Для сталі аустенітного класу X18H10T ефекту окрихчення не спостерігається, а підвищення температури вище 400°C сприяє пластифікації сталі на 8%. Збільшення величини зерна феритної сталі з 35 до 75 мкм зсуває температуру окрихчення з 500 до 400°C, а для сталі аустенітного класу збільшення розміру зерна з 90 до 160 мкм сприяє пластифікації сталі на 10%. Вперше підтверджено універсальність прояву ефекту рідкометалевого окрихчення сталей феритного, ферито-мартенситного та аустенітного класів і встановлено температурно-деформаційні умови його реалізації. Показано, що його прояв відбувається у певному температурному інтервалі 350...450°C та деформаціях 0,8...1,0% за цикл і викликає зниження на порядок довговічності. Підтверджено, що процеси корозії хромистих сталей у розплавах свинцю визначаються концентрацією розчиненого кисню. При концентраціях на рівні CO[Pb]?10⁻⁷...10⁻⁶ мас.% переважними є процеси розчинення легувальних елементів Cr, Ni, розтравлювання границь зерен та проникнення розплаву у матрицю, як результат міжкристалічної корозії. Збільшення концентрації кисню до межі розчинності CO[Pb]?10⁻⁴...10⁻³ мас.% приводить до зміни механізму. Визначальними є процеси окислення з утворенням оксидів на основі заліза та хрому. Встановлено, що розплави свинцю у температурному інтервалі 500...600°C сприяють зниженню довготривалої міцності, причому більш суттєво у розплав евтектики. На малих часових базах зниження міцності визначається адсорбційними процесами та рідкометалевим окрихченням. В подальшому опірність сталей руйнуванню визначається корозійною дією розплавів, а саме процесами, що реалізуються по границях зерен - селективне розчинення легувальних елементів Cr, Ni, дифузіїю кисню та утворенням оксидів на основі Fe, які окрихчуються під навантаженням й полегшують руйнування металу.

81.08.18.0940/0217U006699

Вивчення процесів наводнювання сталей різної структури у мінералізованих сірково-дневих середовищах з врахуванням дії механічних напружень: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Хома Мирослав Степанович. – ДР 0115U000124. УДК 620.194.

75 с.

Встановлено залежності швидкості корозії та наводнювання сталей різної структури у сульфідвмісних середовищах від природи поверхневих сульфідних плівок і за впливу механічних напружень. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.79 Кадри

81.08.18.0941/0217U006883

Методика розробки навчальних планів, програм та занять і методика використання дистанційних технологій в навчанні для професійної підготовки фахівців на засадах каузального навчання: Заключний звіт /Українська інженерно-педагогічна академія; Керівник Чикунов Павло Олександрович. – ДР 0117U005148. УДК 37.148.

51 с.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки майбутніх робітників. Предметом дослідження є теоретичні та методичні основи професійної підготовки робітників на засадах каузального навчання. Метою роботи є передача Замовнику та опанування представниками Замовника методики розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі каузального навчання, необхідних для професійного навчання робітників ДНЗ "Донецького центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості". Методи дослідження: аналіз педагогічної, науково-методичної літератури з питання розробки навчальних планів та програм, створеної науковцями Виконавця на основі каузального навчання. Структура дослідження полягала у обґрунтуванні і розробці моделі змісту, методів, засобів та методики професійної підготовки робітників ДНЗ "Донецького центру професійно-технічної освіти державної служби зайнятості" на основі каузальних моделей змісту навчання, а також у експериментальному впровадженні у навчальний процес професійної підготовки робітників та підвищенні кваліфікації інженерних та педагогічних кадрів, які беруть участь у навчальному процесі професійної підготовки. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.08.18.0942/0217U007340

Імплементация Міжнародних керівних документів в галузі охорони праці в процес підготовки фахівців водного транспорту в Україні: Заключний звіт /Державний університет інфраструктури та технологій; Керівник Міхеев Олександр Іванович. – ДР 0115U007092. УДК 378:331.45.

84 с.

Предмет дослідження - методологічна та нормативно-правова база, на основі якої здійснюється гармонізація вітчизняного законодавства України із Міжнародним законодавством в галузі охорони праці на водному транспорті. Об'єкт дослідження - законодавчі, міжгалузеві та галузеві нормативно-правові акти з охорони праці в Україні, та окремі положення міжнародного законодавства у сфері охорони праці на водному транспорті. Мета роботи - впровадження вимог основних міжнародних керівних документів з охорони праці на морському транспорті в програму навчання дисципліни "Охорона праці в галузі" з використанням досвіду провідних судноплавних компаній у сфері безпеки праці. Розроблено проект програми навчальної дисципліни "Охорона праці в галузі", яка є базою для модернізації її у дисципліну "Нормативні документи та охорона праці в міжнародному судноплавстві". Підготовлено сучасний навчальний посібник "Охорона праці в судноплавстві" обсягом 176 с Результати НДР впроваджуються у навчальний процес у Київському інституті водного транспорту Державного університету інфраструктури та технологій.

81.83 Монтаж, експлуатація і ремонт промислового устаткування

81.08.18.0943/0217U006691

Оцінювання ризику руйнування та безпека відповідальних компонентів водневої транспортної інфраструктури: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Сиротюк Андрій Михайлович. – ДР 0117U003696. УДК 620.191.33.

94 с.

Встановлено особливості та базові параметри фізико-хімічної та фізико-механічної пошкоджуваності та руйнування матеріалів трубопроводів за сумісної дії статичних і циклічних навантажень та воденьвмісних середовищ на основі сучасних підходів механіки руйнування матеріалів і конструкцій, матеріалознавства, фізичної хімії та комп'ютерних технологій. Для матеріалів трубопроводів встановлено значення критичної концентрації водню в металі, яка спричиняє суттєву втрату матеріалом його здатності пластично деформуватись. Ці значення рекомендовані як одні із найбільш важливих інженерних параметрів для оцінювання надійності та довговічності трубопроводів транспортування водню. Запропоновано спеціальні діаграми оцінювання роботоздатності та ризику руйнування трубопроводу з дефектами за дії воденьвмісних середовищ. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.08.18.0944/0217U006692

Встановлення впливу концентрації водню в металі на міцність та роботоздатність низьколегованих сталей за умов їх статичного та циклічного навантаження у воденьвмісних середовищах: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Дмитрах Ігор Миколайович. – ДР 0115U000117. УДК 620.191.33. 165 с.

Встановлено характеристичне значення концентрації водню, за якого відбувається зміна механізму впливу водню на деформування низьколегованої сталі ферито-перлітного класу одновісним квазістатичним розтягом, а саме: нижче цього значення водень сприяє підвищеній пластичності матеріалу, а вище - його окрихченню. Встановлено неоднозначну залежність між швидкістю росту втомної тріщини та об'ємною концентрацією водню в металі за циклічного навантаження низьколегованих сталей у воденьвмісних середовищах та показано, що існує певне значення об'ємної концентрації водню за якого циклічна тріщиностійкість сталі підвищується. Показано принципову важливість значень концентрації водню у конструкційних сталях для оцінювання міцності та безпеки руйнування матеріалів та елементів конструкцій у воденьвмісних середовищах. Здійснено інженерні оцінки визначення умов безпечної експлуатації трубопроводу з тріщиноподібними дефектами у воденьвмісних середовищах різного складу, зокрема встановлено вплив об'ємної концентрації водню в металі трубопроводу на його міцність та роботоздатність. Робота розповсюджується за договірною ціною.

81.89 Складське господарство

81.08.18.0945/0217U006793

Удосконалення методологічного інструментарію комплексної оцінки розвитку конкуренції на ринку товарів та послуг: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Рак Юлія Анатоліївна. – ДР 0117U007109. УДК 658.821.

88 с.

Розвиток конкуренції на ринку - це незворотний, законний, адекватний ринковій ситуації процес переходу конкурентних відносин на новий, вищий рівень взаємодії учасників ринку. Пропозиції щодо створення та удосконалення методологічного інструментарію оцінки рівня розвитку ринкової конкуренції повинні враховувати багатofакторність та багаторівневість ринку як системи, а також дозволяти не просто прослідкувати зміну явищ та процесів в часі, а й робити конкретні висновки щодо майбутньої поведінки досліджуваного об'єкта. Враховуючи постійні зміни, що відбуваються на внутрішньому та світовому ринках, а також євроінтеграційні тенденції, які прослідковуються останнім часом в національній економіці, слід відмітити, що значення аналізу ринкового середовища ринку суттєво підвищується. Своєчасна та адекватна оцінка рівня розвитку конкуренції стає не просто елементом аналітичного інструментарію дослідження ринкового середовища, а необхідною умовою ефективної діяльності учасників ринку. Робота передається за кордон за договірною ціною.

81.08.18.0946/0217U007446

Розробка технології створення пакувальних матеріалів функціонального призначення для харчових продуктів із застосуванням природних полімерів та наноконпозицій: Заключний звіт /Херсонський національний технічний університет; Керівник Сарібекова Юлія Георгіївна. – ДР 0116U004700. УДК 621.798.

44 с.

Проведені дослідження, направлені на створення пакувальних матеріалів для харчових продуктів із різної сировини за рахунок використання природних полімерів та карбоксилатів харчових кислот у наноформі, що легко переробляються і утилізуються, раніше не проводились. Відсутність єдиного концептуального підходу до розробки нової технології створення функціоналізованих пакувальних матеріалів, що забезпечать збереження високої якості харчових продуктів і збільшать термін їх зберігання, стримує їх випуск в Україні. Тому розробка нової технології створення функціоналізованих матеріалів для пакування і зберігання харчових продуктів на основі природних полімерів та карбоксилатів харчових кислот у навоформі вітчизняного виробництва є актуальною і доцільною.

81.92 Пожежна безпека

81.08.18.0947/0217U006445

Підвищення вогнестійкості будівельних огорожувальних конструкцій шляхом застосування вермикуліто-силікатних плит: Заключний звіт /Львівський державний університет безпеки життєдіяльності; Керівник Гуліда Едуард Миколайович. – ДР 0115U001353. УДК 614.841.

109 с.

Звіт про НДР: "Підвищення вогнестійкості будівельних огорожувальних конструкцій шляхом застосування вермикуліто-силікатних плит" "Огороджувальні конструкції" містить: 109 с., 56 рис., 8 таблиць, 68 літературних джерел. Метою цієї роботи є розкриття особливостей впливу вермикуліто-силікатних плит на підвищення вогнестійкості будівельних огорожувальних конструкцій та їх застосування для будівництва, реконструкцій будівель і споруд різного призначення. Об'єктом дослідження є процес забезпечення вогнестійкості багатопарових огорожувальних конструкцій із застосування тепло- і вогнезахисних неорганічних матеріалів на основі спучених мінералів. Предметом дослідження є вплив вермикуліто-силікатних плит на вогнестійкість вертикальних будівельних огорожуваль-

них конструкцій та їх застосування в будівництві. Актуальність роботи зумовлена тим, що в Україні щорічно виникає понад 65 тисяч пожеж, збитки від яких становлять близько 2 мільярдів гривень. Внаслідок небезпечних факторів пожеж гине від 2,5 до 3,5 тисяч людей, а також руйнується понад 20 тисяч будівель та споруд. Відомо, що в будівництві існує тенденція зведення будівель та споруд, які вимагають застосування нових технологій для економії будівельних матеріалів (цегли, дерева, залізобетону), та зменшення навантаження на фундаменти і конструкції каркасів та впровадження технологій підвищення вогнестійкості будівельних конструкцій. Таким чином, дослідження вогнестійкості будівельних огорожувальних конструкцій вермикуліто-силікатними плитами є актуальною задачею. Проведення досліджень, які пов'язані з розробкою нових огорожувальних будівельних конструкцій із підвищеною межею вогнестійкості, має велике практичне значення.

81.08.18.0948/0217U006909

Дослідження пожежної небезпеки об'єктів метрополітенів: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Єременко Сергій Анатолійович. – ДР 0115U002099. УДК 614.841.48.

84 с.

Об'єкт дослідження: процес моделювання тепломасообміну на об'єктах метрополітенів. Мета роботи: дослідити сучасні методи аналізу пожежної небезпеки об'єктів метрополітенів, спрогнозувати вплив небезпечних факторів пожежі та розробити заходи щодо зниження їх впливу. Методи дослідження: методи математичного аналізу та моделювання. Основні результати: в процесі виконання роботи було побудовано розрахункову модель перегінних тунелів між станціями "Політехнічний інститут" і "Шулявська", виконано налаштування комп'ютерної моделі, проведено розрахунки руху повітряних потоків. Отримані результати розрахунків за комп'ютерною моделлю співпадають з даними експериментальних досліджень. Наведено візуалізації комп'ютерного моделювання для аварійних режимів роботи системи тунельної вентиляції Київського метрополітену при випадках пожежі на станціях і перегонах ліній. Наведено приклади моделювання задач, що можуть мати місце на станціях. Розроблено рекомендації щодо підвищення рівня пожежної безпеки об'єктів метрополітенів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82/90 ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)

82 ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ

82.01 Загальні питання організації й управління

82.08.18.0949/0217U007493

Управління ефективністю розвитку підприємницької діяльності: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Гончарова Ірина Вячеславівна. – ДР 0116U008190. УДК 005.336.1.

170 с.

Мета роботи - теоретичне обґрунтування та розроблення методичних підходів і рекомендацій щодо управління ефективністю розвитку підприємницької діяльності в сучасному бізнес-середовищі. Об'єкт дослідження - підприємницька діяльність у сучасному бізнес-середовищі. Предмет дослідження - теоретичні основи, методичні підходи, інструменти

та практичні рекомендації щодо управління ефективністю розвитку підприємницької діяльності. Методи дослідження - логічне узагальнення, теоретичне узагальнення, метод порівняльного аналізу, системний аналіз, аналіз та синтез, графічний метод, статистичний аналіз, індексний метод, експертні методи.

82.08.18.0950/0217U007495

Розробка аналітичного інструментарію стратегічного позиціонування підприємства: Заключний звіт /Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця; Керівник Отенко Ірина Павлівна. – ДР 0117U007759. УДК 005.21:005.591.6.

168 с.

Розроблено аналітичне забезпечення фінансово-економічної позиції підприємства. Проведено оцінку та аналіз організаційної позиції підприємства. Удосконалено аналітичний інструментарій стійкості конкурентних позицій підприємства. Розроблено оцінювально-аналітичне забезпечення ринкових позицій підприємства. Позиціонування виконує контролюючу функцію: воно засвідчує становище організації щодо конкурентів до та після розвитку ключових компетенцій. Динаміка зміни позиції в групі підприємств та групи в цілому є мірою ефективності дій з формування та підтримки обраних ключових компетенцій.

82.05 Загальна теорія організації й управління

82.08.18.0951/0417U002427

Нікул Станіслав Олексійович. Моделі та методи управління проектуванням складних технічних систем: Дис... к.т.н. /Одеський національний морський університет. – Захищена 29.05.2017.

УДК 005.8.

149 с.: 7 табл., 20 іл. – Бібліогр.: 135 назв.

Дисертація присвячена розв'язанню актуальної наукової проблеми проектного управління - створенню методологічних основ і інструментальних засобів прогнозування обрису СТС на ранніх етапах розробки для прийняття проектних рішень. Виконано аналіз процесів, які супроводжують розвиток СТС і здійснено постановку наукового завдання щодо створення основ прогнозування її обрису та сформульовано задачі дисертаційної роботи; запропоновані методи й алгоритми прийняття рішень (на основі властивостей і показників СТС), які є основою при виборі кращих варіантів її обрису; розроблені моделі прогнозування показників властивостей СТС як об'єкта розвитку; розроблені моделі, що забезпечують процес прогнозування обрису СТС і спрямовані, насамперед, на розгляд її як об'єкта функціонування та системно-структурного утвору; запропоновані методи прогнозування технічних рішень елементної бази для СТС і безпосередньо її обрису, виходячи із принципу функціонування розроблені рекомендації щодо впровадження результатів дослідження в практику прогнозування обрису СТС для прийняття ПР. Ключові слова: моделі, методи, складна технічна система, прийняття проектних рішень, прогнозування.

82.08.18.0952/0417U002593

Єгіозар'ян Артур Генріхович. Впровадження принципів врядування в публічному управлінні в Україні: Дис... к.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 353.1/477 (4-01).

195 с.: 4 табл. – Бібліогр.: 253 назви.

Об'єкт дослідження: публічне управління як суспільно-політичний феномен. Мета: обґрунтування теоретичних основ та розроблення практичних рекомендацій щодо трансформації публічного управління України на засадах сучасної концепції врядування. Методи: категоріального і етимологічного аналізу, історичний, синхронного та діахронного, структурно-функціональний, порівняльно-історичного та порівняльно-правового аналізу, статистичний і структурно-системний методи. Результати: полягають в комплексному обґрунтуванні теоретичних засад трансформації публічного управління України в контексті сучасної концепції врядування. Новизна: визначено ознаки управлінської моделі, що може використовуватись в Україні у процесі трансформації системи публічного управління; удосконалено теоретичні підходи до аналізу понять "врядування", зокрема розглянуто три основних підходи до визначення поняття "врядування" - структурний, процесуальний та результативний та ін. Впроваджено в діяльність Державної фінансової інспекції в Харківській області та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.13 Організація й управління державою. Адміністративне управління

82.08.18.0953/0518U000165

Дунаєв Ігор Володимирович. Механізми модернізації регіональної економічної політики в Україні в умовах інтеграційних процесів: Дис... д.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президенті України. – Захищена 25.05.2018.

УДК 354 : 332.122 : 304.42.

375 с.: 31 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 404 назви.

Об'єкт дослідження: модернізація регіональної економічної політики. Мета: розроблення теоретико-методологічних положень і обґрунтування практичних рекомендацій із формування комплексу механізмів модернізації регіональної економічної політики в Україні в умовах інтеграційних процесів. Методи: діалектичний метод пізнання, методи аналізу і синтезу, системний підхід, структурний підхід, метод наукової абстракції, метод експертного опитування, інтеграційний і маркетинговий підходи, інституційний підхід та ін. Результати: полягає у вирішенні актуальної наукової проблеми з поглиблення теоретико-методологічних основ і розроблення методологічного підходу до формування комплексу механізмів модернізації регіональної економічної політики в Україні в умовах інтеграційних процесів. Новизна: розроблено запропоновано і обґрунтовано концептуальні положення формування нових регіональних економічних політик для сучасної України; розроблено методологічний підхід до формування комплексного механізму модернізації регіональної економічної політики з урахуванням різноманітних інтеграційних процесів; теоретично обґрунтовано спосіб побудови інституційної основи організаційно-інституційного механізму забезпечення процесів модернізації регіональної економічної політики на етапі її формування; удосконалено підходи до класифікації базових публічно-управлінських факторів впливу на модернізацію регіональної економічної політики за ознаками "рівень виникнення фактора" і "вплив на здатність регіональної влади до суспільних перетворень" та ін. Впроваджено в діяльність Департаменту з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, покладено в основу чинної Стратегії розвитку Хар-

ківської області на період до 2020 р. та Плану заходів на 2018-2020 рр. з її реалізації, покладено в основу проекту Програми економічного та соціального розвитку міста Тернополя на 2018 р. та в основу проектів нормативних документів стратегічного розвитку та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.08.18.0954/0518U000177

Долот Володимир Денисович. Механізми державного управління ціноутворенням в системі охорони здоров'я України: Дис...

д.держ.упр. /Національний університет цивільного захисту України. – Захищена 29.06.2018.

УДК 351.77:614.2:338.5](477).

386 с.: 15 табл., 29 іл. – Бібліогр.: 345 назв.

Об'єкт дослідження: державне управління системою охорони здоров'я України. Мета: обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів державного управління ціноутворенням в системі охорони здоров'я в Україні в умовах реформування галузі. Методи: історичного, функціонально-структурного та порівняльного аналізу, системний і комплексний підходи, статистичні методи, метод узагальнення та логічний метод, метод дуального управління, прогностичний метод та метод обробки даних. Результати: обґрунтовано теоретико-методологічні засади та розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення механізмів державного управління ціноутворенням в системі охорони здоров'я в Україні в умовах реформування галузі. Новизна: запропоновано науково-методологічний підхід до розвитку механізмів державного фінансування сфери охорони здоров'я України; удосконалено науково-методологічні підходи до з'ясування особливостей управлінської діяльності при вирішенні проблем (ризиків), які виникають у зв'язку з реформуванням сфери охорони здоров'я України; дістало подальший розвиток маркетинговий механізм державного управління в галузі охорони здоров'я через актуалізацію соціального маркетингу. Впроваджено в діяльність Управління охорони здоров'я Житомирської обласної адміністрації, Департаменту охорони здоров'я Харківської міської ради, Державного установою "Український інститут стратегічних досліджень Міністерства охорони здоров'я України, територіальним медичним об'єднанням Любомльського і Шацького районів Волинської обл., Національним університетом цивільного захисту України. Галузі використання: органи державного управління, органи місцевої влади та самоврядування, підприємства, громадські організації.

82.08.18.0955/0417U002341

Кондаков Костянтин Георгійович. Формування механізмів електронного урядування в Україні: Дис... к.держ.упр. /Класичний приватний університет. – Захищена 02.06.2017.

УДК 351.078:681.518.

201 с.: 10 табл., 8 іл. – Бібліогр.: 207 назв.

У дисертації визначено концептуальні засади електронного урядування. Проаналізовано історичний і зарубіжний досвід державного електронного урядування. Розширено та уточнено категоріально-понятійний апарат державного управління в інформаційній сфері, зокрема щодо змісту понять "механізм електронного урядування", "територіальна інформаційна громада" та ін. Охарактеризовано організаційно-правовий механізм державного управління процесом впровадження електронного урядування в Україні. Здійснено системний аналіз сучасного нормативно-правового забезпечення е-урядування в Україні. Проведена

порівняльна оцінка розвитку електронного урядування у зарубіжних країнах і в Україні.

82.08.18.0956/0417U002592

Сердюк Сергій Анатолійович. Механізми державного регулювання обігу земель державної та комунальної власності: Дис...

к.держ.упр. /Харківський регіональний інститут державного управління Національної академії

державного управління при Президентіві України. – Захищена 31.05.2017.

УДК 351.82 : 349.41.

225 с.: 9 табл., 17 іл. – Бібліогр.: 316 назв.

Об'єкт дослідження: державне регулювання земельних відносин у сфері обігу земель державної та комунальної власності. Мета: обґрунтування теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізмів державного регулювання обігу земель державної та комунальної власності в Україні. Методи: категоріального і етимологічного аналізу, історичний, синхронного та діахронного, структурно-функціональний, порівняльно-історичного та порівняльно-правового аналізу, статистичний і структурно-системний методи. Результати: зумовлені тим, що в роботі досліджено питання теоретико-методичного забезпечення державного регулювання обігу земель державної та комунальної власності та запропоновано відповідні наукові положення, підходи й рекомендації щодо їхнього практичного впровадження в діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування України. Новизна: запропоновано та обґрунтовано концептуальні положення стратегії регулювання обігу земель державної та комунальної власності в Україні; удосконалено періодизацію процесів становлення правового механізму державного регулювання обігу земель в Україні та ін. Впроваджено в діяльність Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради та ін. Галузі використання: державне управління, місцеве самоврядування, підготовка і перепідготовка державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування.

82.08.18.0957/0417U003078

Антонюк Віктор Васильович. Організаційно-правові засади формування та реалізації державної політики інформаційної безпеки України: Дис...

к.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентіві України. – Захищена 30.05.2017.

УДК УДК 351.86:659.3/4:004(477).

218 с. – Бібліогр.: 188 назв.

Здійснено аналіз сучасних теорій, концепцій і підходів до розуміння процесу становлення організаційно-правових механізмів формування та реалізації державної політики інформаційної безпеки України, ролі і місця державної політики інформаційної безпеки в системі національної безпеки та можливого використання наукових здобутків у вигляді як загальних теорій національної безпеки, так і її конкретних складових, у кожній з яких пояснюється окрема проблема і пропонується засоби її розв'язання.

82.08.18.0958/0417U003079

Держановська Снежанна Леонідівна. Механізми реалізації політико-управлінського лідерства у сфері безпеки та благополуччя дітей: досвід Канади для України: Дис...

к.держ.упр. /Національна академія державного управління при Президентіві України. – Захищена 30.05.2017.

УДК УДК 323.39351:[323.39:005.5]:005.336.4(1-87)(477).

242 с.: 4 табл., 7 іл. – Бібліогр.: 360 назв.

У дисертаційній роботі вирішено важливе науково-практичне завдання з теоретико-методичного обґрунтування механізмів реалізації політико-управлінського лідерства у сфері безпеки та благополуччя дітей та їх впровадження в Україні з урахуванням канадського досвіду. Виявлено особливості механізмів реалізації політико-управлінського лідерства у сфері безпеки та благополуччя дітей у Канаді та успішний досвід, який доцільно зважено впроваджувати в Україні.

82.08.18.0959/0217U006798

Інституційна архітектоніка формування доходів бюджету у системі фінансово-економічного регулювання: Заключний звіт

/Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Тарасюк Михайло Вікторович. – ДР 0115U000565. УДК 336.2:33.025.12.

309 с.

Доходи бюджету є вагомим складовою системи фінансових відносин. Повнота та своєчасність їх формування визначає спроможність виконання видаткових зобов'язань для забезпечення поступального соціально-економічного розвитку країни. На даному етапі важливим є визначення відповідних інституційних засад формування доходів бюджету в системі фінансово-економічного регулювання, удосконалення механізму формування доходів бюджету з урахуванням необхідності забезпечення належного рівня соціальних стандартів та економічного зростання країни. Метою дослідження є розкриття теоретичних та удосконалення методологічних засад формування доходів бюджету в системі фінансово-економічного регулювання. У науково-дослідній роботі розкрито сутність архітектоніки формування доходів бюджету, розвинуто положення щодо необхідності посилення взаємозв'язку між інституційними складовими системи формування доходів бюджету. Обґрунтовано фінансовий механізм взаємовпливу макроекономічного середовища та доходної частини бюджету. Розкрито особливості формування доходів бюджету в Україні у системі фінансово-економічного регулювання. Визначено стан формування податкових і неподаткових надходжень бюджету як складової системи бюджетно-податкового регулювання. Удосконалено методологічні засади перспективного планування і прогнозування доходів бюджету на середньо- та довгостроковий період як ефективного інструмента фінансово-економічного регулювання. Визначено напрями бюджетної політики у сфері податкових і неподаткових надходжень із врахуванням стійкості та збалансованості бюджетної системи для посилення обґрунтованості бюджетно-податкових показників. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.08.18.0960/0217U006908

Наукове обґрунтування реалізації заходів цивільного захисту в об'єднаних територіальних громадах: Заключний звіт /Інститут державного управління у сфері цивільного захисту; Керівник Михайлов Віктор Миколайович. – ДР 0117U004057.

УДК 352.075.

68 с.

Об'єкт дослідження: реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Мета роботи: методичне забезпечення посадових осіб, які відповідають за створення та реалізацію заходів цивільного захисту в об'єднаних територіальних громадах. Методи дослідження: системний аналіз, синтез, аналогія, узагальнення. Основні результати: на підставі теоретичного аналізу нормативно-правової бази, наукової літератури та досвіду роботи об'єднаних територіальних громад розкрито особливості реалізації основних заходів цивільного захисту в умовах реформу-

вання. Розроблено і вдосконалено методичні матеріали для керівного складу і фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту, а саме Практичний poradnik "Організація цивільного захисту під час реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні". Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.08.18.0961/0217U007231

Стан та шляхи вдосконалення організації управління в умовах реформування МВС України: Заключний звіт /Державний науково-дослідний інститут МВС України; Керівник Доля Людмила Миколаївна. – ДР 0115U006865. УДК 351:741.06(477).

45 с.

1. Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у сфері організації управління МВС України. Теоретично-методологічною основою дослідження є система філософських, загальнонаукових і спеціальних методів, що забезпечують отримання об'єктивних та достовірних результатів, зокрема: аналізу, синтезу та узагальнення; системного підходу, документального, логічного, порівняльного аналізу та контент-аналізу; логіко-семантичного; сходження від абстрактного до конкретного; системно-структурного, структурно-функціонального, структурно-логічного та системно-функціонального; гіпотетико-дедуктивного та теоретико-прогностичного; статистичного, порівняльно-правового та компаративного; спеціально-юридичного. Результати науково-дослідної роботи - пропозиції щодо удосконалення організації управління МВС України в умовах реформування можуть бути основою для подальшого удосконалення механізму правового регулювання організації управління в умовах реформування МВС України, оптимізації організаційно-управлінських процесів в системі МВС. Також одержані практичні результати становлять вагомий науково-теоретичний і практичний інтерес.

82.15 Організація управління економікою

82.08.18.0962/0217U006427

Удосконалення механізму державного регулювання соціально-трудова відносин як чинник стабілізації соціально-економічного становища в Україні: Заключний звіт /Чернігівський національний технологічний університет; Керівник Кичко Ірина Іванівна. – ДР 0112U004920. УДК 351.82.

171 с.

Обґрунтовано та запропоновано методологічні основи державної політики, орієнтованої на формування соціально-трудова відносин в контексті структурних змін, розроблений механізм модернізації відносин, який дозволить змінити структуру виробництва в напрямі стратегічних пріоритетів: замість сировинної та напівфабрикатної спрямованості, високої імпортоємності, екологоруйнівності - стимулювання високотехнологічності, високого вмісту доданої вартості, імпортозаміщення, екологічності; гарантування стабільності законодавства; створення сприятливого інвестиційного клімату; підвищення мотивації зростання екологічних, духовно-інтелектуальних потреб; зростання заощаджень; розвиток соціальних інститутів у частині інститутів соціального страхування та інститутів вирішення соціальних конфліктів.

82.08.18.0963/0217U006492

Аналіз поточного стану і визначення перспектив розвитку коксохімічного виробництва в Україні: Заключний звіт /Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку Національної академії наук

України; Керівник Шпілевський Володимир Вікторович. – ДР 0117U004379. УДК 338.23.

109 с.

Мета дослідження - визначення глобальних чинників впливу на розвиток коксохімічного виробництва в Україні. Об'єкт дослідження - тенденції розвитку світової і вітчизняної металургії, коксохімії та світового ринку коксівного вугілля. Методи дослідження - теоретичне узагальнення, аксіоматичний, аналізу, синтезу, сценарного підходу. Досліджено і узагальнено глобальні тенденції розвитку металургійної промисловості світу та України, як основного споживача продукції коксохімії. Оцінено сучасний стан, тенденції розвитку та структурних змін в коксохімічній промисловості України. Досліджено тенденції сировинного забезпечення коксохімічного виробництва в світі та в Україні. Розглянуто та оцінено вплив внутрішніх і зовнішніх факторів на розвиток коксохімічної промисловості країни. Визначено перспективи розвитку коксохімічного виробництва в Україні. Робота розповсюджується за договірною ціною.

82.08.18.0964/0217U006796

Сценарне прогнозування соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів в умовах цивілізаційних змін: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Кифяк Василь Федорович. – ДР 0115U000568. УДК 338.27.

303 с.

Опираючись на комплекс досліджень у процесі побудови стратегій регіонального розвитку виокремлено рекомендації щодо процесу розробки стратегій соціально-економічного розвитку прикордонних областей. Підготовлено аналітичну записку, у якій розкрито необхідність і перспективні напрями застосування сценарного підходу органами місцевої влади прикордонних областей; проведено оцінку та окреслено головні тенденції соціально-економічного розвитку Карпатського регіону (Чернівецької, Львівської, Івано-Франківської та Закарпатської областей). Подальша розробка сценаріїв прогнозування соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів в умовах цивілізаційних змін дозволить проаналізувати структурні дисбаланси розвитку прикордонних територій, оцінити економічний потенціал, визначити пріоритетні економічні напрями. Застосування нових підходів сценарного прогнозування дасть можливість виявити перспективні, за визначених умов, альтернативи соціально-економічного розвитку прикордонних регіонів, обґрунтувати та запропонувати дієві стратегії їх соціально-економічного розвитку, що є актуальною проблемою сьогодення. Робота передається за кордон за договірною ціною.

82.08.18.0965/0217U006895

Напрями і механізми розвитку смарт-промисловості: Заключний звіт /Інститут економіки промисловості НАН України; Керівник Вишневецький Валентин Павлович. – ДР 0117U005007. УДК 338.45:336.

169 с.

Розроблено цілісний комплекс теоретичних і науково-методичних положень, що визначають наукові засади вибору напрямів розвитку смарт-промисловості в Україні та використання податково-бюджетних і фінансово-кредитних механізмів його регулювання.

82.08.18.0966/0217U006901

Розробка інституційних і економічних засад забезпечення сталого розвитку і "зеленої" економіки на регіональному рівні: Заключний звіт /Сумський державний університет; Керів-

ник Мельник Леонід Григорович. – ДР 0117U003260. УДК 330.34+330.15+007:33.

201 с.

В результаті виконання НДР проведені дослідження щодо розроблення інституційних та економічних засад забезпечення сталого розвитку та "зеленої" економіки на регіональному рівні. Досліджено системи управління процесами розвитку "зеленої" економіки на регіональному рівні з метою підвищення економічної ефективності України. Визначено та обґрунтовано елементи посилення системи управління процесами розвитку "зеленої" економіки на основі розвитку методологічних підходів до формування сестейнових поселень для посилення синергетичного потенціалу науково-виробничого-освітнього комплексу регіону. Сформовано наукове підґрунтя для підвищення економічної ефективності системи управління процесами розвитку "зеленої" економіки та реалізації міждисциплінарних зв'язків з урахуванням удосконалення механізмів інформатизації економіки. Розроблено підходи до забезпечення еколого-економічної конвергенції територій в ході сучасних трансформаційних процесів економіки на основі досвіду ЄС. Сформовано рекомендації про необхідні інституційні зміни, а також зміни в сфері державного фінансування для зацікавлення представників приватного сектора в реалізації цілей сталого розвитку в країні на основі підвищення мінімального рівня оплати праці на діяльність суб'єктів підприємництва як складової їх соціально-економічного потенціалу в умовах переходу до сталого розвитку. Вдосконалено регулятори трансформації соціально-економічного потенціалу з метою формування сталого розвитку в рамках прогнозування процесу адекватності екологічної модернізації в системі національної економіки. Обґрунтовано формування системи мотиваторів енергоефективності та енергоспоживання для розбудови "зеленої" економіки, що можуть забезпечити функціонування, відтворення та вдосконалення "зеленої" економіки на регіональному рівні. Дослідження створює передумови до розроблення рекомендацій про необхідні зміни для того щоб зацікавити представників приватного сектора взяти участь в реалізації цілей сталого розвитку в країні.

83 СТАТИСТИКА

83.77 Методи і засоби збору, опрацювання й аналізу статистичної інформації

83.08.18.0967/0217U007226

Розробка методики розрахунку характеристик надійності оцінювання показників за результатами державного статистичного спостереження "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)": Заключний звіт /Національна академія статистики, обліку та аудиту; Керівник Момотюк Людмила Євгенівна. – ДР 0117U006802. УДК 311.21:311.3.

40 с.

Розроблено й апробовано проект Методики розрахунку характеристик надійності оцінювання показників за результатами державного статистичного спостереження "Зміни цін (тарифів) на споживчі товари (послуги)", яка включає методичний і практичний інструментарій для розрахунків похибок вибірки з урахуванням дизайну зазначеного статистичного спостереження. Робота розповсюджується за договірною ціною.

83.08.18.0968/0217U007227

Розробка методологічних положень із складання допоміжного (сателітного) рахунку туризму в Україні: Заключний звіт /Національна

академія статистики, обліку та аудиту; Керівник Мотузка Олена Миколаївна. – ДР 0117U004933.

УДК 311.2:658; 311.2:003.

58 с.

Створений методологічний і практичний інструментарій для складання СРТ; здійснені експериментальні розрахунки таблиць СРТ; визначена методика розрахунку показників, що характеризують внесок туризму в економіку держави. Робота розповсюджується за договірною ціною.

84 СТАНДАРТИЗАЦІЯ

84.15 Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації

84.08.18.0969/0217U006478

Розроблення проектів національних нормативних документів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт НС-2") згідно з Програмою робіт з національної стандартизації на 2016 рік: Заключний звіт /Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу; Керівник Карпаш Максим Олегович. – ДР 0116U005718с. УДК 622.692.4.

48 с.

У результаті роботи розроблено, затверджено та зареєстровано національний стандарт України ДСТУ EN 14236 Лічильники газу ультразвукові побутової призначеності (EN 14236:2007, IDT). Цей стандарт встановлює вимоги та процедури випробування до конструкції, функціонування та безпеки ультразвукових газових лічильників (із батареями класу 1,0 та класу 1,5), що мають коаксіальні одно- чи двотрубні з'єднання, та використовуються для вимірювання витрати об'єму паливного газу другого та/або третього класу, і регулюються вимогами європейського стандарту EN 437 відповідно до нормативних показників робочого тиску до 0,5 бар, швидкості потоку флюїду, що не перевищує 10 м³/год, діапазону робочих температур від -10°C до +40°C, та що використовуються для побутової призначеності. Пріоритет впровадження європейського стандарту EN 14234:2007 полягає у тому, що стандарт поширюється на лічильники, встановлені у місцях із вібраціями та іншими перешкодами, які мають незначний вплив на обладнання та у закритих місцях (у приміщеннях чи назовні із захистом, що визначаються виробником) із конденсатом чи без конденсату вологи, чи за умов, що були визначені виробником (на відкритих місцях (назовні без захисту) із конденсатом чи без конденсату вологи) та у місцях із електромагнітними коливаннями.

84.08.18.0970/0217U007342

Розроблення та прийняття методом перекладу 441 національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими ("Стандарт НС-3)" а саме ДСТУ EN 61000-3-3 (EN 61000-3-3:2013, IDT) та ДСТУ EN 61000-3-12 (EN 61000-3-12:2011, IDT): Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Піліньський Володимир Володимирович. – ДР 0117U004953. УДК 006.01; 006.02(083.74).

109 с.

Національний стандарт України ДСТУ EN 61000-3-3 (EN 61000-3-3:2013, IDT) "Електромагнітна сумісність. Частина 3-3. Гранично допустимі рівні. Нормування змін напруги, флуктуацій напруги і флікера в низьковольтних системах електропостачання загальної призначеності для обладнання з номінальним струмом силою не більше 16 А

на фазу, яке не підлягає обумовленому підключенню" призначений для нормування методів випробування, які застосовують для визначення електромагнітної сумісності в разі застосування низьковольтних систем електропостачання загальної призначеності для обладнання з номінальним струмом силою не більше 16 А на фазу, яке не підлягає обумовленому підключенню, надає норми змін напруги, флуктуацій напруги і флікера, терміни та визначення понять, класифікацію та смуги частот. Цей стандарт також унормовує для цих систем умови випробування невизначеність вимірювання, випробувальну напругу, еталонний імпеданс, часпостереження, типові випробування та процедури вимірювання. Національний стандарт України ДСТУ EN 61000-3-12 (EN 61000-3-12:2011, IDT) "Електромагнітна сумісність. Частина 3-12. Гранично допустимі рівні. Гранично допустимі рівні сили струму, гармонік створених обладнанням із номінальним вхідним струмом силою понад 16 А та до 75 А включно на фазу, підключеним до низьковольтних електропостачальних систем загальної призначеності" призначений для нормування методів випробування, які застосовують для визначення електромагнітної сумісності в разі застосування низьковольтних систем електропостачання загальної призначеності для обладнання з номінальним струмом силою понад 16 А та до 75 А включно на фазу, надає гранично допустимі рівні сили струму гармонік, терміни та визначення понять, класифікацію та смуги частот. Цей стандарт також унормовує для цих систем застосовність норм, умови випробування відтворюваність вимірювання, протокол випробування, еталонний струм, час спостереження, типові випробування та документацію на виріб. Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.08.18.0971/0217U007343

Розроблення та прийняття методом переказу 441 національних стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими (Стандарт НС-3)" а саме ДСТУ EN 61000-2-4 (EN 61000-2-4:2002, IDT): Заключний звіт /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"; Керівник Пілінський Володимир Володимирович. – ДР 0117U004952. УДК 006.01; 006.02(083.74).

59 с.

Національний стандарт ДСТУ EN 61000-2-4 (EN 61000-2-4:2002, IDT) "Електромагнітна сумісність (EMC). Частина 2-4. Електромагнітна обстановка. Рівні сумісності щодо низькочастотних кондуктивних завод для промислових підприємств" стосується кондуктивних електромагнітних збурень в частотному діапазоні від 0 кГц до 9 кГц. В стандарті наведено числові значення рівнів для забезпечення сумісності промислових та інших розподільних силових систем не загального призначення з номінальними напругами до 35 кВ і номінальною частотою 50 або 60 Гц. До таких систем не віднесено системи енергопостачання суден, літаків, морських платформ та залізниці. Рівні, що забезпечують сумісність, наведені в цьому стандарті, визначено для внутрішніх точок електричних з'єднань. Рівні сумісності наведено для таких різновидів електромагнітних збурень, які можуть виникнути у будь-якій внутрішній точці електричного з'єднання промислового підприємства або мереж, не призначених для загального користування, і їх треба використовувати як настанову для визначення гранично допустимих рівнів збурень, що виникають в промислових системах енергозабезпечення, для вибору рівнів несприйнятливості для обладнання в межах цих систем. Стандарт ДСТУ EN 61000-2-4:2011_ (EN 61000-2-4:2002, IDT) призначено для використання підприємствами та організаціями, що проектують, виробляють, постачають, установлюють та

здійснюють експлуатацію промислового електрообладнання, а також сторонніми спеціалізованими організаціями (випробувальними лабораторіями, акредитованими Національним агентством з акредитації України (НААУ) та органами, що оцінюють відповідність у відповідній сфері акредитації). Стандарт є відповідним вимогам Директиви 2014/30/EU "Електромагнітна сумісність". Робота розповсюджується за договірною ціною.

84.17 Інтеграція до ЄС

84.08.18.0972/0217U006791

Євроінтеграційні пріоритети розвитку національного бізнесу: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Мазаракі Анатолій Антонович. – ДР 0115U000562. УДК 339.92(477).

658 с.

Об'єкт дослідження - процеси інтеграції національного бізнесу в конкурентне середовище ЄС. Мета дослідження - обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка наукової концепції формування організаційно-економічних та інституціональних механізмів підвищення конкурентоспроможності національного бізнесу в умовах активізації євроінтеграційних пріоритетів його розвитку. Методи дослідження - загальнонаукові методи, прийоми (аналіз, синтез), економіко-статистичні методи (порівняння, групування), метод морфологічного аналізу, економіко-математичний метод (моделювання), у т.ч. кластерні моделі та методи Data Mining. Розкрито зміст та форми проявів довгострокових тенденцій та процесів структурно-організаційні зрушень у сфері міжнародного бізнесу. Виявлено складові систем приватно-державної підтримки діяльності підприємницького сектора, у т.ч. у країнах ЄС. Обґрунтовано теоретико-методологічні засади регуляторної політики у сфері підтримки вітчизняного виробника в умовах геопросторової переорієнтації його діяльності. Розроблено та використано релевантний методичний інструментарій ідентифікації конкурентних позицій національного бізнесу у розрізі експортоорієнтованих та імпортозалежних галузей. Обґрунтовано методичні рекомендації до оцінювання участі національних підприємств у міжнародних виробничих мережах та глобальних ланцюгах створення вартості. Результати НДР впроваджені в навчальний процес КНТЕУ, а також будуть висвітлені в монографії та можуть бути використані органами влади при підготовці законодавчих актів щодо регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Подальший розвиток об'єкта дослідження полягає в продовженні фундаментальних вітчизняних та зарубіжних розробок у частині поглиблення розуміння векторів розвитку національного бізнесу з огляду на процеси дестабілізації глобальних торговельних та фінансових регуляторів. Робота передається за кордон за договірною ціною.

84.08.18.0973/0217U006792

Економіко-організаційний механізм забезпечення ефективності державних закупівель в Україні в умовах євроінтеграції: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Ромат Євгеній Вікторович. – ДР 0116U000783. УДК 339.92:35.073.53(477).

132 с.

Генеральна гіпотеза дослідження ґрунтується на припущенні, що механізм електронних публічних закупівель не відповідає світовій практиці досягнення результативності через зниження закупівельних цін, високого рівня конкуренції постачальників на торгах, професіоналізації публічних закупівель, ефективних інструментів контролю, спрощення

процедури закупівель. Розроблено модель функціонування публічних закупівель, яка включає екосистему співпраці суб'єктів публічних закупівель, маркетинг для державного сектору, процедурність та операційний бізнес-процес; методику оцінки рівня конкурентоспроможності тендерних пропозицій для забезпечення результативності закупівель; індикатори ризику попередження здійснення неуспішних публічних закупівель; критерії та методика оцінки результативності публічних закупівель. Робота передається за кордон за договірною ціною.

84.08.18.0974/0217U006797

Соціально-економічні ефекти державного регулювання внутрішнього ринку в умовах європейської інтеграції України: Заключний звіт /Київський національний торговельно-економічний університет; Керівник Уманців Юрій Миколайович. – ДР 0115U000567. УДК 33.025.12:339.92(477).

779 с.

Проведено комплексний аналіз концептуальних засад еволюції державного регулювання внутрішнього ринку. Здійснено дослідження соціально-економічного підґрунтя особливостей регулювання внутрішнього ринку у посткризовий період. Встановлено, що визначення концептуальних засад дослідження ефектів державного регулювання внутрішнього ринку України актуалізує значення та необхідність використання новітніх теоретичних концепцій аналізу. Розкрито сутність державного регулювання внутрішнього ринку та його ефектів. Значущість дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні необхідності якісних змін у сфері державного регулювання внутрішнього ринку в Україні під впливом періодичних кризових явищ та посткризового відновлення економічної активності, а також оцінці комплексної дії держави на розвиток внутрішнього ринку, виявленні та розмежуванні соціально-економічних ефектів державного регулювання на сприятливі та несприятливі для розвитку внутрішнього ринку та його якісної еволюції. Робота передається за кордон за договірною ціною.

84.08.18.0975/0217U007428

Напрями формування та функціонування спільної рибної політики Європейського Союзу та шляхи її реалізації в Україні: Заключний звіт /Національний університет біоресурсів і природокористування України; Керівник Вдовенко Наталія Михайлівна. – ДР 0116U001601. УДК 339.923:061.1ЄС:339.3.

419 с.

Об'єкт дослідження - комплекс економічних наслідків зростання продуктивності, стабілізація ринків риби, гарантія забезпечення та доставки екологічно чистої товарної риби споживачеві за доступними цінами, охорона і раціональне використання рибних ресурсів для збереження рибних запасів. Мета дослідження - вивчення та узагальнення сукупності напрямів та чинників формування та функціонування Спільної рибної політики Європейського Союзу та шляхи її реалізації в Україні. Методи дослідження - методологічною основою дослідження є діалектичний підхід, прийоми та методики пізнання, аналізу економічних явищ і процесів. У роботі використано методи: абстрактно-логічний (дозволив узагальнити теоретичні засади визначення напрямів функціонування Спільної рибної політики ЄС та України); економіко-статистичний (дав можливість виявити тенденції функціонування сфер рибальства і аквакультури України); порівняльно-історичний (використаний при пізнанні особливостей розвитку державної системи управління вітчизняним рибним господарством); експертних оцінок (отримання прогнозних даних щодо розвитку світової аквакультури та перспектив створення науково-технологічного рибогоспо-

дарського парку); логічного узагальнення (дозволив ідентифікувати суперечності процесу формування рибної політики України в умовах ЗВТ з ЄС); статистичний (для визначення стану і аналізу тенденцій використання наявних ресурсів - водні об'єкти, земля під водою, водні ресурси, рибні ресурси). У процесі реалізації проекту вдосконалено адміністративно-правовий метод регулювання - шляхом інтеграції до національного законодавства відповідних норм різних держав-членів ЄС при розробці оперативних програм. Це дозволить, на відміну від існуючих положень, більш повно враховувати та імплементувати в Україні норми Регламенту (ЕУ) № 1380/2013 від 11.12.2013. Застосування зазначених підходів можливе у сфері державного управління та регулювання загального характеру в економічній та соціальній галузі. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87 ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

87.01 Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини

87.08.18.0976/0217U006700

Розроблення інформаційних технологій оцінювання природно-антропогенних трансформацій екосистем природоохоронних територій для удосконалення управління їх розвитком: Заключний звіт /Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України; Керівник Русин Богдан Павлович. – ДР 0115U000125. УДК 504.062:504.064:502.45:004.65.

135 с.

Оптимізація процесу управління розвитком природоохоронних територій та його реалізація, в умовах посиленого впливу природно-кліматичних та антропогенних факторів в рамках поставлених задач оцінки стану природного середовища великих за площею територій, вимагає використання картографічних, інформаційних та геоінформаційних технологій, методів тематичного дешифрування даних дистанційного зондування земної поверхні, методик польових спостережень та методів наземного екологічного моніторингу з використанням інформаційно-вимірювальних систем, методів статистичної обробки даних та інших. В рамках проведених досліджень визначені фактори впливу на екологічну стабільність і процеси функціонування природних комплексів Західного Полісся та визначено критерії оцінювання масштабів трансформації їх компонентів. На основі тематичної обробки даних дистанційного зондування земної поверхні та ГІС-аналізу встановлені основні зміни ландшафтного різноманіття та оцінено ступінь фрагментування ландшафту біорезервату "Шацький". За результатами проведеної ехолокаційної батиметричної зйомки всієї акваторії озера Люцимер побудовано карту його доних осадів, що дозволить оптимізувати процес управління його рекреаційним та господарським використанням. Розроблено архітектуру та створено інформаційно-аналітичний Інтернет-атлас біосферного резервату "Шацький" - екологічний інформаційний ресурс для населення та споживачів, зацікавлених у використанні та впровадженні створеної наукової продукції. Робота розповсюджується за договірною ціною.

87.08.18.0977/0217U006733

Проведення оцінки стану довкілля та прогнозу впливу планованої діяльності будівництва каскаду верхньодністровських ГЕС по напрямку небезпечних для реалізації проекту геологічних умов: Заклучний звіт /Державна

установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАН України"; Керівник Лялько Вадим Іванович. – ДР 0117U007594. УДК 504.064.3:(528.8:627.85)(477).

79 с.

Звіт про НДР: В.І. Лялько, А.Я. Ходоровський, Л.О. Єлістратова, О.А. Апостолов, С.С. Дугін, Ю.В. Захарчук. Проведення оцінки стану довкілля та прогнозу впливу планової діяльності будівництва каскаду Верхньодністровських ГЕС по напрямку небезпечних для реалізації проекту геологічних умов, з використанням матеріалів аерокосмічних зйомок. 79 с., 37 рис., 5 табл., 44 посилань на літературні джерела. Робота присвячена розробці науково-методичних і практичних основ застосування супутникових даних при контролі і прогнозі розвитку екзогенних геологічних процесів на території ділянки будівництва каскаду Верхньодністровських ГЕС (ЕГПГ). За результатами дешифрування космічних даних і аналізу цифрових моделей рельєфу виявлено систему лініаментів, що ототожуються з розломно-тріщинною мережею регіону і розглядаються в якості геодинамічних зон розрядки новітніх рухів. Визначено закономірне тяжіння розвитку зсувів та ділянок картування і періодичної їх активізації до геодинамічних зон, представлених розломно-лінеаментною мережею, що контролюється новітніми тектонічними рухами. На основі розгляду матеріалів попередніх геологічних досліджень, використання космічної інформації, аналізу цифрових моделей рельєфу та геолого-геоморфологічних даних дано попереднє обґрунтування прогнозу розвитку ЕГП (зсувів, карстоутворення, паводків та ін.) на досліджуваній території і надані рекомендації щодо подальших природоохоронних дій. Проведені дослідження та аналіз існуючих геологічних, гідрологічних та метеорологічних матеріалів показали, що можливий вплив будівництва запланованого каскаду Верхньодністровських ГЕС на довкілля та розвиток соціо-економічних процесів на прилеглий території може мати як позитивне значення (додакове забезпечення потреб регіону з джерела відновленої енергетики та зменшення ризиків повеней і паводків внаслідок зарегулювання стоку р. Дністра системою вододіймищ), так і негативні наслідки (вплив можливого підтоплення і затоплення ділянок територій, прилеглих до створених вододіймищ, внаслідок фільтраційних втрат з останніх та активізація карстових і зсувних процесів). Для мінімізації цього негативного впливу рекомендується на наступних етапах проектування провести комплекс польових гідрогеологічних робіт на вказаних в даному звіті та рекомендованих іншими дослідниками місцях для визначення ділянок підвищеної фільтраційної проникності порід навколо запланованих вододіймищ та на основі створених після цього геофільтраційних моделей виконати комп'ютерне моделювання різних варіантів для вибору оптимальних протифільтраційних і природоохоронних заходів, що може забезпечити усталений розвиток довкілля і соціуму в умовах раціональної експлуатації запланованого каскаду Верхньодністровських ГЕС.

87.03 Теорія і методи вивчення охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини

87.08.18.0978/0417U003026

Лебедева Олена Сергіївна. Захист атмосферного повітря від забруднення викидами сірководню з каналізаційних мереж: Дис... к.т.н. /Сумський державний університет. – Захищена 12.05.2017.

УДК 504.064:628.2+504.3.054.

198 с.: 25 табл., 44 іл. – Бібліогр.: 165 назв.

Дисертацію присвячено вирішенню актуального науково-практичного завдання - поліпшенню показників

екологічної безпеки транспортування стічних вод каналізаційними мережами за рахунок зменшення викидів сірководню в міське атмосферне повітря шляхом придушення процесів утворення сірководню в стічних водах і його викидів у підсклепіневий простір каналізаційних трубопроводів та створенню автоматизованої системи моніторингу газоподібних викидів із каналізаційних мереж.

87.15 Забруднення середовища. Контроль забруднення

87.08.18.0979/0217U007336

Комплекс моделей для розрахунку атмосферних забруднень великого міста від регіональних до локальних масштабів: моделі атмосферного перенесення: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Ковалець Іван Васильович. – ДР 0117U004945. УДК 504.3.054: 614.71; 551.509.1/5.

71 с.

Метою роботи є розробка, програмна реалізація та впровадження моделей атмосферного перенесення забруднень в умовах міської забудови, придатних для одночасного розрахунку у широкому діапазоні масштабів, та які можна використовувати у режимі реального часу для реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру, а також для оцінки та мінімізації ризиків щодо населення у таких ситуаціях.

87.17 Забруднення й охорона атмосфери

87.08.18.0980/0417U003122

Яхненко Олена Миколаївна. Екологічно безпечна утилізація фосфогіпсу у технологіях захисту атмосферного повітря: Дис... к.т.н. /Сумський державний університет. – Захищена 02.06.2017.

УДК 502.5:661.21.

248 с.: 8 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 132 назви.

Дисертація присвячена проблемі зниження рівня техногенного впливу на навколишнє середовище від об'єктів складування та накопичення фосфогіпсу за рахунок утилізації його як мінерального носія в технологіях захисту атмосферного повітря. Здійснено еколого-гігієнічне оцінювання впливу фосфогіпсових відвалів на природні компоненти. Визначено оптимальні еколого-біохімічні та фізико-хімічні характеристики модифікованих гранул фосфогіпсу для підвищення рівня біохімічної активності у процесі газоочищення в системах біодесульфуризації. За допомогою моделювання встановлено оптимальні фізико-хімічні параметри роботи систем біодесульфуризації з використанням завантаження із фосфогіпсу для досягнення ефективності очищення вище ніж 95%. Розроблено технологічну схему процесу утилізації фосфогіпсу та методику інженерного розрахунку конструктивно-технологічних параметрів аеробної установки із завантаженням на основі фосфогіпсу.

87.08.18.0981/0217U007045

Просторово-часовий розподіл забруднення атмосфери дрібнодисперсним аерозолем у Східноєвропейському регіоні за даними одночасних фотометричних і лідарних вимірювань та моделювання: Заключний звіт /Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Керівник Міліневський Геннадій Петрович. – ДР 0117U001573. УДК 504.3.054; 551.521.3; 551.593; 53.072; 53.004.

106 с.

Одержані оцінки вмісту дрібнодисперсного аерозолу шляхом визначення показника PM_{2.5} та PM₁₀ за даними

вимірювань у декількох районах м. Києва і у містах України (Харків, Львів, Ужгород, Одеса), а також і за кордоном: м. Чанчунь (Китай), Відень (Австрія) та Будапешт (Угорщина). Виявлено значне перевищення забруднення частинками PM_{2.5}/PM₁₀ у місті Чанчунь у порівнянні з європейськими містами. Завантажено до Міжнародної бази даних AERONET результати власних вимірювань оптичних характеристик аерозолів у атмосфері над територією України з сонячними фотометрами. Досліджено шляхи переміщення аерозольних частинок у атмосфері з моделюванням траєкторій руху повітряних мас. Одержані оцінки розподілу частинок уздовж висоти за супутниковими лідарними вимірюваннями над Києвом. Сформовано електронний архів вертикальних профілів аерозолу над м. Мінськ (Білорусь) за лідарними спостереженнями. Промодельовано просторово-часовий розподіл аерозольних частинок за допомогою хіміко-транспортної моделі GEOS-Chem. Сформульовані критерії і методи виявлення джерел дрібнодисперсного аерозолу для визначення їхнього розташування і оцінювання продуктивності. Оцінено внесок регіональних та місцевих джерел аерозолу антропогенного походження у аерозольне забруднення атмосфери над Східною Європою.

87.19 Забруднення й охорона вод суші, морів і океанів

87.08.18.0982/0217U006643

Моделювання формування і розповсюдження глибоких вод в морі Ведделла та дослідження впливу геомагнітної активності на атмосферні процеси тропосфери над Антарктичним півостровом: Заключний звіт /Інститут проблем математичних машин і систем НАН України; Керівник Мадерич Володимир Станіславович. – ДР 0117U003458. УДК 504.4.054; 504.4.06.

136 с.

1. На більшості досліджуваних станцій Антарктичного півострову фіксується зростання приземної температури повітря за досліджуваній період протягом більшості місяців року. Аналіз термобаричного режиму Антарктичного півострову свідчить про наявність певних змін, які відбуваються в регіоні, а саме посилення ролі циклонів північно-західних траєкторій (Східно-Тихоокеанська та Південно-Американська гілки переміщення циклонів) в літній період року, та ослаблення їх в зимовий. За останні тридцять років майже в два рази зросли екстремальні значення аномалій атмосферного тиску та фіксується стійка тенденція до збільшення приземної температури повітря протягом більшості місяців року, що може свідчити про порушення стабільності термобаричного режиму Антарктичного півострова. 2. Взаємний спектральний аналіз приземної температури повітря, атмосферного тиску та індексу геомагнітної активності Ар, дозволив встановити існування тісного кореляційного зв'язку між періодичними складовими в часових рядах досліджуваних величин. Виявлена залежність приземної температури повітря від індексу Ар. Ця залежність спостерігається із зсувом від 270,0 до 359,7 градусів (для гармонік 8,8 та 5,9 місяця). Залежність атмосферного тиску на рівні моря від індексу Ар виявляється із зсувом від 270,7 до 336,9 градусів (для сезонних гармонік). 3. На станціях, для гармонік з періодом більше дванадцяти місяців, зв'язок геомагнітної активності з термобаричним режимом регіону здійснюється у фазі з незначним випередженням процесу, який характеризує термобаричний режим регіону, відносно процесу, який характеризує геомагнітну активність. Це свідчить про наявність крупно масштабного процесу, який одночасно впливає на зміну і термобаричного режиму, і геомагнітної активності.

87.08.18.0983/0217U006923

Дослідження екологічного впливу техногенних нерадіаційних факторів на гідроекосистеми різного типу при створенні та експлуатації об'єктів атомної та теплової енергетики:

Заключний звіт /Інститут гідробіології НАН України; Керівник Протасов Олександр Олексійович. – ДР 0117U006652. УДК 574.5:574.633 (621.311.25+621.311.22).

74 с.

Сформульовано основні гідробіологічні принципи, на основі яких проводяться дослідження впливу екологічних факторів на угруповання гідробіонтів, гідроекосистеми, оцінки екологічного стану, біотичних та абіотичних характеристик техно-екосистем. Розглянуто вплив нерадіаційних факторів, що є характерними для техноекосистем енергетичних станцій (теплових та атомних) на основні угруповання гідробіонтів. Розглянуто основні принципи формування і функціонування водної частини техно-екологічної системи енергетичних електростанцій.

87.21 Охорона ґрунтів

87.08.18.0984/0417U003057

Шевчик Леся Зеновіївна. Екологічна оцінка та фіторе mediaція нафтозабруднених ґрунтів: Дис... к.б.н. /Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара. – Захищена 11.05.2017.

УДК 504.53.054:665.7+504.064.3:581.

166 с.: 19 табл., 48 іл. – Бібліогр.: 334 назви.

Об'єкт - штучно забруднені нафтою ґрунти та нафтозабруднені ґрунти озокеритової шахти м. Борислава. Мета - екологічна оцінка нафтозабруднених ґрунтів з використанням рослинних тест-об'єктів та розробка науково-практичних заходів фіторе mediaції ґрунтів, забруднених нафтою. Методи: польові, лабораторні, морфо-фізіологічний, біохімічні, мікробіологічні, хімічні, математично-статистичні, кореляційний, регресійний та дисперсійний аналіз; картографічна інтерполяція даних. Дисертація присвячена екологічній оцінці нафтозабруднених ґрунтів з використанням рослинних тест-об'єктів та розробці науково-практичних заходів фіторе mediaції ґрунтів, забруднених нафтою. Встановлено, що льон звичайний (*Linum usitatissimum* L.), соняшник однорічний (*Helianthus annuus* L.) та гречка посівна (*Fagopyrum vulgare* St.) є чутливими до нафтового забруднення на ранніх стадіях проростання (5 доба) у широкому діапазоні концентрацій поллютанта 0-20 %, залежності між концентрацією нафти і ростовими параметрами цих рослин близькі до лінійних, а тому *L. usitatissimum*, *H. annuus* та *F. vulgare* можуть використовуватися для біотестування нафтозабруднених ґрунтів. Виявлено високу чутливість гречки посівної до нафтового забруднення ґрунту, навіть на рівні орієнтовно допустимої концентрації нафти у ґрунті (0,4 %). *F. vulgare* запропоновано для біоіндикації нафтозабруднених ґрунтів. Розроблено шкалу токсичності нафтозабруднених ґрунтів, в якій відображено зв'язок між фітотоксичністю та вмістом нафти у ґрунті. Здійснено апробацію розробленої методики екологічної оцінки нафтозабруднених ґрунтів на забруднених нафтою відвальних ґрунтах озокеритової шахти м. Борислава та доведено її ефективність. Визначено оптимальні умови для проведення фіторе mediaції. Доведено доцільність використання обліпихи крушиновидної (*Hipporhae rhamnoides* L.) для фіторе mediaції нафтозабруднених ґрунтів, яка успішно адаптується до несприятливих умов забруднених нафтою ґрунтів, забезпечує високий рівень очищення до 92,7 %, покращує фізичні, хімічні і біологічні властивості ґрунту. Проведено еколого-економічну оцінку фіторе mediaції нафтозабруднених ґрунтів при використанні обліпихи крушиновидної. Сфера - екологічний моніторинг, фіторе mediaція,

навчальний процес.

87.31 Заповідна справа. Природні території й акваторії, що охороняються

87.08.18.0985/0217U006469

Літопис природи НПП "Білобережжя Святослава": Заключний звіт /Національний природний парк "Білобережжя Святослава"; Керівник Чаус Василь Богданович. – ДР 0116U007263. УДК 50.2 72(091), (407.7). 291 с.

Звіт про науково-дослідну роботу "Літопис природи НПП "Білобережжя Святослава": 291 с., 62 рис., 60 табл., 38 джерел. Об'єкт дослідження - види флори та фауни, зокрема занесені в охоронні переліки, водно-болотні угіддя, гідрологія озер, кліматичні умови території. Мета роботи - інвентаризація видового складу фауни та флори, видів занесених в охоронні переліки. Розробка біотехнічних заходів, направлених на покращення стану екосистем та збереження рідкісних видів. Методи дослідження - польові обліки та дослідження згідно із загальноприйнятими методиками в зоології, ботаніці та гідрології. У звіті про НДР наведені дані про територіальну структуру та зонування території, гідрологію, рельєф території парку, метеорологічні умови, описано флору та рослинність, видове різноманіття ссавців, птахів, риб, плазунів, земноводних та комах. Підведені основні підсумки науково-дослідної, еколого-освітньої, міжнародної, природоохоронної діяльності НПП за 2016 рік. Крім того включені результати досліджень науково-дослідних установ, проведених на території парку протягом 2016 року. Результати НДР можна використати при укладанні чергової редакції Червоної книги України, інших наукових зведень, при розробці природоохоронних рекомендацій та впровадженні моніторингу за станом екосистем та об'єктів тваринного і рослинного світу.

87.08.18.0986/0217U006560

Літопис природи том 7: Заключний звіт /Національний природний парк "Бузький Гард"; Керівник Артамонов Владислав Альбертович. – ДР 0117U007101. УДК 502.7;502.7. 310 с.

Літопис природи - щорічний підсумковий документ, який включає в себе результати моніторингу екосистем та їх компонентів, а також усіх дослідних робіт, що виконувалися на території заповідника у звітному році. "Літопис природи" як система моніторингу являє собою щорічну зведення даних про стан заповідних територій та компонентів екосистем, включаючи охоронювані популяції рослин і тварин, цікаві природні об'єкти. В цілому, це зведення окремих фактів, результатів вимірювань, обліків тварин та інших спостережень. Основний зміст розділів спостережень для щорічного складання Літопису природи: 1. Погода. Метеорологічна характеристика сезонів року. Води. Календар природи. 2. Флора і рослинність. 3. Фауна і тваринне населення. 4. Інвентаризаційні роботи. - Складання анотованих списків ботанічних видів - Складання анотованих списків зоологічних видів - Складання кадастру рідкісних, унікальних і тих, що потребують особливої уваги об'єктів живої і неживої природи - Геоботанічне картування.

87.08.18.0987/0217U007294

Вдосконалення систем інженерного захисту території Національного історико-культурного заповідника "Києво-Печерська Лавра": Заключний звіт /Інститут геологічних наук Національної академії наук України; Керівник Демчи-

шин Михайло Гордійович. – ДР 0117U002775. УДК 624.13.1. 627.8(477).

128 с.

Метою роботи є удосконалення систем інженерного захисту території для охорони і збереження об'єктів культурної спадщини. Виконано аналіз територіального планування Заповідника з урахуванням інженерно-геологічних

умов. На основі натурних спостережень безпосередньо на об'єктах інженерного захисту (підпірні та дренажні споруди) та розрахунків стійкості схилів ділянок в зоні найактивніших деформацій породного масиву встановлено роль шгольового дренажу у процесі зміщення ґрунтових мас на схилах. Опрацьовані рекомендації щодо вдосконалення систем інженерного захисту об'єктів культурної спадщини на території Заповідника та в його буферній зоні, зміцнення основ та фундаментів споруд, профілактичних заходів з озе-лення та благоустрою цієї території. Отримані результати, висновки та рекомендації можуть бути використані при експлуатації об'єктів культурної спадщини на території заповідника "Києво-Печерська Лавра".

87.33 Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека

87.08.18.0988/0417U003049

Лоза Євген Анатолійович. Удосконалення системи аерокосмічного екологічного моніторингу використанням спектрополяриметрів: Дис... к.т.н. /Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління. – Захищена 18.05.2017.

УДК 504.064.37+681.7.01.

131 с.: 5 табл., 31 іл. – Бібліогр.: 90 назв.

Об'єкт дослідження: система аерокосмічного екологічного моніторингу атмосферного озону та аерозолі. Мета роботи: створення універсального науково-методичного апарату для абераційно-поляризаційного розрахунку дифракційних спектрополяриметрів, які можна використовувати в системах аерокосмічного екологічного моніторингу. Методи дослідження: геометрична та дифракційна теорія світла, чисельне моделювання, метод Крамерса-Кроніга, теорія Стокса. Вимірювання 4х параметрів Стокса дає можливість отримання принципово нової екологічної інформації: показники заломлення та поглинання (хімічний склад), максимум і дисперсія функції розподілу за розмірами аерозольних частинок і ступінь їх анізотропії, оптичну товщину атмосферного аерозолі і його вертикальну стратифікацію, а також підвищити точність вимірювання загального вмісту та вертикального розподілу атмосферного озону. Це створює можливість уточнити екологічні та кліматичні моделі за рахунок використання в них високоточних моніторингових даних реального часу. У дисертації запропоновано новий метод абераційно-поляризаційного розрахунку вигнутих дифракційних ґраток із підвищеною, у порівнянні із класичними підходами, точністю, здатністю аналізувати і оптимізувати схеми спектрополяриметрів із некласичними оптичними елементами (асферичні поверхні, змінні кроки нарізки штрихів, елементи адаптивної оптики, тощо) шляхом введення і мінімізації функціоналів аберацій, а також здатністю проводити аналіз інструментального поляризаційного впливу монохроматорів на точність вимірюваних екологічних даних. Запропоновано нові оптичні схеми монохроматора, статичного поляриметричного блоку, систем пасивної і активної корекції інструментальної поляризації малогабаритного спектрополяриметра для синхронного моніторингу стану атмосферного озону та аерозолі. Для підвищення точності вимірюваних екологічних даних в дисертації представлено вдосконалену методику на базі перетворення Крамерса-Кроніга для чисельного моделюван-

ня процесу деградації оптичних деталей спектрополяриметра і оцінки хімічного складу атмосферного аерозолю. Результати досліджень впроваджено у Корпорації "Науково-виробниче об'єднання "Арсенал" та у Державній екологічній академії післядипломної освіти та управління Мінприроди України. Запропоновані здобувачем науково-практичні результати можуть бути використані для розробки спектрополяриметрів для аерокосмічних систем екологічного моніторингу стану атмосфери Землі. Крім того, отримані результати можливо використовувати в навчальних дисциплінах при підготовці фахівців у сфері екологічного моніторингу з використанням аерокосмічних технологій.

87.35 Рациональне використання і відтворення природних ресурсів

87.08.18.0989/0217U006905

Науково-методологічні основи формування низьковуглецевого розвитку аграрного виробництва як фактор агроекологічної безпеки України: Заключний звіт /Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України; Керівник Бутрим Оксана Володимирівна. – ДР 0117U003793. УДК 332.6:330.1.

124 с.

Проведено оцінку прогнозних обсягів скорочення викидів ПГ від земель сільськогосподарського використання за умови реалізації різних сценаріїв розвитку господарства та різних обсягів впровадження заходів низьковуглецевого розвитку рослинництва. Наведено результати оціночних розрахунків вартості впровадження системи заходів низьковуглецевого розвитку рослинництва за різними сценаріями у регіональному вимірі. Наведено результати тестових оцінок потенційного обсягу внутрішнього вуглецевого ринку сектору сільськогосподарського землекористування України, що є вагомим стимулом досягнення збалансованого використання земель сільськогосподарського призначення як основи відновлення і збереження агроресурсного потенціалу регіонів.

87.53 Управління відходами. Маловідхідна і безвідхідна технології

87.08.18.0990/0417U002359

Кутняшенко Олексій Ігорович. Обґрунтування параметрів промислової переробки заскладованих несортованих побутових відходів: Дис... к.т.н. /Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського. – Захищена 26.05.2017.

УДК 628.477.

182 с.: 10 табл., 54 іл. – Бібліогр.: 149 назв.

Об'єкт дослідження: процес утилізації заскладованих несортованих твердих побутових відходів (ТПВ) із вмістом дисперсної фракції. Предмет дослідження: технологічні режими і параметри процесу утилізації дисперсної фракції заскладованих несортованих ТПВ. Вирішено актуальне науково-практичне завдання розробки технології промислової утилізації заскладованих ТПВ і їх дисперсної фракції. Запропоновано виділення із загальної маси ТПВ дисперсної фракції та її попередня обробка гранулюванням. Обґрунтовано доцільність попередньої обробки дисперсної фракції побутових відходів гранулюванням в апаратах з псевдозрідженим прошарком. Обґрунтовано доцільність утилізації гранул дисперсної фракції ТПВ шляхом коксування в камерних печах коксохімічних підприємств у складі шихти. Результати роботи передано ТОВ "Одеське шляхобудівельне управління", ПрАТ "Авдіївський коксохімічний

завод" та інституту "Solid process engineering and particle technology TUNN" для впровадження.

87.08.18.0991/0417U002374

Грабітченко Валентина Миколаївна. Комплексна переробка високомінералізованих стоків в екологічно безпечному промислово-му водоспоживанні: Дис... к.т.н. /Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Захищена 13.06.2017.

УДК 628.162: 66.097.7/8.

234 с.: 21 табл., 74 іл. – Бібліогр.: 230 назв.

Дисертація присвячена розробці комплексних методів знесолення високомінералізованих вод. Досліджено процеси іонообмінного пом'якшення морської води. Було встановлено, що високоосновний аніоніт ефективно розділяє нітрати, сульфати та хлориди з можливістю одночасного пом'якшення води. Вивчено процеси електрохімічної переробки концентратів баромембранного опріснення води з отриманням окислених сполук хлору. Досліджено процеси електрохімічного концентрування розчинів хлористого натрію та кальцію. Вперше в процесах електрохімічної переробки хлоридних розчинів був застосований високоосновний аніоніт АВ-17-8 для фіксації окислених сполук хлору. Вперше вивчено процеси електрохімічної переробки хлоридних регенераційних розчинів в алюмінієві коагулянти. Запропоновані технологічні схеми опріснення високомінералізованих вод, які дозволяють отримати очищену воду при повній переробці утворених концентратів у цільові продукти. Технологічні процеси опріснення шахтних та природних вод були апробовані у Державному підприємстві "Східний гірничозбагачувальний комбінат", а установка по стабілізаційній обробці води була впроваджена на ТОВ "Хлібокомбінат Кулінічі". Ключові слова: пом'якшення, знесолення, іонний обмін, зворотний осмос, електродіаліз, переробка концентратів.

87.08.18.0992/0417U003048

Мухіна Катерина Євгенівна. Оцінювання змін стану екологічної безпеки територій при впровадженні сучасних технологій переробки рослинних відходів: Дис... к.т.н. /Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління. – Захищена 18.05.2017.

УДК [591.553+639.11/.16](292.485).

168 с.: 16 табл., 15 іл. – Бібліогр.: 137 назв.

Об'єкт дослідження - процес переробки рослинних відходів для раціонального використання природних ресурсів. Мета дослідження - розробка науково-методичного апарату оцінювання змін стану екобезпеки територій при впровадженні сучасних технологій переробки рослинних відходів. Методи дослідження - методи математичної статистики та їх реалізація в програмі Mathcad 2000 Professional, графоаналітичний та техніко-економічний аналіз результатів, модифікована процедура прогнозування показників екологічної безпеки, заснована на теоремі Байєса. Розв'язано науково-прикладне завдання оцінювання змін стану екологічної безпеки територій при впровадженні сучасних технологій переробки рослинних відходів. Обґрунтована методика прогнозування рівня екологічної безпеки яка дозволяє одночасно враховувати часові інтервенції та вплив особи, що приймає рішення як для управління механізмом прийняття рішень так й на інші сфери життя. В роботі отримав подальший розвиток процес моніторингу показників екологічної безпеки територій з урахуванням синергізму, що дозволяє враховувати комплексний вплив рослинних відходів на навколишнє природне середовища та здоров'я населення. Для вибору оптимальних методів переробки та утилізації рослинних

відходів запропоновано процедуру ранжування методів переробки відходів за наслідками впливу на навколишнє природне середовище. На базі моделі оцінки змін стану екологічної безпеки території з урахуванням оцінки шкоди навколишньому середовищу розроблена пристосована до сучасних умов населених територій Програма утилізації рослинних відходів. Розроблений технологічний аналіз рослинних відходів з врахуванням екстер'єру рослини. Розроблені практичні рекомендації щодо зменшення негативного впливу на довкілля рослинних відходів, які передані для впровадження у подальшу діяльність щодо забезпечення екологічної безпеки території.

89 КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

89.51 Дослідження астрономічних об'єктів космічними засобами

89.08.18.0993/0217U006914

Розроблення вуглецевмісного аналогу марсіанського пилу з різним вмістом вуглецевої компоненти, оцінка його біоактивних властивостей та токсичної дії: Заключний звіт /Інститут біохімії ім. О.В.Палладіна НАН України; Керівник Борисова Тетяна Олександрівна. – ДР 0117U004346. УДК 523.3-36:523.43-36:577.112.384.4:577.175.82:612.815.1.

33 с.

Аналог марсіанського пилу, збагачений карбоновими наночастинками (КНЧ-МП), деполіаризує плазматичну мембрану нервових терміналей головного мозку щурів. КНЧ-МП суттєво знижує початкову швидкість накопичення та збільшує позаклітинний рівень нейромедіаторів L-[14C]глутамату та [3H]ГАМК (-аміномасляної кислоти) в нервових терміналях. Нейротоксичний ефект КНЧ-МП пов'язаний виключно з активністю КНЧ, а не з дією його неорганічної складової. Зниження концентрації КНЧ у складі пилу призводить до зниження його нейротоксичності.

89.57 Дослідження Землі з космосу

89.08.18.0994/0217U006650

Дослідження теплового поля земної поверхні Анастасівсько-Болярської площі і Житомирської області за даними дистанційного зондування Землі з метою пошуку кімберлітових тіл: Заключний звіт /Державна установа "Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі ІГН НАН України"; Керівник Філіпович Володимир Євгенович. – ДР 0117U007256. УДК 528 . 831 . 5 : (550 . 814 : 552 . 323 . 6) (477).

47 с.

Робота присвячена використанню багатозональних космічних даних у видимому та ІЧ-діапазонах при прогнозуванні і проведенні пошуків проявів корисних копалин. Для структурного дешифрування і морфоструктурного аналізу додатково була залучена, побудована за даними космічної радарної (SRTM) та стереозйомки (ASTER), цифрова модель рельєфу. За даними теплової (довгохвильовий ІЧ-діапазон) космічної зйомки побудовані часові ряди (період 33 роки) температури поверхні на Губківській і Анастасівсько-Болярській площах, розраховані тренди і виявлені локальні температурні аномалії. Особливу увагу приділено виявленню кільцевих структур, вузлів перетину розривних порушень та лінементів на ділянках з підвищеною температурою земної поверхні. На основі комплексного аналізу результатів структурного дешифрування, морфоструктурного аналізу рельєфу та виявлених сталей у просторі і часі багаторічних аномалій температури земної поверхні виділені перспективні ділянки на пошуки кімберлітових тіл

в межах південної частини Новоград-Волинського блоку на Губківській і Анастасівсько-Болярській площах. Робота передається за кордон за договірною ціною.

89.08.18.0995/0217U007041

Забезпечення системного отримання даних від космічної системи "Січ". Удосконалення підсистеми архівації, каталогізації, пошуку та розповсюдження даних дистанційного зондування Землі у складі наземного інформаційного комплексу: Заключний звіт /Державний науково-виробничий центр аерокосмічної інформації, дистанційного зондування Землі та моніторингу навколишнього середовища "Природа"; Керівник Греков Леонід Дмитрович. – ДР 0116U000960. УДК 528.85:519.7.004.9.

185 с.

У процесі виконання дослідно-конструкторської роботи було досліджено: алгоритми стиснення інформації графічного виду, обрано найбільш оптимальний за швидкістю та якістю компресії; алгоритми пошуку структурованої та неструктурованої інформації із використанням методів деревовидних структур. Модернізація відомчого геопорталу дозволила використання архіву аерокосмічної інформації широким колом споживачів шляхом надання інформації через інтерактивний веб-додаток. Відновлено технологічні ланцюжки замовлення, накопичення, розповсюдження даних із використанням підсистеми АКІР ДЗЗ розроблено та впроваджено нову схему роботи з користувачами та взаємодії АРМ у складі ПТК підсистеми АКІР ДЗЗ. Додовнено існуючу базу даних цифрових зображень землі із космосу архіву ДНВЦ "Природа" знімками із космічного апарату Січ-2 та створено їх метадані.

90 МЕТРОЛОГІЯ

90.03 Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення

90.08.18.0996/0217U007359

Доопрацювання елементів конструкції та програмного забезпечення, метрологічні дослідження дослідних зразків електронного модуля кондуктометричного аналізатора: Заключний звіт /Державне підприємство "Науково-виробничий центр "Енергоімпульс" Інституту електродинаміки НАН України; Керівник Мельник Володимир Григорович. – ДР 0117U006417. УДК 389:53.08.; 006.63:53.08.

92 с.

Об'єкт дослідження - біосенсорні системи на основі кондуктометричних вимірювальних перетворювачів з використанням планарних диференціальних датчиків та їх програмне забезпечення. Мета роботи - забезпечення можливості дослідження метрологічних характеристик кондуктометричної біосенсорної системи за допомогою електричного еквіваленту мультисенсорної (4-х сенсорної) комірки для кондуктометричного біосенсорного аналізатора. Методи досліджень - комп'ютерне та фізичне моделювання. Розроблено та відлагоджено програмне забезпечення верхнього та нижнього рівнів для аналізаторів системного і автономного варіантів застосування. Розроблено технічну документацію, необхідну для виготовлення експериментального зразка мультисенсорного кондуктометричного аналізатора, оптимізовано принципові схеми та конструкції мультисенсорного кондуктометричного аналізатора. Розроблено і виготовлено електричний еквівалент диференційної мультисенсорної кондуктометричної комірки, який має метрологічні характеристики, що повністю задовольняють вимогам для його застосування в якості метрологічного забезпечення при експлуатації кондуктометричного мультібіосенсорного аналі-

затора. З його використанням проведено визначення основних метрологічних параметрів аналізатора.

90.08.18.0997/0217U007408

Створення державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газу на газовому середовищі при тиску до 1,6 МПа: Заключний звіт /Державне підприємство "Івано-Франківський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації"; Керівник Петришин Ігор Степанович. – ДР 0117U003516.

УДК 006.91:681.121: 620.11:006.

108 с.

В ході виконання даної роботи було проведено розроблення структурної та функціональної схем установки з еталонними лічильниками, яка входить до складу державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газу на газовому середовищі при тиску до 1,6 МПа, розроблення математичної моделі процесу передавання одиниць об'єму та об'ємної витрати газу до еталонних лічильників, які входять в склад установки при тиску до 1,6 МПа, розроблення, виготовлення та монтаж складових елементів установки з еталонними лічильниками. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.27 Вимірювання окремих величин і характеристик

90.08.18.0998/0217U007347

Монокристалічні та наноструктуровані матеріали для конверторів енергії та випромінювання і приладів електроніки та сенсорики: Заключний звіт /Національний університет "Львівська політехніка"; Керівник Бурий Олег Анатолійович. – ДР 0115U000443. УДК 669.04:536, 621.317.4, 543.08.

187 с.

Метою роботи є пошук та дослідження матеріалів з оптимізованими властивостями для їх застосування у пристроях функціональної електроніки, сенсорах фізичних величин, хімічних сенсорах, конверторах енергії та випромінювання, а також способів їх отримання та управління властивостями для забезпечення потреб використання. На основі проведених високотемпературних відновлювально-

окислювальних відпалів, люмінесцентних, рентгеноструктурних та металографічних досліджень, запропоновано моделі змін структурних і оптичних властивостей кристалів Li-NbO₃ та кристалів Ca₃TaGa₃Si₂O₁₄ під впливом відновлювального відпалу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.08.18.0999/0217U007407

Забезпечення збереження та функціонування державного первинного еталона одиниць об'єму та об'ємної витрати газу, що становить національне надбання: Заключний звіт /Державне підприємство "Івано-Франківський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації"; Керівник Петришин Ігор Степанович. – ДР 0117U003513. УДК 006.91:681.121.

26 с.

В ході виконання даної роботи було проведено дослідження еталона з метою забезпечення заданої точності та стабільності розмірів одиниць, які відтворюються та зберігаються еталоном. Робота розповсюджується за договірною ціною.

90.08.18.1000/0217U007409

Дослідження стабільності відтворення та зберігання одиниць вимірювання державним первинним еталоном одиниць об'єму та об'ємної витрати газу (ДЕТУ 03-01-15): Заключний звіт /Державне підприємство "Івано-Франківський науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації"; Керівник Петришин Ігор Степанович. – ДР 0117U003515. УДК 006.91:681.121.

67 с.

В ході виконання даної роботи було проведено дослідження еталона з метою забезпечення заданої точності та стабільності розмірів одиниць, які відтворюються та зберігаються еталоном, а саме проведено дослідження забезпечення стабільності тиску під дзвоном системою компенсації виштовпувальної сили, здійснено вимірювання та фіксацію температури в приміщенні де зберігається та застосовується ДЕТУ 03-01-15, а також проведено оцінювання невизначеності відтворення одиниць об'єму та об'ємної витрати газу. Робота розповсюджується за договірною ціною.

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК

Аксьонова Ірина Олександрівна	0869	Вівчар Оксана Іванівна	0101
Алатамнех Хамзе Халед Мохаммад	0342	Вільданов Сергій Ренатович	0861
Алієв Октай ага Керимович	0246	Власенко Лев Валерійович	0042
Алідад Реза	0745	Вовк Геннадій Валерійович	0902
Аль-Омарі Мохаммад Атеф Ваді	0341	Возняк Олег Михайлович	0814
Ананьєва Оксана Василівна	0905	Волкова Олена Михайлівна	0031
Анастасєва Оксана Анатоліївна	0290	Воробей Ольга Вадимівна	0021
Ангелова Ангеліна Олегівна	0335	Вороніна Галина Леонідівна	0258
Антонюк Віктор Васильович	0957	Вороніна Марія Олексіївна	0322
Аплевич Валерія Михайлівна	0913	Воронкіна Альона Сергіївна	0901
Артеменко Валерій Юрійович	0887	Гаврилюк Галина Мирославівна	0847
Ащурова Наталія Валеріївна	0910	Гаврилюх Василь Миронович	0375
Бабенко Олена Едуардівна	0129	Гавришук Олександр Михайлович	0161
Бадюл Павло Олексійович	0839	Гаврутенко Леся Анатоліївна	0269
Бака Віталій Олександрович	0005	Гадомська Аліна Анатоліївна	0252
Бакало Ольга Михайлівна	0270	Галуцьких Ірина Анатоліївна	0289
Банітароф Гхаїтх Джаббар	0928	Галушко Олександр Анатолійович	0838
Бардакова Олена Олександрівна	0293	Галян Олена Іванівна	0221
Басиста Альбіна Володимирівна	0199	Ганжа Богдан Олександрович	0084
Баскіна Вікторія Вікторівна	0283	Гапоненко Олександр Іванович	0784
Башинська Юлія Іванівна	0050	Гарбузенко Наталя Дмитрівна	0849
Башинський Тарас Володимирович	0098	Герасимчук Володимир Леонідович	0224
Бельський Юрій Анатолійович	0170	Гета Дар'я Сергіївна	0160
Береза Людмила Олександрівна	0260	Гісса Олександра Костянтинівна	0208
Березко Олена Володимирівна	0750	Гладченко Ольга Ігорівна	0882
Белкін Ігор Володимирович	0263	Говоруха Марія Олександрівна	0900
Белобородова-Хруль Дар'я Олександрівна	0331	Головач Катерина Сергіївна	0058
Бесєдін Олександр Михайлович	0843	Головачов Ярослав Вячеславович	0155
Білик Галина Анатоліївна	0876	Голуб Андрій Анатолійович	0754
Білоус Олена Юріївна	0164	Гончар Любов Ярославівна	0165
Бінерт Олеся Василівна	0059	Гончаренко Ігор Станіславович	0578
Боборикін Олексій Сергійович	0747	Гончарова Олена Олександрівна	0001
Бобровницька Наталія Вікторівна	0332	Горошкін Ігор Олександрович	0247
Боднарчук Оксана Іванівна	0132	Гриза Олександр Вікторович	0175
Бойко Ігор Мирославович	0016	Гринь Юлія Миколаївна	0226
Бондаренко Сергій Олександрович	0142	Гринько Павло Олександрович	0148
Бондарєва Тетяна Павлівна	0310	Гуріч Зоя Владиславівна	0227
Борис Андрій Михайлович	0748	Гусар Дзвіна Олексіївна	0325
Борукаєв Зелімхан Харитонович	0932	Давиденко Ганна Миколаївна	0909
Брик Анастасія Володимирівна	0231	Данієль Анна Володимирівна	0186
Бугера Юлія Юріївна	0234	Дацюк Наталія Олегівна	0898
Будаш Галина Володимирівна	0479	Дев'ятаєва Ольга Віталіївна	0923
Букетова Наталія Миколаївна	0727	Дем'яненко Леся Володимирівна	0883
Бурбела Емілія Ігорівна	0845	Дем'янчук Ілона Петрівна	0571
Бутирська Ірина Валентинівна	0201	Дем'яненко Андрій Борисович	0210
Вакар Тетяна Володимирівна	0087	Денисюк Любов Ігорівна	0858
Ван І	0324	Деревко Олена Сергіївна	0066
Ван Ченьдо	0330	Дзюбак Катерина Миколаївна	0060
Варчук Ілона Вячеславівна	0609	Дідик Іван Віталійович	0916
Василенко Катерина Ігорівна	0179	Дмитрієв Дмитро Валерійович	0842
Васильєва Ірина Анатоліївна	0159	Долот Володимир Денисович	0954
Васюк Вячеслав Володимирович	0590	Доля Олена Євгенівна	0829
Ватаманеску Лівій Іванович	0871	Дреус Андрій Юлійович	0670
Веремчук Ельдар Олександрович	0291	Дринь Дарія Олегівна	0475
Вирозуб Роман Михайлович	0837	Дріжд Варвара Леонідівна	0427
Вишинська Євгенія Ігорівна	0312	Дубчак Галина Михайлівна	0280
		Дуда Ольга Віталіївна	0868

Думанська Юлія Андріївна	0448	Король Віталій Миколайович	0015
Дунаєв Ігор Володимирович	0953	Корчинська Марина Миколаївна	0879
Дяков Володимир Сергійович	0176	Косенко Росана Олександрівна	0761
Ескоbedo Севіль Еміраліївна	0265	Косилов Сергій Олексійович	0352
Єгіозар'ян Артур Генріхович	0952	Костенко Олексій Володимирович	0340
Єрмолаєва Алла Вячеславівна	0918	Кравченко Наталія Костянтинівна	0875
Жадленко Ірина Олександрівна	0228	Кравчук Тетяна Олександрівна	0183
Житник Галина Валентинівна	0182	Краєвський Ігор Володимирович	0151
Жук Єва Олексіївна	0110	Крамарева Ольга Геннадіївна	0885
Жукова Наталія Іванівна	0634	Крашений Ігор Едуардович	0835
Завгородня Наталія Ігорівна	0711	Кремець Ярослав Сергійович	0933
Загородній Сергій Петрович	0273	Криворучко Вікторія Олегівна	0150
Задорожний Олександр Анатолійович	0855	Крук Юрій Юрійович	0826
Зажом Віталій Михайлович	0615	Крупей Кристина Сергіївна	0519
Зеленкова Інна Ігорівна	0157	Крутських Анна Андріївна	0904
Зімовін Олексій Іванович	0278	Крутякова Валентина Іванівна	0092
Зоценко Олена Костянтинівна	0070	Кузьменко Анастасія Олексіївна	0294
Іванієнко Карина Вікторівна	0105	Кузьминич Ілля Володимирович	0607
Іванченко Леся Антонівна	0762	Кулагін Олександр Олександрович	0908
Іванчук Марія Анатоліївна	0361	Кумченко Юрій Олександрович	0301
Іванюк Інна Володимирівна	0233	Купчук Ігор Миколайович	0685
Ірха Сергій Володимирович	0867	Куриленко Дмитро Віталійович	0174
Ішутіна Олена Євгенівна	0271	Кутняшенко Олексій Ігорович	0990
Іщейкін Костянтин Євгенович	0202	Куць Наталія Вікторівна	0068
Калачова Тетяна Анатоліївна	0457	Кушнерьова Марина Олександрівна	0317
Каплаушенко Тетяна Миколаївна	0896	Лаєвський Артем Сергійович	0009
Капшук Юлія Сергіївна	0013	Лакида Юрій Петрович	0742
Карпенко Ореста Євгенівна	0223	Ластович Даниїл Миколайович	0134
Карпишин Наталя Василівна	0880	Лебедева Олена Сергіївна	0978
Кателян Олена Вікторівна	0870	Левчук Ігор Олегович	0122
Качур Олександр Юрійович	0915	Лелюк Юлія Володимирівна	0113
Кирилюк Ольга Василівна	0197	Лемак Олександр Васильович	0126
Кислий Дмитро Миколайович	0813	Лемещук Марина Анатоліївна	0238
Кіндюк Ксенія Борисівна	0123	Лі Чао	0091
Клименко Ольга Анатоліївна	0169	Лі Шуан	0746
Клок Олексій Петрович	0090	Лінь Є	0266
Ключкович Тетяна Василівна	0274	Лісова Олександра Максимівна	0333
Книшек Оксана Олексіївна	0036	Лісовська Юлія Петрівна	0130
Кобець Олексій Володимирович	0780	Лобунько Юлія Вікторівна	0062
Коваленко Наталія Петрівна	0921	Логінова Катерина Сергіївна	0107
Коваленко Олександра Миколаївна	0857	Лоза Євген Анатолійович	0988
Ковальчук Лілія Анатоліївна	0321	Ломакіна Анастасія Андріївна	0180
Ковбасюк Андрій Михайлович	0328	Лонтковський Юрій Анатолійович	0856
Ковінько Марина Володимирівна	0314	Лугова Ольга Іванівна	0055
Когут Мар'яна Володимирівна	0045	Лутак Тетяна Василівна	0168
Козачук Наталія Олександрівна	0147	Луценко Інна Василівна	0235
Козленко Анастасія Юріївна	0172	Лямпрехт Олена Валеріївна	0309
Козлов Юрій Вікторович	0850	Лятуринський Василь Олександрович	0691
Колесник Катерина Василівна	0230	Майко Тетяна Степанівна	0204
Колесниченко Наталя Олександрівна	0374	Македонова Ольга Дмитрівна	0295
Колічев Ілля Олександрович	0903	Маковоз Оксана Сергіївна	0102
Кондаков Костянтин Георгійович	0955	Мартинова Наталія Петрівна	0256
Коновальчук Світлана Андріївна	0261	Масловська Ольга Дмитрівна	0482
Кононенко Олена Анатоліївна	0865	Матвієнко Михайло Іванович	0267
Кошняк Максим Анатолійович	0173	Махиніч Надія Юріївна	0141
Корицька Ольга Іванівна	0086	Мацюк Вячеслав Іванович	0811
Корнієнко Інна Володимирівна	0305	Машевський Андрій Станіславович	0831

Мельник Валентин Павлович	0358	Пісоцька Ксенія Олегівна	0852
Мельник Олександр Володимирович	0008	Пітух Юлія Юріївна	0128
Мельник Ольга Олександрівна	0480	Плахтій Тетяна Федорівна	0035
Мельниченко Галина Михайлівна	0518	Плегуца Ігор Матвійович	0832
Мелян Наталія Юріївна	0127	Плотнікова Анна Анатоліївна	0311
Миرونюк Тетяна Василівна	0616	Плющ Богдана Олесівна	0302
Мисько Валентина Ігорівна	0225	Погребняк Андрій Володимирович	0735
Мігальчан Ірина Олександрівна	0012	Поклонська Лілія Сергіївна	0106
Міхеєва Тетяна Миколаївна	0877	Поп Тетяна Михайлівна	0737
Міхнов Олексій Павлович	0922	Попов Дмитро Олегович	0414
Міщенко Світлана Григорівна	0254	Попович Павло Васильович	0602
Моат Талат Рамадан Салах	0604	Порцельт Лариса Петрівна	0112
Мокрій Володимир Ярославович	0833	Проворова Євгенія Михайлівна	0242
Молоченко Вікторія Валеріївна	0262	Прохач Анна Володимирівна	0844
Моргунова Станіслава Олександрівна	0255	Пушкарьова Тамара Олексіївна	0229
Морозова Юлія Володимирівна	0149	Радева Ольга Георгіївна	0104
Москаленко Альона Сергіївна	0356	Радзіховська Наталія Станіславівна	0873
Мотрук Ірина Іллівна	0907	Радзіховська Юлія Миколаївна	0040
Мурзіна Олена Анатоліївна	0245	Рева Дмитро Володимирович	0899
Муслієнко Олена Вячеславівна	0313	Ржевська Наталія Вікторівна	0257
Мухамеджанова Аліна Равілівна	0167	Рибін Михайло Сергійович	0888
Мухіна Катерина Євгенівна	0992	Рижикова Наталія Іванівна	0053
Нагорняк Михайло Ігорович	0459	Рискаль Микола Олександрович	0007
Назаркевич Оксана Богданівна	0085	Робак Крістіана Олегівна	0860
Найда Андрій Михайлович	0723	Роїк Оксана Романівна	0093
Нарижна Ольга Леонідівна	0773	Рой Аріна Тимурівна	0207
Науменко Клим Владиславович	0043	Роман Наталія Михайлівна	0124
Нецкар Ірина Петрівна	0886	Романіна Дар'я Михайлівна	0718
Никифорова Лілія Анатоліївна	0251	Романчук Зоряна Зіновіївна	0072
Нігуца Ігор Павлович	0884	Россошанська Ольга Валентинівна	0039
Нікул Станіслав Олексійович	0951	Руденко Анна Федорівна	0203
Обертюр Костянтин Леонідович	0827	Руденок Ігор Валентинович	0367
Оверченко Тетяна Анатоліївна	0796	Рудниченко Світлана Миколаївна	0133
Олешко Віктор Федорович	0854	Румянцев Максим Григорович	0779
Олійник Марина Володимирівна	0022	Русин Володимир Богданович	0605
Онуфрив Ярина Олегівна	0749	Руткевич Володимир Степанович	0677
Остапенко Юлія Олександрівна	0162	Руцак Володимир Володимирович	0531
Остапенко Яна Сергіївна	0181	Рябов Ігор Сергійович	0320
Охріменко Віталій Олександрович	0304	Саблін Олег Ігорович	0812
Павленко Ніна Олександрівна	0296	Савельєв Максим Володимирович	0622
Павлова Ольга Богданівна	0316	Савін Костянтин Георгійович	0600
Павлюк Наталія Миколаївна	0232	Саїнчук Анна Максимівна	0919
Падерно Вікторія Вікторівна	0250	Саківський Ігор Богданович	0010
Панчук Ірина Іванівна	0336	Самарський Ігор Миколайович	0863
Паровишник Олександра Володимирівна	0136	Сачук Юлія Євгеніївна	0253
Пасічник Любомир Васильович	0920	Сем'янів Ігор Олександрович	0874
Паска Богдан Валерійович	0014	Семененко Вадим Вікторович	0171
Педченко Анатолій Юрійович	0710	Семенюк Віталій Олександрович	0071
Пелех Уляна Василівна	0073	Семенюк Ірина Сергіївна	0166
Перижняк Алла Іванівна	0878	Сеньків Мар'яна Ігорівна	0572
Петренко Вікторія Сергіївна	0054	Сердюк Сергій Анатолійович	0956
Петрух Руслана Борисівна	0264	Сейтвелієва Сусана Нуріївна	0249
Пехенько Валентина Сергіївна	0881	Сиваченко Олександр Вікторович	0103
Печиборщ Вікторія Юріївна	0006	Сидельніков Олександр Дмитрович	0137
Пиж'янова Наталія Володимирівна	0329	Сидоренко Сергій Григорович	0778
Підлубна Ольга Миколаївна	0244	Сітнікова Оксана Олександрівна	0836
Пімахов Володимир Васильович	0862	Скляр Іван Олександрович	0777

Скрипко Леся Анатоліївна	0872	Церковний Олександр Вікторович	0143
Слепцов Олександр Олегович	0724	Циганенко Борис Володимирович	0577
Слепцова Інна Леонідівна	0725	Циганій Світлана Олексіївна	0248
Слубська Анна Ярославівна	0002	Цимбалюк Сергій Миколайович	0906
Слюсаренко Дмитро Вікторович	0776	Чайка Анна Олександрівна	0914
Смірнов Сергій Анатолійович	0617	Черниш Оксана Василівна	0428
Сокол Мар'яна Олегівна	0222	Черняк Ганна Михайлівна	0109
Соколова Олена Анатоліївна	0163	Чернякова Олена Іванівна	0259
Соколовська Юлія Сергіївна	0751	Чжан Кай	0327
Сопронюк Ольга Лук'янівна	0347	Чжан Лун	0277
Соф'їн Михайло Ігорович	0178	Чмихов Юрій Анатолійович	0152
Софій Наталія Зиновійвна	0236	Чміль Наталія Сергіївна	0286
Старкова Ельвіна Решатівна	0739	Чубак Антоніна Андріївна	0323
Стецюк Христина Петрівна	0125	Чудак Віталій Віталійович	0032
Столярова Оксана Юріївна	0841	Чудак Наталія Олександрівна	0369
Страшко Євген Юрійович	0848	Чумаченко Василь Анатолійович	0458
Супрун Ганна Володимирівна	0237	Чумаченко Дмитро Ігорович	0357
Супрун Тетяна Сергіївна	0153	Чумаченко Ольга Анатоліївна	0674
Суркова Юлія Олександрівна	0069	Чумаченко Сергій Вікторович	0131
Сурмай Данило Данилович	0111	Шалденко Олексій Вікторович	0418
Сухова Анна Вікторівна	0292	Шамрай Володимир Ігорович	0635
Табаківч-Вацеба Вікторія Олександрівна	0851	Шаповал Олена Вікторівна	0184
Табачнюк Наталія Василівна	0530	Шевченко Альона Георгіївна	0315
Талалай Юлія Олегівна	0275	Шевченко Сергій Андрійович	0687
Твердохліб Тетяна Олексіївна	0846	Шевчик Леся Зеновійвна	0984
Тибінка Ірина Ярославівна	0051	Шевчук Ярослав Вікторович	0089
Тименко Марія Миколаївна	0276	Шестак Максим Леонідович	0057
Тимчак Віра Степанівна	0088	Шибя Оксана Андріївна	0044
Титарчук Василь Васильович	0135	Шимон Іван Петрович	0121
Тищенко Людмила Анатоліївна	0240	Шитікова Олена Вікторівна	0621
Ткаченко Павло Петрович	0268	Шкода Костянтин Володимирович	0282
Толмачова Галина Миколаївна	0377	Шкоп Андрій Олександрович	0709
Усатенко Ігор Андрійович	0004	Шкрєбнюк Роксолана Юріївна	0853
Усатенко Ольга Вікторівна	0034	Шпортун Оксана Миколаївна	0281
Ущатовський Дмитро Юрійович	0429	Шувера Олена Володимирівна	0897
Фаринович Ірина Володимирівна	0108	Шульган Ольга Володимирівна	0297
Фасій Богдан Володимирович	0154	Щепакін Василь Михайлович	0319
Фесенко Олександр Миколайович	0185	Щур Всеволод Ігорович	0583
Філіппенкова Лариса Олександрівна	0866	Юрчик Ірина Борисівна	0099
Філіппова Олександра Юріївна	0840	Юсипів Наталія Яківна	0326
Флока Людмила Валеріївна	0774	Яким'юк Дмитро Іванович	0529
Франкевич Дар'я Володимирівна	0465	Яковенко Рената Валеріївна	0158
Хайдер Єлена Мирославівна	0303	Яловенко Тетяна Миколаївна	0859
Халін Олег Валерійович	0177	Янішевська Наталія Степанівна	0318
Ханикіна Наталія Валентинівна	0298	Яновицька Анна Віталіївна	0198
Харківська Катерина Володимирівна	0145	Яровець Ігор Романович	0376
Хнюнін Сергій Георгійович	0611	Ярош Віталіна Олександрівна	0864
Хомич Марина Олександрівна	0011	Яхненко Олена Миколаївна	0980
Ху Маньлі	0243		

ЗМІСТ

00/26 СУСПІЛЬНІ НАУКИ	3
02 ФІЛОСОФІЯ	3
02.41 Соціальна філософія	3
02.71 Філософія релігії й атеїзму	3
03 ІСТОРІЯ, ІСТОРИЧНІ НАУКИ	3
03.01 Загальні питання історичних наук	3
03.09 Загальна історія	3
03.19 Історія окремих країн	4
03.41 Археологія	6
03.61 Етнографія й історична антропологія	7
03.81 Допоміжні історичні дисципліни	7
04 СОЦІОЛОГІЯ	8
04.01 Загальні питання соціології	8
04.15 Методологія соціології. Методика і техніка соціологічних досліджень	8
05 ДЕМОГРАФІЯ	9
05.11 Загальні проблеми народонаселення	9
06 ЕКОНОМІКА, ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ	9
06.01 Загальні питання економічних наук	9
06.03 Економічні теорії	10
06.04 Політична економія	10
06.35 Наука управління економікою. Обліково-економічні науки	10
06.39 Наука управління економікою	12
06.51 Світова економіка. Міжнародні економічні відносини	12
06.52 Тенденції і проблеми економічного розвитку і зростання. Планування економіки. Економічні цикли і кризи	13
06.54 Продуктивні сили і науково-технічний прогрес	13
06.61 Територіальна структура економіки. Просторова (регіональна) економіка	14
06.71 Галузева структура економіки. Галузеві і спеціальні економічні науки	15
06.73 Фінансова наука. Грошові та податкові теорії. Кредитно-фінансові інститути	19
06.75 Економічні проблеми організації і управління економікою країни	23
06.77 Економіка праці. Трудові ресурси	26
06.81 Економіка й організація підприємства. Управління підприємством	27
10 ДЕРЖАВА І ПРАВО. ЮРИДИЧНІ НАУКИ	32
10.01 Загальні питання	32
10.07 Загальна теорія держави і права	32
10.09 Історія держави і права	33
10.15 Державне (конституційне) право і управління	33
10.17 Адміністративне право	34
10.21 Фінансове право	36
10.23 Господарське право	37
10.27 Цивільне право	38
10.31 Цивільно-процесуальне право (цивільний процес)	40
10.63 Трудове право	40
10.71 Правоохоронні органи	41
10.77 Кримінальне право	42
10.79 Кримінально-процесуальне право (кримінальний процес)	43
10.81 Кримінологія	44
10.85 Криміналістика	45
10.87 Міжнародне право	48
11 ПОЛІТИКА, ПОЛІТИЧНІ НАУКИ	49
11.01 Загальні питання політичних наук	49
11.15 Теорія політичних систем. Внутрішня політика	49
11.25 Теорія міжнародних відносин. Зовнішня політика і дипломатія	50
12 НАУКОЗНАВСТВО	51
12.09 Розвиток науки	51

12.41	Організація науки. Політика в галузі науки	51
12.81	Міжнародне співробітництво в науці	52
13	КУЛЬТУРА	52
13.17	Міжнародне співробітництво в галузі культури	52
14	НАРОДНА ОСВІТА. ПЕДАГОГІКА	52
14.01	Загальні питання народної освіти і педагогіки	52
14.07	Загальна педагогіка	53
14.09	Історія народної освіти і педагогіки. Персоналія	54
14.23	Дошкільне виховання. Дошкільна педагогіка	55
14.25	Загальноосвітня школа. Педагогіка загальноосвітньої школи	55
14.29	Спеціальні школи. Дефектологія	56
14.31	Професійно-технічна освіта. Педагогіка фахової школи	58
14.35	Вища освіта. Педагогіка вищої школи	58
14.37	Освіта дорослих. Підвищення кваліфікації. Самоосвіта	65
14.43	Спеціалізовані галузі педагогіки	65
14.91	Народна освіта і педагогіка в окремих країнах	65
15	ПСИХОЛОГІЯ	66
15.21	Загальна психологія	66
15.31	Психологія розвитку. Вікова психологія	66
15.81	Прикладна психологія	66
16	МОВОЗНАВСТВО	68
16.01	Загальні питання мовознавства	68
16.21	Загальне мовознавство	68
16.31	Прикладне мовознавство	70
16.41	Мови світу	71
17	ЛІТЕРАТУРА. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО. НАРОДНА ПОЕТИЧНА ТВОРЧІСТЬ	71
17.01	Загальні питання літературознавства	71
17.07	Теорія літератури	72
17.09	Історія літератури	73
18	МИСТЕЦТВО. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО	74
18.09	Історія і сучасний стан мистецтва, мистецтвознавства і художньої критики	74
18.41	Музика. Музикознавство	74
20	ІНФОРМАТИКА	77
20.53	Технічні засоби забезпечення інформаційних процесів	77
21	РЕЛІГІЯ. АТЕЇЗМ	77
21.31	Філософія і релігія	77
21.41	Релігії, церкви і суспільство	77
27/43	ПРИРОДНИЧІ І ТОЧНІ НАУКИ	78
27	МАТЕМАТИКА	78
27.25	Теорія функцій дійсних змінних	78
27.27	Теорія функцій комплексних змінних	78
27.29	Звичайні диференціальні рівняння	78
27.35	Математичні моделі природничих наук і технічних наук. Рівняння математичної фізики	79
27.37	Варіаційне обчислення і математична теорія оптимального керування	80
27.41	Обчислювальна математика	80
27.43	Теорія ймовірності й математичної статистики	80
28	КІБЕРНЕТИКА	81
28.17	Теорія моделювання	81
28.21	Теорія інформації	81
28.23	Штучний інтелект	82
28.29	Системний аналіз	83
29	ФІЗИКА	83
29.01	Загальні питання фізики	83
29.03	Загальні проблеми фізичного експерименту	83
29.05	Фізика елементарних часток	84
29.15	Ядерна фізика	84
29.17	Фізика газів і рідин. Термодинаміка і статистична фізика	85
29.19	Фізика твердих тіл	85
29.27	Фізика плазми	90
29.29	Фізика атома і молекули	91
29.31	Оптика	92
29.33	Лазерна фізика	93
29.35	Радіофізика. Фізичні основи електроніки	93
30	МЕХАНІКА	93
30.15	Загальна механіка	93
30.17	Механіка рідини і газу	94
30.19	Механіка деформованого твердого тіла	94
31	ХІМІЯ	96

31.01	Загальні питання хімії	96
31.15	Фізична хімія	96
31.17	Неорганічна хімія. Комплексні сполуки	99
31.19	Аналітична хімія	100
31.21	Органічна хімія	100
31.23	Біоорганічна хімія. Природні органічні сполуки і їхні синтетичні аналоги	102
31.25	Хімія високомолекулярних сполук	102
31.27	Біологічна хімія	103
34	БІОЛОГІЯ	105
34.01	Загальні питання біології	105
34.15	Молекулярна біологія	105
34.17	Біофізика	106
34.19	Цитологія	106
34.23	Генетика	107
34.27	Мікробіологія	107
34.29	Ботаніка	111
34.31	Фізіологія рослин	111
34.33	Зоологія	111
34.35	Екологія	112
34.39	Фізіологія людини і тварин	113
34.41	Морфологія людини і тварин	114
34.43	Імунологія	115
36	ГЕОДЕЗІЯ. КАРТОГРАФІЯ	115
36.16	Вища геодезія	115
36.23	Прикладна геодезія. Прикладні застосування аерозйомки і фотограмметрії	115
37	ГЕОФІЗИКА	116
37.01	Загальні питання геофізики	116
37.15	Геомagnetизм і високі шари атмосфери	118
38	ГЕОЛОГІЯ	118
38.19	Геолого-геофізичні дослідження глибинної будови Землі	118
38.31	Палеонтологія	121
38.33	Геохімія	121
39	ГЕОГРАФІЯ	121
39.21	Економічна і соціальна географія	121
44/81	ТЕХНІЧНІ І ПРИКЛАДНІ НАУКИ. ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ	121
44	ЕНЕРГЕТИКА	121
44.01	Загальні питання енергетики	121
44.09	Енергоресурси. Енергетичний баланс	122
44.29	Електроенергетика	122
44.31	Теплоенергетика. Теплотехніка	123
44.33	Атомна енергетика	123
44.39	Вітроенергетика	124
45	ЕЛЕКТРОТЕХНІКА	124
45.01	Загальні питання електротехніки	124
45.03	Теоретична електротехніка	124
45.09	Електротехнічні матеріали	124
45.37	Силова перетворювальна техніка	124
45.45	Електрозварювальне устаткування	125
45.47	Проводи і кабелі	125
45.51	Світлотехніка	125
47	ЕЛЕКТРОНІКА. РАДІОТЕХНІКА	125
47.09	Матеріали для електроніки і радіотехніки	125
47.13	Технологія й устаткування для електронного і радіотехнічного виробництва	126
47.14	Проектування і конструювання електронних приладів і радіоелектронної апаратури	126
47.29	Електровакуумні і газорозрядні прилади й пристрої	126
47.33	Твердотільні прилади	126
47.41	Радіоелектронні схеми	126
47.45	Анени. Хвилеводи. Елементи НВЧ-техніки	127
47.49	Радіолокація. Радіонавігація. Радіокерування	127
47.51	Телевізійна техніка	127
47.53	Запис і відтворення сигналів	127
49	ЗВ'ЯЗОК	127
49.03	Теорія зв'язку	127
49.38	Телеінформаційна служба й апаратура	128
49.43	Радіозв'язок і радіомовлення	128
50	АВТОМАТИКА І ТЕЛЕМЕХАНІКА. ОБЧИСЛЮВАЛЬНА ТЕХНІКА	128
50.03	Теорія автоматичного керування	128
50.09	Елементи, вузли й пристрої автоматики, телемеханіки й обчислювальної техніки	129

50.33	Цифрові обчислювальні машини і обчислювальні комплекси	129
50.37	Обчислювальні центри (ОЦ)	130
50.41	Програмне забезпечення обчислювальних машин, комплексів і мереж	131
50.43	Системи автоматичного керування, регулювання і контролю	131
50.47	Автоматизовані системи керування технологічними процесами	131
50.49	Автоматизовані системи організаційного керування	132
50.51	Автоматизація проектування	132
52	ГІРНИЧА СПРАВА	132
52.01	Загальні питання гірничої справи	132
52.13	Техніка і технологія розробки родовищ твердих корисних копалин	135
52.45	Збагачення корисних копалин	142
52.47	Розробка нафтових і газових родовищ	142
53	МЕТАЛУРГІЯ	143
53.01	Загальні питання металургії	143
53.37	Виробництво кольорових металів і сплавів	143
53.49	Металознавство	143
55	ТЕХНОЛОГІЯ. МАШИНОБУДУВАННЯ	143
55.01	Загальні питання машинобудування	143
55.03	Машинознавство і деталі машин	144
55.09	Машинобудівні матеріали	144
55.16	Ковальсько-штампувальне виробництво	144
55.18	Складальне виробництво	144
55.22	Обробка поверхонь і нанесення покриттів	145
55.23	Виробництво виробів із порошкових матеріалів	145
55.33	Гірниче машинобудування	145
55.39	Хімічне і нафтове машинобудування	146
55.42	Двигунобудування	146
55.49	Космічна техніка і ракетобудування	147
55.51	Підйомно-транспортне машинобудування	147
55.57	Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	147
55.65	Машинобудування для торгівлі і громадського харчування	148
58	ЯДЕРНА ТЕХНІКА	149
58.01	Загальні питання ядерної техніки	149
58.33	Ядерні реактори	149
59	ПРИЛАДОБУДУВАННЯ	150
59.14	Проектування і конструювання приладів	150
59.29	Прилади для вимірювання електричних і магнітних величин	150
59.37	Прилади для теплотехнічних і теплофізичних вимірювань	150
59.45	Прилади неруйнівного контролю виробів і матеріалів	151
61	ХІМІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ. ХІМІЧНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	151
61.13	Процеси й апарати хімічної технології	151
61.31	Технологія неорганічних речовин і продуктів	151
61.35	Технологія виробництва силікатних матеріалів	151
61.37	Технологія органічних речовин і продуктів	152
61.45	Технологія хіміко-фармацевтичних засобів	152
61.51	Технологія переробки нафти і газу	152
61.53	Технологія переробки твердих паливних копалин	153
61.59	Технологія синтетичних високомолекулярних сполук	153
61.61	Технологія пластмас	153
61.65	Технологія лакофарбових матеріалів і органічних покриттів	154
62	БІОТЕХНОЛОГІЯ	154
62.01	Загальні питання біотехнології	154
62.13	Біотехнологічні процеси й апарати	154
62.35	Технологічна біоенергетика	154
62.39	Інженерна ензимологія	155
64	ЛЕГКА ПРОМИСЛОВІСТЬ	155
64.29	Текстильна промисловість	155
65	ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ	155
65.01	Загальні питання харчової промисловості	155
65.13	Процеси й апарати харчових виробництв	156
65.29	Елеваторна і мукомельно-круп'яна промисловість	156
65.33	Хлібопекарська і макаронна промисловість	156
65.59	М'ясна і птахопереробна промисловість	156
65.63	Молочна промисловість	157
66	ЛІСОВА І ДЕРЕВООБРОБНА ПРОМИСЛОВІСТЬ	157
66.35	Виробництво фанери і плит	157
67	БУДІВНИЦТВО. АРХІТЕКТУРА	158
67.01	Загальні питання будівництва	158

67.03	Інженерно-теоретичні основи будівництва	158
67.07	Архітектура	158
67.09	Будівельні матеріали і вироби	160
67.25	Районне планування, Містобудування	160
67.29	Об'єкти будівництва	161
68	СІЛЬСЬКЕ І ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО	162
68.01	Загальні питання сільського господарства	162
68.03	Сільськогосподарська біологія	162
68.05	Грунтознавство	162
68.29	Землеробство	163
68.31	Сільськогосподарська меліорація	164
68.37	Захист сільськогосподарських рослин	164
68.39	Тваринництво	164
68.41	Ветеринарія	164
68.47	Лісове господарство	165
68.85	Механізація й електрифікація сільського господарства	166
69	РИБНЕ ГОСПОДАРСТВО	167
69.25	Аквакультура	167
70	ВОДНЕ ГОСПОДАРСТВО	167
70.03	Наукові основи водного господарства	167
70.17	Водогосподарське будівництво, Гідротехнічні і гидромеліоративні споруди	168
70.21	Зрошувальні системи	168
70.25	Стічні води, їх очищення і використання	168
70.27	Якість води	169
70.85	Механізація й автоматизація у водному господарстві	169
70.94	Комплексне використання водних ресурсів	169
71	ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ, ТУРИСТСЬКО-ЕКСКУРСІЙНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	169
71.01	Загальні питання внутрішньої торгівлі	169
71.29	Оптова торгівля	170
71.33	Громадське харчування	170
72	ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ	171
72.13	Види зовнішньої торгівлі	171
72.15	Зовнішньоторговельна політика	171
72.25	Світові товарні ринки	171
72.75	Організація і управління зовнішньої торгівлі	172
73	ТРАНСПОРТ	172
73.01	Загальні питання транспорту	172
73.29	Залізничний транспорт	172
73.31	Автомобільний транспорт	174
73.34	Водний транспорт	176
73.43	Міський транспорт	177
75	ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО, ДОМОВЕДЕННЯ, ПОБУТОВЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ	177
75.31	Комунальне господарство	177
76	МЕДИЦИНА І ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	177
76.03	Медико-біологічні дисципліни	177
76.13	Медична техніка	178
76.29	Клінічна медицина	179
76.31	Клінічна фармакологія, Фармація	194
76.33	Гігієна й епідеміологія	195
76.35	Інші галузі медицини й охорони здоров'я	197
76.75	Соціальна гігієна, Організація й управління охороною здоров'я	198
77	ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ	198
77.03	Теорія фізичної культури і спорту	198
77.05	Медико-біологічні основи фізичної культури і спорту	200
77.29	Методичні основи видів спорту	200
78	ВІЙСЬКОВА СПРАВА	200
78.19	Воєнна наука	200
81	ЗАГАЛЬНІ Й КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕХНІЧНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК ТА ГАЛУЗЕЙ ЕКОНО- МІКИ	201
81.14	Проектування, Конструювання	201
81.29	Вакуумна техніка	202
81.33	Корозія і захист від корозії	203
81.79	Кадри	203
81.83	Монтаж, експлуатація і ремонт промислового устаткування	204
81.89	Складське господарство	204
81.92	Пожежна безпека	205
82/90	ЗАГАЛЬНОГАЛУЗЕВІ І КОМПЛЕКСНІ ПРОБЛЕМИ (МІЖГАЛУЗЕВІ ПРОБЛЕМИ)	205
82	ОРГАНІЗАЦІЯ Й УПРАВЛІННЯ	205

82.01	Загальні питання організації й управління	205
82.05	Загальна теорія організації й управління	205
82.13	Організація й управління державою. Адміністративне управління	206
82.15	Організація управління економікою	208
83	СТАТИСТИКА	209
83.77	Методи і засоби збору, опрацювання й аналізу статистичної інформації	209
84	СТАНДАРТИЗАЦІЯ	209
84.15	Науково-методологічне забезпечення систем і служб стандартизації	209
84.17	Інтеграція до ЄС	210
87	ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ	211
87.01	Загальні питання охорони навколишнього середовища й екології людини	211
87.03	Теорія і методи вивчення охорони навколишнього середовища, використання природних ресурсів і екології людини	212
87.15	Забруднення середовища. Контроль забруднення	212
87.17	Забруднення й охорона атмосфери	212
87.19	Забруднення й охорона вод суші, морів і океанів	213
87.21	Охорона ґрунтів	213
87.31	Заповідна справа. Природні території й акваторії, що охороняються	214
87.33	Стихійні лиха і катастрофи антропогенного походження. Екологічна безпека	214
87.35	Раціональне використання і відтворення природних ресурсів	215
87.53	Управління відходами. Маловідхідна і безвідхідна технології	215
89	КОСМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	216
89.51	Дослідження астрономічних об'єктів космічними засобами	216
89.57	Дослідження Землі з космосу	216
90	МЕТРОЛОГІЯ	216
90.03	Наукові і технічні основи метрології і метрологічного забезпечення	216
90.27	Вимірювання окремих величин і характеристик	217
	АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	218